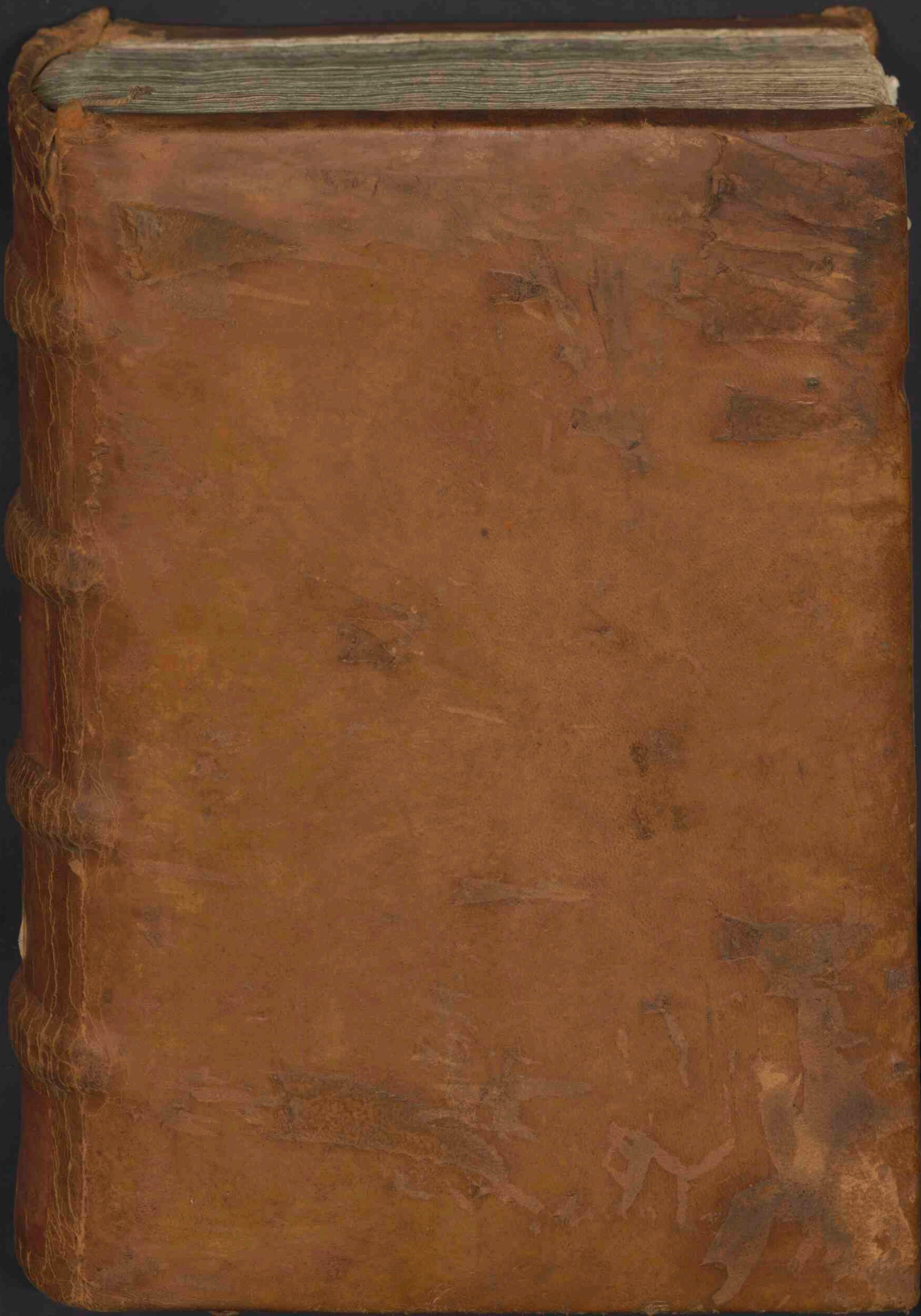

Iohannis Bocacij de Cercaldis historiographi prologus in libros de casibus virorum illustrium

<https://hdl.handle.net/1874/461510>

Cm

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
 - de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:

<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

eque occisus sit. quid terribos. quid valentes. Meoniū balistas
Marianos pisonem. Emilianū aliosq; plures describā miserri-
mos omnes. esset quippe longissimū. Zenobia palmirenoꝝ re-
gina dolens q; Aureliani triumphū de corauerit. distrahit etiam
si cepisset.

De Zenobia palmirenoꝝ regina. Cap. 6.

Zenobia a ptholomeis regib; duxit originē femina mozi-
bus cōsilijs eloquēcia et corporeo robore insignis. et belli-
cis disciplinis instructa. que cū maximū suscepisset impiū. gre-
gis facinorib; susceptū etiā aplari meruit. Nā cū Odonato pal-
mirenoꝝ pncipi nuphsset. et ex ea plem geninā pepisset. actū
est. ut Valerianus caperetur a phis. ex q; Odonatus illico orientis
occupauit dominū. et regali insignitus titulo vna cū Zenobia
diuige et regina ac herode filio segregatis copijs. Vltur⁹ q; mers⁹
fili⁹ negliebat. Valerianū arma direxit i phas. et i ptatē mesopo-
thamiā atq; alia plura regit. cēso fugatoq; saporis exercitu. inde
qerū mariam filiū adūsus. Galienū arma mouentē interemit. et
orientis moꝝ omnes summa cū diligēcia ac felicitate cōpescuit
quibus cū plurimū Zenobie fulgor videret. auct⁹ Odonatus et
herodes fili⁹ equo splēdore regnantes. Meonio a Odonati con-
sobrio ardenti inuidia parato occisū. et occupatū impiū. at-
tamē is ob luxuriā et spurciē suā suis odiosus effectus iusto
dei iudicio ab eisde occisus est. Zenobia vero virili p̄dita aui-
mo viro mortuo et pūigno et hoste insup cēso. Xeremianū et
Timolaum puulos filios p̄duxit in mediū. eorūq; nomie qd
patnū fuerat occupauit impiū. regioq; incedens habitu par-
uulos filios romanorum impatorum insignibus decoratos p̄
se ferens concionibus militarib; quas ingenti frequentauit ani-
mo. p plures annos armis induta non mollicie muliebi sed
quadam militari austeritate refulgēs exercitib; salutarem di-
catum exhibuit. et orientalia romani impij iura omnia occupa-
uit. et tenuit. sane rōnoꝝ ducum opa cēsis ubiq; tyrannis cum
ad man⁹ diuis aurelij claudio augusto mortuo res publica deue-
nit. idignū iat⁹ feminā rōnū ius possidē i Zenobia arma dūte

Que quidem non perterrita sed acri animo viribus cōuocatis
aduersus Aurelianū descendit in aciem. h̄ quid refert etsi mul-
ta sit virtus ascendenti tamen qnq; cadendū est. a quo nec Zeno-
bia euasisse potuit. Nam dū pugnantibus suis nūc militis. nūc
strenuū ducis more. sūcta. pegit volente fortuna supat. et ui-
ua capta ad Aurelianū vsq; pducit. Quī dato victoriay pluri-
um esset insignis hanc tanta voluptate suscepit. ut non vere-
rentur vtrū mulieris virili preposita sexū pcedens plurimū
claritatē attribuit. Nam tellarix mulier et formosa gemis onu-
sta et aureis cōpedibus vincta esto robusti vigoris. ad cōstē-
dum aliquādo coacta est. nec solū marronis rex et viris p̄spe-
ctantib; monstruosū quoddā laudabile inferebat. que postq;
ex regina inclita captiua d se spectaculū p̄buit inter romanas
mulieres alias vite residuū puata deduxit. Mortaliū equidem
nimū considerata cōdicio. q; crebris atq; dissonis euētib; cō-
culsa distrahit. Hec nup phis syris q; tremenda regib; nūc pui-
pendit a puatis. Hec nup impatoribus amiranda. nunc venit
miseranda plebeis. Hec nūc galileata cōdicionari militib; assueta
nunc velata togis mulierculay audire fabellas. Hec nup orienti
p̄fidens sceptrū gestabat. nūc romie subiacens colū sicut cetera
baulat. Quid multa dixerim que se bellicis imixta qnq; semē-
ramide qnq; p̄donē p̄dicauerat. nūc Zebie nomē si possit delea-
tur exoptat. Ite igit humane cōdicionis inmemor et scandi-
te cella. ut ante omne fortune spirantis aurā timeatis aut sopi-
ti impulsu nimio i mortē certissimā corruatis.

Pauca de Prodeciano romanoy impatore. **Cap. 7.**
Ti qui pauloan nunc phis. nūc macedonicis. nūc syris.
et egipcijs calamitatib; fere absq; intermissione p̄rimū
infestabar. sic nūc italicis (et potissime cesarij) erūpnis astri-
gor. mirabile dictū nedū scribere queā. sed nec enumerare pos-
sum. quotquot asidue suas deslentes miseras circūstrepere atq;
clamitare cedēs dep̄siones ignominias sēcio. vīdeoq; arbi-
troꝝ put roma in se totius orbis molē traxit impij. sic crimi-
num p̄dicionū. cedū atq; ifortuniorū oim traxit incendiū. Quī
igit a Zenobia absolut⁹ emigerem. et ecce Prodecianū Augustū

Aurelian⁹

*op ea ingenti cu pompa
ductus triumphū sui prop
terea curat*

Zenobia

S. fol.
43

RARIORA

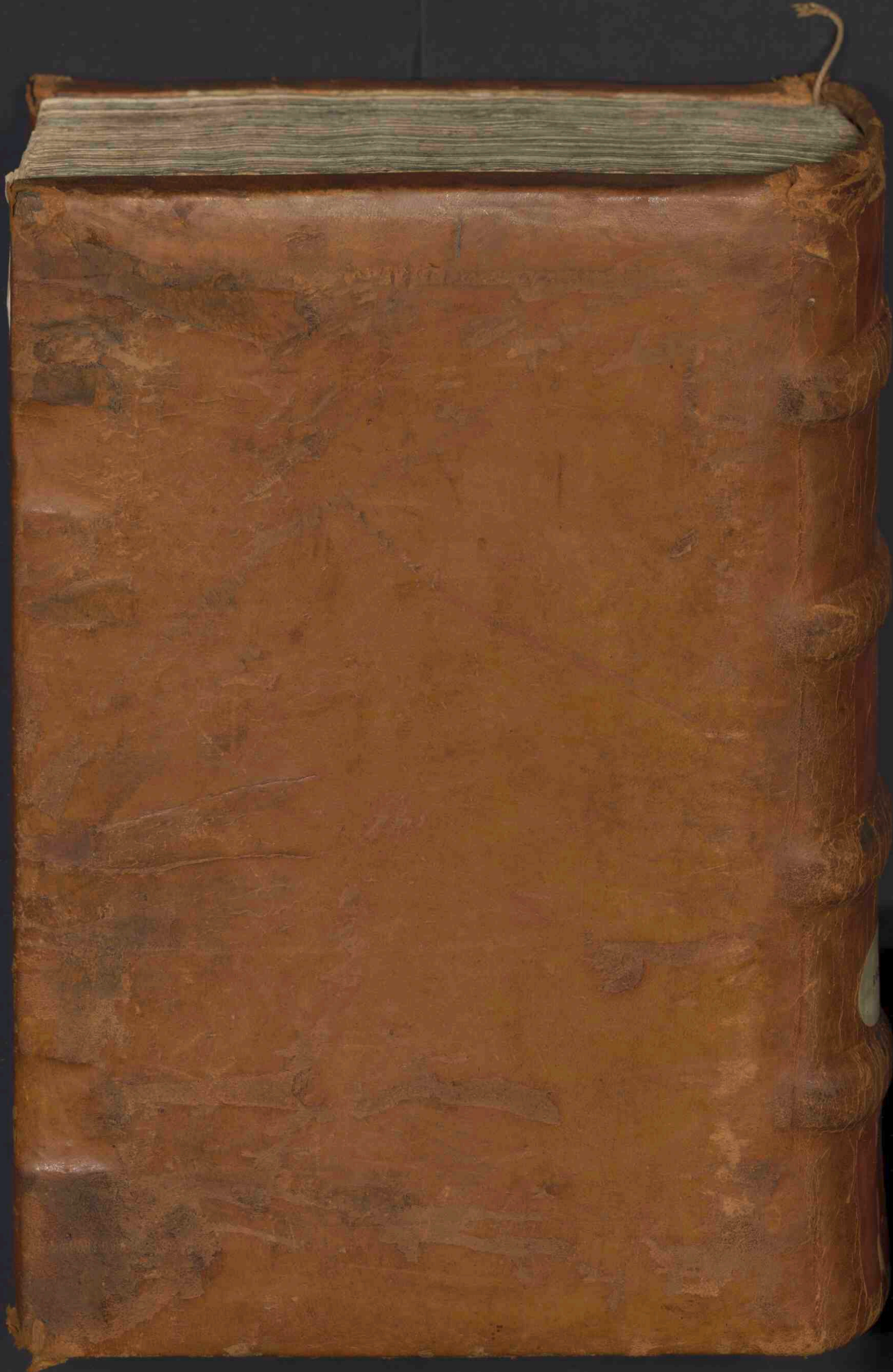
Cm

Cm

S. fol.

43

148. **Boccaccio, Gio v.**, De casibus virorum illustrium. [Editio princeps. Straatsburg, Geo. Husner] z. j. 2°. S. 2°, 431

Type 1. — HC* 3338. — BMC I p. 83. — Holtrop II 683. — Peddie I p. 112. — Pell. 2480. — Pr. 352. — Met marginale aantekeningen.

Op het schutbl.: „Hunc librum legavit nobis carthusiensibus prope traiectum inferius magister christoforus de aemstel apud nos sepultus. Oremus igitur pro eo". Op bl. 1a: „Generoso militi domino maghinardo de calua. cantibus de florentia preclaro regni cecilie marescalco Johannes Bocacius de certaldo prologus in librum de casibus virorum et mulierum illustrium". Op het laatste bl.: „Nota Jo. boccacius auctor presentis libri fuit... vixit post tempus destructionis templariorum et combustionis eorundem parisiis, nam, sicut testatur idem Jo. in nono huius capitulo 21, pater eius interfuit illi combustioni" etc. Zie over Chrf. van Amstel de aantek. bij nr. 19. — Samengeb. met nr. 241 en 659.

659. **Robertus Caracciolus** (de Licio), Sermones tres de annunciatione virginis Mariae, de praedestinato numero damnatorum et de catenis. [Keulen, Joh. Koelhoff] z. j. 2°. S. 2°, 432

Type 1 (97 m.M.) — H* 4487. — Holtrop II 173. — Peddie I 153. — Pell. 3293. — VK 310. — Bl. 1 komt geheel overeen met de beschrijving van Pellechet, die afwijkt van de beschrijving van Voullième. Uit vergelijking met het exemplaar der Kon. Bibliotheek blijkt, dat het verschil zich bepaalt tot het 1e bl.

Samengeb. met no. 148 en 241. — In den catalogus van 1718.

241. **Gasparinus Barzizius** (Barzizza), Epistolae. Bazel, Michael Wenssler en Fri. Biel z. j. 2°. S. 2°, 433

Type 1. — HC* 2675. — Peddie I p. 90. — Pr. 7466.

Samengeb. met nr. 148 en 659. — In den catalogus van 1670.

- 1.º (Argentan, Georgin Husner)
- 2.º (Colmar, Joh. Rothhoff in subiect)
- 3.º Basileus, Miss Dreyer & Fr. Biehl

Bornung

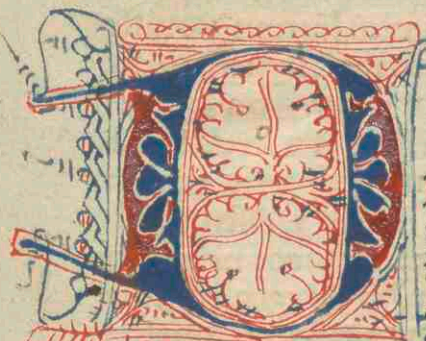
huc librum legavit nobis carthusiensibus pro fructu inferius xpo
de aemstel apud nos sepultus Ozeus pro eo

N. 91 A.

N. 254. L.

9.
Generoso militi dno magistro magistro de casuarantibus de florentia
predavoregim cecile marescallo johes bocius de certaldo pro-
logus in librum de casibus virorum & mulierum illustrium

IOHANNIS BOCACII DE CERTALDIS HISTORIE
GRAPHI PROLOGVS IN LIBROS DE CASI-
BUS VIRORVM ILLVSTRIVM INCIPIT

In strenue miles emunctum ex ingenio
meo opusculum in quo virorum illu-
strum tractantur casus. et ut plurimum
infelices exitus me penes ociosum fuit.
Non enim satis mecum conveniebam. Qui
nam primo illud mittere vellem. ut nomi-
ni suo aliquid afferret ornatu et eiusdem
adiutus subsidiis melioribus quam meis au-
spiciis prodiret in medium. Cupimus enim
omnes quadam umbrantili impulsu gloria quibus auxiliis possumus
fragiles labores nostros nobilitare. et diutiores facere
et scriptores potissime. Et inter alia quasi multum illis splendoris
consecuturum sit pontifici seu cesari aut regi vel alicui principi max-
ime titulamus eosdem. Quamobrem longa indagine mentis
quesivi. quem ex multis unum eligerem. et ante alios prepolle-
tes mecum evolvere cepi pontifices. quorum vetus sanctitas iam
dudum plures pia affectione libellos claros reddiderat. Sane
dum modernos ex veteribus exorbitantes qui lacrimis et oratio-
nibus maduantes devotioni eorum virtutes celorum moue-
re consueverunt. Vidi ex ex sacerdotalibus insulis galeas. ex pa-
storibus baculis lanceas. ex sacris vestibus loricas. inquiete et li-
bertatem innocentium conflare. ambire. marcialia castra incedens
violentiis cristiano sanguine fuso letari sagagentesque aduer-
sus veritatis verbum dicentis. Regnum meum non est de hoc mun-
do orbis imperium occupare. horui retraxique pedem ratus apud
huiusmodi ludibrium potius opusculum meum futurum. quam ob aliquid
eius meritum preciosum. et ab his frustratus in hodiernum cesarem ac-
em mentis deflexi. sed festim revocaui consilium. sentiens eum mag-
norum suorum immemorem proponenteque. Thebani bachi vna colen-
tis gloria splendoribus martis. Italici necnon torpente sub circio
in extremo orbis angulo inter niues et pocula. Sed quod tandem subie-

mayor

perit⁹ anxiū q̄ notis insigniti regijs reges habere volunt. cum
 fallerati sint onagri. ⁊ hī potissime q̄ hac tēpestate p̄sident reg-
 nis. Occurritq; p̄m⁹ Gallus sicamb^{er} q̄ se temerario ausu gene-
 re ⁊ morib; p̄ferre ceteris audet. ⁊ cui p̄mates mōstrauere sui
 ne dū philosophari turpissimū fore regi verū l̄tarum nouisse
 characteres detrimentū regie maiestatis p̄maximū. ignari. quī sic
 sapiūt damnatēs in regib; qd̄ bellicos rōdit egregios. Inde hī
 spani seu barbari ⁊ efferati homines affuere. post ⁊ ferus britā-
 nius elat⁹ nouis succēssib; Sic ⁊ pannomus bilinguis populi
 mēitudie poti⁹ q̄ v̄tute valēs. postremo mollis ⁊ effemiat⁹ fi-
 culus. q̄rū omniū dū mores ⁊ vitā segregati intueor. ne p̄ eorū
 discurrā luxū ⁊ mericiā recti⁹ regū simularcha q̄ reges v̄si sunt
 q̄ p̄tē nausea q̄dam vexat⁹ ne in fabulā deducere. qd̄ cupiebat
 extollē ab indagiē destitū ⁊ q̄si decreuerā illud fortune manib;
 amittere. ⁊ fere iā emissur⁹ eram dū illi miser⁹ de⁹ in laudabile
 cōsiliū incidī. Memini scz quātūq; emimēti atq; p̄fulgido p̄nci-
 pi posse q̄dam fidēci⁹ quā amico amitti etiā si extreme sortis hō
 sit. qd̄ iam p̄idē p̄sepe legim⁹ illustres fecisse viros. ⁊ dū tali
 aggratulare aiaduertēcie. ⁊ ecce quasi tu misissus in mentē venisti
 Tum ego mecū. qd̄ in t̄ siluestras beluas regiētes poti⁹ q̄ loqn-
 tes magrē rerū philosophie hostes queris qd̄ in sinu tuo opta-
 tissimū tenes. qd̄ in oculis tuis assidue ē qd̄ te coram semp ob-
 ambulat. nonne vides machinardū tuū tua iāz dū appbatum
 sūa. t̄ fidem. dilectionē. t̄ magnificenciā sepe expt⁹ es. q̄z ḡ ali-
 um q̄ris. nōne isup huic sac̄ affinitate iūct⁹ es. secū si meminis
 vnici filij eiu⁹ cōmūis pat̄ es. illi em̄ dedit ipse natali lege ut ef-
 set tu pacito operāte spiritu. vt bene esset dedisti. Dū illū ex sa-
 cri fontis lauacro suscepisti. p̄terea is esto plene philosophicis
 erudit⁹. nō sit amātissim⁹. t̄n studiorū est ⁊ p̄batorū hominum
 p̄cipu⁹ cultor. atq; eorū opm solertissim⁹ indagator. Nec est qd̄
 tu sumope vitare videbaris vnus ex mercemaria plebe aut in-
 gloriū ⁊ degener homo. Regia ei milicia insignit⁹ est. ⁊ egre-
 gio splendor titulo. ⁊ ex caualcātib; clara ciuitatis nostre fami-
 lia gemit⁹ ab auorū fulgore. nō deuiat. q̄n imo. singulare decus
 et prisce v̄tutis specimē. nom̄ suū. ⁊ patiam laudabili fulgore

Gallus sicamb^{er}

Hispani

seu

Pannomus

Ficulus

Desperant

Anglus

relo

reddat illustrem. Quid in ista dixerim adeo in finis hanc venisse.
placuit ut quanto magis mecum ista reuoluerem. tanto arcus roborare-
retur. et firmius infigeret. Tu igitur amantissime mihi dummodo
pauperis amici munusculum non renuas. honorando semper nomen di-
co. quod paulo ante regali insigniri cupiebam. Suscipe ergo illo libera-
li animi quid sanctum amicie nomen iam diu in te et me equis firmatum
animi meretur. Quod susceptum dum per honestum ocium poteris legas
non eodem legisse penesbit. si satis ingenium tuum noui. et in te legen-
dum non pigeat. nimirum decet se habere emendasse. et dum videbitur per
be et me amicos omnes. et postremo tuo nomine emittas in pub-
licum ut ipse per viribus celebre nomen tuum meumque aliqui fulgore per ora
opera virum discursus. illustret. Vale. **¶** Explicit prologus.

Exquirenti mihi quod ex labore studioque meorum possem
forsan reipublice utilitatis afferre. occurrere preter
creditum multa maiori tamen ornatu in mentem sese igres-
sere. principum atque prudentium quorumque obscene libi-
dines. violencie. truces. prodita ocula. auaricia. iexple-
bilis. cruenta odia. ultiones armate precipitesque et longe plura sce-
lestas facinorosa. que cum ductu celestium videre in illo coercito freno
euolanda vndique inde honestate omnem sedari publicam. iusticie sa-
cratissimas leges solui. labefactari. virtutes omnes. et quod ifandum est.
detestandis exemplis in mores impios ignare multitudinis ingenia
tibi ratum. eo me a fortuna deductum. quod appetebat initio festinus arri-
pui. calamum scriptum in tales. Nam quod sacrum est. quod vires omnes expo-
nere. ut in frugum melioris vite rethant errantes. a despectu sopinis.
letalis sompni excruciatum. vicia repugnant. et extollant virtutes.
Nec me terruit maiorum nostrorum in hos ingentia vidisse volumina
et illa nonuisse stili suauitate. et pondere finis meis litterulis pro-
ponenda plurimum cum meminerim. non nunquam rudem notulam excitasse.
non nullum quod tonitrua mouisse poterant. **¶** Hona igitur pace talium quod
impellit dicendi imperio tendam. si forsitan saxeis hinc corda tenui spiritu
oris mei. in salutem meam. mollire saltim paululum quam. Sane cum tales
obstem fueri voluptatibus annuos difficiles demonstrationibus
pro stare consueuerit. et lepiditate hystoriarum capi nunquam exemplis agere
dum ratum sum et quod deus omnipotens seu ut eorum loquitur more fortuna

principum mali moris.

lipidi. a. 40

i elatos possit defecere. Et ne i tps aut sexu cadat obiectio a mū
di pmoordio i nrm vs qz eūi osternatos duces illustres qz alios
tā viros qz mulieres passim directos i mediū succinte deduc
ce mens ē. Absit tñ ut omīs dixerit. qz emī mortaliū tāi foret ut
ihūto labori possit sufficē. s. ex clavis qsdā clariores excerptis se
latis erit. ut dū signes fluxos qz pncipes 7 dei iudicō quassatos
in solū reges viderit dei potēciā fragilitatē suā. 7 fortūe lubricū
noscat. 7 letis modū ponē distrāt. 7 aliorū piculo sue possint uti
litati consulere. porro ne annua historiā series legēti possit fastidiū
dū aliqd inferre morē i vicia. 7 ad vītez suasioēs inseruī se
qñqz tā delectabile qz vīle arbitus adnectam. Cū tā audaci
ceptū. 7 successū eū qz penes maiestas est. oīs suppletor fauens p̄tor
assit. 7 in sui noīs gloriā qd scripsisse cederit ip̄e conseruet.

De adam 7 eua primis parentibus nostris. *Cam. 1. 1.*

M

Horum nrorū dū flebiles casus ut satis dignū pncipē m
fortunijs assumere ex delectoy mltitudie aio voluerē. *aimū vāt*
Et ecce senes astitē duo tā grādi anositate cōfessut vir artē tre
mulos posse there viderent. qñ sic alt. vti pmi vir et vxor. au
ctore deo celū vīsim⁹ sic mūico suadente omīe fortūe ludibz
um pmi expti scim⁹ 7 ideo p̄et nos nemo decenc⁹ qd qris da. *de tuo*
bit pncipiū. Ego itueri decrepitos mirari homies ex nate affid
nā pductos mortaliū parētes. oimqz 7 padisi añ obitū icolas
stupēs cepi. ac inde libens pferendos assūpsi. Quid igit ex limo *fuit*
tre dei digito pmi in tris cōpact⁹. adam 7 diuino afflatu vni⁹
et etatis itegre hō fact⁹. 7 ex agro q postea damascen⁹ datis no
minibz aialibz ceteris creatoris ductu i padisū deliciā ex ciu⁹ *inflat⁹*
pniā qetē sup̄ia latere artificō sumi patē. Qua mafa viro pro
ducta ei. nō ad sollicitudinē ut hodiernē sūt cōiuges. vñ ad so
laciū mēta est. q tā celebris tāqz sublimis loci possessores facti
vnica tñ cōerati lege sibi mūicē oplacētes cōiugari intueri
cūcta secū loci dīcias meditari. eis qz frui cepere letātes. Eāt ibi
videre solū distictū mille floy. coloribz 7 viriditate perpetua.
gaudē. p̄cēs i celū arbores. placidas vmbas etna fronde p̄stā
tes. Int qz illa stabat arbor egregia 7 spectabil sapiēcie boni
maligz flumios isup ex fōte purissio. atqz vniū mira scaturigie

Expositio plausi

Expositio aab

unus

Expositio aab

nudis argenteis pleno alueo effluentes ⁊ tūmētū qđam suā nī
 faciliq; fluru cūcta rigātes. **I**nuīsa mortalib; nemoza leni aura
 aprica. **amena** ⁊ maudita auiū garrulitate sonora. **Q**uid mul
 ta sol ibi maior luna cādidior. sidera clarioza ⁊ inuolata sereni
 tas. **I**bi res noxia nlla. securitas itegria. ⁊ inqullitas sempitēna.
 h^o tā optāde rēgiois habitātib; p̄mis loco tūstrepētis turē rēg
 nantib; collocutoz ⁊ soci^o de^o erat. c^o pfecto p̄sētia letant oia.
 officia lōgissimū ordīs mīstroz. qbus utunt ut plurimū p̄fides *ad rationes*
 supplebat vltro natura rerū desiderioz oīm cōstia seu forsan ce
 lestes mīstri paulo aū creati vestes ostro spīcuas gemmis in
 signes ⁊ auro ver^o splendor ⁊ indeficiēs nudoz ambigēs cor
 pora p̄stabat. **E**rgo ne longi^o p infinita dmoda uager grandis
 imo ⁊ inōpabilis pntū nostroz felicitas fuit. h̄ expecta pau
 lulū. vti p̄maxima erat. sic repēte in extremā fere miserā versa
 est. **N**am dū noui. tā mōdo q; loco incole cura soluti leta fruerē
 ntur amenitate. **I**nuīdia mor^o affuit hostis falsa q; fugestioē in
 ardore supande legis mpoite mentē inuieris illexit ⁊ illa viri.
O ceca rerū cupiditas. hij quib; rerū omniū dante dō erat im
 perū. dū se et p̄ inobediēciā deo similes arbitriāt. effici miserī
 ceperūt esse mortales. hoc tā detestandū faciū^o maloz oīmz ra
 dix. ⁊ humai generis exiciū fuit. p hoc qh̄ reseratis postibus vi
 ctricia vicia ozbe intrauere fray. nuda egestas. ⁊ sollicitudines
 anxie. pallētes morbi ⁊ suo gūit pondere miserēda. senect^o ser
 uic^o. exiliū. labor idēficens. ⁊ ut mltā i vnū colligā. fortūe lu
 dibzū. at cū hīs moris hominū incerta. ⁊ in nichilū fere rōdigēs
 cūcta sub sole nascēcia. hij vō q; impecantes secū posteritatez
 suā omnē dāpnauerāt patrato scelere abeūte luce q; erant amī
 cti p̄pam adūrens ignominia cū peccassent latibula abinrgati
 p̄mo demū splendida pulsipatria in mertes glebas ⁊ agresti
 solo cōstas deuēre vepres. ⁊ fame conditi sudore victū querere *icepe*
 imitte celū nē algore nē estu. nē peste pati coruscacōnes crebras
 tonitrua ignita fulmia. ventoz imper^o. feray serpētū auiūm q;
 aculeos atq; rabie mille rerū pīcula ⁊ ipaz sibi q̄stiaz mortē pa
 nescere incipere. hinc suspiria. lacrimēq; noctes q̄rule. ⁊ penitēcia
 seia. ⁊ cupido pacis. manū loca leticie q̄etis q; occupāt perditē

De Abel & Cain

Quas insup̄ eis fuisse mentes suspicer cernētib; ex duob; filiis
alterū alterius mactatū nequicia cadaver exānie immobile corp⁹
tabido respersū cruore ⁊ insensibile q̄s lacrimas quos dolores q̄s
horrores ⁊ pauores illo vsq; incognitos arbitremur. Inde aliū
ins fugam exulē vagabūdū. ⁊ postremo int⁹ repretā delitescen-
tem nepotis sagita cōfossū quāto equidē res nouior tanto illis
durior ⁊ amarior. tolleratu credēda ē. Ultimo cum canos occu-
passe tpa egritudines annositate m̄q; hebetasse corporeas vires
sensisset qui immortales arbitrant pducti i mortē suo deuenē-
re crimie. Nā m̄tis iam exhaelatos laborib; v̄sis nōgentis et
triginta duob; vicib; orbe reuoluiscē. totidēq; senescere. magnā
filiorū atq; nepotū cohorte relinquēs. in ebzon descensurus ad
infernū subit⁹ ē. ibidēq; sepult⁹ eademq; lege eua senio fessa
defecit.

Caduērsus mobediēciam. *Cam 3m 2m*

P cetera defūt exempla vñū istud euacuandā m̄tis pter
uiam sufficē obuerat hñs qui elata i celū ceruice arbitri-
tur pedib; calcare sidera. qd̄ enī dū insaciabilez cupidita-
rum voragine implere tēdim⁹. dum celū subigere stulta cordis
opione tēptam⁹. dū in ipm̄ deū nre inbecillitatis obliu cōfurgi
m⁹. ericiale p̄cipiciū ante pedū nostrorū vestigiū n̄ videm⁹. pch
dolor. si adam diuina manu oposit⁹ rerū dñs. immortalis homo
deoz familiaris. ⁊ incolā paradisi. obmobediēciā vnā tā grauiē
muletat⁹ ē. qd̄ d̄ te homo nat⁹ de m̄lire faciendū sit existimas.
qui vilipēsis sacris iussioib; supsticioib; ambicōib; rapis. frau-
dib; ⁊ mille peccadi generib; die omī dū ope neq; cogitacōe
salte i redemptorē tuū nephande amittis. miramur miseri rerū
piturarū reuolutiones assiduas. ⁊ leuib; pij correctoris torquē-
ri. flagellis cōquerimur. audientes q̄ impbi dicim⁹ patres opti-
mū mādatorū. molea debiliū ceruices onerasse nimia. **Q** stolidi
aut vt chimera licia subigam⁹. vt colcis aureū vellus eripiam⁹
vt minotaurū agonib; supem⁹. aut q̄s euristeus labores in iun-
gebat alcidi p̄ficiam⁹ impat de⁹. Absit lenia q̄ppe iubenē. si mer-
cia deprimat. ⁊ amor impbi. quid enī decenc⁹ q̄z deū verum ⁊
vnicū credere eundēq; p̄ceteris venerari ⁊ tota m̄tis affectioē
diligē. Quid parentes colere. ⁊ amicos equa secū caritate suae

repositos

11 hñs p̄fior

Homagium

Dei lenia sup

11 iust q̄

7
Quid sancti? aut facili? qz ab alijs substantijs ab ieijs amor:
ribus ab humano sangne amēdaco 7 h²cemodi abstine. eruce
isup sua *fame*. 7 ei⁹ imitari vestigia. q p salute nra cruci se per:
misit affigi h dei iussa sūt. q si nō picipiant. toto ad ea capescenda
studio deberem⁹ vacasse. ut q ratioē aialia supam⁹. cetera mori:
b⁹ obediēcia pietate g⁹itudine. 7 qdā vite facecia et supioēs et
semis. apiam⁹ g⁹ guatos i viciū oculos volentes qz turgida fle
ctam⁹ colla. *tumore* p⁹ito sacru pascamur obediēcie iugū ut
dū illi ultro pauculos hos nostre mortalitatis dies dicam⁹ ala
res isempitna gloria. qz pntū inobediēcia abstulit ei⁹ merito
etno tñferamur.

Eripuit vnda vindex huānoꝝ scelerū veterū ifelicitatū
memoriā 7 ob id ut a pmo pnte i longū euolē saltum
oportuitas cogit nec ubi p⁹us pedes figā inuenio. qz enī
apud. q rudib⁹ popul⁹ p⁹m⁹ ipare aus⁹ est. Is emī vti duementē
p⁹mū locū tenuit. p⁹m⁹ homo secūdu tenebit. 7 merito q p⁹mus
regnauit itris. tū igit residit in ararath archa iustoz. seruatrix
cepis h⁹ paulati restaurari gen⁹ huānū ex h⁹ nepote noe. nem
roth nat⁹ est gigas. q ob imanē tā corpis p⁹eritatē. qz mibroz
inexhaustū robur venaciū p⁹ncipatū sortit⁹. supba sua suatione
ab ei⁹ euū homib⁹ i celū diuātū est. v⁹m ut appareret. filij cepti
vaitas ducē suū secuti i semmar r⁹gione ab eufrate fluuiū cūm
data stulto labori dari opam ceptū ē. ut turris scz excessura alti
tudie nubes ne apli⁹ vnda delerent. edificaret ea i aplitudine.
quā excogitata celsitudo videbat appetere. Quis nō credit facile
nemroth nō tñ felicioꝝ hoīm s⁹ se deū i tris alterū arbitrium
dū cerneret obsequiosā sibi mltitudiez tā ingētē imo fere gen⁹
oīne mortaliū ifudamentū excogitati opis euiscerare trā. 7 pe
ne qhns inferis mltitudia feruore turri surgere solū imqntē i
eterna. Quis et euo nro nō illū potētissimū atqz glorioh⁹simū
cui tot sūt vires. ut edificiū hīe possit extollē cōdat stat eqdē h⁹
cui et hīs dieb⁹ ut hij referūt q viderūt spectaculū igens. et ad
mirabile. aīūt emī lōgo itay t⁹atu mēpito cū serpentū timore
noxi. on qru ferax locus ē. nemo aus⁹ ē apius accedē nō tur
ris ad mltar s⁹ surgēis explanicie mōtis molem fere v⁹q ad

tumida

duam

*Nemroth dicitur d⁹
ex fili⁹ h⁹us m⁹roth p⁹uor*

q dicitur. babilonis

*Casus de Babilonia
et eius refectio*

201

nubes ascendere vidisse quod cocto latere inlito bitumine testantur ei
habitantes antiqui. quod tam ingens nec ante primum visum simile edificium ma-
xima ipsantis superbia surgens. dum iam fere nubes attigeret factum est
ut eius repetere seu ventorum impetu seu diuine manus impulsu. non absque
maxima obsequentium clade. per ex sublimi corrueret. quod referat. quod sapi-
enti frenum in agendis impositum sit. stolidum fuit irritamentum remitte gratias
a nemroth aduersus deum non solum quod excussum ita dei credit. refarcitum
est. vix ad excelsiora processum quasi non ad euertendas undas ipse sit. sed ad
furripiedum operis regum omnium celum sterneret iter. tunc ut satis appare-
ret diuinum opus mirabile dictum factum est. ut fabricantes qui vno loquor
bantur per deumate quasi ex aperto in se omnis loquerentur variis. credibi-
le satis est. eos euenire nouitate cum regis suo quasi mente alienatos diu-
tandem per deumate mente mutata. an motu proprio an instinctu diuino fa-
ctum sit nescio. sed a cunctis omissio turris processum in tota inlinitudo per
gradibus. et unita diuisa est. quod ligum in se varietatis habebat nec
aliter quasi si foret naturalis soli presens nemroth regis suo relicto et ex se
creatis ducibus sedes quas per se nouas petitur separari in partes vari-
as orbis abiere. hic qui paulo ante rex innumerabilissimo populo impera-
uerat. variate fortuna vices prout fere solus qui ascendit in regno
spectator non minus impecti operis quam possessor qui dum ne dum orbi sed deo
imicere pauore putat. ab ipsa loci sollicitudine ut arbitror pauere
factus euauit seu ut placet aliquibus superstitiosi dogmatis magister
effectus imputatur pericula secessit imperfas.

In superbos. Cam em.

tutu

Tenue insolentes autem et in superbis in celum stopulis cellas ar-
tes erigite. ferreis muris. vallo et fossa cingite. adamantis
obserate foribus. et vigilantes armatos imponite. quasi iniquitati-
bus vestris et aduersus rerum morem. in refugium fabricetis. O miseri. o ce-
ca obfuscati caligie. qui dum vos ipsos ignoratis elatos in deum extol-
litis oculos. pugimini flectite. illos in ira. ruocate mente declinate.
eos. et inspicite quos in strophos dampnanda infamia trahat. videbitis
in sceleribus. videbitis in multis multiplicia superbiecium moimenta. ut luciferi ca-
sum taceat turris illa babel mole maudira operis et fortitudinis cetera fere to-
tum instabat genus humanum. non hostium viribus. non tormentorum impulsu
non fabricacium defectu non materiei aut sudantium inclinacione sed

vra gargushola possi
putare

33 huius flumini qd fluit hanc
 ad p. p. l. hanc fluit hanc ut
 enicla hanc p. p. p. p. p. p. p.
 adeo dunt. r. r. r. r. r. r. r.
 t. t. t. t. t. t. t. t. t. t. t. t.
 s. s. s. s. s. s. s. s. s. s. s. s.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
 e. e. e. e. e. e. e. e. e. e. e. e.
 q. q. q. q. q. q. q. q. q. q. q. q.
 q. q. q. q. q. q. q. q. q. q. q. q.

1152 sub

Et Hymanus sythaz q bella
monu poros. naya sic zlig.
labes am adeo abra se pr
latina q in pots emil vln
potu se 41 zoroastri q

13. *Super de igubz sedomoy qd
 libez qudz p pot. a florid
 a gent. affmoy t bntarob
 frob tm. Legist duedm et
 pefp ad agte moyse noui
 pharauie c q. submsid qonh
 qd a et igub fastigz gla fuit
 qd ad fortu mui. i. mofp d
 oportu. vidyft. n i rolo f
 pta. qn ar. fencaliois dnuu
 gycente dndia. i. fida fupa
 pib laccraze. i. uonia famel
 xulud. i. gelanor. i. bargis et
 anay. i. cerypno. i. q. m pot
 padud m fupa. i. n. i. d. am
 lionis xulomera.*

diuisse potueri coact⁹. q^o nō dicā salt⁹. s⁹ iuolat⁹ longissios ulq⁹
ad cadmū tebanorū regē cetera omittēdi denemiā

De cadmo regethebanorū Cam 6^m

Cadmus uulgarū apd veteres ē Tyri sau pheniciū. Europā
filiā furti cretēse surreptā et ob h⁹ dolore coherciti hunc
eūde⁹ cadmo filio ipasse illā p⁹qret. Illā dato supaddita lege ne
absq⁹ ea r⁹peteret patāz q⁹ cū naues cōscendiss⁹ una cū se lectis
socijs tāq⁹ sue v⁹nti dissonū p⁹serutari vestigia raptē sororis m⁹
dictū a p⁹re exiliū libēs sup⁹hit et sedes sibi socijsq⁹ petēs in gre
ciā nauigio appuls⁹ suscepto ab appollie delphico d⁹ fūtis ispō
so bouē a q⁹ boecia puicia dicta demū ē secut⁹. eo dduct⁹ ē ubi
sedatis accolaz obstaculis ciuitatē addidit. Tebasq⁹ nomiauit a
thebis maiorū suorū sub feruenti sole veti. ciuitate c⁹ illico a suis
rex dict⁹ ē. et cū iā nō r⁹gno s⁹ fulgore q⁹dā. Ictū q⁹ apd libetridē
fontē l⁹ray caracteres excogitauerat. et doctrinā rudib⁹ indoctis
q⁹ popul⁹ dederat v⁹felix videret exilio ad p⁹creādū plē hermio
nam ei⁹ r⁹giois egregiā forma ac nobilitate femina⁹ sup⁹hit vxo
rē. ex q⁹ cū quorū suscepiss⁹ filias. semelē s⁹z autonoe vnōne et a
ganē q⁹ decore atq⁹ venustate fuere spectabiles. et idinis iuuei
b⁹ edite diuiges sibi pepē nepotes vidit q⁹ r⁹gis iuueis vt omi
tam⁹ splendorē patrū se ex exule regē. et quā ipē addiderat ciui
tatē auctā. et leta p⁹speritate florētē diugio ihup ac ple⁹ aspiciū
eq⁹dē bona oia int⁹ potiora fortūe muera credita s⁹ nō dū finis.
semeles. **ae** vt apunt dilecta ioui p⁹gnans. et ictu fulmis abho
miabili morte. et adulterio i⁹fectā r⁹giā liquēs periit bacho⁹ eidē
ex vtero dēpto. hīc attheon. antonōes ex aristeo fili⁹ spectabilia
iuueis i⁹ fili⁹ gargaph⁹. vt aiūt a p⁹pijs cāib⁹ fere in oculis suis
imbrati d⁹cerpt⁹ ē. hic inde celebrātib⁹ matrois thebano ritu or
gia bachia ganē agitatā furis ipentū filiū q⁹ dceperat ex echi
one marito sac⁹ ridētē cursu sese itulisse. rabido t⁹cautūq⁹ seutelo
seu claua misere cecidisse audiuit. aurā eq⁹dēz tolleratu ē in mise
rijs nato. sane cū cadmū ex q⁹cūq⁹ fact⁹ miserior vitā nō opioe
sua s⁹ forsā diuina dispoicōe ad miseriōā r⁹fuat et ecce athanias
cui iā apd tebaōs r⁹gis eāt cognomē. et hō⁹ in furiam lapsus.
p⁹quem diugē leenā putās puulosq⁹ filios arbitrat⁹ leunculōs

magnoze 2ge

magone

fuisse

Apollō delphic adobā

magone

Theban n⁹ q⁹d⁹ cadmū

magone

magone

semeles
autonoe
magone

magone

magone

arbitrat⁹

magone

patre abdicat⁹. mortiq; dāpnat⁹ est. ab alienigena in heredita
te regni adoptat⁹. et alit⁹ est. Qui ihluus rīct⁹ ut moreret i re
giā. est deportat⁹. ut viueret. q nup pēdebat nud⁹ in arboze rīgal
ecūuolūt⁹ pallio regijs banulat ab vlmis q nūc filuas plangorū
bō rīplebat. amatis aurib; regias dulces q; solacōnes assumit. **¶**
q a pastore pedib; pforat⁹ fuerat. fūma cū cura medet a rege. **¶**
qd multa cū in robustā ac formosā iuuētutē euahs h morib; et
aio inbut⁹ regio audis h; se nō polibi filiū h ex filiis sublatū.
in dīderiū pīez cognoscendī icidit poliboz egre paciēte relicto
in curia veniēs ab oraculo accepit se pīez repturū. i phontide ma
trē q; demū in diugem asūpturū. q stupefact⁹ rīponso tandē de
uenit i phontidē. **¶** Ibiq; orta mī exteros. ciues q; seicōne dū laius
fuoīpe opone curaret icertanīe ruētes i mixt⁹ turbe et icognit⁹
ab edippo gladio pīssus occubuit. Thebas deide veniens nec
cognit⁹ mīemptor lap mīeritū. ut placz aliqb; occise spīgos vl
ut alij dicūt q; polibi rīgis credebāt fili⁹. p casta ad huc cesū vī
rū flēt diugio iūct⁹ ē. quā ipe verit⁹ ne meropē sumēt quā iam
mīez arbitur libet accepit. et sic qd caute vitae existimat igna
r⁹ igredit letus demū rīgnās filios qtuor suscepit ex matre po
casta aut cū filiū virūq; dilect⁹ ex aio rīgnāl q; rīgio sibi idulgēs
se tā viro q; suscepta pīe felicē arbitbat. h ecce ingens ciuitati.
pestis exorta est. c⁹ dū suo ritu causaz et expiāōis modū inqui
rūt a thirefia vate negatū est. eam posse desiste. in pīs occisor.
maī q; incestator deponētur a rīgno. et moitu supoz hunc esse
oītebat edippū. qd nō an creditū est. q; a iocasta paululū et a
sene qdam corinthio qeū mortuo polibo vocabat ad rīgnū
rōderet etior. **¶** Hinc oīs nō solū tbat leticia. h tant⁹ exort⁹ est do
lor ut lugēte ignomiosas nupcias iocasta edipp⁹ mori cupiens
in hīs rīgijs dpoitis oculos sibi maib; eruit. seq; ppetue mor
ti dāpnauit q; mesticiā rīse filij q rīf⁹. mestū a dō acerbauit ut
i eoz ex terminū fere dū vixit sp supoz fatigaēt. pīnbus quī
dū votis ei⁹ se faciles exhibent. factū ē. ut regnādi cupido eque
filios ambos intraret. et nō dueientib; mīsedicōz regni totis vīri
b; irent. q tādē hac lege pacata ē. ut successiue p ānū ex eis reg
naret vn⁹. alto. mīeri i exiliū abeūte q i furozē. lōge dānohozēz

iturū

Tarma aab

Supponit omē pīez suū
cūq; sua dīppoīauit

Supponit pīez pīez
pīez pīez

Diliget ut ut

lupū

Supponit aab

notia aab

q d aab

p. 100
 p. 101
 p. 102
 p. 103
 p. 104
 p. 105
 p. 106
 p. 107
 p. 108
 p. 109
 p. 110
 p. 111
 p. 112
 p. 113
 p. 114
 p. 115
 p. 116
 p. 117
 p. 118
 p. 119
 p. 120
 p. 121
 p. 122
 p. 123
 p. 124
 p. 125
 p. 126
 p. 127
 p. 128
 p. 129
 p. 130
 p. 131
 p. 132
 p. 133
 p. 134
 p. 135
 p. 136
 p. 137
 p. 138
 p. 139
 p. 140
 p. 141
 p. 142
 p. 143
 p. 144
 p. 145
 p. 146
 p. 147
 p. 148
 p. 149
 p. 150
 p. 151
 p. 152
 p. 153
 p. 154
 p. 155
 p. 156
 p. 157
 p. 158
 p. 159
 p. 160
 p. 161
 p. 162
 p. 163
 p. 164
 p. 165
 p. 166
 p. 167
 p. 168
 p. 169
 p. 170
 p. 171
 p. 172
 p. 173
 p. 174
 p. 175
 p. 176
 p. 177
 p. 178
 p. 179
 p. 180
 p. 181
 p. 182
 p. 183
 p. 184
 p. 185
 p. 186
 p. 187
 p. 188
 p. 189
 p. 190
 p. 191
 p. 192
 p. 193
 p. 194
 p. 195
 p. 196
 p. 197
 p. 198
 p. 199
 p. 200

Prima uero legis illius non meminit. **V**impera calamum et petenti theseo obsequium daturus
erā. et ecce festinans pelopis infausta proles. **T**hiestes
uenit clamās histege fone scripseris. **E**dippo seu iocasta
memoratu non indignior ego sum. **S**i tibi tantus ardor est animo. ut sce
lestes et infelices homines uno primo testimonio futuris inquirere cu
res. ego quod posterga reliquor. **S**teti et ipse secutus est. **O**rbis toti

sceleribus suis impie factiois homo acerbissimus est. hunc ego fratrem cum hostis esset arbitratum sum. bene enim eo agente. quam dignas querelas habeo. **N**am ut antorum et iuuentutis mee fulgores omittas ad inauditam illo tunc usque miseriam veniam. huic enim miserum me fraude ab exilio quod ipse violentus indixerat. quasi peritorum malorum penitus se velle fratrem regni percipere fingens in patria suasionibus reuocauit plurimis. **I**n quo postquam summa cum micenae leticia incalcescens ignarus. veniens incidit. quasi optata perda potius. **M**ularis ut finem finis amplectens nepharia oscula lacrimas precibusque ab eo susceptus fuit. et amabilia verba ob reditum meum. **D**ixit inquit se velle litare patri. nesciebam quod hostias illis iam atrox mente dicasset. promissi libens iturus. et ipse si promississet. esto mei meorumque in mea simplicitate penitens gaudium oblitus essem. rata enim cordi credens. que ficto monstrabat ore. sed dum in quietem suadet ut ipse immanis cum sociis scelerum ad scelestas aras ibique non satellitis manu diffidebat. quidem audiuit nimium. et quod eum propter fuisset tam impius cultro iniecto vulnere vario in specu domus abditissimo trui innocentium filiorum meorum sanguinem fudit et animas. **Q**uedum apud truces inferis ne dum apud spartanos dixit domesticis sacrum. nec hoc sacrum fuit. quoniam inmo. quasi diuinum fratri celebre patris vendis primisque mollicitudinibus filiorum arte epulam prius in la mededos apposuit quod utrum fuerit ifandum. nolo vobis meis fides adhibeas. testis est sol rex spectator omnium. qui stigma nebula obuoluto capite tam impium facinus abhorrens. cunctis equis in ore rediit suos. nocteque quam expulerat orbe festinas reuocauit danais. nec hoc sceleris finis aureas patheras gemmasque in poculum aptas innocentium natum dissoluto sanguine spumantes. ficienti geitoci iussit appoi. **I**gnarus igitur imbra filiorum amedi et sanguinem bibi. nec ante cognui quam nepharius homo occisorum ora notanti in filios obicere. finem exilium meum. finem penam exilii quam fere intollerabilia in felicitatis gratia sunt. finemque pro hoc superuenerunt lacrimas calamitates. erumpnasque et hoc unum iudicium miser carnem scilicet vorasse natorum. et hijante gutture sanguinem imhausisse. ut considerate uideas. nunquam alius me merito infeliciores dici possit et truculentior hostis fratre. iam finem vobis faciebat. **T**hiestes tu ex insuerso aspectu feror ardensque **A**creus reuens astitit clamansque inquit

1. pedibus

1. audi

1. fides a. 18

1. potius a. 18

1. illi
1. clausus a. 18

1. omnia a. 18

quid h̄ accusator egregi⁹ qđ impudic⁹ senex. sua scelera refundit
in alios. Ego infelix sū hic scelest⁹ homo. ⁊ ne p̄ cuncta discur
ram. si nescis sūp̄i uxorem meropē. etate ⁊ forma valentē. cui⁹
pudiciā nientē qđ integrā suasioib⁹ ⁊ blādicijs suis exornato.
iste facinor⁹ corrupit violauitq; inde genialē thozū. filios qđ ex
mea suscepit. quos ego simplex. ⁊ de fratre nichil suspicās me
os existimabā. h̄ qđ. h̄ forte miraris h̄ voluptuos⁹ ⁊ luxurios⁹
sp̄ estuās igne. sciens. volēs qđ pelopē filie non pepercit. ex qua
latis d̄stat egistū suscepisse filiū. i tot⁹ tātalei generis cladē. hoz
reas nūc si potes in matris edippi infelicis errorē. S; plura su
perfūt micenay regū duorum capax. ⁊ iam duob⁹ diuisum dū
sibi soli infidijs occupare conat⁹. omnē iusti sibi exilij adinuenit
causam. qđ inaudita facinora ē intollerabilia ut purgarē dū for
te vires nō sufficēnt ad artes qđ ip̄e doli fabricator eximius docu
erat. qđ agēdo p̄mōstrauerat ip̄e intm̄ infortunium meū diuertē.
dū censui ea feci. qđ ip̄e causam dedit. filios edēdos dedit fateor.
qđ ip̄e m̄ diu ante dedisset nisi suos suspicāt⁹ fuisset. Ergo infel
ix ego atē uxoris adulterio. infelix fraude fr̄is. infelix expiatio
nis desiderio qđ mortaliū mēciū omnis ē morbo. infelix qđ i ne
potes seu priuignos se iure oportuerit. volū vltionē eq̄ lance
offensioē p̄sare. meū violauerat thozū. suā violauit mēā. i meo
vtero suos genuerat filios. in suo aluo edēdos existimaui. non
poterā alit̄ nepastos or̄i in pristinum tāq; nō fuissent. ruotare
locū. fraude r̄gnū occupare disposuit. ac ego fraude illū cui non
sufficiebat cū librate exiliū i carcerē catenas qđ conieci. arte quī
dē ludēde sūt artes. ex hijs tñ omib⁹ infelicissimū me illū oī fera
imaniore existio. Insurgebat acrior adūl⁹ h̄ irritat⁹ senex. Ast
ego i humana tā bestialia audisse fastidies data r̄pulsā teseo ta
lamū p̄statur⁹ al sūp̄i.

De teseo rege athenay Camg.

Hene ciuitas philosophoz. poetay. oratoz. olim egre
gia alit̄. alē grecie ocul⁹ m̄tis atq; aspicius insignita ti
culis. clarissimos habuit r̄ges. int̄ qđ vetē ex ple succe
dēs. fere omniū splēdior. These⁹ egei fili⁹ r̄gnū sortit⁹ ē h̄ cū ex
pueō enafilh̄ i adolesteciā validā tāā sue idolis fessis bello ciui
bus spem p̄buit. ut futurus crederetur qualis postea visus est.

europa a an

pudore

*Egesta sunt h̄t h̄t h̄t
qđ pelopē filia sua*

cu

h̄t h̄t h̄t. p̄ volū vltionē

h̄t h̄t h̄t

Nam fere illi adhuc aurea lanugo genas crispata texerat. cum
 apud marchonē taurū cūcta vastantē frustrantēq; durante iu-
 uentutis actice vires. mira v̄tute sup̄auit. **I**ouiq; mactauit in
 hostiam. hinc ex argo nauta fact⁹. cū iasone preda rōijt onust⁹
 et gloria. inde cū hercule peciit amazonas. quaz postq; impet⁹
 represere belloq; illas atteruē. grauū triumphans ppolitez regi
 nam traxit in predam. nec illi mim⁹ splendoris attulit q; pericu-
 li. nūpcij pichai superasse centauros. cū p̄stacia insolentes calē-
 tesq; vino ⁊ epulis pichai spōsam sibi conarentē eripe ⁊ qd p-
 petua laude dignū fuit. **A**thenenses certēhū rectigales supato
 imagone atq; occiso mimotauro munus effecit eos q; varijs
 attritos casib; dispersos q; i patriā auitā collegit. ac illis mozem
 formāq; viuēdi exhibuit atq; pnceps. **I**nde thebas mira for-
 titudine conpescuit credentēq; ob noxium supbientē impiū. et
 officia funeralia ducib; arginis ob filiū inuesteum bello cesum
 phibentē. feda strage. fuorū facta pstrauit. q̄l qāt satis plene
 magna ei⁹ enumerare facimora. q̄b; plurimū nomini actico atq;
 suo splendide lucis inuixit. **N**am ⁊ h aliud egerit quā i vnū di-
 sperfas athenaz collegisse reliquias ex q̄b; oritur erat nō so-
 lum tot⁹ grece eximū dec⁹ s; orbis vniūse iextinguibile phi-
 losophie lumen. int quos cūq; magis clarissimos plurimū indli-
 te glorie q̄hūisse videret. **U**n̄ igit p⁹ tot insignia refideret. **aucto**
 in solio senhim in ei⁹ ruinā artes fortūa submisit. **N**am cū tēpo-
 ris in p̄cessu inā p̄tē ipolitē reginā ex qua ipolotū ante fuisse
 perat in terimisset ⁊ vī sblata mortalib; rebo esset. quā duxerat
 pichæus. cū artissima essent amicicia iunctū successu rerū elati i h
 conuenerāt nullas scz se sup̄turos vxores nisi ex iouis filiab;
 assumerēt. q̄ in tate pposito iuuetute seruēs. **T**heseus mim⁹ cau-
 te in palestra ludentē helenā virgunculā iouis ⁊ lede filiā apd
 latonas rapuerat. ⁊ vt placet aliq̄b; athenas deduxerat quā eo
 eūte in cretā. **E**lectra mater ei⁹ polluti castorizq; fratribus reposcē-
 tibus intacta restituit. placz tñ alijs eūde megip̄tū cū helenā de-
 latū p̄othea q; regi ibidē cōmēdasse se seruandā ⁊ a p̄t̄eo fra-
 trib; institutā. h nil mim⁹ ad factū. eo em̄ redeunte a creta victo-
 re. cū azianam apud nasos insulā v̄molentam ⁊ mersaz sōpno

Ihesus 9 and tauru

Ihesus 9 fuit op nautis
argonautas
iasone

Ihesus 9 theses 9
p̄stacia amazonas

Ihesus 9 theses 9
p̄stacia theses 9

Ihesus 9 theses 9

11 cuius

excont

nomina. ab

Ihesus 9 theses 9

Ihesus 9 theses 9

Ihesus 9 theses 9

iloxas aab

9
liquisset **phædra** quā ipoliti nomie abstulerat. sibi sumpsit uxo
rem. s; **pitheus** in apposito manens. ad rapiendā **persepham** iouis
et **cæris** filiā apud inferū mare orcho molosso regi nuptā illū
acceritū sociū quod ifausto tēptantes omne a certero orchi
immanissimo tane **pitheus** occisus et ipse percussus nimium amī
ci sinistro casu detētus est. **quod** nō puā ignominie notā pāsse
claritati adiecit. et qd turpi⁹ non erat potēs suis virib; remeā
re ad supos n; fortuitu **hæcules** ex hispania gerionis victor re
means tricipite crebero supato eū libertati istituisset. qui dum
athenas remeasset forte a laborib; quētur⁹ regiam omnē vr
benq; tūbatam nouo tristiq; euentu reperit. fuerat namq; **phæ
dra**. **teseo** absente ob ipoliti pulchrā atq; venustā⁹ rusticitatē
tanto succensā feruore vt. illū impudicis presentib; in suā solli
citasset libidine. qui cū obstitā menti ppetuā castitatē rennuisset
irata nō alit⁹ qz si sibi vini iferre voluisset ipolit⁹ clamorem igē
ti fidem et adiutorū implorauit ciuū. sed abierat ppolitus cui
rediens **theseus** uxori⁹ accusanti qz oportu erit dicis credens fu
rore repentino frendens iuuenē ad supplicium pquiri rapiq; illius
sit ppolit⁹ aut veteris ire i matrē memor pauescens curru cita
to fugam arripuit. et duz cōcitos equos flagello incursū regēt.
ecce forte ex pelago exiuerant pascētes in litore phoce. a quib;
bus eq; strepitu amoris et impetuose in vndas redeuntib; eq;
terrū omisso litore etiā abistente ipolito se p aspera et obau
ruta locor; disractis habentis tulere picipiter iuuenēq; reluctā
tem ecurru soluto reuulsū. et suo ifortunio nescio qbo vinctulis
iplicitū p scabrosas dumos et aggeres rapido cursu trahētes
hō solū morti cedere vt illi⁹ corp⁹ omne membrati a scopulis
obuijs spmetis q; enerruatū. Huc et illuc infrusta decerptū relin
quere. **erat** quippe durū et luctuosū etiā hostib; ne dum patri
suūq; trucidati p nimia loca cadaueris spectaculū sē. tñ nec le
uis auctoritatis homies qui negent ipolitū s; ifortunio mor
tuū s; ab amicis cōculcatū repente et eū mortuū fama vulgarū.
et denū vigilancia et arte estulapii sanitati redditū. **Attamen** ut
qui tristis amici casu suo carcere dolens. et turpi nece filij erat **nul**
alio. isup feriet ictu. semisopitos ifauste. **phædre** ignes dilectiss

phædra et **persepham** et **cæris**
filiā iouis

phædra et **persepham** et **cæris**
filiā iouis

phædra et **persepham** et **cæris**
filiā iouis

phædra et **persepham** et **cæris**
filiā iouis

phædra et **persepham** et **cæris**
filiā iouis

Adversus nimiam et repentinam credulitatem.
Et si minime deceat quoscūq; more frōdiū quibuscūq;
flatibus flexibiles esse hijs potissime in decōrum imo-
mortifex est. quos penes tā grandis potestas vt quod velint
facile exequantur. Nā ⁊ si quando leserit obstinata non creden-
di duricies leuiter credidisse p sepe multis fuit exicio. quid ob-
secro stultius q̄ q̄buscūq; fabellis aures cordis hīe patulas.

et tanq̃ certissimis omnib; adhibere fidē. cū tot homines vidē
 amus. tot int̃ se variancia interse cernam⁹ studia. ⁊ cum ita sic
 omnes ne putabis vno eodēq; animo vba pferre. Nil profē-
 cto hac existimacōne stolidi⁹ cū inspecti quidē iuri atq; stan-
 tis est negligere neminē. s; vnū quēq; pcedere. ⁊ ne possit de
 incognitis p̃cipiti sentēcia falli se in ipm colligere ⁊ q̃si e specu-
 lo mētis librato iudicō intueri. quis vba faciens. qd ob meritū
 quis. in quē facta q̃ i loco. q̃ in tpe. irat⁹ an quēt⁹ aīo. hostis an
 amicus. Infamis. aut honest⁹ hō sit. debuerat Teseus vir alias
 prudens exq̃hisse mores natū ⁊ ingeniū secū. sic ⁊ mulier p̃ni-
 cioissimū esse genus longū expiēcia cognouisse. uidisset facile
 filiū filuas nemora. montes q; sublimes incolere sagitata aut
 pede volucris feras sequi. auib; insidari laqueis. ⁊ celibe vita cō-
 tentū. mulieres om̃s eq̃ desp̃icere a iura coniugia sp̃nere. ⁊ celo
 viuere testē accusationi de se facte adūsa oia pte alta adūisset
 muliebze gen⁹ effrene. Inhdū. mobile. m̃dar. ⁊ ifaciabili libidī-
 ne sp̃ vrens. ⁊ si reliquas castissimas extimasset. Certenses exti-
 mas se nō poterat. phasiphis memor ⁊ adriane. ⁊ sic ocepit i
 merita qd innocentē absq; p̃meditacōne cōcepit. O sacra pie-
 tas. quid demēci⁹ versipelli de simplicitate. patricide de innocē-
 cia. assentatori de ṽtate. mecho de pudicitia fidē exhibuisse dū-
 rum est quēq; adūsus p̃fessionē animi sui rite aliqd agere. aut
 absq; latenti fraude tēptare. ⁊ id ē qd tractant fabrialia fabri
 pro q̃litate credendū est homini. Rixisse sepissime me nemī dū
 viderem i publico p̃ncipes caterua satellitū stipatos incedē. dō-
 mī clausis ianuis vigiles hostiarios habē neminē p̃tē mernē
 et examiatū introducē. In mensa poculoy ⁊ epulay p̃gustato-
 res. tenere. ne forsan aliquid nocuū saluti corporee imitti queat.
 Mures vō atq; animū q̃buscūq; loquētib; habere apatulū q̃si
 non aculeos. nō insidias. nō venena ingerāt animis verba. O
 potentū sollercia manis nullus vsq; p̃u opidi ciues simul re-
 neno sublatos audiūm⁹. nullos populos q̃ntulumcūq; parua
 cautela p̃uissos pari cede deletos cōperim⁹. mellita vba ⁊ bilim-
 guū suasiones iniecte credulis ruinas ūbum ⁊ incendia crebra
 regionū populacōnes seu exicia. stulte credenciū suscitasse. fere

homo

et qm̃d si aliunde non
erat p̃cedit potissime

Phasiphis adūsa fuit m̃ p̃p̃d

cineta

Conducit mulierem
maioris m̃tēnsū

no

no

In p̃p̃d

per omne triuū flebiles clamitant tragedi: si nil aliud repen-
tina credulitas asserat. q̄ imoniēto ipellit. rethit. oblectat. ibat
lenit. irritat. nūc i spez. nūc desperatōz illico cogit. 3 uti mar. nē
austro. nūc borea pulsū. repulsiq; miserū agitāt credentis ani-
mū. Nec est q̄ custodē apponit auribus. aut vborū p̄gustatoz
res instituat. **A**unt qui aialū inuestigauere nāas. species esse
serpentū. qui nāse instructu in sompno suū esse q̄ndoq; cogno-
scentes exiciū. ne venenaciū modulacōib; sopiant. alterā aurū
solo infigunt. altm versū cauda vigilantes obtināt homines mi-
seri q̄b; pl^o ceteris aialib; intellectus dat^o est. sibi ab oblectacō-
nib; p̄uidere nō curant. **N**eu qd dixi non curāt. imo. in contrariū
agentes. gnatonicos appetūt et scrutant. 3 obuiā cū diuanti bo-
m necem sue rationis blādicijs currunt. **M**os aut cū repentia
credulitas sit mat̄ erroris. nouerca phij. simultatū causā. p̄cipi-
ciū obsequentis. 3 sp̄ penitēcie p̄xima sibi erigim^o. si oculati.
si cauti venerādaz legū auctoritatē imitabimur. que icautā se-
stmanciā obhorrent credulitatis. ut ex sulto suis executorib;
iultrant. nil temere credant. nil exarrupto agant. 3 añ iudiciū
semp. si posint partē aliā audiant. ne p̄perantes dū tescū redar-
guim^o iure ei^o infortunū meriti incurramus.

Conuentus dolenciū. Cam. II.

In p̄cipitē credulitatē iā dixerā ad p̄quirendos deie-
ctos animū reueram cū nō vocata iurba ploranciū in-
gens affuit. 3 ante alios facies vnguib; rugata senis discerpto
crine 3 lugubri veste lacrimas habūde fundentē. **A**ldeam nouū
thēsea p̄lexippūq; fratres a filio m̄leagro occisos. eūq; in igne
stipite fatali iniecto sūptū seq; ob id inimissē querentē. erat 3
in sup̄ hercules uultu incedens horrido. acia 3 icoposita barba.
birsuto crine. 3 nemel leonis amict^o spolio. clauā dextera gerens
et oia clamore dissono oplens. aiebat se p̄ceteris meritū qui oz-
bis pestes. 3 monstra inclita v̄tute subegisset. omnia. 3 curistē
iussā regis opibus supasset. vnica tñ supatus a peste. a cupidī-
ne. scz ē^o mpulsū captiue polis ihnu requiescens eniubente cri-
nes sposuiss; 3 barbā liq̄ribusq; sabis vnixisset purpuras
indulset. digitos gemmis ornaasset. 3 quod turpissimū etiam

Modo de repentina credulitate

*Alca thesea plexippus
fratres*

*Hercules
Mithras 2. 42.*

*Polis adia q̄nta
ore effecit 2*

effeminato homini est. ut placeret int mulierculas. colo neuis
 set quibus tam abiectis operibus cuncta pcedencia suo maculas
 set infortunio. **Hic** eodem traxissem calamum incogitasset nico
 gruum ei⁹ gloriam qua illustriū poetarū omniū clamor conat
 ut supra astra efferat. literulis sedare meis. **Quē** sequebāt nar
 ciss⁹ biblis et mira eiusdē cupidinis ignes ignomiosos q³ fue
 tur pudoris deplozantes exitus. **Aderat** et orphē⁹ tā pditam
 erudit⁹ suā quā durā inferorum et bachancū mulierum atroci
 tatem. si hāc historiam potius q³ fabulam credere velim⁹ pdite
 deflens. **Sic** marpesia et orichia clavis olim victorijs mini⁹ pro
 sperere temptatā aduersus grecos miliciam mecientes. se infeli
 cissimas aiebant. **Quis** omniū queat viuenciū ne dū gesta s³
 nomia explicare longus erat ordo et cūse pluriū querele tol
 lentes ne satis possem que dicebant assumere. **Aqua** cēa pria
 mus rex vna cū hecuba miseros omniū reientes me absol
 uere. **In** eos equidē oculos intēq³ omnē reflexi. et quoniā m
 signe toto orbi. revolutionū fortune spectaculum fuerunt nō
 omittendos eos ratus sum.

De priamo troiano rege et hecuba. Cam 12.

O Rigo clarissima fuit ante alia priamo. Nam ab illo dar
 dano tusco quē iouis ex leclura exiecta filiū antiquū
 tas finxit prolapie miciū habuisse clarū est. Cui tū fortuna fa
 uit. ut puulus adhuc fugato et ut alij uolūt medio itumultu
 capte ciuitatis occiso patre et urbe diruta captus ab hercule. ab
 eodē redempt⁹. ab incolis regno restituere et aucto et reedifica
 ta ciuitate impio q³ solidato. in eodē fere alie totū cōueniret
 diuicie et splēdores hui⁹ cēmodi fulgore hecuba. Cipsei tracum
 regis filia formositate atq³ pudicia cōeas ante cellēs cōiū
 gio ei⁹ supaddita est. et nequid potentissimo regi aduoluptatē
 de esset ex coniuge utus q³ sexus decem et octo filias suscipisse
 testat⁹ vetēs. Int q³ infigne pbitatis dec⁹ mextinguibile hec et
 fuit. ut obmiserim troiolum deiphēbū. ex peliciib³ tēgita unū
 aut unū accepisset. Int quos spectabiles atq³ mirande vtrius
 iuuenes fuere. nonnulli. **Murus** illi inclite plures. **Ex** quib³ etiā
 potuit uidisse nepotes. **Regnū** eius fuit habundantissimū atq³

Marpesia biblis

Orphēus

Charypsia et orichia

Orphēus 2°

Charypsia

Hecuba et cypsi et tū

Hector et priamus

populosū ⁊ leta pace tranquillū nec erat quod illi succederet
p̄ter votū. Verum quāto excelcius quis extollit tāto magis le-
tali casui. dū sibi non cauet vicinus efficit. Quod quidē in pri-
amo atq; suis fortuna miserabili declarauit exitu. quī splendēs
dū ahiā omne sub pedib; arbitrat̄ suis. ⁊ se felicitatemq; suā
metitur successibus. flamēlate mentis desiderū suscepit aduer-
sū. Nam herionā quā ex memoria delesse videbat̄ fortuna te-
nuis ab ampla corā reducta visū illi est. nil beatitudini sue de-
esse. si a fronte ruborē sororis possit abstergere. **O**m quā maxi-
mā flāmā ignis sintilla modico sp̄ritu impellente deducitur.
Non aduertebat secundis obumbratus p̄amus dū cogitabat
paruā abolere maculā. posse per maxima suscitare incendia. dū
igitur statpiditandī sententia. legatis athelamone cui forte con-
tigerat. repetit̄ heronia. que cū tanquā iure belli que sita merito
negaretur. Priami indignationis furor augetur. ⁊ cū classe mit-
titur paris quī ne frivolum ignem quem ī sompnis dū eū ge-
staret vtero haccube parere visū est. faceret dū apud latones
pacē fingēt. ⁊ legatiois vices agē demonstraret. helenā absente
menelao lasciuientem venustate sua gestibusq; succendit. **R**ap-
tāq; in troyā detulit. nec aliter a priamo susceptus est quā egre-
gie vlcionis executor. Hec ut eius fere extrema leticia. sic p̄ma
malorū labes fuit. ⁊ irreperabilis exich̄ causa. **N**ā dū illā cepius
repetitā reddere p̄am⁹ negligit. omnē in se greciā coniuratā re-
theo in littoze vidit. ⁊ circa menia vrbis regie lōge lateq; po-
pulantem igne ferroq; cūcta uastantē aduertit. ne breuī spacio
qn̄ imo indecenniū vsq; pseuerātem ⁊ ad vltimū suū exitū reg-
niq; totius desolationem vidisse potuit abientem. Quā anteq;
cerneret ab amarissimis incursionib; agitari se sensit. ⁊ ut auxi-
liari eorū regū mortes. ⁊ populorū taceā strages potuit senex.
infelix ex arte superbi plionis spectare hectorem ī cui⁹ v̄tute
spes omnis salutis publice ac bellice rei tunc residebat. **a**chillis
confodi manu ⁊ quod madentes oculi spectare nequuerunt in
exitū eiusdem cadauer victoris alligatū curru per mortuorū ta-
bem surgētēq; puluerem circa menia cuncta fedās cruore di-
strahi. ⁊ in diem duodecimā in sepultū fere carnibus derelinq

a. 10. hā claudm̄ adu. 10.
regitatio subintravit

sublate

helenā rapit a paris

10. p̄m

Quis ob hoc claritatē p̄teritam non dicat. iexp̄iabili nube cō-
 fusam si non hoc solo hac in sede laceffit? est telo. quī iuuenis
 olim regibz rectigalia impare solitus est sener incastra hostiū
 ire p̄noctem ozare supplex filij occisorem ut pensatū p̄clarissi-
 mis donis examine tabidūq; corp⁹ iam dēderet coact⁹ ē hec
 cubam sine cuius satis possunt apparere lacme. p̄ime clade se-
 cunda subsequē. ab eodēz hoste ab eadem manu **Tro**plus al-
 tera miseri patris spes pemptus est. quē ⁊ si non meritis paribz
 bus. amaris tñ lacrimis d̄ fleuit occisū. hos ⁊ paridem simili fū-
 ctum fato. dato non ea. dextra cruentū frigidūq; multis lacmis
 cū tumulauit. ⁊ ne p̄ cuncta passim transuadā. cū iam s̄btra ctū
 palladū demptos teucris r̄gis cineres deductos an gustatū ran-
 tum thesinneos eugros. ⁊ spem pacis ⁊ salutis ablatam vidit.
 set noctu fraude grecos intrasse **plūm** crepitantibz igne tectis
 cunctisq; tumultu repletis hostili audiuit in qua q̄antū mero-
 ris. quantū clamoris. q̄antū occisionis ciuū. cū nec sexū gre-
 ca arma parcerent. nec etati. exturri regia p̄osperisse potuit. vi-
 cebant em̄ noctem culminū ardentiū flamme. nec em̄ latuisse
 verisimile ē. andromatā ⁊ cassandā crimibz turpiter tractas in
 victorum seruiciū. **V**ltimo cū iam cuncta cepisset hostis ruul-
 hisq; postibus fractisq; repagulis r̄gie dom⁹ adsequi ad dome-
 sticas confugerat aras. policem filiū fugientem asperit. eiusq; se-
 uis suffragiū anxie implozantē. quē postq; ab insequēte p̄irro
 in festo gladio trucidatū vidit se frustra seniles patus conātēz
 cede nati resperfū eodem p̄culsus ferro. p̄prio sangne aras qual
 ip̄e sacrauerat se sedantē aduertit. quaz in conspectu cadens fel-
 lam annis p̄iter ⁊ miseris supbam animā p̄ immane vulnus
 emisit. hecuba aut̄ vti honores splendorē ⁊ gloriā taz. generis
 q; regalis fastigij. dū etate floz erent tulit sic dolores tenebras
 et ignominias om̄s ⁊ fortūe seuiētis iniurias. una cū **p̄riamo**
 iam anus p̄pessa est. cui si mori cū quo vixerat etiā post tot mi-
 serias darū fuisset. ⁊ si miserrima. inultū tñ infortunij euicasset
 hec quidē non tñ annositate longeva quantū lacmaz assiduū
 tate ob crebra natoz ⁊ imatura funera et nouissime viri orba-
 tionem desolationemq; regni totius confecta vidit p̄stratis

Quintus 23°

rebus omnibus polixenā dilectissimā sibi forma p̄clarā ⁊ etate
tenellam virginē inferias Achillis a neoptolemo uigulari. In
de astianactem hectoris filiū saxo illidi. ⁊ si que forsan plionis
reliquie moriente p̄amo subsistebāt. om̄s equari solo ut iam n̄
plion. sed ubi fuit cumu^l⁹ ruinarū videret. hinc eneam creusa p̄
dīra cū ascanio sumptis nauib⁹ ad sedes alias occupandas cū
p̄te populorū fugā arripe. sic ⁊ Antenorē. seq⁹ cui tot filij. tot
nurus. tot sue nup̄ erat. mēstā ⁊ gemitūdā atq⁹ solā obsequiū
despectā. etiā hostib⁹ insolitudine relictā absq⁹ spe subsidij ali
qua. aut refugio ul^l vni⁹ seruiū aut consolatoris obsequio impe
diente nemine fumantes ruinas posse p̄spicere. nec illi erūp
narū tam ingēciū fuit iste finis. Nā eidem int̄ tot angustias ut
asserunt aliqui Dolideus filius venit in mentē. ad quez visens
dū apud tracas cū pergeret eū auaricie impulsū. Apolimestore
gno trucidatū ⁊ harenis infossū cognouit in litore. quī dolor
ultim⁹ tanta tñ vi effectū p̄ct⁹ iuasit. ut in rabiem illā rapet
latranciūq⁹ canū more p̄ arua vitā consumeret. Esto sint qui il
lam infūritū cū Cassandra ⁊ andromata alijsq⁹ a grecis tractā
affirmant. ⁊ int̄ eos i sanā clausisse diem. Hic igit̄ tā generoso
rū tanq⁹ sublimiū regū finis fuit. ⁊ quod multa gesserāt secu
la dies vna deiecit in cinerē ⁊ fauillā.

Cont supbos Cam 13

Quid ingentē q̄so nō formidabūt hī q̄z spes oīs i cadu
cis rebo affixa ē. Quid scemantib⁹ robore. ⁊ formositate
supbo. si t̄bi hectorē. ⁊ iacē paridē videt. nōne hī iuue
nes. ⁊ nobiles. ⁊ integra valitudie fortes formosiq⁹ occubue.
Quid elat⁹ filiorū fratru. ⁊ sangneorū. ⁊ affiniū atq⁹ neces
sariorū stipat⁹ caterva dū priamū sua in regia p̄po in sangne palpitā
tem leget. quis illo conspicua natoz numerositate fecundior.
quis affinitatū amplior. quis amicorū aut fuorū copiosior fuit i
terris. nemo equidē ⁊ tñ victus est. ⁊ orbitat⁹ occubuit. Quid
diues ingenti pondere auri suppellectili splendida. atq⁹ latis ar
mis habundans si p̄amū p̄pā in arte confossū int̄ ruinas cumu
latū patrie senciet. Nonne ⁊ huic fuere thesauri. cū iam fere de
remij bello fatigato leuissimū visū hosti auro trucidati nati ca
daver pensare. at id post om̄nē fimebrē pompā sepulchrū loco

140

Stigmatib⁹

aruis

9
13
auri circū dare. Equidē nescio qđ dicitur. sane tñ video si sare
non sit supcilū ponē. inanem gloriā abicē. stultā fiduciā. labo
res et cogitationes dāpnare suos. ⁊ angulari lapidi inherē. in q
solo fortitudo certa ⁊ stabilitas in cōcussa est ⁊ vita ppetua.

De agamenone micenay regi. *Cam. Ixi.*

Grande quippe argumentū instans fortune. si in spicē ve
lis. qz inanis causā elati pāmus est. et vix si hystorias
reuioluas omnes cōperies finit. Sane ut eiusdē lacu circūvolu
tiones monstrem. Agamenonē melitū grecoꝝ ipatorē. q hibi
ex casu pāmi sublimē ⁊ pfulgidū triūphū pflagierat ceteris re
gibz derelictis deducam in mediū. Is quidē a Tantulo quem
ionis filiū. eius quē deū credidit decepta vetustas. p polepē ⁊
philistenē durit originē. et Acreo Thiesteꝝ patrūis mortuus
micenay rex fact. Clitemestre ionis vt placz aliquibz ex leda
filie seu vt verius puta. Cindari rgis cebalie cōiugio ⁊ prole.
aurit regiā claritatē. Ceterz cū apud cretā Acrei thesauros cum
frē diuideret cercioꝝ fact. Helenā fratris diugē a paride raptā
Grecos omnes laboribz ⁊ impendio cōuenire conat. Cūqz
frustra repetita foret helena ⁊ in tropanos greci omnes cōiural
sent vnanimes. ipm tanquā militaris disciplme pcpuū ⁊ in
bar toci grece singulare immētis belli ducē pferre. Equidē
si cōhderent rges. si populi. si classis magnitudo ⁊ rēporis longi
tudo ducat. forsan sit difficile repire qz qz vnquā vel usquā p
fecturā adeo illustrē gessisse. Hāc tam clarā ⁊ si paululū depo
sino eius ⁊ palamedis fuffe cōio tbauerit palemedo sublato in
amplioꝝ fulgoꝝ fortuna rstituit reassūptum. Necnō ⁊ hostis
arte seu viribz super. ⁊ Ahatia pda ditat. exercit. eum fere
ad in extingui bilē euexere gloriā. Sed rex exit. exspectandus
plione quippe deletō ⁊ victoria paridis varia expiata. ⁊ plixia
ac aiacis questione sopita. cum reges ⁊ populos apd tenendū
coegisset in naues. triūphum spectabilem ducturus dato rē
to velis classē deduxit in altum. ⁊ ecce repente turbati nubibz
bus ⁊ murmure celum impetuosorum ventoz rabies exoriri
mare inflatū. Horrido turbme cūmuoluū ceptū est. hic disuū
cti turbati reniges ablata cū malis vela. ⁊ semoti ab officia

Cam. Ixi. agamēnonē

*Clitemestre v. agamēnonē
leda filia cēbalie*

naute nec mora illidi naues inuicem undis concuti vel assumi
scopulis infringi atq; quo magis potuit ventorum ipetus vehi ce
pere. quãobrem in incertum cursum ~~temere~~ plurime. quid multa
int nauticum clamorem. p̄cationes deorum. in cassum turbatis
omnibus et luce p̄dita disgregate. non quo ceperant abiere. plu
res naui dolo mortis indigne filij dolore tracti. in caphareis sco
pulos. pieri nonnullas absorbere libice sirtes. ~~quãdã~~ inter
sparsas ego mari cecidisse deuolute sũt. alie ad sumum eurus sup̄
sere equorum. et quo tendebant om̄s paucè deuenere. Sic ex super
stitibus tēpstantis Menelaus una cū Helena in egiptum apud po
libum regem transfuectus est. inuestus athenarum rex nausea fati
gatus cū melos appulisset clausit diem. Odysses in oras illi
rici cōstitit sub gargano monte cōpulsus. Ulixes p̄ alciōra deuec
tus quorsum apulerit nō satis certum ē. esto ad salipsomis insulam di
cat homeus Agamenon ut de reliquis fileam fere solus ad exi
tum suum micenas peruenit anxius. ex victore victus. et deiectus
ex triumphante. ubi festos quos sperauerat dies. miser vertit in
lacrimas. Nam cū regnum pene om̄e ab egipto thestis oli filio occupa
tum conperisset. et gemalem thorū adulterio turpi pollutus sa
tis aduertit se duz alienas ruinas expeteret et rubores expiare
fraternos in suos misere incidisse. longe q̄ sibi in patria pl̄ su
peresse belli quã detulisset ad frigios. Om̄e natorum funera ru
inas troie fumos q̄ felix priamus si fessa laboribus vitate ad
hunc usq; detulisset terminum. ut vidisse potuisset quid hecto
ris virtus. quid regnum ahe nequiueret vires in vindictā tue
dolationis procellosum mare rabidos ventos scopulos et proxi
morum manus arma sumphisse. Quid tandem dū miseratus sũ
Agamenon ficto vultu iubet parare conuiuia Clitemestra seu
instigante dolore. eo q̄ cassandram sibi sup̄induxisset. Agame
non seu timore pene adulteri p̄petrati seu amore suadentis ad
ulteri in mortem eius conspirans. dolos excogitat. illiq; i cena
ut placet aliquibus. et ut in alijs. electo surgenti. nudo q̄ vesti
mentū exhibuit in quo capitis nullus erat introitus. quem dū
quereret. reliqua induta parte impeditus. nec videns. manib
expectantis egipti concissus. et hortante Clitemestra occisus et

temere

*Agamenon et Menelaus
in troia morte*

9
19
ab occisore regia omnis. regnūq; occupatum est. sic qui in ter-
ris martem. in undis neptinū virtute sua supasse videbatur
ab infausta coniuge ⁊ egisto sacerdote supatus est. ⁊ qui in re-
motis alios vicerat in ppria victus est domo. quū regibus im-
perauerat coniugis nequiciam euātasē nō potuit. ⁊ cui cesserat
troia Egisteus non cessit adulter tantūz fraus scelestūmq; faci-
nus virtutē preualuit.

Egisteus at pardo

Applaudite paupertati Campe.

Quid queso aliud sūma secum ferunt imperia pref mor-
daces cuias pauores noxios multorū inuidiam. casus
altissimos ⁊ psepe flebiles exit⁹ atq; ignominiosos. auro pur-
pura gemmis. ⁊ mani quadam gloria tectos. hec inter suscipi-
entium periculo maximo blandus se cupide inserit. ⁊ laxatas
epulis ⁊ leticia mentes venenis suis ificit facile. que quot flam-
mas. quot eradia. quot occisiones intulerint. si troia satis ostē-
dis se non potuit Agameōn insup truncatus ostendat. O male
cognita plurimis humilis ⁊ aperenda pāptas. Tu sola dū na-
ture leges obseruas. nocuas sollercias subigis. caducos vilipen-
dis honores. discursus hominū varios. transferantones nauti-
cas. ⁊ sudores rides armorū. ⁊ dū suphatanea despicias. istiuos
soles. nuda facie pateris. hiemales brumas sūma paciencia su-
peras. vmbrijs contenta nemorū. et vidi plūias euātasē subte-
cto. si fames instet aduersa longe forciore pectore perfers. quāz
habundantiā qui perant gemmis ⁊ auro. te lubricus amor te
deliciosa lascīvia. te venus sordida. aut non sequit. aut fugit. tu
percaueas ⁊ lupanaria coram lenonib; p villas ⁊ compita. co-
ram inuidis inuidiaz secura discurras. tibi stabilitas. tibi immu-
nitas. tibi si qua est quies in inuidanis concessa est tu artificio-
sa. tu ingeniosa. tu studiorū oīm lādabiliū mater egregia es. te
fortuna despicit. quā tu viceuersa contempnis. Quid dotes tu-
as enumerare fatigor. infinite sunt. ⁊ oīs virtutes conspice.
Si tecum xenocratie cenasset Agamenon vix credam in eum
quid ausus delidiosus fuisset egistus. Si tecum pnoctes vigi-
lans Clitemestra curasset. nulli dubiūz quin casta pocuis viri
reditum exoptasset. quāz timuisset adultera. O quā pulchrum

Agamēon

inuidia

sanctumq; plurimum tecum paruis insistere laribus tura dili-
gere. Solitudines cole et superflua vilipendere. sub arborū um-
bra sec⁹ argēteos riuulos meditari celestia. Polētes petantur igē
sublimia et me cum diogene tuo cū turcīs et fabricijs securū
filuestris et parula seruet domus. Sane dū in vota mea verba
p̄fundo p̄fidia dilecte mulieris **Sampson** exclamitans adest. et
ut desiderijs meis desistā et in se calamū vertā exposcit. cui⁹ vir-
tute filio p̄stratus est. supatus populus est. et templū corruic
ingens. nonne dignū est ut et eius p̄cibus mens animat. cala-
mus. est equidē et ideo in eo infortunū veniendū est.

Multitudo flencium. Cam 14.

Perpere orbem cogor. ut temporū serim seruem. et ideo
nūc **Ashā** europam aliq̄ndo et q̄nq; **Affricā** varijs flexib⁹
pagrādo discurre. Ecce me ab **Affrica** euagorax rex **Cipri⁹** ad fa-
uorē in quē ex regio solio ifelicit lapsus est demonstrandū lacri-
mis alliciebat in cypriū. nec min⁹ theoqueerulus ad fugā suā
ex regno pulsus ad arabas describendā in egiptū p̄clamabat a-
lōge. Et amenitas sūma pietate conabat. ut i macedoniā tende-
derem p̄specturus euriditis vxoris sue adulteria insidias sibi
positas ab eandē et crudelitatem in alexandrū et perditā. filios
quos occidit parte ex altera **Sarcas** ex epiro rex pulsus a **phi-
lippo** macedonie r̄ge ut triste suū exiliū aduocarem. sciebat hic
et **aman** amadati fili⁹ ex **asiria** ut ingeminose icū a fortuna p̄-
cūsum inspicerem in **marдохей** hostis exaltacionē suāq; nō so-
lum dep̄ressionē s; in crucis patibulū dedecorosa eleuationem
vocabat. verū plus ceteris ex **parisia** vocans potuit **Artaxerxes**
ubi dū illū intueor. non in merito int̄ regni fulgores et infig-
nia tristēm atq; gemebundū conspexi vix equidem turba igna-
ra satis fidei poterit adhibere. dicitis sc; q; sedenti aureo in thro-
no aureis amictu vestibus cui tot regna. tot reges paruerunt
esse possit lacrimabile quidquā. Heu miserabilis et decepta iu-
dicio dū a fulgidis ex aureo radijs nimis capitur non aduertit
quod ex carnificantes animam sub illius fulgore regnantur.

De sampson. Cam 16.

Aman

9
44
Denūciāte p̄ āgelū dō ex manue israhēlita qdā ⁊ pulc-
herrima ei⁹ vxore s̄ap̄son p̄genitus ē. q̄ cū nazaren⁹ eēt.
cōmā dei iussu s̄eruans. ⁊ sibi a sicera canens. ⁊ vno inflozidam
inuentitē atq; p̄ualidā ⁊ admirabilem cūctis excreuit. Cuius
fortitudinē apparuere insignia p̄ma. dū ad v̄gmē a se dilectaz
despōsandā. i philistinos acres tūc populos. ille ire d̄tingeret. ⁊
leonē ex abdito in se eleuata fronte venientē in pauid⁹ exspe-
ctauit. ⁊ occidit. ⁊ taciūt. ingentis aī nobile argumētū magna
lia a se facta iputare deo. ⁊ inoportuitas instet. nūq; i p̄patulo re-
sersit. tandē illud iter. dū faceret ⁊ in ore cranei opprēse a se be-
lue mellis fauū forte repissit. ⁊ d̄mēdissit. cognatis ex coniuge
appositis soluētū munerib; p̄bleuma p̄posuit in enodabile fere-
c⁹ occultū cū aperuissit blandicijs diuigis aduertit liq̄de eius
ope ab affinis solutū eē. ob qd̄ meritū diuigalis amor versua
ē in odiū ⁊ altā sūpta illi⁹ populi ex affine factus est hostis. et
cū ceree messes primā maturitē oñderent nouū iustatū gñs
viciois d̄mēt⁹ facib; caudis uulpū alligatis ⁊ hostiū agris mi-
missis. sata ⁊ arbuta exulhisset oīa. irritassetq; facmōre philiste-
os ab eis israhēlitis i satisfactiōe sceleris mut⁹ postulat⁹ est. q̄
dū ligatis suib; t̄deret ei⁹ brachio cōfctū s̄fractis maxillaz affini
in s̄pectu forte iacente arripuit q̄ loco igentis clauē vsus phili-
steos eū t̄hentes cecidit. atq; sudit. ⁊ obtēta victoria ficiēs s̄atu-
rientē diuio ope fontē ex maxilla videns. potans. resolcillat⁹ est
hoc illi apd̄ suos i cumulū v̄tutis excelsit. Iudexq; sūmi magi-
strat⁹ nom̄ apd̄ israhēlitas illo tūc ab eisde habit⁹ est. Nec defu-
erunt q̄ leonē a se occisū ne in eū dicēnt ⁊ herculē arbitrent s̄ap̄-
sonē qd̄ ⁊ si affirmē d̄dixiss̄ nescio qd̄ resultet. Is ḡ dū frustra-
tos talit̄ philisteos floccipēderet i galā eorū opidū tendēs apd̄
meretcem c⁹ forsan pelicatu lasciuens utebat. diuertit. noctuq;
furgens firmatas ad se capiendū a p̄ncipib; ciuitatis seris ⁊ fer-
reis vectib; absq; clauib; portarū fores eas a cardinib; dēptas
in verticem mōtis ebron humeris t̄nsportauit ⁊ abiit. S; quid
tāta magna h̄ erūt imo p̄ maria ad gloriē apicē obtinēdā quaz
hac i vita felicitatē arbitram̄ miscij. qui leonē mermis ex enēte-
rare. q̄ maxilla hostes cōterere. q̄ reuulsas ex cardinib; valuas in

mōciū vñtes apporae pōtuerat. lubzicū fortūe ludū hīstē nō po
 tuit. nā cū hībī mīnū dīderet. ⁊ merīculā noīe **Q**alīdan apd ho
 stes degēre adamaēt pōite. ab eis corrupta pecunia p^o lūhoēs
 aliq̄s paucis lacrimul^o exortū ē. i q̄b^o tān robōris pmanēt cā. **O**
 bone de^o. a dūge paulo añ decept^o. a fictis lacrimis vñs q̄ meri
 tricule vīct^o. itē se decīpīdū. fēdidit hō ferox. **V**erū cernata vī
 cīs mīlier. l malicijs postq̄ ab hostib^o īstructa dormiēti crimes
 q̄s ipē a natūitate sua īactos fuaauerat. abstulit. illū et fore ef
 femiatū ī maīb^o hostiū illudēdū cessit. cui euestigio dōbilitato
 effodē oculos. ⁊ īterfū carcerib^o defangari īmētoz moze ad
 molas manuaras cogē. sic adūsa credulitas. sic amātia pietas
 sic mīleris egit īclita fides. ut q̄ nō poterāt hoīes. nō vīcula. nō
 ferrū vīncē a mīlierib^o latrūculis vīncēt. ⁊ agēte fortūa vbi ho
 stib^o suis terrozi erat. vteret ī ludū. gndis eq̄dē nī fallos dīscens^o
 īste. q̄ vīr al^o s īgētis aī diu tollerasse nō potuit. **N**ā cū illi iā lap
 sū t̄pis coma excreuīss. itē restitute q̄ vīres viderēt pōite con
 gregati philistei celebrē diē ⁊ publicū sacū **D**agō deo suo agē
 tes iā epulis mīfīl q̄ īmotis īūserāt. ut eis corā duceret īfelix. lu
 do diē sollēnē hīllare reddīt^o. q̄ a puero duct^o postq̄ paululū
 se ludēs exercuerat. ridentib^o cūctis hoīez īsrahelītan^o iudicē corā
 se ludē. q̄i fess^o duce pueō colūpis duab^o q̄b^o oīne fere fami fa
 stigiū īfīdīebat. q̄et^o adhefit īdīgnās q̄ secū ambas tpe sūptō ul
 nis āplectās. clamītās. īmēt. **C**ū lāmpsonē oīs su^o peat hostis.
 īnde mīro illas robore ī se t̄xit ī ruīnā oē edīficiū dīnuo secutū
 ē cū sāfōne oppmēs q̄ eū ludētes aderāt q̄ ī cāu tāmlīa vīroz
 mole oppla gūi pīere. et sic q̄ pncipatū īsrahelītan^o vīgīti tenu
 erat ānis. despect^o. orbat^o q̄. vītā nō ferens. mortē hībī cōstituit
 et hostib^o. **In mulieres.** **Cam. 1A.**

Blandū exīcīale malū mīlier paucis ad salutē añ cognitū
 q̄ exptū. hē q̄dē qdāmō dei uīlīpēso iudītio nō ad socīeta
 tis gōdū rāsfūndū. a q̄ suo deīe cte merito sūt. q̄nīmo dū ad
 ipū cōnāt maliciā q̄dā īnata. ī mīfos fere oēs cōiūrauerē vī
 ros. ⁊ hī faciē roseo colore at vīundo fulgidā. oculos lōgos. gra
 ues atq̄ ceruleas. aureā cōpāq̄ cesariē. os cīnanitū. extēfū nāsū
 eburneū collū. rēte ex rotūdis surgēs humeris. pēctus duplici

marmoris

fessura

a. m. d. u. s. h. u.

h. o. h. m. u. l. i. a. d. e. o. i. h. u.

His igitur tot et talibus seu ab eorum plurimis sepius capiuntur
 spectatores egregii quibus plene cure oblectatio est voluptatis quae
 utinis labor. Qui dum aduocantes quos ipsi fecerunt catenas confringere
 nequam in exitum sepius ruunt. **Rey** in satis ad principem erat
 humani generis rudis forma in tot superaddideret misteria. **Ea** for
 san captus est princeps homo. **His** captus est paris captus. **Thiestes** et **pir**
rus. **His** discipulis gradibus pretiis hucules in exultatione mortaliu
 cetorum occupatus est adeo ut non solum reiamina per dilectissimam sibi ue
 rum seipsum amplissimamque famam scientia obliuisceret omnino seque
 sic dilecte puellae iussibus obsequente redderet. ut fortitudinis omnia ar
 gumta deponita filans muliebri officium excerceret. **His** sampson
 populi dei iudex deceptus est. tonsus orbatus atque detentus in gremio
 adamante puellae eiusque fraude ab hostibus suis captus est et puerorum
 etiam factus ludibrium. **Tunc** igitur in tantis hominibus mortificantes oculi
 venustas forme et artificiosa puellarum lepiditas potius et quod tur
 pis est non in etate in qua plerimum solent cupidinis exardescere flamma. ve
 rum eis iam senescitibus correpti sunt. **O** mortale per dulce gaudium mu
 lier. quod deupisci potest quoniam velis. quod vis quoniam audeas. quod audes quoniam
 perficias. **Si** in tam validas humane libertatis hostes velle iuvenes
 rseratis mentium oculis dum formam muliebrem arbitri ad spectacula
 peridem tropaeum itueremur incendium. **Agamenois** necesse. **Herculis**
 desiderium. **sampsonis** orbis. **et** earum insuper meditaremur ingenium ar
 tes laqueos et initis prospicerem acie quod et que nepharia est vul
 turibus abhorrenda sub illa oris colorata pigmentis pellicula sub
 vestibus aureis atque purpureis abscondant. insuper quod sumus et ac quod
 nati utinam sano inueneremur animo liberi et indignantes animi tam
 indomito recularem subire colla. **Et** si dicta mouere nequant
 saltem efferrati mores earum timore inicerent et cauciores nos earum
 in amplexibus faceret amarissimum quippe animale femina iracundum in fi
 dele libidinosum truculentum vanum quod potius certis auudu. **Si** melior
 acta patet auro dalida **sampson** est didit hostibus turridites cupi
 ditate monilis **amphiarau** lantantem detexit. **Panes** iouem in
 aurum versus per regulas efflentem aduersus femineam honestatem
 suscipit gremio **aragines** se a pallade victam suspendio confes
 sa est. **amata** ob enee victoriam laqueum induit. **phillis** amore

Non pulchrum exclamationem

Non de nequa uirtute

auarissimum avarum

9
11
Demephorontis ipaciens se suspendit. cui se **his** megarenſiū rex
tūci⁹ credidiſſe debuerat. quā ſille hęc ſeruēs libidiē hoſti patrē
cū patria tōdidit. q̄ in pte ſecuriōz q̄z in diuigiſ ſuueē debuerat.
Agamenon hęc vrens ſūmum virum adultero p̄mendum cō-
ceſſit. Sino ſemiramidiſ mclitā ob purigiem legem. **hercule**
poles blanda ſeducit. Egipcia ſalomonem **Antonium** **leopa**
tra. **pompei** non ſemel tantū r̄lictis viris adheſit adulteris quo-
ciens inſup quo p̄ompicioz apparebat peccunia ibi ſūope ver-
ti illico animus comptum eſt. **medea** ſpoliauit patrem. fratrem
diſcripſit. **pprijs** filijs non pepercit. **proques** non p̄cym filium
tantū occidit. ſed coctum patri comendendū appoſuit. Igitur ne
plura referam iuuenes ceciq̄ nos laqueis mulierū miſerrimiſ
inferimus tam impio animali. tam inſido. tam inbenigno. ani-
mas noſtras committamus. concilia referemus. ⁊ credam⁹ ſub-
ſtancias. Si ſint quī dicant ſibi nec ſam̄ſonis eſſe vires ⁊ **her-**
culem captum prole poſteritatem generis eſſe ſeruandaz. Nec
omnes eſſe execrabiles mulieres non inſiciar. meminiſſe tamē
has volo. Si **andream** ſternere. **pyomedem** perimere. triplicem
ſuperare **gerionem**. aut **certerū** trahere nequeamus. mente etiā
conſtantia t̄q̄ virili ipm **herculem** laſcuientē ſuperare. ⁊ labo-
rantem equare poſſumus. ⁊ a tenellis v̄gnibua ſuperatū hac
in peſte legiſſe poſſum⁹. **preterea** nō potuere **vlirem**. **Cirtis** po-
cula decepiſſe. **ſirenarū** cantus tenuiſſe. nec **maris** extenuiſſe pe-
ricula. nemo alios rite vicit. quī ſe ante viciſſe non poſunt. Si er-
go quā mente geris eſrenatam conculcabis libidinez. fruſtra ex-
plicabunt recia fruſtra mulieres apponent laqueos. Que quidē
et ſi proliſ gracia appetende ſint. quid ego. abſit vt negem. nō
tamen eis ſubiacendū eſt. Si homines ſumus. cur nobis care-
monſtrandū. ne q̄quomodo diuidendum. ne dum illis conce-
dendum in nos imperiū eſt. vt effemmati quidam in maximaz
ſuā perniciem fecere quandoq̄. nullis lacrimis. nullis eaz que-
relis credendum. ab auſtucijs eozum tanquam a capitali hoſte
cauendum eſt. Nec animo teneo. ſic omnes peruerſas eſſe q̄s
dubitēt quī in tam maxima multitudine reperiantur. aliquę
pie. modeſte. ac ſanctiſſime ⁊ diſſiſſime. ſūma ruerēcia mulieres

ſemimutuaas

Chela
Proques

ſuperant

no

Simo cristianas ex quibus plurime grandi mentis integritate
virginitate constantia alijs q; meritis floruerunt. sed et gentiles ali-
que sumis preconijs meruere laudes. que et si quando reperian-
tur. amade. colende. et pro viribus extollende sunt ultra q; vi-
ros. Nam sicut magis q; in bziario. in pigmeo miranda esset
virtus herculeas sic in muliere q; in homine commendanda est.
Sed quonia rarissime sunt. ne du lucreciam querim? i alpbur-
nia aut simpromia incidamus. omnes q; fugiendas sensu debi-
to posteritati concessisse.

Miseri quidam. *Cam. 18.*

Non dum satis in muliebrem libidinem. et stulticia am-
cum pdite pro votis scripsera. et ecce flenciu auditus e
clamo. quos me pirrus Achilleides. fere primus post deuio
cursus equoris troia capta et acta piraticam concessam ole-
no Andromata et deductam hermona se fraude mactarei sacer-
dotis in teplo appollinis delphici ab hoste querebatur occisi
post hunc Euander archas sparsa canicie. sceptra barba. scissa ue-
ste. tremula voce gemens senectutem suam. cede pallantis vni-
ci filij sui destitutam execrabat. sic et plurimi succedebant. Sane
quonia et si ad laborem no tn ferrei nati sumus sciens me de-
fatigatum scribendo quiescenda. paululu ratus su. et quasi ceptu
opus diuini per libros. sui primu hic volam suphisse. fine su-
um non equidem q; aliqualis considerato totius libri proces-
su me precedencia et subsequencia quantu ad intencionem sum-
riam diuersitas videatur. que oportune p libros distinguenda
sit. Sed ut morem viatorum sequam qui etia si p late patencia
plana iter faciant. Nunc insigni lapide. nunc veteri quercu. qnz
satello aliquo. nonnuquam limpido fonte. riuiulo aut flumie qd
continuum est distinctis signant spacijs. ut tam preteritu q; fu-
turum facili? mediantur laborem. et euentus suos clarius quibo
velint queant ostendere. sic et nos quod equo poterat absq; di-
sterninatione passu procedere quocienscumq; fessi ad insigni
aliquo qualicumq; de ca veniemus quasi ibidem morula cotra-
cturi signu imprimites illi? libri fine ee dicem? ut talibo metis
ipoint possint lectores et spe oblectari facili? memisse qd uelit

Quirius archilochus

Euanda archas

Pallias si euandus

peteru

quidam

regis prefectum illustre cum ingenti exercitu ad elboza et boza
 co fufum seqz nup israhelitis formidabilem pauidu. et cuncta
 timentē a Iabin muliere ceneidaz apd quam fugiendo diuer-
 terat. lacte potato in sompnu alnissimum apposito tpmptibz
 clauo ictu unico ignominiose peremptum. Quid reges. princi-
 pes madianitarum sequentes cum gemitu a parua Gedeonis
 manu deletos. Quid Iabin qui primo israhelitas subegerat ab
 eis inde fugatum cesumqz recensam in longum nimis euadere
 Aderat preterea omi mistor porasta isxbanoy regina sumag
 cum maiestate malorum obuagz ut de se scriberem maximis
 viribus obtinuit.

Explicit Iohannis. Horacij liber primus. de cercaldo.
 Incipit eiusdem Feliciter secundus.

Orsan erunt qui dicunt iam dictis exemplis
 satis ostensu esse que sint fortune vires q
 mortaliu rerum instabilitas. qz fallax felicium
 orbis huius. spes et ianis gloria et ob hoc si
 quid ultra monstraret superfluum. Ego quide
 fatebor unico ultro ne du tot exemplis ge-
 nerosos posse moueri animos. et in rectuz re-
 duci sed non talibus tñ hic assumptus est la-
 bor. Sunt plurimi adeo rebus pituris innixi. ut vix etiā strepen-
 tem assiduis tonitruis aerem sentiant. ne duz facili sono laben-
 tia verba prapiant. quos continua semp incumbentiū casuū reuer-
 beracione feriendos arbitror. ut vñ assiduo aq casu durissimus.
 pforatur lapis. sic et adamantinu cor taliū longa narratio ē mol-
 liatur. et gracias agens. hijs quibz satis est me hucusqz laboras-
 se bona eor pace ad obsequiū reliqs veniā. ad qd iaz reuocor
 seseo. nā saul pñs israhelitarz rex oia clamorē pēbas et acri vul-
 tu ac fracta voce sigul nbo adest et inixus haste suas dñrit erup-
 nas Credo illū vñ nullo morē neqz spēs agitet quē eo q in eius

manibus antē alios om̃s totius reipublice hebreorū gubernatio data est. ut huic libro daret iniciū libens assumpti

De saule rege israelitarū. Cam. 8^m.

Erat igit̃ inter israelitas ex tribu **Hēpanim** vir quidam agris atq; gregib; vacās ei; **saule** filius quē de⁹ clamo: re israelitarū regem petenciū motus. eo q; pro cere statuere & robusti corporis esset & pulchra facie israelitis elegit in rege. **I**uerat is quippe p̃ditas p̃ camporū deuia afinas patris quesituras quas nō inueniens suscitatus quorū ierunt suasionē pueri committantis ad **samuelem** diuīno ore loquentem accessit. quū facto ei cōiuiūo & arietis aruino appposito dei monitu fusa super caput eius lenticula olei illū hebreorum vnxit in regem. **O** felix si vulgi sequamur opinioēs. eueni⁹. sequenti vero die nō absq; om̃i suorum admiratione inter vatū cuneos susceptus videns effectus est. vere felicissimus iste successus. quid enim potuit optabilius contigisse mortali q̃ uti mēte diuina. eiusq; archanum eo volente absq; nube videre futurum. **I**s aut̃ in massa a samuele q̃ iudex p̃fuerat hebreis sorte p̃iecta numero 100 israeli ex asmarū quesitore rex eleuat⁹. cū ex suscepra dignitate. ^{tu} iam animus esset alter a primo. & longe solito maior factus in naas ammonitarū regem **moabitas** hebreos infestantem coactusq; in dedicionem dextris priuante oculis. armat⁹ cū exercitu profiliens celsis. fugatusq; ammonitis trucem regē pemit. et preda anustus in patriam rediit victor. maxima cum leticia amicorū. inde robusto animo moabitas subegit palestinos sepius fregit. p̃dumeos contriuit. atq; reges eorū in facie sua p̃uictos abiect. p⁹ hec **Amalachitas** vno certamine supauit eosq; vsq; ad minimū. etati. nec sexui pcens iubete sic deo de leuit. regēq; eorū **Agag** adūsus p̃ceptū redargut⁹ iussit trucidari i galgalis. **Q**uid ei⁹ om̃s victorias. q̃d p̃ter bello predas ac cumulos exidijs hostiū honores singulos describā. a pelusio egipti vsq; ad litora rubi maris q̃dquid includit. exceptis sicinitis. armorum vi ac virtute sua fauentis deo felicissime in ^{septe} **V**nde tam ex gestarum rerum quam filiorum pulcherrima ple & regio cultu. aplissimo famosus tremēdusq; rex int̃ cetos

orientis effulsit. paueat quippe sibi ex optimis p̄dis a se q̄stis
 curri⁹ bellicos. eqs. p̄ualidos. ignes armigeros. suos. aureū dia
 dema arma et auro sup̄ itexta et cetera q̄bo. reges uti solēt iñgia
 Quī. dū gloriōsus regio residet in solio. male eius memor q̄
 illū a gregibus vel campestribus sublimauit in tā grande fasti
 gium. diuino iudicio mimi. ra fortuna gloriā sue magnificencie
 turpi. fedauit caligine. *Nā p̄t* obseruatū agag aduersus nāda
 tū sacer spiritus. illi sublat⁹ est. et p̄ consequens futuroꝝ visio.
Hmc secuta frequens suoz cedes exercit⁹ fūsi obp̄si. populī
 qui semp̄ erant victores eiꝝ. furiosa est sup̄addita egritudo. in
 qua et si non assidue. p̄ intualia tñ ab immundo vexabat spiritū
 et cū. cuncta. medicorum frustrarent remedia. tantū solo in so
 no mulcebat. cythare. ad qd̄. cū *Dauid* fesse filius quem sibi iā
 deus elegerat. adhuc puer. in uteroq; doctus gregibus sublat⁹
 paternis. e pascuis. in aulā regiā deduct⁹ esset. tangebatur cytha
 rā et p̄mnos oportune psallebat. Quī cū iñti funde mimitantē
 ac p̄clamantē i hebreos et regem philistinū p̄strasset. Soliā
 stata p̄giadē et eo usq; i uictū viribus et ob id choros letancū
 in ampliores eius laudes q̄. saulis de cantasset p̄mnos ubi re
 gis gratiam meruerat illi. odiosus effect⁹ est. *Nā* cū paulo āte
 in scilicet fura pallij *samuelis*. renitentis. saul regni sibi atterendi sup̄
 fisset omen in laudibus dauid futurū illud auspicatus est. *Nec*
 obstitit qd̄ sibi *Dauid* centū prepucijs philistinopz a se q̄stis seu
 ex illis ut placz alijs et sexcentis capitibz viroz. *nicol* regis fili
 am acquiſisset uxore nec *ionathā* filij preces. *Nec* qd̄ eū in spelū
 ca xentrem exonerantē. nec secundo dormientē in castris a mō
 te seruas s̄ qd̄ eū tagentē lira. bis lancea peteret i illū sepius in fi
 dias strueret et palā etiā animā suā quereretur. Quid demū dum
 hic ira. inde odio. illic furore et bellis vndiq; iā despectus hosti
 bus vexaret infelix. venientibus philistiis apud gelboe mon
 tes infelicitē eduxit exercituz et q̄cūq; *samuel* p̄moriuus añ
 diu si credendum est phitonisse ope mirabile dictu reuocatus
 ad superos. illi suum futurum exitum predicasset aduersus
 vaticinantis imperiū. sic enim eum sua fata trahabant m
 iuit pugnā in qua dū hostibz instantibz suos vndiq; cedi ac

*regi q̄ppe cum magis p̄p̄ssim
 ac deſtrabili d̄m̄ m̄itos
 id op̄e id q̄re p̄uine*

auspicatus

2
20
fugere videret. et turpi cuncta fedari clade. et circa se ionatham
animadab et melchis spectante indolis iuuenes filios suos com-
fossos cerneret. et se laucium nosceret dolore perterritus gemitu mor-
tem a supstite armigero suo deprecatur est. qui dum timeret in do-
minum manum ponere. et rennuere ipse ne nimis ad ludibrium in ma-
nus aduersariorum veniret gladio super incubuit suo. et cum san-
guine spiritum fudit. que mors et si infelicis magnanimi tamen regis
fuit. Quid regi turpius aut de deo et de suis potest quam hostium
catenas induere. Eius inde cadaver. et cadavera filiorum a philis-
tinis nudata armis regis et astoroth deo suo dicatis ceruicibus
privata sunt que per civitates eorum et oppida delate signum
super te victoriae prebuere. Nec illis sat hoc fuisse visum est quinimo
truncata corpora in muro bethsan suspensa ab eis funestum alii
quam diu cunctis fuere spectaculum.

Commendatio obediencie. *Cam. 2.*

Ultis igitur ex agris ad tronum sublimati regis exitus
fuit. Sic primis aduersa sunt ultimis. sic vertit fortuna
vices. sic deus iustas iras suas ulciscitur. Cui profecto mos ge-
rendus est. et cum humilitate omnis obediencia exhibenda. ipse
quid velit. quid iubeat. quid agat optime novit. et iuste opera-
tur in cunctis. Quod si rite considerasset Saul in sua perniciem
formositati agag non peperisset. quid stultius queso servulum
audere pro arbitrio suo sapientis domini mandatum interpreta-
ri. et suo quam in pacis malle iudicio obsequium habet sed annexum obedi-
encia. ut nulla ex parte mandatorum terminos exorbitet executor.
quam non immerito suaserim amplexandam. et maioribus totis
exhibendam viribus. ea quippe domat ferocitas animorum ostenditur
mentis humilitas. reprimuntur vicia. exhilarantur virtutes. or-
do servatur in cunctis. et redditur odissus iusticie gladius. hac reg-
na florent. ampliatur urbes. et mentium tranquillitas servatur. Cum
igitur sollercie mater sit. et nouerca desidia ad eam ulterius rema-
mus omni superbia deposita ut dum deo obediens efficiamur alii
quando etiam eius munere impantes efficiamus.

Quam flentes. *Cam. 3.*

Olobus ingens dolentium regum quam cito

Adriazar rex sophim
 Adadus rex sue
 Adadus rex sue
 Adadus rex sue
 Adadus rex sue
 Adadus rex sue

Saulis verba finita sunt. affuit quibus michi **Adriazar** rex **Sophim** et **Adadus** hirie et **Damasti** querebant se secus eufraten a **Dauid** perstratis exercitibus atque ceteris oppressos fugatosque et e culmine sue maiestatis deiectos. Inde reiebat **Sirus** mesopotamie **Sar** ammonitarum. **Milhas** et **Stobus** alique reges omnes plorantes dolentesque quod auspicijs **Dauid** a **Ioab** milicie sue principe armis superati sint. atque gloria sua priuati. Sequebatur et **Isos**. **Roboam** mestus et primo quique tardo rubore suffusus qui cito venit ad oculos. eo quod sua stulticia. immo superbia egerit ut ex duodecim regni sui partibus illi duo relinquerentur. ut de eo scriberem non obfurdum cum multis videbitur obtinuit. **rex**

De roboam iudeorum rege. Campe.

Roboam rex illius ingentis et admirabilis sapientie viri **Salomonis** hebreorum omnium regis filius fuit ex nomine a **Ammanide** genitus cui tantum fulgoris patris sapientia et animi benignitas acquisierant. ut si quid illi virtutis fuisset fere labore minimo sui temporis reges anteisset ceteros fama. si potius quam paternum ascendit solium tanta superbia elatus ut non tribubus israel dominantem. Sed se sub pedibus tenere extimaret sidera. **Hic** patri mortuo funeralibus persolutis venit regis comitatu fastuque tumidus infidelium. quo se vniuersus populus congregauerat israel. qui ut moris est populorum certa incia imperij regnaturum placide exornare. ut placide benigne regat. onera subleuet. comoda ampliet. et patrio ritu cuncta gubernet. orantes uti humanitate sua ab impresso a patre ceruicibus suis pondere. eos leniare. paululum indignaretur. **Spreta** seniorum sententia iuuenum secutus consilia respondit si a patre flagellis celi estis. ego vos scorpionibus lacerabo. **O** male dignum regis responsum a facie cuius vix decet quemque abire dolentem. populus autem tam acriter preter spem responso commotus illico in sedicionem versus ex duodecim tribus decem regi adiutam sumptere sententiam. rebellantesque regem sibi **Ierobam** **Abath** filium prefecere. et **Adriaz** tributorum questorem a **Roboam** missum ut irritatos leniret verbis melioribus lapidarunt. **Quod** audiens **Roboam** paulo ante turgidus atque insolens

Adriaz rex sue

2

trefactus currū descendit. ⁊ iſtante auriga equos nō pus a ſi-
 ga deſtitit. q̄ ierlm regni ſui arcem intraffer. aduſus quē eueſti-
 gio **S**iſoch egipcioꝝ rex audita ſeditione ſurrexit. ⁊ cū iam lon-
 ge late q̄ cū ampliffima armatoꝝ manu vagaffer ⁊ obſtente
 nemie igne ferroq̄ cuncta tuiſſet. ierlm adiuuēt exercitum
 regniq̄ nup timidū turpiſſime latitantem. vaſta circumdediſ-
 obſidione qua coartat⁹ **T**oboam facile cognouiſſe potuit. quid
 flagellis ſedere. ⁊ qd ſcorpionib⁹ lacerare ſit populos. ſi poſte-
 rior i talib⁹ cognico peccatoꝝ potius doloris augmētū q̄ ſalu-
 tis ſolaciū eſt. **I**ncalſū enī firmam⁹ preſepia cū iam latro boues
 eduxerit. obſeſſus igi⁹ **T**oboam ⁊ fatigatus laboribus deficiente
 media populo nec ſcorpion⁹ iſtus ſpem ſubſidij afferent aliq̄
 ad ſalutē turpi cū **S**iſoch imito ſedere illū ſuſcepit in patria. cui
 q̄ ſedus agenti exmanit⁹ ⁊ debilis q̄ nup puo digito ut aiebat
 niſpiens vires lūboꝝ pat⁹ anteibat urbem p̄clara ⁊ templū a
Salomo e editū p̄ceteris memorabile ſpoliare pmiſit. **S**iſoch at
 ingenti p̄da ditat⁹ recedens regē ſupbū ⁊ exhaustū ignominia
 etna ſedarū ac ſibi tributariū liquit. **T**oboam autē iſelicem aiam
 t̄hens eo poſtremo deuenit ut tateſcens delabere⁹ i mortē. in q̄
 nichil ſplendidi⁹ q̄ i vita ſucceſſit. q̄ obrem ſecū fere nil aliud
 deportauit. ad inferos. r̄gū q̄ q̄ more maioꝝ ⁊ ip̄e condit⁹ ſit
 ſepulchro.

In ſuperbos. *Cam 4. reges*

Quid inq̄nt ſe monitaneis reb⁹ totos nō alit q̄ firmiſſi-
 mis committētes vix dū ſcenderat ſedē regiaz. **T**oboam
 lōgo maioꝝ ſuoꝝ labore. ſultorū iudicio firmatā ⁊ ecce
 puula illi porcone r̄licta r̄liquū om̄e r̄gnū ſubthit. ⁊ h̄ agētib⁹ *paucē*
 v̄bis. **E**x q̄b⁹ tāq̄ a ſemario m̄tra ⁊ maria tella. icendia. ⁊ deſo-
 lationes vrbū. cedes regū. ⁊ diuiaz rex labefactiones ſecute ſi *no gaudeat diſt. p̄t. non*
Memniſſe q̄ppe p̄ſidentes debēt nō eſſe populos ſuos. *almandi nō exentiaudi*
Nā uti ex ſudore populoz r̄gis fulget honoz. ſic ⁊ vigilancia re-
 gis populoz ſalus ⁊ requies procuranda eſt. *Thores t̄radmoy*
 qualis hoc faciūt
 principes hodierni viderit deus. **I**n tranſidem verſi ſunt regij
 mores. ⁊ deſpecta i potencia ſubditoꝝ auro gēmiſq̄ ſplēdore
 volūt lōgo ſuūciū ordine ecumdari palacia in excelsū erige-
 re. grege pelicum ⁊ hiſtrionum deſormi ſodalitio oblectari

obscenitatibus aures complere. **o**mnium in longissimam noctem deducere. ebrietatibus atque ignominiosis libidinibus vacare. **d**ies in sompnos profundissimos perdere. **p**opulos in sua salute vigilantes praemittere. et bella non iure sed iniuria sumere. **m**agnum arbitantes. consilia populi respicere. **s**ibi tantum credere. **b**onos deprimere. **i**mprobos extollere. **c**ivitates rectigabilibus onerare. ciues torquere in exilium agere. crucidari et luti more calce calcare. **O** scelestum malum. **O** peccatum lurconumque ne regnum dicam inhonestum et horrenda facinorosa. **O** longa imo vercorsa paciencia populorum et stolidam confidentiam dominorum si putent dum talia pagunt a populo sibi obsequium cum fide. **q**ueso. cum videam eum cui honorem meum libertatem maiestatem officium. **p**erminencia. omnem concessum cui obsequium iussus impendo. **c**ui defudo. **c**ui substantias meas impiorum. **i**n salute sanguinem effundo meum. in extenuationem desolationem vituperium. et principem invigilare mea sanguinem sitire. **b**aurire. **e**mungeri. **i**nhonestis femis. et perditissimis quibuscumque hominibus prodigere facultates quibus sustentare egenos et miserabiles debuerat effundere atque disperdere. et in consilium niti pessimum et pessimis opibus delectari. ac etiam salutem publicam segnem. torpentem. desidemque video. **r**eges dicam principem colatamque domino fidem servabo. **q**uid sit. hostis est. in hunc ducere. arma capescere. **i**nfidias tendere. vires apponere magnanimum est. sanctissimum est. et omnino ne necessarium cum nulla fere deo sit acceptio hostia tyranni sanguine durum quippe et importabile pro meritis iniuriam reportare. **r**ecalcentent quantum libet reges si cencies negent regnant tamen suffragio populorum eorumque vires illos formidabiles faciunt. quod nimirum iuste cedibus aut iniuriis extenuent. suum sentiant aestimum dimmutum ipsum. quod a hisoch **r**oboam facile demonstratum est. **s**ed quid populum dixerim. **n**isi ex plebe minus vilipendendus est. **s**ibi quisque impulsus magnos sub pectore fert animos et regum vita quantumque satellitum praesidio vallata est. estimari non potest quod is velit qui pro morte eius suam vitam effundere disposuit. **s**olus in eutruscorum castra penetrauit. **i**nicius. et si noticia regis affuisset ut annus. **m**ediam multitudinem suorum occisus cecidisset. **p**ersona maxima singulares homines ausi sunt et

no. 1

no. 2

no. 3

Adversus omnes
personas et populos

adversus

ausa pfecte quadoq; Iuni⁹ brutus omēz. Romanū pplm in tar
quinū supbum deuoluit. Virginius in. Xpiū claudū decē uirū
Pausanias philippū macedonie regē int filiū et socerū trucidā
uit. Seruus vn⁹ hasdrubalē edū clarissimū. Carthaginēsiū du
cem occidit. quid multos enumerē cū etiā nullo exēplo intue
riete notissimū sit. Discāt g̃ qui alijs p̃fidē volūt. si regna cu
piūt esse longēna. et p̃loz stabīlē fidē. cupiditates suas oppr
mere. frenare libidines. et qd̃ sanctissimū est magis diligi qm
timeri ut patres nō nūm⁹ qz ipatores plebis subdite videant.

Aduentus flencium. Cam 6.

Penit me oculos p̃stitisse hebreis alijs qz ill⁹ regibz tor
ex eis cateruatim adueniūt fere credaz magis sua mer
cia ifelices. qz magna fortune cura. Quid refert si reges
habeat instar et more hostiatim stipem q̃reciū tāta quadā impo
tunitate vtunt ut qd̃ petūt vix negare queā. quid igit facia suf
ficiet si velit sumoten⁹ eoz tetigisse fortunas. Cōuenerāt igit.
Habini in vario qz plurimi quos int Ieroboā p̃m⁹ decē t̃buū
rex horrida voce se misēz deflēs qz ab abia uideoz rege p̃lio
fusus sit. et ex suis multa militaciū milia cesa. et qz eius p⁹ fatū
nō solū nō eius in regno ples successe. s̃ omis sua cognacio
in cāpestribz. a canibz auibzqz deuorata atqz cōsumpta sit. Hūc
post seq̃bat. Sareas olim ethiopū rex. facie fuscus et c̃nibz hirt⁹
qui suā similit̃ deflēs incuabat fortunā eo qz ab Asaph ierlm
rege cū milicia sua fatigat⁹ et ultimo cefus. et regnū omē in p⁹
daz vsum vrbes et opida. hebreo igneat ferro delata sint. Nec
abierat longe. Adab rex isrl̃ se circūuētum atqz r̃gno p̃uatū et
occisum a rege baalam dolent illacmās. Cui adherebat mestis
sim⁹ zambrias non nūm⁹ breue sue felicitatis spaciū qz infor
tuniū ingemiscēs aiebat em se felici cū exitu belā isrl̃ regē occi
disse regnū qz et regiā occupasse. demū die septio regni sui cū
ab abarim aggredētur et disfidētez a se pplm p̃spectās adūte
ret igne iniecio q̃si rogo cōposito se cū regiā cōbulsisse. Erat
ibi. Adad regis damasti fili⁹ bis fusu ab achab r̃ge isrl̃itay lu
gubzi se cōquerēs voce. Sic et singultu crebro gemit⁹ frāgens
suos. Achab rex. Adad exēbat īgeniū et se ictu sagitte cōfossū

Quintus Brutus
Virginius
Claudius
Pausanias

no

Ieroboam rex

Sareas rex ethiopum
Asaph rex

Adab rex

Baalas rex

Zambrias

Belas rex

Abarus

Adad

Achab

sanguine dū fugēt arua fedasse. Cui genita unica erat. **Athalia**
cui⁹ lacius explicare miseras eo q^d lacrimis madēs sparsis cni-
bus laciores effundēt quest⁹ visū est. **De athalia ierlm**

Hec ut iā satis appet. **Ahab** r̄gis iſrl̄itay filij **Regina** *Cam*
fuit q̄z ut amicitia int̄ se ⁊ **ioſephat** regē ierlm affinita-
te firmaret. **iozā** filio dedit vxorē. cui tā p̄ris **ioſaphat**
q̄z fr̄is **ozie**. q̄ natu maior erat. morte regnū deuenisset ierlm ⁊
Athalia cōiux regis decorata notū est. **Erat** ⁊ eidem fr̄at q̄ **iozā**
etiā vocabat q̄ fere eodē tēpore moriēte. **Ahab** p̄re rex factus
est et sic tā viro q̄z fratre r̄gibz splēdida ⁊ q̄ hūme semp felicitas
mulieribz visus est ḡdus. r̄gi viro filios successores pepit.
Magna eq̄dez ista sūt. ut honores finaz egregios. p̄pas cele-
bres. laudes in gētes. q̄bus regie ex tollunt. a ppl̄is. h̄ p̄reꝝ socerū
virū fr̄ez q̄z habuisse reges. in spe r̄gni p̄creasse filios. utēte *ar*
fortuna ludū. illicebra turpi fedata sūt. p̄ma q̄dem eius gloria
pat̄ trucidat⁹ est et eius canes l̄m̄re sanguiez. **Inde** cū vidisset
virū dāpnabili leuicia fr̄is necessarios ⁊ amicos laceratē in
v̄lacionē sceleris vidisse etiā potuit ab eo p̄dumēā om̄es deſe *agui*
xisse et in rebellionē vergē. qui labennā puincia habitassent. ⁊
Arales sec⁹ **Ethiopia** habitātes. r̄fidētes armata manu nemie
obſistēte regnū m̄isse suū. ⁊ cāpeſtria in p̄daz egisse om̄ia. **Sup̄s**
se virgines ingenuos p̄ueros duxisse suos. captiuos hoies vr̄-
tes. ⁊ castra. fūdit⁹ eūſſe. **postremo** ad id venisse ut etiā **iozā**
regis filios om̄es int̄ q̄s forſan ⁊ ex suis fuere aliq̄ p̄re **otho** :
ciā occiderēt. vxores adulterijs ⁊ ab v̄hombz labefactaret. **De**
mū ipm. **iozā** virū suū ⁊ pestifero morbo correptū vidit ⁊ lō-
ga egritudine. maxio eius tedio tabescētem. adeo ut ad vltimū
etiā v̄ſcera p̄ poster⁹ emittēteꝝ aspiceret. ⁊ tādeꝝ fedissimo mor-
tis exalātēꝝ ḡne. et q^d nō absq̄ mētis amotiōe vidisse credēdū
est. cadauer r̄gis p̄ obitū ab om̄i ppl̄o vilipensū ⁊ obprobrio
fis p̄secutū ūbis. nec honore vllū funerale ipensū eideꝝ. q̄n̄ym :
mo tāq̄z r̄gia sepul̄ta indignū puato ⁊ ritu detrudi sepulcro. q̄
nā miseriore posses repire mulierculā. nō sua sorte felicioꝝ. q̄z
regno ⁊ splēdoribz. **Athalia** h̄ac eādem ut ad tollerādas que
suabant iūrias uno hitatē h̄ret. fortuna paullū placido uultu *nuosior*

2
33
post tot erupnas pspexit pmitēs vt cerneret leticia summa taz
picipū qm plebeorū in regē ierosolimorū occisā filiū sublima-
tū q̄ euentu et si plurimū vidua letata sit. breuīs tñ leticia fuit.
Mā cū iorā regē isrl̄. auūculū suū hñss̄et ictus sagitta expinauit
fugiēs cui⁹ ob mortē omīssis lacrimis m̄iebrib⁹ in regnū cupi-
dinē irruēs dirū excoḡitata facin⁹ in omēz dando posteritatē
suo ope gladio seuietū est. **I**oas solus oticie fili⁹ rgis incuna-
bulis vna cū nutre **I**olabe sororis oticie. in domū **I**oadā ponti-
ficis viri sui. claz deportat⁹. neci sublat⁹ ē. **H**oc patrato scelē cru-
ore insignita suorū filij regnū inuasit regnauitq; p eo. ēca cui⁹
regni mīciū. ne fortunio tali nequā mulieri de essent lacrime a
Ihesu q̄daz **I**orā rex isrl̄ eiusdē athalie frāt in agro nabaoth oc-
cisus est. et q̄ magni faciūt mortales in dedec⁹ totiq; plis cani-
bus aui⁹q; piet⁹. et **I**ezabel mat̄ in signib⁹ ornata regijs ei⁹
dem. ihu iussu ex turri celsa. piet⁹a rotis currui⁹ ⁊ discurrecū
equorū pedib⁹ opp̄ssa corruit. corp⁹ oē effuso sāguie q̄ssans of-
fib⁹ cerebroq; r̄sp̄so attritū ⁊ itatez lutiq; redactū ē eo ip̄o in
agro. quez nabaach fraude sua abstulerat. ⁊ si q̄ ex cadauē reliq̄e
fuere a feris alitib⁹ q; distracte sūt. et viscera etiā laniata. **I**nde
eodē ipante **I**hu ne mīcius in frēs rgme ageret q; ip̄a in alie-
nos egis⁹ filios. septuagita. **I**oab filij q̄ in samaria alebant̄ oc-
cisi sunt. **N**ec sub dissimulacōe facin⁹ opp̄ssū oīm q̄ppe capita.
ioradā portata. palis ēca ciuitatē infectoris mādato. inspecta.
culū desolate dom⁹ ⁊ pgeniei **A**cab isrl̄a sūt. p⁹ hec cognatos
omēs ut nēo viuus r̄maneret. pari iussu trucidati. **I**nd̄ baal sā-
ēdotes atq; pphetas in tēplo eiusdē baal occidi fecit atq; con-
buri q̄ si cū gemitu tāta tāq; enormia suorū mala audiuit et q;
fisse ⁊ sc̄p̄fisse supuacaneū eē reor. **T**andē cū iā septē regnasset
ānis taz seua q; infortunata vidua factiōe. **I**oadaz pontificis q̄
clā **I**oas emai⁹ suis raptū educarat a rgno deiecta est. et **I**oas
rege facto dū multa dicēt clamitaret atq; r̄sisteret enib⁹ suorū
manib⁹ e rgia de decorose ⁊ etiā violentē vsq; ad portā ciuita-
tis. cui multorū nomē erat t̄cta ibi t̄pissime obtrūcata est. ⁊ hic
regimē ⁊ infortunū cū vitā infelix. **A**thalia finiuit.

In imoderataz concupiscentiaz. **Cam 8.**

Nec q̄ ex pte vna coronas r̄gias hūi⁹ enumeret fulgores
et gloriā. ⁊ leta inīcia sup̄addat. ⁊ ex altā nō dīcā igno
minioſas ſuorū cedes. tā ſuo iūſſu q̄z hoſtū potentia fa
ctas. ſi ſolū exitū eius apponat. ⁊ iuſto liberet iudicio. vtrū cal
gini claritas. aut claritate caligo cedat. mea niſalloz ſnia lōge
plus claritatis min⁹ obſcuſcaſſet caliginis. **Q**uid ḡ miſeri. quid
ceci ad excella tanto cupidinis aſpiram⁹ ipetu. q̄d adeptis ſup
bim⁹. q̄d caſuris cōfidim⁹. poſtq̄z etiā facili nebula fulgores ex
imios. obſcuſcari deſeriq̄z diſcernim⁹. **R**ep̄mēdus eſt igit̄ maior
exēplo admoniti iſaciabilis appetit⁹. ⁊ v̄tute acerrima cohercē
dus. ut dū minimis cōtenti ſum⁹ hūilitate. verā gloriā mereamī
cōſequi.

Sancti

In hebreos. **Camp.**
Uix e tubis hebreorū ſua homicidia crebra ac atroces in
reges ſuos p̄dicōes ⁊ acta grādia v̄bis puſilla ſcō de
ſlenciū plura p̄mittēs. q̄z factur⁹ ſim. q̄h ab inferis fir
giens. me michi reſtitut⁹ ſum. **I**niecerūt q̄ppe tedū tot mutati
ombo ſuis. nūc deo. nūc dyabolo. nūc in tēplo. nūc in excelsis
p̄ſtātes. vt aiebāt obſequiū. **E**t q̄ iudicio meo fortunā etiā ac
cuſarēt indigne. cū haberēt natos egregios. ⁊ diuino ſpū ple
nos quorū ſuffragio deo volētes cōſiliabam̄. ⁊ ſua etiā cogno
ſcebāt. ⁊ ab eiſdem. q̄d illis agēdū foret ad victorias ex adūſa
riis obtinēdas. ⁊ ſua p̄petuāda r̄gna mōſtraret. ⁊ ipi tantū dī
ſcoli obiurgātes q̄ ⁊ ſui neſcij mōſtrata linquētes ſuiſ q̄ bene
placitis obſequētes deo adūſante e manib⁹ fortune infortunia
extorq̄bant. ſi in fortuna dīci poſſūt. a ſuſcipientib⁹ habendo q̄
curāt. **V**adāt igit̄ ⁊ apud aliū p̄ tēpore lamērent. michi quippe
mens eſt cū alijs quib⁹ de⁹ nō erat tā apte cōſultor morari pa
rūp ⁊ venienti dīdoni turie ⁊ libent occurrē cū forſan fortuna fe
cit iniuriāz. **V**ideo em̄ eā in habitu. q̄ vltima die conſcendit in
rogu ⁊ pio pallore r̄ſparſaz lacrimis in tōū ora rigātib⁹ ſua fata
deſlentem.

De dydone regina.

Camp.

P̄ veterē lris fides vlla p̄ſtāda ſit. vix nationis alterius
ob antiq̄tatem tā celebre nomen cōperies. vt ſenicū h
em̄ potēſt ſp̄iorū occupatū lit⁹. miris artib⁹ atq̄z laudī
bus decoratū. ⁊ vſq̄ in extremū occiduum claritate operum

Augustinus libro 10.

2
29
diuulgatū. Quoniam ex veteri regū p̄sapia dicitū ē bellū. quēdā r̄
gem eorū ex ortū. Cui⁹ p̄ mortē p̄gmalion fili⁹ feniū. regnū
obtinuit. Elīsa vō filia cui postea nomē p̄ido fuit. fōr eximia a
terre. ul. sicarbe. seu siciro ut alijs placuit auuūculo. ⁊ percul⁹ sa
ēdote q̄ p̄ r̄gē apud t̄ros p̄mū obtinet honore diuigio iūcta
est. Erat enī is aspectu decorus iuuenis. ⁊ magni venerādī q̄
nois. int̄ suos sūme dilect⁹ a diuge quā ip̄e p̄cipue diligebat
verū eidez iudicio suo felicissime mulieri inde infertū. causa ex
orta est. vnde p̄dite arbitrant̄ mortales fere om̄ez leticiā exorī
rī a diuicijs scilicet quib⁹ plurimū habūdabat. Aterbas cupidī
tate quaz incēsus p̄gmalion oīm amarissim⁹ ra⁹ mox atery
be se facile possesum om̄ia enī. nil tale timēre occidit. Cui⁹ mor
tez tā anxie p̄ido tulit. ut diu lacrimis ⁊ q̄relis diris q̄ in fr̄ez ere
crationib⁹ scīari nō posset. f̄ctu demū tēpis cū lenit⁹ paululū
diuinitate dolor rationi crederet. dū erga fr̄is mores. ⁊ exple
bilē auariciā cōsideraret in sompnis. p̄monita sibi discrete timē
cepit atq̄ cōsulere. et existimās nil sue saluti p̄ter fugaz satis eē
cōmunicato hijs ex p̄ncipib⁹ cōsilio. quib⁹ regē varijs causis ex
osum cognouerat eis q̄ in suā sniaz tractis ad hāendas naues
femīnia astucia fr̄ez lusit. illi significās se nō posse ulter⁹ domū
in habitare viri. eo q̄ n̄mū vexaret r̄cordatiōe stinua ad q̄z
cogebat iūta. dū assidue loca cernēt in quib⁹ dilectissimū sibi
Aterbā iā viderat ⁊ ob id cū hijs om̄ibus q̄ Aterbe fuissent si
naues nautasq̄ mittēt libentissime rediret in patriā. p̄gmalio
forsā q̄ id qd̄ ferebat p̄tentur⁹ erat. letus q̄h iā voti cōpos ho
norabilē clasē ad sorore r̄uehendā transmisiit. p̄ido vō dolos
dolo vince arbitrata. sumptis p̄ maximis viri thesauris in nauī
bus occulte posuit ⁊ horū loco plures sacculos arena plenos pa
sam in eisde locari p̄cepit. et respe p̄mo cū om̄ib⁹ suis cōplici
bus socijs regijs naues ascendet. Cūq̄ iā pelagi altū tenēt. mis
sit sacculos illos in pelagū deici. eo f̄cō lacrimabilē m̄qt. Optimi
nauigationis n̄re socij. quid feceritis. ignoratis arbitroz opes
Aterbe ac p̄gmaliois p̄ieciatis in vndas. q̄ facinore ego aut
mortis. aut fuge socios adiuueni. auariciāz quidez p̄gmalionis
nouistis cuius ope. has ob opes. Aterba mi meus occisus est.

Nec dubiū si ad eū pietatis hīs deueniam⁹. qui spe frustratus
 et successu⁹ ira nos omnes in cruciat⁹ mortēq; cōpellat. mortēq;
 scz p⁹ quā michi quē sūme diligebā subit⁹ est libens assumā
 si vobis cōpacioꝝ. et id ēto si me vna vobiscū nephario e con:
 spectu frīs fuga auferre velitis. vite parca mee. ⁊ ad sedes leci:
 oꝝ petendas. faustis nauib; me ducē vobis offero. **T**imore
 triculēti r̄gis ⁊ orōe **D**idonis p moti. ⁊ si dux videret natale
 solū r̄lm̄qre pꝛoꝝas in tirū ūlas. in **C**ppꝛū extimplo flexē. q̄ p⁹
 quā scdo vento puenire. fuge comitē. **I**ouis sardore cū cōiuge
 et liberis. maḡ ex ea pēgnatiōe fūta vaticinātē suscepit. ⁊ igna
 ra quib; in locis applicare deberet in solaciū iuuetutis. ⁊ ne in
 senectutē absq; ple lateret. septuagita ūgies ex litore rapuit
 q̄ more cypꝛioꝝ veti ibidē ad aduenay cōcubit⁹. dotēq; ob fu
 turū dūgiū acq̄rēdā. ⁊ p fūta pudicia veneri libanita dase ⁊
 nerāt. **S**ane p⁹ emensū mare cū classis ad affricū lit⁹ appulisset
 empto ab incolib; ibidem tantū soli quātū bonus coreo occupari
 posset. illud in cartā redactū ⁊ minutū in frustra cōcissum lon
 ge āplius q̄ arbitrarēt litoris occupatū est q̄ litore dū lassitu
 dīnē sociōꝝ q̄ete r̄souet. naues r̄nouat. ⁊ oportuna queq; r̄sar
 fit portare affatū cōmeat⁹ incolē circū adiacētes cepe a nōnūll
 uisere aduenas venire vltro h̄re colloq̄a mercimonia mīre. et
 amīcias cape ceptū ē. quib; vna cū loci cōmoditate agētib;
Didoni suis q̄ visū ē fuge finē iponē. ⁊ fraude detecta ostēsis
 thesauris sūma spe ammauit socios iaciēs q̄ ūbi fūdamēta ubi
 cōsiderāt e q̄ capiti cōpto. ⁊ loco laudabilē ostentō sūpto emptū
 solū muri ābitu ecūcūxit vocauitq; ciuitatē vt placet aliq̄b; a
 carta. **C**artaginē arcē vō ei⁹ **H**irsz vocat. **C**uias autē breuī tē
 poris spacio. ob multas sit⁹ cōmoditates in īgentem pplm̄ am
 pliata est. **Q**uī r̄gma **D**ido leges tribuēs vniēdiq; mores itē
 cū iusticia dñabat. ⁊ vidua ac honestissima sacrū castitatis sua
 bat ppositū. sic ḡ optatū obtinēs **D**ido ⁊ cūctis r̄gma p̄sicens
 ubi merore in litore tūio afflictabat v̄tutib; splēdēs in affri
 co mirabili fama florīda facta est. adeo vt satis appareret. nō oī
 bus lares ~~lares~~ apud patos fulgores suatos esse q̄s penes dū
 plurim⁹ sua ignauia tenent sordida ecūuoluti nube tanq; non

comitia

Non nos non cartago

2
24
vixerint sibi ceteris q̃ in cogniti pereunt. et tãq̃ sum⁹ in aurale
uanescent. Attañ fortuna stat⁹ et potissime felicitis ipaciēs. pedibus
castissime r̃gine subposuit lubricū. et vñ debuerāt clarioz.
glia et apliozes puenisse successus inde exciū lacmabile ortū ē
Nā cū in dies ageret etiā apud remotissimas nationes formosi
tates pudiciē atq̃ prudēcie didonis r̃gni q̃ surgētis inditū
nom. vñbi vicin⁹ musitanoy rex quidā. in amorē vidue feruē
ter exarsit. et cōuocatis aliq̃b exurbis p̃ncipib⁹ coniūgiū r̃gine
petiit. ruina vñbi minitās. et exitū ppli nī daret. q̃ inflexibilem
ēta pudiciā r̃gine ap̃positū noscentes regis petita. ex ab rupto
referre aui nō sūt. h̃ astu q̃daz puico. i. affricano eā incipe ran
retulerūt regē se p̃faceciozī vita cupe. q̃ illū trijs īstruat mori
bus. ad qd̃ agendū se ignorare. quib⁹ satis p̃donee cōmitti pos
set. eo q̃ nemo apud tā in manē regē tā barbare viuētē r̃icta
patria etiā coact⁹ velit accedē et si nō vadāt instare bellū et vñ
bi noue piculū. Has r̃gina acrit increpuit dices. Ergo finam⁹
vitā int̃ ferās et barbariē agē. h̃ si mori p̃ salute patrie oportu
nū sit. sicine ciues optimi pati estis. Mal⁹ eq̃dēz ciuis est q̃ p̃
salute publica. puata nō cessat in comoda. Tūc p̃ncipes mada
ta r̃gis apparuere suis met ubis arbitratēs coniūgiū esse suafum.
Que cōgscens q̃ in suū ap̃positū dixisset sniaz diu. flebili lamē
ratioē. Atterbe nomē vocatur. ultimo q̃ fata t̃hebant se ad virū
itaz p̃misit vñ trū mensū ad p̃ agendū r̃gis et ciuū. desiderū
spacij sūpsit. In quib⁹ ut arbitroz si qd̃ in defensiōe vñbi de erat
roboris. ocit̃ supplere fecit. vt quā edificauerat inimicā nō lin
q̃ret et sibi cōscia futuri diu pulchritudiez suā execrata est. diu
fortuna mūdā. diu letos successus et sic ex placida mētis q̃ete
q̃z ex lusa fr̃is auaricia. ex felici fuga. ex nobili condita ciuitate
ex vniūso pplo. fumebat. in anxietates. lacmas. et miseriā collap
sa est. h̃ instante iā imio inflet⁹ olim in mortē atterbe. Habitōs
reuoluta cōstructa in gēti pirā in pte ciuitatis excelsa. q̃h̃ p̃imi
vñ placata manes. cefis hostis. et cultro sūpro pirā cōscēdit. et
p̃spectati pplo qd̃ nā actura iqt. Ciues optit̃ vt iussus ad uī
rū vado. et illico gladio sūp incubiūt. Et sic honestate ac p̃udi
cicia puata. oīa expirās ecū adiacēcia inocuo maculauit sāguie

Cathaginēses autē tam dirū cernētes facimus ingemit⁹ ⁊ me-
rozē lapsi optimā rēsmā ⁊ pudicā fleuē diu ⁊ cruētas exēqas
multo cū ploratu celebrātes. Illā patē nrēz vocantes. hūanos
diuinosq; honores illi ipendere omnes. ut si q̄ vitē abstulisset
boni fortune crudelitas. ~~Qui postq̄ in morte ciuiū repēfaret~~
pietas. Qui postq; sūmope illā cōmendauerūt sup̄is inferisq;
egē ut dum mūcta maneret carthago tēplis aurisq; nomini
suo dicatis coleretur ut dea.

In laudē pydonis. Cam. II.

Omulieris robur. O feminei pudoris dec⁹. ppētuis ce-
lebrandū laudib⁹. paucos q̄ppe q̄ fuisse vitē supesse po-
terāt annos ut tua staret pudicia. largire ~~meruisti vel~~
maluisti fato. q̄z cū de decore p̄itūz āpliorē facē. ⁊ illicebz atq;
indelebili nota libidinis. sacrū castimome fedare appositū. vno
q̄ppe ictu venerāda plurimū regna. mortales tēnisti labores.
famā occupasti plennā ⁊ barbari regis rep̄sisti libidini. necn̄
quātū in te fuit immunē bello ob extinctā tuā formositatem pa-
triā relinq̄sti. hys quidē tūl. e castissimo pectore tuo sanguis
emanauit splēdidus. pudicū cecidit corp⁹ ⁊ ad p̄pātā tuis
meritis vitā ornat⁹ euolauit spūs. Te igit in p̄ter agit affectio
si apud manes vis īsupos vlla est. lasciuētib⁹ matronis ope
tuo rubores mite ut q̄ nomē tuū honorabile semp p⁹ tot secu-
la noscim⁹ honestatē etiā matronalis pudicie auctā tuo mei-
rito videre possum⁹. **Cam. II.**

De sardanapulo rege assirion.

Hdhuc ēta pietatē didonis extincte ūlabar. cū aures flē-
ciū rumor ipulit. In quē ūsus et si maximā venēciū a-
cie cernerē oim p̄mis ex notis obiect⁹ est. Sardanapu-
lus assirion rex vltim⁹. nō equidez vnguētis madēs ⁊ fulgēs
purpura. verū fumosā facie extremi adhuc regia in signia ferēs
q̄rebat anxie. Qui⁹ effemmatā vitā ac r̄uoluciōem fortune scri-
bere volēs as fumo ut videāt q̄ ob dñi aliq̄lez cōtūatiōez illd̄
stabilire atq; ppētuari arbitrat⁹. q̄z ~~indices~~ ex pfūdis t̄re visce. ~~petros~~
rib⁹ excusserit. dū voluerit fortuna radices. mortuo ~~trapepe~~ tri-
gesimo q̄nto assirion rege. Sardanapul⁹ quē assirij conoscon-
cobero vacare obtinuit regnū lōgissimis maior⁹ suoz difficul-
tatib⁹ q̄stū. s̄ ēta micū ipij sui cōdit. Tarso et ante ciuitatib⁹.

se se cōtraxit in regiā miris cōfertam delicijs. in q̄ dum marce-
ret ocio credit multa volūptatū gñā excogitasse illo. vsq; mōz
libo in audita hui⁹ q̄ppe reptū dicit thorius molli strat⁹ pluma
sericis ornat⁹ vestib⁹ cortinis etiā ecūdusis. p̄terea aurea atq;
gēmea repit pocula dapes artificiose cōfectas. ⁊ odores ⁊ vng
uēta aduenerē puocadaz. ⁊ calaistratoz fuiēciū ordies hos cu
bicularios aulicos. illos añ alios statuūt. Arbitrabat phorone⁹
rōdins a se legib⁹ laudē q̄hisse cū nulla clarior esset. Sic sātius
q̄ agculaturā. ignaris ostēdisset ptalis. Sic erithoni⁹ ad inuē-
ta q̄origa. nō dū Sardanapulus ocioz atq; lasciuiaz p̄fessor
et cōperto⁹ venerat. illoz formā suis fustatis repertis. Cui⁹ inē-
tis nō fuit dissona vita omib⁹ quīdem rēgni solitudinib⁹ p̄re-
fectis ipostis. q̄i plurimū maiestatis actur⁹. se totū cōspectib⁹
hominū abstulit. Ceter⁹ ne q̄s illū arbitrare solitudinē dāp-
natū omino sibi cōcubernalis quesuit popine midore afflan-
tes. totos sangne bestiaz luridos lamistas squamis pisciū coru-
scos cetarios necnō ⁊ eructātes assidue ex aterua epula epulo-
nes. Et p̄miciohissimū gen⁹ hominū assentatores histeriones q;
et q̄s diligebat p̄cipue ceteraz gēciū sterq̄liniū lenōes lupana-
ria r̄dolentes p̄fecto omēs secte gnatonice voluptatū p̄fesso-
res et scelerū. Hijs autē omīs patebat aula ⁊ rēgia omuni⁹ erat
Quib⁹ vt enornitatū cer⁹ p̄ficere gregē aplissimū supaddit
mulierū ⁊ egregie quīdē nulli edepol armento altī pastor satis
fuiset p̄donens. Talib⁹ ḡ in mixt⁹ rex inclit⁹ sūptuosa atq; lō-
gissima celebrabat cōuiuia. Adeo vt a maxia diei p̄te in multā
noctē illa p̄tineret. Inde cū vmo vnguētis q̄ maderet r̄motis
epulis arbitris q̄ pudore ex cluso. p̄ cāmenilas ⁊ latibula in p̄-
fūdissimaz cū peledib⁹ mergebat lasciuia. Quī ibi ludū. q̄ gesti-
culatiōes. q̄ ūba effuderēt. ⁊ nō audierim auriolos ⁊ ne apia
honestate phiteos. Eq̄de⁹ vt oīno trāseaz i lupinarijs medijs
int lenōes. sedas q̄ mētridas exp̄hisset fuisse in agruū. Attam
postq; cū hijs p̄ omēz ip̄itudine de bachat⁹ marcidus fessus
solueret in sompnū illū nocte in diē p̄ducebat altissimā. A q̄
tandē surgēs q̄i int reges ventur⁹ in regni p̄ceres rēgis madu-
tus vestib⁹ aureis q̄ cingulis ⁊ armillis ornat⁹ ⁊ crinibus

Phorus pluma strigund⁹

Phoromus

Platius

Erithoni⁹

fama nūq;

2da ca. 26

muliebris discriminat⁹ more. ⁊ barba arabicis Indisq³ guttis
 p^{er}fuſo nō alit⁹ q^{uam} ſi dicitur⁹ p^{ro}lis ius eſſet. Int^{er} nentes mulieres
 aureo inſolio ſidebat medius. Ibi lanā ſectare pēſa porrigē di-
 gitisq³ variorū lapidū ſplēdore intēb^{us} nere. ⁊ in veredū do-
 nec vocaret⁹ incibū ſeminilia cūcta pagē. *Laudabile regis of-
 ficiū.* O ſubactorū hoſtiū triūphū ſpectabile. colum bauilantē
 int^{er} mulierculas cernē regē. Quid tandem q^{ui}s dicit q^{uod} colo-
 poſito regē iſtū arduas igni oportunitates effuſiſſe ⁊ cōſilia
 omnia tam venerāda cōmiſſe ſenatuū ⁊ deliberāda inſup^{er} deci-
 diſſe cū p^{ro}compto. *Caſat⁹ eū int^{er} pelices vno eay iudicio regis
 nozū ac p^{ro}uinciarū p^{er}fect⁹. exercitū dūces militū t^{er}ribiles cē-
 turiones q³ ⁊ rectigalū collectores cōſtituiſſe. p^{re}ſepe eaſ q³ ſo-
 litas ſang^{ui}nez hominū aiaſq³ ſubditoz cōcedē. p^{ro}cio male meri-
 tos cruce ⁊ ſupplicijſ liberari. ⁊ alia q^{uod}cūq³ p^{ro}hibito impare. O
 felices Aſſirij quib^{us} p^{er} rege vno tā cōſpicuū reginarū collegiū
 muſigila bat aſſidue. Et ne q^{uod} regi optimo tēpis p^{er}deret⁹. q^{uod} epu-
 lis laſciuiſ ſomno cōſultatiōib^{us} q³ q^{uod}etur⁹ aliq^{ui}lit auferre po-
 terat. ad gnatoicū ſocioz ſolaciū diūtebat. Ibi abſit ut egregio-
 rū regū ſacmora. aut ſcōz viroz v^{ir}tutes. ſeu phoz ſac^{ra} mōſtra
 rent monita in elatiōez t^{er}piū moz. in ſuaſionē libidinū. in cō-
 mediatiōez ſcelez. in dedec⁹ oim^{is} recte v^{ir}uū totis iba^{nt} ſentē-
 cijs. Cui⁹ taz illecebris vite p^{er} dies ſere omnes circūtiōe omne
 ſardāpuli t^{er}ps cōſumptum eſt ſuoz ⁊ plurimū etiā hodiernoz ar-
 bitratu feliciffime. Sane cū r^{eg}nans hijs ignauijs ad annū ſui
 regni iā deueniſſet vigefimū. fortune g^{ra}ue viſū eſt. morte^m garti-
 onē p^{ro}ditūq³ in laſciuijs exiſtimari felicē. ⁊ inſtatu cōſiſtere. Ar-
 batoq³ q^{ui} eius noie. Medis p^{er}erat. iniecit animo ſecū oīno de q^{ui}-
 buſdā arduis velle d^{eli}berare. ⁊ cū die q^{ui}daz inſtās ad eū diſſi-
 cult^{er} iⁿgreſſū obtinuiſſet vidiffetq³ ſui gregis ſedūtē medio. ac
 purpuras colo nētem ⁊ p^{re}ceteris ſeniſ muliebris ſe habētē
 flexo g^{ra}du indignās ad ſuos reuſus eſt. Quib^{us} poſtq³ Sardā-
 puli ſordes expoſuit inq^{ui}t ſe vlt^{er}io^{re} effemiato regi nō p^{ro}ſutū tra-
 ctūq³ in ſua ſniaz ſuis cōiuratiōe in eū ſcā illico deſidi bellū inu-
 lit. Sardanapul⁹ aut^{em} ſenciēs q^{ui} forſan aī nō viderat colo poſito
 paululū exp^{er}ge fact⁹ arma iⁿcōgⁿⁱta filij eo vſq³ induit. nec inſi-*

romulus

no

Arbatus q^{ui} ad modum

tiar possibile ex lenonibus atque maudurcis et assentatoribus suis
 facta eorum fabulis tumido non. Sardanapulus in medos si in gigas
 tes regiam exiit obuius hostibus. **X** quibus non poculis aut fabulis o
 sculis mulieribus seu blanditijs exceptus est rex gladijs et i festis
 equis armis que nec mora fufus se fugiens recepit in regiam et tanquam
 in tutissima arte meretricularum suarum in sinu percipit gemebundus
 refugium. **I**nde fere sui nescius cernens victorem. **A**rbatui prius ad
 mouisse exercitum. **L**ogi ignauisq; soporis postremo torpedine
 pulsa oculos mentis aperuit. videt quod elapsu tempus ullo modo a
 studio recnpare nequebat. et fuso nil superesse nisi mortem aut finitu
 tem. **Q**uantumcumq; sero exuta muliebri anima viriles induit conatus
 quod potuit aduersari fortune auferre. et mortem finituti proponens me
 dia in aula ingenti constructo igne rogo. postquam eide sua preciosa
 cuncta super imposuit et ipse **o**ndit. et assistentibus summa mandata de
 dit non enim vita petita dissonancia. **I**ussit enim ut busco suo talia
 insculperent verba **H**abeo que edi. quod exaturata libido haufit
 alia iacet multa et preclara relictas demum incensa face rogo suppo
 sita forti animo ostendit et igne consumptus vitam perit. et lasciuia finia
 uit. **E**c sic qui vixerat melius a fortuna aduersa visitatus homo succubuit
 et regnum quod **A**hie mille ducens impauerat animis. **M**edorum sub i
 pio liquit.

confundit

In sardanapalu et sui similes. **Cam 13.**

O Rex prudens et rei publice solertia vigilans incubens quod e
 gregie tempus. quod consulte opera preciebaris inter mulieres et epu
 las sompnu atque gnatonicos vicissim momenta distribuens
 satis te nouisse monstrabas fortuna reliquum tantum existere tempus
 cum tam celebri illud exercitium ne ocisum preterflueret preciebaris
Quid **g**ignum est oro mi rex. quod nos alij Sardanapolo fluxio
 res. quod quod summe desiderat a cunctis aut ocio perdere. aut spibus
 opibus terere. **N**os natos esse gaudemus et tota mente in longas se
 necitate trahi conamur. **N**on ob aliud si recte sentimus nisi ut diu
 tius tempore tanquam delectabili bono fruamur quo quidem non aliter
 utimur nisi dum vniuose quid agimus. ut fama inuetustissima tibi
 mur secula. **V**os autem ut perpetua viuatis infamia ignauis la
 sciuiendo laboratis. **M**ultum quippe temporis dedit qui homeri.

Thamirus

¶ q̄onū

*¶ Callinatus
¶ humerulus*

*¶ Pythagoras
¶ Plato*

¶ q̄ p̄p̄ia m̄uadū

pliadami. Troianum bellum. taz tenui in membrana et exigua
litera scripsit. ut iam nucis paruo nuceo totam includeret. *¶*
tum sallicrates dū p̄p̄a in magnitudine formicas cudit ex cibo
re. Nec min⁹ mirimechedes qui q̄origaz ex eadē materia adeo
puissimā fabricauit ut alis tegeret a musca. ⁊ nauim quā api
cula p̄minis abscederet. Nec frustra aut turpit. *¶* Mā esto inuilit
egit in gentis tamē igenij dedere posteris argumēta. lōge me
lius pitagoras qui dū vagus orbis plagas lustrat varias sibi
discēs fūsis vita atq; doctria p̄fuit plurimū. Sic plato. Sic ap
pollonius. Nec nō dū armis bellisq; insudarēt. Melchiades le
onidas epamīnimidas scipionesq; huius mōi illustres viri sue
reipublice decus. ⁊ sibi nois p̄petuitatē dedere. Tu autē regum
dedec⁹ mulierculaz in gremio gāmēs atq; ludēs luxuria mar
cēs q̄s nūq; recuperatur⁹ es horas trāsigis. Quid indecēci⁹ est q̄
sic sui obliuisci ut se epul⁹ vinorq; capi q̄s p̄mitat. nō hominū
cōpta ingenio pocula ⁊ pulmēta q̄ tu sater ingens eras ut a
glādib⁹ ⁊ niuul⁹ q̄s flāt inēpulas. s; ut moderate sūpte a bruto
rū cibis ⁊ viuēdi ritu sepati apparēt hoim gen⁹. Quē dū ex hō
resceres ut pie tps effugeres fercula corā affatū iubebas efferrī
et dū p̄lma ligurires tāqm̄ insaciabūdus ut plures ingurgita
res calices. assistēciū exhortatiōes poscebas. *¶* p̄terea s̄opno p̄li
mo qd dāpnabili⁹ multū t̄pis illi dare multū p̄dere ē animo
q̄ppe hebetat. ingeniū dissoluit. mēoria humecta nimium mē
bra torpescūt. ⁊ iners tor⁹ somnolent⁹ reddit. Quū et si cūctis
niniuis adūsus sit. habētib⁹ tū seu publicā. seu etiā domesticaz
rē curare letifer. ⁊ est sepis finie late speciosa r̄gna numerosas
q; diuicias indifficilē tolleratu deducit inopiā. Quantū in sup
ociose rex blādide nocē possūt ⁊ q̄ incaute ill⁹ parulas aures
exclsi p̄beatis iā satis exclamatū est. *¶* De amasia rege *Ca. 12.*

Non dū satis in Sardanapulū vba p̄fecerā ⁊ ecce redie
rāt hebrei luctuosissq; clamorib⁹ camerulaz meā omēz
cōpleuerant. Ibi Amasias rex iherusalem aiebat quan
tum deuictis Amalechitis ⁊ Idumeis. Agabalitis captiuissq;
precipitatis ex petra glorie ac voluptatis assumpserat tan
tum sibi doloris ⁊ ignominie subsequutum quod a Ios

¶ Moab rex

israhelitarum regem in iherusalem se vidisset obsessum et in eius vituperium muris
 urbis ante dirutis. **I**erusalem ante hostis intrasset a quo expoliata
 preciosis omnibus. et ipse libertati reddere misere defles asserebat
 in se copiosis amicorum insidijs in latere aufugisse et occisum ibidem
 ab eisde. **N**unc sequebatur **ozias** filius qui et genitoris infortunio mor-
 teque concussus fuit regni principatu supermoese admirande indolis re-
 ge exhibuit. **V**erum nunc mestissimum appebat. et eo quod palestinos
 fuisset. et iherusalem et iomiaz ciuitates eorum muris nudasset. **A**c ara-
 bes fuisset bello urbem edificasset in litore rubri maris suo-
 rum successum teste futuris. **A**manitas subegisset necnon et ierusalem
 repasque membra estimas iniecit. **I**n enim sue glorie fidamemur. par-
 uula ut aiebat misa nia. querebat se vidisse repetere postulat. **f**atebatur
 quidem quod die sollempni sacerdotibus induit deo sacrificium in templo
 prohibentibus in sacerdotibus offerre volens primo tremotu premonitus
 festim lepra percussus est. **q**uodrem Moyses lege iubere non solum
 ex urbe se deiecit lamerabat. **h**ominum etiam preuatum consorcio. et
 quod ipse apostolauerat regnum. se viuente alii vidisset concessum. quod indig-
 tione. et urgere infirmitatis epidemie atque malicia. in maturam se
 irruisse mortem firmanit. postquam preuatum in apertio etiam sepultus
 fuit ostulo. non in regio monumento passu. **O**zias israhelitarum rex fuit
 exerebat infortunum. scilicet quod a **Salmanasar** assiriorum rege per trium
 annorum obsidione captus fuit. et regio splendore in captiuitatem
 vso regnum ab hoste occupatum senserit. **p**ostremo cum israhel
 toto. **B**abilonia deportatus et dum eide in edie motes phabi-
 tatione concessi sunt. ipse inter catenas et pedore carceris expulset.
Cum hijs et **Senacharib** rex etiam mcedebat sua longissima fel-
 licitate tam titulis illustribus quam varijs ornata victorijs. lacrimis
 ubique commemorans flebat. quod rebata sit ac sublata eo deluso **t**axer-
 obsidione frivola. **I**herusalem quaz ex bello frustra egipcij in-
 iecto. et ipse dum nil tale timeret in templo **A**rah dei sui post idem
 tum ab **adramelech** et **selesauo** filiis trucidatus. **Q**uem calamem-
 tosus ceteris **Sedechias** miserebatur. **h**abent amplioribus ver-
 bis suos deflentem occisus ego relictis alijs volens viuere
Camir. **D**e **Sedechia** rege israhel. **A**ssumpsi
Sedechias ut ipse testabatur potius defles non solum regis fuit

Ozias rex

Salmanasar rex

Senacharib rex

hunc

et gñe. s. joachim regis ierlm frat ex quo et si apud suos plu-
rimū insignis videret. tantū meroris ascut⁹ est. ut optaret alī
quādo se potius fuisse plebeū. **N**ā inuenis. **I**oacat frēz suū natu
maiorē dolo ab assirie rge captū defleuit. **S**ic a **N**abuchodonos-
sor. **B**abilomion rge patriā longa obsidione veratū. postremo
occupatā iuribz et joachim alterz frēz cū filijs et coniugibz victo-
ris onustū cathenis ingenuit misere. **Q**uibz **i**n afflictis et pe-
ne asupt⁹ anxietatibz dū de se ob sanguis cū captiuo rge fortis-
simū vinculū dubitaret pauid⁹ medijs in lacrimis pret spera-
tū illi arrisit fortuna. et ut p⁹ modū visū ē. nō ut illū ē miseria-
rū liberaret cōpedibz. sed ut ex alciori culmie miseriorē deiceret
Ergo tā ob rgis filionz captiuitatē. qz occupataz a victore irato
patriā. cū rgni postrema timeret desolutio. **R**epete a rge babilo-
nio in regē. **S**edechias sublimat⁹ est. eiqz rgnū cōcessū. omne et
regia iura largita sūt. annuo tñ vectigali iposito. **Q**d tanto fuit
letius **S**edechie. quāto a tā felicitez exitū spes longi⁹ aberat. **S**a-
ne breu⁹ cōdito. tāri muneris gaudiū ptractū est. **N**ā dū quasi
emerisus ab inferis cathenis. collo excussis regioqz eleuat⁹ fasti-
gio. summa mētis a lactate rgnaret. sensū dilatatū animū in solē-
cia subuinit. et veterz oblit⁹ calamitatū dū se sup vires potētissi-
mū credit. pmo in suos ipune qd libebat psumēs inhypide. sic
in exteros etiā posse arbitrat⁹ est. et indignū existimās regē taz
sublimē tā clay. **S**alomois successorē. cui⁹ **m**aioribz adiacētes
in circuitu rguli obediēciā exhibuerāt tbuta rgi barbaro soluē
eā in supbiā incidit. ut omīno colla iugo conaret eximē fact⁹
qz cercior regē **E**giptionz adūsus **B**abiloios bellū parare vilipē-
so iuris iurādi sacro. qd antequā regū thronū cōscēdēs pstitat
rgi **S**aldeo rbellās totis viribz se iūxit adūsus illū **E**giptio. **Q**ui-
bus **N**abuchodonosor audit⁹ ira pti⁹ copias **i**n ingētes pauit
et vix expectat⁹ **E**giptio rgi affuit. **C**ui⁹ vires postqz valida u-
tute cōfregit atqz fere deleuit omēs cōfestim in rebellē. **S**edech-
iaz dūtc. exercitū illū. in rgiaz vrbē āplissimā cōcludit obsidio-
ne. **C**ui⁹ absqz mēmissione tanta fuit longitudo ut ad nepha-
rios cibos etiam primiores cogeret vrbis. **C**eterum fame
cuiū fracta cōstancia caldeoꝝ militū viribus expugnatur.

et capis civitas et tumultuans victoribus victisq; hinc inde in conspectu discurrentibus nocte interpesta turbans rebus omnibus Sedechias fractus animo quod alias timebat catenas et carceres sceleris commissi consensu abiectis regibus insignis paupertas cum coniugibus filiisque clausa misera civitate ipse miserius exiit seque amicum quibusdam dedit in fugam at tamen in acie facto et fuga contra amicum caldei repente omnia itinera citato cursu occupata in bellis sociatum turba ac ab amicis derelictum ut plurimum sit cum fortuna non homines diligamus cum coniugibus filiisque cepe hostes et si quis privatus evaserat rex catenas induere coactus est et inde in conspectu tractus caldei regis ignominiosissimus ubi ab eodem ob suam perfidiam laceratus est. Atque ut tristare acerbis factis eo presente atque videte cum amicis suis qui prius capti inerat filii omnes a maiore vel quod ad minimum trucidati sunt quod quanta cum eius afflictione factum sit hiis estimandum inquam quibus nocior filiorum amor est et inde uxores misero regi dilectissimas extero et ignoto homini forsitan in liberum domum suam eo videte suandas exhibere mandatum et nequid illi placere spei superest uti superbia tractus metales eicit oculos sic hostis iussu corporis oculi erui sunt. Inde Salomonis vetustissimum atque insignem templum et regiam omnes demoliri urbes aburi totam et meniam dirui ipsam populum omnes pro una cum suo rege captivo oculis quo privato in fuitute trahi preceptum. Iussusque insuper ut exorbarer rex cetero in carcere fuaret non ut illi vite perceret sed ut in longum magis eius haberet miseria. In quo cum nunquam exisse legamus non incongrue presumere possumus eum in amaritudines et querelas regni tempora recolere et principia mente cernere dolens vite residuum et erupnosam conclusisse mortem et miserimum ad inferos descendisse.

In conditionem mortalium. *Cam 16.*

Mortalium perfectio calamitosa conditio est. nunc regnas nunc fuas. nunc summo splendore praeulges. nunc ipsi squalore tateles. nunc superba iubes. nunc humilia obsequis et precaris. Quid celsorum locorum auida es cum tam crebras assidue ruinas prospiceres quod humilia non respicis in quibus solis stabilitas posita. quod tibi miseranda non prospicis quid oculos in tuam salutem non acuis. Si labilium rerum cetera non cessent veritatis exemplum. *Hij tantum*

reges hebrei suffecisse debuerat. vir facile tot implete catenas
tot exilia. tot i honestas mortes. tot decora. tot anxietates quā
tam in felicissimam putas iuuenes. in q si stetisset Amasias uti
absqz victoris sic itrepidus vixisset in lacis. Sic ozias ple
bea hūilitate cōtent⁹. nō ausus diuina tēptare lepā nō meruiss
set incurrere. Et ozias si pparis incognit⁹ fuisset. sub celo pa
trio mori ⁊ patriis larib⁹ potuisset. nec a filiis regni cupidine
senacherib occisus cecidisset in tēplo. Sic iohaz sic iochim sic
et miserrim⁹ sedechias puat⁹ potuisset viuē. cū uxorib⁹ delecta
ri. dulces alere. ⁊ supstites derelinqre. natos. celū cernē ⁊ liber
mē suoz oscula ⁊ amplex⁹ in patria mori q in regni fastigium
sublimat⁹ stare nō potuit. Quid refert eo ex tolli ut videar ⁊
cogscar. ⁊ hatear maxim⁹ q gradū figē nō valēs. ibidē cōspici
etle in pendulo aut ppeti dei casu. Nen si sapiēs cū nil stabis
le nil firū nil firmū pter hūilitatē aspicias. qz totis virib⁹ i illā
tenderes. regz eius locares in sinu. q dū ihpida r̄fugis id agis
ut nō fortune cōmie put delecta cōquereris. h̄ dolēs tua igna
tia affligaris.

De astrage rege medoz. Cam 11.

Equidem michi p maximū ⁊ exoptatū comodū aliquā
tisp ab hebreis respicē potuisse fuit nemie ex illis. Se
dechiaz sequēte. Quā obrem omisiss. Iob Tobia ⁊ pa
buchodonosor. quib⁹ ex miseria felicitas p̄stina duplicata est
In astragē quōdaz medoz regē misere flentē. ultro deueniam
heor edepol. Astragē Ciasiris medoz r̄gis fuisse filiū. eo qz cesa
ri septio astrages octau⁹ ab arbate successerit. Qui cū ahe ipaz
ret omī splendore. diuicijs. ⁊ potēcia sui eū mortales ceteros
an̄ibat. in tantū ut ad plenaz obtinēdā felicitatē nil illi deesse
arbitrarent⁹ mortales. qz ut pleni sex⁹ melioris suscipet. S; qd
refert finam⁹ q introzū mēs regēciū scēciat ex apparētib⁹ nēo
mortaliū omīa possedisse potuit. Erat igit astrages vnica filia
Madianes nomine qua fortuna vsa est in p̄cipicium genitoris
rum. Sane deus tam in gentem molem moturus non ad obfi
stendum sed ad disponendum forsan in robur animum fu
sceptoris bis per quietem sub regumēto Astragi quid futu
rum disponeret comperuit. primo quidez ei dormienti visum

De hūilitate

Justinus 30

Handianes si astrag

est madianez omnes ahas urina sua in undare. **S**ed o tunc tempore
elapso spacio vidit in sompnis ex gentile parte filie vite ex
urgere tanta palmitu. et panpimorum ubertate luxuriam ut
Ahas omnes contingeret umbra. **E**x quibus mirabilis cum ari-
olos consulisset accepissetque filium ex filia nasciturum qui illum regno
depelleret et omnes ahas occuparet. **T**repidus et in solitudinibus usus
si pietate fatum conciliu posset madianem non illustri modo sed ambisi
mediocri pso dedit uxorem. extimans quicquid matris sanguis magis
tudinis animi nascitur posset inferre humilitas patris generis auferret
quasi animas a gignetibus habeamus. **M**eminerat male. **S**ocratem
divini luminis quoddam clarissimum iubar mortalibus secreta nate re-
serare misteria et moribus sponere viros. nec a marmozario pre-
nec ab obstetrice matris fuisse. **H**ic nec Euripides nec de mostenez
quorum ob generis vilitate alteri mater. alteri vero pater incognitus fuit
Tragediarum clamores ingentes. et eloquencie mellifluas suavita-
tes ex mulierculis eduxisse utris. **P**aro quidem contingit infundi
habitu patrie metis in filios. **A**strages autem nec cum humilitate con-
iugii videret securus. ad se iussit pregnantem accersiri filias. ex qua na-
tus puer. eo confestim madata **A**rpago regis hircanorum ut expo-
neret exhibitus est. **Q**uid suandi ipsius sollicitudo non suadet. **I**s
cui nulla erat posteritas quam ut plurimum totis votis mortales
exoptant et importabilibus fere laboribus suant que dabant **A**stra-
gi ut forsitan senectus eius finiret in regno ne pelleret iussit oc-
cidit. **Q**uis dubitet quin si pie aluisset non sic successor gratum
habe potuerit. ut exponendo acerrimum habuit expulso. **H**umilitate
non resistenda diuina flectant consilia. **A**rpagus vero suscepto p-
uulo indignationis matris si quando eam pater **A**strage regnare continge-
ret veritus volente deo de puero longe egit a snia regis. **N**am illum pa-
storis regio exponendum tradidit. ut aliter esset in culpa. **Q**uam inuesti-
gabiles sunt vie dei. pastor in insula quadam fluminis a bestiis de-
uorandum exposuit vagientem. **Q**uod cum intulisset uxori qui filium paulo
ante peperat ea rogante iussit ut reportaret abiectum a quo res moni-
stro vicinia comparata est. **C**anis enim feta cum illi ubera admo-
uisset ab infestis ambus dente latratuque seruabat. quem etiam
obstante cane pastor abstulit coniugique deuenit.

A
A
Arpago regis hircanorum

iuuis non ante susceptus in vlnis est quā quā illā cognosce-
 ret risū illi adulari cepit ex q̄ delectata mulier in eo confestim
 deflexit amorem suūq; loco quem peperat iussit exponi. Quis
 consenceat facile nisi diuio ope canez catulorū oblitam inspi-
 ciem alterā materiā diligēciā p̄stuisse. Quis mulier credat nul-
 lis p̄cedētib; meritis nec spe p̄miorū in posterū suadere. q̄nq; m̄-
 mo seruicia r̄gis p̄hibente si resistat adeo leges potuit p̄stisse
 nate ut a r̄ge dāpnatū a se om̄ino extraneū nō solū diligeret s̄
 ap̄rio p̄poneret filio. sic igit p̄ter spem p̄uidi regis aliū nepos
 Cui iaz grandiusculo ⁊ regia fuāt pecora Cyprus nomem ab
 alijs pastorib; ipositū est. Cū ip̄e iā spargos nutriti nomē dedis-
 set. Qd̄ quidē nō an̄. Astragi patefactū ē q̄z iā grandis animū fe-
 rens int̄ cotanetū r̄gū ip̄e suis moribus patefecerit. porro cū
 Astrages illū cognitum relegasset in plās impacient̄ Arpagi
 miaz ferēs dam vltiōis auis. dū eūsdē filiū occidit et miscio.
 Arpago de cōtū in mēlāz māducādū apposuit. Arpag⁹ aut̄ p̄-
 factū r̄gis dolosāz seruiciā noscēs occulta idignatiōe cōmissū p̄-
 tulit ac adultō iā. Cyro et de se egresia indole mira spondente
 neq; ciam in se atq; timorē om̄iez. Astragis ⁊ sompniorū eūsdēz
 p̄missa occulte patefecit ⁊ eidez si facm⁹ audet auxiliū. p̄hilūq;
 sp̄ospōdit om̄ie. Qui vna cū Sibari suo quem in sompnū sibi
 viderat oportunū sumpto tēpe plārū cōgregauit exercitū in
 astragē adūsus quē bellie⁹ om̄es ⁊ exercit⁹ ab Astrage i me-
 more Arpago cōmissus est. Is vero cū om̄i mēlitudie copiaz
 ut cesū cōmestū filiū vltisceret. Cyro iux p̄missū se se dedit in
 fidez. Sed r̄m̄te ḡtis ab Astrage copijs cū in aciem descēdisset
 p̄ l̄gum c̄tamē cedētib; mēdis pulh̄s q; Astrages ip̄e a Cyro
 capt⁹. p̄uat⁹ ip̄io quāto m̄erior fact⁹ est casu. tanto darius dei
 volūtate humano cōhilio euitari nō posse cognouit. Cir⁹ aut̄
 humanior auo suo magis m̄iseratiōe. quā Astragis merito nō
 solum illū vita donauit. s̄ ut nō om̄ino p̄uat⁹ viuēt eidez de-
 canatū hircanie vltro cōcessit ⁊ sic mēdoz regnū sub plārū im-
 piū deuolurū est.

Dauca de sompnis.

Camis.

Quid p̄tor horum maiori causa admiratione spectabi-
 mus in maxiaz ⁊ fere inmutabilē facti oportunitatē an-

certissima aliqui sompniarum demonstratione. Illa amonisse solet
tis ac sagacis regis nulla potuere consilia. non conubium humile
non mandata nepotis expositio. non adolescentis relegatio.
non veterani regis ipsius. non exercitus prograde robur. Hac demum
in nullo defecisse adeo etiam rex subsequente discernimus ut fere
nil apertius etiam viva voce ab ipso deo cuncta tamque presentia cernente
demonstrari potuerit. Eodemque maximum quoddam diuinitatis occultum
infixum mortaliu animis. est eoque agere curis soluti seu minus
corporea deperisti mole plura sopito corpore aut visione certissi
ma. aut tenui sub velamine audimus videmusque fusi. Quod non tamen
sompniis. Astragis. aut Cyri quantumque clarissimis edere nisi me
reintetere in his etiam admoneret terneretque iam dudum a viris illustri
bus visa pluribus. Satis ab auctoribus. Simonidis poete somp
nium celebratum. est cum ab humato pro die cadauere dormienti futa
nauigatio prohibita et cum paruisset nauum quam consensurum erat te
pestate diuinitas audiuit. Haec cesar si somnio. Calphurnie co
iugis credidisset ea non incidisset die coniuratorum in manus. Sic et
Augustus arterio ostensa per quete mimerue edes ne in castris propriis
a. Cassio intercipere euasit et arterio vixisset longius si sibi ob visu
sonium miraculis volens ex theatro descendere magis quam detinentibus sua
sonibus credidisset. Quid multa dicam si forte minus credimus genti
lium literis diuinis saltem credendum est. A quibus habemus pharone
egyptum septem vidisse boues macilentos septem pinguisimos deuo
rates per quas exponente ioseph vberitate futuram et penuriam subsequente
cogscimus. sic et babilonium regem dum secures ad radices celsumme
arboris in sompniis aduiteret adamele sui fusi ex cidiu fuisse pro
monitum. Infinita ne per cuncta discursum fuit tanta claritate monstra
ta ut sompniio clarior non fuit euentus. Molim tamen ob hoc arbitretur
quisquam et si sepe corpus detineat sompno immobile anima semper sua di
uinitate frui. cum diuini muneris illud sit quando contingit varijs
et pluribus agentibus causis per abages frequenter deducit. et ideo si
quoniam visis fides integre adhibenda sit non tamen semper eisdem credendum est
sed ut in ceteris inter spem et credendum quod discretione prima discernere
dum est ut non negligamus. quod ad salutem ostendit et ecouiso ab inno
cuis non tueremur.

ru216

Caesar
Augustus
Artemus

Agarao

Andalus hidorum rex

Musius 160. 30

Argus

Andalus rex fugit

Musius 160

Baltazar babilonie rex

et obscurus tunc dicitur

Cresus hidorum rex

Querele quorundam *Cam 19.*

Dandalus antiquissim⁹ lyderum rex lacmans. hac illac in
certo abigēs gradu in se me scribentē de sompnijs re
uocabat. Cui postq³ oculos aures q³ cōcessi. eū g³igis in
pudici amici sui nequiciāz lacessentēz pcepī. Aiebat em si eide
gigi q³ secū fiducia amomitis latinijis clara in luce pōilectam
sibi et eximie formositatis cōiugē dormiētēz ostēdissē. ut q³ la
tis vbo nō potat demonstratiōe concū redderet sue felicitatio
amicū. eūq³ vīsa illecebra cupidie succensū id egisse ut se gla
dio necato regnū cū cōiugē impmū sanguinis effusi suscipet.
Erat et mīdas rex olim frigie stulti postulatoz muneris. adeo i
gēti ploratu et singultib⁹ vba frangēs. ut cōphendissē neque
rim qd illū ex dirisimo intantā deduxisset miseriā ut tauri po
tato sanguie sibi mortē cōstituerit. Cū hijs erat et baltazar ba
bilonie olim rex q³ruia voce se miser⁹ ingemiscēs. q³ taz spolijs
iudeoz q³ rīgno splēdidus se in celebri diuūio rehidēte viderit
in pietate suū exiciū celesti describī manu. lris cōfestim subseq³ vi
olenciā. Cyri q³ regno puar⁹ sit pat⁹ hūc p⁹ etiā int⁹ multos seq³
batur. Cresus q³ndaz lidey rex q³ et si vultu mesto mestioz. rī q³
rela in fulgozē suū fatoz infidias monstrabat. Cui⁹ ego 7 vtu
tem cōspiciuā et casū flebile audiēs 7 q³ a lydis tusti antiq³si
mā origmē habuerit illustrib⁹ inserē viris dignissimū ratus
sum.

De creso. hidorum rege *Cam 20.*

Fuit eq³de3. Cresus nō vnicō tantū int⁹ mortales fulgo
re insignia. nā nate munere. Alia⁹stis regis lydoz filius ^{natus}
est pulchrū et egregiū rīgia nobilitate splēdere. Sed et
illi succel sor in regno rīgis decorus votis rex orbi cōspicu⁹ ef
fulsit. Grandia 7 si hec 7 si nil aliud fulgidū accessisset lumini
tāto. Cui suo ope sup additū ē singlaris rei militaris disciplina
q³ sui enī ceteros atēuit pncipes 7 pugnātes obediētes q³ ppli
eide3 fuere rīgine belloz instrumētū tāto deeēt artificī hūc q³
fūmū bonū multi mortaliū arbitratī sūt auro sūt habūdāti
simus 7 q³ plurimū illi decoris attulit a grecis pplis adeo di
lect⁹ sūt ut pat⁹ vocaret a plurimis pterea pulcherrime plis in
prupisset ruina succelsum parens extitit. Sed has tam gratas

Dulcedines suis venenis fere vsq; in extremum fortuna isperfit
Et quippe letis cumfuso. ut a sompnijs de quibus paulo ante
pauca dicta sunt exordiar dormienti. Nam optime indolis filium
et in spem successionis exortum sibi ferro furripit visum est. Quod
dum querit evitare consilio in id consilio incidit. Nam dum te-
pus curis melioribus exhibendum ut pmonstratum effugiat terit
aper cuncta sub olimpo coterens aduenit ad que pmiendum.
dum iret dilecta iuuentus cu socijs eo q ferro non esset arma-
tus hastam a patre iuuenis impetrauit. O dira fatorum sors du
in suem iur iuueis a lancea eiusde in aprium vibrata brachio
tui. Atqim fuerat omilla custodia insuerberat? occubuit. Aspe-
rum. Creso et lacrimabile nimium tolleratu. hinc cu Ciri iam flam-
mis omnis flagraret asia oblatu aduersus eu a Creso babiloie
rege subfidium in se caldeo subacto rege dedit causam icendij
diuertedi. quod i ope subsequutu e. cui du totis Cresus obstitit
viribus captus lardis fustisq; lidis i ipse capitur multitudini
mixtus a persis i una cu altero filio elingui. tamen a solio deiec-
tus regio terro clauditur carcere. Et sic uno impetuose calignis
globo tot cresi p lucida ornamenta late facta sunt. Nam ex rge
maximo atq; claro puatus nec aliter qua obscurus plebe? me-
die vulgi mixtus turbe nocte infortunij pressus fuit latebat i cer-
tus. Tamen ne ignominiosa morte succumberet qui gloriosa vi-
ta refulserat eius ut credo a gentibz meritis gemmo dei subfidio
seruatus e. Ma cu in multitudine captiuoz persa miles missus se-
naret gladio i illum in iugilu cresi eleuatu vibrasset elinguis
filius quasi sue sortis oblitus emissit voce iussit. ne cresu regem
occideret qmodo carnifer motus quez gutturi rgis pssur? erat
retraxit. Sed cu audum sanguinis cresi. Cyrum filij natalis ef-
fecti miraculu no iussit. q pacto nescio hoc satis a fide digno
teste habeo. Cresu viuū in maximu igne fuisse delectum a q an-
tequa ledere tantus repente puer cecidit instanti ut nec fauul-
la supeset vnica. i cresus imangeret illelus. Cyrus aut seu hac
die beneficencia motus seu ob id. Cresi gracia. greciam omnez
in se armari sentiret mollita seruicia n solu eu vita donauit sp pa-
trijz aruis bonisq; restituit ne puat? in patiaz veniret sponte

cultrū

plungit multū si q neci hū?

plungit i q omnia aulose

pmisit et si regnum quod sub adriano filio alarici habuerat incipit sequi in
naue continuat reges deposito cresco finitum est. **Ca. 24.** **U**nfelices quodam

Hafia cum paululum in italia reuocaret redeunt incidit in
mentem. **C**yrus tota ahe formidabilis quod cum multis victo-
rijs a canis vberibus in amplissimum imperium elatum itueret. quasi
diuino nutu euestigio me artas motum sithan sanctes omni ei ex-
cercitu cesso eo quod deosso iussu tamen regine caput ei in vltim
sanguis plenum ignominiose deiectione aduerti quod ego prospectans
exhorruui. et cum omnem ei maiestatem preteritam repetere reuoluissim aio
mecum dei iudicium expauesces dixit. **O** i excogitata mortalibus for-
tune meabilitas quod si spectare. quod cernere caput cyri tot regnorum
totius orientis in igne decus ipso mulieris vtre et fendo. voluntari
cruore. heceme in morte tam clari regis coniugum et natum oscula super
ma amicorum officia. **P**ic ille regum regens et magister aurea vna
cinerum tam clari principis suatrix. **B**titul' iges atque pclar'. tanto rago
tribulatio nup' ipatori vter sanguis. et epia mulieris in perantibus vba trui
cum cadaver laniandum auibus feris quod atque putredinem me lixam sanie
et manacia mebra sub diuo relictum. **P**erimium cupiditatis nostris
atque superbijs. **C** si paciamur. **O** exemplum. si fragilitatem nostram et di po-
tencia velim' agnosce. si quod dum. **C**resi ifortunum tuto spectarem
aio quod clamor qui iter cepeia violent attraxit. et in vni-
uersis male inuicem duentibus querelam ruinosos audiuim quod alii in-
debite se electum a regno a reliquo lacrimis et clamore firmabat. alii
se nepotibus indigne asseribat occisum in memor quod illos olim iussit
ser expoi. nec mihi et hi et clamitabant. **S**nia romulum asserentem se
impietate firma omni putum ipio et p muro vrbis occisum et ipio
se vrbis patre conditorum et incerto genitore et erethea vscali
vrgine geitum ac ex pastore latruculo regis me fectorum regni quod isti
tutore regem fcm apliatorum ei civitatis cui orbis vniuersi ser-
uabat dominum se a prius apud trapea paludem gladium laceratum
monstrare. et ad fristum misere. **M**ecum suffecum albanorum regem deue-
nia qui et si tardiuscule quam exigeret ordo narracionis accessit non
aptea postergandum est. ignoscendum quippe illi cum iusta tarditatis cani-
habuerit in ado occisum mebra a quod regis in diuisum teta ad remiendum
apasse potuit et iuxisse. **Ca. 22.** **D**e meo fuisse albanorum regem

Crus

Amilus et munitor

Romulus

Ortoas

Hic ita in romanos et albanos bello tullius hostilius romano-
rum et gaus emilius albanorum reges aduersus in se copias
adduxere. **re**y cum non dum manus conseruissent emilius mo-
ritur cum festi mecius suscepit ex puato rex seu loco regis erectus
fastibus et ornatu spectabilis coram comparuit. at tunc illud indignum ex-
timaret elatrix seu hic exposceret rex series breuis illi tam gradis
felicitas imo de decorose pniciei causa fuit. **Na** stante bello cum puo
hostes dirimentem spacio ut per duellum quod solueret vel sedaret cum
tulio pactio habuit euentus infelicit illi prospectate deo benigni
us in rone vrbis futurum impium. nam Troacia ab oratio supans al-
ba romanos commio subacta est. Et sic in primo mecius fulgoris
ortu stigas misceit fortuna nebulas potestum arbitror. futuri ex-
terminij tam regni quam principis iam appropinquat. nam mecio vestigali ro-
manorum facto pua inposita mora romanorum rex aduersus reios ar-
ma arripies mecium cum albana traxit auxilium in hostes disposi-
tisque agendis in pugnam cum mecio iussu tulij adinuenit aciem in fi-
de nates qui reiorum pres fonebant deberet sensim moncium subsidia
pecij expectatur quibus prestari videret victoria ut illi tamquam ami-
cus applauderet qui videtur tulio et aduertente quorsum tenderet pro-
ditoris successio. facto vultu vbiisq; animi tulio indignacione su-
isq; iam trepidantibus clamitans sic albanos in consulto facit et in cornu
altero pugne cum suis ronibus venientibus miscuit set manum et arte non
minus quam viribus victoriam obtinuit set ex hostibus omnibus tam ronibus
quam albanis in concione vocat applaudente illi obuietoria mecium
palam de recta fraude capi iussit. nec longa captiuo ifortunij sui in-
gemiscendi mora cessata est. eum quippe plurimis vrbis lacessitum nuda-
tis regijs ornamentis miserum alligari quodrigis et illas equos eosque
indiuersum cursu precepit vgeri. quod agentibus licetoribus vi equorum
stencium cum maxima pacientis anxietate. Cum ignominiam obmittam
utroque spectate exercitum in pres plures mecius miserum corpus dis-
seprum est. et eius sanguine atque visceribus castra sedata sunt oia. Et sic
meciis cui sublimis caritas dixerat apud suos primo infelici etiam
mimo troacionum ex libertate in seruitute lapsa est. quam cum fraude in ful-
gore postumum retere conaret triste de se spectaculum ibiuit. et sibi
supplicium illis in auditum seculis copit ac regnum ab astramo enee fi-
lio usque in etiam illud presum in desolacione deduxit perpetua cum

Tullius Hostilius
Gaus Emilius

Alba aduersus romanos

Alba aduersus romanos

alba C tēplis exceptis d subente nullio diruta sit ois. ⁊ romani
ciues migrare coacti.

Auctor in fraudem *Camz.*

E Si em̄ fraus species pessima mali. nā facie placida mel-
lius vobis ⁊ humilis mēdēs gōu. puigil sp̄ sincere mfi-
diat̄ fidel. ⁊ ut plimū ad aculeos venemiferos iſigēdos
p̄ istrumēto sup̄ficietenus vti dō. hec em̄ tām roboris ē. si astu-
tus sit artifex. ut venerā dā legū ptatē p̄sternat. mortuū sapien-
ciā fallat. armoy vī atq; potēciā frangat. artē decipiat. et omnē
vigilāciā. p̄ sepe cōfūdāt. hāc sūme ignauū pusillānimes aq; ve-
cordes hōies colūt. eo q; nulla v̄tutis fiducia nec mētis vigor il-
lis sit. q; ⁊ si honeste suo pallio laq;os verficias decipulas q; sēp
gerat. ⁊ nō nūq; credulā simplicitatē fidel sub pedib; cōterat. fre-
quentē sui artificis ruīnā struit. ⁊ meūde q; i alter; mīecerat. vens
nārtorquet. teste mecio q; dū p̄t p̄missū ⁊ sūma cū. r̄ligione fir-
matū fedus oculte albanos a rōma dirimē satagit publice hibi
īpī corporis laceraçōez q;hiūt. fleat g; mētū iſortumū meci⁹ nos
at libello finē dātes paululū quiescamus.

Iohānis bocacij de carcaldo de cāib; viroy illustriū liber. secti-
dus explicat. **I**ncipit sc̄l⁹ euīsdē felicit. *Prohemiu.*

Consueuere lōgū ac laboriosū iter agentes nō solū aliqñ
cōstē. sudores absterge. corp⁹ lauare. aurā captare lenē
et sitū poculis pellē. si etiā facie v̄la iā acta metiri spacia.
opida recollē fluina mōtes valles q; ⁊ equitā r̄censere. ⁊ dum
toto itneri. C qd̄ p̄teritū ē Cerimūt n̄ modicū hibi ad laboris re-
fiduū virū sup̄addē. que dū paululū meci⁹ ruolluerē i p̄fūdif-
finiā laps⁹ admiratōnē sigillatū cepi cūcta colligere ⁊ potissime
q;bo modis. q;bo vijs. q;bo cāis. hī quos directos apposui cecidere
visūq; ē C ni decipiat d̄ eos m̄ se C sicuti ut plimū faciūt d̄ omēs
adūlām p̄uocasse fortunā. verāq; p̄bau fabelle sniaz. quā olim
ab adoleſcēcia mea audisse mēmmerā. ⁊ qmā m̄tē cōi p̄nī satis
ac cōmōde facē videt̄ illā dū q̄eti indulgēti⁹ r̄citasse non erit in
faccum. *castrum*

Cauptans ⁊ fortune c̄tamen. *Camz.*

Dum igit̄ iunior neapoli olī apd̄ iſignē iurū atq; venerabilē
andalo de nigro ianuentē celoy mor⁹ ⁊ fiderū eo docen-
te p̄cipē mē legendo die vna h̄mōi v̄bū occurrit. non

3
32
40
incusanda sidera sunt cum sibi infortunium quaerit oppressus. quod audit
ens festinus esto longum hilari vultumque. h. perfecto lepida fabel
la et antiquissima probatum est quam quibusdam egregijs nobilitate viris
auditoribus superbi et a me porat ut diceret. Cum placidi et flexibiles
esset ingenij festum diserto sermone sic inquit.

Eccebat forsitan in ruo paupertas amicta centuculo et ob
ducto supalio. et secum ut moris est revolvebat prima
eo ferere causam fortuna superbo fastu et numine plena suo in
flens oculos mittere in eam aduersus quam ridere atque pretereunte pau
tas nulli fere onusta lamennis surrexit. et acri vultu inquit quod sto
lida rides cui fortuna viros te ipsam macie obstitit. strabosa. scabio
sam. pallente. palliastro tenui semineque vestibus semi tecta. amicti
cias fugante. ac canes quicumque ueris excitante. et non viget extre
mitatis tue verecundia solitudine residente. his irritata paupertas
vix manum tenuit. dixitque. Ecce si insipida arbitraris quasi dea sis ut
stolidi credent te quod agente sic sum. non e quod quipimo me volente.
finam? hec cum tibi sit plena mollisque cutis. roseus color ac pur
purea vestis et acillarum logiorum ordo. vis ne mecum in palestra stare
viribus. vides tu ait fortuna sedato risu quod obstinati animi h. misella
sit. in volumina generum sorte illarum deduxim. nec mentis tamen superbia
satis adhuc opprimere potuimus. e castor. sepulchrale simulachrum
ni tacueris cum ista insipida elatione tua ad inferos usque te mer
gam. tu paupertas ex hilarata paululum iam victoriae parte tenemus
ait. bene se habet. amora est ioculatrix ista. illique subiunxit me forsitan
in blandicias ut te mitigem itura putas nil minus quiprimo in ore
tuo mentis nunquam me ipsa persisti. Ego dum sponte mea tua omnia ab
dicavi omnes orbem te iuncta mihi concessi. et exserua libera loquar semina
quam dum tuis exuta laqueis ad inferos decuisse putasti. ad suppos
prudenter eleuasti nescia. rex inuas has tuas regibus inice. michi
quod et si vacua cutis sit tamen tamen vigor est ut ne dum illas timeam in
mo arbitror si lucta meas te conterere. Est fortuna iam sumi ubi
ipacis. Ego tecum spurcissima rex uires expiar meas. quod gigan
tes opprimo. ipatoresque decio equidem nullo isto digitulo si aph
locuta sis ulte ripheos montes te rotando picia. Tu paupertas bo
na uerba quodso credo magna facias. vidi frequentem letabunda quod nar
ras pauca nunquam si obmissis iuribus iactantibusque vis ne expiri

a. amor tuo

quod direrā nec de digneris si tu reges steris. **E**go rōni impij
nutrix nec melioribz q̄z hmi dēcta palliolis. **F**ortuna fere despe
rans mōt ad iāniā pfecto me rediget p̄sūptione sua muliercu
la hec. nū illi ostendero quāti sit iratā me habere. **I**ā pata vemo
nutrix egregia. q̄ belli gūēalcides nudita neruo sitatē istā tuā ostē
dere elegisti. cui euestigio paup̄tas. nō umbo nō spiculū nec ga
lea aut torax v̄l equus ē michi i pedestrē luctū expedita. vniā
hac apposita p̄dione ut sis sit victrix victē quā maluerit po
nere legē. **T**ū paululū m̄ risū fortuna soluta ē m̄gens tū scio ve
nies expedita iā oīu sarcinulas p̄posuisti tuas. m̄m̄ tū fido c
ut adūto d̄ liq̄sti hospiti. s̄ q̄s p̄igne sequestratores. q̄s victor
ie iudices habem̄. 7 p̄ q̄ lege agendū ē quā tibi vicerō ipo
nam legē ut serues cū nullā habens auferā si veli diuicias da
ri aut alexandri macedonici r̄gnū seu te edicto dāpnabo mise
ram cū abs q̄ dāpnacione misera sis q̄s etiā mibi tu vades cau
dones dabis. cū nec amicu hēas. nec affinem. **I**ā vicisse reris re
spondit paup̄tas. **E**go q̄dem q̄ victoriā habita sū m̄ p̄ter fidez
tuā postulo esto paucissima sit s̄ cū me ip̄am carere dare possi
si deficient cetera satis tibi ē. **S**it magis fortuna dicēs assuerū
illū m̄ditū tot regnoz regē triumphās an currū ducā si te duxe
ro te q̄ carceratā hēo ut hanc esuriē tuā 7 effetā pelliculā meis
expleā sūptibz. **S**ed q̄d tot v̄bis opus ē orco te ex carnificandā
conmittā 7 i eā irruens ut vena manu ip̄osita illā i centrū v̄l q̄
deperneret v̄l m̄s ab expedita paup̄tate suscepta ē diuq̄ p ae
rem volutata vacuū 7 tandē cōsternata solo succubuit. c̄ pect̄
acuto genu calcana paup̄tas 7 calce guttur p̄mens nō an illaz
m̄sta i vanū conante etiā respirare p̄misi q̄ se delectā victāq̄
faceret 7 iureiurādo firmeret sibi legē suaturā ite gre. tūc exur
gens victrix paup̄tas pusillū fessā q̄s lātāq̄ q̄euilse passa est.
dixitq̄ iā vides expta. q̄d adūsu te mee possint vires cauci ḡ
dū me videris rideas an modo. sin at vapulabis 7 p nunc ut
vires sic expiaris volo. benignitatē meaz m̄ te male meritam.
Erat anim̄ ludū istū tuū volubilē frangere. te q̄ iuitā p̄uataz
redigē s̄ misera tū hanc legē serues volo. **T**uo quippe arbitrio
c p̄ q̄ sic errorū veterū visū ē d̄ posuere supi fortunā ifortunū
ūq̄ **E**go mediū volo tantū ip̄i subēhere 7 iubeo ut in publico

Spectator

infortuniū palo alliges firmes q cathetis. ut nō solū neqat cōqz
 intrare limē. s̄ nec inde discedē. nisi cū eo q nexus soluerit. fortu
 niū q vis mitte tuqz a iure meo dū id feceris libera esto. mirabi
 le dictū qd nūquā aī fecerat nec erat factura in postēz annuit
 paup̄tati hac vite fortunā seruasse fidē ⁊ ifortuniū palo alliga
 tū solis soluentibz liq̄sse. Ex q satis optimi iuuenes potestis ad
 uertere veteri fabella pbatū qd aī nō in spide dicebaris leticia
 ab assistentibz celebrata fabella ē quā ego forsan acceptabilē ar
 bitroz si velim⁹ mētis acie mores hoim ⁊ dei iudicia aduerrere.
 Sed ecce q soluerūt a palo ifortuniū suis me reuocant clamoribz
 bus in laborem.

Peiecti aliqui. Cap. 2.

Erat anim⁹ in aīā retrōire s̄ qndam italoꝝ clamor q vel
 lem me ruocauit i latinū. Quieuerat qdā fere i hac vs qz
 tēpestatē rudis adhuc latin⁹ populus eo q lem rerum
 pua cupidie ageret. tñ p⁹qz i libidine ampliādī impij ventū ē.
 ruinis et reges imitari ⁊ i nodū exptos dolores delabi ceptū ⁊
 vti piscatori quā fabro calidior videt ignis sic durior qz exptis
 anxietas i expro visa ē. huc dato plaga mior maior tñ rumor
 emissus. Ad quē dū a fabella deuoluoz ex tēplo tullius hostili⁹
 rex visus ē. q qh idignū putās eo q hostili⁹ q p rōna arte ad
 uersus sabinos egregiā pūgnā habuerat nepos extiterat se me
 dio ipij sui fulgore a iōne optio fulminatū ⁊ totū cū regia cre
 matū erectacōnes ifandas tā i eū qz i ceteros emittebat supos.
 Quē ego ridens austultassem diuci⁹ i me p̄sē. Tarq̄nus eiusdē
 vrbis fere rex anquā cuius ad se paululū deflexisset. q oblitus se
 demorati tarq̄nij filiū ⁊ ex mercatore dceptis anti marci filius
 regni cōscendisse fastigiū solū se eoz opa securi p̄cussū mortu
 iūqz deflebat. ~~per~~ omisso p̄dictoz ⁊ tullij seruilij ⁊ alioꝝ quo
 rūdā ibidē existēciū gemitu Tarq̄nij supbi adueniētes qrelas
 āpliores plene suscipiens describēdas supbi eo q ex illis tā suū
 atqz tullij diugis facin⁹ quā i faudū geniti crimen rite punitū ⁊
 libtas orta rōna mārēt.

De tarq̄no supbo rōnoꝝ r̄ge. Cap. 3.

Arquimio qdē p̄sco duo fuere filij arruns ⁊ tarq̄ni⁹ cui
 morienti ipulceres supstites fuere. seru⁹ vō tullij c tui
 puero icunabilis dormiēti apex igne⁹ celo lapsus capiti
 infidēs suo letū futuri regni fuerat p̄lagiū ⁊ cōsilio. Tanaquille

Quidam possibiles

Tarq̄nij filij

Tullij seruili

Peru⁹ tullij

Tanaquilla r̄ga

corinthij

*Tullius inquit filius
et inquit filius*

Tullia a. 6. 6. 6. 6.

regine occiso regi successit. adultis iuueibus duas filias suas con-
iugio iunxit. sane sic adula iuuenum ingenia fuere. sic et uxorum longe
dissimiles mores. **arruus** maturus mitis **tullia** maiorem natu per-
uersissime mentis femina coniugem habuit. **con**ter ferocis animi **lu-**
cus mente **tullia** sortitus est. et cum egre viri mansuetudinem insolens
Tullia ferret et sororis ignauiam. forte contigerat ut **arruus** et mi-
nor **tullia** merent. ex quo **cordes** **luci** **tarquinius** et supstes **tullia** con-
iugio iuncti sunt magis quiescente seruius quam probante. **h** autem ut
impacientis erat ingenij assiduus infestacionibus ferocem iuuenem exa-
spersans ad id illud egit ut captatis oportunitatibus curiam intraret
regis loco sederet. patres vocaret. et iura redderet. venientemque
seruium cum fautoribus et curia vi abiceret. abeuntemque a suis trucidari
faceret et iussu populi patrumque regnaret. quod egisset nihil trux muli-
er occultas se potuit. **N**am prima carpento in curiam veniens vir regem
alacris saltauit domum vero repetens cum patre indigna cede pemptum
medio iacentem uidisset intremere obstupentem aurigam immanitate faci-
noris iter. quod utentem ne rotis vehiculi premeret exanime corpus
increpuit. iussuque suo tam equorum pedibus quam carpenti rotis pa-
trio depresso caduere dispectoque quod ferebat appositum abiit. **r**egno
igitur a **tarquinius** hic per scelus adeptus an alia ut satis pateat sibi unum
quodque a palo infortunium soluere et ne successus essent differentes
a principio adeo se in presens plebemque nouus rex gessit ut facile super-
bi nomen acquireret. quod et si nimium appareret elatus domum tamen foris
in splendoribus suum et romani nominis augendum magnifice plurimumque
egit domum quippe domum templum a preteritis deuota regibus plura super-
tuo se destruxit. Similiter et capitolium ingens et publicas cloacas et
alia quodam satis per urbem magnificencia sollemter fecit edificari. at
tamen cum quanto quis celsior. tanto rume vicinior. sit egre tumerosi-
tatem eius fortuna ferens incauto prepauiit laqueum. totis nempe vi-
ribus cupiens ardeam veterem rutulorum urbem subigere ad eam obsidi-
onem cogendam accesserat. sed dum longum negocium habuit in castris regis iu-
uenes in cenam ueniunt. et amotis diuini epulis cum vino maderent
primo de pudicitia uxoribus sermo incidit. in quo cum quisque sua preteritis
exulissent opera expturi ascensis equis clam atque improviso domum
quolibet suam una cum sociis visurus descendit eam ceteris proponendam di-
cetes quam laudabilioribus sperissent uacantem quam cum rigis ludis

ad a. 6.

Tullia inquit filius

ad a. 6.

3
76
opam dare plimas vidissent apud collatū^m lucretiā cū feminis
suis modeste stantē atq; lanificio vigilante compere. q̄ illā me-
rito meliorē arbitratū sūt. Ex quo actū ē vt eius ex v̄tute pudī-
ca mulier cruentū cōsequeret munus. potuit quippe domestica
mulieris formositas nullo p̄ter quā honestatis adiuta cultu ille-
cebē tarq̄nij sexti occupare mentē ⁊ incauta fluxū iuueis ani-
mū cogere vt in sui cupidiniē desiderū v̄teret om̄e. qui stimu-
lis infande libidinis agitat⁹ p̄ dies paucos cōscio nemine tā-
quā viri affinis hospitati⁹ a pudicissima mulierū apud collatū
suscept⁹ ⁊ comitū atq; benigne omni **suspensionē** semota ab
eadē honorat⁹ est qui int̄ cenā cū domus suspiciōē om̄ē sāga-
ci collegisset oculo nocte int̄ peste tubiculū dormienti⁹ lucretie
intrans nō mortis quā ex certo gladio minabat⁹ adulter s; infa-
mie timore renitente in suos coegit amplexus optoq; potius
letus abiit. Que cū ruborē corrupte pudicitie conscie mentis
nō ferret mane facto suis accersitis vndiq; qd̄ actum erat ape-
ruit. ⁊ cultro quē celatū vestibus habuerat videntibus om̄ib;
insuerberans violatū corp⁹ morte p̄iuit cui⁹ ex p̄fundissimo
vulnere clar⁹ inocencia sanguis emanās mulieri necē rei publi-
ce libertatē attulit. nā **Junius** Brut⁹ sūpto ex vulnere ferro non
solū collaciū om̄e rex urbem rōnā vna cū lucretia ⁊ collatino
infandū facin⁹ detegendo ⁊ libtatē populi suadendo i sn̄iam su-
am traxit. ⁊ cū i castris iam suscept⁹ eēt ⁊ scelere cognito liber-
tas a cūctis clamata fr̄udenti multaq; imitanti traq̄no rede-
unti clausa ciuitas est. Et sic dū ardeā armis appetit nati crimi-
ne romā pdidit versūq; in gr̄iū vetus puerbū. nā fili⁹ come-
dit vuas acerbis ⁊ dentes obstupere parentū. tarq̄nius at sic
rebus se habentib; regno p̄uat⁹ ab exercitu destitut⁹ in exiliū
pgere cū omni familia sua coactus ē. Que aut̄ nefanda mulier **tullia**
abierit nō legi sextū v̄o diuertisse ad stabos q̄s ante deceperat
et ibidē ab eisdē trucidatū certissimū ē. Tarq̄nius aut̄ exul frau-
de regnū recuperare conat⁹ male succedentib; dolis i vires ⁊ bel-
lum prupit ab amicis etruscū adiut⁹. Inde a porſennia etruscorū
rege demū a latinis populis ⁊ in adiūsum succedentib; cunctis
arrūte filio atq; seruo ⁊ octauo manilio latōꝝ duce genero suo
pditis senex miserq; cumas abiit. ibi cū aristomene ciuitatis

Lucretia

disposi

Lucretia violatū a tarq̄no

Junius Brutus

Tō puerbū

tyranno infelicem annositatem suam priuatus tabescens q̄ con
sumpsit.

In luxuriosos principes. *Came.*

Nequeo si velim mentis refrenare impetū & i p̄des fūm
mis exeunte conatibz quibz vt p̄limū adeo castitas ex
osa est vt si ad explendam eoz prurigmē omis matronarum
multitudo veniat luxuria faciarī non possit. *hij* q̄dem passionū
sectatores turpiū hiantibz oculis ambientes tēpla plateas au
las & loca q̄cūque *C*m q̄bus forte ornate suo more mulieres i
sident. Dum illecebrī appetitū cūctas aptas faciūt omis eq̄ cupi
unt. *H*inc faciente sp̄e potencia cūctationis aucupantē. & has blā
dicijs illas nimis alias muneribz. nōnullas sponsonibz. & si ce
tera nō sufficiant. quasdā in casses voluntates suas attrahūt. et
cantu & choro inepcias celebrantes suas existimāt per maximū
decus q̄cumq; polluisse thalamos. Et si cōtingat i horuz sceleste
studii aliquē loquū *C*finamus q̄ nōnūquā tāquā in hostes sa
lutis publice sumunt. Confesti impudica fronte surgentes frū
uolas quasi sanctissimas quasdā suas rōnes eructant. vt puta
dauid adulteriū i *bersabee* *sampsonis* in meretriculā *salomis*
ob mulieris p̄dolatriā & hui⁹ moi plura *videntes*. Insuper iuuen
tutis ludū luxuriā fore. nature non malicie crimen. etatem se
frenare nō posse. p̄terea eos in rē suā agere. & sic nemini iniuriā
am facere. seq̄ imaturā etatē senectutis cōmenciā seruare. *O*
stolidissimū hoīm gen⁹. o ridiculū o fatuitatis fastidiū. obiecta
q̄dā in sacros homies negari nō possūt. s̄ scelere dimisso fleuit
dauid. nec an lacrimis destitit quā ira dei mitigatā nouerit. *sāp*
son si peccauit in *validam* cecitate & longa captiuitate multa
rus dberet illis terrore micere. Sic & *salomon* diuino p̄uat⁹ spi
ritu peccatū suū cognouit & destitit. *hij* quidā nec flent cōmissa.
nec desistūt nec dei iudiciū timent. et si stat smā talū hoīm imita
ri scelera. quid nō i claritate facinorū fuere etiā illi lasciu et ma
le fecerūt. s̄ fuere etiā strēnuitate belloꝝ cultū iusticie munificē
cia & memoria obsequioꝝ atq; diuino cultū cōspiciū. q̄d illos
in lasciuia tū cū cetera horreāt sequunt. nihil more faciūt q̄ die

tensis alijs rotatur tota. et si elegibilia multa viderit tandem ad pu-
 erida labit. nec inficiat. si ad pleni ampliandam in concupiscencia
 natura trahit. non tamen iuventutis est ludus. sed ludibrium si eas in comitu
 preter legem. nec etati fluxe lenocinio oculorum calcat. addendum
 est. quoniam immo acrozi chamo sustinenda atque retrahenda est. Et si
 sint que asserant insuperabiles vires eius esse ad suam excusandam ig-
 nauam. dirigant impudicos oculos in Sapiorem cui non re fuit
 pro ea africanis lucero speciosissima sponsam et virginem ex capti-
 uitate reddentem. Concipiant verba philosophi sive Syphacis ad
 mas missam. Cacherone censorium. et implet insuper typicis excusationibus
 delicijs diligenter immune corpus ab omni illecebri et agitione fruante
 et itueant finilit. Orisum intra limites matrimonialis thori omnes
 carneam occludentem concupiscencia. Quid inquit. non hi iuvenes
 erant. non poterant. non virilis vigor erat in illis. immo et iu-
 uenes erant et poterant nec alijs astricti legibus quam hi sint excu-
 satores incliti. Sed quid ego instantissimos viros in medium tra-
 ho cum tenellas virgines pro sepe legimus dura supplicia tyrannorum
 propendisse. ut immaculatum decus corporis et anime seruaarent.
 uxores ad prolem et ad continentiam frenandam date sunt. hee
 quidem possunt suffecisse ad comprimendum quicumque furoris il-
 lius impetum. Inquiunt preterea non minus quam stulte nequiter.
 in rem suam agere quam in rem suam liceat unicuique quod libet.
 ro quidem dum a brutis sepauit hominem. moribus suis legem in-
 posuit quam transgressa in beluam confestim vertitur homo. et eorum
 sic est matronale decus ut potentia sua a violentia seruet illesum.
 Quid enim stultius credi potest quam ut quis quemquam sue salu-
 tis in custodem assumat se totum et sua hoc habito respectu con-
 mittat ut sui decoris honoris que deturpatores sustineat. non autem
 saluus fuit si adulterio labefactata sit domus. si fronti rubor mie-
 ctus est. satis clarum est ob tutelam dominos non ad contumeliam
 sublimari a populis. Memini quatumcumque libero fas est obligari
 se aduersus honestatem publicam si fecerit frustra. si recuset. re-
 quiratur ut obseruet. Quid queso indigebam rege si eius deflo-
 rator est pudicitie. quam ego forsitan absque illo seruassim intactam
 spectent ergo quid agant principes quo se permittant lasciuia
 inclinari possunt auferri pecunie et aliquando restitui. occupari

Propio affluens

Propionista

Propaganda

Propaganda

Propaganda

Propaganda

agri et in munes omitti domus dirui et rursus. demum in exilium
 potest quis eici. et iterum ruocari. honores auferri publici atque red-
 di. pudicia sublata semel nunquam restaurabit integre nec ob
 decori iniecta macula in perpetuum extorquebit. potuit propterea romana
 plebs armis onusta regum castra sequi. eis iubentibus pugnans
 mire sanguinem effundere. animam emittere. in cloacis publicis in
 fundamentis edificijs extollendis labores et sudores impendere
 vestigia persolvere. pro omnia durum impium tollerare. ferre violata
 lucretiam non potuit. quin immo accensa in regem surgens illam e reg-
 no in exilium deiecit eternum. huiusmodi ob hanc eandem culpam potuit a de-
 cemuratu in carcerem decisse claudium. Et propter violatam dynastiam salem
 hirciniam exilium subsequutum est. Sic propter belenam trojanum incendium et
 benpaminthum abusam leuite obiurgem fere desolata est. holofernes
 asirius dum ex bello victoriam expectaret ante amissum cimen meritis
 to penas dedit. eiusque cecidit gladio cum aplexus impudice cupiue-
 rat quod exemplis iusto. via publica incedendum est. finendi que sunt
 agri maceria septi aut si piculis parere nolunt sue saltem huiusce
 plestarij valitudinis parcant. luxuria multiplex ingenium ebetat
 memoria minuit eneruat vires et sanitati hostis a qua si quis in se-
 nium deuenire permittit egrotudinebus varijs agit ut non solum obser-
 uetur. castitas sed misere iuventutis deplorat. lascivia

Conemebundi quidam. *Cam 4.*

Non dum satis in libidine oblocutus eram. et ecce a principibus
 obsessus sum aditens liquido eo iam venisse ut quod etiam huius
 opis incitum penuriam hystoriarum passus sum nunc suphabun-
 dancia defatiger. nusquam eandem adhuc tam grandis michi dolens
 cum caterua visam ubi quidem tam biles. Ciri regis filius cuius fraude
 mergis frater occisus est adhuc eadem incitat furia cum quod seipsum per-
 emerat deorum exenabat seniciam. eo quod subactis egyptijs et in
 deorum et sacra atque supersticiones debachatus accensus cupidine
 abolendi templi amonis libitum sibi sit furor in missus inde trun-
 cis auribus Eropastes magus suum plorabat infortunium. quod reg-
 num tam grande tam splendidum tam pulchra fratri fraude quasi
 tu sectis indicibus auribus perdidisti et vitam. Sic et darius hystoriarum
 filius probitate suam in magnastuam villici adquirendum sibi regnum sple-
 dores hystos et regale coniugium repetebat lacrimis fortuna dampnas quod in

Tambises 20 p. 47

Zoroastes 20 p. 48

Mithras 20

Parus

Mithras 20

Indus 20 p. 48

suchas eunti fuerit aduſa ⁊ longe magis apud marachonē m
 Athenienſes bellū gerenti paratq; rōditi i rbellionē egiffet egip
 cios ⁊ ob id ceptis omiffis ſibi ne dū alijs tedioſus deueniret
 in mortē. erat ⁊ marcus coriolan⁹ C vt videbat C idigie ferēs.
 et rōnoꝝ ingititudinē q̄ i exiliū pulſus ē. et eo qd̄ matris p̄cibo
 obtēpaſſet a volſtis occiſus ſit Sic ⁊ melchiades athenieſis de
 flebat p̄dite q̄ a ciuibz ſuis C q̄s ab infeſtiſſimo atq; potētiſſi
 mo hoſte Dario p̄lan rege felicit re apd̄ marachonē geſta libera
 uerat C peculatus illū loco muneris accuſaſſent coeſiſſentq; eū
 carcē clauſū int̄ catenas arpiare q̄ illos a catenis ſeruitutis p̄
 petue liberaſſet. aderat autē themiſtodes equis fere q̄relis athe
 nienſiū ingititudinē deflens. nā p̄o repetitā ſingularis ſue gloriā
 quā ſub melchiade apud marachonē militās p̄ceteris r̄portaue
 rat oſtendebat q̄bz aſtucijs iā dux fact⁹ ad claſſem p̄ſis opp̄mē
 dā ſocios retinēdos belli regēq; pellendū ḡcia vſus fuerat. et q̄
 arte ſua actū ſit vt q̄ placendū lacedomoniū muris roborarenē
 athene. ex q̄bus totq; magnificijs aiebat ſe exiliū reportaſſe co
 actūq; p̄ſi p̄ces porrigere. quē bello vicerat añ et vltimo vice
 ſacietate porato taurino ſangne alieno ſub celo clauſiſe diē ex
 tremū. qd̄ om̄s referā aſiſtens fruſtra p̄fecto conor venientē p̄
 ſem ſupbiā ſuā flentē. ceteris omiffis placuit aſſūpſiſſe.

Marci coriolani rōm

Melchiades athenienſis

Themistodes athenienſis

Platidius

Perſis

Platidius

De p̄ſi rege p̄larum. Cam G Perſi

Platidius

Rexes Darii magis p̄lan ex ciri regis filia geitus ap̄ſitis
 cū archamene fr̄e natu maiore de ſucceſſu r̄gni q̄ſtioibz
 patri ſucceſſit i ſolio. Quī ſuit tāta diuiciāz habūdancia. tantus
 regniſ ſplendor tā grādīs populoz obſequēciū copia. vt vix
 alteri mortalū quīs ſeculo par legat. Quibz ſtolida mēs niſla
 ta auſus eſt de ſe credē. nedū ſras ſubigere poſſe. vix ſi det̄ iter
 celū auferre ſupis. quā tumiditate hāc longe paſſus ē deus. Nā
 cū ēca regni ſui inīcia ignominioſe ariſtonde pulſo egiptū que
 a patre deſtinaſet ſuſcepiffet vt belli apparatū dudū a Dario ad
 uerſus ḡcos inīciatū p̄ficeret. aſūpfit q̄nquēniū ⁊ congregatis
 ſeptingentis milibz armatoꝝ ex p̄ſis. ⁊ trecentis milibz ex auxi
 liaribz ac numeroſiſſimo claſſe iſtrumētisq; bellicis omnim̄os
 tra mariq; ḡciā occupatur⁹ exiuit p̄hā. fere eq̄dē monſtrū tot m
 arinis extraxiſſe mortales ut n̄ ſolū eūtes cūcta regerēt ſ⁹ mōtes

*¶ Pontus maris mure
magis dicitur*

*¶ mandatum perit nec multa
totum ausu feruntur*

¶ Demaratus rex

¶ Comeda

rescinderent. Valles replerent. exhaurirent fontes et flumina.
Nec verit⁹ supato solo pontu despicere. na que nauibus ceteri et cu
difficultate supabat hic fco ab abido i seculu pote i audito mag
nitudo cu oi suo exercitu pedib⁹ ex asia insules sus i europā ē.
S qd oportuit fortua pegit. nō edepol tā clara aut elata insul
fio qn fuerit tantūde imeacio turpis atq⁹ dimissa. **L**acedomones
aut p tabellas demarati regis sui. apud ples⁹ exiliu agentis d co
natibus p⁹ay ceriores facti ad obhistendu supbo discursui le
onida celeb⁹ eiusde seculi bello⁹ ducē pua cū manu armato
rū misere. n̄ em̄ apli⁹ quā qtuor milia militū exēc⁹ illi ocel sus
est. cū qbo egregi⁹ vir nulla ex pte diffidēs termophilay angu
stias occupauit ibidē maria atq⁹ cruenta p⁹ay clade per tridui
ctamen habuit. et aēnsitu veniētes coheruit. tādē aduertēs sup
eminentis mōtis cacumē ab octogita milib⁹ hoim occupatū re
missis auxiliariis retro cū sexcentis tū spartanis suis p salute
publica se morte suos q⁹ deuouens iussit. ut praderet tāq⁹ apd
iferos cenaturi. nocte at facta pari oim cōmilitonū feruore ca
stra q⁹ gentoy milū p⁹ay clā mians sompno vnoq⁹ sepultos
aggressus. cū oia tumultu opletset. a cede cū suis n̄ destitit vsq⁹
in maximā sequētis diei luce postremo inē strages occisorū et a
cernēs caduē⁹ ieiunio vigilia laboreq⁹ longe cedis fessū cū du
ce suo lacedomones multo cruore graues iuncti etna viuuen
tes fama cecidere. ples⁹ vō eo tumultu ac p⁹bacone trit⁹ mōg
nit⁹ aut lauci⁹ aufugit. et ob anxietatē fuge ficiēs coact⁹ ē. aquā
suoy effusi sāgnis iā rubentē e foueis mamb⁹ p⁹is haurire.
ausus p⁹ modū affirmare se nūquā poculū dulci⁹ ac suau⁹ de
gustasse. hec illi p⁹ma seuētis fortune visitatō fuit. **Q**uī et altera
euestigio supueit q⁹ et si pcedēis respectu p⁹ea videat. nō tñ su
pbo regi mi⁹ erubescendū miserat em̄ C qh bellū non cū hoib⁹
solū s⁹ dijs et suscepisset qtuor milia armatorū ad tēplū appoli
nis delphici diruēdū. q⁹ omēs ab ipetu ventoy et ymb⁹ū et ig
nitoy fulminū flāmis ac ictib⁹ absortos misere dū diruti tēpli
nūciū expectaret audiuit. **C**eterū cernēs adhuc turgidus hibi
trestri bello male ocel fisse eqs uirib⁹ ctam expiri voluit classē c⁹
pelagū fere oēz regēti themistode duce atheienū classis obuia
apd salamiā affuit. **R**ex n̄ mi⁹ armis q⁹ atē ibidē supat⁹ ē ples⁹

Nam themistodis ingenio iōne ppi q̄s aduersus plās bellum
 atheniēses asūperant cū auxiliariis **perle** cū nauibz uenissent ēca
 etanimis micū lēsi nauū suā cepere i adūsu v̄ere proas.
 qd̄ plimū ai 7 vigoris atheniēibz phs v̄o pauoris iniecit. nec
 q̄ntūcūq̄ spectante **perle** cū q̄ntū timoris i regia tū timoris
 in agēdis sp̄ fuit 7 **arceuidrea** halacarnasimū gna q̄ ei⁹ in auri
 luū venerat int̄ p̄mos duces q̄h cū **perle** mutato serui pūgnaret
 acerrime agi potuit q̄n **perle** v̄erent i fugā in q̄ seq̄ntibz atheniē
 sibus ex r̄gis nauibz plime capte 7 submerse q̄z p̄les 7 cedēs
 pacta īgens ē. 7 sic rex triplici p̄cussus īfortunio 7 sup̄ba iten
 dione frustrat⁹ cū iā suā hōne **marodonij** q̄z reditur⁹ i r̄gnū trece
 nis milibz armatorū p̄fecerat ut omēz veraret̄ ḡciā alia **themisto**
 dis arte delus⁹ ē. **Ma** eiusdē nūcio triē r̄lictis cōmilitonibz fu
 gien̄ siml̄ ad p̄occupādū pontis a se facti īstū cū paucis abint̄
 Quē cū p̄tema tēpestare obrutū atq̄ disiectū p̄pisset nō alit̄ q̄z
 si hostes haberet a tergo tremebūd⁹ piscatoriā lembū solus cō
 scendit orās suplex nautas ut q̄z ocit̄ illū ad oppositū lit⁹ īnsfer
 rent. Quo cū ap̄ulisset p̄ lōgū spaciū sol⁹ stetit i litore nō serui
 lo sociat⁹ vno. **Sed** nec vultū fortūe vltimū istud fuit. nā cō
 sup̄tis fere oibz ab eo relictis dū fugā maturasset discriminibz
 viāz laboribz fame sitiq̄z 7 pestibz ado ut neq̄z cumulus neq̄z
 via nec ager fuerit q̄ p̄ssim plāz mortuorū nō tenēt caudeuera
 cū paucis ad modū domū ruerit⁹. nec p̄ mulat̄ īstī nūcio cerci
 or factus apud boedios exercitū omēz **marodonij** vnico etamie
 deletū 7 castra capta diuiciasq̄ r̄gias int̄ ḡtos disceptas om̄
 nes **marodonio** cū paucis fuga seruato tui excidio fere subsequi
 tum mōstrū. nā eadē die q̄ copie cecidere **marodonij** natali plio i
 aha adūsus plās pūgnatū ē sub mōte melhie. q̄ ēca mediū diei
 anquā miret̄ pūgna stantibz dāstibz se corā ad vtrāq̄ puenit fa
 ma **marodonij** i fugā v̄sū exercitūq̄ deletū. qd̄ tū grecis viriū
 auxit **perle** q̄z abstulit v̄e dato belli signo cōfessū cū maria suorū
 strage terga v̄teret̄ p̄se 7 sic cladis secūde regi nunciat⁹ gemia
 tus ē cū cū h nō sufficerent dāpna atq̄ de dēcora iterato dispo
 suit temptare fortunam. 7 remtegrans copijs tam mari quāz
 terra pari omne pūgnatum est. et duce cunone melchiadis
 filio penes **Eurimedontem** omnis est. plāū attrit⁹ exercitus.

perle

perle

 perle
 marodonius
 halacarnasim

perle

persem

Archabanus omni passus

Que infelicia gesta ad ope p[er]fectis erosu atq[ue] respectu reddidere
ut efficiere regis gloria au[tem] sit archaban[us] p[er]fect[us] cu[m] septē robu
rissimis filijs regia[m] ingredi respe[ct]u et spe regni tract[us] regē incautū
obtruncare. et sic effuso sang[ui]ne insolēcie tumor euauuit.

In cecitate mortaliū.

Campa

Acutus q[ui]d cum

Quis dolor h[ic] si decuciat paululū tellus rictis vrbib[us] eue
stigio in ca[us]t[ri]a fugim[us] si claustra fregerit belua foras
euestigio obferam[us]. Si exundet aliuo fluiū i alioza descendim[us]
egrotantes medicos exorant[ur] ut calamitosā corp[us]culi virā in
t[em]p[or]e longuisculū cōseruem[us]. pituro fulgore q[ui] frequent[er] corp[us] et
aia p[er]fūdāt occurrim[us]. Hei michi q[ui] stulte occurrimus dixi q[ui]n
p[ri]mo nō veniēt[ur] desiderio ei[us] flagrantes p[er] estus et frigora p[er] al
pes et asp[er]eta. p[er] maria et mille vice discrimina. p[er] fraudes et vi
olencias sudore anxio et labore insupabili q[ui]rim[us]. abeūt[ur] at C m[is]
eros nos dolentes d[omi]n[us] flem[us]. Celū lipida serenitate cōspiciū. solē
fulgidū. argēteā lunā. et rutilancia sidera. aliosq[ue] celi phennes or
nat[us] videntes se ita nos motu dānuo nō curam[us]. deū nos pia pa
tris affectioē vocatē verā gloriā. p[er]petuū regnū indeficiens gaudiū
se sequētib[us] fallibili v[er]itate p[ro]mittentē q[ui] mēdace despicim[us]. et
nescio q[ui] letali g[ra]ui demēcia oculos in terrā defigim[us]. corda fir
mam[us]. et dū q[ui] tegat curasq[ue] ingerat venena q[ui] subiaceat cur
ris claritas ista mūdāna nō cernim[us]. In letale p[re]cipitiū ruimus
et i caducis oblectacōnē omnē nobis magis q[ui] dō credēs exi
stinam[us]. et q[ui]d longe deteri[us] cū marcescere deficē et in nichilū re
digi videam[us] oia fixa stabilia atq[ue] p[er]petua in nostrū exitiū fingi
mus et p[ro]bam[us]. heu miseri se ponam[us] paululū cupiditate hanc
insatiabilē qua mēt[is] fascinant[ur] oculi. et op[er]ationē rationi cedere
finam[us]. et si celū spectare tēdet si dū audire saltē q[ui] v[er]unt cōt[ra]
tidie p[ro]spectem[us]. et ne q[ui]q[ue] tesauri cumul[us] clientū munerositas
aut dignitatis splendor decipiat n[on] m[ul]tos q[ui] emanib[us] nup[er] exi
uit p[er]sem sumam[us]. nec dubitē q[ui] si historias om[n]is excuciam[us]
didicorē p[er]eriam[us] aut serenitate regia clariozē seu quēq[ue] cū tam
grādis populus paruerit hic turgidus obhngulare p[er]mimēcia
dū elatis in celū oculis ne dū hoīes h[ic] ip[s]i deū calcare arbitrat[ur]
pedibus tā maximis t[em]p[or]ib[us] copijs a leonida pua cū militum
manu et a fame pesteq[ue] nudat[ur]. Arthemistode et cunone nauib[us]

coria

3
 q̄bo omē mare cōtererat spoliāt. nec sat fuit istō q̄ totū orientē
 in ḡciā traxerat semisolutus ad hellepontū passu celeri sese rapit.
 quī gēnis et auro arte sūma s̄fecta pocula et p̄gustatā mēns
 sumere s̄sueuerat ex lasciuia cogente firi et seruicū copia non
 astāte ceno et suoz lāgne imo tate infecta aquaz manu appia
 potatur⁹ exhausit. q̄ r̄gib⁹ ipare solit⁹ erat piscatores nautas sup-
 plex exorat. Qui paulo an tam igenti classī p̄fuerat piscatoria i
 nauicula insisterat. Quī in lītudie circūdāt⁹ p̄ncipū venit i gre-
 ciam sol⁹. ahatico sedet i litore q̄ sūmo cū splendore maximā de
 se cūctis spem faciēs p̄ham armat⁹ exierat mermis. obscur⁹ p
 tumpbo luctū publicū r̄portat i patriā. qui dñs esto fruolis a
 se tā maximis creditis ericiū inferre p̄cepit a archabano regia
 p̄pa trucidat. q̄d dicem⁹ q̄ plura exposcem⁹. ut p̄fuit diuicie q̄d
 potēcia. q̄d r̄gnū tpale videam⁹. ut q̄d affertem⁹. q̄d q̄ram⁹ ni q̄
 bus sperem⁹ etiā cognoscām⁹. *si volucantes* curas q̄bo extē⁹ ful
 gor ihiat omis. et patētes successus iuoco. *Nonne* lat⁹ fuit si p̄fe
 caruisse talib⁹ eq̄dem fuerat. si sūmū i fortunū gen⁹ est fuisse fe-
 licē. q̄d ḡ ab oculis ignorācie hāc nebulaz n̄ leuam⁹. q̄d cordis
 obstinatā maliciā n̄ mollim⁹. q̄d tāms glorie cupiditatē n̄ pellū-
 mus. et i celū oculos mētis eleuātes solidis veris etnis q̄ bonis
 mēdinū. Ad q̄ comitāta v̄tutū humilitas vilipēsis pituris ful-
 gorib⁹ iter strauit. a quo si miserū deueni⁹ cū multos themisto-
 des et leondas deus habeat etiā si ap̄liores p̄fe habeam⁹ popu-
 los tpaliū copis spoliati fugati exmanū frustra i exorabilem
 nautā deptātes nō ihellepontico si machrōnis litore nudi soli
 tristes q̄ et vite spe p̄dita melioris r̄fidētes flebimus

*Amo latentes
 p̄fē*

p̄fē

Infelices non nulli.

Cam 8.

Quoniam idemēciā n̄az respiratur⁹ aliquantisper s̄cede-
 ram. nec mora dū sedeo a mestis ac flētib⁹ sortē suā cir-
 cūfess⁹ sū. q̄s dū inieor. lātis aduerto n̄ solū ahiā ruinas exptaz
 eē nec i r̄ges tātū fortune iacula fuisse comecta ven q̄buscūq̄
 scādētib⁹ sp̄ fuisse cā⁹ et elatis hōib⁹ p̄ magnitudie ip̄er⁹ aduenisse
 ḡrios q̄d et si iā dudū i aliq̄bo italici ostēsi sit nūc et ad eosdē
 reūtor. licet min⁹ domesticas sc̄ptur⁹ vadā clades. et si licuisset
 cū archabano p̄fē occisore multis lacrimis igentis sui cepti in
 felicē exitū flente māsissem. Sic et cū i medio itinere obuiū fco

Justus 30

Ceson quibus

Gramus cloch

palanco antiquissimo spartanoꝝ duce se a tharatinis suis in exi-
liū apud brundisū relegatū dquerēte delictū sēt. Sed tractus
dū eo q̄ aduocor deuenissem cesonē q̄ntū vidi se iuste dāpna-
tū exilio asserentē q̄ p̄ q̄ p̄tereuntē omni euestigio. Gracūdoeli
um equoꝝ p̄ncipē dos execrantē atq̄ fortunā qd̄ cūcūmato vi-
ctus iūmphi eius etum captiuus p̄cesserit audiui. Inde apū
claudū decēiurū venientē aduerti. Quā esto obuoluto capiti
pallio ⁊ lqualida veste tacit⁹ C ne forte illū cognoscere ⁊ p̄tran-
siret eius i miseria dilectat⁹ q̄mā ex latore legū supbi e ⁊ libidi-
nis obsecutor euasit i ipius decedus ⁊ similiū libens sc̄pturus
adueniā.

De appio claudio decemuro

Cam.

Claudionū familiā ex cōgillo sabmonū opido diectis vr-
be regibus obsediōnē cuiū suoz duce actio clauso C.
cui postea appius claudius nomen fuit ⁊ romam p̄mo
venisse latis clarū ē. et illico m̄t patricios susceptaz ex q̄ plures
appii fere om̄s plebi iustissimi homines successiue nati sūt. tādē
redeūtibz ab athenis legatis cū legibz acticiis actū est. vt sublatis
ad ip̄s cōsules decē rome crearent viri. q̄ has leges C p̄ vt opor-
tuitas rōnoꝝ erigeret ⁊ rescriberet. ⁊ cōsensu om̄i roboraret. eis
q̄ maria potestas cōcessa ē. et puocacō sublata om̄s ex quibz
vn⁹ ex familia claudia C cui ⁊ appi⁹ claudi⁹ nomē erat ⁊ decem-
iur creat⁹ est. q̄ ⁊ vna secū eius socij adeo modeste tenuē ip̄ui.
leges q̄ p̄ exigencia reꝝ sc̄psere. vt videret ciuibz iā anno ex
acto. vt āno m̄ sequēte simile crearet offm̄. ad qd̄ cū appi⁹ elati
spūs homo iā tā tante p̄eminēcie capē dulcedie sumo aspirar-
ret studio. adq̄ se gereret vt facile q̄ illi mēs eēt p̄ēs aduer-
terent ne h̄ cōtingēt ut p̄ cōtinuacōnē tā igens impūi n̄q̄quā p̄pe-
tuari vidētur ab eis icassū sagacitate qdā tā dāpnāde abicōni
obiūā ire tēptatū ē. Appioq̄ parz cōsensu vt decēiuroꝝ futuro-
rū haberet cōiicias ⁊ p̄ iudiciū dicēt q̄s reipublice oportuōs
crederet extimabant quidē viri celebres hac sibi concessa
libertate non posse contingere roborem a tam inepto supe-
rari desiderio et m̄ id elabi vt ip̄se seipsum diceret decemūrum.
Sed qd̄ nō audet auidā domini effrenata libido. Appius om̄i
honestate abiecta p̄ter spē om̄i seipm̄ ex futuris decēiurū āte
alios p̄mū dixit. Enorme ne dū quippe apud ciues adhuc rudī

fuo

in boīs

3
94
sāctitate atq; moderatōe viuēte. s; apud q̄s mai⁹ scelestā se se:
ducētes i sania. vtrū nec istud fecisse homi abicio so satis visū ē.
Erant q̄ p̄cel serant cōfueri vicissim p̄ se fastes impij gerere. hic
vō non vt vicissim s; qd̄ vnusq; p̄ se ⁊ assidue **ferret** statuit *ferret*
et sic duodeci litron locon centū viginti cū securib; ⁊ fastib; i cu *presentes*
ria ⁊ foro visi sūt. nō absq; pari plebis atq; patrū terrore. **h**is
igī tā sua malicia quā cuiū padēda euectus. **A**ppius itantū ut
nō decemuir aut public⁹ magistrat⁹ s; rex appareret poti⁹ cū so:
cijs hos multare. alios impunes pmittere. hos eleuare. illos de:
p̄nere ⁊ omia p̄ libito cepit agē. q̄bus sic se habētib; aduers⁹
volūtos equos que bellū gerere rōnos contigit. **A**d qd̄ cū decē
uiri reliq; p̄tis p̄uincia legiones in armis duxissent vt aliquā
culmē fraude scēssū destēderet homo nequā actū ē seu rōnorū
fortuna volēte. seu eiusdē mīqtate pcurāte. vt nefast⁹ nepharū *ho*
os oculos i speciosā vgmē C cui **v**irginea nomē erat C miceret
eiusq; pulchritudinē capet p̄dite. hic estuante dira cupidie fru:
strans blādicijs ac munerib; reiectis a vgmē cū nō satis manife
sta vi vti cāntū arbitraret eo q̄ **l**ucij vgmij filia ē s; n̄ plebei ho
minis s; clari ⁊ recti atq; honesti ordinis ductoris ⁊ animi p̄o
q̄litate gentis ⁊ **l**ucio **i**ulio cui dā tribuno plebis acerrimo. iu:
ueni despōlata igemū vnt ad fraude. vt ea potiret egitq; ut. **M**
claudij diēs fu⁹ ab eo subornat⁹ sibi vgmēā seruā dicēt in seun
teq; forū arripet ⁊ obistente i ius se corā t̄heret. qd̄ paucis mē
p̄hitis dieb; actū ē **r**apta igī vgie stupens plorās atq; hoim si
dē iuocans ad t̄bunal t̄hē. **a**ppij. q̄ cū venissent publi⁹ mīmtori
us auus puellē. ⁊ **l**ucij **i**ulij spon⁹ ⁊ p̄ multa egere obtinuis
sent vt i crastinū C. donec e castris vocat⁹ vgis pat̄ affozet i iu:
diciū differet factū ē. vt vgmij mature p̄ter spem claudij e ca:
stris veniēs sordidat⁹ cū filia reiret i curiā. ibi astātes alloquit
p̄catq; ⁊ h̄ mltū p̄ filia ac se longe magis p̄ librate publica ne
se deserāt. ⁊ illd̄ idē **i**ulij ⁊ mīmtori⁹ cateruis amicorū ⁊ neces:
sariorū stipati faciebāt. ceterū facto vndiq; cuiū scursu. **a**ppij cō:
scendit t̄bunal. paucisq; a petitore dictis spurcico ore decretū p̄
tulit. **m**audinū vgmio vgmēaq; claudij seruā idicauit. **P** iudex
miche⁹ ⁊ legūlator. egregius. equidē patet liq̄do qm̄ nō hoc in
tam claro iudicō actica mente ab inferis pectoris hausieris sed

Virginitas omni a pte

ab astris veneris incestuosam libidinem medullis attraxeris. **O**bi-
stupue h audito omis qui aderat. **V**irginis aut amor cum in eu
mtra frustra dixisset volente. **C**laudio ad iudicatu hbi macipiu
turba iussu. **C**laudij pstante viam iam humere ad modica col-
loquenda nutriti atq; vgni vgnis obtinuit venia. et cum pene
cloanuas tabnas illas qh collocatur traxisset e carnifina lani
affstetis culcro supro illacmans. hac vna inqr filia qua possum
via libertate tua seruo. et in pectus vgnis ferro condito dixit di
car potius volo seuerus vgnis infector q; indulgens impu-
dice pater et in appum spectantem facinus vultu turbido ait.
te caput q; tuu innocuo hoc sangne sacro inde culcro e pectore
sangne manente ducto eo hbi faciente via in exercitu teds
constantib; mtra exiuit vrbem. fit interim eca mortua virgine
strepit hic femineus ululatus. inde scilij mimitoris rumor su-
muntq; examine corp; pallente facie. ifelic pulchritudine me-
braq; in morte soluta ecustrepentib; ostendunt. causam pdicat. et
vbis facin; auger venerat i algidu vgni i sabmos plebis sue
opata manu litto; seruat. **I**nlius euolas iuerat et pari qua i al-
gido vgni querela libidine apij. violencia ignominiosa. decretu
et qd inde secutu fit ostendit. fit repente sedicio militu. flmquin-
tur castra. et iuctis exercitib; in auentinu armati veniunt. inde
in sacru monte qh plebei libertatis fatalē locu pcedunt ad quos
plebs omis q; in vrbe supat occurrit illico. et cum destituta videret
ciuitas no an se pribus conciliare voluere q; si decē viri abdicat
sent officio. q; tbunos plebis creasent. et iura oia q; p decem vi-
ros sblata fuissent. recuperasent. et sic cum reliqs eculmie delect; est
appius actūq; ut q; ipē isolens paulo an terruerat pauid; puat
tusq; timeret. nā p; ei; decē viratus abdicacionē firmata tribu-
uorū plebis ptate. festim a vgnio tribuno illi dict; ē dies. c;
ad tribunal sociozq; venies. appi; cāzq; dictur; dū illū sumū lo-
cūse infimū tenentē aspiceret i mētē ruocal se potuit si se iudice
illū puatū i se audierat lasciuia trāmidē refellentē et oblit; pieta-
te pata senū culcro viderat male iudicatu macipiu vindican-
tē q; trucem in se priuatū pudicie atq; filie vmdicem habitu-
rus esset. nec eum fefellit opinio. nam tribuniciam seueritatem

Nec patior iuuenū circūallans. Appiū caterua nec eiusdem
 ad plebē puocatō crebra nec patrū semis flectē potuē preces
 qñ regū iussu is q nup eū iniuste recusauerat audire a viatorib;
 b iure cathēis vinctū maximo cū de dore suo traheret in carce
 rē. eo vsq; mansur⁹ donec dies defensionis cōcessa lucesseret an
 te q; ipse legista spurcissim⁹ nūc glāri sue celsitudinis mēorās nē
 auon claritate sanguis se q; destitutū virib; et feda respū igno
 minia ne plebē hominis damnatione. fūma cū plebis alacritate se
 macularer. vlti⁹ supbia atq; ira i iabie vlti⁹ mē pēdorē carceris q;
 cathenas ignominiosam sibi mortē cōsciuit. et vt manes inno
 tue vgnis integra piaret victima. eo ipso supplicio affect⁹ spu
 ri⁹ soci⁹ consensu cūis et officij mēit. reliq; ex decē cū. **M.** Clau
 dio mancipij petitoē optimo in exiliū acti sūt. et bona tam apij
 q; spurij a tribunis plebis in publicū rōacta. felix nimis. Roma
 na libras ⁊ i ppetuū duratura. si qdēs ineffusos in libidine p
 cipes memor q; bis pudico sangne redēpta sis. vindex tam as
 pera surrexisses. Sed qd ruitur dei iudicō. nō possum⁹ opitulari
 in mortales. **In legistas ignaros.** **Cam 10.**

Erant que in vitupriū appi veniebant plurima s; cumu
 lata vicij pncipiū legistarū. cōgeries in se iustissimū furo
 ris reuocauit impetū. Veteres qdē gūssimos hoies. et
 sacris phie doctis ibutos. ad opescendos iuris apices destiare
 cōsuevere. vt nō solū valeret memoria sanctionū. s; maturitate
 morū. sanctitate vtrū. ⁊ etatis veneracōe legū iussuomb; cōfor
 mes eēnt. Tales q;pe vt phoroneū. minoem. ligurgū. solonem
 aliosq; vetustissimos ⁊ alienigenas finam. semphroniū. radox
 nē. saphir. censoriū. iustū. crassū. seruiū. sulphiciū. et plures simi
 les post scelestū appiū habuē. Romā pns aut eū spreta veterū
 solercia. nō dicā a gmaticalib; regul. s; a nutcū vterib; euellit i
 fantulos. vt eos nō in scolis s; in fornicib; truat. in q; sacro
 sancte leges tpi qdā lenocinio ex iustissimis in scelestas thunt
 illecebras. nec agit s; vt aliqui conantē pntendē. tenella etas nō di
 missura qd cepit apci⁹ imbuaē legib; qñpmo vt cici⁹ auaricie p
 uiaē. nec s; verentē pfiteri clamore sonoro. q; fimbriati cathedras
 conscendūt ut publica dū omīssis philosophicis denūciationib;

Conditoris dūpaz legi

tanquam supfluis et quibus ex partibus iusticia constat et mores hominum re-
 formant in melius. ore spurcudo et obesceno vocabulo aientes.
 Sinamque hec supflua sunt nec de pane quereudo nos instruunt. Et hic
 dum faleratis onagris non sufficit neglexisse quod nesciunt. conant etiam
 spiritus nota sedasse si possint ex totis incubentes viribus. unde ex sim-
 plicitate ac sanctitate legum eviscerare possint volent in publicum
 devenire litigia et litigantium lites cavillacionibus immortales facere. Et
 cum illum boatu summo celebraret. qui subfugis astutijsque nepharijs
 adversus veritatem diu mendacium tutatus est. Eum tamen cum quibusvis frau-
 dibus amplius devenire substantie legum preiuris arcium veritatisque
 sacrum. colunt. predicant et extollunt. O dei inflexa iusticia quam diu h^{is} patib^{us}
 Ex officinis igitur talibus in quibus nescio utrum dixerim veritatis. an de
 pane quereudo. imo auferendo etiam disciplina tradit. bene ut pluri-
 mus assessores iudices et pronos. quibus vincte sunt manus impudici
 oculi inuicta luxuria. cor sareu ficta. guttas. lingua melliflua. de-
 tes ferrei. et brevis auri in facili appetit. Et ideo pro talibus res
 publica que fere sola legibus. et cesareis obsequiis vive felix. tam
 sanctis protecta promissis. tam iustis suata preiudiciis. tam clavis in-
 structa doctoribus age et ab adultis securam iuge coniugia. a stu-
 prius educa vergies et ab incestu moniales dita. aux congrega. co-
 le agros. domos. si libet erige tabulas etiam signa postremas. et
 quod volueris in melius aggera. ibunalia quippe libido et avaricia oc-
 cupat. dictant mendacium. fraudesque consilia. et hic vetustas ubi appi-
 um perdidit unum infinitos suscitavit vigilancia tua. Cam. 4.

Non inficiat. erat michi irritatus animus. in facinorosam fa-
 ctione hominum hac temestate in verecunde legistarum titulum
 usurpacionum in paucorum obstinens reverencia. quibus profecto re-
 feratis peritoribus parere leges. et que clarissimum prece civitatis spe-
 cimen per se ferunt quod obrem sedato furori inveniuntur clamantes lugu-
 bres animi faciesque averti. Incedebat etenim ante alios rubiginoso vul-
 tu atroque respso pulvere demestenes atque niceas spectabilis es quoniam
 dum atheniensem rebus in bellicis duces. quoniam alii non mihi male rem gesta
 apud hiraculas deflebat. quam sibi ob id illatam manu propria morte
 Alit vero idem infortunium quaerebat. ac misit se misera vite cupidita-
 te victorum suorum ope catenis fuisse suatum. post quos ab prothalia

Modum

*Demosthenes
 Nicias
 Alcibiades*

clamitabat. equ⁹. civili⁹ in solabili lamētacōne defess⁹. nō solū
 se victū et. **M**egamj catenis onustū p̄cessisse tūphū illaēmāf
 h̄ qd̄ armis redditis. vnacū supato exercitu victoris subituerit
 iugū. quē penes ⁊ spuri⁹ melli⁹ crebro singultu nō mī⁹ p̄digā
 largiōnē suā in plebē qm̄ exoptati regni audacē p̄hūp̄cōez dā
 nabat. Subseq̄bat ⁊ laertes columinif. q̄ritās se a rōnis bis p̄
 lio fufū et fo a cornelio casso. cesū. et opimis nudatū spolijs. et
 exēptū caput ceto bustū piloḡ ipositū ignominiose p̄ castra de
 latū. cui et p̄les alij flentes exponētes varia seq̄bāt. mī q̄s gre
 c⁹ immixt⁹ reiebat. **Al**tibiades nō mī⁹ riliq̄s noucātis fortūe contul
 fus ipetu. quē ut in alienas poti⁹ q̄m domesticas clades opus
 impenderē istitui p̄cedētibz addē. **De** altibiade atheniensi. **112.**

Equus civilis

Spurius melli

Laertes

Yustus 202 90

Altibiades ut paucis dotes ei⁹ oplectar. multimodas fir
 it atheniēsis priā. sāguis mī suos claritate p̄cipua aspī
 cu⁹. forma deco⁹. p̄ cetis bello eggi⁹. et faciūdia admirāz
 d⁹. tātoq̄ pellens ingeio. ut ad q̄s vellet artes sese v̄tēt facile h̄
 a puerida sua ut q̄lis ciuitatis sue p̄nceps euasur⁹ eēt ostendēt
 piculo patruo mī edes. suas ex cogitātī anxie. q̄lit rōnem ponēt
 eris publici a se in pilis. mimerue edificādis expensi. nec q̄ p̄ac
 to posset adūtētī dixit. **Ex**q̄re q̄ via ponē rōnē nō cogaris. q̄ ille
 cōsciliū admirat⁹ pueri facile adiuenit. **Om̄**ū florīda etate adul
 tis moribz ⁊ aspēu de se etiā maiora p̄mittēs. atheniēsiū oīm sū
 mo s̄sensu cū mīcea ⁊ lamīaco classī iture in subhidiū. cathmēsi
 um adūf⁹ ciaculanos p̄ncipes tci⁹ cū ingēti gl̄a defig⁹ ē. **lane**
 cū vrgente fortuna seu ducū c̄mīe. dū mī⁹ felices bellice rei suc
 cess⁹ h̄rēt varijs accāt⁹. ab hīs q̄s penes tūc erāt rēipublice gu
 b̄nacula nō absq̄ mario dedecōē ruocat⁹ ē. et sic ex ipatore pri
 uat⁹ ciuū grāz in iūdiā v̄sam. agnoscēs in dīgtate rei p̄ motus
 volēs tacit⁹ q̄ elyde in exiliū cessit. ibidē v̄o cū in se exaspatuz.
 atheniēsiū furozē audis h̄ ut etiā ab vniūso collegio s̄c̄dotū dijs
 caput suū deuotū esset. iras in odiū v̄rens lacedoniā se stulit. q̄
 fact⁹ cercior ob naualē rē male ⁊ incōsulte in sp̄cilia a n̄ycea et
 euriloco ⁊ domestene ducibz gestā. atheniēsiū ocultos ⁊ pene fra
 ctos. **Agide** regē lacedemonioz in ciuū suoz excidiū opulit. ⁊
 ne oīo v̄lascēt alienis manibz sūptis lacedemonū nauibz non

viril patmo

Agidus rex

mercenarij militis. si ducis more esto p̄uat⁹ esset. in aham trāsu-
 fect⁹ tam celebris ei⁹ nois auctas fuit. ut plures atheniensū ibur-
 tarias. social q̄ ciuitates ab illis separatas in societate lacedemo-
 niū tharet. Maximū q̄ppe p̄ncipi ne dū athenarū exuli tandē mētis
 egregie actis circa belli mīstatis oportunitates. nō solū sibi plimū
 gle q̄siuit. q̄nimo p̄pti nimū qd mīme optebat lacedemonioz ^{multū}
 p̄ncipū inuidie luct⁹ ē. Infelix hōim vita maris tregz die nulle ^{noctez}
 vltro submīttit mortales discriminia. mētes assiduū p̄mūt cōgi-
 tōibz. z dñijs. corpi vīres vigilijs. laboribzq; cōtinūis at te-
 rūt. ut merit⁹ v̄tuti subleq̄bat honor. cui sp̄ inuidia cōmitat⁹ tā-
 to ardēci⁹. q̄nto laci⁹. bene meritis exhibet. potat ob egregie
 gesta iam alibiades non mīn⁹ decor⁹ exul videri q̄ ciuis cū tā
 fustā exilij sui nebulā ip̄i⁹ lux p̄bitatis excessit. in vna p̄it cum
 dulcedine honoris q̄sistit. inuidie. tacite submīsserit amaritudo. ar-
 bitrībz. enī lacedemonijs p̄ncipibz cumulata alibiadis glām-
 noi suo alaturā. tenebras in vitā ei⁹ cū nil palā auderent tetēde
 inuidias. nec euasisset infelix in id qd nociū se debuārat incauto p̄-
 stitit. subhidiū. fuerat enī formoso hōi cū aligidi r̄gis diuge. ob
 adnūciū cōsuetudo illerebris. hec cū p̄sensisset dolos amari cōpa-
 ciēs. q̄ adūsus enī strueret apuit. A q̄bō trit⁹ alibiades cōfestim
 cōsilio euasit. et mutato aio in male meritos hostes iam patrie
 pius fact⁹ seuey cōtuit odiū. z ad thesp̄ernē cū belli summa da-
 ri⁹ p̄fay rex societate lacedemonijs iūct⁹. adūl⁹ atheniēses con-
 miserat se stulit. Cui⁹ facile eloquēcia sua beuolēciā. amīciāq;
 captauit. eisq; satis p̄bādis dñijs cōdit. nō adro diffuse lacedo-
 monios iuuādōs ēē. suafūq; p̄ p̄tē inaxia a ceptis retrit. Inde
 cūcta q̄ agerent clam ciuibz suis h̄gicās se q̄muis exulē officō
 sū tñ ciuē eē mōstrauit. Qui p̄tē aiositatis ciuū suoz in se dara
 magnos animo cept⁹ agitans. eis amīciā dārij pollicit⁹ est si a
 p̄plo in senatū t̄nsferet ciuitatis impū. qd p̄q̄m factū est euef-
 gio seq̄t. q̄ erimauerat vāfer hō. scz ob supbū nobilitatis dñiū
 plebis exorta sedicō. Ad q̄m sedandā nō solū ab exilio reuoca-
 t⁹ ē si belli toci⁹ q̄ reipublice p̄nceps. sumo cōsensu p̄lariū cōsti-
 tut⁹. cōfestim ob plebis ḡtuitū bñficiū nobilitati mīuat⁹ exiciūz
 est. Petey senat⁹ callidi z animosi ducis dñiū tenens cū frustra

¶ Epistolas dñi p̄fay

3
43
lacedemonijs vltē tōtē tēptat h i exiliū abiit. alibiades iā voti
cōpos itestinis sedatis tumoribz classem igētē parās et adūf
bestromidaz pharnabafū. lacedemones duces in festo robore
nauale etamē iniit. in q nec solā adept⁹ ē victoriā qnimo classe
omnē rehī ducibz aut deleuit aut captiuā hūit. demū tēptata a
lacedemonijs trestris belli fortūa eq̄ euēti. alibiade victorē fuc
cubūre. q̄ fauētē nō p̄mittēs fortunā. nulla inēposita mora clas
sem victicē i ahiā tnsfert lacedemoioy oīa vastat ciuitates q̄ de
fecerāt a societate atheiēhū in veterē aiciciā ruocat. p̄les alias oc
cupat. et sic atxenien. vni⁹ hoīl opa r̄pēte tot victorijs tot scōl
euētibz p̄tura forsan r̄staurata res publica ē. alibiades idē a ci
uībz suis hūme dēfiderat⁹ pluriū victoriay insignis ciuis reuo
cat⁹ ē. cui r̄deūti multitudo oīs ciuū etatis et sex⁹ vtusqz hūma
cū alacritate effusā obuia p̄cessit. ḡtulātes qz p̄ se tulē deos qz ex
ecōibz paulo aī caput ei⁹ dñouerāt. Illū mirāt. oēs illū salutāt
alacres. In illū felicia vota oēs reclamāt de male qndā gestis ex
cusant p̄nciā laudibz in celū extollunt. et secū reay fortunā flecti
dñitē vltro tātoqz duce asserūt felices athenas. illi m̄sup diuīos
ne dū hūanos honoēs impēdūt. et si qant in celū vsqz offerūt.
Sic q̄ tacite damnat⁹ abierāt maḡfice r̄al hūp⁹ ē. q̄ ḡloso p̄mi
nēs culmie. se tociens nūc letis. nūc adūhis iactatū imemor dū
putat. tā obtētis victorijs qz p̄nti ciuū grāz. stabilē sibi fūidasse
fortunā. z mot⁹ ingēs imo p̄cipiciū affuit. nā audito t̄prū a da
rio p̄re t̄hesi feruū s̄stitūtū. a palo i fortunū solutur⁹ pata classe
vētī mimiū fortūe cōfidel̄ t̄nsiet in ahiā. agrosqz hostiū. diuīna
pace opulēt⁹ dū secur⁹ aggōit inhiāriū r̄pētino icursu palātes
milites ecūuēti cedūt. qz nullis stātibz s̄bidijs tāta fuit strages
vt fere atheiēhū vires exhaurirēt oēs. ex q̄ clade d̄festi niutatis
atheiēhū aīs eis alibiades suspect⁹ atqz eros⁹ est fact⁹ et loco
ei⁹ substitut⁹ est. t̄conō et sic qz laboribz q̄sitū culmē vnico finī
stro euēti collapsū. alibiade itey exulē fec̄ ex p̄ncipe pōrro ad
uerf plibz exhaustis oīno atxenien. viribz eo vētū ē. vt līxandri
lacedemonij ducis opa z dīgōribz q̄ supāt atxenien. fumerent
t̄gita. arbito qz res oīs r̄geret publica. hīj demū i t̄riamidē lap
si. alibiades astucias timētēs cū operīssent eū ad ar̄terxerfē p̄lay

trans

regē pfecto citato itinē q̄ eū incipēnt et occiderēt misere. Sed
tū icitat⁹ apte vici nō pos⁹ h̄ fortūe seuētis sensu fēm ē. ut quē
tāto extulerat fastigio. vñ⁹ et dormiēs ab īsequētib⁹ in cubiculo
cremaret. cui⁹ tādē ex mēdio tētū corp⁹ ex aīe nec ut sepeliret
passa ē. q̄nimo vti p̄ q̄etē ip̄e n̄ diu aī p̄uiderat aīe sue pallio
tectū absq⁹ sepulcra iacuit. *Hac* igit⁹ forma letā nūc t̄stē fortunā *nūc*
Alcibiadis erpt⁹ ē et more ludibrij nē impuls⁹. nē ruocat⁹ demū
itēz ecūtorē ab eadē act⁹ ē q̄ et si claz vite ac iuētutis introi
tū hūit m̄l n̄s q⁹ splēdorib⁹ r̄fulgētē obscur⁹ tamē exit⁹ et exilij
nota d̄fuit⁹ ei⁹ anxie senectuti d̄cess⁹ ē. *In excusacōz Alcibiadis* *Ca. 13.*

Ehūt forte q̄ dicāt q⁹ et hacten⁹ p̄sepe dirisse potuerant.
circūuolucōes has sibi *Alcibiade* pcurasse fatebor. s̄ m̄l
michi curādū apt⁹ q⁹ dūmō q̄s nolēs efficiat īfelix. s̄ ei p̄
fessus sū rex libet clarissimum vix et hui⁹ modi r̄liq⁹s excusasse
paucis. *Baro* sua forte d̄tētū repio aliquē. nec mirū diuīo quidē
munē nob̄ aī⁹ īst⁹ ē cū ignea vīs et origo celestis. s̄ gl̄e mer
plebil⁹ ē cupido. s̄ ḡnos⁹ vbi sit nō ignauia at̄t⁹ corporea puo
pectoris cartē claudi nec d̄tēri p̄t. exilit et magtūdie sua orbē t̄
raz d̄plet⁹ et facilitate t̄nscēdit h̄d̄ra actusq⁹ mēdio sublimi
cupidine mūit sp̄eig⁹ rerū ḡndiū atq⁹ suasionū credul⁹ horrēa
ociū in natalē r̄gionē. h̄is q̄b⁹ p̄t vix cū alligat⁹ ē corpeā mo
leni conat⁹ at̄hē decept⁹ q⁹ nōnūq⁹ dū it̄ adūfū tenet leuis a p̄o
deroso in declinū ibit⁹ q⁹ illustres s̄ in opusculo solū d̄flet. vici
um igit⁹ igēciū spūum ē altā via quā *īucta* rō velle cēhōra d̄scē *p̄mittat*
dere. delabi at̄ d̄fuerū est ad qd̄ toties quis d̄ducit. et si nō calle
vnicō s̄ saltē q̄ciēs posse maiora virib⁹ arbitur. *hic Alcibiades*
ḡndi r̄plet⁹ spū maiorū m̄sup eggijs faciorib⁹ agitat⁹ m̄tiorē
sibi q̄z cetis r̄rolaphis fortunā existimās ī id m̄ qd̄ magnāimes
frequēt d̄cidēt d̄tulit euēt⁹ sp̄e ḡr⁹ fuit. q̄s p̄r̄larib⁹ in delicijs *an*
domesticis ī ciuilib⁹ honorib⁹ m̄gratib⁹q⁹ ad maiora suspirās
q̄uissē non potuit m̄t mille exilij īcōmoda q̄uissē. et potissime
aiūd⁹ purgādi m̄famīā p̄mōcē cupid⁹ r̄mpādē patē flagns et
honoēs patos reassumē d̄cupiscēs. q̄ et si nō stimul m̄pulhissē
hoiez s̄b fortūe pedib⁹ strēnuo iuuei ocio marcēdū n̄ erat. *Mēo*
quidē n̄ torpens hebesq⁹ p̄elegit d̄h̄dia in cāpestrib⁹ solū q̄z

mē

q̄ oīu.

assidua estuantis etiā pelagi fluctuū inq̄etacōne agitari. et si aliē
nō def̄ etiā otine scopulis allidit q̄; lardanapali plunīs somp
no foueri. ppetuo ocio vnacū corpe vires ai peūt aculhoib; ve
ro vigēte aio robur excitat corpeū ocio. q̄dā t̄pī rubigie res et
clare fuscāt exercitio. tenebrosē clarescūt. longe notior p maria a
gitat⁹ vlires ocio. ego sub celo pato lascunēte. ⁹ libidiosā
damnam⁹ desidīa. vbi illi⁹ laudam⁹ et admiram⁹ errores. et hic
alibiades varijs osternat⁹ reb;. usq; in n̄m euū eximio fulgoē
nomē duxit suū. vbi nōnulli noie q̄b; nō infimior suo seculo fu
erat origo. nec agēdi spaciū artus in torpedinē marcētes cū cor
pe piere. agēdū igit ē h̄ q̄d feceris. p̄spectādū nob q̄ alibiadi nō
fuit claz ē it̄ strātū ad supos in q̄d totis ē infurgēdū conatib;. no
ne si desidīa q̄uerim⁹ cadētes etno cruciem⁹ supplitio. Cam. se.

Auctoris purgatio et cōmendatio poetar.
Ereor eq̄dē ne dū ius altī⁹ tutari conor i meū discrimē
icideri. q̄s dubitet q̄n adueiet dicēs. q̄d igit tu alibi t̄m
p̄mēdas oia. si i ocū adō deuectur⁹ eras. h̄eo q̄d absq; difficul
tate r̄spondeā. hōini vti gen⁹ ē unicū hic studior spēs plime q̄
rū q̄lib; aut tēdat. aut estimat ifelicitatē vnicā ire. h̄inc miles ca
stra. iurispit⁹ p̄toria. agstis rura. et ut infinitos reliqs finā poeta
h̄itudidies q̄rit et incolit. armis. tumultuq; gaudet miles. iur
gis. lingis q̄; legis. rustic⁹ pulchritudie atq; fertilitate capoz
et carminū r̄sonācia vates. dis̄chōib;. ille v̄sitacōib;. iste succet.
su t̄pm. ali⁹ vltim⁹ d̄tēplacōne solat. ille victoriā. iste pecuniā fe
ditatē. ali⁹ vltim⁹ famā arbitrat q̄h̄i boni plima posse acedere.
hic iḡ tāta studior d̄rietat q̄muis finis optet vn⁹ q̄ vni pla
cet altī et merito odiofū sit. et appetentis q̄litate p̄sata vnūq̄d; q̄
fortasse laudabile. seu nō mirabile saltē. et idēco si in alibiade
viro armis strēnuitate fulgozē q̄rē vato ocū. damnaū desidēri
um. si oia q̄rā. cū illi m̄licia michi carmē studiū sit. et ob id q̄d
illi q̄rēdū michi fugiēdū ē vt scdm̄ estiacōnē in beatū secū pos
sim d̄rē finē. v̄z nolim arbitret⁹ q̄s poetas antra mōciū. n̄ eozū
vmbraz. m̄idos fontes. riuulos q̄ sonātes et amena atq; semo
ta ruris filēcia q̄ vti ego et p̄sci⁹ oia vocare exq̄rūt tātope. vt
v̄eris. lagme atq; libidiosē societati defuiāt absit. neq; h̄ diuin⁹

instituit 60

instituit 60
Falsq; corpore n̄ p̄p̄ia
m̄m̄ d̄m̄ d̄m̄ d̄m̄
d̄m̄ d̄m̄

vates. **h**omer⁹ et n^r ingenio celestis **v**igili⁹ atq³ p^rceptoz inclit⁹
 me⁹ **f**rācisc⁹ petr^rcha: int^r s^rbulētas hoīm cōdiones et ciuitatū stre
 pit⁹ motus q³ varios s^rblimi itellēu celicas hauisse s^rhōdracōs il
 las q³ qⁱ e gremio iouis raptas artificō mirabili et carmie exqⁱ
 fito: maria sua gl^a a p^rpuissi p^rntib⁹ et futis rliqⁱ se. idēto selecta il
 la loca et omī tumultu ciuico vacācia oia vacauē. h⁹ g⁹ cōmēda
 iū sepi michi h⁹ cupio si darēt. sane nō adhuc obiurgacōe solū
 t⁹ sū morfu iā carpor acucioz. **Q**q³ paucis lris dic³ alt⁹ q³ vaffre
 se iste poetā aut fec⁹ aut credidī vult. eo q³ se poetarū oia affec
 tare mōstrauerit. **h**is vltro fateor me nō eē poetā. absit ut tāta
 demēcia teneat. ut q³ n⁹ sim me eē fateri auiam. ā h^ri relīeē q³dā
 opto et p^r virib⁹ ut sim studio. v^ru at ad methā puētur⁹ sim.
 de⁹ nouit. ego q³dē vīres tā longiq³ cū nō **f**atis **f**utas arbitroz cū
 p^rrupti salt⁹ plūm et v^rtices iaccessibiles fere mēfuit esto plūes
 ignari existimēt p^rfacile poe^ris t^rminū posse atigi ore marcido as
 serētes cū ipi q³d si poe^ris ignorēt poetas mēdaces et fabulosos
 hoies eē. et aliaz facultatū. q³dāmō hīstōnes mēciunt. p^rfecto sic
 intelligētes ut exp^rmiūt. ē q³dē de se iclita plūm artificōsa s^rblimis
 et ornata factas. sola iōntū hūane ibecillitate p^rhibile ē. sancte
 pagie vestigia seq³ conata. **N**ā put illa diuine mētis archana p^r
 phis futis q³ s^rb figuraz regmīe r^rfauiūt. sic et h⁹ celsas suoz acēp
 t⁹ s^rb figmētōz velamīe idē oia ē. et si optim⁹ hō sit poe^ris op
 tia appebit. nec fuerit demētes antiq³. q³ suo moē acēsserit solū tuū
 phātib⁹ et poe^ris laureā m laboris p^rmiū. et testimoniū v^rtutis.
 etnū. et victres et mēdaces eq³ decorassent munē. h⁹ nec eo quo
 tendim⁹ v^riam⁹ si oia cupio nō ut poeta estīari velim cupio. h⁹
 existimās id plūm michi asferre posse. q³dudū fūma cūa a poe
 tis q³hitū ē latrēt igit⁹ canes et luna fulgida celi more suo pcurat
 limpīdas regiones.

In felices quidā.

Im diu **a**siā. **g**reciā. et **p**talīā daroz virozū ifelices exit⁹
 r^rclādo p^ruagari sum⁹. ut nemini videri iōgruū possit si
 paululū vocati deuoluam⁹ i **a**ffricā. ex q³ p^r lugubre fun⁹
 dīdomis inclite exeūtes nūq³ it⁹ m eā iflexim⁹. excreuit q³ppe d^rp
 done mortua. **c**arthago ingens q³ vti victorīaz circū adiacēciū
 p^rploz iam facta celebris. sic et miserīaz suoz ciuūm adoleuit

Infortunat

de poetis

3
46
habundans. quā et si magn⁹ sit numer⁹ potiores tñ michi in
transi tñmos occurrere. et in pñis infelis. tartal⁹ se afflictans
nimū q̄ iuuenis et apud suos magne extimationis post redi
tū a tyro quo pontifer decimas detulerat herculi eo q̄ religio
nē publicā exilis pñis impio p̄posuisset eiusdem crudelissimo
iussu cū nihilis et omī sacerdotali ornatu in cōspectu patni exer
cit⁹. in crucē sublimat⁹. ac ignominiose sit mortu⁹. Cui et mal
le⁹ ip̄e tartali pat non min⁹ tristi vultu dolens. insup sequeba
tur. cui⁹ merorem ob seruiciā in filiū et in consultā cartaginēsis
regni affectionem. ob qm a ciuib⁹ suis trucidat⁹ iterijt minu
ere posse videbat. aut victoria ex eisdem prehabita. aut ex au
ditorib⁹ sui exilij sumptū p suppliciū. quos eo habitu q̄ ex classe
miserabili in litt⁹ affricū descēderat seqbat hūmīto. cui bene rē
bellicā in sicilia gereti pestis adūsi fideris exercitū eripuit omnē
q̄ celi ēmen deflens etiā ex hoc subsecutā in se crudelit mortem
lamentabat misere. Int hos alios q̄ nescio tamen. qd magis cla
mitans aut mortē p vulnera mille susceptā cū dedecore aut p
ditas ob mortē diuicias haumo vultu ibido hituq̄ lugubri
veniebat cui⁹ non pmo noticiā habui qm desiderū sui infortu
nij describendi.

De haumone cartageni. Cam 16.

Hic haumo ut arbitror humilcomis cartaginēsiū ducis in
sicilia peuntis filius fuit. et humilcomis iam dicti frater
qui p̄et clarā apud suos originē et sue vrbis etiā p̄
cipatū fauente in suū exitū fortuna ultra q̄z credi possit diuici
az habūdantissim⁹ fact⁹ est. p quas dum gloriā suā dum mag
in siciliā dū potēciā metiret instulcissimā cupiditatē lapsus
in regnū cartaginēsis exarhit. ad qd occupandū. cū artes cetere
de esse viderent scelestū extogitauit facm⁹. desponderat quidā fi
liam suāz egregio iuueni cui⁹ dū se pclaras nupcias celebratu
rū denōstrat omī vrb plebei opipare s̄b porticib⁹ edulū p̄pa
ri iussit. Senatū vō omnē in domo locari p̄pa et in sectis vene
no pocul mīstris diuinij ut porrigerēt siciētib⁹ senatorib⁹ edidit
arbitr⁹ amoto senatu rē publicā cōsilio destitutā occupari facil
lime posse. sane cū eēt fraus p mīstros senatū directā ceptū ei⁹
inmane frustratū. cū min⁹ tutū videret reipublice in tātū virū

Cartagali

Allegor cartagali

Humilco cartaginēsi dux

attēptare aliqd nil aliud p̄ter legē unicā. q̄ sumpt⁹ nupciales
 arceret a senatu factū ē. attū. haumo dū nil in se attēdēs p̄fēs
 adiūt. q̄si publice se cordie victor. ac riori seruoze impuls⁹. q̄ ve
 neno nequerat implese ferro agendū rat⁹. manū conptā seruo
 rū in armis educit castellū occupat. et in ptem p̄de auxiliatorē
 maurozū regē advocat. s̄ cū nō satis temerario ausu respōderz
 exit⁹ a ciuibz capit ante conuocati regis aduentū. Sentēcia quo
 rū in cōspēu ppli nudat⁹. uigilz seuisime cefus est. et cū natu
 ra truculentiores feris cartaginēses fuit. ut p mēbra omia ex im
 pio homie sumeret supliciu vifum est. et ante alia. oculi misero
 haumoni erunt fuit. Inde man⁹ abscise. demū confRACTA crura. po
 stremo cū cruciat⁹ inuicissimos homies infelix haumonis vi
 cisset vita fess carnifices obstinatū spm ferro abire coegerunt
 Mille lacez cadauer et mille deforme vulneribz inspectaculū.
 cunctis cruce affixū altissima sublimatū est. Nec sic hucusqz p
 omnē calamitatē seuisime cartaginēsiū sufficit ire q̄nimo fili
 os. cognatosqz alios q̄cumqz etiā innoxios supplicio tradere. ne
 ad imitandū scel⁹. aut ad vliscendū haumōis necē supes s̄ ali
 q̄s. et ut quāti libtatem penderet appareret.

In diuicias. et stolidi vulgi oppinōnem. *Cam 11.*
 In seretissimis penetrabilibz terre occultat. tanq̄m generi hūa
 no nocuas nata discretā. Ast auaricia latenciū indagatz lucroz
 qd sponte latebat cupiditate qrendi ardes corā. eduxit. Nec qui
 dē pfodere montes. ferebare telluris viscera pfidū maris vni
 cis piscatorijs exarare docuit. p̄ma. et alpiū scopulos strauit. fil
 uas qz appuit minas. et nauibz in alienū lit⁹ euadē. fallē grifes.
 saphire serpētes. fraudes neclere. mentiri fallas signare tabellas
 ostēdit. In violēcias mortales armauit attonita. id est. venena
 cōposuit. et p̄dicōnē etiā amauit. Quibz tot artibz alijs q̄ in p̄
 gnēde cumulū nōnūq̄m apud q̄sdam p̄cula p̄ciola congelhit. ex
 quibz sic ample collectis q̄t et que oriant in cōmoda posses so
 ri miser ip̄e non videt. Mor daci quidē crura torquent ne rodāt
 a tinea. deuorent ab igne. surripiant a fure. a furoze publico. seu
 a p̄domibz rapiant. et dū noctes ducit in sompnes ut fuet etiā
 discursus nūq̄ expauescit. In se inuidiā multiplicē excitat. in fi

Diuicias

119 auaricia

Scopos

dias patit. **A** blandicijs et odijs filiorum eius mors eo vidente
 cū desiderio expectat. **E**t nōnūq; in tantā animi numerositatem
 excedit. ut sui gñis. sui roboris publice puateq; honestatis ob:
 lit⁹ ea. cupiat et attemptet. q̄ cū eū non deceant illū in misabilē
 p̄cipitiū thāt. **U**t satis spuri⁹ meli⁹ et n̄ ostendit. **N**am longe
 tollerabilior qm diuicijs paupertas. Illas nisi fortis animi⁹ eq̄ pa:
 ti potuit. **H**anc fert facile muliercula queq; **S**ane vulg⁹ mers op:
 pinioni. semp magis q̄ veritati adherens nō arbitrat⁹ h̄ esse. **A**t
 ta p̄spectat pallacia **F**ulgentes auro vestes. **M**ensas poculis et
 cibis onustas. **F**uientiū cateruas. **E**t alia que cū non faciant infig:
 nes tamē eius iudicio faciunt appere diuites. **N**on videt toto or:
 be belloꝝ resonante fremitu amicitiam solutū curis suo ingur:
 gusciolo dormientem. **P**ompeii cellā in arce dirachij pavitantiē
 diogenē nidolio tranquillo animo celestia contēplantē. **S**arda:
 napalim auria in regia latebras exq̄rentē. **A**glauū sophidiū in
 in agello cantantē. **E**t **A**mbriam in palacō igni iniecto creman:
 tem. **Q**uid multa clarū est immo euidentissimū cellā petunū ful:
 mine aut rētorum rabies. et motu terre concuciuntur assidue.
 ubi stant humilia in quiete. **E**x quo modo non prospicit. **Q**uot
 suspicia. **Q**uot labores animi. **Q**uot mentis anxietates vestis oregat
 inclita. que nōnūq; non vestes h̄ sepulcra sūt fetidis cadaveri:
 bus plena. ornata geminis et auro. **O** quam mallem **S**arranū
 in popina stiuam prementem manu. **Q**uam **E**ratimacū paruo in
 agro glebas voluentem rusticam amictos pallijs **Q**uam hos:
 curari. et ut pluriū vicioꝝ archimōs purpura in ostētacōz qm
 dignitatem **P**oculus ornatos. **M**ulte ibi quidem p̄ciose pen:
 duntur veste. ubi non cōsiderantur animi vires quas si linceis
 oculis intuerentur principes. **N**ulli dubium quin ex campis
 in curiam vocarentur agrestes. **E**t truderentur in sterquiliniū
 purpurati. **I**nbiat p̄tea cibis splendoriq; vasorū oculos inicit
 q̄h dulcissimū arbitret⁹ pinguib; uti ferculis. et crebris cōmes:
 sacomb; intesse. **O** stultissimum decepti iudiciū paucis contē:
 ta nata ē. **S**ma p̄mos hoies. q̄s rudi seculo glans pavit et aqua
 et ad r̄ges deliciosos veniā. **N**ōne dū **S**iphacē timēs iantrīs filue
 estriū mōciū latitaret **M**amissa a paucis ex militib; suis radicib;

Amulati paup̄e

Diogenes

Aglaüs

Ambrias

Sarranq

Eratimacq

Siphax

Amilla

suoy

herbarum aliter est. et **ter**ses diuiciarum copiosior altero non dicam a
quam simpliciter si tamen **sum** et mixta luto situm fugiens non sedat. **Si** res **sub**
hec ad vitam suffiunt quod tu ad sacietatem splendidas meas exoptas.
Dicet pultiorum illud egit necessitas. aliter ego et si hec multum
possit. nunquam tamen virtuti preualuit manu ex laciniis sumptis
sit aquam **ter**ses. et piocto poculo factitabat similiter **di**ogenes.
Quid ergo ad superflua anhelamus venenum porrigit gemmis et au
ro **ri**uuli autem immunes a pestifera labe discurrunt. **S**ed ut hoc ob
mittam quod forsitan aliquibus videtur extremum agrestes coctis poculis
quam elaboratis cibariis prece etiam utuntur. plerique hos durata cur
te soles et imbres pati. et nervoso atque robusto corpore modico
vestitu contentos. **q**uere? sternere. **g**lebas utere. laboribus assidue
insudare. nulla fere infirmitate guariri. et in senium usque quam rursus super
tis de nouo viribus spiritum deuenire videntur. **h**os quos tu temis crebris
et amplis potationibus putas esse felices. longe aliter effeminati
quidem mollesque a nimio quicquidque labore solvuntur. et morbis va
riis et fere continuis lacescunt enervata iuuentutem suam in imma
turam mortem sepeliunt. nec multitudinem seruientium appetunt. nisi quod
sibi ipsis non ipsi sufficiunt. **S**ed quod tam longo sermone fatigor splen
dide sunt diuicie. et in oculis stultorum pulcherrime et quod intueri
non volunt instabiles et inflantes. nec non ut **h**aumo testis est pos
sessores misere inquietant atque pessumdant. si nos unde diutius
reuertamur.

De artaxerxe persarum rege. **Cam** 18.

Artaxerxes persarum rex. **d**arij nothi filius. ex perside su
it. **N**ic defuncto patre ante alia de successu cum **cy**pro fratre li
tigu habuit. **I**nde cum eum clam res novas molientem ce
pisset. et miris opera seruasset in vita. atque aureis a conpedibus ab
soluisset. aduersus eum magna conantem. in **a**ciem descendere coac
tus est. **r**ex cum ipse manu **cy**pri laqueum exisset pungna. **Cy**rus in
eadem a regia circumuentus choorte confossus occubuit. ex quo **ar**
taxerxis quies consecuta est. **S**unt hec regna sumencium prope
pludra. **T**am de opusculis firmatisque rebus regni esto multis scdis. ac
affluencia deliciarum et diuiciarum gloriosius polleret. **v**erit ad exitum infelicem
erat ei ad extollendum glorie decus. ex pellicibus grex aspiciunt filiorum nu
centum quidam. **e**x diuige vero tres erant. quorum maior natus **d**ari. quem cum

In 40. passus ad 9. libras situm.
14. m. m. p. 1. h. voluit libris qd
dixit. **h**erpes m. m. p. 1. r. r. r.

In 17. 9. 9. 4. 10.

In 17. 9. 9. 4. 10.
herpes m. m. p. 1. r. r. r.

3
91
diligenter fūme in seniu vges pē plāy morte. vna secū assūpfit
in rēgimē existimās ī hac magficēcia obsequiozē filiū z auctuz
glē se decus hūit. h longe alit p^o tps appuit. erat illi nū alias
artusia vroz q vīri frīs peler aū fuerat forma pstantissima. qūis
etate puecta. c^o for san amore capt^o dāri^o. hāc cū rliqs rēgim ho
nozibz sibi debet dicit. vt z pī occiso. Cpro atigerat quā pī in
dulgens nimū primo se daturum respondit. demū penitens
solis illam sādōtem dicauit. quibz pīarum obseruantissima re
ligione omniū hominū prohibebatur noticia z castitas iudice
bat ppetua. qd dāri^o egre ferēs in pīs bñmeriti irrupit. variā
et ex maria sīm dgerie qnqgita sibi vnitis in artorēxis morte.
cūctis dscētiētibz dspirauit. **Q** detestabile malū z dictu mirabile
omittā nēcios aicos vīcios z rīues. suos sepissime patas do
mis īfidias rēualle dpm^o. **B** cū multitudo filioz dspirat h in pa
trē. nec vn^o fuit q tāta vrgēt affectacōi. vt pī reseraret anxio
miser. qūpe infortunij gen^o ē. vbi filios putes hostes genuisse
cōpias hos in te man^o armasse. qz tutissimū tue salutis refugū
estabas. seu sic tādē vnderūqz senserit rex iufelix īfaustū filiozū
ppositū z mest^o dijs pīis plimū dqt^o in vltionē tāte enozmī
tatis iratū aim vīres qz disposuit. z filios ausū nephario mēcep
tos omīs luere penas morte cōegit. nec cruēto pī sāt h/cesoz na
toz dīuges filios qz inocuos occidēdo funesto facinorū supitūxit.
heu miser z ira ppedir^o nimia. nō vidit dū sic seuerē iūriā suā
vlcistit certissimis sceleratoz filioz pī mōstaret scēlē suo. h qd
sangne genitoz atqz nepotū rīspus eozū agitat^o maibz dolēs z
mīfabīl z sero peitēs in morbū icidit. et sui ipī affect^o tedio
nil pficiētibz fulgoribz aut rēgis voluptatibz mīfelix z anxio ex
pirauit. nō em ad mīseriaz igerēdā vt regna auferat sp optunū
est eqdē vt aculeos acri^o senciūt saniores sic z potencōres mīu
rias. nec satis aī in vltionē sedat. cū sp eē q filia audiant suspi
cet. **z** nos dū obscenū natoz in pīem excogitatū facim^o et se
uiciā tbulēto ipetu geitoz in filios irritatā. mēs obstupefcens
plapū tps se in seipam collegerit finē labori tciy dantes qescē
tes paululū in vīres nouas reuocabim^o aim.

Expliat liber terci^o. Incipit feliciter quart^o.

ut de hisq[ue] iura p[er]tinet

perip[er]on

Donuisse reos aliquantisp[er] ab obliata olim duricie p[er]
h[er]editariu[m] aios ⁊ exēplis tā īgētib[us] elatoꝝ spūum īso-
lēciā truisse. q[ui]s enī tā sare⁹ legisse potuit tot fulul-
tū auxiliū cecidisse a stragē potētiā hūmū medoꝝ īgē-
īgno cessisse. t[er]rē hūm[us] apud suos et exteros di-
lectissimū īgno p[er]dito p[er]uatū virisse. tarq[ui]mū rōnoꝝ pulsū in se
neclutē mīseriā deuisse p[er]sem p[er]lay tā magnis copiis greciā ī-
uadere solū fugietē q[ui] ahatio in litore asperisse artaxerxem eius
de successorē affectū tedio expirasse. q[ui] horrore q[ui]dā p[er]it⁹ q[ui] ī p[er]-
cipit⁹ p[er]it⁹ h[ic] p[er]spexisse nō debeat. meīnē senhīlē credā q[ui]n
obire cū iā taliū salutē sperare possum⁹ nō frustra laborasse gau-
dē⁹. lāne cū eduxisse soporatos ī vigiliā satis nō sit nī ī lu-
ce deducāt ītegrū ī solidatōz credulitatis iā fūpte p[re]cedendū
ē. ut dū p[er]missa sequem[ur] fides etiā maiori delectoꝝ copia āplie-
tur ad q[uo]d g[ra]ndis mīnū et īfesta lugiēcū etiā p[er]talozū ība me ī-
uocat. cui⁹ m[er]ito mīnū id egit. ut nō se lecto quē mallē īno-
mīatos cetos abire p[er]mitterē. Is enī fuit marc⁹. maulio. capito-
lin⁹ q[ui] dū agere iūdicia regiū fastigiū ascēdisse credit ex claro sa-
tis fortūe hitu ī ībidas tiberis vīdas cū dedecore p[re]ps deie-
ct⁹ est.

De moro maulio capitolino. *Ca. 11. p. 11*

Eximij fulgoris maulioꝝ familia fuit apud rōnos et deco-
ra maiestate īgēcū tituloꝝ. ex q[ui] marc⁹. maulio origme
duces robustissimā iuuetutē suā tā mirabilib[us] q[ui]z ciuī-
cis coronis et īmīcoꝝ spolijs plūmis īgnē fecit. et fuis meritis
ut t[er]cio cōsul dict⁹ regis vteret fastidiō ac hīs spectande vtu-
tis fulgorib[us] īgēs op⁹ illud addidit. vñ hībī agnomētū sub-
lime capitolinū dāgerat q[ui] vti multū addidit splēdoꝝis dedit
ābitōis īfauste cāminimis moderate suatā. Mā veniētib[us] omī-
so clusio gallis romā et fractis apud altā rōma vīrib[us] et vīte
capta. cels⁹ q[ui] p[ri]b[us] et arx capitolina rōnū suatā nomē obhōret
ab eis tū idagne adūitset p[er] carmētū saxū it ī arcē eāq[ue] illa ex-
p[er]t q[ui] loci nata mūitā segniori suari custodia. nocte ī tēpesta-
tate ascensum cum difficultate temptarunt et cum silentio so-
pitos custodes canes q[ui] ascendentes fallerent. An serēs que ī
arce ad sacrū. funonis ī tāta rez penuria seruabant nequere

fallere clangore quippe earum **expere** expgefact⁹ maui⁹ armis
superis alijs exitis p^m in ascendentes phlijt. et umbone aduiso
iam stante gallu p^rupta sari deuoluit. q^d p^reps in alios irruens
ples una secū p^recipites dedit in undas. inde passim alij plures
scopulis iherētes cefi ac impulsi in flumiū corruē. et sic ei⁹ p^rstācia
atq³ roboe frustrata galloy spe arx tutata ē. hic an alia a ibuno
militū laudat⁹ fūme. et a cunctis eē donat⁹ militib⁹ ē p^r q^litate
ip^sis atq³ loci magifice. illiq³ capitolini nomē iūgit. ut si qⁿ lib^r
tate fruet^r rōna res publica suati ab eo. capitolij testimoniu elset
etnū. magni q^dē z eggij unicuiq³ z pontifime p^ralo tunc euēt⁹
mauij q^lbo p^rcul dubio. si ali⁹ claritatis lūoē ifestat⁹ n^o fuisset
et ob id nō eleual^r ad culmē mag³ q³ ciuē deceat aīm/satis credi
p^rē z dictafas splēdidas z tūphos decoros. ut cepat viriliter a
gēs in p^rcessu suo. uiril^r nōi attrū dū egre tamilli glām. eūq³ si
bi p^rponi patē^r varijs artib⁹ pleb⁹ amore captato ad eā rē pub^l
licā occupādā. quā paulo an ne occuparet a gall⁹ egerat idignā
tē pessimos q³ estuātē lūorē aīm erexit. et dū ples varios q³ ru
mores excitaret ad itestios sedādos mot⁹ corneli⁹ coll⁹ d^rator.
in patam ruocat⁹ a volscis. q^d p^r altacōes q^dā cū maulio palaz
hitas illū plebe etiā nūmurate misso lictor^r carceri trudi iussit.
Qet si atraz claritati sue nebulam obieciſſe uisum sit saniori iu
dicō in mai⁹ lūmē eduxit. nā q^d uidebat caligo lux fuit. detegēs
ope q^les erga illū plebs gerēt aīos nōm^r v^b p^rōg^ros. p^rulit
enī eū uinctū detineri adeo indignāt. ut p^r oburgacōes in pa
tres p^rimas forēt ex plebe nonnulli q^d lugubrē uestē fumerent
mesto vultu intonsa vba z inoposito crine corā icederent. atq³
in vestibulo carceris uigilias agerēt. et sic p^r g^rnde sue fidi argu
mētū p^rstarēt. q^d in medijs tenebris. maulio p^rim claritatis in
duxit. et longe p^r eē adieciſſi si tū p^rh^rſſi rabiei in fite. qⁿtū dū
multū fiducie auget temerarie p^rh^rōis adiecit. Tandē uigēte
in ei⁹ exicū forma uires cū ex volscis tūphal^r dictator. seq³ ab
dical^r officō. et ob id liberior plebi r^rict⁹ uideret^r ecuit⁹. ambiē
carcerem multa dicere m^ritari se fracturam in mauius libe
retur incepit. **Q**ue ut componerentur sanati iubente. exutis vin
culis poscenti Mauius redditus est. **Q**ui succellus fastigio

7 mimiūp
l^rmar^r

quodā tumentis animi ardēci⁹ cepta psequi. et omnia ad regnū
 tendencia ocit⁹ opari. totis nitebat virib⁹ q⁹ p̄res et t̄buni plebī
 sciētes neq⁹ sat eq⁹ ferētes aio pari oim⁹ cōsensu ad sumēdū ex
 p̄fūis supplicii a t̄bunis. **marco** dies mdicta est. q⁹ sordidat⁹ a
 nullo sociat⁹ pat̄o nec ab aulo qdē ac tito frīb⁹ in iudiciū venit
 plebia t̄m ecūdat⁹ t̄ba. et cū sat cūctis ambicōis cōmie videret
 añ eo dicēte mlt̄a p̄ctis cicatib⁹ i igne nudās arcē capitolī
 nā a se tutatā cōtans. pleb⁹ suffragiū atq⁹ deorū iplorā pleb⁹ sen
 tēcia daminari nō potuit añq⁹ ex portā frumētariā. vñ capitolū
 videri nō potuit ducēt. ibi qdē neie pleb⁹ adūl⁹ surgēte damna
 t⁹ ē. p̄t ex tarpeio saxo ex q⁹ cuius optim⁹ gallū p̄cipitauerat mal⁹
 et ambicōsus effect⁹ p̄cipitare in tiberi. nec mora. nā p⁹ multū
 frustra iuocatos deos fauctēq⁹ plebē qd⁹ iutulerat gall⁹ supplicii
 et ipe in p̄cipiciū pull⁹ cū ignomia expt⁹ ē. **In infidā plebem** *Cam 2.*
Q Veso q⁹ suis fortunis cōfidet. et in alios itollerabile sup
 ciliū gerit excussa ab ocul⁹ nocte **maulū**. gallū palma
 pellētē militū laudib⁹ in celū delatū laurea trabeaq⁹ i igne
 in capitolū a se defensū tūphos t̄hētē i spiciāt. et vñ vice in
 momēto fere **squalidū** supplicē **sathel**. onustū dāpnatū tarpeio
 in margine litoris ipulsi expectatē itueant. et si qd⁹ int⁹ se actul
 tam dissoni monēt. cūlci⁹ posita cordis elacōe ridēti fortūe am
 plo generi claris affmitantib⁹. et sup oia plebē iugratā se credāt
 Sic eq⁹ qbo glē sat celsū ē oculos ab alieno fulgoe lūmētis aūtūt
 Dubiū q̄ppe qd⁹ stulci⁹ sit an iūdicia boni alt⁹ afflictari. an ple
 bis fauori se cedē illa p̄mit h⁹ iulsi⁹ decipiūt. illa in p̄nciē altius
 urgēt. h⁹ vi sua p̄sumēdo deducit. illa mens exurit. h⁹ spes ludit
 si cū affect⁹ mag⁹ q⁹ cās p̄spectem⁹. et si nō oio abiciēda iūdicia
 sit tanq⁹ vinculi hūane societatis nepharia hostis nemī vnq⁹ se
 aure plebepe credidisse cōmēdabile fuit. nāta ut ita loqr plebs
 ois mobil⁹ et fatua est. vitati sp̄ opionē p̄ponēs. vñ q⁹ ad exiciū
 suadēs in piculo dereliquēs. nec at cū fortunā se q̄t hūilime ser
 uūt q̄nat se uere. ridetq⁹ p⁹ munera q̄l sui fiducia mīfos d̄durit
 in mortē. et si ceta dehinc h⁹ vidisse satis ē. **M.** maulū p̄tētozē
 suū et iclū ducē. quē ut deū añ colebat. i spē omnē firmauerat
 cū carcerato excubias ipēd̄bat. et ei⁹ afflictā i cōmoda squalida

plurimum

110. 2. 27

In iūdicia hūane societ

In plebis morde q̄mā

In d̄. 110.

9
incedebat deos precibus onerabat. inuocabatur et patribus sublata
tandem arcis uisione fortissimi pectoris cicatrices impatoris faci
em et preces oblita suffragia sua implorantem damnauit

In tyrannos pauca. *Cam 3.*

ausp **P**otera si libiulsi inaulio subiuxisse fugam. **Herthanabi.**
egiptorum regis ad arduos et pausame lacedemonij du
cis exitum aliorumque plurium ea tempestate infelicissimos exitus. **Heru**
dederunt et infamia humani fitiencium sanguinem et insatiabili hiatu mor
talium in singulorum facultates et animas. libertatemque uolentia occupacionum
tyranorum. illi ommissis ut assumerent **heleartu** heradienium imane. sub
tyranidis titulo hoste fere deductus fuit. **Sane** **dionisi** siracusanus lo
ge amplius esset in suos. et a me duram aspectum egit ut postpo
sitis abhominacionibus et dictu spissimis **helearti** a **typone** et **leonide**
intercepti de se. suisque meritis atque imitacionibus et si non plene saltem
per modulo laboris assumpti describere. **De dionisio siracusanus**

Hic quod fuerit origo legisse non memini. sed quod **vetrum** primordia
quorum hominis scelestarum epitudinum. omnium sedati ei tamen siracusanus
imperium cetero dionisio pre sedicione suorum quod firmi natu ma
ior esset eueit. quod dato nomine idem esset cum pre longe illi antecessit sceleribus.
igitur etiam regni eius initia non solum fuare susceptum. sed ampliare
constituit. ad quod ut aliquando deueniret fraude. primo beneficiis pleribus consi
liantibus sibi plerumque animis fratres fratrumque cognati suo uisum trucidati
sunt. inde qui ad amantissimis nexibus securitate fortunamque suam firmas
ocio et potacionibus. ac luxurie. sese precipite dedit. existans inmersus
talibus summa felicitate fulgere. **felix** igitur suo iudicio cum in gremio pig
uedine meritisque uenisset in pessima oculorum ualitudinem incidit.
adeo ut luce ledere plerumque et ob hanc se ciuibus putans despectum
esse. ubique incensum truculentorum omnium fera nunc hos. nunc illos per libito
atroci morte seu cruciatibus tollebat de medio. Quibus incensum mi
seri aggregatis copiis in archa diua reduso bellum indixit. quod seu a
milibus perdanudis impulsus. seu omnibus a gentibus suis eductis or
dinibus descendit in aciem. et uictus paucis tempore inmensis iteque fufus
fugatusque est. et cum iam declinuum fortunam labentem sentiret
quod bello nequibat. ad ingenium uersus. mitis illam in deside
rium suum trahere conatus. egit ut qui de pace tractarent ad se

Meletanabus egyptiorum rex

et pausam ad ducem lacedemonum

Heru 2. 6. 9.

Heru 2. 6. 9.

Cam 2. Heru 2. 6. 9.

signata

Apurane

mm

mitterentur ex diuibus. q̄s cum detinūisset incautosq; ad spem
 pacis adūteret insolutas ip̄te armatorū turmas emisit. rex cū
 longe ab eo q̄ spauerat successū enēt. victis fugitatisq; suis. cū
 omī r̄gio appatu clā nauē dscēdēs secessit in locū. et cū comit a
 cuius suscept⁹ eēt eorū ciuitatis arcē fraude occupauit. **nec mox**
 tanq; in hostes **sedibus** **sapis** **exilijs** **supris** m̄onay ⁊ v̄gmū.
 tam p̄ncipū q; plebeorū thoros labefactās. seu debachari cepit
 et cū iam rapiēdi cessaēt appens matia. locrēses m̄fos ecūuenit
 astucia. **nā** suafione lat⁹ disposita m̄onas omīs et v̄gies euocal⁹ i
 tēplū veneris. q̄i q̄ voto publico obseq; deberēt electur⁹ collcas
 spoliari a militib; insit et cū nudas emisiss⁹ ornāmēta subiecta
 sup̄sit in p̄dā. q̄b; exaspati locrēses irruētes i eū ignominiose illū
 pata eicē. sic iā bis exul **q̄** omī q̄i fortunā ludēt m̄geio vs⁹ re
 teri a demētib; spraculānis r̄cept⁹ ē. m̄ q̄s cū p̄sco more seueret
 fortuna sepi⁹ suis artib; lusa seu tot reuolucōib; fessa passa est ut
 aspiracōne ciuiū facta telua obsideret immanis. a q̄ deficientib;
 virib; anxia mētis opūctione. m̄ dispositōz cū hostib; itū ē. pactū
 q; vt d̄posito ip̄io arcē cū exercitu libere hirculānis t̄dēt. et cho
 rmtū p̄uat⁹ in exiliū t̄dēt. q̄ hirculis in lib̄tate dimissis eximā
 t⁹ fere q̄ mittebat⁹ excessit. vbi postq; ventū ē saniori duct⁹ d̄scī
 lio nil n̄ q̄ huiusmū ess⁹ extimauit eē secūz q̄ t̄ct⁹ iudicō se i sor
 didissimū vitē gen⁹ abiicit. **Nā** m̄t lixas ⁊ lenones in pompis
 et fornicib; veste absolēta cōt̄ct⁹ pseuerabat vilissimā de q; q;
 re ihonestis v̄b; sepissie q̄ōis agitās risū dare pot⁹ q; extorq̄re
 cōt̄dēs astantib; **ultimo** docē pueros in truijs et ludos agē.
 et alia q̄cūq; ad se despiciēdū q; timēdū iducerēt acticare cepit.
nec tamē facile hijs dissimilacōib; malā de se suspēctiōē cori
 thijs abstulisse potuit tātū potant p̄uī hoīs. q̄ntūcūq; delecti
 p̄terita gesta. **V**aria rex mutacō. quātū h̄ exulis vita distans
 erat ab ea quā p̄nceps ⁊ isolens obsuare pfueuerat. **Artū** q̄liscū
 q; fuerit et quacūcumq; inhonestā ⁊ fetidā in eadem senescen
 do cōtabuit. nec sua tantū dedecora fleuissē potuit. quinimmo
 Ionis olimpij anūculū coronas. victoriasq; deorū porrectas.
 brachijs **epidaurij** **esculapij** barbam **plerpine** spoliātū lotris
 tēplū. **ac** alia p̄ris saclegia gūissimō cū meroze p̄falsē creditū ē

postremo misia supina deuicta interijt obscure adeo. ut mēti
sit an apud corinthū moeret. an in siciliā rediens fuerit occisus.

In dionisiū et fortune exculationem. *Cam 4.*

Que pcor multorum hōim obstacō ē. qz inflexibilis qz lapid⁹
anim⁹ est. His e culmīe dionisiū suis opibz pcurantibz.
fortuna deiecerat. et ut restitucōibz appebat. magis casti
gationis in modū qz diuisiōis ipe nā. nec tñ lacerat⁹ exilijs. i aliq
seu animi inq̄tate imitare potuit. qn ab eadē itēz r̄stitut⁹. casu
tū pcurat⁹ eis dē cū vicijz iuste eadē accat. et indebitis v̄b. et
exercoibz lacerat fortuna. Cui dubiū si forte in sc̄pta merita nra
gestem⁹. qn eā r̄ce agētē arbitret⁹ q̄ legerūt lasciu qdē scelera n
videm⁹. discoli aduūsa nō ferim⁹. et sic dū nos cetos aḡscim⁹ oc
cultā fortunā indebite accusam⁹. *Cam 6.*

Et si p⁹ infelicē dionisiū firaculani finē lamentacōibz me
onerasset. victribz bat⁹ fundan⁹. dudū puernatū dur
q p⁹ fusiū exercitū suū a plautō rōno s̄fule v̄beribz affe
ect⁹ z inde ~~vocat~~ sit. nō tñ v̄iso poliēte samion trāno. in se ca
lamū v̄tisse potuit qnimo infeliciozē casū ex benignōi fortuna sc̄p
an⁹ in illū se sponte sua c̄cessit. famos egei maris insula ē. diues
opū. z ob id sacra iunoni ferebat antiq̄tas. cui⁹ seu ḡnis grā seu
diuiciāz opa. vel alio fortunē munē. poliētes qdē assuphit trāni
dē. tenuitqz q̄ et si vti mos ē in suos mi⁹ hūane v̄uēt a dō for
tunā obsequētē hūit. ut eidē v̄brimū illi⁹ pect⁹ et amplissimos
fin⁹. necnō q̄scūqz suos secretōes adit⁹ aptissimos hūit. nec for
lū p̄spectantis vulgi iudicō. qd̄ ut plimū mēdar ē. s̄ ipi⁹ etiā
poliētis. cui v̄isū ē adō sibi cūcta p̄ v̄otis succedē. ut deoz q̄z
timuerit inuidiā. q̄ p̄spis v̄ndiqz c̄cūless⁹. ad moderādā in ali
q̄ c⁹ cūqz inuidiā z ruborē. tā fortunē qz superis auferendū q̄ soli
mē mortales p̄ desidio succederet cūcta sibi in fortunū aliqd
p⁹ qz aliūde nō dabat afferre instituit. sūptoz emanibz annulo
quē carissimū hēbat in mare deiecit. hac vna istici salebra moda
tur⁹ exūdātē leticiā. **R**idiculū sibi tps ad miserā deēē timebat
q̄ incipientē fuire hecubam anū nō p̄spexerat. z ob cōtumacō
nē aliqlē. fortunam factā immobilē estimabat. q̄ quidē maiorā
refuās. inuito paucis volūtarijs n̄ c̄reta. id egit. ut qd̄ eiecerat

fundam
Victribz bat⁹ puernatū dur

sponte policiates ipse in opmato resumeret. Nam post dies
paucos ab annuli iactu a piscatoribus capto piscis q̄ annulū die-
ctū escā putās sorbuerat dono tirāno delat⁹ est. cui⁹ in ventre
seu a toto seu a dapifero cōpt⁹ annul⁹. q̄i a neptimio r̄stitut⁹ po-
licti portat⁹ ē. O latentes in hodie nūq̄z mīm⁹ fidēcie assumēdū q̄z
cū blandit⁹ fortūa. Sic igit vndiq̄z fulgorib⁹ rutilās ut ī amarissi-
mā calamitatē icideret. et factū ē. Nā q̄i omis in vnā īfual h̄ inas
fortuna seu p̄ de cupiditate seu adūsus dāriū plāz regē hostib⁹
p̄stasset auxilia polictes in eū totis virib⁹. Orontes dāriū p̄fect⁹
dū illū fudit cepitq̄z atq̄z p̄ carcerē ⁊ catenas cū q̄ tot p̄spā
vidrat q̄ tot successib⁹ letat⁹ fuerat. q̄ volēs a fortūa t̄bari neq̄
uerat ī fūmō mudalēsis mōtis v̄tice t̄ctū iussit in cruce suspēdi
q̄ et h̄ tormentis anxi⁹ rubore dē d̄coris augēt. n̄ illi modicū potu-
it attulisse doloris s̄b se spectasse omnē m̄ltitudiez samioz pau-
lo ante vel impune adūsus se audietē. nūc tam libratē suā r̄cup-
atā illi⁹ exicio q̄z ei⁹ ignominia cruciatūq̄z et viciā mortē letaz-
gūlatēq̄z spectantē. Et sic tormentozū atrocitate. et p̄tiaz vo-
luptatū mēoria ac gūlatiū inuidia. ⁊ verecūdia illam dē d̄coris
pōnitq̄z d̄m̄ dolore m̄t m̄eroēs et lacrimas relic⁹. infestis aub⁹
lacerat⁹ q̄ in tris felicissim⁹ vixeat in aere m̄srim⁹ expiauit.

De calisteno philosopho. Cam. A.

Iam a cruce policiatis manū retrera cū aribani olim epi-
ri regē flētē q̄rētēq̄z cōsperi accusantēq̄z plimū philip-
pi macedonū regis phōiā. eo q̄ in fraude luxurie grā
Alexanderū epirocorū vxoris suē frēm se pulso atq̄z in exiliū se
necintē agē coacto regē epirois suo substitūisset in loco. nec m̄fi-
ciar. squalor senectutis mopiaq̄z dolētis me facit ī suas trissēt
q̄relas. n̄ ab eis maior pietas adūtit h̄. Nā haut p̄cul m̄ce adō
deformis et tabido t̄pis cruore calistenes seq̄bat. tacit⁹ vt poti⁹
trūcū sangne puluēq̄z resp̄sū sese monentē extimasset quā in ce-
dentē hoiez. Cui⁹ ego caū nomē audies m̄erās q̄z subito. eū q̄nq̄
sacris philophāciū in scolis celebrē audisse ne dū calamū igno-
minia leuētis in eū sibi vltro sp̄s p̄dēri h̄ nec lacrimas negari
potui. Quis adō lapide⁹ sit h̄ viderit honestū hominē sacis ibu-
tū doctis meritis q̄z aspiciū et tanto īsignē cognomē vti q̄sita

Orontes p̄fect⁹ dāriū

*Justin⁹ 12° c. 14°
Arbas rex epiro*

Justin⁹ viij^o

laudādis vigilijs philosophia p̄bet. mutilum de formato vul:
tu cuoreq; turpi obitu. non suis de meritis s; aliena puerfita
te mcedentē se coram qui possit p̄cere fletu. **Q**uod igit apud
alios noticia clare originis regia p̄decessorū insignia **a**dmiran:
da eorundem facinora splendoris plurimū viderent afferre in
philosophia p̄minum est. **Q**uid enim maiorū dyademata
quid auorū sceptrā. quid pentum ymagines. supati reges. or:
bisq; subactus possunt philosopho inclite claritatis augē. cū
non solum quos manīs fulgores mortalū calce terat phylo:
sophia q̄m̄p̄mo ipsū celumpambulans. incomp̄hensibili qua:
dam luce decoret. **N**on ergo. ut sublimiorē calistē nostrum
faciam? eius ē exquirēda p̄pago. **I**s quidē a sua meunte ado:
lescencia in venerandis philosophie laborib; versatus forsan
audiuit socratē ⁊ platonē apud mortales diuina quedā men:
tis archana sub aristotile tamē clarissimo omniū philosopho:
rū p̄ncipe mirabili p̄ditus ingenio auditor floruit. et tanto iaz
cognomine claros auditores habuit quib; et ip̄e magister re:
rū referaret archana. **C**eterū cū illā ingentē expeditōē sup̄tur:
esset alexander. macedo aristoteli p̄ceptorī suo maiorib; p̄cul:
dubio operam danti poposcit. ut ex suis aliquē comitē daret
cuius adiutus doctrina vetera retinere et nouarum atq; iō:
gnitarū rerum posset demonstracione instrui. et p̄ quem si q̄d
forlan memorati dignū ager lris etiā t̄deret. **C**uius votis ut se
facilē exhiberet p̄ceptor egregi⁹ int̄ ceteros suos. tam ingenio
q; virib; validos tanto regi calistē insignē viā ⁊ eloquēcia
facundū itineris sociū. dogmentorūq; magrū concessit. **E**quidē
si supari posset phie insigne fastigiū ḡnde ⁊ illustre illi cōcessū
fuit officiū regē scz doctrina mores ei⁹ q̄ tot tamq; ḡndes ip̄io
regebat exercit⁹. et eū idarguere vocib; q̄ reges maxios coher:
cebat ope. **f**ortuna tamē reb; mūdēs celsis adiutrix qz in phi:
losophiā ifigere tela neq̄ret ut solā rerū apparēciā p̄spectanti
bus sui iuris oia es se monstraret. in accessoriā philosophi subli:
mitatē iacula vertit. actumq; est ut succedētib; alexandri vo:
tis et plurib; occupatis iam regnis darioq; cū exercitib; p̄sarū
supato tam ḡndis accederet p̄da. ut oblitus sue mortalitatis

alexander ausus sit velle a suis in deū more phico adorari. Quidē . et si egre macedones eruditi ferrent p̄ ceteris talistenes tulit egerrime . nec solum animo . s̄ asprimis redargucionib⁹ tam stolidā tanq̄ detestabilē regis fatiū damnauit in famiam Memmerat p̄fecto honestissim⁹ homo C ut alexandri pentel natiuitatē ⁊ puriciā finam⁹ ⁊ illū ip̄ortune ⁊ occidū frigiditate cōtēctis neruiis in fere letifex incidisse . languorē . et dei munere ⁊ medici ope nō sua diuinitate sanatū . Mouerat vino et ira sepiissime sepatū . alto p̄sū dolore gūissimis agitatur curis . accidecia . omnino a diuinitate exnea seq̄ versa vice melliflūo late phie educatū sanctissimo nutritū i gremio . et honestissime eiusdē in larib⁹ obuersatū neq̄ decere hominē ne dū inbutū diuina sciēcia rex nec mercennariū p̄deotā se stolidis figmentis trahi permitti . Stultis q̄ credere fabulis . atque hominem seu creaturam aliam diuinis honoribus venerari . sibi q̄ tanto turpius quantum non vera tantum doctrina virtutes extollere opteret ⁊ vicia dep̄mere . s̄ laudabili vita exēplis q̄ docere spectantes cui⁹ ip̄e p̄fessor artis existet . Quo cōmendabili appo sito cū cōstantissim⁹ homo reuelli non posset in irā sibi familiarissimā alexander facile concidit . eius q̄ suasionē neglecte in se religionis gūissimas dare penas innocuū viz cogi . Nā iussu suo cum ante sanctis occupatū cōtemplacōnib⁹ hominē vna cum plurib⁹ in se coniurasse finxisset talisteni effossi sunt oclī trinitate aures ⁊ nares et labia p̄ter manus pedes q̄ . deinde exercitiis ira ex candescēte intentis tam ornat⁹ regis p̄ceptor in spectaculū atq̄ ludibriū deductus est . Que cū nondū satis rabiē impāns expleisset . postremo cauea iclus⁹ ē et cū eo canis vn⁹ q̄etis lacescit in festator assidu⁹ . Qui⁹ post inlra misertus lishmat⁹ nobilis ex macedonia iuuenis assuetus nonnūq̄ ab eodē v̄tutū p̄cepta et rex audire cās . ut morte finiret angusti as illi q̄si cibū porrectur⁹ non impune venenū exhibuit . et sic post dedecora viui⁹ ob iracundi insaniā phie absorpt⁹ est alūpnus . Queso dicatis segnes anime qd in subsidū stolidē oppionis v̄re appositure estis postq̄ in castra phie potuit trāsuolasse fortuna an lōgos sōpnos cenas oppipares rutlas auro vestes

*Signatus manu do
1414 1514*

*for
munic*

obscenas libidines ^{et} influxos in omne dedecus mores. arma fri-
uola hec sunt. Quid ergo excutite ceruicis duriciem. apite ocu-
los mentis. et videre quia humilitas sola deo gratissima virtus
huius monstri vires conterere potuit. et in eo confidite cuius
solius est potentes deponere. et pauperem de stercore dum vult
erigere.

De alexandro epirotarum rege. Cap. 8.

Adectabam alexandri macedonis ipsius opus. pinc lacri-
mas pias philosopho exhibens. De diras execrationes
tyranno cum mestus nimum damitans qz Epibotharum rex affuit
alexander egitqz querelis suis ut talistene illicto in se oculos ins-
ferrem. et de se scriberem. Ut igitur voluere priores epirotarum regnum
apud antiquos. apotissime p^o actum trojanorum bellum satis ce-
lebre fuit. Nam recepta helena plioneque combusto atque di-
ruto fere omnis greca nobilitas aut naufragio. aut excidio. aut
exilio mulctata est. Quos inter et pirrus achillis filius p^o absen-
ciam patrio regno vagus hijs consedit in sedibus. et ab eo ioc-
le qui molossi dicebant. pirride dicti sunt. Inde non facile epi-
rote et ab eo et exrepta lalana herculis nepte gen^o omne Eacida-
rum manavit suis seculis inter grecos fere diuina claritate con-
spicuum. Cuius ex successoribus neoptoleus tribare filius ge-
nuit alexandrum et olimpiadem. alexandri macedonici generi-
cem. Qui aurore fulgore illustris. et philippi regis affinitate spe-
ctabilis formositate decorus Iuuenis fuit. ob quam infausito phi-
lippi crimine pollutam meruit viribus pulso artha regnum aut-
tum suscipere. quo splendore generi et formositati supaddito il-
lum gloria mirabili fecit egregium. Ceterum iam philippo mor-
tuo cum alexander macedo in plias et orientem expeditione arri-
pisset. quasi secum orbis puto dominio et hic a Tarentino voca-
tus gndi spe occidentis impij potendi in italia q^o vocabatur acces-
sit. nec leta defuit fortuna principio. brucioz qdem ac lucanorum
ea tempestate populorum ingencium virum semel et iterum fudit exercit^o
et armorum vi oppida quedam et nonnulla ex eisde de ditioe susce-
pit. Tandem cum surgentibus mira pbitate romanis magis dum
vires augetet quam ut quietos vellet paces firmavit. rex dum

Justinus lib. 8. c. 12.

*vero
Sandarum genus*

Artha rex epirotarum

alciori culmine eo euasurū se arbitrarē quo cuperet i pdestina-
 tum illi atq; a dadoneo ioue predictū miserabile fatum incidit
 mutante fortuna vices pandoriam urbem ⁊ fluuiū Achironta
 letalem illi sortes ostenderant. quos ipē greciam solā habere sa-
 tus quasi se satis furripet alacrior italiā pegerat. Attamen cum
 hanc longe pandoriam urbem a lucanis mimantib; sanmijs tri-
 ppius ei⁹ exercit⁹ fufus cesus q; fuisset. ⁊ ipē occiso lucanor du-
 ce fugiens ad achirontā fluuiū locor atq; nominū ignarus de-
 uenisset ⁊ fluuiū pmbre pridiano tumidū euulsiſſe pontē im-
 petu cerneret. audiſſ; q; fessum militem fluuiū nominantē ei⁹ q;
 rapiditatē execrantem dodonei reſponſi memor at tonit⁹ atq;
 fere exanimis i ripa ſubſtitit dubius nūquid iter fle cteret. aut
 ſe vndis crederet. ſeu hoſtes potius exſpectaret. Attamen a Soci-
 nio vno ex ſuis monit⁹ aſquā deliberaſſet lucanos inſtare ad
 inſitū pauore ipulſus eſt iāq; in alterā deuenerat ripā cū fatalis
 aſſiſtens hora a lucano erule ex hijs C q; ad ſuaz cuſtodia pele-
 gerat. D exemmenciori loco veruto inſoſſus ē ⁊ moribund⁹ in
 verticoſas Achirontis vndas collapſus cū ſangne luctantē ſpi-
 ritum effudit. ⁊ vndaz ipulſu in pſidia hoſtiū cadauer regis
 adhuc decorum armis delatū. ⁊ cognitū vncis i ſiccū tractū ē.
 quo quicquid ei viuenti fortuna pepcerat mortuo illatū eſt. Mā
 poſtq; illud lucani milites p caſtra ecūueherent odio ſuadente
 veteri ignominioſe deſcerpſerūt mēbra tim. ptemq; ſenciā tāq;
 victorie ſue dec⁹ in ſigne miſerūt. ſiquū nondū ſaturi diſtrahē-
 tes non aſ a ſpi lacerōne ceſſarunt q; lacrimis p̄cibus q; muli-
 ercule poſcentis cederent. a qua in vnū redacte reliquie ad la-
 crimas neceſſarioz ſumēdas ⁊ regiū ſunus i epirū ſorori imiſ-
 ſe ſūt. ⁊ ſic qui ſedū ad obſequiū iſperatū obtinuerat r̄gnum
 dū aliud aggreſſitur ei quod male ac quūſierat i marua morte
 furripitur.

De dario plāy rege. *Cam. 9.*

Non dū ſatis mulierculā alexandri epirote mēbra cōpo-
 nēte cōſpexerā ⁊ ecce ſlenciū me traxit mandit⁹ rumor i
 ptem. quos dū inſpicē dariū pſarū regiū tanta cū maiestate
 maloz aſcedētem vidī. vt facile c ceteris p̄tmiſſis d calamum

Quin 6. 3. 10. 11.

impetrasse potuit. **I**s ergo **O**tho patre mortuo p̄saz impiū so-
lus obtinuit. quem penes cuz omnis mundanaz rerum splen-
dor esse videret. ne fortuna sup̄iorem arbitarent̄ mortales ab
eadem in eū adeo violentus inmissus impetus vt ex maximo
verteret̄ in nichilum. **N**am **A**lexander macedo ardentis animi
iuuenis fama tantaz rerum tract⁹ seq⁹ vltorem grecie a persis
hactenus plurimū lacescite professus. **C**ompositis macedonie
rebus parua militum manu in eam omne v̄tutis sue robur in-
pinxit. ⁊ cū iam **I**ndiam **P**omam **C**anā atq⁹ **P**anphiliā occupasset
nerus q⁹ iugi **G**ordij soluisset. et tauri montis celsos superaret
vertices. **A**d famā tam animiosi hostis excitat⁹ **D**arius collectis
copiis non ante obuius factus est quā in cāpos deuenisset **H**o-
restis. **I**bi p̄saz atq⁹ macedonū conflictus extitit p̄mus. maria
p̄sarum cede. **D**arioq⁹ fugato qua clade ⁊ si p̄culsus **D**arius es-
set animo reuocato copiis q⁹ restauratis ingentib⁹ fortunā pūg-
ne itez expturus accessit. que neq⁹ letior illi fuit. nam paucitas
macedonū armatorū vsu iuuabatur ⁊ arte plurima. **I**n hoc q̄dē
conflictu vltra amplissimā cedem **D**arij⁹ fugā castra regis cap-
ta sunt cū matre ⁊ coniuge atq⁹ filiabus. ⁊ tam grandī tesauo
vt intuitu p̄mo victoris appetitus inexplēbilis vinceretur. **H**ac
strage fractus **D**arius cū se in babiloniā recepisset **D**iffidēs ar-
mis. **E**pistolis ⁊ sponsonibus animū victoris flectere ratus ē
Porro cū omnia frustra agi cerneret ⁊ ferro plus q⁹ auro salutē fo-
re tutendā **D**ū **S**iriā cyliciam ⁊ egiptū sibi subigeret **A**lexander
et **A**monem libitū tenderet. q̄h sibi concessū spaciū foret. remte-
grare exercit⁹ conatus. quos cū eduxisset non p̄mis ipares **H**ac
longe. **C**iduo fluuio t̄cio congressus nec more solito ipetu pul-
sus. p̄mo adeo acriter ⁊ diu dimicatū est vt aliquantisp̄ impē-
dulo belli fortuna fuerit. **P**ostremo sup̄antib⁹ macedonib⁹ mori
voluit **D**arius. qui a suis in spem meliorē seruat⁹ cū paucis au-
fugit **N**ullo m̄plio precedenciū tantus sanguis effusus est. eo q⁹
per se tanquam p̄ salute postrema pungnassent acrius. **M**acedo-
nes vero in dignantes q⁹ bis victi in arma surrexissent **T**ercio
relecta pietate nemini indulgebant. **D**arius aut̄ victoria **A**lex-
andro relicta iam se miserum destitutumq⁹ arbitrat⁹. amicos

sequebatur fuge socios. a quibus in parthiam captiu⁹ poti⁹ q³
 reductus ab alexandro sequutus est. Ad cui⁹ gratiam promerē
 dam apud Taram parthie vicum amici darii in compedibus
 aureis posuere vinctumq³ inuehiculo transtulere. Demū spe
 regni occupandī a Hesso ex amicis confusus est et appinquant
 te alexandro cū clam abiisset percussor. fonsi cui⁹dam appinquant
 et morti vicinus a p^{sa} milite comprisus et in tā grandi afflictio
 ne solatus paululū q³ ab intelligente moriens inuentus sit. hic
 extrema mandata dedit. et sanguine deficiente aureis in compe
 dibus expirauit. hic igitur tā celi regis tā potētis tā diuinitis ex
 itus fuit. Cuius grauū lapsū ita tepēfacta fortune pmissum est.
 ut qui rex et splendidus vixerat finemq³ p^hico nomini moriens
 dederat non inqueretur in sepultus auribus aut plebeo ritu tel
 luri traderetur inglorius. Nam p^{sa} compra atq³ mādata darii
 referens Alexandro causam dedit ut et victor defuncti regis
 corpus vellet inspicere. eoq³ conspecto et suo compassus infor
 tunio lacrimas daret. iuberetq³ illi more p^hico celebre fun⁹ atq³
 regum exhiberi. Quod magnifice factū est. nō minorī dantis
 q³ suscipientis gloria.

Dolentium cōcursus. *Camio.*

Terrima miseriarū secula p^hica peperere bella. quippe. p⁹
 tropanū excidiū similes ante non agnitos grandes attu
 lere cāus. mezosas q³ populorū strages et cruētas regū victo
 rias q³ dū nūc itestmobello nūc extero misarabilis g^{ra}cia experit
 vrbū opulēta fere viroz paup^{ri}ma est. Sic et postmodū Car
 tagmenis p^hidia et rōnoz audacia dū in se impij orbis decer
 tarent gloria affricā Italiāq³ innumerū traxere dolentiū. ex par
 te q³dem sūt ipse et vsq³ i nost^{re} enū quāuis paululū leuiiores. a
 p^{ri}mis tñ delapsus miserias expimur inuicū. rex sumimus vo
 luptatis aliqd. quod forsā sumere nequiuere pōres. Nam cū
 iam logissimo estu defessis agitemur ab vndis hoz q³ malo
 rum tā grandū causas dedisse cōpertū est ab impetu p^{ri}mo pul
 sas ingencia naufragia passos. et p^{er} omne lit⁹ corūde calamitatū
 quassata ac attrita solo fragmēta aspiciū⁹. Sane fleuisse perlas

insolencias suas in grecos p parte iā pmonstratum est. mace:
dones temeritatū suar in Athanos Europasq soluisse penas C
et si non plene ad sufficienciā tñ cito prospecturi sumus. cū iā
videā magni alexandri heredes aplissimos z eorū filios nepo:
tesqz vtriusqz sexus vario ceterisqz subactis caterinatim erump
nas merplicable deplozantes lugubres squallidosqz penas
exsoluere. ex qbus anxios non min⁹ qz miseros pmos aīceden
tes inspicio. leonatū minoris frigie prefectū suū accusantem in
fortunū. z quod dū antipatre ab atheniensibus obsessō auxili
um ferret ab eisdem se circūuetū occisūqz deflentem. hīde neop
tholemū ac polliperconta gementes. qz dū Eumeni parent insi
dias ab eodē in eisdē agressu infelici occupatos ac cesos fuisse.
Sic et p dīcā nimīū afflictū ptholomeo egipcio bellū intulisset
ab exercitū C cui⁹ ipse dux erat cruciat⁹ est. Quos omīs vna
cū Astharco capadocie rege a p dīcā iā dicto vita regnoqz pua:
to z Amiltare rodono ab ingratīs ciuib⁹ cartagmensibus post
mortē alexandri in patriā remeante nerato volens ptereo. et i
id venio vt Eumenis capadocie atqz paflogonie ducis misera:
bile exiciū supioribus addam.

De Eumene capadocie atqz paflogonie dūce. **Cap. 11.**

Alexandro magno q sub ornatis sacerdotib⁹ Amonis li:
biri se iouis filiū deūqz stolidē finxerat suoz apud babi
loniā veneno consūpto. cū tā ingentis impij satis dign⁹ heres
repiri nō posset. eo iacente aureo i lectulo exanimē qh cadaue:
ri maiestas aliquid aut dignitatis aut roboris pstitura videret
agendis p pfecturas in triginta sex heredes qd occupauerat di
uisum ē. Ex qbus vnus Eumenes fuit ex macedonia tā genere
qz pbitate spiciuus. Cui⁹ C vt acta sub alexandro inquam⁹
susceptis capadocie z paflogonie tñ csecut⁹ longe milicie mu
nus est. vt nil illi pzet regiū nomē ad regalē gloriā deficere vi
deret. Ceterū dū csecut⁹ optatā amplitudinē diutine milicie qe
tem adiuuenisse crederet illi hostis affuit illico. nā vt moris est
in se magnas corrucere moles quos rgū orientaliū vires ne dū
frāgere h nec tollerare poterat intestina attriuit discordia. z dū
sua in se dissidentes arma conuertunt actū est fraude Antigoni

Alconat⁹ Corēff⁹ pph⁹

*Thoptholm⁹
Pollipcont⁹
Ptholom⁹*

q dū Tholm⁹ 9A 12 10°

*Anapazga 9B
Amiltare dux cartagmē
Rodono 9A 10 10°
Tholm⁹ 9A 21°*

Tholm⁹ 1. 2. 11. 12. 12°

*Amiltare dux cartagmē
in 9A 10 10°*

*Antigoni
Tholm⁹ 14. 24. 28°*

ut neopitolem⁹ qui cū exercitū ad emergētes cāsus adiutor
Eumeni datus fuerat ne dū Eumenein cogitaret inquirere verū
et exercitū omnem tradere quibus aduersabat Eumenes tēp-
taret. Quod aduertens Eumenes in eum arma cōuertit. et pre-
lio fudit atq; fugauit. Aqua suadente polipronta itentus neop-
tholem⁹ dū anibo Eumenē letum ex victoria incautū p inhi-
as cūmuenire putant. ab eodem rerū conscio pūgnantes truci
dantur anibo. Qua ex re Eumenes pmo suo infortunio. Ma-
cedonibus hostis publicus iudicat⁹ est. et bellum aduersus eū
cōmissū Antigono Is vō inīto cōamine Eumenis copias fudit
Qui sinistro rex successu pēritus in munissimū castrū confu-
git. In quo dū illum obsideret Antigonus audito q; requisit⁹
antipater Eumeni auxilia prestaturus accederet soluta obsidi-
one discessit. Eumenes igitur qui fugiens exercitū liquerat
se destitutum aduertens cū pīmū potuit ad Argiraspidas Cope-
ra quoz alexander plia multa cōfecerat. quasi apud eos fin se-
curior degere possit accessit. Argiraspide aut alexandro defun-
cto omiū alioz ducatū spreuerant. quos tñ Eumenes blande sen-
sim sub suo traxit impio. eos q; aduersus antigonum remēte
contraxit in pugnā. In qua cum duce mutata fortuna una cū
Eumene fusi sunt castris q; priuati in quibus vxores liberos q; et
longe milicie premia perdidere. Quo euentu turbati Eume-
nem tanquam malozum causam turpiter dāpnare et vilipēde-
re cepere. et habita clam cum Antigono pactione de habendis
onimibus si captiuū traderent. Eumenem illū tacite abeunte ce-
pere. et catenis onustum pducere in mediū. quo cū petenti fac-
ta potestate dicendi supplici oratione a tam imauū facinore tra-
here aut in libertatē aut in mortē suam frustrato conatus omēs
exposuisset. vsus in irā cōtūmēliosis vbis ac diris execrationi-
bus illis deuotis vltro añ custodes vinctus ut erat ad hostiū
castra viam idignant arripuit. Quem cū Antigonus videre re-
cusasset carceri traditus haud longe post incertum quo mortis
genere in catenas et tenebras mori coactus est. Sic qui mul-
tas expeditiones clar⁹ pegerat vna vict⁹ fastidiū suis effect⁹
est. Qui suo regi iusiurandū inuiolatū seruauerat sibi nō suatū

Polipronta
neopitolem⁹

Antipater

Indignis mulieribus

et si in alius attulor

ob perclat

et in mulieribus

hec suspicio splendore miecerit suo facile vident qui noscunt nil
esse matrone pudicie pulchrius que & si multum plebeis etiam
in mulieribus commendanda sit in regibus summe servanda est. cum edat
ea depolita nil apud eas decoris regis restitisse. Nec igitur illi inter
tot illustrium autem cognatorumque regum nomina prima labe
micta mali est semine quidem pluribus subsecutis. nam si sacro
sedato genio nomini solo obscene libidinis spurciem intulisset
foris fingendo tollerari potuisset infamia. sed exinde asperi-
ori concussa ictu fere concidit. Nam temporis tractu philippus in
patram adulterii ultionem. Cuius quodammodo repudiata. Alexan-
dri epistole cleopatram filiam sibi copulavit in coniugem. quod
olimpas seu ob mictam sceleris notam seu super inducere iniuri-
am tam difficulter tulit. ut viduitatem maluerit quam neptis
perpeti pelitum. ut satis post factum ea volente preceptum est pa-
lamus eum. cretensis filius ab horreste genus ducens egregium
ab ea ut credere plures impulsus eo quod philippus iuventutis sue
stupratorem Alexandrum Epistola sublimasset in regem in egeis
mictis nuptias. Cleopatre festo in alexandros filium socerumque
sponsum obruncavit regem. Quo perpetrato facinore quasi fu-
nebre offitium prestatum viro confestim cucurrit. quod ideo exhibuit
ut mane sequenti in capite pansanie iussu alexandri filii pendens
in cruce aurea inveniret corona. Quod esto perpetrate cedis ori-
ginem satis ostendisse potuerit ut clarius appareret sua commis-
sam iussu paucos post dies pansanie corpus deponi iussit. illorumque
super philippi reliquias non absque dolore cremavit. glandiumque
quo regem pansanias percussit. Hippolyti sub nomine misit
quo quodam puula necata est consecravit. Nec hoc adamas facia-
das sufficit. Cleopatra namque super mictam postquam eius
gremium sanguine maculavit iugulate filie tot verbis de deo
rohis afflixit. ut ad vitam laqueo expellendam impelleret. eamque
pendentem & si neptis esset letabunda conspexit. Quid dicam
nil equidem irata muliere ferocius. et quod deterius est ut in
mictis omni ferarum genere sic in vindictam proclivius mu-
liere genus. cui cum non sufficiat vidisse quod optat. sciat insuper cu-
pit quod egerit. se tunc existimas rite in ultionem misisse dum sceleris

96
sentit omne compleri triuunum C. Vidua igitur uti viri pelicisque ce-
de labefactam pudicitiam expiasset pristinaque e fortune manibus
felicitatem eripuisset. merore deposito comparuit alacris. Nec
istud a potenciori diu promissum est. filium quippe vnicum et iu-
uenem Cuius ob maiestatem subsistere sublimitate suam arbi-
trari poterit. Nouerunt cognatorum affiniumque cruore madden-
tem longam atque piculosam intrare expeditionem. Genibus
da prospexit. et quasi ex eius casibus vita sua penderet anxia sol-
licitudinibus variis famam omnem pauca mente per totum mili-
cie sue tempus suscepit. quas inter alexandri fratris morte dolo-
re intollerabili percussa est. nec solum spes ingens audacis cepti
infabulam versa sit. sed mortis genus et cadaveris ludibrium
audisse mestam in lacrimas sepius soluit. et si paululum cre-
bris atque magnificis filii victoris inter tot infortunia refocillari
videretur. non tamen infelicitatis restauratio concessa est. quoniam
nunc hinc nunc illis superincumbentibus malis agitabat assidue.
forsan ut assuetudine meroris laceratum diu pectus fortius in-
ueniretur aduenienti Cuius examini debuerat. filii morte ve-
neno ab orbis imperio rapti qua adeo concussam reor. ut se tunc
viduam primo cognouisse debuerit. O quam paucis et nudis
expeditio verbis erumpnas quas ploratus non explevere lon-
gissimi. His igitur miserris obsita quibus in expugnabilis vita
eius seruaretur non longum post tempus aduertit infelix. vidit
enim filii auspiciis et laboriosa milicia questum duodecim an-
nis impium inter macedonas procures omne discriptum. eosque
cruentis seditionibus in se victricia arma conuertere. et Arideum
ex larissa psalteria genitum postergata filii prole vetustissimorum
macedonum regum insidere solio. Sane aut talium impaciens
aut vi pulsa regno sit non satis habeo. mestam in epirum seces-
sisse satis clarum est. Ceterum appinquantem exicalis fati die per-
sequente eam. Satis mollosorum regis nepote suo in macedo-
niam pergere iter cepit. Cuius intrare fines Arideus cum puricide
diuge in festis armis prohibere. quod adeo egre tulit ut in omnes
filii virique lacrimas ruocaret optaretque mori. sed nec blandientis for-
tune paululum subsidii defuit. veteres namque macedones et philippi

*Ardeus filius alexandri
macedonis regis
qui cum puricide
diuge in macedoniam
venit*

Inde ad quinq[ue] annos

*Inde ad quinq[ue] annos
M. 419. 219.*

Inde ad quinq[ue] annos

quā alexandri memoria tēti illi adhesere continuo nec vi solū
et finibus obstacula submouē. q̄hymnio iure belli captū arideū
cum coniuge ira suadente iussit occidi. **I**nde posita regno p̄ ce-
dem nobiliū cū bacharetur cruoris auida vnde securitatem pa-
riter ⁊ stabilitatem regni firmari arbitrabat inde ruina atq[ue] ex-
icium cōsecuta est. **N**am cū id **C**assander antipatris fili⁹ ⁊ alex-
andro olim veneni porrector C cuius in extimū totius regie
prolis fortuna manus fuabat ⁊ beneficijs. **E**uriditis plimū ob-
ligatus audisset. s̄ ad intempti regis vndictā venire simulans
cū exercitu regnū occupatur⁹ aduenit. quod **o**limpias audies
macedonū ob p̄teritam i eos seruiciā diffidens cū **H**ersaue ⁊ **t**o-
sanne viribus filijsq[ue] i epyduam vrbem gemebunda confugit
cū qua profecte sūt **e**andis regis filia de p̄damia ⁊ **t**essalonica
p̄uigna alieq[ue] plime matrone spectabiles menijs q̄ armis ar-
bitrate suare salutē. quas postq[ue] **C**assander longa obsidione co-
hercuit **o**limpias pacta libertate victoris cum r̄liquo muliebrī
cetu iudicionē se tradidit. **C**assander aut alijs dimissis fide frau-
data **o**limpiadē sub ornatis m̄scōrum ab ea affmib[us] vt ab eis
ad supplicium posceret induxit. **H**inc ad eam occidendam quo
detinebatur cum venissent armati carnifices regalibus induta
ac duabus ancillis mūa nulla in parte p̄rita vltro illis p̄ces
sit obuia. **Q**uam cū venientem vidissent seu dignitate pristinae
eius maiestatis p̄teriti. seu a nomib[us] regum affmūq[ue] pau-
facti non audientes in p̄cium facinus substituere. donec a **C**assan-
dro mitterent alij quoz irrucium gladios ip̄a non refugit.
nec an vulnera nec eē manante ex vulnerib[us] sangne muliebrī
exclamauit aut p̄ salute sua seu mora aliquali satellibus p̄ces
effudit. s̄ generosū i se veteris. p̄sapie annum colligens viro-
rum forcium more tacens armibus vestimentisq[ue] compositis.
ne quid cadens. indecorū videret ferientū ptulit ictus. i hoc se
tam strenuū tam magnifici imperatoris matrem confessa. ⁊ ef-
fuso sanguine prolans non aliter q̄ si vicisset expirauit mife-
lix. **N**il meo iudicio pulchrius q̄ eo vultu ac animo quo labi-
lem vitam impauidi ducimus fatum ineuitabile si fundamus.
Nam et si multum laudis ob salutem cum honestate seruata

41
lucremur longe pl⁹ glorie si via sblata sit morti pprompto ani
mo occurrere meremur. Nec indigne. nam uti crebros mortis
aspicimus casus. sic ad eam honeste sumendam alacres ire ra
rissimos. quos si quis venientes pauidus forsan euaserit non
morti ius furripuisse. sed famam quam fortiter moriendo que
fisset misere se p^odidisse credat. sciens uti infelicit^{er} morienciu⁹
luenda mors est sic et eoz semp vita que cu ignominia seruat^r
in gemiscenda

De Agatode Siculoru rege *Cam 13.*

Non solu eca celfos exercet fortuna vires qnqmmo se
pe iocari a leni vento ex humili fumo tritas in altu pale
as tollens in aplissimas nubes et monstruosas fere couertit ali
quando qbus postq nonnuqua rutili solis obtexit faciem et hor
ribili sono pauidis mortalib pgrandes timores incussit. quasi
faciata ludu qd extulerat repente soluens diffundit i pluuiam. q
nescio ut dicam an terere p sepe lauari vias an fetidas repleri
cloacas. Quod si paullu miseris macedonicis indusserimus
et in Agatode siculu intuebimur reo. liquide apparebit. is ficu
li cuiusda luthiguli filius no clariozem adolefcentia egit qz ei⁹
fuerit origo. nam cu formosissimus esset et mops indignas pa
triam officinam ut oportuna vite perquireret turpissimo que
stui in honestoz hominu stupra paciend^o puericia dicauit. pu
ber factus ad explendam mulierum libidine se conuertit. et
sic in omne lasciuie genus famosissimus no tantu apud siculos
sed etiam apud exteras naciones euasit. Quibus insignitus vo
tis iam robustior. Siraculas veniens gregariam aggressus mi
liciam est. et qui eo vsqz effeminatus fuerat adeo ad facinora
omnia se promptum exhibuit. q cum ore facundus esset cen
turiam assecutus facile ad militare etiam tribunatu conscende
ret. hic demostene duce mortuo istate siraculanis ethnito bel
lo loco ei⁹ fuffect⁹ est. et obmigencia eca id bellu gesta actū ut
damastonis qnda ditissima coniuge qua adulterio an cognoue
rat i matrimoniū ducet. et sic ex luthigulo dux et ex inopie di
ues affect⁹ ē. attē qd illi p maximū paulo an fuisse paratus

Quint 22. et 23.

dum in ampliora ardesceret i priam piraticā ingrat⁹ exercuit.
Hisq³ totis viribus eiusdem occupare dominiū conat⁹ tondē;
in exiliū actus excessit. vltimo tandem dum apud murgan-
ciam bellis aduersus siracusanos laborantem exiliū ageret in si-
racusanorū odiū; pmo pret⁹ deinde a murgantinis dux belli fa-
ctus ē. **I**nde capta leontinorū ciuitate Siracusas obsedit hamul-
taremq³ penū ducem a Siracusanis subsidium actitum pmissi-
onibus maximis non solum sibi conciliauit. sed in occultaz soci-
etatem contraxit. eiusq³ opere factum est. ne tm illi pax siracula-
norum daretur atque reuocaret⁹ ab exilio. **S**ed eorū pretor etiā
diceretur. **Q**ui post hamularis amiri subsidio obfesso per frau-
dem ingennasio omni siracusanō senatu pmiōres plebis minia
ni seuiā trucidari iussit. et hīc cū passi diuites quescūq³ ciui-
tatis occupasset. et bona cūcta vñisset i predam grandi cōscripto
exercitu ciuitates eorū incautas subegit. **Q**ueres depozata in se-
natu cartagineniū a legatis eorū vt occulte dampnaretur. **h**a-
multar opata est q³ morte prerapt⁹ añ patefactā dāpnacionē.
Agarodi aduersus cartagineses arma mouendi causā; liquit
sane ingentis animi vir aplissimis ciuitatū spolijs atq³ impio
pregndi elatus est titulum abhorrens tyranni. et vt in clario-
rem lucem nomen suū extolleret ex impuro iuuenere regijs decorat⁹
notis sese regem dixit. iussitq³ vt sic a ceteris diceret. nec dñrūt
qui formidabilē facerent. et maiestātē regiam etiā augerent. **v**e-
rum dum celsū conscendisset solū sublimis vñcis apicem for-
tuna sūma ferre solita paululum agitare visa est. **N**am cum ad-
uersus eum hamular. Sistonis filius ex affrica duxisset exerci-
tum bis obui⁹ cum copijs factus bis ab hoste fufus est. coac-
tusq³ secundo turpi fuga siracusas repetere. **I**n quibus C quod
ignominiofius visum ē iam ab omnibus socijs fortuna sequē-
tibus relictus a penis obfessus est. adeoq³ coactus vt de salute
q³ de regno potius cogitaret. actumq³ de eo erat in se dum vi-
ribus impar cerneret in tenerariū. sed oportunum vertisset
concilium. ociter quippe siracusanis p qualitate temporis rebo. cō-
positis exercitū trāfecit i affricā secū archagatū diachidā adultos
iā filios tñens iniectoq³ repete i puijs peis metu. **h**animonem

48
60
cartaginēsem traxit i plū. q̄ supato ad q̄ntū a cartagine lapidē
durit exercitū. **I**bi dū staret ciuitates a penis deficere. socie-
tem iungere. cōmeat⁹ mittere. et vires ei augere plurimū. p̄re-
rea et in **S**icilia ab atandro fratre cū impatore penoz omnis
deletus exercitus. et sic se rebus agentib⁹ remtegrato fulgore
regio **A**ffellas cyrenay rex p̄ leges eidē se iungit. ⁊ ingenti mi-
litum copia euestigio sociat⁹. **O** in explebilis ampliandi regni cu-
pido. nulla tibi lex nulla fides nulla pietas est. fas putas omne
quid libet. nec indulges crimini dū p̄stetur peccandi facultas.
hunc quē nuper assumpserat in belli socium **A**gatodes cuz ad-
optasset filium in vinculū caritatis ut eius occuparet exercitiū
per fraudem intēnit incautū. **E**t cū tercio cartaginenses cruenta
supasset pūgna adeo eorum p̄tulerat animos ut in sedicō ei⁹
castris fuisset orta. appareret **h**amiltay transiit cū omni peno-
rum robore. hinc **A**gatodes copiis agarthagato traditis in si-
cilia proficiscit⁹. ⁊ nouas penozū legiones p̄ mortē **h**amiltaris
Sistonis transmissas ab obhdione siraculay r̄mouit ex q̄ omē
Sicilie nact⁹ impiū vi abeuntem retraxisse fortuna ostendit.
Sed quid refert tam lubricū inuitū velle tenere monstrum. qd̄
quanto magis stringitur tanto facilius stringentis vincula va-
cantur. **A**gatodes aut̄ maiora sperans quo omne bellum vterat
in affricam rediens sedato v̄bis militari tumultu in aciem co-
pias educit. castra oppressurus hostiū. apud que dum imm⁹
caute pūgnam misisset maxima parte suoz cesa erumpentibus
hostibus in sua victus fugere coact⁹ est. **I**n quib⁹ dum strepen-
tes in se milites audiret nocte cōcubia cum archagatone filio
tacite exiens fugam cepit. v̄z archagatone ab insequentibus
rapto ⁊ in castra retracto ip̄e fugitiuus ⁊ fere solus abiit siracu-
las nec mora facta cum **C**artaginensibus pactione occisus aga-
todis filius exercit⁹ omnia in eorum dicionem t̄nshuit. **A**gato-
des at̄ hāc clade percuss⁹. **C**ū penis eqs pactionib⁹ pacē minuit. vi-
dens qd̄ q̄ i affros nil poterat. **I**n itales expiri iures suas dispo-
suit. copiasq̄ transiecit i brucios. **I**bi at̄ cū nil obtinisset adue-
niente rerū timō repentino ac pestilenti morbo correptus est. **A** q̄
si plimū veraret nouis supuenientib⁹ ⁊ minime opmans rebo

Affellas cyrenay rex
Agatodes

longe acrius anxius est. Nam int̃ filium et nepotem ex filio
nō aliter quā si mortuus esset successione bellū audiuit exortū
ex q̃ satis adūisse potuit et sospitate absq̃ se frustra firaculas
penitū vlterius. et potissime cū occiso filio nepotē regnū om̃
ne occupasse sensisset. **G**randis erat p̃fecto consternatio talis. et
fortune odia faciasse debuerat videre se adultis orbatum filijs
exulem absq̃ regno regem senem et apud hostes egrotantē.
Equidē q̃p multos gradus ab officina fictiliū i regū thronū
denexerat passa non est precipicio unico demersisse ad inferos
a solio. **A**garodem nam et si p̃ pr̃rupta in declinū saltus coegis
set plures agere alios non dū faciata seruabat. languenti igitur
hīs sup̃additis curis exaggerata egritudo est. adeo vt post lon
gum infirmitatis tedū mortem inuitabilem illi terminū fere
nosceret. ex quo cura acrior sup̃addita est. **E**rant illi **T**esena dile
ctissima cōiunx et paruuli duo C quos ex illa susceperat. **I**n quibus
oculatus homo dum p̃ excessum suū mortem aut carcerem
aut seruitutem cerneret intantū compati cepit. vt p̃ter morbi
violenciam a finitronū p̃cognitione illi viscera viderent excer
pi. **T**andē inualecente malo ne quod ariolat contingeret indur
rum et mportabile sano consiliū versus est. lacrimansq̃ coniu
gi iussit. vt sumpto omni regio apparatu quo nemo ea tempe
state fuit splendoris conscensa naue cū filiis C ne impantis ne
potis essent ludibriū d se relictum in egiptū vnde illi venerant
remearent. **O** asperum mulieri et amanti potissime verbum vi
rum exulem egrotantemq̃ ab eodem ip̃o se relinquit iuberi. et
adhuc eo spirante se viduam audire. et quos regnatos pepe
rat filios exules asportari. nec illis cernere ex regno aliud q̃ or
namenta reseruari. suffecit tamen animus mulieris et dum hic
affectio retrahit inde suadet ratio instante oportunitate et co
acta infirmantis impio vix ab amplexibus eius disuncta mi
serabiliter deflens cū prole recessit. **Q**uas hic lacrimas quas que
relas. quas amaritudines. tā derelicti q̃ vxoris nō sponte relin
quentis et filiorum intuenisse credendū est. **A**pponant e contra
regni felicitas. in pij gloria victoriarū dec̃ diuiciarū voluptas
et qd̃ mai⁹ aliud acupiscibile regib⁹ cū dubiū qñ ois fulgor nō

dicam ab omnibus s; a miseriar; etiā minima obfusces. Rex aut
vndiq; miser ⁊ anxius inualecente morbi peste consūptus oc
cubuit. et quasi non fuisset relicto nomine fere resolut⁹ euaniuit.
Quis non dicat ambigū cernere. quis fuerit an humilior in
troitus vite an ex eade exitus agatodis.

Tristiū concursus plurimor; *Cam 12.*

H Flebili agatodis sine in reliquias magni alexandri fere
velim nolim tractus accedo. tumult⁹ erat ingens tā vi
rorum clamantiū q; ululantiū mulier; et ante alios occurrere
oculis **Baranes** et **Rosannes** que abiecto omni cultu regio scil
fili semitecte palliastro quasi ex alexandri inclini orbis victoris
vlnis distractas in obsidione se p̄mū demū se in carcerē a **Cas**
sandro antipatris se iniectas aiebant. filiosq; ex rege tā claro
conceptos vna secū ab eodē totius regie prolis infectore m̄
ferrinie cesos. **Erit** et **Thesalonices** aridei regis filia inculsa **cas**
sandri dūdū cōiunx femineo deflens ritu se puo tēporis tractu
Cassandro viro ⁊ **philippo** filio orbatā. et p⁹ hoc antipre alte
ro eiusdē nato nil valentib; p̄cibus aut lacrimis scelestissime int
epnitā. nec alterat **alexander** ali⁹ abeadē ⁊ **Cassandro** genit⁹ se
deceptū querens ⁊ p̄ insidias a **demetrio** rege alie trucidatum
Sic et **antigonus** eiusdē frater **alphimaco** socero se necatū cla
mabat. ⁊ **Euridicē** cōiugem carceri mancipatā. et hinc **demetri⁹**
prim⁹ afflictās se aiebat **antigonū** p̄rem nō solū a **selēco** pre
lio fusi s; occisi. seq; p⁹ multa insignia facinora cū honeste mō
ri posset fallaci spe t̄ctus t̄pissime eiusdē captiuū sūp̄hisse cathe
nas. erat p̄terea penstetes **babilonia** puat⁹ a **selēco** ⁊ ammicās
quī **barrianis** perat ab eode; victus fugatusq; dolentes. Nec
min⁹ fere oīs indiam p̄fecti **macedones** varios ostendentes
ictus se ab **androco** homine humilima ex p̄genie saro tā leto
tā omine q; v̄tute mirabile rege facto cesos querebant p⁹ q̄s
et ip̄e **Selencus** plorans dicebat nō dei anulū non ex utero ma
tris in femore aurozā t̄ctam. nō insignē miliciā p⁹ **alexandri** u;
actam. nō sūptū regiū dec⁹ nō pagratā secundo **india** nō vic
torias multiplices agere potuit. qn̄ **p̄tholomei** cū cognomēto
serānos capet insidias ⁊ senex ⁊ ultim⁹ ex **alexandri** p̄ncipibus

Justus 98°
Baranes
Rosannes

Thesalonices

Alipand' 99 assindet
Demetrius

Antigonus *Justus 104. 6 20°*
Demetrius

Peristis 2 armatus

Andronicus

Selencus

necaret. Quis aduenienciū oīm queat gemit⁹ ⁊ miseras expli
care q̄ et si satis ammo meo misitā pietatē mouerit. Arsmoe lps
miaci quondā vxor nō solū suis lamētacionib⁹ illā mouisse po
tuit vey fere lacrimas excerpit. Hec aureā cesareā distractā ma
nibus ⁊ decorā faciem vnguīb⁹ mfestis rugatā cū scissā ac tur
pissima veste fletu habūdāntissimo humectās ora pect⁹ q̄ pūg
nis tundens anxiū tristi cū voce viduitatē suā fratris matrimo
niū natoꝝ cedē ⁊ suū lamētabat exiliū. q̄ ut sic alijs p̄ ut mihi
pietate miciant explicare mens est.

De arsmoe macedonum regina. Cap. 14.

Ptholomeus lagi Gegarij milinis filius sua v̄tute nō solū
patriā humilitatē excessit. s; ex p̄ncibus alexandri mag
ni factus ⁊ p̄ mortē eius egipti rex ptholome⁹ in tā aplissimū
euasurus splendorē dedit miciū. Et si plures int̄ alios tres tñ ha
buit filios ptholomeū videlicet Cerannū natū maiorē et ptho
lomeū philadelphū. ⁊ arsmoez filiā quam iuuenulā lpsmiaco
macedonie regi dedit vxorē. ⁊ adhuc iuuenē q̄ uis genciū phi
ladelphū alexandri moꝝ regē cōstituit qua idignacōne t̄amnis
in macedoniā veniens q̄h exul cū lpsmiaco r̄ge dū viueret mo
ratus est. Arsmoe igit̄ tā patre q̄ viro ⁊ fr̄e r̄gib⁹ ac regnali sul
goꝝ suo aspiciua q̄ntū a fortuna sublimiata ē tñ ⁊ a natā reꝝ
et solata. nā C qd̄ hūmū muliereꝝ ⁊ potissime feliciū desideriu ē
D ex lpsmiaco viro lpsmacū ⁊ philippū filios letabūda suscepit
tanta pulchritudine ⁊ affabilitate cōspicuos. ut p̄et̄ originis
insigne in se macedonū oīm animos oculos q̄ cōuerterent. tāta
cū matris voluptate ⁊ gloria ut si nil aliud p̄et̄ hos fortuna li
quisset iudicio suo felicissima videret. Et qd̄ plurimū leticie sup
addebat varijs casib⁹ dēptis reliquis lpsmiaci filiis i spem cre
scere illos arbitrabat. s; longe alit̄ meūtabile fere fatū pauerat
Nam C vñ iā dixim⁹ D cū agēte sedicione nepharia asiduis cer
taminib⁹ macedones p̄ceres in se arma vertissent. orto int̄ Se
lencū asie regē ⁊ lpsmacū bello cupiditate dominiꝝ amplioris
et senio pares animositate sup̄mas q̄ tot illustriū alexandri cō
militonū reliquias ab utroq̄ collatis signis in aciem d̄scensum
est. in qua non solū ad miseriāꝝ cumulū q̄ndecim natoꝝ varijs

Musae 26. Ptholomeus rex egipti

*Ptholomeus filius ptholomei
Ptholomeus rex egipti
Ptholomeus philadelphus*

Lpsmiaci macedonum rex

atq;

60
celorum casibus strages exercitus **lismiaci** supradicta est. et ipse
trucidat⁹ et quod supradictis filiis debebat esse sub fidem regnum ab
Antigono inuasore eisdem sublatum. Qua ex clade **Arismoe** nup re:
gina vidua puatag⁹ et exul in **Cassandria** munitissimam urbem et
Antigoni impium arspantem cum prole gemina pro salute secessit. ex
hac malorum suorum radice supremi exitii palmet exort⁹ est. **Cerani**
nus quidem pro modum aduersus **Antigonum** sumptis armis illum ma:
cedoniam expulit. seque cum iam regem dixisset ex exule **Cassandrie** ur:
bis cupid⁹ ne regni emulos haberet **lismiaci** filios nepotum san:
guinis audus factus est. Cui desiderio cum vires opam dare non
posse nosceret ad ingenium usus **Stulari** primo sorori de victoria
se non sibi sed nepotibus dum pro etate possent quehisse regnum. eos po:
tius filios quam nepotes habere sibi illam si liceret coniugem regni que
consortem optare deos omnes adiuvare. testes inducere. invocare se
illam reginam filios etiam reges coronare cuncta communi consilio et ar:
bitrio gerere. mulier primo invidias et scelestum hominem magis fi:
liis quam sibi timere. Inde vires et audacia furoresque postremo mol:
liri blanditijs fidemque verbis prestare. suadere sibi illum et si homines
deos saltem iuratos non esse deceptum. et talibus consilijs tracta C. qui
quod morte **lismiaci** perdiderat decus et regni fratris nuptijs re:
acquisitione in conubium venit. celebrant ingenii leticia et magni
fico sumptu nuptie. Vocat in concionem exercitus. eo quod teste macedo:
nici regni auro **Arismoe** insignitum opadennate quam in leticia effusa
ultero iam capta dolis in **Cassandria** virum mutat. et progressa or:
nari templa aulas domos vias omnes et publica loca iubet aras
et hostias ad sacra pagenda disponi. festumque dies ac lectum pari
coniugis adventu mandat. Hinc eo iam appropinquante **lismiacum** sex:
tumdecimum et **philippum** tertiumdecimum agentes corona:
tos illi occurrere. ac eum gratulantem suscipere impat. quod ille fraudum
faber optimus ficto vultu cupide amplexat⁹ in osculis diu sati:
gauit. ubi ubi portam urbis cum stipatoribus ingressus est illico ar:
rem capi et pueros iubet occidi. qui tam seuo ulsu percussu cum ma:
tris in gremium confugissent percussoribus superuenientibus ea flente et
femineo ululatu cuncta complere et frustra a fratre iuratos deos fi:
demque eius poscente ac pro viribus manibus satellitum gladiosque

*Ceramus solost dicitur
solost arismoe in solost*

Quintus 2.

annu

retinere et sepi⁹ natoꝝ coꝝpa nūc veste regia. nunc coꝝpe toto
ab ictib⁹ regēte seq⁹ p hijs tanq⁹ noxia *ut* vulnerib⁹ offerere
eos int̄ feta ⁊ purpuras seuissime trucidari vidisse potuit. et
cū iam vrbē p̄ditor occupass⁹ et festū om̄e v̄sū est in luctū. nō
facta sorozī copia celebradi filioꝝ fun⁹. exitam regalib⁹ ⁊ s̄q̄li
da tristi scissaq⁹ semitecta veste purpureo sangne filioꝝ r̄sper
sam duob⁹ tantū fuulis sociatā. ex vrbē lugubrē. clamantēq⁹
passo crime vultuq⁹ fecto cerāni impio distractā. et inde in sa
motraciā in exiliū deducta est. Ibi ex regina paupcula scā mu
lier. nūc splendore patriū nūc magnificēciam lismaci viri. nunc
formositatē filioꝝ et etatis florem C quib⁹ ipa iam dudum fe
lix extiterat ⁊ et inde lismaci casū regni p̄dicionē fr̄is fraudem
atq⁹ seuiciā vulnera mortemq⁹ trucē filioꝝ memorat. seq⁹ ex r̄
gnia plebeā iam delectā ⁊ calamitatib⁹ plenā exulem cernens
in q̄relis lacrimis merore continuo deuoluta vixit. q̄mdiu potue
re femmee vires tam seuū tollerare dolorem *factum*.

Alter *Flentes plurimi. Cam 16.*
K̄si nois adhuc miserabile pio adhuc intuebar aīo. et
fr̄is indignū excrebar factū. cum et ip̄e veniēs in me
am existimo. p̄solationē miss⁹ ab inferis se nō debitas s̄ q̄s exegit
fortuna scelex suoz fractis a geitu vocib⁹ pendisse penas ostē
dens. Nam recenti nepotū cede elat⁹ nimirū existimant q⁹ eam
p̄fidia bella confici q̄ fraudes cessabant vilipenso q⁹ adūl⁹ veni
ētes gallos a dardanijs offerebat auxilio eozūq⁹ sp̄reta lega
cione p̄mo exercitiū concessū ab eisde n̄ solum p̄stiat⁹ exercit⁹
victusq⁹ ē. s̄ ip̄e circūuent⁹ ⁊ pl̄imis p̄solis vulnerib⁹ emissō
cum sangne nephario spū ab hostib⁹ caput eius insanum in
victoriū signum p̄ omnem aciem eozum sublimatum delatum
est. modicum quippe meo iudicio. non tam nephandus. tam
scelerosus homo peruciat⁹ omnes in extremā mortē deducen
dus erat. Post hūc ⁊ belligenus galloꝝ r̄gulus a Sostene vict⁹
fugatusq⁹ querebat. Querebatur ⁊ Sostenes se p̄mo felicitatis
sue fulgore a p̄mo deiectū. sic ⁊ p̄mo multiplices vario
terraz tractu victorias memorans postremo in expūgnatione
Cyrei appollinis in tū susceptoꝝ vulnez dolorem deductū ut

reprobant

belligenus

Sostenes

belligenus

belligenus

pilo

61
sua in se sentiret manu deflebat. Eiusdēq; factionis thessaloz⁹ &
Emanus duces p^ontis exercitib⁹ infortunium lacrimabant suū.
Ab hijs tamē paululū semor⁹ apparebat pirr⁹ epirotaz rex c⁹
aspectū inspiciens et eius denotans verba vix satis comp^hen-
dere potui eū ne letiorē esse victorijs pactis an tristiorē suscep-
tis infortunijs. quā apt⁹ ut aliorū i penā iudicio quā breviter per-
mixtos ei⁹ splendores caliginesq; describam.

De pirro epirotaz rege. *Camilla.*

Pirrus candis p^oris mortui facmore infantulus a suis in
mortē q̄situs amicus clam subtractus. et in illirios dila-
tus heronici glauci regis illorum coniugi. eo q⁹ et ipsa
ex eandem genere foret nutend⁹ suadulq; exhibit⁹ ē. c⁹ ifancie
tana fuit humane benignitatis indoles. ut ad se diligendū adeo
traheret. glaucū ut non tantū sollerti cura illū a cassandro ma-
cedonie rge sub belli i tminatione poscente suaret v⁹ adop-
taret in filiū. Hinc epirote moti odio in misericordiā verso. cu iā
vndecimū etatis ageret annuz a glauco tanq⁹ suū regē postula-
rūt supplices. rductumq; in regnū patriū diligēti custodia ad-
etate p^odurere puberē. In qua regijs insignit⁹ tot et tam egre-
gia gessit ut spem maximā diligētib⁹ & hostib⁹ de se timorē in-
citeret. Is igit⁹ hic se hūtib⁹ a tarētinijs bello adūsus romanos
laborantib⁹ compans virib⁹ iterata legione vocat⁹ tarētis ac-
cessit. nec minor spe quā dudū patruus alexander regni itali-
ci potiundi tract⁹ copijs apud heracleam vrbem deductis. cū
lenino romano sūle certamiē inuicē. Elephantumq; munere
victoriam s⁹ cruētam optinuit. Q⁹ ad eū euestigio romanorū
sociorū ciuitates dedinauere plime. Etia a ficulis intestino bel-
lo ob agatodis mortē se se lacerantib⁹ in suū regē actit⁹ in tā
splēdidā gloriā effulsit. ut facile a plerisq; eū futurū alexandriū
magnum aliter credere⁹ v⁹ vrgentibus romanis dū aduersus
curnū atq; fabriciū apud Arilum apulie opidū collatis fig-
nis in acie descendisset. seq; iā victorē crederet turbatis belua-
rum auxilijs e manib⁹ illi victoriam sublata humerog⁹ sancit⁹
equo Marte discedere coact⁹ est. quid illi fere clades p maxima
fuit. Nam qd⁹ posse subsistere hostibus animorū auxit. q⁹ imperii

Th. Pirrus

Th. Pirrus

Th. Pirrus

Th. Pirrus 10. 11. 12. 23. 24.

opere

Th. Pirrus 10. 11. 12. 23. 24.

Th. Pirrus 10. 11. 12. 23. 24.

Th. Pirrus 10. 11. 12. 23. 24.

fuo

obfisti posse dtraxit. Tandem lotris alexandro filio relicto firma
 tisq; phidionum sociorum opidis cū copijs tranſiit in ficulos
 ad quem cū deficerent ciuitates rexq; diceret. Sicilie reuocata
 ſpernulis ſecundis certaminibus penorū vires attriuit dato iri
 ritauerit animos. Cumq; heleno filio C quē ex agatodis regis
 olim Sicilie filia ſuſcepat C ficulum regnum tanquā auctum cō
 ceſſiſſet. a tarentinis exinſperato affuere legati aientes. nī confe
 ſſim ferret ſubſidiū. tarentinos in dicionem romanorū ituros. q̄
 cernens hinc iratos cartaginenſes inſtare. Inde romanos i bel
 la puocatos vrgere in ambiguo poſitus. an aliam rem bellicā
 quā ocīſtante oportunitate apud ficulos pagendam rat⁹
 eſt. attamen a cartaginenſibus vict⁹ exiſtimās ſi feſtinus taren
 tins adēſſet cuncta in poſteꝝ reſtaurari poſſe non aliē q̄ fugiti
 uis cū quibus poſuit copijs in italiam veniens icio aruſinis in
 campis aduerſus curcū ⁊ fabricium certamen arripuit. in quo
 vict⁹ atq; fugat⁹ eſt et ſpes omnis fere ſublata. Inde cū audīſ
 ſet ob eius pfectionē fuge ſimilem ad hoſtes defeciſſe ſiciliā fe
 re omnē animo fract⁹ poſt q̄ntum annū ſumpte expeditionis
 italice ſub pfectionis figmento in epirū vacuus ſe recepit. Et
 ſic dū illi duo regna eodem tempore fortuna ſe daturā oſtēde
 ret ambo inſtanti exitu in opinato ſurripuit. Qui tot p̄ditis la
 boribus tanta ſpe luſus non dū ſans monitis minime fortūe
 credendū. cū p̄mo epirū appulit antigono macedonie regi C q̄ illi
 ſupplem̄ta negauerat. bellū mouit. et macedonie fines muſſe
 victoq; antigono regnū ei⁹ in dicionē ſuſcepit. quod cū rex iā dice
 retur macedonie ſeptimo ab aſſumptione menſe a liſimaco pri
 uatus eſt. Poſt hec aſiam greciāq; occupaturus omnē ſibi ſua
 dens bellum ſpartanis in dicit. dumq; impetū direxiſſet i mace
 doniam pugna mulierū magis quā virozū v̄tute ſupat⁹ p̄tho
 lomeum filiū ingentis v̄tutis iuuenem. et robuſtiſſimā ſui par
 tem exercit⁹ p̄didit. Tum in argos eo q̄ ibi antigonus reſugiſ
 ſet relictis ſpartanis bellum flex⁹ quē cū expūgnatione conareſ
 ic̄tu ſaxi conficiē. euſq; caput in ſolaciū deportat Antigono. Et
 ſic quā multis grandī aiauiſis multis felicit⁹ geſtis ad occidētale
 p̄mo Inde ad orientale impiū aſpirarat nil queſitū aut retentū

// ut ſe m̄q̄ q̄d poſſit effugē
 manibus quiritibus

lapide ictus vno succubuit et quod turpissimum victori regi
extitit spartanis mulieribus impellentibus cessit

De arsinoe regina. circensibus Camis.

Orandis audacia Aristotimi principis qua viuētibz pir-
ro et ptholomeo filiis pirri regis et eorum matre olimpi-
ade ausus est. Epírotarū tyrandine occupare. et bellam
Epírothe senis robur quo iuuenes in immanis tyranni exitiū
traxit me paululum pspertantem tenuere sed vidisse arsinoe
Cyrenarum reginam parit feruorem suū et amasium deplorantē
Cui q̄s pestes micat turpis amor saltē semel adiecerim r̄h̄q̄s
omisso Aristotimo placuit exercere calamū hanc ex nepotibus
lagi potius arbitror. q̄s inuenisse meminerim. que agas Cyre-
narum regis dux ex eo filiā unicā Heronicē pepit quā mori-
ens agas ut bella sedarent regni ptholomei regis egiptis fratri
sui testamento reliquit uxore. quod egre gerens arsinoe femi-
nea impulsā rabie ne r̄lictum sortiretur effectū in nupcias file-
regūq̄ Cyrenē demetriū iuuenem anrigoni regis macedone.
frēm vocauit. Fiat et ipse ex ptholomei regis filia pcreat. Qui
infausto omine s; vento secundo Cyrenas veniens c̄decorus
ut erat ab arsinoe hūma comitate susceptus est. denū cum hec
eadem minus sibi canens clam audis oculis auream cesariem
ioseas molas. aurea crispas sanguine tectas. fideros oculos
tinniam eum os. totiusq̄ corpis venustatem et iuuenile robur
intueret. ac melliflua vba placidos gestus formā mores actus
et eleganciā meditāt. Igne ceco capite magis q̄ q̄s socrum deat
amare et appetere cepit genex. secumq̄ secreta meditari amplius
uometri latina pellicare seipm. q̄ illū filie dederit dampnare mi-
cipit. nec an destitit q̄s tota in concupiscenciā generi demetrii la-
beretur. Tandem cū flammās impudice conceptas ulterius q̄n
euomeret tollerare non posset. ut libidini sue consuleret nescen-
ti iam demetrio ardores suos tremebūda deterit. et quod ille lo-
ge magis optabat ab eo supplex impetrauit p̄cibus ambozūq̄
voluptate maxīma in amplexus. cubitusq̄ mutuos perulātes

Arsinoe regina

Agas rex cyrenarum

Heronicē filia

Demetrius rex macedonie

Anrigon rex macedonie

Arasinoe regina

inire. nec ignes concepti iteratis decernere amplexibus quoniam
mo excrecentibus illis peler facta filie et oblita regni veteris glo-
rie blanda lasciuensque noctes exoptat. quas dum omnes dilec-
tissimis in osculis artibus compleribus illecebris veneris volupta-
tibus confabulacionibus oculisque formositate demetrii pascendis
occupata sumit. felicitate ceteras orbis reginas excedere arbi-
tratur. **U**ex hanc longe Arsinoe gestientem leticiam fortuna truenta
demetrii cede conuerat in lacrimas. demetrius autem regnie tenuio-
lencia fretus dum ei in amore versat totus negligere. **H**eronicem sa-
miliare regne prouidere in regni milites insolencias agere
vnuquemque despiciere cepit. Illi ab eo ammos amouet in filium pto-
lomei vertere eius acta conspiciere. et aduertere. et iuris stupra
Heronicem edoce. **Q**ue commota illico iuueni minime cauto tetedit
insidias. dumque noctu cum Arsinoe bachare armata militum. ma-
nu iubente. **H**eronicem expeditis gladiis in cubiculum tumultuo-
se irruit. ac semi sopitum seu lasciuus inuolutum manus infestas
iniecit. **H**eronicem proforibus impante ut matri adulterem preteretur
O seu pietas ut matri preteret impas cum morte aliena optimas
eius vite prem auferas. **O** heronice non satis expta vires. vi-
disse etenim matris animam per corpus insodi demetrii. et per vul-
nera omnem matris vite suauitatem effudi. si ergo miserum tanto pe-
turbas ut primo matrem occideres iussisse debueras. sed quid misel-
la Arsinoes terre facta impetu me dubies enses cum ex vlnis suis
demetrius rapi cerneret consternata merore abiecta nudi corporis
verecundia sese gladioz aciebus opponens medios in satell-
ites irruens suo corpe amantis corpus pretere conatus est. nunc
hos. nunc alios ictus nudis manibus brachiisque aut suscipiens
aut pellens cuncta clamore complens. et plangore pmaximo sa-
cellitum audaciam inculans. Inde gladios expetens sequi culpabi-
lem et supplicio dignam asserens illi precendum innocuo fide na-
te implorans illam aduocans exoransque. si frustra omnia percul-
sores quidem ea suata eius in sinu demetrii confodere. **Q**ua illi
fuisse mentem quanto dolore repleta existimare possumus. si fer-
uentissimam dilectionem si voluptatem plurimam si eius incensum
prospectemus iudicium. **H**inc si mutemur miserum cessumque cadauer

*Heronicem formosam
Arsinoem uero fida
p. 192. 2. 2. 1.*

*amouebat
p. 19*

tractantem. *se* q̄ dilectissimi cruore sedantem formositatē deflē
tem p̄ditam vitam sublatam p̄ oscula exquirentem illum cre
bro vocantē lacrimis q̄ corp̄is 7 vulnera pfundentē tui dubiū
q̄n in extremum miseriarum omniū videamus obrutam. Equi
dem si op̄mione sua felicissima viuente Demetrio fuit. difficile
nunc ea infeliciozem aliquā rep̄iri aduersus quā esto hoc sat est
Heronices p̄ris iudiciū quā ip̄a adūlabatur secuta nup̄is
p̄tholomei quibus agentibus facile credi potest eam meroze la
crimis q̄ occubuisse consumptam.

In pulchritudinem et amorem illecebrum. *Cam 19.*

Quam Demetrii infortuniū video quā stolidi plurimi for
mositatē cupiāt senciō. quos dū rideo eq̄ ob nō suscep
tā genētes seu susceptā artificioso labore collentes flocci facio.
cū unūq̄d̄q̄ parit sit cece mentis iudiciū optare sc̄j quod pro
desse non p̄t. genē quod abesse. et excolere quod necesse non
erat. Quā male sentire tales cū sp̄urcina q̄ p̄cipuū 7 sui cele
bre dec̄ oris ut quī bustūq̄ ineptas cōcupiscencias auferret. et
pudicicie sue testimoniū exhiberet gladio crebris ext̄it ictibz
incertū honestius an distreci⁹ egerit homo ille quā honeste ho
minū equa p̄bacio ē firmatū ē. *ven* pauci distrecionē p̄spectāt
Adūtit ec̄suspectus adolescens flore illū iuuentutis eximū. si se
bres si egritudines illi p̄rerent nulle cane c̄speq̄ senectutis pal
lore casurū p̄petuā. et ideo virilit̄ agens manu sua p̄ellere malu
it seuerēq̄ pulsū vsq̄ in extremū exp̄m gē seculum q̄ ignobili
ter illi parce ut surripere cāu alio succubenti. 7 sic q̄o honeste
paucis diebus abstulit. distrete cēnitati mandauit. hic ergo cū
decipiant plurimi 7 misere laquent sibi p̄traueant que allicūc
oculis. lacrimant gestibus. 7 mente cōcupiscunt. feruīda quorūq̄
se trahi p̄mittāt. Nam 7 si pudicicia labefacta semel nulla v̄m q̄
resarci continencia possit multa tamē ifausti amoris p̄cula ma
nent 7 assidue infligunt tormenta. Est ḡ mēciū lubrica ifanda pe
stis nescio q̄ c̄ p̄ter uis omē iudicō pata. sordescēs obstructa
atq̄ diligēt p̄uata custodia sūme desideria micio incautorū mētes

quod

no 40

*Spurcina q̄ sui cele
bre for̄ impatit*

Cam p̄uacitatem cessare p̄petuā

ap̄tens a 40

ad o dulci suafione cōplectās. ut intranti animus omnis apia
tur facile. et susceptus repente suis demonstracionibus puos
ad modum cōcupite rei igniculos in maximuz extollat incen
dium. **A** qua adeo cordis obfuscat acies. ut quod honestū opti
mūq; est de leuū obliuiscat. et quod longe deteri⁹ rliqua qn
tuncūq; enozmia approbent p^ocessu tēporis in p^ootis opta
ta succedant que dominatrix intrauerit demonstrat. al⁹ sūt agen
te cupidine suspiria anxietates miserie lacrimē lamentaciones
et dolores intollerabiles illico. Et si def⁹ ut aliquando ab aliqui
bus blandimentis et numeribus seu ingenijs virile robur aut
femineus vincat pudor. et eo quo desiderabat puentū sit nini
meq; repertū quod sperabat dulcedinis ifastidiū et qndoz in
odiū facile cōuertat amor. Si placeat exacerbant incendia et mul
titate anxietates insurgant. p^otererea instant discrimina potiss
me violare pudicie custodes irruant. Ita quozū p sepe aman
tes ambo nōnūquā al⁹ mermis et nud⁹ tāquā victima cesus p
cucientium p^oocubuit an pedes. **X**uius igit pestis qui ingredi
tur laborintū aut p^o longas cūinductiones lufis excluditur
aut mani spe tract⁹ cūeundo labore conficit. aut vagans abm
fidijs male sanus opprimir. **V**ideant hoc queso quibus puū ē
vires impendere. substancias consumere. tēpus omnie p^odere.
seq; de de corose morti subicere. monitūq; distant sibi consulere
et si impetuose veneri cōstancia obistere nequnt venia finant.
et faces noxias in cōcessis extinguant. **Incipit liber quintus**

De Seleuco et anthiocho ahe et Sirie regibus. **Can. 10.**
Quin post arfinoe miserias nouas vires fabricare aliqli
ocio imixti maxime miseroz caterue Seleuc⁹ et Anthio
cus olim ahe hieq; rges ifortunia sua flentes suas acu
santes neqcias affuere. quos ego r^ofocillat⁹ paululū nō desperi
bos ergo sinistro C reoz d^o fidere genuit anthioc⁹ seleuci p^oni fi
lius. cui morienti Seleuc⁹ natu maior n^oergenciū gemino suc
cessit in r^ogno. quoz thronū C ut splendori p^oni imisceret futu
re caliginis cās p sanguinē innocuū frīs atq; nouerce ascendit.
nā leodices mat⁹ ei⁹ seu q ab anthiocho viro eidē supiducta sit
seu alia feminea leuitate heronicē qndā anthioci diuge et r^ogis

4
62
Egipti sororem habebat exosam. quā defuncto anthiocho viro
orare regē filiū ut illa cū pleiā anthiocho suscepta deleteret icēpit
Cum ipse hunc prius inde seuis nimis ~~minis~~ obtēperans cū cō-
perisset percussoribus missis heronitem aufugisse cū filio atq;
se recepisse in munitissimū opidum illud euestigio conuocans
copijs cūxit obsidione. ~~temū~~ ~~Asiaticos~~ omnes et ptholomeū
frēm in liberationem eius armari sciens non confidens virib;
fraude qđ petebat obtinuit. quia misera heronites capta cum
puulo filio trucidata est. Ex qua seuiā mī Selencum atq; ptho-
lomeum acta belli semina. et cū a selenco ad ptholomeū omēs
vztes asie C que in auxilium heronites assurrexerant C tras hīs
sent. satis apparebat in ptholomeū domestice sediciones ruocas
sent in regnum ad eū omnē asiam defecturā. Quo discente Se-
lencus dissidentes vztes in dicionē redactur⁹ in altū classem
eduxit ingentē. Quinq; in asiaticos tenderet tam grandē maris
tempestatem perpelus est. ut vir nudus et paucissimis socijs
naufra⁹is deueneret in litus. O bone deus quā incognite vie tue
Quis hanc cladem postremū selenci exterminium non putasset.
hec illi saulus fuit. eius enī infortunij miseri moles ex hostib;
obsequiosi facti sunt. et naufragū atq; mermem selencū suū i re-
gem susceperē. ~~h~~ aucta cū benignitate fortuna C dementis viri
est C In ptholomeū cōfestini bellum intulit. cum quo infelicitē
pugnans adeo multiplici strage copie sue diminute sūt. ut nō
comitacioz pugnā discederet quā paulo ante ex naufragio eua-
hisset. sane dū bis expe⁹ fortūe mores scio ad cāus alios ascen-
sum tēptaret impensū euocassetq; adiutorem anthiocū fratrem
regnum asie in pmiū spondeus a ptholomeo decem annoz
impetravit inducias. Anthiocus vō regni cupidine non solum
spe promissi. ~~h~~ residuū rapiendi spe tractus. magna grecoz mī-
litum quantitate mercede conducta vocat⁹ adueniens C ne sal-
tem promisso fraudaret pmiū C quas in ptholomeū armauer-
rat copias i Selencū mī negantē cōuertit. O seua rgni cupido
qđ un⁹ genuerat pī. 7 mī pepat una i ppū armas excidii 7 loco
mutue caritatis dira exaspas odia. 7 qđ i exteros suū fūfū sāguī
nē vidicasse obuerāt ut effusores ipī sit 7 effuso gaudeāt male

*Mo ptholomeo fuit 2 pā
ob regni cupidinem*

suada regis amantes. Sed qđ tandem nō rennuīt Selenc⁹ bellū
quāpimmo congestis copijs C vt tūm fortune vulnus expire-
tur 3 obuius fratri infelici omne manus conserit 3 facta suo-
rū strage ingenti ipse miser fuga salutem nanciscitur. nec solum
Asiatum quod spoponderat fratri regnū hac infesta punga
se priuatū arbitrat⁹ rex ne furripia^t reliquū argumentis. fatiga-
tur omnib⁹. Attamen alieno potius infortunio qđ sua v^tute fac-
tum est vt sibi fuaret⁹ Siria nam arbitrantibus gallo grecis se-
lencum cecidisse et extimātib⁹ si victorem anthiochū auferret⁹
de medio omne^m asiam in p^rdam suā euestigio euentuā conui-
rantes in gloriosum victoria Anthiocū xerterunt. A quorū ex-
crabili furia non absqđ difficultate iuuenis se auro rēdit. 3 so-
cietate conuicta ex rege paterni rēgni populato^r effectus ē. Eu-
menes vō **Bithinie** rex alter ex fratribus fugatū alter p^rdonē
factū audiens vires qđ regnorū mutuis bellis ex haustas qđ va-
cuam possessore Asiam armis ingredit⁹. 3 in anthiocū gallos qđ
adhuc ex p^ridiano etramie sanctos fessos qđ cū exercitu viribus
integrali iter pgit. Quem aduersus cū anthioch⁹ cū gallo grecis
p^rcomibus agredetur facile supat. 3 omnis eius exercit⁹ fundi-
tur. 3 sic magna parte asie Eumenes possit⁹. anthiocus fuga sal-
uatus est. qui non in exte^r hostem C si quid adhuc virū supe-
rat 3 impetū vertit. sⁱ quibus potuit auxilijs fult⁹ in fratrem ite-
rato cōgredit⁹. Selencū autē more veteri nō tantū eius fortuna
inuīt quantū anthiocū infortunū. ex quo victor factus illū con-
uertit in fugā. qui cū hinc p^rtholomeū egipciū hostem inde ise-
stūm fratrem 3 ext^rinverso eumenē iam omnia occupantē cerne-
ret vaga longa que 3 mēta fatigat⁹ fuga ad socerū suū Archi-
menem Capadocie regem postremo deuenit. 3 susceptis comit⁹
dum magna animo volueret se mēdijs queri nouit a socero.
Quibus territus rector pauidus est 3 fugam arripens poti⁹
hosti p^rtholomeo qđ fratri Selenco vitam suam reddere ausus
est. Ceterum ubi nulla fidei sponhione precedente deuenit
ad hostem ab eodem confestim carceri seruari iussus est. lane-
dum egre ferret tetri loci fastidia eo deuenit vt factus meretri-
cile C cui⁹ captiuus inuērat gloriā 3 supplex ei⁹ munē e carcere.

Eumenes bithinie

Archamenius capadocie

amino

arma

4
ducere et quam ibidem fugam finierat incertus quam nam iter duceret real superstit. et dum trepidus et fere solus per denia et ignota loca salutem querens discurrebat. Nec Selenci laudabili factum eiusdem fere diebus occurrit. Nam alia perdit et variis afflictis rebus ex quod precipitatus ut quorum odia semper videbantur anera fata disiecta non essent misere expiravit. Sic ergo qui uno ex utero in lucez exierunt uno miseria conuoluti globo tenebras tam mortis quam infamie et infortunij intrauere.

*in latrone mactatus ab eisdem
confusus occubuit*

Crumptuosi plures. *Cap. 21*

Ere fratrum miseria explicaueram. et rumor flentium auditus est ingens. In quos dum oculos flecterem ante alios laodoniā vidi gementem. quod fere sola ex Eacidarum regum sanguine cum iam nereis sororum Seloni siculo nupta superstes esset populi in cursu ante opem aram ad quam confugerat trucidatam. hinc Pleomenes lacedoniū rex comes ibat merens quod suū ab Antiocho macedonie rege cecidit et ipse cum omni familia reliqua a filio pertholomei trucidatus. Hinc vero siracusanus rex querebat se fere a primo appio claudio victum. quod descendisset in bellum. et eis romanis armis retulisse suam superbiam. sic et Cornelius Asina dolens quod apud hipariam insulam ab Hannibale seniore punice claudis prefecto in colloquium fide data vocatus punica nequicia captus sit. et in vinculis mori coactus sit. Nec idem Hannibal atherat quoniam primo geniebundus deflebat. quod in agrigento obsessus et fame affligens sumptus in salutem facta eruptione cessisset. ut a iulio filua in naues repente mutata in suum exitum traheretur in mare. superatusque ab eodem et a militibus suis lapidibus cederet. Erat et ibi panthippus lacedemonius durus cuius opera victi romani durissimis verbis Cartaginensium execrabatur perfidiam asserens loco muneris se lacedemoniam repentinam a victoribus mari submersum atque necatum. Cui et si squalido habitu inuictus tamen vultu ab eo victus attilius sequebatur. cuius acta in dedecus torpenti illustrium et gloriam egregiorum iuuenum cuiuscunque originis sine recitare liber.

Laodonia

Pleomenes lacedemonius

Pero siracusanus rex

Cornelius asina

*Hannibal senior
in p. 29. 31. 32.*

Panthippus lacedemonius

no

Attilius regulus venerabili semper celebrandus memoriae origie plebs fuit. honesta tamen ex familia et alacri paupertate conspicuus. Septem enim non amplius illi in pompa regione terre fuere iugera. ex quibus suo assiduo ope victum sibi filiusque quantum tenuem demungebat. longe maiori cura fidei integritatem reliquasque virtutes quam agellum excolens. Is quippe instante romanis omnium superiorem gravissimo cartaginensium bello ob insignem eius constantiam consul dictus cum Manilio socio patam classem ascendit. et agricultore nauta et impator factus non quidem bellice rei ignarus. una cum collega primo impetu liparam melitaremque nobiles sicilię insulas siculis abstulere. Inde apud siciliam navali etamine hamulatarum penorum impatorem ac hammonem punice classis prefectum fudere. navibus illis fere sublatiis omnibus remum in affricam delati clupeam urbem vi armorum cepere. et opida plurima aut indicionem traxere. aut delevere viribus. postremo cum Attilio ex senatus decreto progarum esset impium resignata classe manilio proda penorum onusta solus in affrica remanens ire romam precepit. Cum igitur istius hostibus victorioso cum exercitu intentus in finem bellum deducere affricam pagiaret. certior factus quod mortuo villico cui agelli sui ad sustentandum iugem liberosque etiam amiserat. substitutus mercem navis abisset. nullo tam dignitatis quam victoriae elatus splendore successorem petiit. ut ex privato possit labore non publico ere eos alere quos genuerat. O preclarissimum mentis iudicium sancte sumum remittebat impium. ne inhonestum filius cogere. dare subsidium. Senatus vero eius rem domesticam curans iussit. ut sequeretur inceptum. rex is dum inquieti solertia cuncta pagis haud longe a Bagada fluvium castro firmavit. et serpente mire magnitudinis infecto et in miraculi testimonium corio romam transmissio. Karubales duos ingentes duces cum copiis armorum maximis instructis quem habuit obvios aduersus quos acriter pugnare certas cum victor fuisset. longe formidabilior ex sicilia accersitum habuit obvium hamularem. qui cum pari forma prostratus ad cartaginem vires attriuit ut ad pacem petendam cogere pene liberos

4
Satis eodem in sublimi delatus utique alias ruralibus intentus ho-
mo. Nam ubi nup ligones et rastra nunc manu gestat eburne-
um stipionem. ubi greges nunc cogit exercere. et loco bouum se-
curibus fastibusque lictores promittit ornatos. urbes classes inge-
tesque duces comprimens solitus dissolvere glebas. Quid multa iam
plebei laurea iam iouis aurea vestis iam sonipes candidi et deau-
ratus Atilio triumphalis patitur currus. iam fere diis supplicatio-
nes decreta. et scandenti capitolii reserabant fores. et ecce quasi
preteritorum penites non solum cuncta fortuna furripuit sed in contrari-
um quoque conuertit. Nam cum leges hostibus ab Atilio date
importabiles viderent ad externa auxilia conuersus inter cetera cum
lacedemonijs copijs Panticippus susceptus est. quem illico belli con-
stitueret ducem. Hic autem conferto plio mutata cum duce fortuna non
solum maxima cum romanorum clade victor euasit. verum et ipsi regu-
lum acriter oportunitatibus vinum cepit. Qui cum letum de se spec-
taculum Cartaginensibus cathenis onustus dedisset obscuro car-
ceri atque diuturno traditus in squalore pedoreque consenuit. O
quam aduersus exitus principio qui paludatus italicam urbem exi-
ueat victor victus cohercet a seruis. qui pro laborum munere
capitolii splendores iam tenere videbat triumphans futuris cal-
iginem et carceris tenebras assecutus est. et ex celebri quasi factum
videtur execrabile nomen eius. sed hic est permutat fortuna vices
in suis ius suum vltima est. que tamen marci fuerunt et si totis viribus
conata sit suo ex loco mouisse nequit. Incompedibus quidem fulgi-
diorum lucem consecutus est quam plurimi regum assequantur in solio. Nam
eo victo et in tenebris vitam agente sub varijs impatoribus
nunc in affrica. nunc in sicilia punice vires agitare fracteq. Romanis
in id deducte sunt. ut pacem eisdem petenda peni decreueris
et eum auditate captiue iuuentutis apud hostes traherent in hoc
ventum est ut detentus per quinque annos regulus apud romanos cum legatis
Cartaginensibus procuraret ut se restitutum eisdem sua iuuentus deberet
restituere sumptusque ab eo iureiurando se si non fiat quod petit ad carcerem
reditum dimissus est. per quem autem romam ventum esset huiusque senatus legatione de-
posita Atilio rogatus inquit dicere non suum sed publicum bonum prospicere
inquit mime de republica esse per assecto senem robustam iuuentutem reddere

66
Panticippus lacedaemonius dux

corrig

urbibus fesse atque exhauste viribus pacem aliquā exhibere po-
scenti magnū istud si maius superat ut maior reguli monstraret
integritas. poterat quidem amicorum et necessariorum precibus suasio-
nibusque optime pro republica dato consilio infideles atque irreligi-
giosos luisse hostes. et lata apud suos frui libertate si libuisset.
quā adeo perseverant speravit ut ad leuos et iam merito iratos ma-
luerit hostes reuerti quā suā in aliquo fide infringere aut ~~facta~~ ius ^{facta}
iurandum modo aliquo violare. Et sic carthenas quas exuerat a
roma carthaginē remeans remtrauit. Quid ob tā intemeratā
fidē arbitrari possum? nisi loco subtrahere felicitatis fortune crimi-
~~men~~ a supis etnum decus fame viri incliti refuātū esse tantorum
lucidius factū quanto videtur fidelius recusātū. cartaginenses
aut cognita que eius in senatu fuit finā accensi rabie sensuissimū
mortis genus excogitantes. eū sompno pruari iusserunt. ut eo
effectus tedio et pena incessabilis cruciatu deficeret. Daltebas
igitur oculos illi decisis eū super quasdam Carthaginiensium tabulas ex
quarum planicie crebri insurgebant aculei vincitū posuere senem
quorum in quietatione continua et assidua sanguinis emissionem. cum nec
in soporem declinare posset et quē iure nate in aculeos marie
apperebat et mortuus est. O mors longe clariores quam plurimorum ho-
minum vita quanta cum inclita laude strenuū viri spiritū ad ihe-
ros detulisti.

In ciues et in homines nequā. *Camillum*
Quid mirer impiū oceano iminasse romanos dum ta-
les intueor rei publice fuisse ciues. et quidem aduersus eos
nulle fuere fortune vires in argumento sic videre volentibus
ubi virtus sit ibi nullas partes esse fortune. apud hos quidem si
quod alicuius seordia illi spaciū lasciuiendi datū sit confestim al-
terius ope sublatū et quod male gestū negligēcia fuerat sollertia
resarcitū est. ~~ut~~ ut eo quo cupio veniā potuere. Camilli papi-
rii Scipiones. et alii multa gessisse memoratu dignissima in quibus
forsan visi sunt pauperem regulū superasse sanctitate tamen autē fide
nec ipse Cato potestior. Quis videtur civis alter mihi copias fici-
las affricasque mihi ingentes actus cotidie a suis exercitiis prodes
adeo sancte manus continuisset a publico ut non pusillū mestica-
do

indigenciam sustentasset. respondeant queso. non **C**urcius non
fabrius sed **l**ucius bestia **E**milius staurus **g**aius lelius et pre-
ceteris **C**rausus auri ingurgitator egregius et cum hijs **C**iprobi-
bisset honestas et nuocassent etiam ciues meos. **Q**uibus expe-
dicionem aliquam sumpturis prima futuri lucri questio est. furari ra-
pere. tam sacra quam profana occupare. et in exilium publicum cum du-
modo immunes a pena se viderint et planctissimum est. **S**atis quod
dicturi sint. qui suasiones auaricie nouit intelliget. **V**ellem in su-
per qui gloriam primi labores ultimi. volunt in senatu pro bono
publico in libertatem in vitam suam sententiam dicentem. **A**tilium
audissent. ut ipsi qui ciues sint si auaricia pateretur aduerterent. fuit
constantissimo viro et penorum seruiciam et chatenas expropto leuiss-
simum pro salute publica seipsum morti peruciatus seruissimos ex-
hibere. **N**on uero detestabile genus hominum postquam abiectione impro-
ba et honores et comoda omnia occuparunt cum ut omnia effu-
giant onera et cum in priuato habundent mentiri se pauperes pub-
lice non verentur. **O** quam male credendum est. hos pro salute pa-
triae animam aut sanguinem posituros qui exigente necessitate sub-
stantiam suam particulam impudentes denegant. **H**abent unde
suas virgines summe dotatas uiris exhibeant. unde nupciarum
sollennia diuina et festiuitates magnifice celebrent. **V**nde non di-
cam cinicos sed regios thalamos ornent. **V**nde purpuras coro-
nas armillas auro et lapidibus preciosas vestes uxoribus pa-
rent. **N**on stratos equos. aues. canesque nutriant. et unde rei subueni-
ant publice non habent. **O** stolidi quid erimus affinitates et po-
tentie picitante republica proderunt. **Q**uis scelestum frenabit
impetus. quis iniurias auferet. **Q**uis iura dabit. si publicum cessat
subsidiu. non aspiciunt ciues huiusmodi immo aspicere nolunt
quod primo patrie nascitur inde nobis. sed ne omnia in male meritos
loquar **I**mpetum instantissimi uiri spectanda fides cuius tanta fuit
integritas ut non lacrimis filiorum. non amicorum precibus. non dul-
cedine patrie. non cupiditate uite. non terrore instantiam suppli-
ciorum flecti aut concuti aduersus iurantium prestitum potuerit.
Neu mihi fere nil aliud mortalibus cure minimis pro minimis quod
re non solum scrupulosis interpretacionibus aut cauillationibus

Quintus montius

quid singularis dicit

hodie

plurimis rebus si per commodum fiat mille promissa fides negat me
dacijs mille iuramentis excludit. Sed quisquis es queso. qua
insuper di cordis auaricia deum ut bona cecidat orabis. qui cum sum
ma et integra sit veritas ipse. tu in falsum produxisti testem. i. fallacem
dedisti sponsores. abnegasti nomen eius. inanem superasti. risisti. lu
disti. et venerabilissime maiestatis eius non aliter quam lixe cuiusdam pre
sencia habuisti. Hec forsitan iam in obstinatione lapsus non cur
ras. quia non corporeis oculis deum ubique discernis. et sic non arbi
traris ubique presentem esse. Sed dic qua fronte honestos homines
perspectabis. reris. si deum cuncta cernentem decipe conatus es. ho
mines tibi fide existuri sunt. existimas nomen extollant tuum qui
dei nomen in nichilum assumpsisti. Verbis credant tuis. qui deum quan
tum in te fuit mendacem fecisti. erras. nec satis obsequasti. Attilium ge
ntilem hominem. cui plus cure fuit se morti tradere quam deos frivolos
quos iurarat velle decipe. si (ne per omnes pauperes et eque sple
didi viri Marti Attilij claras virtutes pambule) erubescant di
uites delicijs implicati. Erubescant urbium celsa tenentes loca sub
acreto sudoribus puluere et estivo sole exasperata cute sub ma
nibus ligone aratro in callum duratis et sub ex grege domestico super
nis lacticijs latuisse animam tanta virtute conspicuam. et splendoribus
eorum fictos vera meritorum luce turbantem. nec insurgant obscenis
quibusdam scematis suis in eum aut rideant vel contempnant. quasi eo fecerint
decoris apertissimos superarint. errant. quem vituperasse arbitrantur per
cipue laudent dum contempnant. nullum virtutibus inclito viro infortunium
maius existimo quam ab inertibus laudari.

Grandis infelicium turba. Camar

Inglus plorantium ordo clamorque me ab ignavia damp
nandorum civium in se flexit. Jam undique factus cursus erat
seque preteritis ostendebat ptolemaeus philopater. cum humanorum si esse
rate belue scelestorum insignem mestumque flentem. qui pentes quippe regni au
dus crudeli sustulerat morte. de enricide sororem patrisque coniugem. et
obscenis libidinibus iuoluit in gremio agatodie meretricis friscumque
ei inonestissimum iuueis tam misere quam turpi vitam effuderat. qui per
et Vicomar gallo dux erat alio pacto a fortuna demersus.

Justinus 13. 14. 15. 16. 17. 18.

Calanus

Ptolemaeus philopater

Enricide soror patrisque coniugem

Pyromachus

Nam quantū ptholomeo segnicies tantū huic feruor nimius
infortunij attulit. Erat etenim rubore quodam et indignatione
resperfus. quod non eo modo quo cū suis iurauerat. sed vict⁹
captiuusq; Emilio gerente consule in capicūlo baltheum solue
rit. hinc viri domarus galloꝝ rex lamentatione sonora suā dictis
exasperabat fortunā. q̃ a marcello consule supatus et occis⁹ et
eius arma in suū dedecus tāquā optima spolia iouū feretrio ob
lata sint. sane cū hos paucos nommo. ecce submittant liburni il
liri galliq; duces alij a rōmis hispani cāpani Samites Puren
Apuli lucani Ciculiq; principes tam a romanis q̃ a penis in exi
cium tracti numide puniciq; p̃mores a stipione depressi. et alij
diuersarū nacionū intanto numero optunates. vt videret exer
citus non ceterua. rex postq; omnium lacrimas querelasq; audiuit
Sypphacem numidie regē ex omnibus vnū elegi. eius post lucez
descripturus tenebras.

De sypphate numidie rege. Cambr.

Non satis sypphacis regis gen⁹ agnouit. sed (ex quocūq;
puenerit clarissimū nomē ei⁹) et eius regni potēciam
pregrandez fuisse quū vsq; ad nos deuenire testant annales. Et
intē alia sui fulgoris argumenta p̃cipitur eidem bellum vetus et
acre p̃mo cū galla mēssallioꝝ rege potētissimo. Ende cū māsini
sa filio et successore fuisse. a quibus et si sepe fuisit eos fudis
se sepissime certū est. nec solum fudisse illi a fortuna fauente cō
cessū est. q̃ñp̃mo et māsinsam r̃gno spoliātū in id redegit. vt
more latronū itinera obsidenciū p̃mo ad rapinā cogeretur. de
vt antea moncium siluestrium speleasq; ferarū cum paucis po
mis et herbarū radicibus pro cibo incautus incoleret. et postre
mo eū adeo p̃ omnem r̃gni partem fugaret vt tanquāz fluuiū
mersi nomen et vite ei⁹ spes omnis auferretur ab incolis. si biq;
regnum ei⁹ occuparet et gētes Speciosū quippe supasse hostes
atque extimasse sed speciosius illi ad ei⁹ in p̃petuū gloriā ex
tollendam fortuna concessit. Nā de certantibus pro toti⁹ orbis
imp̃rōis penisq; tā grandis populus abobus visā est. syppha
cis potēcia vt arbitrarent quocūq; se flecteret eo orbis toti⁹

Numid. et galloꝝ rex

trig. l. c. 18. m. 11.

inclinaretur impiū. qua existimatione p̄titi factū est. ut dū hic
Scipio illinc **Hasdrubal** clarissimū. duces optimū reipublice cre-
derent si illū in suas p̄tes allicere possent fortuito eadē die ab
hispania ille a cartagine nauibz eadē fere hora portū ⁊ inde re-
giam eius intrarent. In qua pozat⁹ ab ambo bus sua sub fide il-
los in mensa habuit. ⁊ tanqz i tutissimo loco vno eodēqz cubi-
culo inuicē noctē vnā t̄nfigere obtineret. Non modicū sue fe-
licitatis clarissimū documentū ⁊ longe maius si quāz **Scipioni**
tūc poscenti fidē ⁊ amicitia spopoderat obseruasset. porro volē-
te fortuna manū retrahere (ne magni regis insolencia in subli-
me ferret) āplius factū est ut astucia **Hasdrubalis** in ardore so-
phonisbe formosissime v̄ginis filie sue t̄heret **brabarijs**. a qua
demū dūx facta. ⁊ a p̄re astu edocta pumico blandicijs obtē-
tū est. ut **Scipioni** bellū in affricā t̄nslaturo p legatos añ alia p-
hiberet t̄nstitū. inde ut nec solū auxilia **Cartaginensibz** mitteret.
verū ⁊ ip̄e cū exercitu obui⁹ i festo **Scipioni** veniret. adūsus qz
cū **Masimissa** rex q̄ p̄et opinionē oīm e latebris exiens cū qb-
poterat auxilijs **Scipioni** se iūxerat ⁊ **Lelius Scipiois** legat⁹ omi-
sissent certamia. ⁊ ei⁹ suis exercitibz viuū captū in euo t̄didis-
sent manibz in ei⁹ fidē amicitia qz iā dederat ⁊ circā munificentia
v̄tē i dediciónē remētē assumeret. quā cū **Masimissa** p̄m⁹ itral-
set ut nō solū regni p̄diciónē **Siphax** miserrim⁹ augeret actū ē.
ut is q̄ sibi odiosissim⁹ erat regiā occuparet. ⁊ **Sophonisba** a se
dilectissimam medio armoz i strepitū eo spectante celebrans
nupcijs matrimonio copularet. Sic igit̄ delect⁹ **Siphax** igno p̄i-
uat⁹. ⁊ dūge. p̄ qz sublimatū **Masimissa** hostē vidisse potuit ca-
thenis multiplici⁹ int̄ alios nobiles africanos romā deduct⁹
currū triumphantis **Scipiois** p̄cessit. iussuqz senat⁹ t̄beri deduct⁹
p̄petuo carceri reclus⁹ ē. Et cū paz añ lassimū numidaz ignū
fuerat compedibus vinctus paruo cellule spacio contentari co-
actus est. **Eque** cui seruoꝝ parebat ⁊ acies obsequebat an-
plissima militū ut se uero pareret iūnxie infortunij dira necitas
Et postremo quī habundantissimas opes possiderat eo dedu-
ctus est ut moriens paup romanorū humanitate sūptu publi-
co delatus et inde sepultus sit.

multitudo

custodi

4

64

Infelicium conuentus. Cam 1.

Expediueram me a Syphace cū se miserrimum deflens
 Nabyn lacedemonioꝝ tyraunus apparuit. aiebat em̃ cū
 rex videret se a tito quincio flaniminio argo ciuitate puatum.
 et a philopemene pretore atheoꝝ fusiū multisq; nudatū opidis
 ad nichilū fere redactū. et vltimo ab Alexamine etholo p frau
 dem fuisse peniptū. quē sequebat philippus megaloponitan⁹
 deflens se a marco atilio consule ex philemreo (cui perat) de
 tractum. vinctūq; romāq; in captiuitatē inmissū ex principe
 erat et damorri⁹ etholoꝝ dur adō ipacient romā se in vincu
 lis deductū fore ferre demonstrans. vt fere vsus infamīa vider
 retur se afflictans. q; lulis custodibus cū e carcere effugisset ab
 eis secut⁹ secundo captiuus factus sit. q; tollerare non potens
 insodisse se gladio monstrabat. Cum hijs et plimī flentes erāt
 ex varijs vndiq; regionibus conueniētes. Int quos anthioc⁹
 magnus asie et hirie rex millio in regio cultu veniebat mestus.
 quē ego aspiciens ceteris pponendum sumpsi.

De anthioco magno asie et hirie rege. Cam 8.

Oloriam maioꝝ suoz p se ferebat anthioc⁹ originem scz
 proauū annulū in lecto comptū matris femozius eius
 an corā cum eo natam toti⁹ prosperitatis insigne miliciā ei⁹ s b
 alexandro et que post hanc ab eo magnifica facta sūt. que esto
 patris et patruū odia ab hominabili quadaz opacitate radios
 preteriti iubaris infringere viderent a se nō solū remtegratos
 sed auctos longe maioris pstabant iactanciā cām nā (vt iam
 supra tactū est) r̃gno mulctat⁹ vno quoq; decussus pat̃ eius
 perierat. Seleuc⁹ e⁹ post casū ad modū puer anthioc⁹ r̃gno i pa
 trio sublimat⁹ tantā seu sua solercia seu sic disponente fortuna
 rerū oportunitatē secut⁹ est. ut Sirie regno i p̃stīmā r̃ducto am
 plitudinē asiaticū etiā recuperaret om̃e qbus meritis cognomiā
 ri magnus a suis creditū est. Ceterz cū illi ad suas explendas li
 bidines duo tam ingencia r̃gna nō viderent sufficere. oculos
 iniecit in greciā. In qua tūc late victores pulso philippo mace
 donie rege vagabant romani. Que cū ad occupādū cupidum

Justus 32

Nabyn lacedemonius tyranus

Philopemene pretor atheorum

Alexamine etholus

Philippus megalopolitanus

Damorrius etholus rex

Justus 28. ubi 32.

animassent **etholi** potentissimi **grecoꝝ** populi eiꝝ ostendissent
 gdu factū ad italiā obtinendā. ⁊ pfugus a carthagine **hanibal**
 argumentis euidentissimis ipulisset cōpta militū cōpia vt i greci
 am descenderet. factū ē qꝫ pꝛet **hanibalis** cōsiliū in belli sedē ele
 git. **rex** cū multa miora egisset qꝫ puoranciū spes fuerit. captis
 qbusdā opīdis (ex hijs que rōnoꝝ socioꝝ erant) qñ pꝫ pꝫmo
 ipetu satis actū fuisset. hibernatur⁹ secessit calcidia. Ibi rex belli
 ger int alia strēnuū ducis acta amore vgis cap⁹ cū egre a **Te**
 opthelemo vginis pꝛe. vt illā vxorē ducēt obtinuisset medio
 belloꝝ i strepitu opipares celebrauit nupcias. **seꝫ** totū conui
 uijs. **luxurie. vmo. ludis. ⁊ sompno** hijeme istante cōcessit. in q
 n solū pꝫncipes ei⁹ **rex** ⁊ milites militari disciplia. si qꝫ apd eos
 erat soluta cū omīs lasciuiedo secuti sūt. **tādē** tpe adueniēte qꝫ re
 ges solent ad bella cōfurgē cū iā **mare⁹ attili⁹** cōsul cū exercitu **re**
 nisset obui⁹ illi fact⁹ apd **Thermohilas** collatis signis. suos in
 acie vtrōꝝ deduxit. **sane** i gnis exercit⁹ corpe ⁊ delicijs **marci**
dus a seuera rōnoꝝ vltate pꝫ maximā stragē i fugā vñsus ē. ex q
 et rex ipē fugiēs salutē pꝫciit. nec se tutū rat⁹. donec dimissa gre
 cia duenisset i ephesū. qꝫ frustra pꝫ legatos cū rōnis tēptata pace
 sepissime aduūso Marte pꝫ pꝫfectos nauali bello fortunā tēptauit
nā ab attilio pꝫfecto clāsis rōne cōmeat⁹ ei⁹ intēpti sūt. ⁊ dissi
 patū nauigiū omīe. **hic** haud longe toricū portū. **Dolisenas** pꝫ
 fecit⁹ ei⁹ cū magna nauū manu alimio vict⁹ atꝫ fugat⁹ ē. nec mi
 nus a **Regulo Emilio ⁊ rhodijs** polixenas itē vict⁹ cū nauū
 bus atꝫ disspus. pꝫterea **anthioco** pulso oīs fere greca i rōnoꝝ
 rū diones i diit. ⁊ pꝫles ahe ciuitates aduētate **Lucio cornelio**
scipione cōsule a societate **anthioci** discedentes rōnis sese mūxē
Is vō pluriū gēciū tā suā qꝫ auxiliarioꝝ suoz ⁊ mercenariorū
 militū agregato exercitu (pꝫ qꝫ paci mod⁹ nō inueniebat) **co**
nelio scipioni venit obuius. ⁊ falcatis qꝫdrigis elephantibusqꝫ
 plurimis iudianis populis qꝫ varijs armis mirandis potius qꝫ
 tremendis in aciem tractis pugnam aduersus **Romanos** con
 seruit. **Eumenes** vero pergamenū regis consilio falcate quadri
 ge in perturbacionem ordimum producentis circumacte sunt.
Denide hominum certamen incertum et post igentem cladem

anthioci

F. G. ambal fili. ab eudmorio
 Dio supat. p. m. p. erat p. ra.
 delata classis

Anthioci omnis eius exercitus perturbatus multisque multis et ipse in
fugam coactus Sardis tutatus. Inde noctu quo Demetrius ausu
gerat cum uxore et filijs apameam contendit. et timorositate veteri
posita legatos qui pacis leges (que darent) susciperent. Sar
dis ad consulem permisit. quibus cogentibus in cetera ultra taurum
montem relicta citra omnibus regnatus fere ex urbe religatus
abiit. nec liber. sed tributarius romanorum delectus. ergo anthiocus
a fastigio tam excelso in doloris augmentum vidit exquisitis a pra
uis suis emulorum ampliari impium. multa nempe in europa mul
ta in asiam Eumeni pergameno concessa sunt. multa et in rodijs
phoenibusque preterea ob veterem amicitiam concessa quaedam et om
nibus breuiter romanorum belli socijs cum sibi praeter regnum elepha
tes omnes naues et alia multa tam utilia quam magnifica regibus
auferre vidisset. rex enim uero post tempus et se regni tam gran
de decus maiori pro parte deposuisset non tamen mentis ardorem cupidita
temque deposuit. et regimento velat quod auri pondus nimium ro
manis impendendum ex pacto haberet se in latrocinia dedit. et
in alia uti tam grande facinus regem deceret adhibitis socijs oportu
nis nocte templum dedonei iouis gentibus ea tempestate venerandissi
mum ob ingentem praedam aggressus est. quasi ob id spolia amissi
fisset. ut diuina dignum possideret. sed repente cum instantium omnium
concursum una cum omnibus suis rex sacrilegus temporalibus perditis
diuinis immixtus occubuit. *Compressi phoenes Cam 9.*

Ieronimus peronis filius Siracusanus rex. me a cau anthi
oci magni subsistente illico occupauit. amplissimo cum
planctu demonstrans se indigne a siracusanis furentibus
cesum iuuenem atque regnatem et hoc idem damnata deflebat adiun
gens quod ante sacras deorum aras nulla inspecta reuerentia obtin
cata sit. Sic et Armonia regio pariter ex sanguine lata non minus
natae virginum media in hominum turba condita innotuitque viri exili
um quod apriani pro mille vulnera mortem querebatur. Inde Agefi
opolis iure gentium lacedaemoniorum rex ingemiscebat se a licu
theo primo lacedaemoniorum tyrannon in exilium pulsum. necnon ori
giagontos ambolomar et gaudoc Tolostobogiorum atque
Trociniarum gallogreorum reguli se sine maudio consule non

Peronis suus rex

Armonia

Agefiopolis lacedaemoniorum rex

The cupio as a man

Phylloporus abietis

Goupe manifeste

Feb 29 Sunday 1790

C de bambale Carthagenense duce **Capit. 10.**

Hannibal a longa retro nobilissimorum Carthaginensium du-
cum senē duxit originem. ⁊ hamultaris splendidi prin-
cipis filius romanorum hostis perpetuus orbe natus est. adeo ut
adhuc agente eo novū etatis annū sacrificante patre iuraverit
q̃ p̃mū p̃ etatē possit se romani nominis hostem futurū. nec ef-
fectus defuit iuramento. Nam hamultare p̃re mortuo tribu an-
nis sub hasdrubale militavit. ⁊ de se amplissimā spem prebuit
Cui cesso a barbaro quodam illico substitutus est ⁊ cū in dicio
nemi suā acri bello quosdā hispanos rēgisset populos lōgagz

Am 29° 31° 32°

H. A. p. 103. 2. m. 13. d.

4
M
obsidione cont' ius et fas Saguntinos romanorum socios coegit:
set in morte animar' a quibusdā p quietē vñs qñ secur' victoria
Italiam aggressurus transiit hiberū et gallis regulis pmittēti
bus **P**reno supato duennit ad alpes. quātam rōne mōcium
strabonissimorū et inuiciorū fere qz insultuū et latrociniorū itinera
sepe occupantiū et nimium cadenciū et gelu cōcretay lubricōtñs:
tu difficilimas pulsis in montib' calcatis niuib' dirutis aceto ig:
neqz scopulis et si fere medietatē copiarū suarū algore media
picipio pdiderit. elephantēs omnes iumentorū pmaximā qñs
titatem et appatū bellorū plurimū. cū residuo tamen supauit. et
in ea pte italie descendit (vt aliqui arbitrat') q taurino vicinia
rigat apago. secus quē milite quēre et fertilitate locorū restaura
to descendens apud **T**icmū gneū **S**cipionē romanorū cōsulē cū
exercitu debellatū sanctiūqz fugauit. Eodemqz omine pcedens
apud trebiā **S**emproniu collegā expugnauit. **I**nde acri labore
superas **A**ppenmū descendit in tustia. et cū baud longe a **f**esulis
venisset et ibi armis pridianis pluuijs exundans supasset alue
um. occupassetqz planiciē omnē locis in palustribus aquosissqz
deduct' exercit' p dies plures. vigilijs et frigore afflict' i maxi
ma pte cōtabuit. et iumenta passim moriēcia. fide nocumenti
iniecere plurimū. ipse etiā dux dū elephante qui vnic' supuīre
rat medijs in vndis supsederet frigore et aura agente plaustri
oculo vno capt' est. sane cū omnia forti animo suparet in cōmo
do et loca euassisset aquosa restaurassetqz cōmodis vires ad **E**ra
finēū veniēs flāmineū cōsulē. facta maxima rōnorū strage vicē
trucidauitqz. **H**inc ad eū ciuitates socijz romanorū cōcurrere
auxilia agere. oportuna deferre. et omnia affatim p̄bere. et dū pas
sim fere obistente nemine cuncta p italiā cū victore exercitu
populat'. **Q**. fabio maximo dictatore varia cunctacione p an
num ludificat' est. cū id romani belli fomentū nō viciendi inge
niū dicerent. **T**andē apud canas vrgente **b**arrone cōsule cōliga
tum est. quo non tam armorum virtute quam callida arte vi
ctoria potitus est **h**ambal. et adeo ea in clade romanorum cō
tudit vires **E**milio cōsule cesso et **b**arrone **V**enusium fugato
exercitu feda strage trucidato multis senatoribus consiliariis

Pretorisq; viris occisis ut vir salutis spes aliqua^{non} librat^{is} seque
seruande victis relinquerent. Actūq; erat dⁱ romana republica si
maharbalis fuisset secur⁹ consiliū. Porro ipse victoria elat⁹ et
iam secū potiunde vrbis secur⁹. ut qualis esset ciuib⁹ ostende
ret collectis ex romanorū occisorū manib⁹ anul⁹ in testimoniū
victorie **C**artaginē tria modia trāsmisit. **N**ic illi felicitatum
aper⁹ extitit. hucusq; illū euerit fortuna quātq; egit i posterū
aut ad p^otelacionē aliquā p^osperitatis assumpte aut ad de^ocliniū
p^otriuuit. **N**ā capta p^o dedicionē **C**āpana i gentis ea tēpestate po
tencie et educto ad hibernādū in eadē exercitū q^ontū credidit de
ditis **C**āpanis inieci⁹ timoris tū p^ommo longe magis exerci
tū suū vigor⁹ abstulit. **N**ā tū affluencia re⁹ atq; cāpana luxuria
in afros hyspanosq; potuit. ut quā romana struerat arma ab
illis enervaret⁹ adeo ut non quos in hiberna duxerat esse quos
eduxerat appareret. **A**ttamē e **C**apna discedēs cū illico a rōnis
valida scindere⁹ obsidione varijs cū euentib⁹ ecūuagat⁹ q^osi eā
liberatur⁹ ad scium lapidē ubi iā respiranti admo^ouit exercitū
p^o qua etiā deos tūc militasse antiquitat⁹ visū est. **N**ā p^ombriū
effusione p^omaxima factū est ut bis ab oppugnacione desiste
ret. **Q**ui frustrat⁹ intencione dū p^o italie p^ouincias discurreret
et ob id de se solo desperās euocasset ex hyspania hasdubalez
frēm famosissimū ducē secū omunicatur⁹ tanti cepti victoriam
anquā cerneret audiuit eū venientē ifelici p^ougnaa **S**almatore
cōsule apud methau⁹ supatū atq; occisū. quo ictu vna secū per
culsi milites segnes et oportunitates belli factos agnouit. inde
audiens q^o ipse in italiā traxerat bellū illd⁹ idem affricā a scipione
insuectū et euestigio **S**yp^ohacē captū cartagineses p^orimis cla
dibus fractos clausosq; fere seque ad tutandā p^oriam ruocatū sa
tis aduertit longe maiori cū dedecore se affricā petiturū quā cū
decore occupass⁹ italiā. cū igit⁹ fere senex eo rōdisset. vnde discer
erat adolescens et q^o hibi sedecim annorū possessione p^oscriptam
arbitrabat⁹ reliquisset italiā. **A**missō cū **S**cripione certamine supa
tus est maximo cartaginesū cū detrimento. **Q**uib⁹ demū veni
entibus sub legib⁹ romanorū urgente necessitate ad id vidit
deuenisse cartaginē ad q^o paulo ante venturā romā sperauerat

Hamibal 10 annis p^oerat p^oulid⁹
Hu. l. 30. p^o 1033° d^o d^o

Porro aduertens gneū seruiliū in eius mortē a romanis Carthaginem missus. clam imposita opibz suis in nauē sibi exiliū indixit. et cū paucis seruis q̄ nup̄ dux exercitū fuerat ad anthio cum iam bellū adūsus rōnos parantē pfugus abiit. ubi p̄mo benignus suscept⁹. demū inuidia p̄ncipū suspectus haberi cept⁹. tus est. postremo cū a romais victo Anthio eidē pacis leges a Scipione darent p̄monit⁹ cū rebus suis omibz cretā secessit. Ibi ad auferendā incolis de se suspiciōē et vitā suā tutandā implētis v̄nis occulte plūbo (quasi omnē suū thesaurū publice seruatur⁹ cederet) signatas in tēplo dyane suandas tōdidit. p̄ magnibzq; vacuis quas penatū ferebat specie. aux omne fūū infudit. et sic ciuibz sublata suspiciō et sibi puato securaq; p̄ tēpusculū fuit. Demū cū iā prusias bithimie rex rōnoꝝ hostis ob bellū aduersus Eumenē regē pgameni sociū eorūde motū futur⁹ videret ad eū p̄cessit. Qui suo consilio duct⁹ quedā certamina feliciter vicit. rex a romais legatis sedato bello int̄ Eumenem et Prusiā Titus Quintius Flāminius ad hanibalē p̄scendū prusie a romais missus est. Prusias vō cōstitit milites suos misit. q̄ domū omnē hanibalis cōdarent. custodirentq; ne q̄s ex illa posset euadere. Hanibal letalē sibi aduentū flāminij cominat⁹ (eo q̄ modicū de regis stabilitate cōderet) fugā arripe rat⁹ ad occultissimū sue dom⁹ positū venit. Atq; cū locū a custodibz nouisset teneri venenū (qđ semp̄ patū ad effugiendos cāus ifestos habuerat) hospitaes deos ī caput regiū et impunitatos rōnoꝝ mores deprecat⁹ hausit. nec p̄ mltū expirauit ifelix. et ī libissa bithime ciuitate sepult⁹ ē. Sic ḡ quī hyspanias occupauerat q̄ niueas supauerat alpes. q̄ niuū atq; glaciē regozes. qui appēmini fōmes. qui palustria arui loca ptulerat. qui s̄nitiū. lucanoꝝ brucioꝝq; salt⁹ p̄ sepe calcauerat. qui tot p̄torianos cōsularesq; exercit⁹ debellarat. qui romana arma strinxerat et exterrita roma omnēq; pene Italiā possederat nil iuuantibus veteribus p̄maginibus titulisq; semicecus senex priuatus et ex obsequiū regibus prestare coactus est. et inde eorum dem fraude veneno spiritū fatigatum pellere. vt quanto tētrius ī finē venerit. tanto demonstraret clarius q̄ vires mortaliū

*De morte hanibal in domo
prusi regis bithimie*

que fortune mobilitas ⁊ que rerum peuncium sit natura

¶ De prusia bichimie rege. *Cam 11.*

¶ *Instans 2239°*
Ator enim deus quasi monitor prius assistere fecit ut cum plurimos flentes undique concurrentes aduertere in solum prusiam triste querulumque venientem oculos flecterem forsitan ut dum ei⁹ explicare miseriam meritum male suate fidei in hanibalem demonstrare. Ceteris igitur derelictis in ei⁹ calamitates ultro deueniam. Si antiquitati fidei preestabim⁹ vetustissimos bichimie fuisse reges facile credimus: ex quibus continuata successibus plebs fuit. Prusias unus non minimo inter alios proavosque splendore conspiciendus: sedatis inter se ⁊ Eumene regem pergamum bellis ⁊ hanibalem perfidia sua mortuo Nicomedi filio strennuo iuveni ⁊ clare iocundis nouerca superinduxisset. ⁊ ex ea suscepisset filios volens tamque expedita diuise susceptis de regni successionem prouidere in conspectu ratione scelestissimi facinoris cadens: celsitudinis sue lubricum et claritati nebula inuenit. Nam cum satellibus suis commutasset consilium quod erat occidendi Nicomedis eo tunc absentis: clam opem amicum (ad quos scelestis regis propositum venerat) Nicomedes consilij cercior fact⁹ reuocatus est. Qui impatientis patris iniquitatem ferens necessarium stipatus viribus premittantem aggressus eum facili labore igno expulit. ⁊ cum in se omnes procerum vultus sceleris miser Prusias nec adiutus nec suscept⁹ ab aliquo puatus cum paucis suis exul abiit: tamque dire post hec in eum deservit fortuna ut tectum ipsius etiam inquireret a puulis. ⁊ sic solus senex ⁊ mops vite sue metus et rubore vexatus: tam ex cogitati facinoris quam perditae sublimitatis in salutem suam querendam ⁊ verecundiam evitandam per incognita loca se alium menciens fere stipem querens ambulabat: nocturnum ⁊ diurnum fidebat in tenebris. sed quis regum fortune facile preest manus euadere: non adeo potuit latuisse prusias quod Nicomedis iras euaderet a quo pro multa conceptus ut morte sua conceptum in se scelus pararet et manibus hanibalis debitas penas daret non minori in se quam cogitasset in filium senicia occisus occubuit. Et hic dum natis nequiter consulere conatur igni claritatem fame decus viteque commodum infeliciter perdidit rex infidus.

¶ De perseo macedonie rege. *Cam 12.*

¶ Nicomedes filius prusias

Ostendere libet querentium plurimum tam nomina quam fortunas
ut in pseu macedonum regem (quem mestum carchenisque et
compedibus impeditum venientem video) exerceam calamum
Delectat me quippe summe hos videre detectos quos per fraude
stat celsos regnum ascendisse apices. **P**erseu philippi demetrii
filij macedonie regis ex concubina filium fuisse satis per certo habi
tum. **H**ic astucia et regni auditate plenus cernens demetrium sibi
fratrem (eo quod ex matrimonio percreatus esset suo obstante desiderio in
cauto terendit istidias philippoque patri magnos apparatus in romam
bellum moliente oportunitate captata demetrium quod apud romanos
obses fuisset falsis litteris tamquam a romanis eidem demetrio venienti
bus suspectum fecit. superaddens ob hoc in se eo quod patris foueret com
filium a demetrio morte die lustrati exercitus machinatum. **I**n quo ne
cessum cum philippum miserum attendisset nec an distitit quam iuueni nil tale
nimenti apud **A**strum poenicie opidum in conuiuio porrigere ad opida
venenum. **D**olentique in cubiculo patris fratrisque et porrectoris nequicia
trapezis in caput et faucis reuolutis includeret morituro spiritus
quo defuncto cum iam sibi regnum deberi **P**erseus adueneret ne differ
ret in patris vitam moliri incepit istidias quod philippus sentiens in cassum
crudelitatem suam in demetrium deflens cum occidendi perisset non dare
copiam tabescens egrotudine incidit et fere sexagenarius expirauit
cui **P**erseus illico successit in regno factus igitur **P**erseus sui desiderij
compos ne diu petito per fraude gauderet **P**ristine sue conditionis
oblitus nimium elatus est et unum quod illi diuinitus potuisse esse
cum se regnum romanorum scilicet pacem spreuit in sanus iunctusque trachibus
Illiricis macedonibus bellum maximo cum apparatu mouit romanis
aduensis quem primo **R**omani **S**ulpicium consulem cum exercitibus mise
re qui cum ite fugatus a perseo esset et multa insuper ab eodem in ro
manos acta essent confestim **E**milius paulus substitutus sumptu
to ex puule filie verbis augurio securus victoriae ad macedonie
fines aduenit et ibi tam strennue rem bellicam gessit ut non so
lum regis disperderet copias verum eo fugato in dicionem reg
num omne susciperet. **H**ic et ipsum pseum (qui in Samothracia ausu
gerat) misso moctauio captum habuit et cum eo duos filios

*Insuper lib. 27. c. 31.
Pseu. lib. 2. c. 20.
Pseu. lib. 2. c. 20.*

Alexandru scz ꝛ philippum quos rebus cōpositis romā cū cap
tuo patre deuerit. ibi onusti cathenis Emilij magnifici triumphū
currum precessere dolentes. Quis non credat perseū stupidum
gementē qꝫ tā grandem rex mutacionem spectasse. quis nō ar
bitratur eū copiosas veteribus fraudibus lacrimas ipendisse. Ad
quas exhibendas p maximū cū causa cōmodū concessū est. nā
senatus iussu cū filijs indultū fuisse appareat. albam deduct⁹ ē.
ibiꝫ carceri dāpnatus perpetuo. qua in parte regem demergens
miserius ab aula deductus ad carcerem. a dominio in seruiciū.
tractus a splendore in tenebras ab amicis eximijs in extremas
fere penuriā. Sic volens agit fortuna cui im panti cetera fere pa
rent. Porro ꝛ recordacione regij fulgoris ꝛ tetti carceris pedo
re confectus. deiectus p seus clausit diem. ꝛ humanitate poti⁹
rōnoꝝ qꝫ suo merito publicis ipensis regio ritu delat⁹ est. c⁹ (ut
suprema videat miseria) alē ex filijs (ut fertur) ad tollerandā
inopiā etariā fabricā rome didicit. ꝛ exēcut ut esset manifestū
omnibus dū velit deus manus ad regia scepra gerenda. natas
ad malleos tēctandos ferreos retorqueri.

De more fortune ꝛ deiectis paucis. *Cam. 13.*

Iudit fortuna quociens ex fece (ut ita loquar) ple
bea nō nullos ad rgale sublimat fastigiū. rex saciata lu
do fastigiens rotatu luctifero ignauos deuoluit ad p̄stmiū. qꝫ lusi
nō alit qꝫ si ambages magicas aut sompniū prospectassent stu
pidi suiꝫ incerti vacuis manibꝫ leues auras tenē cupientes.
manes querelas emittunt ioculatrice vidente. hōꝝ qꝫmā aliqui
hac intēpestata falsa cristimacione quondā rges sunt crediti ut
eoz ascensū repetiūꝫ descensū referā. abire pmittā iochim sa
cerdotē maximū deoz. c⁹ post manē pontificatū mut⁹ fieri fere
in momento contigit. ꝛ subsequētē infanda ab infirmitate cor
ripi ꝛ postremo csumi. amouūꝫ alexandri p̄fectū qꝫ dū nimis
deliciosus anchiocenis iſerret iurias ut eas efugeret se i femi
neū habitū t̄is formare n̄ erubuit. o miser ante qꝫ hostiū expiret
gladios se esse qd fuerat ignominiose p̄fessus ē ꝛ sic dū anas
sexu p̄fert viriliter ferocitate qꝫ retenta forsan. p̄fuisse potuerat

Perseus rex fuit faber

115

Quoniam iudex iudiciorum

Quoniam alius p̄fectus

*Fortis mulieris si desit ut ad
anoy suoy admodū p̄fectus
qualitas p̄fectus ꝛ h̄c m̄f
dū anas p̄fectus p̄fectus*

in muliebrem mutata molliciem nō dignus ut homo mori fe-
mmam trucidat. et sic dum longiorem fraude vitam desiderat nu-
fauste perdidit quā tenebat.

De pseudo philippo macedonie rege. Cam 12.

Macedonibus olim victo atq; sublato pseo romis egre
subsistere patientib; Andristum suū seu liberum min⁹
certū sed exnee sortis et mercenariū hominē fabula qua
dā ut (satis arbitrari pē) demetrii regis Sirie in psei olim re-
ges macedonie filiū subornatū eiusdē demetrii opa romā mis-
sum ac inde eodē pstante filiū fugientē. et i macedoniā redeun-
tem se regem dicere ausū legim⁹. Cui ausū cū nil pstaret suffia-
gi pter formā et oris habitū (quib; philippo patri psei phni-
lis erat) inter fortune fauor affuit. ut a macedonibus suis ru-
sticus dyademate regio decorat⁹ pseudo philippus etiā diceret.
Oridiculū randiculū videre nebulonē suū ab ergastulo solio
in regio residente. et purpura notis in signē regis ac rgni pce-
ribus impante. s; quid multa. cū solio regalē animū Andristū
assūpisse visū est. Nā suocatis undiq; subsidijs non solū ma-
cedoniā auferre romanis. s; eis mouere bellū et cūcta p ut bel-
li videbant oportunitates expetere disponē. et sollerter agere
ortus est. quē dū romani p ludibrio vilipenderēt sua ignomi-
nia eius auxere gloriā. Nā missus tanq; ad mediocre bellū ad-
uersus eū Inuencius pret⁹ cū copijs omnibus fugat⁹ est. in cui⁹
vltionē et rabiē macedonū opprimendā Metellus cōsul conse-
stim cū exercitu cūlari obuius elato factus in acie descendens
cū frivole sint fiete vires ipetu pmo macedonas fudit. et breui
romanis omnē fecit macedoniā rectigalē. Andristū vero a re-
gulo quodā riacū (apud quē p salute confugerat) susceptū ro-
mam vinctis cōpedibus traxit. actūq; est ut illū tanq; verū re-
gem Metellus triumphans ante currū deduceret. Ad quē viden-
dum audior q; veros hacten⁹ reges omīs romana multitudo
cōcurrit. Et sic quā audens Andristus effugerat. pēna miseriā
remtrauit. s; pma paululū acrior est. leuīs enī que cū homie na-
scitur ei⁹ respectu que fugiente felicitate suscipit.

De alexandro hala sirie rege. Cam 14.

Augustus 39. 39.

Per ludo supiorū iungendus est alter. qui q̄nto diuici
or tanto exitū habuit acriorem. Anthiocho q̄dā ephī
phane mortuo fili⁹ puul⁹ Anthiocus eupat supstes
fuit cui r̄gnū deberi videbat. ni Demetri⁹ ei⁹ dē ephī
phanis frat C qui obles rome detinebat. Audita fratris morte
clam fugam capescens. ⁊ in regnū rediens se r̄gem faciens abstu
lisset. Qui cū insolencia sua adiacentib⁹ r̄gibus grauissimus vi
deretur ab aria rathe capodocie r̄ge et p̄tholomeo egipti ac attra
lo asie ad eiciēdū eum subditorum etiā fauore noua et multa
ta fabula cōmentā ē. Sumptērūt in iuuenē adiciois vltimē cui
cū nomen balas esset alexandrum dixere. ⁊ subornatū p opo
tune Ephiphams finere filiū. et fauente fortuna mendacio di
ctorum r̄gum auxilijs deuectus in siriā C tanquā patriū real
sumptur⁹ r̄gnū. Ob austeritatē demetri⁹ a multis benigne su
sceptus. dū vi r̄liquos occupare conat⁹ a demetrio susus ē. Cui⁹
vires illico iam dicti r̄ges r̄stantauere. ⁊ sic secūdo cū demetrio
descendens in aciem illum acrit pugnātem occidit. ⁊ deinde
regnū facili omne obtinuit. tantaq; fuit fabule r̄gum fides vt
suffragante successu victorie Ephiphams verus haberet fili⁹.
clarus q; int ceteros r̄ges fact⁹ tribilis etiā subornatorib⁹ effice
retur. sed male suoz memor ⁊ presentis felicitatis ingrat⁹ sup
ta cōiuge Cleopatra philometoris filia dū secūdis ponere mo
dum negligit philometo socero C quē quasi honoratur⁹ vocaret
in regnum. ⁊ tetēdit infidias. quas cū p̄tholome⁹ euahisset idig
naris ante alia filiam illi surripuit. ⁊ demetrio iuueni C qui fili⁹
fuerat demetri⁹ a Pala occisi. iunxit in diuigem eūq; cōciliatis
sibi anthiocenis ad r̄gnū patriū assumendū vocauit a Creta
Nam ibidem demetri⁹ pater inīcio belli cū fratre ⁊ maxima qn
titate pecunie apud Grinīhū hospite suum Certensem ad fūtos
euent⁹ suandos cōmiserat. ⁊ adūsus Halam parato exercitu ire
suasit. Cui iam omnes siri fauerent egre bale ignauiam ferētes
in desidem luxurieq; deditū castra mouit adūsus quem necessi
tate magis q; cupidine glorie Halas parat⁹ cū copijs veniens
pugna conferta victus atq; fugat⁹ est ⁊ dum i Arabiam salu
rē peteret a sabulo potentissimo arabe occisus. ei⁹ caput abscisū

fordum

Augustus 39.

cu

Ptholomeo egrotanti in solaciū missū. Et sic rex felicis tam violata solio quā manibz tincti demetrii et si nō dēbitas q̄s tam erigit fortuna penas dedit.

Laphi quīdam. *Cap. 16*

G **H**acti gais et tyberius frēs post miserā alexandri non min⁹ clamoribz camerulā meā replentes q̄z dudū tribu ni romanū for̄ facerent recitātes quas sediciofissimī res nouas tēptassent. se tantū electos a tribunatu occisosq̄ duz fugerent. et q̄ alterius caput ab opimio consule septimo auro pensatum sit querebant. pre ex alia hasdrubal penon pnceps non minus insigni osternacione miser q̄z habitu facieq̄ tristis aiebat. voce fracta singultibus infortunio suo classē omne cartaginēsem cōburi. arma a ciuibz reddi. pncibus alijsq̄ ut a veteri migra rent vbi impari vidisse sibiq̄ super mūdā tam diu spirituz refuatū ut itē post rēpentinū cartaginēsiū furore armis ex au ro argentoq̄ puatorz tabefactis et extabulatis domoz classe re staurata ac ex crinibus matronaz nauim rudentibz resarcitis et a viris mulieribzq̄ audaci⁹ q̄z felici⁹ q̄z in salutē cōcurfū pub licū ciuitatē viribus exhaustam frustata furozis spe viderit oc cupari amplioriq̄ ciuiū iactura omnes vna secū mermes fortu nis relictis omibz excludi. et catuam flendo puos cū cōiugi bus natos trahendo natale solū relinqui. et decem et septē dierū spacio affrice impantē patriā cremari cōmunē et (ne aliquod illi supesset euentus tā diri solamen) quod ipse fecisse micio de buisset ēca maloz publicoz finē factū ab egregia conuige asse rebat. se eū cū prole gemina ne sibi natisq̄ pūre contingeret i medias flāmas patrie erurendam mīcerat. Quid non pē quo cūq̄ generosus animus p̄stīmā gloriā cū fūta ignomia pensauit animosā mlier. quā arbitrata i dies tollerare nō posse finire ma luit honesta morte quā turpi inchoasse vitā. Sed cū omnia in tempore casura sint. suo pē in maturo casu cōgtulari carthago eo q̄ omne eius eū duay tam forcū mulierū fato cōclufū sit. Prima ciuitatis edificatrix cū castissima viduitate sua moriens posteris ostēdisse conata est honestatem vite ceteris cōmodis

Hasdrubal penon dux

Carthagini p̄stīma

preferendam. Postremo uupta in publico ciuitatis excidio de-
monstrasse voluit vitam et posteritatem omnem tanquam superflua fo-
re obiciendam. Veniebat et aristonicus post hasdrubalem qui Anti-
ochi regis asie ex Ephesia pelice filio dolebat se quesito patrio reg-
no a Perpenna romano consule deiectum carcerique reclusum. sic Jo-
nathas iudeorum princeps et pontifex querebat quod cum multa feli-
cia bella gessisset a Triphone fraude captus sit. et in sui vituperium
per firiam circumductus. et ab eodem ultimo interemptus. Si-
militer erat et Tripho qui occisus fraude Antiocho (cui The-
os cognomen erat) se firie regem dixerat. Tandem ab Antiocho
sothere expugnatus se in dora castellum offesum consuebat. et dum
clam ad opiam fugeret. interceptum et occisum. Quis queat as-
sumptum omnem dicere clades. innumeri veniebant. sed inter alios de-
metrius (qui alexandrum balam superauerat) ad continuandam
seriem placuit assumptum.

Demetrio firie rege. *Capitulum*

Sic superius ostensum est. demetrium (de quo sermonem
habitu sumus) quia alexandrum balam fictum re-
gem adiutorio regis egiptiaci regno expulit filium fuisse deme-
trij. qui rome obses pro Antiocho fratre daretur. et inde succes-
suam veteris seleuci prolem. hic alexandro fugato omnique reg-
no suscepto pacatis omnibus in tranquillo positus ocio facile in
securitatemque collapsus suis cepit haberi fastidio. Quod aduersus
ut purgata merces eiusdem in preceps rediret aduersus Arsati-
dem parthorum regem (orientalium regum subsidio fulcus)
bellum mouit. Qui tantum fauit fortuna ut multis iam ex parthis
susceptis victorijs regnum etiam occupaturus videretur. ni sub spe
pacis per fraudem illum cepisset Arsatides. Satis erat misero ex re-
ge deuemisse captiuum. sed inmoderate fortune periculum visum est. egitque
ut Arsatidis iussu catenatus per ora omnium suarum ciuitatum
dececorose in spectaculum traheretur. Hinc ab eodem in hircania
missus. eidem Arsatidis filia matrimonio iuncta est. et reg-
ni spe facta quod post cladem Antiochus frater eius occupauerat illico.

hypocritam

caute

Quí cum seruaret defuncto **arsatide** tracto in fuge sententiam
 gallimandro amico illā cum eo parthico velatus habitu sup̄sit
 Quod **pharactes** (quí patri successerat) sciens equitū celerí
 tate (quí compendia tenuere viarū) iam euadentē r̄traxit a fu
 ga. ⁊ castigatum grauit̄ remisit in hircaniā ad uxorem quā pe
 nes demiceps arciori custodia suatus ē. Ceterū tractu temporis
 cū ex uxore filios suscepisset ⁊ inde quasi pignore dato suaret
 laxus captato tēpore cū eodem quo sup̄a iteꝝ fugā cepit. Itē
 rumq; retract⁹ talisq; donat⁹ auris iugi liberisq; concessus tā
 q̄ in p̄destinata sibi carcerem i hircaniā insinissus. Quid si ple
 beo hominioni. ne dū regis iuueni fugere capi. retrahi carce
 rariq; attingat tocens. nōne ifelicissimū iudicabim⁹ omēs. sed
 quid tandē ostendisse voluit fortuna aduersū se hoīm consilia
 nullius momenti fore sibi ad extollendos quos velit dep̄men
 tosq; multiplices ⁊ incognitas esse vias. ⁊ hinc vnde sal⁹ mi⁹
 expectabat a demetrio inde ei exorta libertas est. Anthiocus
 quidē sedetēs demetrii frater occupato **Sirie** r̄gno a **Cleopatra**
 demetrii cōiuge sibi compulata matrimonio sublato **Arsatide**
 (ne more fratris segnicie dampnaret obmissam fr̄is ifortunio
 in **Parchos** expeditionē assūpsit. exercitūq; p̄rimū auro argē
 toq; aspiciū ducens plurū bellorū ul̄ p̄lion victor ⁊ **babiloia**
 capta parthisq; infra iminos redactis finē ipositur⁹ nomini vi
 debat p̄thito q̄ ob rem ericiū timens **Pharactes** ad ret̄hendū
 Anthiocū in r̄gnū patriū cū parthis auxilijs vt illud occuparet
 ab eodem captu⁹ demetri⁹ missus est. sane cū esset ḡuis ciuitati
 bus in hibernis. ⁊ exercit⁹ Anthioci in cōposito die vna diuis⁹
 occidit omis ab incolis. ⁊ hac eadē solus Anthioc⁹ fere **apha**
 racte vict⁹ ⁊ occisus est. ⁊ fere demetri⁹ ab itinere reuocat⁹ per
 nix quippe aduolauerat. facileq; iam r̄gnū **Sirie** suscepit omi
 ne ⁊ sic hostis ope quod suo nequerat i fortunā regni p̄stinā re
 uocatus est. Quí dū iteꝝ clara regnaret felicitate felici⁹ delicijs
 habundās ex memoria calamitates p̄terite cecidere ⁊ aio au
 cto dū plus quā illi opus sit cupit miser qd̄ habebat perdidit.
 Nam elati mores p̄stini vl̄ naturale ei⁹ ingeniū apud **parthos**
Hircanosq; lōga consuetudie exasperati fr̄is illū intollerabile

Pharactes rex parthorum

Pharactes rex parthorum n. rex parthorum

Anthiocus rex syrie

simil

simil

alund

Pholomeus eugetes

abstulit subornato

fecerat. et exorsu. nec ali. preti hoste ad sua ruina videbat deficere
qz ipe pollicitacio ibi cleopatre socr. sue isulte pti. adinuemit
facile. ea qppe tēpestate cleoptra cū pholomeo eūgete viro suo
male duemebat. et idēco ut eū amouēt a rēgno vocat cū exer:
citu genex. s. eūgetes qz dudū i ptem ei. demetriū rēges egerat
vlt. astucia. ebēnā iuuenē qndā negociatoris pharci filiū sub:
ornaūit. et tāqz vnū ex familia rēgia rāssūptūz hibi hrie rēgnū cū
egiptioz copiis insinist i hriā. q illo icipiente a pamia rbellans
ois ebēnā cū alexander nomē appositū fuerat suscepit in regē
demetri. ab egipto hac rex mutacōne ruocat. ex tēplo adūl.
inuasore bellū cōfuit a q maxia cū strage suoz vict. atqz fuga:
tus. egitqz fortuna ut q rēgnū bale subornato. ebenna spoliatur
eodem. quid demetrius tanto egrius tulit qnto post exactis la:
boribz carcey possidebat lect. hic cū se ab vxore et filiis dereli:
ctū cneret ex tā igēti rēgno cū puo suoz numero rligione hercu:
lei tēpli defenfur. exiuit. pecijtqz Tprū c. i portu naui (ut erat
miser) egrediēs iussu pfecti loci in litore obrūcat. et ea agente
q pīsa cūcta rducit i nichilū anxietates cū vita finiūt.

De alexandro ebenna. Cam 18.

Ibet nō mi. p ludos fortūe vagari. asiaticasqz enariare
nimas. ex eis qppe cū risu mixta vrit vtilitas. Vbi cū re:
liqs frequē extorquet doctrine mixta cōpassio lacrimas. Stetit igit
nī iā vacuo corā obfir. lacrima et meroē. ebēna c. pauloan me:
morā fecini. tristisqz (ex negociatore origmē ifandā audaciaz
suā nīi tā regīā pātē suā in gntudmē et enormia saclegia reti:
cēs) tū ifortuūa dplorabat. h. ego ascensū noscēs audiesqz de:
scēsū plei. qz ipe facēt esto vbis pacis apire disposui. satis ostē:
hū ē ebēnā eūgetis fictioē et fortūe phidio rēgē fām. cū fictioi
(ut q n erat eē credere firmi) nō modicū fauoris attulit fle:
uisse anthioci rēgis corp. a rēge pharthoz ruexū. a fūmo studio
ritu sepelisse regio. Trono igit regali residens et felix iudicio suo
mercinonionz oblit. i stolidā deuectus supbiā. hos stēpnere.
pūpendē illos. alios ludē. sese insolent agē vltra qz regē dceat
et in pmozē suū eūgetē bñficionz mgt. furere cepit ignauus

Quod et si impatienter ferrent hiri adeo egre Euergetes tulit. ut
versa mente quē sublimauerat deicere desideraret. ardent. nec
opus desiderio defuit. Audiuerat quippe ex demetrio occiso a ma-
tre Seleuco superuenire grippū ab eodē titulo magis quā regno in-
signitū. quē cū illi filiam spondidisset i diugem. et misisset aurē-
lia confestim suscitauit in alexandriū. Ad quē cū iam belli potēs
appareret hiri ab alexandro deficientes denuo confluxere. tandē
cōgregatis ab utroque copiis in certamine concursū est. victusque
alexander. quī fugiens se anthiocia cōtulit. in qua pecunie in-
ops cū stipendia nequē exhibere milibus ex tēplo iouis victo-
rie signū ex auro solidū iocans se a ioue accepisse victoriā tolli
iussit. sed (alia sup alia ingruente necessitate) iouis etiā simul-
lachrum infiniti ponderis auferre a tēplo satagens audito a ci-
uibus sacrilegio in eū repentin⁹ oim cōfusus factus est. ex quo
sacrilegus se vnt in fugam et tēpestatibus maris agitatus va-
lidis. atque desertus a sociis errabundus a latronibus captus grip-
po ins missus est niuus. A quo (ut aliquando tam fiete maie-
statis delictū quā etiā iocōsū sacrilegiū pena debita solueret) oc-
cisus est. Nil edepol tollerabile nim⁹ mercenario sublimato.
cum non alit tales se videri posse arbitrent nobiles nisi sortem
veterē cōsortesque despiciant. et coacta quadā morū gūitate cel-
sos natura homines imitando phingant. et dū janitores dapifer-
ros et pincernas statuerunt regiā verā generositatē attigisse se
estimant. Quid fastidiosius p̄spectare quā tales non risus fict⁹
non sui caritas. nō luronū copia. non aulaꝝ ornat⁹ generosis
animos facit. aut in eē conseruat elatos. se ipm noscere virtutis
miciū est. cui⁹ quociens fuit inmemores eleuati tociens zebenne
casum merent insipidi.

¶ Dolentes pauci. Camig.

¶ Timentus Arbenor rex non absque illecebrā romanorū spi-
rit⁹ nota michi a zebenna soluto p̄sto affuit. querebat a
sueo domicilio optanti successori triumphū surripere glori-
am p̄maximā fraudē fide fracta capt⁹ sit romāque transmissus. et
ibi dū magis turpit de securitate reꝝ quā de iuris honestate cura-
tur a senatu olim iustissimo ex decepto rege iniuriat⁹ captiuus

Arbenor rex fuit
Arbenor rex

Arbenor rex

Arbenor rex

Cl. Cleopatra

et apud albam seruari iussus effectus sit. **A** quo facile oculos an
ferre et aures Cleopatre lamentationes quare potuerit. h. vnguibz
genas rigauerat discerpseratqz emes et veste dirupat lugubre
et crebris singultibz imperfectas voces admodum infringebat ut vir sa
tis possem ex eis tanti doloris percipere causas. Aiebat enim (put
ipse percipere potui) se ex Ephiphane Ptolemyo genitum adultam
philometori fratri in coniugium datam. et cum eo egipcius ipse. eo
qz sublato a Cyrenis Evergete fratre alto reuocato ei cum regno se
ipsam dedisse in coniugem. **A** quo medio nuptiarum sacro filiorum alter
rum ei in gremio fuisse confossum. Hic cum ex illo filios peperisset se
abdicata Cleopatram filiam quam ante per vim stuprauerat in coniu
gem assumpsisse. Inde ei seruitia ciuitatem veterem colonum nudata. pe
regrinis esse concessa. Et cum is ob sua scelera timeret invidias. et
cum noua coniuge liberisqz exisset exul primo bellum illi passe. De
mum in loco suo primogenitus filius rex diceret ab egipcius occidit
se a Cirenis accitum. Et cum ob immanitatem eius ciues e locis publi
cis illius euerterent ymagines filium (quem ex ea suscepit) membra
tini cesum natale suum celebranti medio in iunio insimulasse. et alia qz
plura inferis istanda narrabat. q. pculdubio in se calamum verterent
in numidarum astutissimum rex Jugurta veniens reuisset. *Ca. 20.*

Jugurta numidarum rex

Araxit (ut satis etiam est) Jugurta genitus a masinissa rege opti
mo romani populi amico. Cui inter alios tres fuere filii. in
cipula manastabiles et gulussa. manastabiles genuit ex co
rubina Jugurtam qz ea de causa liquerat moriens masinissa puatam.
incipula vero eo q. optime idolis appareret ad se illum vocauerat.
eumqz cum filiis ad herbale et iensale in regia nutiebat. tamen cum subdicio
numidarum in hispaniam ad scipionem cum milianum bellum aduersus numan
tinum gerentem missus a patruo admodum se strenue in omnibus habuit. ut victa
numancia per contumaciam summe a scipione laudaretur. et cum laus laudem sua
rum plenam ad incipulam regem remissus ab eo per modicum adoptatus in
filium eo moriente cum filiis pariter relictus est heres. erat autem Jugurta vir
aceris ingenij. ferocis animi. robusti corporis. et astucie copiosus. in illi
ius iurandi nil fidei. nil sci. nec diuino aliquid erat. et inter cetera maxie
flagrabat cupidie regni. ob quam estimas parum sibi soli. q. etiam relictu fu
erat. cum iam in iensalem non absqz causa tacitum acceperisset odium fraude in illum
primos molitus est impetum. et opa cuiusdam iensalis serui noctu in

Sirta opido illū occupat obrunctatq. Quod crimē a romais
iam auaricie dedinis auro quibusdaz dato piatū est. Inde iam
nimiū in suis thesauris fidens in Acherbalem palā irruit onera
taq. nugis legacione romana (que in salutem Acherbalis ve
nerat) illū se illi obhdione victū cedentē cont. fidem p̄sticā p̄
cruciat. multos occidit. Sic rex solus factus est. ⁊ p. fratū viscē
ta magn. metuendusq. tā potēcia q. ingenio arteq. belloz (
qua. int. Afros ea tēpestare pollebat p̄cipu.) formidandus eua
fit. O fallax hominū spes arbitrabat. Iugurta qd. p. vi. et nefas
quesiuerat posse pacifice possidere. s. quos fruct. p̄dicionis flo
res emittant illi a vindice deo) parua mora imposita) demon
strata est. Nam dū eadē via qua. p̄mū purgauerat scelus. conat.
expiare secūdū nō p̄mittente romana plebe nobilitati ifesta ni
miū aduersus eum cū cōsule missus exercitus est. sed in cassū.
Ducibz em. corruptis pecūia exercitū fere sub aulo p̄toze deleuit.
nec profuit illi aurū in sentenciā suā p. maximam p̄tem senato
rum traxisse. ⁊ aliquos ex tribunis romāq. missos lugubricum
veste venisse. q̄nymmo postq. creditum ē eius opa Masinam
gulusse filiū regni. Numidie petitorē rome occisū italiā euesti
gio iussus exire in Numidiā redijt. Quod ad ingeniū vers. ar
te punica conat. est. s. possit in longū bellū trahere. ut satis appa
rebat pl. spei habens s. quid in tēpore noui cōtingeret q. i. vi
ribus suis fiducia. ⁊ sic circūctomibz varijs tam legaciones ro
manozū. q. consules aliosq. belli duces frustabat. Quoz auari
ciā cū rome plebs aut suspicaret. aut cognosceret adūsante no
bilitate maxima omnīū concordia. gau. Mariū humilime con
dicionis hominē s. acrem robustūq. ⁊ glorie cupidū cōsulē cre
auit. ei q. decreuit numidiā. Qui in exercitū veniens eo purga
to lasciujs magno impetu. nūc arte bellica. nūc fortune adiu.
fauore in Iugurtā numidiāsq. p̄hiliit. quē cū nec pecunia flec
tere. nec ingenio fallē Iugurta possit. ⁊ ob id diffidere cepisset. hor
tum mauroz regem maximis p̄missionibz tractū belli cōsortē
sumpsit. Sed horrus adūtena omnes eoz conat. romanoz de
leri viribz factis penitēs tā marij cōsulis q. romam populi ḡciā
petens. ⁊ amicitiam p. legatos opa lucij filie tūc marij q̄storis

Iugurta rōmā

Iugurta filia Maianij

actum est ut **M**othi fraude **J**ugurta in manibus traderetur cō
sulis. a quo paulopost **N**umidia omnis in deditione suscepta ē
et cum pacatis rebus romam victor remeasset **M**arius / **M**axio
populariū plausu triumphī currū antecessit. **J**ugurta cathenis
implicite. creditū demū est. non veteri more regem servatū au
stodia. eo q̄ nimīū eius verfucia timeret. verereturq̄ nobilitas
ne qui rex pecunia multos ex eis corrumperet captivus detegeret.
sed in tempesta nocte appensa corpori ei⁹ mole. ex rupe **T**arpeia
deiectū in **T**iberim necatumq̄. Sic qui fraude fratres occiderat.
qui fraude bellū traxerat. q̄ luserat romanos fraude. fraude irre
titus est. Qui in thesauris ⁊ regni splendore ac potencia magis
quā in p̄fusa sibi virtute voluptatem ac spem omnem posue
rat pauper obscurus impotens. ⁊ quod peius est captivus ab
aliena virtute factus est. qui p̄ fratrum lāguinem regni culmē
ascenderat per abrupta montis flumen ad p̄mum descendit. et
hic q̄ nimio deceptus erat estu alvei gurgitis frigiditate t̄pescit⁹
Acriores quidem fortune ictus sentiunt qui de se magis q̄ de
virtute confidunt.

Expliat liber quintus.

Incipit liber sextus eiusdem *Campi.*

Fortune et artorum colluctatio

Michi (post paulillū requiei) iam calamū refūmenti
horridū monstrū illud rex ministra mortaliū fortu-
na affuit. *o* de^o bone q̄ illa ḡndis stafa. q̄ amirabilis
forma. nō ificiat p̄spiciens timu. *Mā* ardentes nimia
resq̄ illi erāt oculi facies torua. capillicū multiplex p̄ ora p̄du-
lum. *man^o* credo centū. *et* brachia tondem. varia vestis. *et* ferrea
vor. *bb* tñ mcederet pedibz vidisse nō potui. *et* dū qd velit pa-
uescens exspecto *hec* i me defixis lumibus inq̄t. *quid* ilane tā
friuolo labore cūmeris. *tu* nūc ab eoo cardine i occiduū solem
nūc ab arthico i antharthicu polū. p̄ mei velocitate discurrens
hos et illos carptur^o homines. ex hijs videlicz quos mee man^o
ad sidera euerere. *et* demū mersere sub inferis. *et* cāus eorū cā-
lamo describis tenuū. quasi dū paucis v̄bis amplissimos labo-
res nostros restrinxeris mortaliū mentes ad sui cognitionē. p̄
uocare existimes *falleris*. q̄s (*te p̄tē*) nō videat opa longe ma-
gis posse q̄ v̄ba. si nō d̄p̄dita multa q̄bus frustra leges nostri
ludi d̄signās erudisse viuentes conat^o sū *et* ad op^o ēca qd i q̄e-
ta semp *et* nūc sublimia p̄mis. *et* nūc p̄ma sublimibz. equando
v̄biq̄ *et* nūc blanda *et* nūc mimat venio. *et* inde non tñ regias
edes aut sacra impatorū palacia q̄ tu rimaris plurimū in eo *sed*
et pauperū igurgustiolia pastorū tuguria. *et* piscatorū mappilia p̄
scrutor. *et* neminē adō rex acerbitate laceratū operio. q̄n si itē
micioz in eū reūtar. nō me tanq̄z stabile ridicula spe reassūpta
fūscipiāt. *quid* ergo tu fūmoten^o nrā tangens opa fecisse v̄bis
paucis arbitraris. *fic*ne ceteri defecere labores. vt solū hūc in-
vanū cūmperis. *Tum* ego illa iam quiescente viribus reuo-
cans nicepi. *Mou*i equidem rerum reuoluitur egregia. nidef-
fēla molicione nil stabile esse sub sole atq̄ longe maiora posse
q̄ nedum me^o calamus *sed* nec cuiuscūq̄ alterius exarare q̄at
verum nedum *et* ego ipse dissoluar nomen meum sepulchro
vna cum corpore detur *et* ferarum ritu que solum v̄ntri d̄feruū
v̄ntē vixisse videar (q̄liscūq̄ sit) labore hūc volēs assūph. nec
adō demēs sū q̄n nouerim multa cūstere q̄ optari possit scribēdi

Prima fortuna

Prima fortuna

Prima fortuna

indagare compota scripta

vel perinde

Quidam dicitur

equos ad montes

amplissimā p̄bere materiā. ut omnipotentis illius oīni patris
per quē omnia facta sunt cui p̄sona triplex ⁊ deitas una mīada
magnalia ac gloriā apire. **O**mniparentis nate sollerti detegere ⁊
infinita ad uis tuū spectancia reperiri. **S**ed vires metiri suas et
portabile humeris onus imponere p̄maxima prudencia est. **A**g
nosco q̄dem non eē pēnas volucres michi. quāz adiut⁹ suffia
gio celos penetrare queā. ibidē dei lustratur⁹ archana. ⁊ demum
mortalibus uisā relatur⁹. que ⁊ si multiplici dei grā cōcedat ut
viderim nō michi tanta ūborū maiestas ē. nec sentēciāz gūitas
ut volens possim posteritati mandare. **E**quo modo liquido fa
teor non michi tā perspicax igeniū est. ut rex causas attingere
possim. **R**estabat igit̄ auidō ut gremiū tuū humanaz rex cōfer
tissimū deuenire. ⁊ vnde vates egregij atq; historioz ḡphi illu
stres tam canendi q̄z scribendi m̄dicientē materiā iam sup̄fere
ego etiam sumerē. nō qd̄ dirigere optassem. **Q**ui⁹ dū i aspectu
histerem. ⁊ multa variaq; mirabūdus intueor. et si mea auidi
tas me ipelleret ad maiora. mei tñ d̄cius virūq; meaz inextre
mo fere eiusdē foriunculā labori me mea snia congruā videns
obstente nemie cepi. malleoq; igenioli mei suppositā hucusq;
p̄tendi. quā tu nunc nimia stili humilitate vitupas quasi ob id
lectorū corda mouere non possit. negasse tulliana incude fa
bricatū eloquiū. longe magis q̄z rude possit stultissimū est. sed
nec rude caruit effectū q̄nq; eo nāq; in patz grā. e sacro mōte
plebs romana in vrbe deducta ē. fide potius q̄z eloquēcia sua
dentis inspecta. **N**ec michi cū bene dispositis multū laboris est
cū reliquis satis si sentiant. quocūq; modo sentiant potēs. **C**ul
mine lapsos. indeq; se deici posse q̄nq; nec obstat qd̄ tu arbitra
ri videris. **E**go q̄de; tenui stilo plurimū p̄desse reor mortalib;
vbi tu ruīnaz tomtruo nō momtos s̄ attonitos facis. **E**xpiencia
quippe docemur. s̄ cū nimū pulchros calcaribus v̄geam⁹ nō
p̄mptos ad iter s̄ p̄sepe retrogrados facim⁹. **V**bi si molli cedan
tur virga m̄hdentis secunt̄ arbitriū. ⁊ sic vbi tormentis incorri
gibiles non mouent̄ corrigibilib; nō nim⁹ p̄sunt bona ūba q̄z
verbera. **L**enis ūborū tinnitus ferocē. **L**audis animositatē. **S**eda
uit sepissime. q̄z nec armoz fragor nec **T**roianoz miliū vires

6
aut agemenonis indignaciones nūquā flexisse ponere. s. cū te
moto turb me a facie terre cuncta posse surripi nouerim queso
supplex ut tua gracia ceptū secū detur opus. ⁊ quod obscurum
p̄sentibus nomen meū est tuo illustratū fulgore clarū apud po
steros habeat. **N**e illa vultu miciori subridens inq̄t. **E**o q̄ impro
fundū consilioꝝ nostroz mencū penetrare nō possit acūmē m̄
exorabilem iconsultā cecamq̄ ut parientibz impingit s arbi
trariū fortunā fere tū vos hinc ab appetitu cōcupiscibili. certo
p̄uari lumie nec tu credis adūtā. quantū adūsum me mēte
disces a v̄bis. **m**emini q̄bus ignominia. quibus blasphemia.
q̄bus execra cōmibz (si potuisses) me lacesseueris olim. **n**ūc sto
lidam vocās. **n**ūc orbam. **n**ūc mūdā. **h**omicidā. **i**nimicā. **n**ouū
camq̄. eo q̄ ineptas cupiditates tuas hacten⁹ non expleueri.
Et quod egrius tuli risisti iam plurimū. dū a paup̄tate supatā
audisti. ⁊ nūc quasi ⁊ ego (ut frequent merp̄te puellule blā
dicijs mendacijsq̄ fallunt) falli possim. **n**ouū ⁊ satis nouū. quā
geras opmionē. ⁊ meis in viribz habeas fidē. s. qualiscūq̄ tibi
sit mens q̄niā nō meritis atq̄ diecti animi ⁊ glorie cupidū vigi
lemq̄ totis i eā tendentē pedibz te video. sniam flexisti meā et
mutasti oīliū. ⁊ cū iā igemū opul q̄ omēde tuū dū sollers cep
ta segris. oracioi tue fauor nō deerit me⁹. q̄n et cercaldū tuū et
tuū nom̄ int̄ clara veterū nonimia numerent qd̄ ut credas mi
ciū dabo opī aūq̄ discedā sencio em̄ te suspēsu discutere q̄ ex
multis astātibz miseris sup̄cur⁹ sis. **A**n lucū **A**pulū latiniū c⁹ i
solencie ⁊ audacie comicioꝝ tpe rōno cruore sepissime madesa
ctū cāpi marci solū testimoniū ē. ⁊ diectū p̄ibz ascriptis in cu
ria immuatibz iquieueritis grādmabat. seu glaucā satellicē asu
lē factū. eo q̄ a splēdore tā lucido i capitolio obsessus sit. ad de
dicionē coact⁹. plebisq̄ tumultu (q̄ sepe tribun⁹ erexerat) su
stibz iiectis atq̄ lapidibz fuerit oppress⁹ ⁊ ei⁹ caput trūco te cto
dēptū p̄ ciuūia i ludibriū d̄portatū sit. **a**ut **m**arcū **L**uiū **O**rusū
c⁹ q̄ntū egregia fuit nobilitas sanḡnis r̄m supbia ⁊ abicio atq̄
p̄fidia detestāda. **d**ū acta ruoluis miraris illū i asia q̄stozem
migrat⁹ i signia tenuisse. seq̄ dixisse i signiorē eē i signibz. ut se p̄t
nil velle vidē i signi⁹ miraris ⁊ illū aientē nil omisisse q̄n p̄tref
comibz p̄t celū ⁊ cenū. **d**emū frōte curua gemē suū cōptū facm⁹

Forma 16

Supplicata fortuna

Supplicata fortuna

Supplicata fortuna

Supplicata fortuna

Supplicata fortuna

Supplicata fortuna

Maguloufani ſc; mauritanū pncipem ſumpta pecunia a **Potto**
 maurozū rege eidem **Eliphanto** obiciendū p̄ditore tradidiſſet
 et quod in media poſtremo plebe inhoneste mortis datorē cō
 perit. vel **Cipino** ē cui⁹ p̄torū fulgorē triumphū ſplendidū dec⁹
 erimū cōſulat⁹ atq; maximū pontificat⁹ ſacerdotū patronatūq;
 ſenat⁹ eo decurrerit ut catenas indueret publicas ſpūs ei⁹
 a ſuneſto fuerat carniſice pulſus cadauer in gemonis ſcalis ſpe
 ctaculū horridū ciuib⁹ ſuis p̄buerit. Et inde p̄ſpectas ſanacū
 cum ſirū ⁊ paſtorē **Antioniū** atq; gladiatorē **ſpartatū** q̄s abie
 ctis ergaſtulis tū me ſeruiſſe ſuū man⁹ ⁊ romanorū ducib⁹
 adepte victorie extulere. ut eorū aliqui regū purpuras et q̄daz
 faſtes impiales nō vererent aſſumere. q̄q; poſtremo gladiatorē
 ceſo abj crucib⁹ penas darent. ſic ⁊ bimātū luſitanū ex pauper
 rimo mercenario impatorē factū (cui nō minus ad culmen
 virt⁹ quaz ego ſauit) a longo labore queſito de core **Cipionis**
 opa atq; ſatellitū ſuorū p̄fidia ſit morte rapentina ſublāt⁹. Quē
 et ſi ingencia nr̄e potencie argumenta ſint. tamē nolo p̄ p̄u oſ
 et quod mōſtrauero ſucceſſiue opi aduectas tuo ⁊ mora. et ec
 ce ante oculos meos mulier impioſa deduxit madidis gemitu
 genis ſqualida barba i poſitis cūibus canis ſuneſtra v̄ſte ad
 huc ciuili ſanguine r̄ſperſū erūpnoſū mariū **Arpinate**. Dixitq;
 quē cernis ex humilima fere lixaz fece i ſeptimū cōſulatū vſq;
 deduxi. totq; ſplēdorib⁹ exornauī. ut null⁹ excepçiores euo ſuo
 triumphos deduceret. v̄z qm̄ nimie ambicioni ſue digna ſatis
 ſūt p̄mia cōſecuta maximū poteris ex eo exemplū mutabilitatis
 oſtendere. Hinc deduxit i mediū **mitridatē** ponti olim regē cla
 riſſimū ⁊ ait. vides ne hūc. Huic ego q̄ nemini alteri conſeſſū
 eſt p̄miſi aduſus rōnos iam toto dominātes v̄bi i quadragēſi
 mū ⁊ āplius annū varijs cū euentib⁹ trahere tellū q̄s eo quod
 ei⁹ ſinis longi fuerat aduſus p̄ncipio oſtendiſſe volui. ſubſe
 q̄nter t̄xit t̄ciū. **herodē** ſc; q̄ndā parthaz egregiū regē q̄ tumo
 re gentili depoſito (q̄ſi demens meſtusq; p̄ libito ſe t̄bi p̄mitte
 bat a monſtro. Dixitq; hui⁹ ego maiores a ſcitaz exilio i reges
 ampliffimos ſblimauī. ⁊ in t̄m p̄duri potenciā ut hūc rōnoz
 exercit⁹ ſupare conſeſſerim. ſed cum iam nimis elatum ſubita

Potto 60

Arpina 60
Arpina 60

Mitridates rex ponti

Herodes rex iherosol

+ a fortuna

Antia

6
reuoludone prostrauit. Exinde sequebatur et quartus. quam ci-
to vidi pompeium ea etiam non dicente existimaui. **P**er spectaculum
pium et miserabile madens erat adhuc undis egiptijs. odoribus
fragmentis fumo luridus vix ceruicem sustentare posse videba-
tur. quem dum ego spectare. et illa dixit huius ego gloriam (tam re-
ges supando quam etiam regna dando) usque ad sidera summo cum fauo-
re portauit. tandem (ut liquido quam fragilis esset mundanarum rerum
splendor ostenderet) infeliciter pugnare fugam capescere et in mani-
bus egiptij pueri ut occumberet ipsa permisit. inde duxit et quin-
tum cuius ego placidam atque venerabilem faciem. esto tacito merore com-
motam. et morum grauitatem aspiciens vti erat maximam quid arbi-
tratus sum. nam inueni mihi si forte cognoscere pueniens illa inquit
Quem aspicias maximam et apud philie alumpnos vir celebris est. Tu
lius Cicero romae princeps eloquii. et eo quod fortuna noueris com-
tata. an oculos posuisse tuos tam laudes quam erumpnas fitebo. tu autem et
huius et reliquorum quod videbitur scribito. sineque verborum facto sese
in liquidum aera soluens euaniuit. Ego autem tam visa quam au-
dita pensans. obsequendum fore iussis existimans et quo mon-
strati sunt ordine applicarem operi Marium primum sumptum.

Pompeius magnus

De gaio inario arpinate *Cam 2.*

Hipmas olim haud ignobile volscorum opidum fuisse tes-
tatur antiquitas. ex quo patre lignazio fabro gaius Ma-
rius traxit originem. et (ut quibusdam placet) puer per annos
aliquos patrem castrensis officij obsequentem arte sua et
castra secutus est. Demum cum iam experientia rerum etate et corporis
robore aptus videretur milicie romae se contulit quo facile tam
industria militari. quam sollicitudo armorum et virtute corporea cognita
tribunatum militum et magistratus alios adeptus est. Cuius perexple-
bilem animum cum ardor infestus vigeret ad consulatum bene gestis in
africa rebus ab aruspice litanti magna portenti dictum romam po-
stulatus aduenit. qui si illi ad tam grande obtinendum ipsum sole ve-
terum desessent imagines. tamen in odium nobilitatis (quod tunc grauius erat
plebei) non solum per voto consulatum obtinuit verum et numidia illi per
iuncta summo plebis consensu designata est. quam patres per rogato-
imperio metello decreuerant. hanc ipse tam sollicitus quam stren-
nue ardua cuncta agens quod per multos annos nequiuerat auro

f. suat

iam

corrupta nobilitas infra annū Iugurta rege capto subegit. et tā
 clara victoria tātum splendidiore vbi sibiq; triumphū duxit.
 qntū despectiorem illū Metellus aliq; nobiles habuerūt. Sed
 nō hic vtrius et fortuna viri tenuere gđum. nā cū ob tā celebre
 factū atq; republice opportunū in eo spes omis nimiti videret
 Cimbris Theutonīs Tigurimisq; barbaris et i manib; nationi
 bus sedib; suis pulsis et infestis agminib; rōno nomini exici
 um nimitātib; trib; iā victis romanis ducib; exercitib; q;
 fuis et captis castris triptito agmine Alpes italiā claudētes su
 perantib; obuius missus est. Cui rīi fortuna fauīt ut pmo apd
 aquas serias in ipis alpū radiab; cū Theotonīs descendēs i
 aciem eos mira suoz vīute suparet. regemq; eoz Theutobocū
 supbissimū atq; pcere statuere hominem fugientē caperet et vni
 culis triumpho suaret. Et inde ouersus i Cimbris eos pari felici
 tate Campo Raudio pūgna dupllici sternere. Nā pmo cū viris
 ab eo acrit pīatū est. et cede ex eis p maxima acta mē alios Ro
 leris eoz rex virilit dimicans occisus est. inde cū supatorū vro
 ribus q cū ab impatore non impetrassent posse rescāli sacerdo
 cio vti apōstis in modū valli vehiculis inde elis et suffocatis
 paruis filiis fidiib; iaculisq; sese ad pūgnā disposuere feroces
 et obstitere diu tādem cernentes eoz labores a Marianis fur
 strari mutuis vulnerib; aut laqueis i mortē ruentes victori ca
 dauera reliquē. Erat et in tugurionis iā dupplici insignis victo
 ria ptesurus cū e salib; nozīs illos dissipatos fugientesq; p
 varia audisset. Romā igit rediens sūma cum voluptate plebis
 Capitolū ex hostibus tā tremendis triumphās ascendit. Cuius in
 testimoniū liberi priis more deinde Cantero i poculū semp vsq;
 est. Quid multa huius viri seriose splendida referā. ad sextum
 quippe fortune munere cōsulatū ad hoc vsq; tēpus delatū est. et
 qm crebra dignitatū assūpcio non sitim sedasse glorie. h. nūisse
 vīsa est. nō forsan inepte quis arbitrabit in idignacionē fauen
 tem hactenus vīsam esse fortunā. Eo namq; tpe animoso Lucio
 Sille cōsuli mitrida tū bellū decretū est. qd tēpore non q illi
 tū. sed q sibi non fuisset decretū egerrime ferens suffragio ful
 picie legis (qua prohibebat. ne cū absenti puincia signaret)

publica

Theutobocū supbissimū
rex cimbricū

Solus rex cimbricū

auxisse

qpe

Lucius Fulpius effod

decreto cepit obistere. **Silla** autē qui ad conterendas reliquias
socialis belli tunc forte i campania morabat cū exercitu huc au-
diens adeo impatient tult. ut repente legiones in romam ma-
rianosq; conuerteret. Quo cum citato passu peruenisset. igne faci-
ente viam p esquiliniam colluiāq; portam gemino intrās agmī-
ne victor. **Capitolij** occupauit arcem **Marius** autem fugiens
cum miturnensiu paludibus se abscondisset. ex eisdem ab inse-
quentibus luto per litus turpiter eductus est. et miturnensibus
ut carcere seruaretur exhibitus. quo victoris iussu **cyniber** qui
dam seruus ferocissimus in cecem eius missus est. Cui cum as-
surgeret **marius** (cum senex et meritis esset) auctoritate ar-
bitrorum veteris maiestatis **cynibrum** pterruit adeo ut in eū
insup nichil auderet. factū puto. ne hijs qui regem **cynibrorū**
vtrute supauerat a seruo eiusdem nationis opprimeret. Dū igit
seruus **Attonitus** prospectaret mariū. **Marius** occasione capta
ta carcerē exiens apud familiā mulierē miturnensem par platūit
inde existimacione sua ahno pmonstrante insisterat in affricā
Quo dū non potuisset famā veterē nouū infortunū delesse faci-
le ex quo cūq; hoīm manu segregauit exercitū. cui se **cornelius**
Cynna iūgens in italiā rediens vrbe (cui a senatu iudicat⁹ fu-
erat hostis) repetens quadripartitis copijs maxima romanorū
cede intrauit. nā gnei ottanij consulis caput abscisū p rostris posi-
tum fuit. **Merula** flāmendialis añ ipm capitolū iouē p vulne-
ra spiritū emisit. **Craffus** et ei⁹ fili⁹ in appijs edib; trucidati sūt.
Catul⁹ haustu ignis aduersariozū man⁹ effugit. **Pebius** et **Mu-**
mitorius alijsq; plures vncis carnificū p mediū for tracti sunt
quis multoz stragē. q̄s fugā. quis exiliū narrer. p hoz nempe
sangnē miserial q̄ septimā consulat⁹ pupurā mari⁹ a depe⁹ est. et
nec finē videre fortūa nec vti pacifice passā est. nā q̄ effugerant
ex clade senatores p cibo **Sillā** ad extinguendā marij rabiem ex
bello meridacio reuocarūt. q̄ cū iam plurimū meridatis vires
extenuasset. omisso cepto. presto affuit. quas ruinas quas mor-
tes. que incendia hui⁹ aduentus cederit. esset. scribere longum
dato nō amateria alienū. victis igit plurib; in cōflictib; maria-
nis et multis ex marij ducibus et exercitib; cesis vrbe **Silla** vi-
ctor itur. i q̄ cū p omnē eiusdē crassarent latellites occidēdo q̄s

cornelius p. cinnā

vellent (vt de ceteris fiteam) **M**arc⁹ **M**arius marij ducis fra-
ter apud sepulchrū Catuli seu vt placet alijs luctecioꝝ ex capi-
li casa distract⁹ effossis oculis . abscessis manib⁹ fractis crurib⁹ .
inēbrisq⁹ ceteris laceratis cum maxima mētis angustia p parte
corpis omne tristē emisit spiritū . **I**nde caput illi abscissū ⁊ pne-
ste quo **g**aius marius abierat eidē insinissū est **Q**uo viso cū er-
ipe iam fract⁹ rebus aduersis vltima desperatione corrept⁹ est
et ne manus lucrecij (a quo obsidebat) viuus incideret cū **T**e-
lesino mortē spopondit mutua . **q**uā cū ipe in eū uiolenci⁹ irru-
isset . nec a **T**elesino ictu suo mortuo fere lesus fuisset suo ceruicē
em puciendā pbiuit . ⁊ sic laboribus cruenteq⁹ senectuti finē
imposuit . s⁹ adhuc odiū fortune durante impetu instantū seuiicia
Salle fremuit . ⁊ etiā sepultū Marij iuberet violari cadauer qd
cū atrocius fieri non posset sumptas ex loculo reliquias proici
flumis in alueum iussit .

Cauca de nobilitate . *Cam 30*

Et si pregrande lubrice fortune **M**arius exemplū sit . nō
minus vere nobilitatis argumentū est . arbitror quippe
nil aliud nobilitatē esse q³ quoddā splendidū decus in
recte pspiciendū oculos morū facecia ⁊ affabilitate refulgens
furgens ex alie⁹ habituata animi voluntate ⁊ ope . p virib⁹ ere-
cutioni mādāta . spernendi vicia imitandeq⁹ vtutis quod n̄ alit⁹
posteris hereditario vel legatario seu quouis iure alio liqui po-
test quā sciencia aut ingenium relinquat . **N**ec nō (vt rentur sto-
lici plurimi) regias inhabitat domos . seu i diuicijs ⁊ splendo-
re vestiu delectat . **N**ec obp̄teritoꝝ famosas ymagies lares suc-
cessoꝝ incolit . sola quidē mentis puritate letatur . ⁊ quocumq⁹
vel ubicumq⁹ sit . **E**t ab hac suafus **M**arius nouus homo pur-
gauit exercitum . quē labefactauerat **M**etelli stolidi vulgi opi-
nione nobilis auaricia supauit hostem qui segnes nobiles sepe
supauerat duces . ligauit regem qui nobiliū mentes auro psepe
ligauerat . **Q**uid ergo cum illos ignobiles fuisse . liquido constet
nonne istū nobilem stante vtute dicemus . vtutes qdem colere
vtuose agere vicia omino dampnare . repellere . fugere . necesse

est volentibus nobilitatem certissimā non umbrantē possidere

Cleo patre tres miserie. *Cam 3*

Quamq; multū mandatorū fortune meminere vix obli-
tere potui. qm miserijs reginarū quarūdam assistētiū in
paucā d nobilitate scribenti pberem obsequiū. Nam ante alias
Cleopatra erat pmo alexandri zebenna coniūx inde demetrii z
tūo Anthioci hie reges omnes tot varijs ex casibus viduata
tibus misera z lōge magis iussu suo ob cēsū Seuleucū filiū
irrequisita sūpisset dyadema patriū. z postremo q effecta
rūgimi grippi filij dū eū veneno furipe vellet ab adūte spulsa
fit id fumere qd pabat. Inde Cleopatra altera vxor Euergetis
regis egipti suū an alia dedecus excrebat. q matris effecta sit
pelex. Inde cū viro exiliū passā ac p^o viri mortē. non quē opta-
uerat ex filijs regni sociū (vt testamento cōstabat) Euergetis
sed alterū fumere coacta. quē in exiliū pulsū dū aliū sublimas h
ab eo regno vitāq; puata sit deflens auxie tēcia sequebat se mi-
seriaz dicens. eo q a mīre viro qz diligebat surrepta. z cizined
Anthioci filio nupta in bellū adūsus grippū infelicitē cū viro sic
lapsa. eozq; fuso. ipa in Anthiociā obseffa. vi armoz ad dedicio-
nem a grippo coacta ad vitā tutandā deoz suffragia i tēplū cō-
fugerat. iussuq; Trophene sororis sue grippi vxoris (cū euelli
nō posset. ab amplexibus simulachri) decisis a militibus nau-
bus pmo ceciderat. vnde p multa vulnera sangne fuso expira-
uerit. Esto tā dirū scelus tizerenis postea victor truncato Tro-
phene capite tā tēplū qz Cleopatre coniūgis manes piauerit.
magna qdem hec. s meditates maximū orientis ac splendidis-
simū sidus astabat. z mira obfuscat⁹ caligine ipantis vt iussa
psequeretur poscens in se calamiū nie volente conūit.

De meridate rege ponti. *Cam 4*

Finito (vt paulo alicui⁹ repetebā) adūsus Aristonicus
bello Medirati regi ponti in pmiū a romanis maior si-
ria data est. Qui morte repentina subiectus vnicū melioris ser-
us supstite (cui z meridates nomē fuit filiū ad modū puulū

Trophena

*11. 30. 38. 21. 22. 23.
12. 30. 38. 21. 22. 23.*

Cometa lupi p. m. l. m. d. a. l.

liquit cuius magnitudinē futuram cometā miri fulgoris natu-
ritatis sue tempore p septuaginta dies omnem aīā p quatuor
noctis horas illustantē pmonstrasse existimātū est. hui⁹ pue-
riciam reor non ad inferendā iniuriā sed exacuendū ingeniu⁹
excitandamq⁹ v̄tutem acriter fortuna concessit. Nam tenell⁹ ad
huc nec magna p etatē petens a tutorib⁹ suis fero ⁊ fere indo-
mito equo (vt illi sub ioci figmento mors ex feritate bestie in-
feretur) impositus est. cū infidens ⁊ si non viribus animosita-
te tñ ⁊ aliquāli arte natura potius cōmodata q⁹ doctrina ques-
ta quā voluit legem imposuit. ⁊ domitā fere reddīt efferatā bel-
uā. Inde a necessarijs veneno potius est. q⁹ p̄cipiens iā astutus
non solū euitauit illud. sed ad futurū antidotis p̄parare se soli-
cite cepit. post hēc cū iā maculata fides illi suspectos rōderet su-
os. ne forsan q⁹ veneno nequiuēat. hostes ferro perficere tēpra-
rent. venacionē hūmā ei dilectacionē afferre sagaci astucia finxit
et vti ab hac tract⁹ suspicāte nemine cū paucis regnū vrbes et
amicos voluntaria fuga reliquit. et solitudinē filuay ac aspre-
ta saltusq⁹ mōciū (quorū habundāntissima p̄uicia illa ē) solua-
sus p̄ceptēniū rustiay etiā hospicia tanq⁹ nim⁹ tuta pagauit
fugiens sompnos atque quīetes per lustra ferarum catinas ar-
borū ⁊ antera mōciū securiores ducens. quā fecerit adolescēciay
suā atrociū subitoy in manib⁹. In hijs ignor⁹ ⁊ ignorat⁹ a cūc-
tis aqua agrestiq⁹ cibo viuens sepissime velocitate pedū filue-
stres capreas ceruosq⁹ secut⁹ attigit. cursuq⁹ celeri fugatus. *vt autē*
fera sue seu irata leena vel furente tigride salutē p̄ciit. ⁊ nōnul-
lis expectatis ac acri supat⁹ euasit. ⁊ aliquñ vires robustissimo-
rum iuuenū incognit⁹ ludis aut pugnis expert⁹ est victor. Et
ne cūcta exiliy volūtarij acta p̄tractē exercicio tali vitā suauit
illesā. ⁊ redidit corp⁹ ad labores quoscūq⁹ tollerandos. fortissi-
mū ⁊ animū p̄t ad audiēda q⁹ p̄cipitissimū. Nouica v̄tutū
mollicies. ⁊ si cuiq⁹ etati adūsa sit adolescencie q̄dē p̄uiciofissi-
ma hostis ē. nā si fuerit suis blādicijs aēctata. ⁊ ei⁹ refiderit icli-
nata in gremio non ip̄a periclitatur tantum. v̄ de reliq⁹ vite
actum est. que si etiam p̄thāt longissima aēcta h⁹ exiciale tate
semp in peius exrescēdo labitur. Talem igitur iam suis eum
mortuū estimātib⁹ se viuū rēgē ex ip̄uīso meritates exhibuit.

Cometa p. m. l. m. d. a. l.

robore

Cometa p. m. l. m. d. a. l.

Quo aduento quāq; stupidos incautosq; occupasset. p̄mo ut
 seueret in suos emen coegit alterius laodites quidē soror atq;
 dūx eiusdē obstinationē mortis absentis lasciuens in amicorū
 luxuriā venerat. concepatq; filiū q; scel⁹ ut tegeret. eū veneno
 furripere conata est. Ipse p̄monitus morte temptantis ad ulte
 riū venenūq; p̄auit. Nunc elatū animū nō solū ut regnū serua
 ret patrū vey ut illud ampliaret erexit. qd nec effectu caruit.
 Dubiū tamē q; illi adiutem dixerim magis. v̄tutē an fraude;
 cū vtrāq; habūde vsus sit. **Primo** qdem **Nicomede** bichimie **rege**
 cū vtrāq; habūde vsus sit. **Primo** qdem **Nicomede** bichimie **rege**
 adscito **Naflagomā** aggressus cepit ⁊ cū eo diuisit quā cū inē
 cessione legatorū romanorū suo regi restituere negasset. **Primū**
 in se romanorū bellū tr̄xit. **Inde** **Galaciā** occupauit nullis ex̄itīs
 eorū minis. **Demū** cū **capadocie** regnū cupet ministro **gordio**
 p̄fraudē **Ariaractem** **Capadocie** regē (cū **laoditē** alterā sororē
 suā cōiugo iūxerat) occidit. **Sed** a **Nicomede** post **Ariaractis**
 mortē occupatū illud audisse indignantē tulit. ⁊ cū iam de mor
 te filiorū regis occisi cogitasset. eo q; v̄uentib; illis frustra p̄ez
 occidisse videret. nouo rex successu ad aliud facm⁹ v̄tit ingeni
 um. finxit enī rex **sagar** (quasi pietate mor⁹) se velle sorori ac
 nepotibus aduersus **Nicomede** auxilia exhibē. **Sed** cōpiens
 sororem **Nicomedi** matrimonio iūctā ex ficta in verā pietatē
 deueniens cōgregatis viribus pulsoq; **Nicomede** nepotibus
 regnū restituit. **Post** hec q̄h pietatis habite penitens ad inge
 miū vet⁹ rediens p̄ **gordio** in̄t eos (ut ip̄e volebat) orta se
 ditione panē ex vtrāq; pte ingentes exercit⁹. quorū in medio
 dum se cū nepote colloquū pecisset. noua ac astuta v̄banitate
 seruātū ferrū capulotenus arripiens **Ariaractem** iuuenē truci
 dāuit inermem. regnoq; potius illud puulo filio suo sub **gordij**
 custodia tradidit. **Sed** rebellantibus tractū tēporis **capadocib;**
 ob immanitatē p̄fectorum eiusde; cū eis a romanis **Ariobar**
hanes quidā rex p̄fectus esset in̄ta cū **Tigrane** **armenie** r̄ge so
 cietate improuū sū aggrediunt. qui fugā capescens vacuo r̄icto
 hostibus regno romaz se contulit. ⁊ sic iterū **Capadocia** iuris
Mitridatis effecta est. nec min⁹ eodem tēpore **Nicomedem** **Ni**
comedis regis bichimie filium regno spoliāuit. et (ut paucis

Nicomede rex bichimie
1173.

Ariobarhanes rex capadocie
1173.

superior
Metastates ferebat loq[ue]re p[ro]p[ri]a iudicia

amplitudinē omnem suā complectar. paruo in tempore potē
tissimus omnium regum orientalium factus est. **E**thi ocū semp
habuerit exosum **p**erspīcar tamen ⁊ alti consilij fuit. **s**upersticio
num spectator ⁊ secretorum nature morūq[ue] hominū inuestiga
tor egregius. q[ui] jobrem philosophos habuit **a**riolos. **p**oetas.
historiographos. **m**edicos. aliosq[ue] cuiuscūq[ue] maneriei sapiētes
cum quibus si quid bellice rei tempus colloquebat. eosq[ue] in
dubijs consulebat. ⁊ quod impanti p[re]decoy est viginti duarū
gentium p[re]domata varia didicit. ne oporteret ut cum illis quī
bus impabat per inēpretem loqueret. fuit illi p[re]terea inē ali
as uxores **h**ispicraea castissima. a qua ardentissime amabatur
ut tēpore opportuno maxima consolatione sua expt[er]e. **v**erū cum
iam subtractione regnoy **A**riobarzania ⁊ **n**icomedis ac etiam
edicto seuissimo (quo ab epheso omnes vna die romanos q[ui]
in suis regnis repirēt occidi iusserat) aduersus se romani po
puli odiū puocasset. ⁊ bellū audiens iā ab eis parari cuncta cū
Tygride **A**rmeno firmata societate **C**ynibros ⁊ alios gallos.
gallogrecos **s**armatas ⁊ **h**asternas aliasq[ue] multas barbaras na
ciones varijs legacionib[us] ⁊ munerib[us] ⁊ blādicijs adūsus ita
los irritauit. ⁊ in subfiduū suū allicuit. **I**nde missō **A**rchelaone
p[re]fecto cū multitudie armatoy ac eiusdē insignie dec[us] athenas
occupauit ipetu p[ri]mo. ⁊ hac tāta rey gestay felicitate actū est
ut fere et votis videret regis apiri italia **h**ic p[re]fecto ne vlt[er]i[us]
bacharet incendiū **l**ucius **S**illa cū exercitu venit obui[us]. nec mi
nori furrepta recuperauit. q[ui] ille occupasset felicitate. ⁊ **A**rchelao
ne apud **t**heroniā ⁊ **o**rtomā de bellato. ac exercitu suo p[er] maxi
ma p[re]cesō. i. aha in gressus ē. ibidē vō cū q[ui] aha oīs icipiēte
epheso deficere ad rōnos videret viriū pars maxia sub archala
one deperisset **m**etridates p[er]it[us] p[er] eundē archalaonē regnis **a**rio
barzani ⁊ **n**icomedi instituit cū filla pacē pepigit. dīmū q[ui]tis ipa
ciens cū ad eū crescentib[us] discordijs ciuilib[us] **f**ami[us] ⁊ **M**agius d[omi]t[rius]
exercitu fimbrie fugissent inuito eoy opa p[er] legatos i **h**yspama
cū **S**ertorio mariano duce federe ⁊ **m**arco **m**ario i eius cōfirma
cionē et suscepto integritatis copijs pace fracta bellū r[ati]sup[er]it
obmissū ⁊ mare oplerū nauib[us] ac flumina teriaz milinibus **C**izi

cum nobilissimā urbem aſie romani populi sociā obſedit. quo
 veniente **Lucullo** iam victis **Marto** et **ſinuaro** ducibus apud **Calcedonē** a **D. Rutilio** ac **ſannio** et **metrophane** obſidentē foſſā
 etiam obſedit. nunciū geminis vtriusque victū natantē q̃ p me-
 dios hoſtes opidanos ſui aduent⁹ certiores fecit. ac ſpe future
 liberacionis implevit. **Mitridates** vō iam fame peſteq̃ laborās
 dimiſſis copiis clam fugā arripuit. ſenciēſq̃ ſe ſuoſq̃ a **Lucullo**
 coſequi aſtucia barbara vſus quaſi ad explendā romanorū inſe-
 quenciū auariciā ſarcinas et theſauros regioſ paſſim fundi reli-
 quiq̃ iuſſit. ſi eo pacto poſſet inſequentes hiſtere. ſi i caſſū factū
 eſt. tamq̃ ingens ſuorū multitudo ē ceſa vt **ſtrauſ** **Aſophus**
 amnes (penes quos agebat fuga) occiſorū turbarentur ſan-
 guine. Porro **Mitridates** et ſi vulnus p̃fundiſſimū ſuſcepſiſſet.
 et **Mariū** itē cū **Lucullo** cū copiis audiſſet fuſū. nō apterea ab
 incepto deſinit. ſi parata centū nauū claſſe maris fortunā expe-
 riri voluit. et aduerſus **Silanciū** ex ponto nauigans tā granditē
 peſtate corrept⁹ ē. vt arma p̃ romanis neptunū ſūp̃ſiſ ſe vide-
 retur. nā adeo a ventis vndiſq̃ et crebra grauiq̃ inter ſe nauū
 collifione quaſ ſata ē claſſis. vt nec ip̃e etiā **Mitridates** a nau-
 fragio euāſiſſet. nī ab **omoparone** archipirata vndis fuiſſet ſur-
 reptus. **Lucullus** vō alieno labore victor cū iā **ſpaniā** aliasq̃
 vrb̃es plurimas diripiuiſſet inſiuit eufraten. et ibi parua cōmili-
 tonū manu **Mitridatē** **Triganē** victos cū exercitib⁹ ſuis miſera-
 biliter ſudit. ex quo p̃lio abiectis regalib⁹ ornamentis **Triga-**
 nes cū paucis auſugit. **Lucullus** autē romā reditur⁹ nōdū pera-
 cto bello **Dompei** ſucceſſori ſuo victorē reſignauit exercitum.
Mitridates et ſi multū vires attritas cerneret nil apterea minu-
 it animi. ſi **Hiberos** **Casp̃os** **Albanos** vtrāq̃ **Armeniā** et orien-
 tem omnē ac ſeptentrionē mira celeritate quaſi ad cōmune ex-
 tinguendū incendiū ſollicitauit. et traxit in arma. et ip̃e cū ſuis
 exſpectatur⁹ in **Armeniā** ſub **aſdaſtrio** monte coſedit. **Dom-**
pei vō ne cū omnibus ſimul pugnā caperetur conſeſſum cum
 exercitu. eo ſe contulit. et caſtra **Mitridatis** obſidione circiuit
Mitridates autē nocte erupcione facta vt ſe iungeret alijs iter
 cepit. Quē cum ſequeret **Dompeius** contigit q̃ ſurgente iam

nocte concubina nocturno celi iubare luna aduersus fugientes
militare visa est. **n**ā cū radios semiplenō orbe funderet. ⁊ regis
militū terga feriret ac eorum pre se lōgissimas porrigeret um-
bras occidit ut vere satuo omnes carperent errore crederētq;
quas ipi faciebāt umbras hostes eē iā supuenientes. **s**ed quid
nocte nō suader fugientib; timor. expediuere igif ob hoc **arc**
sagittas ⁊ gladios ⁊ tela in vacuū vibrantes aerē. fere p̄us ar-
ma viresq; cōsumpsere. q̄z quos ipi putabant cedere aduenisset
q̄bus tandē aduenientib; fere inermes celi fugatiq; sūt omnes
metridates noctis adiutorio tur⁹ fugit. **Q**uā a p̄bis et amiciis
omib; derelictus cū hīpsicratea vxore q̄ ob uigentē i eū amo-
rem celebri formositate sua sp̄pera tōtis criminib; masculino i ha-
bitu armis ⁊ equitatu assueta eū p̄ omia telloy sequebat perī-
cula non absq; muliebri fidei solacio solus p̄ deuia ⁊ sanbus
uarijs impedita equū manu trahens in castellū quoddā diuer-
tit. ⁊ in **A**rmenia itē se recepit. **I**gif ⁊ si āria agitaciōe fessus **h**ic
non tñ adhuc fract⁹ est. **m**etridates h̄ regno suo vicinus cogi-
tauit cum ea quā colligere posset multitudine p̄ **T**raciam **M**a-
cedoniam ⁊ **g**reciā in italiā armorū v̄tute penetrare. v̄tem
que belli caput ⁊ orbis dominā quibus posset viribus aggre-
di. nec cogitationi defuisset effectus. nī defectio ciuitatū ⁊ mī-
litū ⁊ **p**harnaris filij aduenisset. **E**rat em̄ metridatis inter alios
tastor quidā p̄fectus qui cū plures ex amicis regijs occidisset
et arcem **p**harnagorij (cui perat) occupasset in pignus futuē
fidei quatuor ex filiis metridatis captiuos ad presidia romano-
rū t̄nsmisit. **q**uod metridates sciens ira incens⁹ feruēt quasi
p̄fecti scelus piatur⁹ cū iam añ et ip̄e **m**acare ex filiis vnū oc-
cidiss; mltos etiā ex amicis intemit. ⁊ inde ex hīpsicratea iugu-
lauit susceptū filiū quā seruiciā cū audisset **p**harnaces territus
distrimine fratrum exercitū ad se persequendum misso sibi cō-
filiato **M**etridatem patrem obsedit. qui cum iam abiisse vi-
res aduerteret ad preces necessitate deductus longa oraci-
one exaltissimo muro **p**harnacem flectere conatus est. **s**ed
postquam inexorabilem vidit conuersus ad vxores et peli-
ces ac filias moriturus illas primo veneno substitulit omnes

nouissimus ipse sumphit. sed cum diu se aduersus illud armasset re-
 medijs videns. se ab illis viribus superari non posse. gallum militem qui
 per murum iam disiectum ab hostibus urbem intrarat vocauit. ei-
 que se percipiendum exhibuit. et sic vitam percussus bellumque misera se-
 neclute finiuit. **O** dei secretum inuestigabile quis estimasse po-
 tuisset regem qui tot puerorum tutorum. **proxi-
 morum** necessariorum
 pericula euaserat. qui se tot laboribus durauerat. qui tot reges
 vicerat. qui tot occupauerat regna. tot ingencia tulerat et fusti-
 nuerat bella. qui non solum hominum labores sed superum maris et
 inferorum superasse videtur. qui tot vixerat annis. In ponto natus et
 ibidem obsesus a filio. seipsum gladio mercennarii galli ex occi-
 duo venientis seruasse. horresco nempe atque tremesco prospec-
 tans vos ne o terrenarum rerum excellentissimi principes securo
 corde prospiciatis. **E**depol si facitis non hominis sed insensate belue
 argumentum est. **Q**ueso igitur per fidem. per quod genus vestrum ne obdu-
 rens adeo corda vestra. doceat vos aliena fortuna et dux id vo-
 bis posse contingere quod altissimo regi contigit ceruicis posita
 superbia et obscenis abdicatis moribus superantes dum bene agi-
 tis in eum regem animos qui rebus omnibus solus imperat
 dirigatis ut si perueniat fortuna suo disperunt iure eterna sal-
 tem ab ipso gratia omnium largitore iustis vestris concedatur laboribus

Pulchra illatio

Excussit quidam *Cam 6.*

Veratides **Ma**chabianorum rex se a demetrio iudeorum rege
 obsesum et a filio demetrii occisum feris quod lacerandum relin-
 querebat post meridatē et alexander olim egypti rex ob
 meritum occise matris se a populo in exilium pulso. ibique mortuum la-
 criminis assererat. Quos ego cum ceteris multis miseris morem
 mandati gesturum omisi et herodem senem mestum quod venientem ad superum

Funandes brachianorum

Algo. 200 egypti

De herode.

Cam 7.

Herodes (cum Archabano parthorum regem mortuo patri
 suo meridates natu maior successit. et cum post multa
 egregia gesta ob senectutem minia a senatu parthico pelleretur) in
 regnum tam potens atque splendidum loco fratris rex sublimatus

est et ne innocencia videret adeptus impiū ante alia fratrem
qui in babilonia fugerat tā longa obſidione vexauit. vt ciues
in dedicionē compelleret. Illūq; captum se corā trucidari māda-
uerit. Inde aduersus romanos arma corripuit. Nam eū mar-
cū lucriliū Crassus in orientales romanorū hostes p̄grediēs dū
aduersus illum cū vndecim romanis legionib; ⁊ ingenti socio-
rum copia cont̄ ius ⁊ fas magis parthorū regum aurum mēte
auūda metiens q̄ romani honestatem impij Eufratem inhiens
p̄uocauit. Quem nō retentū augurio adūso signorū seꝛ raptorū
a turbine ⁊ inersorū Eufrati nec ab Arsane Herodis legato apd
Myscepherum federatū quōdā a Pompeio p̄cussa repolcente
quyninio duce Mazaro quodam syrio ⁊ insfuga subornato p̄-
gredientem in quādam camporū vastitate deductū cum exer-
citu parituro repente p̄ Spectalem atq; serenā p̄fectos suos cum
ingenti parthorum multitudine ex insidijs prod̄untes cū co-
pijs omnibus circumuētus est suis. Quib; cōstēnatis sagittis
q; vndiq; mōssis iā eo vidente cesso Crasso filio optime molis
iuuene. se miserum dedit in fugā a qua retract⁹ avarus homo
atq; occisus est. et eius caput et dextera vna cum multitudine
sociorum infelici exercitū sublatorū herodi in solaciū presenta-
ta. que in t̄m̄ eius extulere aīm vt in testimoniū stragis eternū
romana signa templorum tholis affigi p̄cepit. ⁊ in ludibriū
romane famis aurum igne dissolutū p̄cisi capitis ori m̄iectū
mandauit m̄fundī. vt qui esuriem semp auri tulerat eth nō vi-
uus mortuus saltem auro sāturaret aliquando. Post hec dum
maiora moliret q̄ sibi p̄missura erat fortuna in suā perniciēz
inexplebiles labores intrauit. Nam nō contēnt⁹ romanos cū
duce legionesq; delesse ad eorū reliquias extinguendas duce
patoro filio in siriani misit exercitū. quo virtute patori omnis
fere Siria ferro igneq; populata ⁊ Asia pene omnis occupata ē
Ex qua bene re gesta Patorus factus patri suspectus reuocat⁹
in patriam. ex quo relictus ab eo exercit⁹ a Cassio crassi questorē
deletus est. quāobrem herodes seia correptus penitencia i vl-
cionem eius patorum iterū misit in siriaz vbi a v̄ndio rōnorū
duce vna cum suis parthis omnibus trucidatus est. quod ob

ms B2

und für unsern Väter

infortunium senex perculsus ex dolore nimio cōfestim demēs
factus est. adeo ut obstinate pluribus diebus tacuerit. sed nō
tacens. sed elinguis videretur omnino obmisso etiā cibo pariter
et sompno. Sane ubi iam dolor lenior fractus est facto filio
nil aliud q̄ patrum suum vocabat. et hunc quasi furtim sibi
sublatum reperebat a cunctis et sepe tam potens erat patna
dilectio ut presentē illum fingeret. et secum sibiip̄si videbatur
habere colloquū. et tandem ad se rediens quasi delusus in am-
pliores effundebatur lacrimas et querelas. Sed quid ultra post
longissimos fletus. et diu frustra vocatum patrum nova senē
solicitudo peruasit. Erant etenim illi ex pelicibus multis triginti
filij qui cum varijs ex causis sibi omnes viderentur amabi-
les cum amicis de successu cepit habere consilium. Quod pe-
lices aduertentes lacrimis blandicijs precibusq̄ unaqueq̄ pro
suo senem sollicitabat anxium. qui fatigat⁹ diu et multis distra-
ctus curis postremo elegit sibi scelestissimū omnium phractem.
qui continuo vita senis affectus quasi nimium et in suū odiū illam
ptenderet ingrat⁹ et fera truculencior uti i hostē occupatorēq̄
regni irruit et calamitosū regem non filius s̄ mimic⁹ occidit.
Sic ergo quassatus regis spiritus tradito fratri dare penas et
exire corpoream molem et tristis huius vite finire labores a na-
to coactus est.

phraactes rex perhor

Aduentus flencium. Cam 8.

Ecce etiam me recusante agentibus lacrimis ab asia in ita-
liam retrahor. que quidē uti glorioforum facinorū ful-
goribus nationes anteuit ceteras sic omnium miserarū
obscuritatib⁹ oibus equa fca est. In quā remens continuo astite-
re ples q̄s int̄ fere p̄m⁹ flauio fimbria verusto more suo i fest⁹
q̄rebat lacrimas. q̄ cū ex satellite mariano ad sūmū rōmī cōsulat⁹
euasisset apicē. et iter ceta audacie sue enormia valerij flacti cōsu-
lis legat⁹ i asia apud nicomediam ipulsi suo occisi rapuiss̄ exerci-
tū. et cū iā videret ipator omib⁹ a filia eo dimisso coactus sit in

flauio fimbria

Postumus albus

Fabius adrianus

Gotthardus tradit

Thiatiram diffugere in qua obses sua tanta rerum desperatione ductus sit. ut in templo Esculapii aliorum suspicatoris ipse morte sibi manu propria intulerit. Sic post eum postum⁹ Albus vir consularis querebatur perditus (non mores importabiles suos accusans sed senectutem militum) quod impatientes illum occidissent lapidibus. Et cum eo Fabius Adrianus vir consularis dolens aiebat quod cum servili manu regnum affectaret Africa a dominis eorum sumptibus apud vetricam samentis ad motusque domum sue et igne sumptibus in ipso sui accessus gradu cum omni familia flagrasse. aiebat et Sordanius Tracum rex quod deletis copiis suis a gaius senectutis pro re Romano dimittere concupiscit greciam et infra regni sui terminos is nominiose redire atque consistere impulsus est. Sequebatur et hos innumerablem multitudinem quam sponte permissi omnem. dum venientem pompeium aspicerent. cuius mandatis iussu ut per longas fortunas infortunia reticere necesse est. per tanta rerum suarum moles est ut iam percontans titubet sub pondere calamum. sed quid per vinibus expediam et quantum ceteras videtur excedere tamen brevioribus verbis conabor includere.

De gneo pompeio magno. Cap. 9.

Gneus Pompeius gnei pompeii filius inter quascunque nobiles romanorum familias generis claritate emicuit. et cum iam optime indolis appareret iuuenis // adolescens adhuc sumptibus ex peste reliquiis exercitus gnei pompeii patris sui (qui nuper afflatus fulmine perierat) perditante urbe ob seditionem maurij atque hille sillanas partes secutus. Primo impetu brutum marianum principem apud regnum calpurnie gallie oppidum eius deletis copiis trucidavit. Inde Siciliam a gneo carbone mariano duce detentam percussit. eumque castris exiit. et plurima exercitus parte peravit. et eum Corinthis insula fugam in egiptum perant. captum et in siciliam retractum puericie sue atque patrie hereditatis defensorem acerrimum (potius potentie. Sille quam honestati sue obtemperans) cum pluribus sociis iussit occidi. insula igitur in factionem sillanam reducta auspiciat⁹ africanam marianis occupatam ducibus romanis eques in eadem per consulem trajecit. Vbi maximo rerum successu etiam vetricam aditus gneum

Indicium futurae multitudinis ingenti preberet aut

transfugerant

Romanorum perita nauis. aut ullius ex suis sanguine fuso. et quod me-
 moratu dignissimum visum est. factis ex volucris incolis maris
 mediterranei atque signibus fere hominibus mare securum et sub
 romana ditione restituit. Demum Lucio Lucinio Lucullo consuli
 successor designatus orientem percipit. qui cum Herode parthorum rege
 percusso federe ad instar ictus fluminis versus orientem arma conuenit
 et iam semis fractis Metridatis viribus eum nocturna pugna victum
 per asiam vagantem in patriam repulit regnum. et ad extremum usque ad
 interemptionem perdidit ac attrita Tigranis potentia eum supplicem
 veniam exorare coegit. et Herodis inde Albanorum regis perfectos
 ter preludio fudit pettam ab eo pacem libens concessit. similiter et
 Artaxam regem hibernie prima acie victum in deditionem suscepit. Inde
 accepto mortui Metridatis nuncio cum bello quadraginta annorum
 duratino fine dedisset Sirmam Celen phenicem paucis ictibus armis
 percipit. et cum has atque ptreos et Arabiam viribus tremendam perdo-
 muisset ad iudeos conuenit libano monte sedorum conspicuo sup-
 ato a patribus in ierosolima urbe susceptus. ubi templum illud Salomo-
 nis insignis cepit. eiusque (quod nemini sacerdotibus exceptis fas
 erat) intrauit archanum percussisque factionis aduersus principes In-
 maximum pontificem atque iudeorum regem hircanum Aleandri filium maio-
 rem nam sublimauit. et Aristobulum cathenis vinctum romam tran-
 misit. inde paflegoniā Capadociā sychiam Colchos hemicos ta-
 spios Bastarnas aliasque nationes tam orientales quam septentriona-
 les cum regibus suis in causam montem et rubrum maris litora. tanta
 reus prosperitate fulegit. ut nil aliud celum agere quam vocare suis co-
 modis videretur. et asiam (quam extremam romani populi prouinciam
 cepat) peracto impio sui tempore media fere restituit. Sic igitur (ut
 ipse postmodum senatum retulit) viginti duobus victis roma tam fa-
 cto quam nomine magnus rediit. contemptumque est eum in hispania
 octingenta sexaginta sex. et mille quingenta triginta octo. ex sep-
 trionalibus orientalibusque in oppida. ciuitates. atque castella cepit
 se. Et piratarum naues sex. et octingentas quadraginta. quod tot tan-
 tisque gestis Hercules et Alexander magnus (quos fabulosa mul-
 tum extollit grecia) glorie superaddidit. Sed nec hec inclusisse nu-
 mero mundarum rerum prodiga gubernatrix felicitatis eiusdem

Herodes albanorum rex

Artaxas rex hibernie

Quintus alipandus filius

regibus

contenta fuit. Contigit enim illi vigintiduoꝝ etatem agētem annorum (non solum splendidū sed monstruosū fere) ut insolens nimū et iam etate prouectus homo et romanis presidēs rebus **S**illa dictatoꝝ asurgeret transeunti. preterea bis imperatoꝝ ante q̃ miles dictus est (illis inconfuetū temporibus) Et quod non nimus mirabile visū bis romanis eques loco cōsulis ad expeditiones tñsmisus est. **V**igintisex annoz triūphās ex affrica capitolū ascendit trahentibus elephantibꝝ curru. Et quod fere ea tēpestare incoūuenientissimū visū est. priuatus ex hispania triūphauit. nec minus obpurgatū piratis mare et victū **M**etridatem triūphū catenati **A**ristoboli alijs q̃ magnificis rebus splendidissimū tercio duxit **V**ltra hec decreto senatus solus gessit tñm consolatum. **T**ot enā fulgoribus publicis sup̃ additi sūt splendores domestici coniugijs q̃dē clarissimis et in dita prole cōsuscus emicuit. nec caruit precōmozū suozū scriptoꝝe **T**heophano **M**iliteno. quē ob hoc ultro donauit ciuitati. **D**q̃ grandia hec et esto succinte dicta sint. nulla equidē reoz (esto omissa multa) maiora humane felicitatis argumēta scribi q̃ant. **Q**ue et si quādo inuidoz moribus lacescita sint. steterē tñ donec celsitudinis socios habere passus ē. **V**ex occiso **M**asso et **C**esare bellū in gallos agente eo rem omnē publicā pro libito gubernante. rerū successū amplissimo deductus est. ut magnitudinis **P**rem rennueret. q̃oztem ab hostibꝝ **C**esaris impulsus egit ut lex a consilibꝝ diceret. ne alicui⁹ res in senatu. eo ageretur absente. q̃obrem **C**esar (quem fallere difficile erat) sciens in se victorem a gallis redeuntem promulgatam legem. ut aut cōsulatu aut triumpho fraudaretur. et tribunos plebis vrbe pullos pro se intercedentes audiens. a **R**auenna in pompeium cum armatis legionibus italiā pecijt. **Q**uod cū **P**ompeius (cuius iam fulgur in caliginem iturus erat) a senatu iam presagiente ciuile bellum dux factus aduertens. fere secutus a cunctis capuam cum consilibꝝ pecijt. et inde **B**randuſium exquo noctu clam in epirum fugiens transfretauit. **I**bique quasi ciuilis belli sedes constituta abmsequente

*Cingit hostilit in pōpōm
et cesarem*

Pompeius fit dux

panem

Cesare lōgā passus obhōdionē facta eruptione cū legioib; auxiliariisq; ad fatalem sue depositionis locū **P**harſaliam citato gressu prexit. quō ⁊ a cesare secutus est. **I**bide paululū fortuna substitit. leg; titubantē monstrauit. quasi dubia an suū adhuc **D**ompeii seruat an demergeret potius. **N**ā cū fere omis romana nobilitas ⁊ iam oīm orientalū potencia ibi partibus **D**ompei fauens assisteret cesarem q; cū ad rapinā mesſiū coegisset in id (qd ipse oportunitate cogente cupiebat) renitentē **D**ompeium in certamen impulit. ex quo victoria cesari subsecuta est. **N**am postq; multo fuso sangne tā ciuili q; forensi **D**ompeius victorē cesarē vidit cū paucis fugā capescēs larissā percipit pma victoris sui testē (dū a ciuib; ablato honore victori vt fuaret inuixit) et ultra anxius suiq; timēs fugā citato cursu continuās eo quo mari appinquus emergebat penenis animis deueniens ouerariā cōscendēs nauū se lētos quo cornelia fuabat cōiūx deferri pcepit. **A**c inde p^o lacrimas tā vxoris q; mitilenensū mutata naue collectisq; quibusdā tanti naufragij fragmētis vsus **E**gyptū proas dirigi iussit. **A**qua **C**ipri litora radens **p**tholomēi fidē exptur^o (quē ipse rex fecerat) malo sumpto omine a spectabili edificio (q̄ppe opidū **p**aphos viderat) cui nomen erat **C**athobasilea vsus egyptū cursū tenuit. cui^o non an puenit ad lit^o q; rex iuuenis felici^o q; honesta (vt ipemet **D**ompeius fecerat occidendo **C**arbonem) secuturus pstito tam aduentu q; infortunio quasi honorifice susceptur^o nauiculam satellitibus onustam obuiā misit i qua fator potius ordinem q; suū cōsiliū sequens senex vxore socijsq; relictis descendit nec litore longinquus **A**chillas **P**hothinusq; mandatorū regis conscij expeditis gladijs illi tanto ⁊ iam pipienti corpusq; suū vestibis cōponenti vt honeste caderet secure ceruicem. eamq; infixā lancea p **A**lexandriam omnē (quasi maxime victorie testem) in spectaculū cuius dportandam dedere. **D**emū illam gausape inuolutam fuare ad victoris grām pmerēdam. **T**runcus vero (postquam p diem totā pſpectantibus barbaris impulsu vario ab undis circūactus est) nocte a **C**odro romano milite ⁊ eiusdem **D**ompei questore ac fuge comite dā in litus tract^o

est et cū illi nil preter se aduersā pugna liquisset collectis per li-
tus quīquilijs et foculo facto eum sup̄impōsūt. paucisq; que-
rulis et lacrimis datis semiustum contexit harenis. **p**uduit for-
te fortunam **ut** is qui tam ingentis animi custos tam clariss-
imorum honozum susceptor. tante maiestatis seruatoz ea fauen-
te fuerat. **I**nsepultus esca piscium relinqueretur. **O**rerunt tre-
menda vertigo. senex a puero a receptore largitor romanus a
Barbaro magnus a modico a spadonibus imperatoz occisus
est. laceratum corpus et truncus vndarum factus ludibrium
noctu igniq; modico ab homine vnico semiustus et harenis
cōtēct⁹. **O** si in sua patria pauloante clauisset. diē qua funebz i
pompa quibus consularium senatorum ciuūq; omnium lacri-
mis a quot quibusq; patrium delatum fuisset in regnum.
quot illi militaria ornamenta. quot arma. quot ipatoria ac triū-
phalia super fuissent iniecta. quot decāte laudes. quot pro ro-
stris relate q; pie cines collecti. quos honores omne tam vi-
ta quesitos q; infelici pro ditos morte litore in egipcio cumu-
lus parue harena cōterit. **Q**uid ergo miseri sup̄bimus. quid al-
ta labori querim⁹. quid pituri confidim⁹. **et** si tā gradis cecidit
moles. quid nobis posse cōtingere arbitramur. **E**quidem. pom-
peio cōpaciendum est. si longe nobis rimendū atq; studiohissi-
me quod est humile pquirendum. ne sublimati paniori subia-
ceamus continuo. et postremo in casum miserum veniamus.

C Pauca de auditoris verbo. **Cam. 10.**

Poteram et honeste poteram amodo quiescere ac peper-
cisse calamo. postq; tantorum ducū (et potissime pom-
pei magni) ingentes celsitudines et infortunū flebile
recitaram. **Q**uid em̄ restat amplius de fortune potencia et in-
stabilitate posse subicere. **N**eminem reor mortaliū ex tam
sublimi vertice corruisse. sed et quia promissum est ad no-
strum vsq; deuenire seculum et ne videamur spreuisse mi-
nores aut min⁹ obtemperasse iussis fortune bona lector pace

et si tam gñde aliquid expectandū non veniat poterit tam mī
nora cū voluptate plurimū utilitatis conferre.

Ingens caterua dolenciū. *Cam. 111*

Deplozato paucis pompeii magni casu ingens ploranciū
acies sbsculta ē. Ibi em videbant gallos germanozq
reguli atq pceres plurimi a saio cesare regnis puncijs ⁊ sū
limitate puati. Ibiq i farfallico conflictu ceciderat incedebant
et innumerabiles fere quos dira ciuiliū belloz pestis varijs in
locis aut delecterat aut absorpserat. qbo minixtus veniebat sce
lestus iuuenis Otholome⁹ pdicionē Pompeiū bellū adūsus
cesarem supitū seq apud delānilo demersū misere ingemiscēs
Quem iuba hbie rex mestissimus sequebat. ⁊ barbara ac fasti
giola supbia sua posita (qua Cipioni purpurā sibi consimilem
indui retuerat (tristis q pompeianas pres iuuerit se ipm dāp
nabat. nūc frustra ppendens se pmo ob id a cesare fractū. ⁊ ide
a suis derelictum. ac etiam vrbibus exclusū suis. eoq vsq per
ductū vt in suā supremā pniē. ipe cū petreio pacione facta
infestus gladijs adūsus se hna concurrerent ⁊ cū petriū delectiss in
uictus recordia impulsus nimia seruolo precibus pendiendā
ceruicem pbuerit. post hos ⁊ Aristobolus iudeoz rex quereba
tur se a pompeio indigne regno priuatū ⁊ captiū cū filijs ro
mā deductū. vnde fugiens se retractū aiebat in carcerem. Por
ro occiso pompeio cū a cesare libertati rōdit⁹ esset i regni spem
erectus dū cū auxilijs ingentissimo animio fleret in desider
um icio se a pompeianis ducibus inceptū ac⁹ veneno necatū
deflebat. Erat ⁊ phar nates plenus lacmarum q pmo cesaris
imperi victus indicionem suam cōpulsus sit ingemiscens. Sci
pio inde sequebat querulus q ex affricana strage omnium spe
deduct⁹ dū nauī hyspaniā cū damasippo ac Torquato et plero
rio generi successor factus querebat varijs agitatus pcellis ad
Ippū regiū adūso deportatus ipetu ⁊ a classe publii Sicij cesari
anū cōueniens sibi manu ppria mortem inferre. qz cesaris expe
riri clemenciā malūisset. sneus etiā pompeii magni filius aderat
non tantū se ipm post clādē apud numidiā susceptā a cesarianis

Otholomeus

Iuba rex libie

Aristobolus iudeoz rex

Phar nates

Scipio affricanus

Sicius Pompeii magni filius

in spelunca latitantez occisum et q̄ caput eius cesari apud h̄p
spalim p̄sentatū populoz cōcessū deflens. Quātū q̄ sibi accele
rata morte subtractum fuerat. posse patnā necē in migratos egi
pcios p̄ voto ulcisci. Inde Brutus et Cassius tā parricidū suū
q̄ apud Philippos susceptū flebant incendiū erat et Treboni
us non solū damnacōnez suā ex parricidio subsequētā gemiscēs.
s̄ quod a Dolobella apud Sinirnas crudeliter occisus sit. Hinc et
decius Brutus eiusdē criminis re⁹ post clades multas se a sequa
ris captū atq̄ trucidatū seq̄bat. Sic et Valsus romanus eques
inter p̄ussōres. vocat⁹ q̄ manu seruoꝝ suoꝝ lacerat⁹ sit exda
mabat. Erat et Gaius Coranus p̄torius homo dolens q̄ cū mil
tale timeret in cursu militūz p̄pria in domo pemptus sit. Post
quē et Dolobella lamētabat. q̄ a Cassio (quē ante multis fude
rat p̄eljs) fufus ipse ad id infortunio eo redact⁹ sit. ut se sua
manu trāsfoderet. et alij plurimi in sup̄ varijs ex casibz gemebū
di fortunā inculābāt suā. Quibz iūctus splendidissim⁹ atq̄ fa
cundus orator Marcus Tullius Cicero detecta fronte tacit⁹ in
cedebat. quez ego postpositis ceteris mirabūdus intueri cepi. et
cum grandē eius cognatā gloriā idignūq̄ exitū animū scriben
di cupidō cepisset p̄ncipē tanti eloqui meditantē tenuel q̄ me
as tāto certū vires fere destitui cum solū satis de se digne nec aliū
posse sēbē rat⁹. sane ne tāq̄ obscur⁹ luce dign⁹ eximia p̄termis
sus videret. metū cepi. Age resume animū. vige ingenū. vires
integra. te q̄ ipsū totū exprime. et dignissimū qd̄ potes ipende.
Cui enī stolidū non est notū nebulas solis radios nō posse fu
scare. leuis est in cōpositus in illo firmat⁹ artificio sermo tuus.
sed quid si nil aliud agat saltē suūz gūem ornatum et mira ve
nustate decorū ut luculentior appareat faciet si cōtraria iuxta se
posita clariū elucescāt. si aut̄ min⁹ plene cōmēdes alteri saltem
doctiori sup̄plendi occasionē p̄stabis. Spirabit et ipse forsan ali
ud ex eius archano quo nūc residet loco ut melius q̄ est timea
operis. Quibus tract⁹ oratorū eximit ac latini fulgor eloqui
tua cum pace minus sufficiens de te tuūq̄ fortunā scriptur⁹
aduemo. fortune etiam iussu cōpulsus.

De Marco Tulio Cicerone. Cam. 12.

Cassius

quodam

Perius Brutus

Thapollus

Thapollus

Dolobella

apud arpinum exivit et latu
omni natus est.

orbem

cum fulvio
lectissime et

Marcus Tullius Cicero splendidus et in dies crescens
urbi pater et orbi a volscorum vetustissimis regulis
claram originem ducens et cum iam tenera in etate
virilem gereret animum quasi artam natalis patrie
sedem sue future amplitudini estimaret ut e sublimiori specu
la radios in totum effundere posset. et relicta se romam contu
lit. In qua etiam iam ambitionis vicium ac auaricie et luxurie spur
cillas serpere et hominum mentes intendere cepisset tamen re
rum scientia et morum decore bonis et primatibus acceptis non
ciuitati donari solum sed maximos honores consequi meruit.
Nam nouus in consulatu ciuis amore vetustissimus eousque con
scendit ut summum consulatus obtineret imperium. In quo gai
Antthonij collega contigit ut eius ope ab incendio ruina et ser
uitute inimicis urbs rerum dominia seruaretur. Exardebat
enim illo tunc adhuc inclusa pectoribus fax illa terribilis urbis ex
cuius munitas nequarie factiois lucij Catiline. qui dum poti
us suorum imagines intueretur quam sua merita ad ampliandam
libidinem publicos frustra honores percipisset sepius irritatus in
republicani nobiles quoscunque iuuenes et mulieres qual
dam conciuerat. et seculissima coniuratione legati perpetuas roma
ni nominis tenebras consilijs fabricaret infandis. sed tam di
ris ceptis obstante deo actum est ut a Quintio illecebri mul
eri omne panderetur opus. et ea pluribus et inter alios Cicero
ni qui ignaro senatu socioque astu mirabili cuncta perquirens
non quid haberet comperti in publicum dixit quod incomparabili
virtute factionis consilia nouisset omnia. Ac etiam ubi videbat
erumpere velle obicibus positus eiusdem conatus primos infir
meret. Nec dubitauit suo tempore factiosum hominem scelera
torum suffragijs fultum. frequentem in senatu accusare paratas
invidias detegere socios propalare. quid actum quidve agen
dum esset ostendere. et inordinatissimis verbis tam senatus
segnem patientiam quam coniuratorum perfidiam lacerare. Quo
bus actum est ut Catilina urbe discederet. festulas peteret.
collectisque copiis in plano pistoriensi Antthonio consuli eum
cum exercitu sequenti obuius fieret. et suis tradidat omnibus

inter cōfertissimos hostes prelians confossus occumberet. et de
se suisq; cruēta victoriā exhiberet. *Ex libro vero* **Petego** et **Sa**
bino reliquisq; ex cōiuratis qui in urbe capi poterāt sinia cathe
nis h. h. m. o. i. ope noctu in carcere **Tulliano** carnificib; immisissis
et gutturib; eorū laq̄ofractis suppliciiū hūptum est. et urbi inter
rupta securitas restituta. sic armatos duces togat⁹ excessit **Cice**
ro. si is medic⁹ p̄ferend⁹ est qui secretā atq; leniterā intestinorū
domitē ex argumētis exclusit et repulit ei q̄ vulnūs apparens
etiā si maximū sit unguētis et arte traxit in cicatricem. **Erat** enī
noster **Tullius** h. vno de corpore clarissim⁹ et suo merito urbis romē
patron⁹ insignis. et potuerat hoc tñ suffecisse ad eius gloriam
sed annexus fulgor est aliū tanto longi⁹ duratur⁹. quāto p̄p̄
sius acquirit⁹ est. **Hic** etenī ad hoc arbitror a deo dat⁹ est mor
talib; etsi celesti polleret ingenio longo tñ et p̄uigili studio i tā
tam mirāde eloquēcie euasit facundiam ut **Plotū** gallum (q̄
p̄mus urbi rethoricam latine monstrauit) et vulcanum **Plotū**
et alterum ex graecis atq; **hortensium** alios elegāssimos
oratores grecosq; veteres anteciret. et antiquā eorum gloriā
occuparet. **Quo** et satis esset spectabilis titulo sacra p̄bie pene
tralia mīre cupiens postq; floridis orationib; summa totius fo
ri admiracōne **Quintū** primo deinde **Hostiū** aduersus **grifogo**
num aliosq; nōnullos defendit se **Athenas** contulit. ibidem ve
terum et cōtaneorum philosophorū tam de morib; q̄ de natu
re p̄fundissimis adinis p̄scrutatis et cognitis mirantū eloquen
tie admiracōnem **Athenienses** attraxit. ut nādum **Phisistratum**
aut **Periclem** (qui verbis miram redolentibus artem dare col
la iugo seruili **Atheniensium** libertatem cogere) Sed ipsam
Platonis mellitam verborū dulcedinem paruulo dormienti
libellis aut apibus non p̄bleo sed castalio melle satur⁹ impres
sam et **Esthilum** atq; **Demostenem** superatos arbitrarentur elo
quū. **Inde** **Romani** tam venerandissimis philosophie doctri
nis imbutus q̄ grecorū laudibus cōspicius rediens **Muli**
Acnium **Archiam** **Milonem** gneum **Plautum** aliosq; plu
res summo audientium fauore defendit. **Peiotarum** gallo gre
corum regem **Marcum** **Micellum** et **Quincium** ligarū **Iulio**

Centulo

fine

Cesari suspectos reconciliauit. Quid multis habundo tantum
lingna potuit. quantum ad flectendam quo velis mentem cu
iuscunq; etiam obstinati sufficeret. Quod quidem non satis
posteritati possunt relictis monstrare. Nam (ut alienis utar ver
bis) In Tullio magna pars Tullij abest q; legitur potius quaz
audiatur. Sinam vltro diuicias honestum coniugium dilectis
simam prolem spectabiles amicicias clientulas et huiusmodi
fortune bona quibus fuit habundans. ne tam maximis atq;
perlucidis honoribus parua anteisse videar. Esto plurimuz ad
felicitatem spectare credantur. et ad precipitium inopinatuz
indignumq; deueniam. Huius ergo clarissimi viri dato gran
dis fuerit non tamen solida. sed quandoq; concussa future rui
ne omen ostendisse potuit. Nam quorum inuidia exilium pas
sus est. Verum dum in villa agri Attinatis a Gneo Plancio
susceptus animum egisset sompno de reditu premonitus con
sensu omnium reuocatus et summa cum alacritate patrum su
sceptus est. Demum in dissensione Cesaris et Pompei Pom
peianos partes secutus. secundo patriam inuens fractis Po
peianorum viribus in conuiuium fere totus senatus exilio fa
ctus est exul. A quo implorante nemine ab ipso Cesare victore
iterum reuocatus. Verum vltimo turpi notatus infamia q; ex
coniuratis in pericidium Cesaris vnus extiterit arrepta fuga
in formianuz abiit. et agentibus senario Romanis reb; a Mar
co Antonio Triunuro (in cuius mepcias licenciosus olim in
uererat) prescriptus est quo dampnabili nimium ingratitudi
ne tractus Caius Pompilius leuas quem ipse dudum a capi
tali supplicio intercessione Marci Celi mira cum oratione libe
rauit impetrato tam diro ministerio ab Antonio illum secut⁹
et cum ipsum cui vitam debebat offendiss; Gaie suo gladio
iugulum exhibere cohercuit. Capuz q; illud per quod ne suum
feriret actum fuerat truculent⁹ abscidit. nec taz impio facinore
content⁹ dexteraz abstulit. Tulliq; onust⁹ onere (tanq; maximu
et reipublice vtilissimu pfectisset op⁹ Roma redijt tatiq; in eo

*nam Pompeius leuas
occidit tullium*

caute

6
male cepta perfidia potuit ut illud una cum manu prostris affi-
geret. Et sic multis a se confectis orationibus multis editis li-
bris multisque scriptis epistolis a quibus sacre philosophie moni-
tis in melius legentes trahunt et eloquii clarissimi doctoris effici-
mur relictis ex amplissimo fulgoris culmine vite huius erumpas.
Tullius terminavit infelix. **O** deus bone ubi indignatio iusta. ubi
ignis edax. ubi fulmen ubi telluris hiat. quid celestium homines
quid ingrati non ipso tam enormi in crimine spectantibus mise-
ris romanis ad impios impulsi manes. Sed quod dum eius isfortuno
nullis mundanis eminecijs confidere docem romanorum ples im-
pia redarguit et rubore conspersa plurimo in compasione indi-
gni facinoris provocat eius cernice spectans in rostris cuius ope fa-
ctum est ne sue inspicerent in cloacis.

In obloquente oratoribus et rectoris. *Cam 13.*
Bacterates quidam et inepti homines ruditer potius quam loquen-
tes in tanta se insania delabi quaque permittunt ut audeant si-
quant ex manibus rectoris arma surripi. et in ea eisdem in-
furgere. osque insipidum ut mordeat non verentur extendere. aientes
illa deceptionibus potius quam necessitati servare. sufficere satis quibus
cumque vobis mentis conceptum exprimere. et hinc tam laborem nostri prin-
cipis quam de corde stolidissime danare nituntur. Quibus quod responde-
ri possit et unde in os appropius sanies marcida retorqueri occurrit
habunde. si velim aduersus tam demerere hominum factionem verba
disperdere. sed absit ut in tam irritum laborem me dem. **N**onissima
eorum insania est et superasse ceteris nil aliud arbitror quam in vacuum aerem
tela vibrasse. sed ad aliorum solacium dixisse aliquid non erit incongruum.
Cum igitur nutu sibulo vel mugitu animalia cetera suas affectiones ostē-
dant. vobis intentum exprimere solum hominibus excessum est. nec immerito. Quid
prudenter potuit fecisse natura quam actu tale homines celesti anima potius
tamen a beluis quam sola sensualitas dux est se posse. Ille quidem cum terrestria
sapiat et cum delectetur terrestribus et sensui suavitati soli. expeditas atque
loquaces habuisse linguas existimari potest fuisse supuacaneum. **H**omi-
no cui celestis erat origo et ad celestia consideranda productum non so-
lum deora fuit sed oportuna locutio. hac enim profundissimas superiorum

corporum meditationes. elementorum alterationes. rerum variarum
productioes atque corruptiones preceptas. communicationes soli ho-
mini intellectas. Amicitias iungimus. Virtutes laudamus. vitia de-
primimus. doctrinas accipimus et exhibemus. et breuiter quid ratio-
nalis anima sentiat appalamus. et sententia percipimus. **H**ac insuper deum
et rationales exoramus. et confessione supplici veneramus. **H**uius
cum due sint species. ea scilicet quae a nutrice suscipimus. et a natura
per se rudis. et exorta cunctisq[ue] rebus. et reliqua quae ab arte po-
lita et exornataz floridam et certis sub regulis coartata studio pau-
ci prouectiq[ue] volentes assumimus. **Q**uis erit igitur tam dementis sen-
tentiae. quin facile non assentiat lepidam compraeque nimis lepide pre-
ferendam. et si preferenda sit cum tam ingentis rei instrumentum appa-
reat quis vercor et iners homo dampnabit si studium apponatur
omne ut ruditate qualibet purge[re] eloquii et de ore venustet
pro viribus. **N**on enim semper cibum seruus poscitur sumus. aut de
ruralibus cum villico locuturi deo siquidem et oportunitates poscere
et de susceptis gratias agere frequenter necesse est primo semper
Nec decens est hominum creatori aut mentis archanum incompo-
te referare. aut in eius laudes verbis absque modulatione can-
te. quantumcumque nobis tacentibus eum quid velimus intelligere no-
scamus. **P**reterea multa supersunt que nisi moderata oratione trac-
tentur in mortalium perniciem maximam ex minimis quibus surgunt. si nobis
non sint pro tempore arte composita. nunc aspera atque mordentia
verba. nunc placida atque clementia. nunc summo lepore lapida.
nunc colorata pulchritudine splendida. nunc grauitate sententia
rurum succi plena. et cum pronuntiatio secundum necessitudinem instantem
apta. qualiter finamus regem sed plebea ira incensum furentemque prode
in inasuetudinem retrahimus. qualiter in lacrimis et meroremersum atque de-
iectum in solationem et leticiam reducemus. qualiter ignanum torpenteque ad
gloriam animabimus. qualiter otio et voluptatibus deditum ad frugalitatem
comode deuoluimus. **C**erte ego non video vidisse mihi quibus memini
quosdam ruditate et ipicia fandi iam tempore iras. dum se putarent ex-
tigue in montem icendum reuocasse et iam absterlas lacrimas. ite ad
oculos reduxisse. et animos in timore et segnitie opulisse. et seipsos
dum ita excusationes inisteret epissime. accusasse. si ne id agam. quibus fugi.

et eo possumus venire quo cupimus toto ingenio et pinguili studio exornandus est. Finis quo assidue utimur. quo abutis distinguimus. quo etiam inter minimos eruditos homines venustam atque preciosa ponimus. Ad quod si nulla necessitas nos trahit. trahere debet decencia. Ad hibernos quidem umbres et solis est vitandos non ex cespiti calamoque palustri quod satis esset parietes et tecta componimus. sed eruditissimis architectis. cementariis fabrisque lignariis. conuocatis consilio eorum et ope quadrato ex lapide et abiete dolata domum elaboratam construimus. Inde auro et ore et picturis minus opportunis. ob decenciam egregie ornamus corpus. quod simplicia vellera rudi manu contexta a flatu ventorum et aspera hieme defendenderent. facultatibus ex nobilissimis vestibus. ob decenciam purpuram auroque et gemis contegimus. Oculum ac cibos a natura paratos arte nobilitamus et lapidibus preciosis assumimus. et alia plura facimus ut oculis potius et urbanitati quam corpori terro seruamus. Quomodo ergo eloquium negligemus si preceptores inuenerimus. eo quod per ex culto auribus prestamus obsequium et intellectum pariter sua delectatione mulcemus. Vt quidem moderatur nervorum contentum in mentem suauitate quadam delat. illam primo in liquationem quodammodo sua dulcedine videtur deducere. et deinde ex pulvis oibus in unum ad se tantum colligere. sic exornata locutio in animam diffusa per aures. illam ante alia circumlatione demulcet. inde pulvis conceptis rebus quas in se habet adeo. ut si spectes audientes attonitos et immobiles videas. et totos et totos in loquendis ire sententiam. Et per nunc sufficiant que dicta sunt. sinant blasteratores merces. et hiis quibus minister liberalis natura parum concessit ingenij. et indisciplinatos dentes acuere et suam ignoranciam defleat aut se minores. ostentantes ultro veniunt se disponant. Nam quanto sehi peritantes permauerit anteponeat argumentis friuolis. tanto veris cum ignominia postergatos. mouement.

Cementes plurimi. *Campe.*
Hic ait animus mihi cum ostensis a monstro finem dare si bello. ut ab arpinate ipatore ceptum in eloquentie principe desineret. sed iusta clamacium tibi non finit. In qua dum oculos reverterem Sextum. magni Dompei filium venientem aduertit.

Septis magni populi

quem triumphū genitoris et celebri fama in spem egregiam na-
tum atq; nutritū cognouerā. Is enī q; seua rapiente procella im-
pulsus sit. quos deleuerat pater piratas piraticā exercens redi-
uiuos extulit. et quā vrbez victorijs illustrauerat ignominijs
p virib; obfuscauit. ac bello fame laceratū. et ipse voce fiteba-
tur querula. post patris excidiū sinistra plurima passus ab Oc-
tauiāno Augusto int milas et Nauiocū Sicilie opida cū armas
set argustula et copias ex reliquijs Dōpeianay pciū collegisset.
in gentes. nauali prelio vict⁹ fugatusq; fuit. et dū repare bellū
conaret in grecia ab Anthonianis ducib; itey vict⁹ captusq;
er post paululū ab eisdem se dicebat occisum. Erat et marc⁹ le-
pid⁹ Triūuir non soluz illustris effect⁹. q; dictatore Cesare ip-
se magister militū fuit. sed q; sua opa Octauiān⁹ et Anthoniū
cōcordes facti quasi tercius heres cū eis et Triūuirat⁹ officiū
sūperit et orbis impū. Cui⁹ sortis cū Affrica fracta videret. ela-
tus viginti legionū suffragijs insolentia ruine viā aperuit. nā
dū aduersus Octauiānū arma dirigeret superat⁹. nō solū impe-
rio puat⁹ sed impatorijs insignib; positis et veste pulla. more
supplicū tect⁹ impetrata vīta ac bonis paternis apud Cezet⁹
os puat⁹ ppetuo a cesare relegat⁹ exilio obscur⁹ torpensq; con-
senuit. Erat et Lucius Cesar ab anthonio nepote suo pscriptus
et luci⁹ paul⁹ a lepidō fratre hostis reipublice designatus. et cum
hijs plurimū quos e culmine leto indecores in miseriā fortu-
na deiecerat. Ex quib; omnib; Marcū anthoniū Triūuirum eo
vna cū Cleopatra sua mutatis faciebus incederet ad Nili cepti
continuacōem sumere visū est.

De Marco anthonio Triūuiro Et Cleopatra Camu⁹
Egipti regina.

Marc⁹ Anthom⁹ nepos Iulij cesaris ex sorore per seuiiciā
furorem et crapulas miserasq; plurimoz in maximū
splendidūq; culmen potentie euect⁹ est. Hic occiso a cō-
iuratis cesare int heredes ei⁹ vn⁹ cōpt⁹ est. q; in ordine nume-
ratorū heredu Octauiān⁹ preposit⁹ sit in rabiē fere vñsus est. Ce-
sarissq; illi relictū cognomē et exasperatē ira diris suasionib; ful-
uā vxore cōtinuo adūsus coheredē arripuit arma. Et cū iā a se

6
99
natu hostis indicat⁹ et si in **decium** brutum irruit. eūq; apud **Mu-**
tinā obsedit. **Aduersus** que; dū **hircius** et **Paula** consules et cū
eis **Octavianus** duxisset exercitū ipse p̄uat⁹ exercitū aufugit. **De-**
num victo apud **p̄rūm** fame **Lucio** **Anthonio** non q; me-
rebat⁹ excidium. q̄n̄mo sublimacōnem cōsecut⁹ est. Nam **Mar-**
ci **lepidi** opa cōsiliat⁹ **Octaviano** vna simul tres ipsi **Triūuira-**
ti titulo rēpublicā occuparūt. et **Anthonio** ut eius erga **Octa-**
uiā fides efficere^t constantior. **Octavia** eiusdē soror matri-
monio copulata est. Hinc cū magis fortuna iam celsaris quā an-
thonij v̄tute **Caesar** apud **philippos** fusi. eide; totius
Ahe v̄m reliquisse videretur imperiū. redeūte aduersus **Italiā**
Cesare ipse aduersus orientē contendit. quo cū iā opa **Ventidij**
fere rep̄ssa esset **parthorū** supbia cū rege eorū sed⁹ p̄culsit syria
recepta. ex qua demū innata quadā vanitate cōmor⁹ cū **herodē**
antipatris **hircano** deposito iudeorū sublimasset in regem ut in
vita fortuna cladi sue viam faceret. repente etiā aduersus fe-
dus ictum. cū sedecim legionib; in **Parthos** irruit. Quī astu-
cia barbara v̄si eum ex improuiso aggrediētes sagittis duas
legiones oppresere illico. Quī suscepra clade a quodam p̄mo-
nit⁹. nocte sequēti per ardua montium. saltusq; multos cuz reli-
quis fugā cepit. quorū pars a subsequētib; cesa est. pars fiti pe-
riit atq; fame. et plurimū deuenere in ditionē hostiū nōnulli a mi-
tibus **Capadocie**. multi ab estib; **armenie** absumpti intātū. ut fere
cū quinq; qui cū sedecim legionib; iuerat **Anthiociā** deueniret.
Placet em̄ aliquibus eū iam ante lasciuientis **Cleopatre** egip-
cie pulchritudine captū. et obflagrās currensq; quasi gloriose
victorie cōsecute titulos et insignia triūphorū eius posuit⁹ in
gremio eam ociter in occiduū flexisse gradum. impacēsq; mo-
re. ut eius q; feruenter amabat deueniret in gremiū iussisse
ut illi obuīam veniret accerfiri. Vex ante eius aduentū ut in
suam concupiscenciam **Cleopatram** effusiorē asumeret pro-
dione **Arthabanum** **armenie** regem **Tygranis** olim filium
cepit. et vna cum filiis et ingenti thesauro cathena vinctum ar-
gentea in manus auarissime mulieris presentari mandauit.
Quo tam grandī munere quasi ignauiam deformēq; fugam

a patris piasset. **I**n illius deuenit amplex⁹ amnisq³ depositis
non alit⁹ q³ si **C**leopatre in sinu deus omne romane claritatis
confisteret. in luxuria et segnicie se deiecit. et per effusam libidi-
ne conuiuijs vacas in tanta trahi se pmisit insania. ut desponsata
Cleopatra repudiū Octauię uiberet in dīci. **C**leopatra uo a ptho-
lomeo rege lagi filio p multos reges origine ducens. testame-
to patris una cū fratre (cū nupserat) **E**gypti regina successerat
tandē viro ope suo veneno absumpto a minore frē (q³ a pōpeio
rex fact⁹ fuerat) spoliato regno et carcere apud pelusiū seruata p^{ri}m^um
donec **I**ulius cesar victor **A**lexandriam deuenit. cui⁹ lulis cu-
stodib⁹. cū in conspectu venisset. eūq³ mira formositate sua ce-
pisset ex concubito pstito absorto iam vndis frē sola egypti reg-
no pesse pmeruit. **T**ādē **A**nthonij pmo peler inde cōiux effe-
cta est. **A**rsinoem sororē suam (que in tēplū dyane ephesie su-
gerat) ab eodē fecit occidi. concubitiūq³ tēptauit **H**erodis ut per
illū iudeorū regnū illi subtraheret et inexplēbilis auro tēpla de-
orū plurima nephario spoliauerat ausu. **E**t postremo q³ tristis-
bilissimū fuit. cū romanū impiū exoptasset temulento **A**ntho-
nio et ab ea forsā cena surgēti i ipsa absorta iunone **L**ucij plau-
ci indicio victrix fuit petulās ac blāda nūc artis amplexibus
obuia illud non negaturo poposcit. **A**nthoni⁹ autē q³ imbecil-
liores romanos italosq³ q³ **P**arthos cōpererat inuētū⁹ v⁹ am-
plissimis postulata pmisit. **N**ec mora ex orientalib⁹ regib⁹ col-
lectis copijs adūsus **C**esarē arma corripuit. pataq³ clas se in qua
potius laborum arabum syriorum aliorūq³ odores purpu-
ras et insignia regum q³ hostilia arma gestari arbitrat⁹ non abs-
q³ ventorum labore marisq³ querela **A**triu⁹ vsq³ pducta est. **C**ui
fact⁹ cesar obu⁹ apud leucadā insulā s⁹ mōte leucate **A**nibzac-
hie venit in sinū. **I**bi cū iā trestri pugna ac conmeantium priua-
tōne p pre vires **A**nthonij extenuate eēnt. ab eo postrema fortu-
na nauali certamine tēptata est. **S** postq³ diu certatū cū iā finis
stolide superbie **A**nthonij ppinquaret. **P**rozas vertere cepere
Egyptij fugēq³ dux et princeps. cum aurata nauī velisq³ pur-
pureis optatrix imperij ac postulatix egregia **C**leopatra fuit.
Quaz otinuo tumidus spōsor **A**nthonius abiecto nauis ptoze

Quidē hūc dīcorat

inū mēlū suauis

6 96
in signi cōsecut⁹ est et tūc velis q̄z remigio magis de salute q̄z de
orbis dñio curātes Alexandriam pcedere. Quo renouare copias
remtegrare bellū cūcta munire subsidij cepere pauidi. Octa-
uiā⁹ vero victor secut⁹ tā p legatos q̄z p seipm classez opida
viresqz hostiū i deditōne suscipiēs Anthoniū iā diffidētē vna
cū Cleopatra in Alexandria cūxit obhdione. in q̄ cū iam fame
pictarent omnes Anthoni⁹ seras pacis cōditiōnes poscēs cū ob-
tinere nō posset in māsoleū regiū secessit. ibiqz culero seipm tras-
fudit. Cleopatra autē facta deditiōne. cū frustra blādis oculis et
venustate sua inuenē Octauianū in libidinē suā allicere cona-
ret. audiēs se seruari triūpho. eo quo su⁹ iacebat Anthoni⁹ plu-
ribz stipata odoribz ac insignibz ornata regijs. intrās aptis ve-
nis appositisqz serpētibz lateri eius moribunda pcūbens q̄si in
sompnū placidū solueret occubuit. Cui⁹ adhuc palpitātis vi-
tā Octauian⁹ enā vulneribz phillis admonis (q̄bz e corpibz im-
missa. venena fugere vis pmaria est) i vanū reuocare tēptauit.
denū sepulchro ab eisde viuentibz cepto phci eosqz inuicē sepe-
liri mādauit. Sic ergo male san⁹ homo dū de se nimis digna p-
fumeret. et male merit⁹ maxia de fortuna desperaret. eo infelix
corruit qua sua meruerat ipudentia. Sic et meretrix femia dum
non sua sorte cōtēta est ad id a fortuna cōtracta. vt que mēbra
sumis lenita delicijs in āplexibz libidinosis cōmēdarat pluribz
ea viuētē vidēte ac cōsenciēte a spētibz lāterēt. atqz vt ab eisde
sanguis absorberet quos ipse aluerat sorbitionibz *umorem* et
pulchritudinē quā fenimeā leuitate mōstrauerat. acerbitate cō-
mota fortune delusam ipsā viuente in foderet et q̄ p maximū
desideriū ambierat ipm māsoli breuitate finiret.

ExPLICIT Liber Sext⁹ Iohānis Boccacii.

Incipit liber septimus. *Plato 9 c 978 de senectute 978 Ca. 1 m*

Nemini circūspecto dubium est quin quanto & ma-
gis laboribus vires exhaurim⁹ tanto detem audio
res assumim⁹. que diffusa p artus nōnunq̃ tāta
suauitate defessor cōplectit. ut nifi quis caueat fa-
cile in torporem alliget. Quodquidē & ego nuper
expertus sum. nam descriptisse quātūcūq; succinte igencia ge-
sta tam grādū tāq; illustrium viroꝝ & tristes exit⁹ eorūde
adeo robur meū retuderat. ut non solum cupide sed p̃cipitant
in quietem me finerem. quāobrem non tū maiori. sed insolita
etiam leuitate demulsus in soporem fere solut⁹ sum. In quo (ni
clamoꝝ plurū obstrepentiū circa vetuisset) pculdubio iners
iacuissē. quos inter fere prim⁹ memoria patris tract⁹ Antho-
ni⁹ Marci Anthoni. ex fuluia fili⁹ in sapientiam & casum geni-
toris (qui se immeritū obrutū cernebat) execrabat. Nec min⁹
Octauiani atrocitatem. quo a diuī Iulij statua distract⁹ vi. truci
datus sit. Sic & Cesareo qui se a Cesare ex Cleopatra genitū al-
serens. dum ex clarissimo sanguine cret⁹ in spem regni cresceret
reuoluta rex serie post genitricis nepharie voluntariam mortē
se adolescentulū atq; innocentem Octauiani iussu pemptū q̃
rebat. Strabat & Iulia eiusdem Octauiani ex Scribonia coniuge
filia. femineo deplorans ululatu. q̃ tanti impatoꝝ genita p̃i-
mo Marcello Octauie filio desponsata. Venum Marco Agrip-
pe viro illustri in mīrmōniū tradita sua reticens adulteria ad
ad deuenire. ut patris crudelitate patria pulla in exiliū acta.
abiq; viuo et humano p̃uata consorcio inedia fere in dedecoro
lām mortē inciderit. Nec min⁹ Agrippa hui⁹ ex Marco Agrippa
fili⁹ non ignamiam suā (qua lixas quoscūq; spurcissimos supa-
uit) sed augusti aui seruiciā (q̃ religatum exilio corpore permi-
serat) clamitabat. Nix iunctus erat & calpurnius Parmensis & fle-
tu querulo male dictis execrabat temerariam presumptionem
suam. ob quam dum marci anthoni sequeret crapulas sobrie-
tate postposita mularum odium meruerit Augusti & eiusdem
mandato post anthoni occubitum in ferias Iulij sit confosus
Hinc quintus Gallius p̃etor ob falsam Augusti suspicionem

*Anthoni & marci anthoni
in fului*

*Cesare & Julia cesare
p̃ q̃ ex cleopatra*

*Julia filia octauiani
a scribonia*

Agrippa filius agrippae

Calpurnius p̃etor

Quintus Gallius p̃etor

a splendido pretoris culmine se per centuriones eo iubente ad
tormenta more seruili deiecit. inde ipsi Octauiani manibus pri-
uatum luminibus et in custodia conseruatum. et demum interdictas
sibi vrbes. Quis fugeret a latronibus captum occisumque lamentabatur
Erant et alij multi sane qui plurimum animi angere Italorum mi-
serie libens ab omnibus oculis flexi in herodem iudeorum regem qui
cum pregrandi suorum caterua et potissime amicorum et cognatorum
stipatus lacrimarum plenus pulla cum veste vociferans veniebat. Cuius
erumpnas sermone plixiori iugendas reliquas arbitratum fuit.

De herode iudeorum rege. Cam 2.

Herodes antipatris ptolemei ex clarissima arabum familia fi-
lius fuit. et eiusdem patris sui opere galilee quindecimum
agens annum tutor effectus est. Et dum prudentia superaret
etatem in amicitia sexti Cesaris (qui Sirie per Iulio preerat) veni-
ens Ezechiam quendam strenuum latronum principem omnes prouincias
infestantem cum multis ex equitibus ad interemptionem usque deluxit
Quod et si gratissimum nicolis fuit ab inuidis tamen hircano regi ac-
cusatus cum custodia diligenti suorum septem annorum dictumque venisset hircanis
sexti Cesaris actum est ut clauibus abiret immunis. et damascum pueniens pe-
cunia a Sexto Cesare inferioris syrie ducatum obtinuit. Demum cum
patris precibus arma que aduersus hircanum supererat posuisset Iulio
Cesare mortuo arte atque muneribus in amicitiam Cassij aduersus
Octavianum et Antonium receptus est. A quo non solum totius Sy-
rie principatum suscepit. sed et naues illi cum omni exercitu comenda-
re. spesque data est regni iudeorum si in fide persisteret. Porro cum ma-
litum per maximam ex iudeis hominem occidisset in litore Tiri (eo quod
Antipatrum necasset veneno) et marionem eiecisset a galylea
atque Antigonom Aristobili filium bella parantem vicisset Ibe-
rosolimam veniens a iudeis et Hircano rege summa cum leti-
tia susceptus est et coronis donatus. quas tanquam futuri reg-
ni portentum suscepit auide. Ibi dori uxore prima (ex qua iam
Antipatrum suscepit) dimissa Aristobili sibi copulauit filiam
Ceterum superatus ab Octauiano et Antonio Bruto et Cassio an-
tonio apud Bithiniam ipse cum phaselo fratre a principibus iudeo-
rum maxime emulo accusatus est. muneribus egit ut non solum absolueretur

sed iudeorum dicerentur Tetrarche. qui post regem, et pontifice
summus est honor. Tetrarcha ergo **Mircani** filius sapientissimam
sumpsit uxorem. Inde cum **Anthigoni** opera pthi sub ducatu
patori regis pthorum filijs et **Parzafra**manis sacrapis aduer
sus **hircanum** arma mouerent. **Daturo** **Iherosolimam** appropin
quante fraude in pthiente **anxius** **Ioseph** fratris consilio a rira
pdunee uico secessit ad petras arabum. Inde iubente **Maleo**
Arabum rege cum paucis in egiptum abiit. Vnde inuita etiam
Cleopatra et aspera sistente hyeme in **Rhodum** ueniens uisit
romani **Antionio**q; narrauit **Antigoni** pmissa patriis **hircanum**
q; et **Chaselum** fraude captos. aures ab **antigono** truncatos.
hircano ne ulterius sacerdotio fungeret. Et tandem **Chaselum**
egre uincula ferentem illiso capite parietis spiras se. Inde fugam
suam et regis **Arabum** nequiciam integre nunciavit. Quibus
comotus **Antionius** una cum **Octauiano** impensio eidem sus
fragio ut a senatu rex **Iudeorum** diceretur egere. indicatoq; **An**
tigono hoste publico aduersus eum **herodi** auxilia decreuere. Ta
to igitur tam clara successu **herodes** regio dyademate insignis le
tabundus in iudeam rediit. Quo cum uenditio et **Solone** et **Mathe**
ra atq; **Sosio** **Romanis** ducibus aduersus **Antigonum** q; se regem
fecerat. eo q; **aristoboli** ex filio nepos esset multa bella gessit et
non absq; labore et piculo fauentibus ob auxilium **Romanis** ducibus **an**
tigono. tade cum **antionium** aduersus **Partos** eunt psequeret magni
fice. occisum **Ioseph** fratrem a copiis **antigoni** et eius caput abscisum
istrumq; pilo. et circa urbes delatum indignanti prulit aio. **ten** cum a
ruina domus in qua cenauerat. et icolumnis e balneo (in quo solus cum
puero fuisse lauabat) nudus irruentiu effugisset gladios. letatus a
ferora papi ducis **antigoni** q; **Ioseph** misecerat caput suscepisset
in regnum rediens **Marianne alexandri aristoboli** regis geniti filiam
suppsit uxorem. et aiositate repletus. adiutus a **Sosio** duce **Antionia**
no **Iherosolimam** obsedit et expugnauit. egitq; muneribus ut **anti**
gonus q; triumpho suabat mymiculis necaret. Inde ut ois regia **so**
boles auferet. **Aristobole** iuuenem (cui miceshone **Marianne** so
roris egre sacerdotiu dederat) dum p estu cum amicis balnearet in
fonte septus ioco merfus. ope suo ad ultimum in eodem suffocatus

Parzafra

Antionius

Ioseph

ten

ten

de medio abstulit. **Q**uod Mariannes impacienter ferens curauit ut de morte Aristobili pulcherrimi iuuenis a Cleopatra herodes accusaretur. **A**nthonio. quod tamen auro purgatum est. **A**d id enim romanorum veritas honestas deuenerat ut apud eos sanctis atque nefandis auxilium preualeret. Restabat enim ut ob questum regnum inferis tercia soluere victima. **H**ircanus scilicet qui cum iam octogenarius a Babilone ex captiuitate redisset iherosolimam (multis ab herode in necem eius ante temptatis) tandem in conuiuium senex occisus est. ab hominum homicidijs arma superstit in arbas. quos post multas eorum calamitates in dicionem suscepit. **H**ac victoria tam formidulosa cunctis adiacentibus facta est ut aduersus eum nemo aliquid auderet et iam regni sui status gloriosus videbatur post labores plurimos fraudes et homicidia firmasse. quem octauiani victoria ex Anthonio et Cleopatra (cum ipse aduersus eum partes secutus fuerat) retraxit in lubricum. sane circumspectus rex sagacissimo usus consilio ad Cesarem festinus adueniens posito dyademate tam apte tamque oportunum pro temporis qualitate orauit. ut non solum veniam mereretur sed Octavianam gratiam et amicitiam lucraretur. atque illi ab Octauiano non tantum abiectum dyadema concessum sed ciuitatibus ampliatum est. **S**ed cum fere nil superius videretur apud eum posse fortuna per quod illud extollerat gradum pro tot reuoluta vexauit elatum. **N**am ante alia etiam in re quam plurimum desiderabat et diligebat seuire coactus est. **M**ariannes enim egre ferens fratris mortem sciensque dum aduersus Arabas et dum supplex romam oraturus iret mandasse eum amicis si minus propterea ei contingeret ut occideretur. eum habebat odio. et ob id in ignobilitate eius obloquebatur sepe. **Q**ua de re (ut placet aliquibus) **C**yprius herodis nris Salomine sororis ope factum est ut ab eodem tanquam coniurationis aduersus eum noxia morti miserabili dampnaretur. **A**lij volunt eidem offensum Mariannem formosissimam ymaginem suam pictam Anthonio in Egiptum misisse. ut libidinosum hominem in gratiam suam et concupiscenciam traheret. atque deinde in herodis exitum. et ob id in illam tanquam in hostem herodem turbatum mortem eius impetrasse. **V**erum quaecumque fuerit causa Mariannes non femineo ritu

Corruptio

*Herodes captus a Babilonia
et duxus in iherosolimam*

atque pudoris aduersione

h virili animo atq; facie mortem suscepit. **E**sto qui aderant ino-
cenciā suam ⁊ eximīā pulchritudinē ac eius regiam claritate;
miserāq; fortunam queruli deplorarent. **Q**uo pacto cur fauor
cessasset herodis illico suo in loco vetus surrexit amor. eunig;
adeo torquere cepit. ut alteri rei q; ululatio ⁊ lacrimis non va-
raret. **I**llam die noctuq; vocans exoransq; nitantū ut fere de-
uenerit amens. **E**t quia quociens filios quos ex illa susceperat
videbat defuncte memor in nouū trāhebat dolorem. spreta ciui-
tate sibi venaciōis titulo secessit ad filias. ibiq; mestissimus de-
flens fere in leticiā valitudinē incidit. et delatus in **S**ebaste;
iacuit donec ab egritudine curaret. sanitate vero recuperata ⁊ do-
lore traclu tēpis longo paululū leuato **R**omā **O**ctavianū visi-
tatur⁹ accessit. **A** quo comiter suscept⁹ relictis **A**ristobolo et **A**le-
xandro filiis et **M**arrianne susceptis in regnū rediit. **I**biq; cum
theatra p̄ter iudaicum ritum cōstruxisset et in eis statuam **O**cta-
uiani ⁊ alijs erexisset multos ex nūmeratib; iudeis ob hoc ius-
sisset occidi quod odnū mira liberalitate sedauit. **N**ā laborantib;
eis fame sūptibus p̄p̄iis affatim indigētib; oportuna cōcessit.
Ingensq; tēplū ad instar olim **S**alomonis ab iphs fūdamēns
infra octauū cōstruxit annū. quib; real sūpta grā iudeorū romā
ueniēs honorat⁹ egregie ab **A**ugusto filios regis morib; et sci-
encijs ibutos. cū alacritate reduxit in regnū. eisq; maxima iu-
deorum leticia cōiuges iunxit **A**ristobilo **H**eronitē nata; soro-
ris sue **S**alonimē. **A**lexandro glaphirā **A**rchelai regis capodocie
filīā. **N**ec diu post hac q; herodes cum ingenti exercitu p̄secut⁹
Marchū **A**grippā ad expeditionē tēdente ponticam illuz adeo
iunxit ut victoris **A**grippe grām meruerit ⁊ post multiplices il-
linipensos honores ab eo eidem multa opida regno ad heren-
tia suo concessa sūt. et oppressis iudeis p̄ **A**thani ⁊ greciā eo po-
ssente suis posse vti legib; ac libertate cōcessū est. **Q**uib; tor-
tantib; secundis reb; quū vno cōcussus acri fuerat ictu restitū-
tus non solum felix videri poterat cunctis. s; beatissimus apud
mortales. **E**t ut nulla ex pte videret splendor regius dimmut⁹
nitantū donis ⁊ munificencia tā regib; exteris ⁊ **T**hermariis q;
ciuitatib; ⁊ populis atq; regionibus magnific⁹ fuit. ut diceret

Octavianus sue magnificencie Romanum solum redesse impe-
rium. preterea edificijs mirabilibz taz publicis qz priuatis 7 sa-
cris atqz pphanis costruendis nemo illi suo euo copari potuit.
Cesarem insup 7 Sebastē atqz Antipatridam atqz Cypriū ciui-
tates condidit 7 alias etiā plurimas varijs ornavit edificijs.
Sed cū a successuū culmine declinandū foret. crudelitate nimia
in miserrimā regis vitam lapsus est. nam cū feroze fratri 7 Salo-
mie sorori dicentibz Aristobolū 7 alexandrū indigne mris mor-
tem ferentē 7 sibi insidiari credidisset. pmo in eoz iniuriā
Porim pma reassūpit vxorē. 7 antipatry filij ex ea genitj
illis preposuit. a quo etiā irritat⁹ accusatur⁹ innoxios Aquilegiā
vsqz prexit. Vex cū lacrimis magis qz verba filioz apperūssent
innocencijs eis recōciliat⁹ in iherosolimā reueauit. sed brevis
fuit grā talis. alterat Antipater alterat feroza 7 Salome. qbus
non ante ~~rediens vinct⁹~~ est qz instigante Antipatro non soluz
in iuvenes sed in ferozam 7 Salomē 7 alios plures regni no-
biles senescentis regis inferuisceret ira. Ob quam tort⁹ est alex-
ander ac vinctus tradit⁹. et amici plures tormenti occisi. non ul-
li ab aula in totū semoti sunt. 7 ipse pauefact⁹ ibata mēis tra-
quilitate fere in insaniā versus est. 7 passim cruentis cedibz re-
gnū lanians. Illud qd honore atqz pulchritudine florebat pluri-
ma fere dehonestauit omne. seqz miserū fecit ex glorioso. Attam
cū paululū illū Archelaus Capadoz nutgasset 7 solueret. Alex-
ander infestat⁹ a latronibz. Traconibz in bellū surgere coact⁹.
ac insup a galileo Trabe eo qz sibi Salomē viduā dare reculas-
set vxorē. in causā corā Cesare tract⁹ recuperata grā 7 dāpnato
Silio. obtinuit id posse in filios. qd sibi iustū videret 7 sanctuz
et in regnū redigens. herculis lacedemonij opa. acris inter euz
7 filios seditio orta est ob quā rat⁹ eos in suū exidū vigilare
maximo iudeoz dolore Aristobolū 7 alexandrū in Cesarea mor-
te damnauit. eosqz Sebasten missos interim laqueo. Xis agita-
tis curis igētiōz supaddita cura ē. nā cū ab oriētalibz regibz q-
duce stella ihesu natū adorantū venerat. certior fact⁹ cēt iudeo-
rum exortum regi. tūcū. 7 cum non redissent ad eum ius-
sum relaturi reges irat⁹ multos a bimatu 7 infra trucidari

recomendatus

Herodes nomen fuit infans

fecit infantes. ut incognitum forte perimeret. quis inter filios
vnu fuit. ex quo aiunt Octavianu cesare dixisse se malle sen
tentie herodis fore qua filiu. Demu cu pegiss hęc 3 alia multa
senex infelix spectabilem occisoy plem pspiciens ad pietate po
cius in suam pnicie q3 infectoy subsidu versus instigatores
Antipatoy odiu omne conuertit. et idcirco sublato feroza fratre
veneno **A**ntipatoy seruari iussit. et noxijs infestat animi cruciatu
bus seua atq3 turpi infirmitate correptus est. Nam cu incessabi
li 3 infesta prurigne teneret. et p omne corpis parte scaturie
tes vermes assidue glomerari cerneret. nec hys obstari seu oc
curri medelis. et minime aspalcidis calentes unde vel tepentes
olei balnea pdesse cognosceret se mori auspicans. ut suo funeri
publice iudeoy lacrimis (cu eis se odiosus aduerteret) pstarer
nouu crudelitatis gen9 comente9 est. Iussit em oim puinciarum
accerhri nobiliores. eosq3 diligenti seruari custodia **S**alome so
rozi muigens. ut iam dudū infantulos cedi iusserat 3 fecerat.
hic q3 primo deficeret oim quos seruabat occiderent puecu. et
ne desent facinori pculsores eisdē legata testamēto reliquit.
Dozro cu eum nimia egritudo torqueret instituit morte finem
torturis iponere 3 pfecto se trāsfodisset gladio in **A**rchela9 ob
tūisset amic9. Quid in quenq3 infortuniu magis exoptis. quaz
ut qcuq3 ex tā tāto urgeat dolore ut semetipsu cu acq3itis oib9
pdere cupiat 3 conet. Vides quē non **A**rabu arma non iudeoy
accusacōes. Non necessarioy infidie. non mille maris terrey
pericula vicisse potuerāt. vis morbi vicit intātū. ut vitā q3 sepe
redemerat auro q3 parricidijs plurib9. q3 amioy occisionibus
q3 sūma satellitū armoy sollertia seruauerat. et cu illa regnū sum
mis questū laborib9 atq3 seruatum ultro conaret abicere. Sū
ma igit in infelicitate iam lapsus cu eo ex opinione sue mortis
pluriū audisset clamore atq3 **A**ntipatoy abicere vmcula conate3
sensisset in seruicia pseueras quasi de suo aduentu nunciū pmis
sur9 ad inferos iuuenē filiu iussit occidi. Cui9 post necem 3 ip
se miserabilē die quinta defunct9 ab **A**rchelao filio successore
magis ob pteritā vrute3 q3 ob continuatā seruiciā honorifice 3 ri
tu regio sepultus est.

100
Tristes quidam et tyberij cesaris atque gaj caligule
iurgium cum valeria messalina *Cam 3.*

Proterā hic in detestacionem reus tpaliū et insanū et inex-
plebile herodis desiderū iure subnectere attamē non
ante putrescentē ei⁹ mētum finierā. et ecce lugubres ex
filijs extiterē duo Archelaus videlicet et herodes qui pater Antip-
pas dict⁹ est. Ex hijs pater anxie querebat. quod sibi a patre in re-
gnū iure hereditario substituto August⁹ regiū dyadema negas-
set. et tractu tēpōis eum apud viennā galliarū urbē religasset exi-
lio ibique longinquā a suis (non lōga mora inposita) ex rege p-
uat⁹ expirasset. Alter vō qui aū cū philippo fratre Thetracha de-
signat⁹ fueat a Cesare demū fratri successor effect⁹ deflebat se ex-
ulē extorēq; vna cū herodiade vxore (quā philippo furripue-
rat) apud hispanos aliquādiu a tenui p̄sūz fortuna extremūz
diem ultimo clausisse. S; hos mēt et alios varia lamentātes iur-
giū fere delectabile sed licet obscenū Tyberij Cesarijs et gaj ca-
ligule cū Valeria Messalina aures ipulit meas. et in se contraxit
animū oculosq; Tyberij quidē augustus et gajus dato habitu
aspectuq; mestissimū apparerent visa mēt flentes Messalina q̄si
ad quid venissent oblit. in eā alteri⁹ vicib; vbiq; atrocib; in-
uehere incepere. et p̄mo Caligula Quid inq̄t obscena libidmū
biatrix huc Messalma venisti. an visura flentē. Emilia lepidaz
linā Medullmā queritantē plāciām herculanillam repudiaz
tam Elpam petmā. quasi gaudens quod tibi p̄ceteris sobrius senex
Claudi⁹ orbi ipitās cesserit. aut drusū piro stragulatū et Claudi-
am ante limen mris expositā puignos tuos ut ex angustijs ero-
osū aliqd voluptatis fumeres. seu poti⁹ soporiferas herbas pa-
pauera opiū v̄et medicata vna. ut occupantē libidines tuas
Claudiū non alto somno demersū. sed fere exanimē redderes.
non equidē. Subsecut⁹ cōfestim Tyberius iā novū se potuit in-
surgitatorē illū egregiū esto turbantē celicolis Agrippine me-
ritis iunctum esse. et Ambrosij nectaris vna cum ioue amplis-
simos calices haurientē. Vex viget adhuc ei⁹ insatiabilis pru-
rigo. q̄ p̄sepe nocte i vna adulteris inumeris se s̄begit et poti⁹

Messalina

fessa labore q̄z concubitu veste in aliena petitas cellulas. noctu
ultima reliquit. **E**depol lupanaria aut fornicez. locum hunc ar
bitrata est. et multos venientes aspiciens iam secuta impudens
mechos reptura suos accessit. sed eras vorago inexplabilis. si
nescias miseriarū loc⁹ nō luxuriarū hic est. **A**t illa firmiori vultu
z oratione integriori q̄z putes illecebrū fuisse m̄ieri adūsus era
sperantes hos inquit locum z qui veniant z causam etiam vo
bis tacentib⁹ optime nouerā. si ut impium fortune casum q̄ a
clarissimī patris **Barbati** messale ac ab impiali thalamio in tur
pissimā mortem ac indebilem infamiam conciderim ut defle
rem veni. **A**t dum vos audeo videozq̄ tristes. nec mea sorte
candidiores exuisse vitam scio iam min⁹ misera postpositis
paululum lacrimis vestris sermonib⁹ impauida vices reddaz.
Et si erubescā non inficiar. lasciuia. luxuriosa. adultera. concubi
tu plurimo semper auda fui. quodq̄dem quantumcūq̄ multū
habeat criminis non tamen aliquali caret excusacōne. **M**emini
et meminisse iuuat p̄cuntanti **barbato** d̄ natūitate mea **mathe**
maticū respondisse. **Q**uoz hec tibi **messala** nata est. gemina lac
ne ples in nostr⁹ thelib⁹ detenta surgebat ab infero. quā hostez
tenens orionis **Achlandes** sequebat. celūq̄ medū hynleo.
Draconis capiti **Martiq̄** suo iūcta cythēra tenebat. et suis ip̄sc
bus **Iouez**. atq̄ infelicem cū **Ganimede** senē celi vertigo in no
ctem p̄fundissimā rapiebat. quib⁹ agentib⁹ omnis etherea cō
pago ruere videbat in venerem. celo igit̄ urgente in hoc nata
sum. et si abhominabile facm⁹ naturale tamen est. et esto vellet
et vererelint aliqui posse hoc forti animo supari defecisse semel
lam excusabat **Alchides**. cui est illud humeris sustentare con
cessū sit. virib⁹ tñ supare negatū ē. ita igit̄ vī q̄ z **hercules** victa
fū. **z** h̄ **African⁹** **Scipio** aut **marc⁹** **catto** obiecissent q̄ vos o
bicinis vel ego me **Sulphiciā** fuluij. **flacti** iūgē seu **Ozgiagon**
tis vxorē aut atq̄orē illā **Lucreciā** dixisset. z ego tacuisse debu
erā. z vos iusta iurgia m̄iscere potatis. z ut p̄t i ābos reiciā. qd̄
i me obicinis ābo volo memmeris iepte iuuenis. et **germanici**
p̄issimū p̄is indigna ples. apd̄ q̄scūq̄ notissimum esse. quod
honestate d̄sanginitatis abieciā z a dānabili luxurie tue ardore

*transformatio in uultu messalio
orbem*

*q̄q̄ vos iulio. d̄m̄ p̄p̄is
op̄obandū carerat*

tractus in Agripillam Drusillam. In illaq; ex ambob; pntib; so-
 rores tuas egeris. et quid potissime in Drusilla. nec latet vos.
 qd in honestissimas matronas. nunc sub coniugij specie. nunc vi-
 sepais egeris. etiā cernētib; viris. quos una cū vxorib; in con-
 iugijs aduocaras pōitor. Sed quid istud. ego medicata vna
 in gurgitariō Claudio apponebā. vt in sompnū soluerē. tu re-
 nena vndiq; cōgregaueras. vt in mortē humanū gen⁹ omne
 dissolueres. Ego sopitū Claudū cupiebā. vt licet⁹ ardori vaca-
 rem meo. tu nec dicere verit⁹ es ciuib; cūctis tuis. caput cupie-
 bas vnū. vt ictu posses vno seuiā cōplere tuam. Tu sepe que-
 stus es tui pncipat⁹ tpa fame publica peste vel strage non infi-
 gniri. quib; inspectis pnceps optime. qui te prem dicebas pa-
 trie cum hostis esses. nō adeo insolent⁹ et mōdērate in me mi-
 seia insurgere debueras. pfecto gai eqssimū est. vt qd ignomi-
 niā suam purget anteq; alienas accuset. sed te reassūptura ali-
 quādo in spurtilsimū senex istū toto trahor affectu. Et dicas vo-
 lo Tyberi clarissime (qui tanta tāq; accurata dicacitate meas
 momordisti inepcias) nunq; e memoria tua ceciderit infula. Cā-
 panie Caprea. apud quā secessū et latibulū occisōz tuoz eleget-
 ras. pmo officinā obstenitatu tuaz condideras. Q oburgā-
 toz libidini muliebrū strenue. nōne mōstruosāz lasciuiauz
 spurcias exornasti. nōne exqstis vndiq; meretriculis atq; le-
 nomib; et quibuscūq; noui et inauditi cōcubit⁹ reptonib; quos
 tu spurelos vocabas exornata cōplesti. vt dum auid⁹ ipiudi-
 nes cōmixtionū suaz spectares effectū corpis. tui vires i ner-
 tū cōsurgerēt. ne te siue tot enormia patirent. Nōne spurcissi-
 me senex memora antia et loca semota filuestria p omnē infulā
 (quā tu nō dign⁹ cōsorcio fere ni colebas) caueis atq; locellis.
 incestuose veneri aptis varijs suffragātib; ammiculis impleui-
 sti. et feminis ephebisq; repleuisti. vt passim tendēs id cernerēs
 ageresq; si suppererent vires. q mibi iuencule mulieri obicis-
 iam fecisse. Ego lupanaria noctu claz aliena palliata veste vrēs
 exquirebam iuuenis. tu per diem omnem palam senex frigen-
 s; mcolebas. caueas. pudet me scelestam feminam referre qd
 te princeps i clite pisciculis tuis adhibitis cōmisisse nō puduit

Quid ergo te non antea p̄spectasti miserrime q̄ michi obice-
res adulteria mea. aduertisses liquido in te dixisse quod mihi
obiecisse putabas. **S**ed si forte p̄bra hec velletis refellere asse-
rentes honestarū matronarū unicū esse thesaurū pudiciā. eoq̄
p̄dito in recipiendā frustra fudeat quod viris non contingit.
nec ob id infamiā consequant. ex quo plurimū mulieres effici-
untur infames. **H**aberem quid ad hoc in vos dicere. si longius
loq̄ vellem. **S**ed absit (ut fatear) q̄ ulli liceat vlla de causa abs-
q̄ infamia in v̄tutes agere. si sint qui concedāt. nec hoc tñ sce-
lere rei estis. cum sūma inaudita fere p̄fidia laboretis. **E**t cum
p̄mittat̄ **T**yleri iuuentutis tue meritiā. et circa potaciones oia
quibz meritis vocabaris literis. claudis. **N**ero et ob d̄fidia seces-
sus in Rhodū ad insatiabiles sitim quā sanguinis ex innata ani-
mī tuī nequicia habuisti. et ne verbis testimonio caream volo
te circumspices et ante alios. **C**aiū **A**finiū gallum splendidū
urbis nostre facundie oratorie lumen quez nulla alia tractat̄ cau-
sa q̄ mētis seruicia. post diros plurimosq̄ cruciat̄ euiscerari iul-
fisti. **V**olo p̄spectes **P**omponiū illustre. **P**arricidiorū reges. sedicioe
suorū regno pulsū. non solū tam grande infortuniū execrantēz
sed q̄ in explebili avaritia tua (cū in fidez romani populi ausu-
gisset) **A**nthidoriā. ibi p̄mo ingenti thesauro a te puat̄. et factus
ex rege dītissimo mēdicus et exautorat̄ homo sit. ac inde crude-
litate tua truci morte reacq̄rendi regni spe nudat̄ excessent. et
si vlt̄erius oculos porrigas. **A**grippinā nurū tuā miseram flētē
q̄ atrocitatē tuā videbis. eo q̄ innocentē eam accusare veritus
non sis. sed nunc ad augusti statuā. nunc ad exercitum fugā pa-
rare. et ob id a te apud pandatariū relegatā. **Q**uo insup a **C**ē-
tione eam adeo vlt̄eris affligi fecisti ut oculo puaretur vno
et demum. duz tua fastidia ac crudelitates morte effugere cona-
retur. et mortē in media quereret. inuidens tam vite breuitate i-
urias tuas effugere vī cibum per guttur eius impingere ani-
mamq̄ fuge destinatam seruare frustra conatus es. **E**xpertusq̄
mulieris ingenio te multis posse mortem etiam rennuentibz
dare vitam nolenti nemini cognouisti. **C**ompacior e castor in
medijs miserijs meis. **N**erom atque **D**ruso **G**ermanici filijs

vulgo

101
 huiusq; infandi iuuenis fratrib; quos tibi sibiq; post tergum
 cerno sua fata gemētes aientes se ob inuidiā a te sumptā (eo
 q; pro eorū salute vota suscepta sint) pmo varijs diuinis lace
 ratos. Demū lris neq;ter senatū accusatos. atq; te agēte hostes
 reipublice iudicatos. tandē senicia tua ad id deductos. **ut** **Ner**
o in pontia insula relegatus mediā moreret. **Drusus** in parte
 palacij (ut quidā ferunt) timore laquei ⁊ vinci a carnifice de
 monstrati seipm occideret. **esto** ipse acerbius clamitet sibi alimē
 tis subtractis omib; ad tormētū e culcitra tractū māducādum
 illū coegeris. **extremo** cū apud alios odia cū morte secedāt mor
 tuorū fame reliqas adeo dispergi fecisti. **ut** ad tumultū exhiben
 dū defunctis nūq; possint ab aliquo colligi. ⁊ mihi qñ facinora
 tua ignorāti iueterate dierum malorū obiectis boletis et pocula.
Dic queso cū dubiū est quā **Germanicū** **Drusi** filiū nepotem
 pmo etiā adoptiuū filiū tuū. tam bello cōspiciū ducem tam rei
 publice vtilem. tam plebi pñbusq; dilectū per **Gneum** **pisonē**
 cum sprie prepositū veneno necaueris. et **Drusū** frēz tuū piter
 ciū? tu cadauer tanta cū huānitate psecutus es. **Ego** virū decē
 piebā poculis. tu frēs nepotesq; et filios. surripiebas veneno.
Ego merē ludebam. tu sollertissimos occidebas. **Odina** pestis
 et merito feralib; verbis execrāda. fratrē in fratrē senire. quib;
 etiā ante q; nascerētur. vnus fuit et idēz sanguis. pater vnus et
 genitrix vna. **Dū** nati. **Idēz** patrij lares. par eorū pētū cura. di
 ctus. mores et disciplina eadem. ⁊ ab ipso vite exordio amicitia
 mchdata. **Velue** non vno gestate vtero. s; vna iūcte specie. se i
 uicem ab exteris seruāt illesas. **Homines** quib; data ratio est.
 (sinamus in alios) s; in fratres etiā exaspere animos exercere
 seniciam nō verent. **sed** ad te redeo cui? truculēcias s; narrare ve
 līm omēs deficiūt verba. **Iusurgat** ⁊ dicat **Seianus** quē cum de
 iectis ei? statuis ex carnificatū vncisq; tractū in **Tiberim** pice
 retur iussisti. **Adueniāt** q; ad seniciā tuā cōplendā. apud capre
 as empibus post varia tormenta in precipitiū dati sunt. **Mibi**
 quippe satis ē paucis ostēdisse. q; te nouerim q; tui animi. mīq;
 tates sint. **Mee** corpis tue excogitare. **mee** cōacte tue humano
 generi. non damnosē. **mee** ignominia pudoris feminei sublata

nemini Ego principis iussu confossa. Tu inter lenones et mere-
trículas obscenis in fornicibus marcido contractus senio in vene-
rem propter etiam frustra cupiens cecidisti. quid ergo inmens in mu-
lierez. commune omnium vicium luxuriam obicies. sed e celo. quo te senex
libidinosus carnis pupugi hunc insolentem iuvenem. liber itera-
to contingere. ubi nunc queso. Gai illa tua ridenda atque detestanda
et inanis gloria. qua te deum mortalis et inanis fera ad huc finge-
re ausus es. qua templa confici. statuas poni. hostias mactari. vi-
ctimas offerri. preces porrigi. nomen invocari tuum. et ab hominibus
adorari passus es. imo reuertes minimis et indignationibus in ante-
cia cogebas tua in hoc (ut cerno) lapsa est. ut me miserum a te
mea luxuria detestetur. O lepidum capitulum tam repetere ab altaribus
e celo. ex deorum contubernio medios meos gladios te rite trucidat-
ur. et inde in miseriam locum ad messaliam corrodam delectus
es. Credo castorem atque pollucem (quibus mediis residebas) te novum
inquinum ex possessione sua veteri eicere. ac existimo Iouem capi-
tolium te nimis suis verbis exaspantem ignavia longius tollerare
nequisse. Quis oro deorum mercurus aut mars seu minerva te eis
auulsi ab auribus. mercede imerito factum est. nam postquam aures si-
as compleras consiliis feceras teque ipsius aliquando retrahabas in rei
publice commodum et nomis tui decus perpetuum. surgens in nerone
fratrem tuum. nil tale timentem (ut auunt aliqui) gladios expiri ius-
sisti. et sic in fillanum socerem. sic et in ptholomeum Iube regis filium
tibi ex Sylene Anthoni filia consobrinum. sic in senatores plures
sic in consulares atque in prozianos viros. sic etiam in romanam ple-
bem in quas horreis firmatis quibus fame eristonis vidisti. O pla-
rus pater. sic enim predilectione nimia cernimus in filios agere
genitores ut necent fame certa potius quam fortune dubie reseruen-
tur. Iouis ne an Iunonis regne fuit istud consilium. veneris ge-
nitricis fuisse arbitror ad captandam benignitatem subditorum im-
pensum. Nec eadem existimo egit. ut pres ad prospectanda filio-
rum supplicia inuitos traheres ut innocuos. nocuosque feris obice-
res. ut libellos illos spectabiles post necem tuam Claudio meo
compertos scriberes. prius insignitos titulis. cum vni gladius al-
teri pugio nomen esset. tue clementie testes egregios. sed vide

Decorus aas

103
dij. quos tu resania calcabas tua. ⁊ magis aliorum innocentia
que meruerat supplicia intuentes. ut confodereris facile permis-
sere. **U**en cū tanto non videaris adhuc atterit⁹ supplicio. **P**olo si
mista vñsus tuam intuearis. videbis equū de³ Cesoniā taz tibi dī-
lectā centurionis erenterataz gladio. flentē q³ Iuliam tuā dūhil-
lam pieti illisaz ne semen aliquod ex te natū superes set. Et (ut
cetera taceā) precor dicatis infelices hoies pmo fluestres ona-
gri diuine Cesaree dom⁹ dedec⁹ sempitnū. que vos fendis cada-
uerib⁹ derelictis cepere sedes pmitit ne nauta Caron vos nauē
cōscendere. **D**otuit ne cū paciētia iuder ille Rodamāt⁹ ⁊ crimi-
nū cognitor nūnos vos audisse. **D**otuit ne trux aliq³ vñs sce-
lerib⁹ satis dignas excogitare penas. non eqdē. nō flegeton. non
stigia sufficit pal⁹. furijs istis ⁊ plutoni abhominabiles estis et
omni tartaro vñro conspectu penas ifigitis. **A**bicite igit ifaustis
fime belue eam quaz meruistis in crucez. et vos ipsos docete ve-
stra prius expiare faciuora. q³ morsus infigere alienis. **N**ec cuz
illa infracta quadā viuacitate dixisset. et ego non solum absq³
tedio s³ summa cū delectatōne eleuatis audisset aurib⁹. truces
homies confusi. ⁊ illi⁹ victoriā taciturnitate pandentes pinnu-
lis obiectis capitib⁹ iam recessum pabant ambo. dūz supuenit
longe alter quā cum laureaz in c³stariestas al⁹ supsit orbis mon-
strū (et non ante similis visa belua) **M**ero **C**laudi⁹ **C**esar. q³ me-
moriam suoz scelez. posuit⁹ filētū alienis. **C**ui⁹ quidē tā grādis
lapius fuit. vñ fuerat ascensus. ut de se scribā serio h⁹ ordo supri
laboris obtinuit.

De Nerone Claudio rege. **Ca^mer.**

E Nobardorum familia Rome ex gente fluxit domicia
lucio domicio Enobarbo dāte principiū **Q**ue ⁊ ma-
gistratib⁹ atq³ triumphis clarisq³ coniugijs fulgens
successione plurima ad id venit. ut ex lucio domicio ⁊ Agrippi-
na sorore gai caligule **M**ero **C**laudi⁹ nasceretur qui ut in subli-
me tolleretur ⁊ matris astutia ⁊ fortune benignitas operata ē.
Nā cuz trium annorum infans patrem aque mētutis laborāte³ **mobo**
poidisset. Agrippina m^r ei⁹ a gaio tūc pncipe in exiliū relegata

sub duobus pedagogis apud **Lepidam** amicā suā fraudat⁹ etiā
etia pte bonorū (quorū patris heres renūserat) satis tenui forū
na nutrit⁹ est. **Demū** impante **Claudio** reuocata ab exilio **Agrip**
pina (ut reor) **Germanici** aui memoria plurimū auctus est itū
ut tāq; **Britāni** emulus a **Messalina** temptaret occidi. **ux** ea
iussu **Claudij** obtemeritate adulteriorū suorū pempta blandicijs
Agrippine **palladij**q; liberti ope actū est. ut illā **Claudi**⁹ **Cesar**
ei⁹ amore incensus a subornato ante senatu coact⁹ uxorem du
ceret. cū nullo maiorū exemplo ex germano frē. neq; tūc ducere
liceret. **Nec** post multū cū iam vndecimū annū ageret **nero** seu
(ut volūt alij) **scium** decimū **Agrippine** mris opera a **Claudio** i
filiū adoptatus est. in quaz a familia claudiorū nemo ante susce
ptus fuerat quī ab eorū exte⁹ esset origine. **annio** **Seneca** cla
rissimo viro atq; apprime eruditō cōmendat⁹. **Porro** cū pub
tatem attigisset **Octaviā** claudij ex **Messalina** filiam duxit ux
orem. **nec** diu **Agrippine** fraude **Claudius** veneno perijt. **supis**
boletis. quib; plurimum delectabat. ut arbitrant aliqui. et ei⁹
occultata morte. **neglecto** **Britannico** **nero** decimū septimū an
nū agens assumpsit imperiū. **Cui**⁹ circa incia laudandis faci
norib; se principem optimum exhibiturum pmittes plurimū
fauoris pmeruit. **et** ex puero igit paupere **z** puato adolescente
ad culmē pituri orbis euect⁹ regib; etiā impauit. tantq; maie
stati fulgores quosdā addidit. **Nā** liberales artes etate puerili
fere omīs mira celeritate suscepit. et cū ingemū pntissimū ad
oratoriam disciplinā capescendā **z** philosophiē sanctissima do
cumēta manifestis haberet indicijs a cognitione oratorie artis
a **seneca** sublat⁹ est quorūda iudicio ut illi sol⁹ grat⁹ existeret.
Apbia vero **Agrippina** remouit. muliebrit impanti ppham ad
ūsam esse cōfirmās **poesim** (i quā se pfundissime dedit) si perse
uerasset adeo assūphisset ut iudicio plurimū mē alios euasisset cla
rissimus. **Verum** non adeo omisit quin multa **z** prompte com
poneret carmina volens. et poema etiā quoddam de quo ad
huc extat memoria in **Clodium**. scilicet **pollionem** pretoriū
virum scripsit. cui fuit titulus **luscio**. **In** pingendo atq; fingē
do precipuus. **In** musicis egregius tam voce q; fidib; fistulisq;

102
Aurigandi equitandiq; peritissimus. robustus corpore. et in q
buscunq; certaminib; pmpetus et audax atq; subsistens. Et cū
cupidissim⁹ eterni nominis esset amplissimos sūptus edificando
construxit. Itā dum pientib; fama; potius crederet q; virtuti ro
me mirande magnitudinis domū triū milium passuū ambitus
habentē vel plurū edificari fecit q; pmo transitoriam nomina
uit. Inde igne consumptam restaurauit ipensius. eaq; p transi
toria appellauit auream intra quam non viridaria tantū nō clau
stra sed arua vmetā et rura siluasq; disposuit. atq; stagnum per
maxium introduxit. et pecorū omnium fere specierum atq; fera
rum et pisciū inumerositate compleuit. tecta autem aureis la
quearib; exornauit. Cenacula et cubicula tabulis eburneis au
ro gemmis et carissimis conchis mirabili decorauit edificatio seu
artificio. et alia plurima potius ad libidinem q; ad pulchritudi
nez magnifica superadiecit apud Haías quo delectabat pīmū
eo q; locus non patiente natura potabili careret aqua vicinam
Meseno piscinam construī fecit magnitudinis inuise. in quam
per aqueductum ex toto lapide constructum per pilas arcusq;
quadraginta sex milib; passuū vel amplius tractum a Saruo af
fluentissime aquas deduci fecit. Fecit pterea montes fodi et sub
terraneas ac nanigabiles vias a lacu Anerui. hostiā vsq; exco
gitauit posse pducere. A quib; paludib; pontinis impediētib;
desinit. seu ut volunt alij ut fossiores Carthaginem mitteret p
donis repertur⁹ thesauros sub diruto monte absconditos. fecit
isuper fieri ex ere fuso statuas altitudis inuise. ex quib; adhuc
nōnulla vident fragmenta similē et alia plura. Sed quid virtu
tes et magnalia eius extendam. neminem credo optima fornu
na sua fedius abusum Nerone. et (ut satis apparet) perspicacis
simum illi a natura concessum ingenium a pingui conquina
tum fuisse substantia. a qua inconstantissime mentis homo fit. fa
cile decipimur omnes. sic etiam reor vrgenti perūssimis mo
ribus nemini in contrarium tam diu fuisse indulgum. Es q; ppe
reuocatis ludis et aliquibus ex nouo constitutis et moribus ci
uū aliquantulum emēdatis legib; utilissimis conditis et
amplissimis munerib; plebi pib;q; cōcessit (q; huiusmodi rēbo

q; supst

Pompeii mirande magnitudinis
et mirandae edificatio

Epulans meroris

¶

suum firmasset impium) sensim in mirā et abominabilem pe-
culāciā cecidit. **N**ā posita impatoria maiestate absq; rubore ali-
quo quasi maximū pacturus reipublice amodū non solū corā
cātauit atq; cythara cū getulis et egiptijs histrionib; decerta-
uit. **I**nnimmo (quod turpis est) sepiissime nūc scorta totiq; urbē
et lixas ganeosq; docte psalleret ostendit. **A**urigaui etiā sepi-
us ac heroum tragedias fingens. **M**inorū more saltauit in scena
plete spectante. et obtēta victoria nouo ritu vti reuerteret a la-
rmanis urbem triumphās mirauit. **N**ec min⁹ aliquē dū dies illset
in noctē mutato habitu tabernas et lupanaria et inhoneſta que-
cunq; loca nō absq; periculo suo et aliorū iniuria discurrere et in-
trare ac turpia quecūq; agere ipudēt et sepe consueuit. **Q**uibo
pseuerās omni verecūdia pullā palā etiā facitare orsus est. et
cū in gulam et luxuriā totū se p̄cipitē dedisset epulas a die me-
dio in p̄fundissimā noctē assiduū deducebat ingurgitacioni-
bus. et hostiā seu Baias dū vagus expeteret p̄asim per lit⁹ oē
suo iussu talerne atq; insignes ganeos edulij pocionib; cō-
ferre varijs locabant in locis. **N**ecūq; et inſitoria nobiliū matro-
narū a quib; trāhens vt appellaret inuitari iusserat. **N**ō quas im-
pudice nōnūq; nec absq; fēda matronarū nota diuertisse cer-
tissimū est. **E**t esto sibi p̄ma **D**etauiā m̄te poppiam **S**abiam et
post has **S**atiliam m̄ssalmā habuisset vxores. et i gemiorū
iuuenū atq; nuptarū et virginū concubitu abutere. **C**ō-
tinue non tamen reuēus est vestali virgini **S**ubrie ad incestus
patiendum vim inferre etiā manifeste. **E**t (quod sp̄issimū ē
et forsan iauditū) **S**porū quēdā (cū amore tenebat inepto)
dū eiectis testiculib; i muliebri naturā reducere conat⁹ omnes
exposuisset frustratus vt potuit augustarū ornamentis **E**xcul-
tum celebri nuptiarū festo duxit vxorem. **N**ec istud satis i de-
decus suū fecisse fuit. **V**erū in obprobrium p̄talice lasciuie
per conuentus omnes grecie. illum tanquam mūrum et obtabi-
le sue felicitatis bonū inſpectaculū duxit. **N**ec obſtinuit qū
et ipse palam **O**mpharo liberto cūdam vir tanquam femina
naberet. nocteq; prima scelesti concubitus more virginū q̄-
rilos emittere euulatus quasi eius uiolaretur virginitas. **S**ed

Horrida famora meroris

zabro

quid circa hec iusto tam turpia quid de eo credi poterit. Iuvis
tor et tam ingentia fuerint illecebra ut inueniant qui credat eum
etiam in matris concubitu lassuuisse. Quibus tam detestandis facino
ribus posita prodigalitate qua aureo rethi purpureo tracto fune
piscari solitus erat. et veste nulla bis indui. atque in punctum quadra
genis sextercijs alea ludere pedesque mularum vehicula trahen
tium seu lecturas gestacium soleis roborare argenteis. et alia plu
ra profuse nimium facere. immiscuit avaritiam et atrocitatem. Nam propter
alia questus genera plurima atque turpia adinuenit. templa de
orum tam civilia quam forensia violavit. et deorum simulachris auro
argentoque affectis donis ornamentisque reliquiis sacrilegus priua
uit. Postremo asserens se offensum deformitate tam veterano
rum edificiorum quam incompertis viarum circumuisionibus urbibus ut in me
lior pulchrius reformarentur. Romam omnem cremendam igni con
cessit. et sex diebus noctibusque septem audente nemine rebus suis
ferre subsidium. ex turri metueciana halosim plij decantans
letabundus conspexit incendium. Quo sedato cum nulli liceret col
ligere rerum suarum reliquias. ipse ruinas incendij cerebrantibus
assistens fusos igni colligebat thesauros. O quot deorum edes que
veneranda templa. laciniis puniceis macedonicis Asiaticis gallicis
que et alijs ornata victoribus. quot nobilium domus. quot publica
theatra. quot statue veterum aut collapsae aut absumptae sunt.
Quid plura. cum hijs tanta insuper exarshit seueritas. ut nemo suis
securus usque nedum noctibus sed vigilijs consistere posset. Nam
inter alia dampnanda eius facinorosa. Britanicum fratrem suum Claudij
filium. non ut quidam putant metu. ne sibi quibus ob genitoris me
moriam dominum auferret verum inuidia que illi audientium iu
dicio ad cantandum videbatur iocundior. veneno a locusta con
fecto substituit. Matrem (cui principatus initio fere rempubli
cam omnem commiserat) non valentibus beneficijs suscepti
imperij nec infandis contubernijs nec strictissimis geniture
vinculis. eo quod acruis excelsioribus operibus illum corripere.
ante omnia illam omni prauit honore regiminis. inde nudam
(edicto posito ne quis eam suscipere) noctu ex palatio expu
lit. tandem pauore correptus ne cuius opera principatum suscepit

Prodigalitas paup. avaritia

Claudij maximus

eiusdem deponeret frustra venenis intercepte illam. inde machi-
ne in eam casure vite eius insidiat⁹ est. **P**ostremo ficto vultu
reconciliat⁹ eidem ea a **R**oma seu ab ancio potius putealos voca-
uit. et inde **B**aias ad eius quinqueria celebranda ut eius pcepto
navi solubili absorberet ab undis. qz haud lōge baiolia fracta
fluctibus fere sublatā. in quā deuenerat villulaz misso decurione
iussit occidi. eam mortuā ut videret occurrit non solū potens
fact⁹ hiccis genis suū aspice scelus. sed et auida mēbra iacentis
tractare mambz. **n**unc hæc circūstantibus amicis laudans nūc il-
la vitupans. et cū in taz nephando misterio sitis aduenisset mi-
nistro cruetus pspectansqz potauit **D**etauiam uxore (poppee
labme capt⁹ amore) dicens eaz sterilez cū maxima senat⁹ ac ple-
bis indignatōe dimisit. qnymmo cū pudicissimā dixisset adul-
terā eam religauit in insulam. et cū occidi iussisset cōfestim pelicē
poppeam illi supinduxit. **i**nde cū iam poppeam calce iterenuisset
Anthoniam pit **C**laudij pncipis filiam. qz iphus nupcias ren-
nuisset fecit exammari. **Q**uid ex appiquis omnibz dicam. ex q-
bus vincū nō seruauit nec tñ abstulit. s. varijs excogitatis tor-
mentis illos excarnificatos mori cōegit. **I**nt quos **A**ul⁹ plancius
iuuenis strennu⁹ cecidit. eo asserente a matre dilectū. etqz ab ea
de pmiis sū impiū. **S**imilit⁹ et priuignū **S**usū **C**rispinū impube-
rem ex poppea natū. q dū piscaret suo iussu in mare demersus
est. **S**ic et **M**arcū **A**rmeū **l**ucanū **l**ucei **A**nnei **M**ele filiū. dū eum
pisomane cōiuracōis eū cōuictūqz diceret. ut medico ad inci-
dendas venas brachiū exhiberet cohercuit. **S**ic et **S**enecz facū
dissimū senem pceptorēqz suū nulla reddita causā ad mētionē
venaz venenūqz fumēdū impulit. **S**ic et **C**assuz longmū. sic ne
passim cūctos referā. **S**enatores ac nobiles vrbis plurimos
sub diuersis accusacionis titulis trucidans cedibz assiduus i im-
mēsu p libito crassat⁹ est. **E**t ne omiseri **S**ymonē **p**etrū et **p**au-
lū **t**harsuz. sanctissimos homines ac sacre religionis xpiane
principes et doctores cuiusdā nigromantici maleficijs fastina-
tus cū quibusdam sequacibus quasi supersticionis suasores in-
digna morte multauit eos asserens pridiani incendiij quo
Roma absumpta est reos. **N**ec desunt qui asserant eū **p**olisago

Quidam petri et pauli

106
cūdam egipcio ritu bestiali crudas carnes et quicquid appone-
retur mandente viuos homines decerpēdos edendosq; apposi-
isse qñq; Sane quid mirari si homo truculēt homines puipen-
deret cū deos quoscunq; vilipenderet vltro atq; rideret. quozuz
oim atq; religionū adeo spretor fuit pmaxim⁹ vt preter egipciā
hic nullum coleret. cui⁹ etiā post tēp⁹ deitate cōtēpta vrina et
spurcijs imaginē scelest⁹ homo prouit. Sed qd plura paciē-
te taz dū romanorū se cordia **N**eronis ignauias ab exteris illi i
ruinā meritā lubricū inchoatū est nā cum iā mltis exosus ⁊ cō-
tempuū esse cepisset **B**ritanni se romano subtrahere imperio.
armenia non absq; maxima romanorū socioꝝ cede missis sū
go legionib; in suas habuit leges. Et demū sub **I**ulio p ptoꝝe
galliarū facta desertio. Postremo sub **G**alba hispanie destina-
rūt. quib; sic passim succedētib; cum a lasciuis suis opēbus
Nero more veteri non desisteret varijs a senatu cōuicijs lacera-
t⁹ qui toto nuper minabāt orbi in patioꝝem incidit. et dum ex-
peditiones pmaxias in gallias hispanias fingeret. nec aliud p-
ter verba faceret et consuetis mstant vacaret. **I**ndignantēs ho-
mā vt eozum moris est. quibus ad veritatem propalandam
coram deficit animus inuiriōsa crimina ac alia detestanda suis
pmaginibus ⁊ statuīs apponebant occulte. **I**nde licentius enor-
mā multa dicere incepere clamātes in truijs verum domicij
patris eius dictum. **D**um ob neronis natiuitatem ei congria-
tularēnt amici. nil ex se ⁊ **A**grippina nisi detestabile ⁊ publi-
cum malum nasci potuisse quibus satis illi palam factum est
que aduersus eum mens haberetur ab omnibus. **N**is atq;
sompnijs et prodigijs ab eo sumptis perterritus de morte an-
xius potauit **S**umpfitq; a locusta venenum. quod postquam
aurea in pixide seruandum locauit varijs distrahi cepit angō-
ribus. **I**secus nunc ad parib; fugaz commendans. nunc sup-
plex galbam petere. nunc pro rostris senatuz populūq; roma-
num orare ⁊ de preteritis veniam pscere. demū dubijs hincm-
de distract⁹ curis cū delibera cōez i crastinū seruasset in sompnijs
pfidissimū merfus ē (tū enī adhuc i eū poterat vet⁹ ignamia.

ut in rebus tam pedulis auderet se sompno credere) sed cum dis-
sa nocte media exprophetis aduerneret stationarios abisse mili-
tes per quosdam ex seruulis necessarios vocari iussit. **¶** Cum nec
vocati venirent. nec missi reuenterent cum paucis nocte frustra
omni amicum fores pulsauit. **¶** Et sic requisito cubiculo inueniens
cum omni suppellectili ac pignore veneni custodes abisse. in furore
vix ut feriret vnicuique ex assistentibus oras iugulum prebuit. quod cum
nemo vellet pagere. dolens quod nec amicum haberet. nec hostem ti-
mens audiret quod offerret. **¶** Obaonte liberto suo in eius sub-
banum secessit. cum iam nox iret in die nudis pedibus tunica tantum te-
ctus adoperto capite et facie sudario velata comitantibus quos
equum conscendit. et in salariam et numetanam viam iter faciens mis-
sa aduersus se ex currentibus audiens eo venit quo cepit iter.
et dimissis equis non nisi premissis ante pedes vestibus per harudi-
netum tendens haud longe a villa coesedit. **¶** In quam ut clara intraret quae
drupes factus per angustias efosse cauerne in cellulam quandam se re-
cepit. **¶** Ibi vero ut se Romanorum ignominiam eriperet foueas ad
sui corporis magnitudinem fieri iussit. gemitibusque oportuna cu-
randa funeri parari precepit. **¶** Inde certior factus se tanquam reipublice
hostem a senatu damnatum. et ad supplicium queri. cum sepius in cal-
ce suaasset astantibus ut primum alicuius eorum ac voluntaria morte
ad eandem provocaret. et ipse iam strepitum querentium sentiens pu-
gionem superincubuit proprio. verum cum incutenti ac fere iam exalante
superuenisset missus Centurio et ne quicquam temptaret. ad motus vul-
neri licinij coercens sanguinem manantem. et respondisset interrogan-
ti. quid peteret illum ad reipublicam reducendum. et spondidisset au-
xilium. nil aduersus spontem dixit quod sero et hec est fides et hic in verbo
inmixta sanguine fenda aia expulit. maria quidem omnium Romanorum
leticia ab Ogloga vero Alexandria nutrice sua et Aetia concubina ut
terti dominorum monumento primum cum impia sepulta est.

Afflicti quidam. *Cap. 4.*
Mucis a neronis ignauia absoluto plures afflicte mise-
ri quos inter Eleazarus erat israelita mestissimus. q. ex
latronum celebri pncipe excarnificand^o diris cruciant^o

Lezardus ipitus

a felice Iudee p̄fide romam trāsmiffus. Inde exōis argi crue
tus **Sergius galba** veniebat. et scemata sue nobilitatis officia
in signia p̄clara cōnubia successus p̄sp̄eros. ascēsus ad culmē
romani p̄ncipat⁹. multis recitasset cū lacrimis fortunaz instabi
lē. cui⁹ ope aiebat se cesum caputq; suū a gregario milite octo
ni hosti delatū. et ab eo talombo lirisq; cōcessū. ultimo redēptū
a patrobilo **Merone** olim liberto. et eiusdē patroni sui i ferias
delectū. eo q; suo iussu in **Merone** arbi traret animadūsu execra
bat. Hunc sequebat iuuenis **Diso** lucan⁹ deflēs ex eo q; a gal
ba in filiū adoptat⁹ in acerbissimaz mortē innocu⁹ ex spe altissi
ma tract⁹ sit. Necnō moderaci⁹ **Octophilus** q̄rebat q; cede gal
be iam p̄nceps fuis suis exercitijs a legiomb; ligatisq; **Vitellij**
desperās. linquēs q; apicem tam grādīs domini in se ferrū im
pegerit manu sua. Quib; iūct⁹ erat ⁊ ipse **Vitellij** vmo madēs
adhuc quē qm ignominiosius ceteris vitam ⁊ rēpublicā reliq;
se contigit addere reliquis vīsum est.

Sergius galba

Diso lucan⁹

Octophilus

De aulo vitellio Cesare. Cap. 6.

Hunt quidā ex fauno rege p̄ci filio ⁊ nepote latini. et vi
tellia nimpha p̄genitos fuisse vitellios. Alij a quodam
veteram eton futoze ⁊ a luteria **Apulie** Cūitate romam
venisse. publiūq; vitelliū ex eis p̄mū romanū fuisse equitem.
et res **Octavian** cesaris pcurasse ex quo cōstat **Luciū** vitellij
cum fratrib; natū. A quo demum ⁊ **aulus** vitellius nat⁹ est. Hūc
seors **Tyberianis** immixtū fuisse credūt. et **Capue** pueritiā ⁊
adolescētiā adeo inhoneste duxisse. vt cognomine sp̄nterie
vocaretur. ⁊ corporis formeq; decentia patri ad honores strauis
se grad⁹. Quibus labefact⁹ infandis post **Tyberij** mortē aurigā
di gratia **Caligule** beniuolētiā meruit. sic **Claudian** aleē ludo
familiaritatē adept⁹ est. et **Merone** sp̄ia cōueniētia a quib; ho
nores amplissimos ⁊ sacerdotia nolens obtinuit. **Attamē** seu q;
p̄fusus nimis in sūptibus atq; lasciujs seu parcus modera tus
q; in lucris q; minime detestabili iuuentute crediderim fuerit
seu tam grandī ante egestate detentus. Vt vir ex exōis p̄uin
cialium donis alienum es potuisset integre soluisse incertū est.

Amos

curpui

Hoc constat imperante **S**alba prater spem i inferiorem germa
 niam ad exercitum iturus deficiente viatico vniorem mari ex
 auribus abstulit. et publicano traditum pecunias inuenisse qua
 stipe tam parua iter quod omnibus ad culmen illi videbatur
 clausum aperuit. **N**am nil tale opmas ab exercitu adusus pnci
 peni irritato pncipua cum beniuolencia susceptus est. quãobre
 spem celsitudinis sumens. cū deessent munera indulgentia sor
 dium exercitum in suam grām confirmauit. **Q**ui nondum mē
 se pacto illum consueta in veste e cubiculo raptum impatorē
 sumo fauore oim salutauit. et spectabilem impij notam. diui
Iulij gladium quē a martis delubro sumpserant porreuerunt.
Is vero iuncto sibi supioris germanie exercitu audita iam gal
 be cede adusus **O**rlonem nomen impij occupantē multiphari
 am diuisit exercitū. quem cū sepius a suis legatis fusu et volun
 taria morte pemptū audisset triumphalibus ornatus romā tē
 dens ciuitates intrauit. urbem vero palludatus et ferro cinctus
 ac armatorum stipatus caterua equitū intrans ad suā exaggerā
 dam gloriā sumphit consulatū ppetuum. neglectaq; religio
 ne veteri in die **A**llienh detestabili semp romais maximū ponti
 ficatū asumpht. quid ea tēpestare poterat ampli⁹ expectasse
 mortalis. **E**x tyberij scorto orbis dñs impator triumphator et
 auriga et a ludo alee moribusq; nephandis pontifer maximus
 sublimat⁹. sic igit ex humili euectus loco quāsi non oportuna
 virtus non vigilancia non circūspectio sit. nisi ut veniamus ad
 apicem ea se proluūt late. qua et pdecessores. et i segniciem lap
 sis quāsi cūdam optimo viuendi genere gule vltro sese con
 cessit atq; voracitati. et cū non sufficerent sumptuosissime cōmes
 laciones cene atq; diuina quib; apud varios et sepiissime toto
 vacabat studio. medijs etiā i sacrificijs et mē altaria occupatus
 semitact⁹ ex popmis rapti rapti carnes. seu dici pterite semela
 fragmēta portari iutebat et pōntificalib; ornat⁹ ifulis huilco et i
 lacibili gutture sermo rieu deuorabat appoita crebris atq; maris
 mis potacioib; capissimū ventrē oplens et inde vmo madens
 titubā gdu ecubabat aras. qd multa tā iepto vicio deprauat⁹ vi
 telli⁹. **S**ad omne facmōz gen⁹ exhibuit se facile et paulatī it ifadoa

se

pingue peccat⁹ s⁹bm⁹auit se uicia. quia uti nuper indulgentia mi-
 nia nocentibus etiā ignoscebat. nimis cōsulte etiam in inocuos
 prūpebat. Ob quaz causaz dū aliorū delectat cruciantib⁹ id eue-
 nit. ut suos etiā pcuraret. Nam odiosus iam fact⁹ omib⁹. octa-
 uo impij sui mense septētrionales exercit⁹ Mesian⁹ atq³ panno-
 nie et oriētales Indiar⁹ et Siriac⁹ repente ab eo deficientes in v-
 ba **V**espasiani iuraru⁹. Inde cū iam aduersus se bellū panti **V**-
 spasiano fratrē cū classe trāsmitteret et **P**otricensiu⁹ copiaz du-
 ces opponeret eosq³ partim rebellas se p⁹im nauali trestriq³ pu-
 gna fusos audisset animo fract⁹ in turpē impij pactionē veni-
 ens **F**laui⁹ Sabino fratri **V**espasiani spon⁹dit se si illi pacta da-
 ret pecunia ultro impiū positur⁹ reor⁹ innēciū rerū sollicitudi-
 ne prepediet⁹. nondū p voto cenauerat q³ tam cito p parua pe-
 cunia se sūmā reipublice abiectur⁹ pepigerat. solit⁹ pleno gur-
 gite astra volatu supare. nec satis h⁹ illi. sordidat⁹ q³pe i rostra
 descendit. seq³ astanti populo cū gemitu impij on⁹ velle depo-
 nere testat⁹ est. in quo si pseuerasset forsan longi⁹ ad sacietate³
 comedere potuisset. **V**ex lenis homo a plebe et militib⁹ ut reti-
 neret impiū fruolis hortaret⁹ rumorib⁹. aura inflat⁹ tenui i sa-
 binū et suos cōplices rebellātes missis germanis sabino obtu-
 rato capitolū cū reliquis igne cremauit. Porro deficiente fidu-
 cia in cōsiliū p⁹stmu⁹ rediens. plurib⁹ ex magistratib⁹ (quē q³i
 seprū sūperat) pugionē porrexit. **P**ex cū nemo fumeret et ipse
 se diceret in eadem cōcordie positurū vanā quorūdam suasionē
 eū esse cōcordiā asserentiū tenuit. **S**ed q³d dicā presagus anim⁹
 futurorum ac p⁹teritorū cōsciū nullis satis se credeb⁹at virib⁹.
Nec minus credibile hominem in gurgitationib⁹ assuetū malle
 poppina et meritorias turpi cum pace tabernas q³ bello et ieu-
 nijs urgencia seruare imperia. et ob id cum instancā suasisse
 natū ut aut illi pacē ab hoste aut ad consultandum temp⁹ im-
 petraret aliquod. **S**ed audiens nondum veniēte respōso hostē
 iam esse vicinū non impediēte pauore ne occideret imprāsus
 patis cibis habunde comedit. et sūmpto inde pistorē et cōco-
 clam auentinum percussit. fugam versus **C**ampaneam arreptur⁹.
Mor a paruo quorundam strepentiū ruinoze de pace pacta

Vespasian⁹

Flaui⁹ Sabino⁹ et **V**espasian⁹

ian⁹ q³q³

an⁹ p⁹stima
om⁹ p⁹stima

spe tractus inani profiliuit in medium. palaciūq; reperiit. quo
 cū incerta oīa coperisset ⁊ iam cerneret hostes irrumpe miser.
 et eger animo zona sumpta aureis plena solam i cellulā ianito-
 ra se contulit. ⁊ ut lateret firmato ostio. ⁊ cane p forib; religa-
 to ne facile impellenciū viribus cederet lectulum obiecit ⁊ cul-
 citam. s; a precursoribus capto palacio cūcta rimantib; inuen-
 tus mendacō fere incognit⁹ euasit. tandē notus postq; ut car-
 cere catenamq; seruaret frustra preces efugerat. ligatis post ter-
 gum manib; inductoq; gutturi eius laqueo. seminudus in fo-
 rum deductus est. nec solū turpib; verbis occurrentiū increpi-
 tus atq; delusus. sed sceno lutoq; atq; stercoreib; passim detur-
 patus lacessitusq; ad scalas vsq; gemonias ptractus est. Et cū
 frater eius ⁊ filius mille essent confossi vulnerib; carnificibus
 datus minuti ⁊ pmaximū cruciatū spectante multitudinē mi-
 dolozis crapula minuente ad necem vsq; descriptus est. Inde eie-
 ctō ab apparitore naribus eius vnco. clamantib; i eius obpro-
 briū omib; vsq; Tpterin ritu fetidi carnis distractū ⁊ in fulmi-
 nis alueū piectum est deforme cadauer. et cū vita dedecore
 Xuli ebrietas ⁊ impiū finita sunt.

Contra gulosos. Cam Au.

Hominabile quippe viciū in quocūq; luxuria sic seg-
 nities ⁊ auaricia fugiēda. Ira vero pceps ob furiosam ce-
 citatē damnāda est. sed bestialis atq; exicalis est gula. i quā dū
 moderate nature bonis sustentacioni concessis vtimur (ni ap-
 petitiū apponam⁹ a gustu excitato lapide tēpancie frenū) facile
 labimur. Modicis equidem ⁊ nulla mortaliū sollertia pparatis
 simplex contenta nata. quod non absq; rubore pnciū. etas aurea
 sub saturno testata est cū ad sedandā famem hūm q; suffecisse
 glandes. ⁊ riuulos veteres tradidere. hoc idem lactucis agresti-
 bus ⁊ radicib; approbauit recencior. Progenes ⁊ longe clari⁹
 gloriosissim⁹ iohannes noster sanctificatus in utero. quem in
 aspis desertisq; locis. a mellelocusta educatum legimus. quoz
 ciborum loco iunior atq; lasciuens non solum innocenciū
 animalium carnes et vna sponte nascencia comperit. Verum
 vice ministrantis nature supinduxit artifices sagacitate quoz

Inmodum nā gressa est

atq;

ad incitādū appetitū quiescētē cōponunt edulīa ⁊ succis exte ris
vina miscēt. **et** vtnā sufficiēt ad sacietatē iuenisse talia **ad** vlti
ora voraces p̄grediunt plurimī. nolentes aduētere quibz vi
cijs ob ingluuiē mentis referēt miterit⁹. ⁊ quot corpī egritudi
nes anxie ingerant. Attamē vti cūcta nec enumerare mens est.
sic nec oīa tacuisse placet. **Multi** quidā vorax dū onustis assidz
mēis nūc hoc nūc illud trāsglucies auidē secūdissimos exhau
riendo calices non ad sedandā nature oportunitatē sed ad im
plendā amplissimī ventris voragmē calefacto euaporaciū cibo
rū fumositatē cerebro illico exhilaritate in insaniā ferē. ex qua
de se audet magna p̄sumere iactacōnes emittūtur imense. facit
submittat credulitas. **et** archanoꝝ resecretio et obrectacōes q̄m
cūqz misere oriunt blandicijs patent aures. cor q̄buscūqz con
filijs et amma āpliata nil nisi qd honestū sit rēnuīt. sane nisi in
alioꝝ ⁊ innocētū sepe p̄niciē tā dira decurreret pestis optime a
reꝝ natura cū epulonibz actū erat. eo q̄ scelesto crimini euesti
gio penitencia subsequat. **Nā** ante alia cerebri stupefacti voragi
nes paciunt offitacōnes crebras. sui obliuionē. sermonis inde
cēciā. sensuū ligationes. gressus incertos. pructationes. **omnī**
q̄ illecebrez. **Qu** stomacho vires nō suppetūt quibz deuoret que
ingessit ingluuiēs que nūc nōnūqz seruata ut in eodē cū maxia
anxietate tabescāt necesse est. et a tabefactis sanguis humores.
q̄ ceteri corūpant. et sic in corpe omnis ordo nature vertat in
peius opportunū est. **ex** quo oculoꝝ orisqz toti⁹ deformitas nasci
tur. oriūt ⁊ in super ⁊ tremula palis. humens bulhicies. sitibū
da p̄dopis. **Macilēta** nris. **nodosa** podogria. feruēs prurigo. tur
pis scabies. estuansqz febris. **et** nausea stomachi rēnuentis. q̄bz
imatura mors etiā semp supaddit plurimis ut verifcet (quod
aiunt prudentissimī medicoꝝ) plures mēficat cena q̄z gladius
spectabilis ḡ nimis mādurcoꝝ cōuent⁹ est. q̄ mē sompnos et
mentis alienationem aut morboꝝ torturas et mortē ignamiaz
tolens. soliqz seruiciens ventri. mensas parat assiduas. ⁊ quoscū
qz laboreā arbitrat largis iflatis poculis. **Heu** nisi memisse de
berēt q̄ etiā ex appoito viciū huic ipēdūt opaz qm p̄mi p̄ntis gu
la mōtales effectū sum⁹ p̄riā ⁊ vite h̄qetē p̄dim⁹ ⁊ ierplebiles

Incommoda gula

Dignat

Gula aq

Supra

eruminas dolentes intrauimus. Est ergo hoc detestabile nimis
viciū eratq; satis. si glandes veterum sordent. saltē modernorū
modestiam imitari. qua pfecto ignavia depriimī. virtus alit.
et ad celsa mens hominū facile sublimatur. ⁊ totius corpis ro-
bur in valitudinē solidam conseruat. quā dum sperneret Aul⁹
muenit celso residens in solio contemptores. nec etiā illi saturitas
frontis dedecus aut corpis abstulit truciatus.

De excidio iherusalem. Cam 8.

HObuc cū admiratione suspensus (⁊ si multa dixerim
in gulosos) indignans ora mentēq; tenebā i cadauer
lurconis Auli tyberis ab undis impulsū cū cateruatim irruen-
tes isperi tot viros. quot fere natura rerū pduxisse vix estimas.
se potuissē ⁊ hij ex israelitico populo omnes q̄si supremū fi-
nus suū habitu miserabili funestog; vlulatu gementes vulne-
ra. fusi sanguinē. famē. pestem. catenas carceres seruitutes. et
inexogitatas mortes suas. suozq; narrabant. quos dū aspice-
rem multosq; memoratu dignos agnoscere longūq; nimis si-
gillatim velle satisfacere arbitrarer. qd̄ hactenus factū non est.
oportunū nūc fieri ratus sum. omnes scz naciones eiusdē vno
et vltimo fortune turbine respectu eoz ⁊ vrbis regia in ruinā
deducere. satis equidē habet comptū inter ceteras naciones or-
bis iudeos a iacobo vetustissimo patre fluentes in peculiarem
(vt ita loquar) populū. electos adeo. eisq; abiecto egipciorū
iugo p moysen celeberrimū virum suo digito scriptas dedisse
leges atq; desertas i solitudines eosdē multis annis māna pa-
uissē ⁊ in tiam fluentē lac ⁊ mel dextera sue fortitudinis duxis-
se pulsisq; veterib; incolis iuxta vetus p̄ribus eoz pmissū hā-
bitandā concessisse pro tribus in qua iam claria victorijs sub
iudiciis adiacencium populorum impiū habuere. Inde sub
regibus ⁊ prementibus eis vanbus tam quod agendū illis
diuino iussu. qz quod futurum parabatur adnunciantibus
obsequentes optatū obtinūē frequenter. verū bñficioz ingra-
ti ad castigacionem potius qz excidium labores perpessi gra-
uissimos ad extremum. ad tātam duenire insolenciam. vt salu-
tem suam. ⁊ totius humani generis lōgissimis añ seculis suis

maioribus diuino ore promissam et herode alienigena diuina ^{regnante}
bonitate ^{trans} promissu ausu temerario inuidentes manu inicerent et
occiderent. Ob quod scelus imane qui ex babilonica captiuitate
illos in patrias reduxit sedes. qui a manibus circumstantium regum
nonnumquam illos eruerat. Qui passus fuerat illos idolis imolare qui
obstinosos in casu amota beniuolentia veteri tanquam filios per
ditionis suo illos promiserat arbitrio. ut sibi ipsi quod meruerant
exterminium procuraret. et cadentes aduerteret quem deus reliquit non
posse subsistere. Cuius igitur mortuo herode antipatrias perfides ob re
gum discordiam. ad ius romanorum obseruandum a cesaribus pone
rent in regno actum est tractu temporis (seu regum merces seu perfidum
auaritia) ut plebs in tantum deueniret licentia ut pro libito magis
quam legibus quisque viveret. ex quo in latrocinium propere plurimi
et ex eis nepharium genus hominum exortum est. hostesque vulgo vo
cabant sicarios. eo quod tanta esset in eis in primis etiam luce me
dia hominibus et locis in publicis astutia ut secus occisorum occisus
caderet. nec cognoscere occisus. Qui ob commodum neglecte iqui
tationis in tantum euasere perfidiosis. ut quod paulo ante clama demum
pauiperent coram agere. A qua tanta enormi audacia adeo trefa
cta multitudo est. ut urbe relicta deserta peteret loca existimans
in seueras et horridas mansiones quam in patria. tunc est forte. Nec
sepacio dum a romanis perfidibus rebellio credita est. prima bellorum
tradidit causam. et aduersus solitudines incolentes. ductus exer
citus in fugitiuis innumerabiles fere pere. Quod cum scelus indi
gnum videret Egiptio cuiusdam se prophetam asserere. et magicis artibus
miranda quedam monstrante atque salutem et libertatem promittente ple
bis congregata manu maxima. et eo duce in montem oliueti veni
ens arma aduersus patriam et romanorum perfidia intulit. ob quam
insaniam sub felice perfide per vrbes varias imense iudeorum cedes ac
te sunt. festus inde felici succedens. multa cum sanguis effusione i
latrones incessit. Cui subsequens Albinus in explebilis homo
plurimum malorum iudeis causam adiuuenit. loco cuius Flo
rus successit. Ea forte tempestate apud iudeos ex nepotibus he
rodis regnabat Agrippina. qui cum quassata urbis releuasset
mentia et templi reedificasset porticus. et in fulgoreni suum

magnalia quedam **releuasset** volens vt flozo obsequiosa plebs
esset. ab eadem pentus lapidibus vrbe pulsus. 7 in exiliū eiec-
tus est. **Et** cum iam non a rege tantum sed a romanis (nil val-
lente in contrariū **flozo**) regnū omnē in rebellionem videretur
delabi. vt furores hostiles cōprimerentur a nerone cesare cum
exercitu **Vespasianus** missus. igno ferroq; **Galileam** pmo. inde
provincias reliquas populauit iudee. 7 cercior factus omnem
iudeorū multitudinē antiquo patrū suorū more vt holocausta
deo offerrent **Ierosolimā** cōuenisse mons signis. obfisione vr-
bem cūm dedidit omnē. sed ne facile fuit ciuitatē situ a gemino
et recenti munitā muro 7 igenti refertā populo expugnasse. **agi-**
tabat enī animus iudeorū diuina iusticia vt eo quo furentes
clamauerant sup se filiosq; suos. iustum fundi sanguinem. **re-**
mirrent in suā pnciem adeo obstinatos puniserat. 7 fere mōstrū
visum sit tolerantia longa laborū sic 7 romanorū pseuerancia
vetus vt nisi victos omitteret suadebat **ab** exteris q̄ crebris i-
srahelibus 7 alfiduis arietū tormentorū que quassacionib; die no-
ctūq; tam homines q; menia verabant. **introfū** vero acerrimis
angebant sedicionibus. **Nam** tres tyranī inuicem dissidentes
johānes **symon** 7 **Eleazarus** tres vrbis occupauerūt. r̄giones
et si aduersus hostes viderent cōcordes. int̄ se bellis la cessabāt
alfiduis. **sane** nec intestina pestis nec sepe cadencia memia. nec
frequētes viroz cedes nec romani impatoris pacis. suahones
duratos in suam salutem potuere deducere. quin mallent extre-
ma potius expiri. **Assumpto** igit̄ **Vespasiano** ad reipublice cul-
men **Titus** filius in expeditione succedit. qui cū erumpentes
qūq; iudeos retudisset acriter et eorū detestabilem p̄naciā no-
uisset acriori custodia exitus vrbis omnes obseruans int̄m re-
ruin oim obsessos deduxit penuriā. vt ad m̄conestos quoscūq;
cibos colkeret miseris adeo vt omisiss reliquis **nobilis** mu-
lier cōmpta sit fame coacta occisi filij comedere carnes. nec isto
nec vidisse vndiq; ob debilitatē in becillos effectos 7 media
hicinde cadentes. potuit i extēmū exitū ruentes attrinisse aios
quāobzē sedicione annuata. 7 absq; m̄m̄isfione certamē illatū
eo ventum est. vt deiectis ariete muris capēs vrbis. **taperetur**

Tituli s. rospasiani

phaselus. et Antoniana inerpugnabiles fere turres. capet et te:
plum. ac seuiret in omnis diruerent arces. et muris nudaret ciui-
tas. et cum undecim centena milia iudeorum. seu fame seu peste seu
gladio. vel incendijs consumpta. et ois reliqua multitudo. que tan-
tam rerum turbine capi potuit feditur turpique gentiliu fuit sbaeta
seruicio sumptu agrippe fratribus filiisque seruatis. Sic igitur urbs
inclita a melchisedech sacerdote vetustissimo atque rege condita
arte syon a dauide roborata a salomone templo exornata pregra-
di longaque regum serie splendida i rumas et vulgi fabula ver-
sa est. amplissimum opus Salomonis exmanitum. et altaria vero di-
cata deo. cruore sedata pontificum ac sacrum illud archanum haetenus
solo sacerdotum principi notum prophetarum et aurea vasa. purpuree
vestes. et reliquum ornamentum non modico priorum regum studio
comparatum in romanorum predam versum est. Delata igitur urbe regia et io-
hanne gisbalo capto et sermone ex tyrannus alio. qui purpura-
tus fame impulsus ex ruinis urbis vltro in publicum venerat se-
dens Terencio rufo a Tyto victore iter romam parati Silue stre-
nuo comilitoni suo commissum est. ne incendium manus euaderet. ut
Masadani (iquam Eleazarus cum pre iudeorum muris urbis ruen-
tibus aufugerat) obfideret. quod id opidum sua deduxit vigilan-
cia. ut satis appareret eum illum sequenti mane capturum. quod obrem
Eleazarus cernens se nullo valloque nudatum nec aliud spei super-
esse. nisi catenas hostis et ferrum sibi primo mortem tanquam malorum
omni finem suaserat. Inde cum multa de concordia cum aduersariis popu-
lo rennueret dixisset tam viris quam mulieribus longa et accurata ora-
tione quam sibi suaserat voluntariam mortem suadere conatus
est. Nec enim vanum nam unanimes in sententiam tractum. non ex-
spectata luce primo paruulos natos inde flentes coniuges. de-
mum senes inualidos rabie quadam instigati strictis gladijs
perimere. inde que cariora erant. igne consumenda mandarunt
tandem in seipos quasi fracto federe irruentes sese homines per-
mutua vulnera occidere. et sic nil preteritum reliquas et mortuorum
cadauera victori relicta mane ex capto opido visa sunt. et in
hoc tam veteris scelerum quam recensium vltimo consummata est. sane et si

exinanitū regnū sit regium ⁊ omnia iudeorū multitudo disp̃sa
non tñ oīno p̃iere hodie viuūt adhuc valētq; si misera delecto
rū nostro etiā euo p̃spectet cōdino. ubiq; seruūt. ubiq; odiosi
exosi. infestati. lacerati omnib; sectis ⁊ religionib; suspecti deie
ctiq; sunt in sup̃stitione durātes.

In iudeos pauca. *Cam. 9.*

O iusta dei ira. o vltio iusta quo male meritos eduxisti. Me
pe qui deū hominē dolo cepant sup̃sticiosi. Inuidi p̃po
nente rebellesq; vī ierpugnabili capti coactiq; sunt. qui
libertatis certissimū auctor ē ligauerāt armis. romanorū subac
ti catenas induerūt. qui barraban sediciosissimū in pascene iu
stissimo hominī p̃tulerūt intestinis verati sedicionib; pierunt
qui regem luserāt atq; abnegātes dānauerāt suū alienigenarū
regē atq; tyrānorū iniurias ⁊ fastidia p̃pelli sunt. qui palā san
guinē iustum effudere. clā suū a sp̃carijs exhauriri sensere. qui
innocui in t̃ latrones affigi cruci iussere. latrocinijs infestatq;
nudatq; substācijs ad inopiā deuenerē. qui in monumento cu
stodijs et sigillis diuinā potētā cohercere conati sunt. in patria
valida obsidione restricti ad vite sustētacionē ex monumētis
vltro patētib; fetida iam cadauera raperent. fames ipulit. Et q̃
Marie filiū violarent in sue vrbis ext̃minio Mariam alterā fa
me publica suadente rescentē artub; igne mollitis parū geni
ti conspexere. Nec tot p̃ciosū corp⁹ innocui lacerauere flagellis
aut sputis. deniq; deturpauere maculis. quot ipsi aut pallore sti
gio aut deformitate mediē aut morborū tate seu p̃cussionū li
uorib; vel vulnerib; hostiū. squalidi enozmes adhorridi facti
sūt. Et ne quod illis fere p̃mū crimē ī salutare orbis inuidia fu
erat. angariasse atq; emisisse illud triginta argenteis. remaneret
inultū. omnium adiacentium populorū sua miseria sadata in
uidia. ex ipsis sub corona hastaq; venditis p̃ argenteo vno tri
ginta cōcessi. Et vt ipsū emptū morti accurate seruaueret ruceas
sic ecōtra ⁊ ipsi in tantā abhominacōnē emptorū suorū deuene
re. vt mallent sibi tanq; carnis q̃ cōsumptura erant tanq; tabida
manh̃pia reservare. Quamobrem actum est vt qui vnū iusto

112
intulere crucem mihi iuste multas iniusti pferrent iustissime. &
ne credatur omisum qui p salute generis humani laboranti
acetum felle mixtum porrexerant p compita nacionum & thea
tra turmatim feris viuū in escam dati sunt. ut q clamauerāt iu
sti sanguinem sup se. filiosq; venisse sentirent.

ExPLICIT liber septimus iohannis boracii de certaldo d casibus
virozum illustrium.

Incipit Liber Octauus Feliciter. *Cam pomm*

Franciscus patriarcha oburgat in autorem

Quid inquam satis animaduersus est quietem corporis
nimiam torporis matrem et ingem hostes fore. quod quidem
etiam iam dudum ignauia mea sepius experiri sim. nunc tamen
in fere leniterum incidi. Nam dum omnes habenis in am-
plius simum omnium autem liquorem laborum meorum. interea tamque profundus
demersus sopore sum. ut nedum alteri. verum mihi ipsi immobilis fac-
tus mortuus fere viderer. et esto expugnatus aliquando a cepti laboris
cura reuocarer victor tamen marcidusque iacens aiebam. Quid demens
sudore cruciaris in tanto. Quid veterum monumenta reuoluens tam
assiduo vexaris labore. cum a nemine impellaris. ex antiquorum rui-
nis. ex cineribus infortunatorum. nouis litterulis extorquere conar-
is famam atque pretiare dies. nomenque tuum desideras. O insana cu-
pido. aduenit hora et iam est que te a rebus mortalibus eximat. que cor-
pusculum conterat tuum. que auertat in fabulam. Quid oro cum nil ex
momentaneis rebus amplius senties etiam si orbis totus ore pleno nil
aliud preter nomen tuum cum laude ceterum absens honoris aut vo-
luptatis assumes. cum ea quippe perierit effigies qua agnosceris.
perfecto transitoria tibi cuncta peribunt. Sino quod nomen tuum
(quod tam egregie colendum posteritati paras) multis pote-
rit esse commune. et utrum iam sit incertum est si sit aut futurum
sit. non minus alteri quam tibi laboras cum tibi possis ignane quiesce-
re. Define igitur. et quod dat vite residuum voluptatibus dedi-
to. et pro temporis qualitate pretereis. Talibus ergo plurimis
que similibus suadente desideria seminuictus primo victus in totum
caput quod in cubicum surrecturus erexeram in puluinar iterum
reclinaui. Sed ecce visum est (nescio quibus missum ab oris).
hominem astinisse aspectu modestum et moribus venusta fa-
cie ut mihi placidusque pallore conspicua virenti laurea insignitum
et pallio amictum regio. summa reuerentia dignum. Quem ad-
huc tacentem dum reueratis oculis sompnoque omnino exculso
acutius intuerer agnouit eum franciscus. Petrarcha optimi ve-
nerandusque preceptor meum. cuius monitus mihi semper ad virtutem calcar
extiterat. et quem ego ab meum iuuentute mea preceperis colueram. et

*Franciscus patriarcha
receptor autoris*

nichi conscius erubui eo viso. Verum postq me acriori vultu
paullum spectauit incepit. Quid iaces ocioꝝ professor egre
gle. quid falsa inercie suasionē torpescis. Tum ego ampliori ru
bore suffusus delectis in terram oculis ⁊ iam damnans q pau
loante mecum dixerā quozum incliti viri obiurgacio euasura
esset cepi tacitus expectare. Ipse vero sequebat continuas. ego
ne pceptis meis intellectum adeo obfuscaui tuū. ut meriti oci
um comendando labori preponeres. Non equidem nil magis
suasi verbis q laudabiliter exerceri. Quid ergo iaces an oblitus
es. quod ad laborem nascit homo cepisti cursum. ⁊ dū iam vi
cimus finimo deuenisses stulta seductus ignamia subistis. a qua
ne adeo inspicenda decipiaris. aduerte. quid dixerim famā quā
tu pauloate damnabas. tanq bonū a cunctis mortalibus erop
tata est. que cū varijs pcuratur vijs. non nisi p virtutem acq
ritur qz si quis damnet necesse est. Preterea si orbem intrātes
lucem tenebris cariozem noscimus q nos in lucē deducūt debet
esse cariora caligine. Hec diuino munere concessa benemeritorū
nomina in fines vsq terre tollit. in lucem. vbi ignamiaz in te
nebris pierē. hec morientiu corpus animas quasi p stratu iter
summa cum claritate deducit in celos. in tris relictis nomib per
petuo splendore conspicuis. hec breuissimū mortalis vite tem
pus facit aplissimū. ⁊ quasi vira alia defunctorū posteritati me
ritos testat honores. hec cū vitali robore predita agat ex mor
te triumphū a solis longissimis seculozum spacijs. cū nil morta
les habeantia eternum sensim minuit. nec absq tempis cun
cta rodentis labore longeuo consumit cū a continuo fere viuē
cium nutriet relatu. Cui⁹ rei euidentissimū argumentū est. qd
suo robore literis mixto. Minum vetustissimū. acriorū rgem c⁹
nedum alia sed hui⁹ ope stante nomie cui⁹ deletus est. Abra
ham israelitici populi patrem moysen fugiēciū ducem. home
rum vate p̄cipuū. arestotilem p̄p̄ateticorū p̄ncipem. africanū
bellicosissimū. honestissimos. Carbones. aliosqz insignes viros
quos quasi phēni viriditate ipa i hodiernū vsq dduxit p̄petu
os. q̄s ea agēte cōgscim⁹. laudam⁹ ⁊ colim⁹. magnāqz ai volup
tate sentim⁹ dū id qd illi suscipiūt a nob nos labore nro apud

Finis de fama quā arget

*Ad qd dicitur ad huc
in qm lant de p̄m aliq
liber paulo exoptat*

futuros posse suscipe credimus. sic futurā gloriā sperantes an-
nicipam⁹. quod si quis par apud mortales existimet suū pfecto
nō satis compos est. **C**redo ego quantūcūq; maiores nri **I**ero-
nimo⁹ ⁊ **A**ugustin⁹ ⁊ alij sanctitate cōspiciū hoies. et si de hōie
etne glorie in labores vltro irent egregios. etiā tracti sint fame
tpalis a ppetencia cū infideat omib⁹ a natura stimul⁹ qdam qui
nocte dieq; per vntē ad fulgorē hunc nos cōcitet ⁊ impellat.
qui dum etiā si vltim⁹ exmaniri nō potest. **H**inc nō ad deorē
mū diuinoꝝ opm que nostro nō indigent lumine. sed ad ppe-
tuacōnem suā nois apud posteros vboꝝ a talib⁹ maiestas ques-
ta est et stilo cōmendata p hēm. **V**ita isup mortalis ideo ab eis-
dem diligenti seruata sollertia est. ut dū ampliorib⁹ annis da-
ret posse manū p̄stare calamo. lōge magis lateq; exercitio sacro
nomē possent ubiq; dissēminare suū. ⁊ in clarioꝝ fulgorē
extollere ⁊ vltiorē messē dēducere. **Q**ua pfecto spe aut cogi-
tatione (etiā si nil allatur⁹ hic sit labor animab⁹ nris) delecta-
tos veteres puto. et nos etiā delectam. credentesq; bene q̄ntū
nomē ad aliquā anime nre p̄tē est. iam celo aliud ob mē-
tū locat⁹. **Q**uandāz (q̄q; non plene a nobis adhuc viuētib⁹
cognitaz) debeat afferre dulcedinē. **I**nsignes olim hoies ⁊ pluri-
ma virtute p̄clari conati sunt marmorib⁹ et ere lineamenta cor-
pōꝝ suōꝝ et veras eōꝝ effigies posteritati relinq̄re. ut vlti-
ma nomen ⁊ meritū deo quo instrumento quiescerent nosceretur.
Et nos a diuinitate impensū muneris non conabim⁹ expoliataz ⁊
totis virib⁹ exp̄ssāz effigiē futuris dimittere. **I**gnane mentis est
corpore potius dilui velle q̄z celebri ppetuari custodia. **N**on er-
go negligenda est. non otio calcanda. non tanq̄z mane ⁊ super-
fluum detestanda. sed ppter deum totis viribus exquirenda ē
ut dum conaris dignis operibus ipsius ampliare gloriā. illuz
tū nomis amphatorem munificum esse cognoscas. **A**ddebas
ridiculūz desidia inuolutus tua nomen scilicet tuum esse aut fi-
turum esse. quod possibile est commune multis. **Q**uid queso
caritati magis contrarium est q̄z felicitati alterius inuidere. qd
otio tuo conaris subuolare. quod forsā deus alteri labori tuo
attribuere velit. **N**ōne satius est alteri laborasse q̄z sibi ipsi misere

tabuisse. Sed quid hoc volo tibi cōformes nomie multos esse *plures*
presens quod suum nō est occupasse non poterunt preteriti
tecū si pret nomien ignorent cetera eodem in discrimine sunt.
equo modo aliorū effigies cognosceat et tua. sic eorū merita no-
mini tuo uti tua suo attribui possibile est futurozū iudicio ex-
pauescendū potius fuerat ne te bene agente tuo nomini de-
cora consimiliū adderent. quāobrem p̄bis latebras exquirent
das dicerem ni a *fino* absolutū iubar solis agnoscerem. *Agie*
et in preteritos istud desiderabile bonum fama. ut gibbos dau-
dos. toruos. et quicūq; vis deformitate deformes. decoros. splen-
didos augustosq; posteritate demonstrat. et si sic alios omnes
putes fac si possis. qm mentalibus oculis fame splendoris sup-
addas aliquid. Sic nos int̄ mēplices *scipiones* *affricano* p̄re-
mo int̄ carbonēs *Censorino* int̄ *Quincios* *inaniato* int̄ *Stropi-*
cos *platonii* int̄ *Opparchitos* *Arestonli* inter portas *homero*
aut *maroni*. si voce aliud dignum non fingendo dignitati sup-
addimus aliqd̄ *fantasia*. sed si omnino vera apud mortales p-
datur ymago. apud deum (cui⁹ ob gloriā est laborādū) mor-
talibus p̄di non potest. ip̄e quidem videt. nec decipi potest. qd̄
oprabilis est labori non paritūm munus impendit. Et qd̄
potest contingere felicius laboranti q̄ ab eo a quo illi talēta cō-
missa sunt. duplicata videant̄ restitui. Ergo agendum est. laborā-
dum est. et totis virgendū viribus ingeniū. ut a vulgari segre-
gemur grege. Ut tanq̄ preteriti labore suo profuere nobis. sic
et nos nostro valeamus posteris. ut int̄ plenima nostrum scri-
batur nomen ab eis. ut famam consequamur etiam. ut videa-
mur hac in p̄grinatione immortalī deo et nō vicis militasse. *h*
quid multa poteram (et merueras) acriori in somnolentiam
tuam surrexisse sermone. Verum quia seueritas nimia nōnquā
potius frangit. q̄ reuelat hebetes uti lenitate longe melius ra-
tus sum. ut mercede tue ruborem micam potius q̄ menti luo-
rem et ideo ne in furore meo te flagellis afflicte *hastā* tenebras *has*
tuas pelle ignauia dtere. feruensq; surge. et i finē vsq; cursum

reptū page. Ex quo et si nil tibi glorie aut muneris alterius se-
cuturū sit velis potius vigilasse vacuū q̄ sat ocio torpuisse. Vir
erat int̄ mortales nostro euo gloriosissim⁹ homo. Ego verō me
mor eo neminē magis tēpus exercitio redemisse cōtinuo veris-
simis redarguōib⁹ suis ad ieros vsq; demersus ullo pacto
m̄ eū eleuare oculos nō audebam. q̄nq̄nimo merens dolēs q̄ sto-
lidissimā opiniōnē meā dānans inclinat⁹ optabaz. vt facilitate
sua in anxiūz pet⁹ dispersos reuocaret spūs. Tunc ille q̄ si opor-
tunitatis mee conscius nube merite indignationis a splendida
vultu fugata limpidos oculos resoluit in risū. Dixitq; Amice
argumētū purgate ignamie est. te adeo vidisse delectū. Satis est
p̄mo multū surge ḡ nec de hūanitate mea desperes. caueas q̄
de cetero. ne in segniciē taz dānandaz stultis suasionib⁹ trahite
finas. Ego aut̄ v̄b⁹ lepīditate lenit⁹ reuocatis paululū virib⁹
et si non omnis abiisset rubor inspectur⁹ p̄ceptoris mei clemē-
tiaz in celū faciē extuli. Vex ipse tanq̄ officio suo funct⁹ non ali-
ter q̄ ex iprouiso venerat abierat. Quāobrem i meip̄sū collect⁹
sentiensq; quib⁹ modis de⁹ dāpnat in sp̄idos. dāpnata detesta-
bili opmione mea in vet⁹ officiū reassūph calamiū.

C Impatores miseri plures. *Cam 2.*

Erat equidē discedente clarissimo viro cōplet⁹ vndiq; la-
crimantiū loc⁹. quoz pars ingentioz *celaz* videbat. ve-
rū alios *domician⁹* antebat insolens. queritans. dū apli-
ari p̄ncipat⁹ sui videret gloria. se a cubicularijs m̄emptū. ⁊ po-
pulari Sandapilo deportatū et cū de deore tumultatū. sic ⁊ com-
mod⁹ *anthoni⁹* Seueri fili⁹ toto orbi m̄comod⁹ post multiplices
impij sui sordes apud *vestilianū* cōcubina sua *Marcia* cū alijs
paucis agente guttere captū se moriq; coactū querebat anxie
Inde helms p̄nax dolo *iuliani* iurisperiti in palatio rome se do-
lebat occisi. Equo modo ⁊ *iulian⁹* a seuerō victū se cessiq; apd
miluū pontem lamentabat. Insuper *Poscemius* ⁊ *Albinus*
habundis finis lacrimis in *Syriam* p̄mus ⁊ apud *lugdunum*
alter Seueri opere cesos fuisse firmabant. Hinc ⁊ *Aurelius*

Nonnusian⁹ *opator*

Commodus *opator*

Plinius *p̄nax*

iulianus

poscemus

aurelius *cardus*

caracalla parthos (q̄ illū apud edissam trucidassent) execra-
batur. Marcus etiā int̄ istos q̄ apud Archelaide sedicione suo-
rum ossus sit. gemitu cruciabat ingenti. Ceteri aciori querela
helpe gabulus sp̄itudinū forte suarū immemor ecūstrepere ca-
merulā faciebat egerrime. ut ex eis poterat v̄bis assumi ferēs
q̄ qui auro ventris ponere onera osueuerat. eius in cloacā. tot
iam dudū delmītū vnguentis ⁊ odoribus truncū diceret cada-
uer. necnon ⁊ Aurelius alexander ~~virite~~ conspicuus apud
moganciā. Et philippus pater verone romeq; philippus fili⁹
decij fraude quasi voce vna se cesos militari tumultu afflictabā-
tur extreme. quibus iuncti erant maxim⁹ ⁊ gordianus b̄ q̄ a
pupieno aquilegie prefecto ille post multa egregia belli gesta
factione suorū haud longe a triceso truncati sint deplorabant.
his et Decius ~~orauit~~ imirtus non minus infortuniū nati de-
flens quē a prufio secū cefū sciebat q̄z suū. Pariter ⁊ gallus ho-
silianus q̄ cū volufiano filio in foro flāmmeo seu (ut placet
alijs) apud Interiannē ope Emilianī ceciderit flebat p̄dite.
Quid multos enumerē. veniebat hos int̄ valerianus augustus
turpi resperfus canicie. ⁊ fūli veste contect⁹. qui non minus
habitu q̄z v̄bis suam fatebat ignominia quā in ampliori sui no-
minis detestationē plusculis recitandam v̄bis assumpsi.

De valerio augusto romanoꝝ impatore. *Cam. 3.*
His gallo et volufiano impatoribus ⁊ emiliano impe-
rij inuasore valerian⁹ ab exercitu heciano ⁊ norico au-
gustus saluat⁹ est. tantūq; tam grandi initio fortuna
fauit. ut hoc facto galienus eius filius decreto senatus sublima-
ret in cesarem. qui aut fuerint origine incertū est. s; decij cogno-
minabant ⁊ utebāt cognomine. Valerianus at tam nati q̄z suo
fulgore mundi fastigiū adept⁹. ad instar solis repente coruscās
effectus ē s; cōfestim ex insuerso nubiū globus exort⁹ lucē lim-
pidam v̄tit in tenebras. is quidem dū zelatorem se impij deorū
culti p̄ maximum post impij initia suis ostēderet in cristicula s;
fūma pietate surgentes bachari ferali seruicia cepit. quasi ea cru-
delitate solidatur⁹ eet domini nervos ⁊ robur om̄e. Que dū

Archelaide

Helpe gabulus

Aurelius alexander

Philippus

Philippus

Maximus

Gordianus

Decius

Gallus

Hosilianus

Galienus

ageret ecce **Sapor** p[er]sarum rex maximā cū armatorū manu. **Mesopotamia** omnē occupat. inde **Irā** et **Lyciā** et **Capodociā**. et igne ferro cunctaq[ue] corrodit. quarū in auxiliū tumēs xpi egre[ss]i us hostis. et p[ro]p[ri]orū adhuc sangne paludatus i expediciōe paratam duxit exercitū i p[re]sensq[ue] impetu p[ri]mo p[er] his mesopotamiā usq[ue] penetrauit. quo **Saporem** habuit obuiū. adūsus quē legiones educens. acrisq[ue] manu conferens. barbarorū ingenti cōcursu terga vertere romani coacti sūt. Ipse vō facta cede suorū viū[us] capitur. et p[ro]ducit ad **Saporem** quī cū victor illū traxisset in p[ri]mā in sempiternū romani nomis dedecus onustū catenis dāpnauit. ut non solū p[er]petuo seruicio marceret. v[er]o ut quociens ip[s]e conscenderet equū delectissime sortis homo **Valerianus** curuat[us] poplinibus p[er] tergū illi p[re]beret ascensū.

In Saporem regem p[er]sarum et Valerianū: Cam[er]o

Sperari reges. onerari catenis. priuari regnis. trahi in pompā triumphi. carcerib[us] trudi. inopes mori. trucidari. et hui[us]m[od]i cū agētis fortūe mos vet[us] et v[er]itat[us] ē. Ast viuētes calcari pedibus. et p[er] eorū humores eq[ui]s conscendere. a nemine reor ante infelicitis **Valeriani** secula auditū meruit forte susceptor sed auctor egit idigne. Inquiet tū **Sapor** i hostem honeste omnia p[er]petrari nō infidat. s[ed] hic fuit hostis dū potuit. nūc captiu[us] est. nec fuit hostis cū suo irritat[us] arma assūpsit. **Sapori** nō sibi fortuna fau[er]it. an ob hoc tā ignominiose pedib[us] calcandus ē. **has** insolencias deus impune nō patit[ur]. et ne ad exteros vager p[er]sarū fundatores impij i memoriā reuocent[ur]. **Cyrus** sangne auidus i genio mulieris capt[us] in v[er]e sangne suorū pleno ignominiose detrusus est. **Xerxes** diuicijs et potencia turgid[us] a lacedemonijs et atheniensib[us] sepius vict[us] i patriā rediit. **philipensis** dariū ab amicis occisū regio ritu sepeliri iussit. **Alexāder** victor et hostis. sed quid veteres ut p[er] supbia exerceat. hui[us] reuoco flectere i solū oculos. dū sonipede ascēdere debuerat barbarus et q[ui] calcabat. restigio aspice ni saxe[us] fuiss[et] miserā d[omi]n[us] et diu[er]sa

*vidisset**cum aliquo subiaceret*

iudicia vidisset. quibus et ipse quantumvis novissus victor. quoniam is quem
 pedibus calcabat paulo ante eo longe potenter erat. eumque sibi il-
 lum deiecerat quoniam eque posse deicere arbitrabatur forsitan infla-
 tus. Sapor valerianum calcans romanum calcare impium errabat.
 Humuncione calcabat tunc impator cum legionibus perat. de-
 sane fortune vicissitudinum inmemor quam satius fuisset per honorifi-
 cenciam subtulisse captivum ignovisse victis fuit victoribus sple-
 didior gloria quam vicisse. nec unquam laudabilius miseri quam vicio-
 rum in manibus data est humanitate quidem corda prope placentur
 indomita et immanitate exasperant humilia nec usque fulgidior.
 quam sceptris iuncta clementia est. sed quid barbaris cum virtute.
 quibus ut exosa et incognita sit innata crudelitas est. At tu nunc
 senex infelix paululum post exhibitum victori turpe servitium cur-
 vatū erige dorsum presensque sis. volo quidem fractas vires ca-
 thenas et carceres olim plurimum regum extrema solacia. dum flexis
 miscenū poplitibus quos paulo ante mundi principes te coram
 oraturi flectebant dum manibus extensis in lutum. quas seueras
 plurimorum auro insignes amicia regibus porrigebas. dum ceru-
 ce deicis. quam lauream gestare solebas sublimis impantis insigne
 dum terga romana purpura contegi solita pedibus ascensuri Sa-
 poris curvata concedis. et dissonos strepencium barbarorum iacen-
 tes audis applausus volo respondeas. nunquam in mentem venerit te
 cesarem te augustum. te insuper fuisse romanum. si neges omnem cal-
 tantis tollis gloriam. quod ipse quidem malle. nil enim inest
 in te preterit de coram inmemorem et deiecte atque extreme sortis ho-
 minem. Si faceris (quod verius credo) ut finem quod hostem qua-
 dam umbrantili atque mani elacione in astra videaris efferre que-
 so qua mente proferre queas. qua paciencia. quo consilio. ex tam cel-
 so culmine in tam ignominiosum directum servitium vitam suam. Si
 olim perfidere proelio gerere consulat. posse exercitibus angusta-
 lem insuper assumere dignitatem animum habuisti. quid in suanda
 maiestate romane auctoritatis tam sordide spiritum abiecasti. O
 romani sanguinis rubor et ignominia sempiterna meminisse de-
 bueras. non dicam post exactum sepius victori tergum. quin
 mo in ipso captivitatis initio. memorandi facinoris strenuū viri

*Dum loquor de honoris**summagdo**te*

publii **C**raffi qui cū victus ad **A**ristonicū traheretur animi ge-
nerositate ratus romane maiestati q̄ sibi p̄cendū fore **v**irga q̄
regebat equū ductorem suam irritauit in mortē ne p̄rariū vi-
deret spiritū retinere in dedec⁹ sublimitatis amisse. **Q**uod et si
tu miserande fecisses **n**ec illecebres fuisses passus iniurias **n**ec
romano nomini ierplebilez iniecisses maculā **I**nquies forsā
obscene reddendus non abiciendus est spūs p̄fecto fatēor **s**ed
satis reddi cū repellit potissime apud sacre xpiane religionis ig-
narus **7** tu qua via meliori poteras reddere si virib⁹ tibi fuisset **v**irib⁹
et mutasses abisset ultro anquā tot pati dedecora te q̄ **i**gnani-
mem emittendo dignū ostendisses impio non ver⁹ illud et ro-
mani hominis verbum aspereras **c**api vtus nescit patiente de-
decus ignorat **f**ortūe succūbere omni facto tristius dicūt vt no-
ua **7** speciosa genera interit⁹ excogitat si q̄sq̄ interit q̄ sic extin-
guis replicabis **t**arcer **v**inctula **p**uigil custos **p**recipicia **l**aqueos
et **g**ladios phibeant. **O** scelestē tā paucis vijs itur i mortē et
(vt reliquas taceā **a**grippina inuito tyberio cesare illā quehuit
media **t**riangulare te poterat custos. **s**i ut cibū insglutires te co-
gere nō poterat. qd si fecisset eo q̄ cupiebas alia via non puenis-
ses. **A**rbitro postremo dices **l**ibertatē sperabā si q̄so dicas a q̄
a munificēcia victoris q̄ si te **m**ertē nosceret suspicaret **v**ltorē.
A filio q̄ occidētalī atent⁹ impio ignantie tue similis luxurie va-
cans **7** ocio nil p̄tē tuū reditū expauescit. **d**is tuis q̄z tātope-
religionē colebas. **v**hni p̄us suas a quib⁹ captiui ducti sūt re-
perant sedes. **7** sua q̄z aliena vincula rūpant. **s**i quid iquo exspe-
ctabas vt ip̄e ver⁹ de⁹ **i**hesus (nomis c⁹ cultores tā imani p̄-
sequebaris impetu) ex ergasculo. p̄mmo ex persaz stercore te
reportaret in solum merueras quidem. **O** detestabile malum.
pias latebras **7** sacrilegos tueteris. quid ite innocuum genus
ingesserat sareos dōs colere recusabat. **t**hura insensibilibus ado-
lere **f**urdīs preces porrigere. **r**ecis oportuna detegere rennue-
bat. mundi opificem bonorum oim largitorē **7** qui sangnē p̄
salute cunctoz effuderat adorabat quid adūsi. qd hostile. quid

8
mali ab hijs actum est. ut indignacionem impatoria mererentur. **p**aciebaris egipcios **I**udeos **C**aldeos igne. et iudeos sua sababata colere. **x**pianos verum deum adorare pati non poteris. homines insuper moribus honestos. doctrina sacros sanctitate venerabiles mites et amabiles caritate ad legibus obsequentes hostes assumpsas. et eius postularis auxilium cum si potuisses ab orbis toto indixisses exilium si vix credam quod adula consueverint quod a cordibus crassas ignorantie remouere nebulas. Quid tandem tu meritis percurantibus tuis. quod in christi faciebas elatus depressus sub saporis pedibus defle.

Volentes plurimi. *Cam 4r*
Eque grauis tam amplitudine maiestatis quam doloris habundancia cesarum caterua subsequens antecedens continuabat agmen. **I**n hac enim **S**alienus ante alios querebat. quod se regente impio nationes plurime rebellassent. ipseque postposito tam magne molis onere puatus apud mediolanum ab inimicis occisus sit. inde **Q**uintilius **C**laudii frater. quod fere ab iniuncti imperii gloria repentina atque ab insidiantium gladiis illata morte subtractus sit mestus incedebat. **Q**uem **A**urelianus ex ripensi dacia oriundus strennue virtutis homo comes sequebatur. ora amarum irrigans lacrimis. quod post multa dare ac feliciter bella pacta fraude cuiusdam serui apud cumsturiu[m] in **C**onstantinopolim et **H**eracliam iter agens. amicorum manibus trucidatus sit. **H**is post **T**acitus sexto sui impii mense in ponto cecus infortunium ingemiscebat suum. **E**t cum isto pariter **F**lorianus se defossum scio impii mens se plorabat. **E**t una cum eis **P**robus post multa sua commendanda facinorosa fracta singulis voce se innocuum apud **S**yrum in turri ferata militari oppressum tumultu dicebat. cui adhaerebat **T**arus **N**arbona oriundus. deum potius incusans quam homines quod tristis actio iam impii sui biennio repressis sarmatis parthique superatis ictu fulminis tanquam hostem suum puauerit. postquam et **N**umerianus cesar. quod **A**pri socii sui dolo clam lumbibus captus sit et occisus turbatus plurimum incedebat. **H**is erat imixtus **S**epimius **D**oles quod ab eisdem (a quibus apud **D**almatiam fuerat ad impium sublimatus

Salienus

Quintilius **C**laudius

Aurelianus

Tacitus

Florianus

Probus

Tarus

Numerianus

Sepimius

eque occisus sit. quid terribiles. quid valentes. Meoniū balistas
Marianos pisonem Emilianū aliosq; plures describā miserri-
mos omnes. esset quippe longissimū Zenobia palmirenoꝝ re-
gina dolens qd Aureliani triumphū decorauerit. distrahit etiam
si cepissem.

De Zenobia palmirenoꝝ regina. Cam. 6.

Zenobia a ptholomeis regib; duxit originē femina mori-
bus cōsilijs eloquētia ⁊ corporeo robore insignis. ⁊ belli-
cis disciplinis instructa. que cū maximū suscepisset impiū egre-
gis facinorib; susceptū etiā apliari meruit. Nā cū Odonato pal-
mirenoꝝ pncipi nupsisset. ⁊ ex ea pleni genimā pepisset. actū
est. ut Valerianus caperetur a phis. ex q̄ Odonatus illico orientis
occupauit dominū. ⁊ regali insignitus titulo vna cū Zenobia
diuge ⁊ regina ac herode filio aggregatis copijs Vltur⁹ q̄ mers⁹ qd
fili⁹ negligebat Valerianū arma direxit i phas. ⁊ i ptatē mesopo-
thamiā atq; alia plura regit. ceto fugatoq; saporis exercitu. inde
q̄erū mariani filiū adūsus Galienū arma mouentē interemit. ⁊
orientis mor⁹ omnes sūma cū diligēcia ac felicitate cōpescuit
quibus cū plurimū Zenobie fulgor videret auct⁹ Odonatus et
herodes fili⁹ equo splendore regnantes Meonio a Odonato con-
sobrino ardenti inuidia parato occisi sūt. ⁊ occupatū impiū at-
tamē is ob luxuriā ⁊ spurciē suā suis odiosus effectus iusto
dei iudicio ab eisde occisus est. Zenobia vero virili p̄dita ani-
mo viro mortuo ⁊ pūigno ⁊ hoste insup ceto Herennianū ⁊
Timolaum puulos filios p̄duxit in mediū. eorūq; nomie qd
patnū fuerat occupauit impium. regioq; incedens habitu par-
uulos filios romanoꝝ impatoꝝum insignibus decoratos p̄
se ferens concionibus militarib; quas ingenti frequentauit ani-
mo. p̄ plures annos armis induta non mollicie muliebrī sed
quadam militari austeritate refulgēs exercitijs salutarem di-
catum exhibuit. ⁊ orientalia romani impij iura omnia occupa-
uit. ⁊ tenuit sane rōnoꝝ ducum opa ceteris vbiq; tyrannis cum
ad man⁹ diuī Aurelij Claudio Augusto mortuo respublica deue-
nisset idignū rat⁹ feminā rōnū ius possidē i Zenobia arma dūtit

Que quidem non perterrita sed acri animo viribus convocatis
aduersus Aurelianum descendit in aciem. h. quid refert etsi mul-
ta sit virtus ascendenti tamen quicquid cadendum est. a quo nec geno-
bia euasisse potuit. Nam dum pugnantibus suis nunc militis. nunc
strenui ducis more stricta. pegit volente fortuna superat. et ui-
ua capta ad Aurelianum usque producit. Qui dato victoriarum pluri-
um esset insignis hanc tanta voluptate suscepit. ut non vere-
rentur virtute mulieris virili preposita sexui preceps plurimum
claritati attribuit. Nam bellatrix mulier et formosa gemis onu-
sta et aureis compe dibus vineta esto robusti vigoris. ad consisten-
dum aliquando coacta est. nec solum marionis rex et viris prope-
stantibus monstruosum quoddam laudabile inferebat. que postquam
ex regina inclita captiua de se spectaculum prebuit inter romanas
mulieres alias vite residuum puata deduxit. Mortaliu equidem
nimium considerata condicio. quod crebris atque dissonis euengibus con-
culsa distrahatur. hec nup prois syrisque tremenda regibus nunc pu-
pendit a puatis. Hec nup impatoribus amiranda. nunc venit
miseranda plebeis. hec nunc galleata condicionari militibus assueta
nunc velata cogit muliercularum audire fabellas. hec nup orienti
presidens sceptrum gestabat. nunc romae subiacens colu sicut cetera
baiulat. Quid multa dixerim que se bellicis imixta quicquid semir-
amide quicquid dydone predicauerat. nunc ieremie nomen si possit delea-
tur exoptat. Ite igitur humane condicionis inmemores et scandi-
te celsa. ut ante omnem fortune spirantis auram timeatis aut sopi-
ti impulsu nimio in mortem certissimam corruatis.

C Pauca de Prodeciano romanorum impatore. **Ca. 1.**
Uti qui paulo ante nunc prois. nunc macedonicis. nunc syris.
et egipcis calamitantibus fere absque intermissione primum
infestabar. sic nunc italicis (et potissime cesariis) eruptionis astru-
gorum. mirabile dictu nedum scribere queam. sed nec enumerare pos-
sum. quotquot assidue suas descentes miseras circumstrepere atque
clamitare cedes depressiones ignominias sentio. videoque arbi-
troz put roma in se totius orbis mole traxit impij. sic crimi-
num predicionum. cedum atque ifortuniorum oim traxit incendiū. Dum
igitur a genobia absolutus enurgerem. et ecce. Prodecianum Augustum

Aurelian

op ea ingenti cu pompa
ductum triumphu qui prop-
terea curat

Genobia

Caesar

Dolosa

vidi nō equidē ea maiestate conspicuum quo ex obscurissimo
dalmacie loco genitus in fulgorem fuerat sublimatus iniperij
nec ea ferocitate tremendum qua Aprum res novas moliente
noua sagacitate truncauerat atq; carmum inertem Cesarem i
fugam nichilumq; conuerterat. seu manus Archilleum apud
Alexandriam tiranidem occupantem tristi cum egipciorū stra-
ge longa obsidione coactū calcauerat vel in humiles veri dei
cultores acerba psecutione seuerat sed eo i habitu quo haud
longe solonam olera dudum puatus serbat acriterq; mestus
murmurans criminabatur constantiū quem ipse in cesarē du-
dum promouerat eo q; voluntarium oculum suū nō solum mi-
nis inquietasset sed eum adeo timidum reddidisset ut hūi
ad illi⁹ effugiēdas man⁹ et ut celsis xpicolis penas daret vene-
no mortē incideret sed hūc querulus sui consoz impij maximi
anus sequebat herculeus quē cum vidi paululum seriosius de
eo disserere mentem cepi.

C De maxiano herculeo romano impatore. *Caes.*

Herculei maxiani varijs agitata vicibus vita fuit. Nam
ante alia seu ob dpressam hominis cōditionem seu ob
neglectas hystorias deperierit. quantū ad me quis eius pater
aut patria fuerit cū ex puato ad augustale fastigium a Procle-
ciano impante pnotū memmerim. Nam insurgētib; vndiq;
belloz strepitibus pmo ab augusto i cesarē eleuatus aduersus
amandū helianūq; qui manu agrestium ingenti cōgregata (qā
ipi bātundas vocant) res novas in gallias moliebant missus
est quo bellicis eruditus et asper homo hostes cōpescuit facile.
gallisq; pacatis (cum iam bello egregius appareret) instante
hostiū multitudine a Prodeciāno in societate suscept⁹ impij.
factus igit herculeus august⁹ cōfestim expeditōne adūsus qnq;
gencianos affricam instantes assūpfit. et cū classe litus tenuiss
affricā fauente ceptis fortuna hostib; donitis pūnciā omnē
pacis iniquitate cōposuit. hic valentibus animis Carpis bar-
stermsq; atq; larmatis sua subdicionē redactis multisq; alijs

ab eorū

tumentibus nationibus sedatis augustorum cesaribus euenerat. ut quod
inter armorum rubiginem caligine oblitus ferrea mundi conscen-
derat apicem sole fulgidior orbi toto finitis laboribus adesse videre-
atur. Sane cum appareret victorijs gloria cercior et ob rerum com-
positionem magis herculeus delectaretur impio affuit qui culmen
(quod sudoribus videbat questum) repente lubrico retorque-
ret in ipsum. Nam opoclecianus eum plenus (quod sobrem nescio)
sed eam in finem venit ut impio posito privato se concederet ocio.
quod et herculeo suadere conatus est. quod cum acris esset ingenij egre suasi-
ones suscepit. attamen timens ne cuius opera fuerat promissus eius-
dem cum de deo suasi ponere cogeretur mutus annuit. et constan-
cio atque galerio cesaribus impio tradito vnaequeque die apud sa-
lonem opoclecianus et herculeus in lucania positus insignibus
principatus quod auro gemisque conspicua (ut quibusdam placet) primi
apud romanos post exactos reges regali ritu gessere. privato
in habitu apparuerunt. Differt quidem multum a casu descensus nec
ausim infortunium dicere. quod quis praecognitum sua sponte suscepit
Fortunatus adhuc dicendus herculeus electionis suae desiderium
consecutus si aliter est. Tronum timens dimisit. mentem autem augusta-
lem suam in principem reservauit. Is igitur eximianus tam ociter se-
re penitencia ductus. cepit secum privato mores quietemque damp-
nare. et in sponte depositum regnum cupidinem reuocare. et ingenium
artemque cunctas acuere. quod diu latuisse non potuit. Nam cum galeri-
us augustus maxencium herculei filium cesarem dixisset. orientemque
preposuisset. actum est ut romae a praetorianis militibus diceretur au-
gustus. quod herculeus sciens illico cum minime vires essent
dolo eicere filium et locum eius arbitratum est occupare. sed ad-
uertentibus militibus ignominiosa coniunctis detestabili spe denus-
datus est pulsusque priuatus et miser aufugit in gallias quo cum si-
milis Constancio ferendisset genera a fausta filia rerum conscia
prodit. Massiliam spe frustratus diffugiens (ne tertio fraudibus
repereret quod seniel volens reliquerat) ut creditum est. ibidem
ope constancie trucidatus occubuit.

C De galerio maxiano romanorum impatore. *Cam. 9.*

Marcus p[ro]p[ri]o

Ualerianus maximianus augustus fetida putredine ta-
beq[ue] squalida conplet[ur] calamū in se trahit. Quū ut hercu-
leus nobis natione incognit[us] a dyocleciano ex priuato
iuuene cesar effect[us] est. Cui[us] incio paz[is] felices fuere successus
nam dū ad rep[ri]mendā nimīā narsei p[ro]p[ri]o regis licenciā miss[us]
magna fret[us] fiducia cōseruisset vict[us] atq[ue] dedecorose fugat[us] est.
quāobrem idignat[us] dyoclecianus illū ei occurrentē purpura-
tū pedib[us] eūte[re] et fr[act]a diuinis diuicijs lacessitū p[er]ib[us] passū mī-
lib[us] secus currū deduxit. q[uo]d ignominia tanto robore p[er]cussus est
ut dyocleciano iubente innere p[er] illiricū et m[es]iam reassūpto et
sollemni studio vndiq[ue] militib[us] supplementisq[ue] collectis aduer-
sus supbientē victoriā largeq[ue] vagantē narseū acri impetu de-
duxit exercitū. cōmissiq[ue] certamie tam ingenti cōsilio iuribusq[ue]
v[er]sus est. et fractis p[ri]mo cursu sua suozūq[ue] v[er]tute hostibus egit.
ut p[er] se in fugā datis tergorib[us] verterent[ur] quos passim cedēs eo-
usq[ue] puenit. ut narseū castris spoliaret. i quibus captis coniugi-
bus sorozib[us] liberisq[ue] regis et p[ro]p[ri]o nobiliū multitudie preciosa
onust[us] preda et ingenti victoriā gloriofus exultans i mesopota-
miā dyocleciano venienti secundo fact[us] obuius. a quo ado gra-
tant[ur] et honorifice suscept[us] ē. ut iam astantib[us] videret[ur] August[us] *nec*
ut arbitantes diu lusit opinio. nā non longe tēpus effluxit et
dyoclecianus cū herculeo i priuatā vitā descendentes Augu-
stos illum sc[ilicet] et Constanciū liquere. et sic ex nullo cesar ex p[ri]uo
maximus ex obscuro splendidus et ex cesare Augustus efful-
sit. Cui fulgore cōstanci[us] occidentali prepositus im pio o[mn]i[us] for-
san q[ui] bellis ap[er]ior affricā et italiā p[er] libito gubnādas adiūxit
sic igit[ur] galeri[us] gloria sublimat[us] eximia laborū adiutores mar-
cium et seuerū cōstituit cesares. et inflat[us] tam grandī felicitate i
xpi nomē arma conuertit. et hoc exiciale successus furore edictis
nepharijs p[er] omne eius impū mīssis iussit ut omio xpi culto-
res aut supplicijs tollerent[ur]. aut i abdicacionē nomis cogerent[ur].
et sic vbiq[ue] fere p[er] decēniū carnificū officine in sanguinē senie-
bāt innocuū. O quant[us] hac exiciale peste iustoz cruoz effus[us] est
quot sub immambus cruciatib[us] exhauste vires. quot sanctor[um]
cōsumpta corpa. quot ad meliora felices anime imatura morte

*Alapentia et seueri
cesares*

compulsi sunt. Sed quid oportebat cum nil mundo stabile sit.
 ut sibi lubricum elatus exquireret quorum nullum maius aut pernicio-
 rius ad casum indignatione diuina est. qua causa actum est. ut
 Maxentius cesar acerrime indolis iuuenis a pretorianis militibus
 rome diceret augustus. ad cuius insolentiam reprimendam missus
 romam ~~generis~~ dum a militibus suis derelictus. Lauennam fugisset.
 ibidem obtruncatus est. Sane iam minoratus gallienus licium da-
 tum hominem euestigio aduersus Maxentium dixit impatores.
 Ipse vero mensura agente rabie in pestilentem adeo valitudinem
 incidit ut putrefactis utero ~~summantibus~~ non solum expueret
 verum eo etiam obistente ex auribus naribusque et ore non aliter quam
 putredinis cloaca quadam vermes scaturirent continue tanto
 cum fetore ut quocumque deferrent illud aer tetrum inficeret odo-
 rem. A qua tam turpi peste cum non posset medicorum leuari
 opere. non aliter quam si alterius nox sua deberet oriri sanitas in mo-
 cuos seuissime diuis impijs debachatus est. Ex quibus unus
 ne omnino mutus ad supplicium duceret inquit. ~~egrediente opus~~
 est quam pateris. Iouis est ira. nec eius iouis quem tu maximus opti-
 mumque vocans Capitolina in arte nephario ritu excolis. quoniam
 mo celestis. qui ex virgine natus celo pariter impator atque rex et
 cuius tu iam dudum bestiali seruitia partitus nomen exterminis
 in sacrosanctis eius sectatores insequeris. His auditis exhor-
 tuus marcidus impator. nec ausus est in veridicum reprehensorem
 quod agere. quoniam nemo si forsitan veri dei posset inuigari iudicium ius-
 sit edicione a quoque sanctorum aliquis veraret. si seia quantum ad
 eius corpusculum penitencia fuit. eo quod non efficitur ut in aliquo
 monere latam sententiam potuisset. verum acerbitate morbi ex-
 asperatus continuo eousque peruenit. ut deficientibus paciencie
 viribus spera impandi dulcedine. Qui in cristicolas effera ta-
 mente seuerat in seipsum etiam crudeliter agere cogeretur. do-
 nec maleficus a fetido corpore solueretur spiritus. hoc modo qui
 reges externos exercitiis suis oppresserat. qui iustorum sanguinem fuderat
 ipsos omnes cohercuisse non potuit. et suum sanguinem in tabe una continua

utalib9

Quid galieri vborum multi-
tudine opus degeat

vidit & quasi tantalus alter media rex in copia inops auxilij
exanimat⁹ ad grauiora descendit.

Nonnulli infelices cesares augusti *Camid.*

Longa quidem (& si diu continuata sit) restabat augusto
rum dolentiū series p⁹ galleriū. quā cum corā accurate
magis intuerer oppletū lacrimis maxenciū herculei filiū astantē
cognouit. Vixit enim non solum se ab Augustali apice deiectū.
sed a constantino constancij ex helena filio pluribus prelijs su-
sum & inde apud miluū pontē supatū. aut vt in tyberim mer-
sum & enecatū. Similit⁹ & licin⁹ Augustus querebat se ab eodē
Constantino primo in panonia & apud tybalas supatū. iterato
confertis prelijs victū atq; fugatū. & tandem pace habita & re-
cis sa naualibus atq; terrestribus certamibus pari ifortunio de-
iectum. & vltimo apud Nicomediā facta deditione cont⁹ iussus
randū misere trucidatū. Sic & Crispus & constantinus iam dicti
constantini filij & licinius licinij august⁹ genitus cesares & op-
time indolis iuuenes ob furorem impantis etatis eorum flore
surgente q⁹ soliti sunt. querula lamentacione dolebant. Dalma-
cius inde a constantino patruo cesar effectus. & impij p⁹ mpte
relictus heres suscepta a vulnera tumultuantib⁹ militibus vi-
dente Constantio cōsobrino atq; tacente (ex quib⁹ mortē cō-
secutus fuerat) alto cū plangore monstrabat. q⁹ constantin⁹ Au-
gust⁹ p⁹ fati constantini fili⁹ fortunā suā subsequens se maledictis
excrebat. asserens apud Aquilegiā adūsus pstantem frēm plio
mito non solum a spe deiectū impu⁹ obtinendi rex a militib⁹
ad necem vsq; plurimis vulnerib⁹ fuisse insuetū. Sequebat⁹
et constans p⁹ dictorum frat. qui esto sua vicia reticeret se occi-
sum Magneciū factione querebat. Ceter⁹ int⁹ veterannē senē ab
impio deiectū & Nepocianū non suā insolentiā. s⁹ militū mag-
neciū rabiem acri clamore dampnante magnecius ipse dolens
p⁹ ceteris incedebat. nec inmerito. sed ploranda est peunciū rex
perdicio. Nam cū iam pars maxima cessisset impij & obtinendi
totius spes fere certissima videret⁹ mito adūsus Constantium
prelio ap⁹ Mursiam exhaustis iam pugnanciū feruore nimio

Imperator

Imperator

Imperator

Imperator

Imperator

Imperator

Imperator

Imperator

romanis viribus victus i fugā coactus ē. quo dolore atq; re-
desperatione impulsus seipm apud lugdunū iugulauit. Sic et
Terenci⁹ cesar frater ei⁹ audito infortunio apud senonas vitam
laqueo terminasse deflebat. quib⁹ insuper remebat immixtus
gallus constācij patru⁹ dāpnans. nō q; ex Casare tirānus effe-
ctus. sed q; iussu nepotis occisus sit. post hos et iulian⁹ apostata
diuino cōfusus gladio vti vniēs in dei filiū sic ⁊ mortuus
ārietatē suā blasphemij lenire putās icedens exaspabat. qui
ob eius mīandā audaciam vt de se scriberē incitauit animū.

Terentius cesar

Gallus

De iuliano apostata rege romanorū *Camp*
Lucis iris multas miseriarū lacrimas cōcluisse delectae
vt recensioz minus attritis viribus i apostatā scriptur⁹
deueniā. Qui cōstāntini magni nepos ex fratre cum de
p̄mo se spē dedisset optimā postremo in exitū pestiferū philiuit
Nā cū iā abiecto detestabili idoloz cultu. diuini verbi veritas
mira fecunditate polleret hic utputo sacro sp̄ritu tractus ha-
bitu monastico sumpto. inter vere religiosos viros diuino se
dedit obsequio. inquit dum sanctissime per tempusculū per
seuerasset suggestione hostis antiqui factū est ut relicto cenobio
repente se inter milites ad castra conferret. Quem occiso iam
gallo fratre suo et in matrimonium ei data sorore constans p-
mouit in cesarem. exercitūq; tradito illum ad sedandas galli-
as opere filuani tumultuantes iussit ire quas cū parasset ⁊ ingē-
ti sollicitia sibi que conciliasset milites in cupidinem atq; spē
imperij lapsus. ⁊ ut eo potiretur totis affectibus cepit mīstere
Sane cum non latis virū esse tam magnis ausibus cerneret in-
fandorum sp̄ritū vti suffragio (aliquo in talib⁹ docto suaden-
te) conatus est. et (vt placet aliquibus) pactis dīestandis ce-
rimonijis in eorum vsq; colloquium venit. A quibus si cultus
vetus eis per Constantinum sublat⁹ restitueretur quod cupie-
bat imperium promissum est. Is autem cum quasi potentissi-
mos rerum fautores haberet temptare omnia ⁊ audire. vt eo
pueniret incepit. nec ifande spei defuit exitialis effect⁹. nā gerere

Constancio aduersus parthos bello offerentibus militibus eidem
in eius gratiam Augustalem sedem arripuit ardent. et confesti
ad illiricum obtinendum concessit. Et ne voto frustraret inuasor
redeunt Constancio per his omisus ut rabiem inuadentis depri
meret in Ciliciam et capadocia mors affuit. qua pace omni Ju
lianus obtinuit reipublice principatum. O quantum ab illo differens
qui nup humilis pallensq; cenobii claustra lento terebat gdu
nunc conuiujs et supbia turgidus. hincinde discurrens armis
aut inactionibus omnia territat. cui cum infausti fautores sui do
pmittebant fauissent. Primo principatus ingressu an liberalibus
eruditis philosophicis vacans optimam de se spem prebuit. et po
tissime dum a studio surgens amicos coleret. pumiales iusticia
foueret tributa reprimere. et equum se cunctis parit exhiberet. Sa
ne rarus magicis suffragijs omnia posse que vellet. ausus est opi
nionem pitagoricam imitari asserere palam alexandri ignem spi
ritum possidere. nec sibi mores illius atq; fortunam abesse. Quam
iactacionem stolidam ut ope vera ostendere posset totum in obse
quium regis herebat. alia tamen quam predecessores sui via se exhibuit
Nam quod illi supplicijs hic fictis utinibus atq; blanditijs et
muneribus et obtinere conatus est. Quod cum agi frustra teneret
multis commodis prauit innocuos ex aduerso iudeis hostibus re
edificacionis in iherosolymis diruti templi accessit arbitrium inde to
lerantibus cuncta cristicolis palam se filij dei (quem galileum aut
nazarenum deridendo continuo vocabat) suorumq; hostem profes
sus est. Nec dubium quin more priorum seruisset in eos. nisi bellum sup
eminens prohibitum impedisset. Ad quod cum ultro speratum citius euo
catus accederet templa deorum aperiri iussit et sollemnia ritu pri
usco instaurari sacra eis christianorum sanguinem se immolaturum sollemp
ni promittens voto si victor remearet hostium. eductis legioibus
in Daporem regem persarum arma conuolens thesi fontem usque puenit.
inde castra mouens insfuge ductu in altas desertasq; solitudines
atq; inuias an de duci est. qz dolos ducis aduiteret. In quibus
ado miser exercitus auxilium est. ut deperire funditus crederet. Nam
desuper tanto urebat estu. ut galee quasi ignite feruerent. ferue
bant similiter et arene adeo ut gurgitibus firmare vestigia.

122
Erat insup omio sterilis locus. nec usq; diu quesita villa appa-
rebat a qua nescio peditantibus difficultate miseris in tam ex-
trema necessitate non simplex ad eum quem spreuerat et qui solus
ea in solitudine opitulari potuit apostata conuersus est. quoniam
mo diro veratus stimulo. ne tam tristem suorum principem cer-
neret erit liberius in hostem suum vobis et ignominius exardescer-
et quasi subsidij aliquid quesiturus solus paululum secessit a suis
et solita agitata insania in deum eiusque virginem et matremque
continuis blasphemijs et maledictionibus ut in auctores pe-
riculorum verba quasi tela conuertit. Quibus irritatis longe pa-
cientissimus deus actum est. ut ex improviso blasphemator egre-
gius obuuium militem hostem haberet. qui eum tremente seroque
domina potentia cognoscentem (obloquentem tamen adhuc)
lancea feriens prostraret in solum clamitantemque et suo se in san-
guine reuoluentem pimeret. Et quod miraculo ascriptum est non
a sola milite prostratum autem sed (ut legitur in gestis basilij cesariensis
episcopi) a marcurio quondam christiano milite pridie cesare tur-
mulato cuius arma eius in funere ritu pristino in parte celebriori
templi affixa die illa in qua nepharus apostata occisus est nec
visa nec usque comparata in sequenti vero humano atque recenti san-
guine respersa suo in loco inuenta sunt. qualitercumque ad eos
delatum sit firmant dixisse obscenum hominem dum in faustum emit-
teret spiritum piciisti galilee. quod argumentum est eum occisorem
suum in ultimo cognouisse sed minime rabiem repressisse. Cuius
exinde cadaver dicunt qui sabiani vitam referunt iussu Sapo-
ris regis acceptum. et eius coram artificis manu venustatum. et coc-
cineo decoratum colore et selle regis infirum. Compta pierrea
studiorum suorum insignia plura. nam preter innumera instrumē-
ta magice artis atque precepta exenterata mulier atque suspensa cri-
nibus in satella apud eos inuenta est cuius est extis creditum im-
purum hominem premeditatum esse futura. sic et in Anthiocia ar-
thura humanorum capitum plena et in puteis busta reperta sunt.
et alia huiusmodi plura. Quobrem maximo cum gaudio non
tantum christianorum. sed et gentium ubique locorum Iuliani peditatio
celebrata est.

veniebant quos in **R**adagasius minacibus adhuc oculis et facie torua aspectu horribilis et tristis plurimum (nescio quod secum murmurans) frendens veniebat de quo ne (Augustorum infortunia omnem libelli huius occuparent seriem) scribere visum est. que a veteribus cepisse meminimus.

In reges gentilitatis praece. *Cam 13*

Non habeo (fateor) quid satis dicam in homines tam sceleratos. qui quod temeritate impulsu ore spurco ignominiosis verbis bonitatem divinam honestatem virginis gemitricis sanctitatemque hominum comprimere deturpare. et si possint exinanire conantur. **O** scelus indignum. quid est cernere quosdam eam in demeritiam devenire ut arbitrentur non haberi quod cupiunt in fide dei vulnera fecerint blasphemantes. Et nonnullos suum ob facinus tanta excandescere ira. ut etiam in deum corde desiderant. quod spiritus sine blasphemantes ostendunt. Nonne hijs intellectus aliquis non ratio. non memoria. vix credam. Intelligerent equidem se dei opus. dei munere consistere. manes esse iactancias. et veram gloriam in humilitate fundari. cognoscerent deum pia mentis affectione colendum. humores animi vera paciencia opprimendos. et vicia penitencia minuenda non augenda blasphemis. reminiscuntur quae obscenis stumelibus sordidare satagunt. **Cum** enim spiritus respersum virginis lacessitum crucique affixum. ut nos in libertatem reduceret. et sanguine suo quas parentum contraxeramus inobediencia sordes ablueret. et cunctis firmatas celi ianuas aperiret. Taceant ergo vermes putridi. nec audeant sacrilegis celum lacessere vocibus. et insipido conatu velle inscendere quasi sedem suam in aquilone aduersus altissimum locaturi. **E**t si ad eorum bestialitatis ignam retundenda cetera desint exempla spectet se coram Iulianum principem suum etate robustum. armis indutum. amplexu vallatum exercitu et orbis impium obtinentem non celesti fulmine. non herculeae claua. non a fera pessima. sed a iam mortuo milite. non iuvantibus quibus cultum sublatum restituerat galilei nutum (quem pleno vilipendebat ore) prostratum victum mortisque dampnatum perpetue. et dum eius intuent supplicium omnipotentem deum esse

fateantur. et timeant. siūq; scelus non amplius peccaturi con-
tritione lacrimisq; detergantur.

R Volentes plurimi de iagaso gottorum *Campe*
Adagasius *h*tha fuit origme. et cum *humi* gothos trans-
mare danubiū coegissent. suafq; a iufino patricio Tra-
cia deuastata sedes apud hispanos peterent. facto iam a nobi-
libus Alarico rege et ipē ab agrestiu turba rex similis factus est
et sic gothis rege sub gemmo iter agentibus Stelico p*er*fraude
secutus vestigia eos aggressus est. qui aduertentes flexo in ter-
gum gressu aggrediente ruderunt. et romani nomis hostes ef-
fecti omnē italiā deleturi biptito agmine in eam deuoluti sūt.
et cum Alaricus ex composito via recta romam tenderet in fi-
nistram paululū reflexus est Radagasius. et cū ducentis milibz
armatoz et elatus regno et viribus nimiu dijs suis si victor
euaderet sanguinē omnē vouit italicū. mimitat insup se roma-
num omnino nomē extincturū. et ex italia facturū gothiā. atq;
ex augustis et cesaribus radagasios. eo igit veniente cū omnis
eius viribz p*ro*uincia cederet. *ut* vndeūq; iter faceret quisq; exi-
re auderet obui? non suo tm̄ s; ceteroz iudicō capitolinā artē
impetu p*ri*mo occupaturus p*ro*culdubio videbat. Transcensis al-
pibus et inslapina gallia populata etiā obfistente frustra a Hauē-
na honozio augusto in Tusciā cū omibz suis copijs descendit
ut Alarico iunctus romaz peteret. attamen longe aliud erat q̄
hominū monstraret cōsiliū. nā uti barbarū hominē leta facie ce-
leriq; volatu euexerat in sublime. sic et in nubilū versa fere r*ep*is
in momento deflexit ad p*ri*mu. ea em̄ tempestate cū Stelico im-
perij cupidine teneretur. sequereturq; iam iunct? Alaricū clam
secum deoptato conuenerat. et quia intencioni aduent? radaga-
si aduersus videbat. *vidim* et Sarus et alij quidam humorum
atq; gothoz p*ri*ncipes cū suis copijs vna cū Scilicone et eius ex-
ercitu Radagasi hostes obuij facti sunt. Qui suos in se conuer-
sus aduertens aliquantisper insolentiam retrahens timidus et
pauescens effectus est. festinusq; cum omnibus suis iter rece-
pit in montes. in quibus iam duduz fuit antiquis finia. ciuitas
fesulaz arbitrat? eo q*ui* muniti sūt nasa i eisdem se posse tutari

Alaricus rex gothorum

Stelico

ad

*Radagasi et Sarus gothorum
hominum principes*

In quibus circūfessus a **S**ilicone non solū ab amplissima spe
 cecidit (qua pauloan ad orbis impū rebebat) sed sui iudicii
 cecitate cognouit. sensit quippe sero montes sareos eē steriles
 aridosq; et cū non cerneret unde posset erumpere consilij inopa.
 Dū expectaret si forsan fortuna viam aliquaz aperiret ad eam
 oportunitatū oīm deueit penuriā. ut omnē exercitū fame sitiq;
 et algore nimio piclitari appareret liquido. **S**tans igit **S**adaga
 sus quasi receptur⁹ desup. nec erupcionis audens trēptare for
 tunā eo ventum est. ut coram epulantiū ludentibsq; aduersa
 rijs suis incipient. tam homines q; iumenta tatescere. et i ducē
 murmura fuscitari. ac adūsa agi consilia. Quod aduertens bar
 barus iam solito micior cepit de fuga consiliū. sane celi arbiter
 passus non est. ut quī nomini suo tenebras nimitat⁹ esset i lu
 cem. omī his mē scabrosos monciū vīces sequacibus inunias
 euaderet. et sic dū nim⁹ caute suis iam subtrahis incederet in
 hostiū manus incidit. captusq; cathenis italicis supbiencia colla
 manusq; concessit inuit⁹. nec mora miserabiliē trucidatus est.
 nec agmen ingens cui perat a supplicio inhiuit impune. **N**ā cū
 fame omne delibitatum esset rege pōito irruentibus hostibus
 inualidi p̄buere ceruices. De quibus p⁹ amplissimā cecidit quod
 gladijs surreptū est. pecudum more turmatum p. vilissimo pre
 cio venundatū est. Et hī et cōcepto iā ex iopia morbo fere om
 nes post dies paucos. et sic cū duce omnis est exmanitus exer
 citus. Quid queso mirabilius potuit nobis ostēdisse vetustas.
 Quid maius pmutasse fortuna. quid incredibilius finisse. q; q;
 rege tam maximo tāq; supbo tāq; ingenti populo sociato ppe
 tuū italis exiciū nimitante tam subito. tāq; repente ac etiā tam
 inextogitata via territo consilij inope facto i arido ac sterili lo
 co a seipō coacto. fame piclitato. et postremo non solum depōsi
 to aut cesso. vey cū omni multitudine sua. vsq; ad unū delecto.
 eraso eliminato et tanq; nō fuisset i nichilū penitus redacto. gran
 de quippe si inueneri velint qui mimant. immoresq; despiciunt
 monumentū ē inſgressorq; senū. cū possit deus dū velit poten
 tes de sede deponere et humiles exaltare.

Dolenciū descriptio breuius. **Cam 14.**

Ere iadagasi verba finiera. et ecce dolencium affuit mul-
tudo quos inter dum cupidis oculis intuerer visus est
michi Rufinus vir ille inditus atque magnificus. quem penes
omnis orientalis aule potestas fuit. Qui dum per fraudem eius
quod possidebat impii titulum scrutaret suum inuenit excidium.
Nim videns constantinopolitanis omnibus dolo composito an-
alia ex duce captiuus effectus est. et loco affectate purpure ca-
thenas induit. Inde extra urbis menia tractus loco dyadematis
atque ceptri sumpturi dampnatus est caput et dextera truncanda
carnifici miser exhibuit. nec ab eo longe Stilicon incedebat ex
pandalorum stirpe impatoris assumptum comitem. hic occidue
perfectus plage cum Sprenam impatoris filiam haberet in coniugem.
et mariam ex Sprena filiam suam copulasset honorio diu imperii
agitatione cupidine una cum filio Iuliano impio iuvene ad erigi-
guendum nomen italicum et romanum occupandum decem fere barbarorum
omnes boreales nationes exciuit. vix quod procuraret in
alios in eius et filii exitum reuolutum est. Nam composita fraude truci
diti ceciderunt ambo. His inmixtis ex infima militia nominis
tamen fauore suffultus apud gallos ad impium sublimatus aderat Con-
stantinus. quia Constancio honori augusti comite apud arelate
obsessus. et demum captus et vita priuatus est. Eque et Constancio fili-
us eius qui ex monacho cesar ab eodem dictus dum in hispania
regnare cepisset a Gerencio Comite suo apud viennam iugulatus
occubuit. Erat et maximus a Gerencio sublimatus qui exitus pur-
pura ac impio exul egressus apud hispanos tanquam ludibrium vi-
te reliquum duxerat. Et cum his attalus veniebat. qui rome im-
perator factus. mox regno priuatus a gothis in gallias tractus
eorum consilio atque presidio quam rome dimiserat tyrannidem
reassumpsit in galliis inde a gothis in hispaniam migrantibus
destitutus captus Constancio patricio traditus et honorio a Con-
stancio presentatus eius triumpho currum cathenis precessit
implicatus. Postremo apud liparas damnatus exilio et (ut
quibusdam placet) vna mutilus manu in egestate consenuit.
Quos et herodianus miserimus sequebatur. qui comes in
Africam missus ob rem bene gestam aduersus prefectos.

Rufinus

Stilicon vbanda

Constantinus

Gerencius

Maximus

Attalus

Herodianus

At tali ad amplissimā vrbis consularis dignitatē p̄motus ad o-
rerum successu elat⁹ est. ut quasi *xerxes* alt classe. triū milium
septingentarū nauium congregata occupatur⁹. Italiam ex affri-
ca insisteret. sed p̄mo marini *Comitis* occurſu terri⁹. vna ex
multis arrepta nauis solus cartaginē abiit. reliqua relicta classe.
quo militari tumultu. iam suffragio p̄uat⁹ oīm miserabiliter la-
ceratus est. Sed quis oro regnorū muatores omnes. quis sub-
limatos et inde delectos suo crimine. sua non aliena culpa (q̄s
ego coram cernebam) paucis posset includisse letteris. satis igi-
tur sit ex multis *Odeacrem* *Ruthenū* seligere. ⁊ lacius ex eo ali-
quid recitare.

De odeacrō rutheno italorū rege. Cam 16.

Odeacer igit̄ fuit natione *ruthenus*. qua apud suos cla-
ritate fulgeret non habeo. *rex* cū acris esset ingenij ro-
bustus corpe ⁊ pronus in predā. augustos vrbe relicta in ma-
ris litus extollere ⁊ sub varia regum mutacione expulsiōe ⁊
innoacione agitari. Italiam rat⁹ se posse (quod ⁊ plurimi fe-
cerāt) obtinere. grandī ⁊ fortissima *herolon* *Turtlingorum*
et *scitarū* manu cōgregata eaq; ad *penā* maximis suasioib; irri-
tata ab extremo pannonie situ aggressurus italiā iter arripu-
it sup̄at⁹q; noxiis alpibus ⁊ *hoeste* romanorū patricio cū ex-
ercitu occurrente sola fama vsq; *Ticinū* fugato. inde obsessio cap-
toq; et placenciā vsq; p̄ducto ⁊ ibi miserabiliter trucidato vi-
am ferro faciens. et vi cuncta subuertens romā venit eāq; ex-
stente nemine victor intrauit. Nam *Augustus* *hoestis* filius.
quī purpura sumpta pauloan occuparat dominiū. audito pa-
tris casu ⁊ *Odeacris* ferocia. relicto absq; regiminē r̄gno abierat.
Odeacer aut̄ tanto *rex* successu gaudens. summo suorū consensu
seipm regem italie cōstituit. ⁊ iſtante nemine quatuordecim
annis *capitolinis* *ruthenus* iura dedit italicis. clarū quidem for-
tune munus consecut⁹ est. Ceterū dū eadem fortuna quieti fue-
ac splendori nimio inuidere incipet longe aliunde q̄s existima-
ri potuisset i eius excidiū ingens pharalica adinuenta est. Cū
eīm graui esset *zenoni* *augusto* *odeacrē* italiā tenere *theoderico*

1419

Ostro gothorum regi optime iudicio indolis inueni. si posset cum
 suis Odeacrem superasse italicum regnum concessit. qui cum suos ani-
 masset ad belli prima torrentis in morem descendens amissa per
 firmum et pannomas in italiam veniens secundo sentium fluvium haud
 longe ab aqlegia in Ulmo vltimo paululum quieuit Odeacer autem
 egre ferens sibi quod turbam congregatis copiis obuiaturus ho-
 sti processit. victusque primo fugatusque ad interiora fugiens se traxit
 italie. Remegransque viribus verona usque quod iam cum suis vene-
 rat Ostrogothus item belli fortunam experitur accessit a quo fac-
 le secundo superatus est. qui cum reliquis infelicis exercitus roma-
 citato cursu veniens. ibi comperisset mutatam cum euentum fidem si-
 bi verbis ingressum negatum igne ferroque cuncta adiacentia po-
 pulatus Rauennam abiit. et illam aduersus hostem nouis municio-
 bus roborauit. Sed cum Theodoricus occupasset omnem cisalpinam
 galliam atque a gubundato burgundionum rege eam infestante
 liberasset impedimentis omnibus apud Ticinum derelictis Rauennam
 nam veniens Odeacrem per triennium fere obsidens ciues ad deditionem
 coegit. fide future salutis exhibita. Attamen cum infelix in po-
 restate seueri iuuenis venisset eius urgente barbarie nulla ser-
 uata fide iussu suo Odeacer percussus est. Et sic qui repente quo-
 dam volatu in sublimitatem rerum gloriosus euaserat et longa
 quiete regiam dignitatem perpetuas credebatur coactus per infelices de-
 scendere gradus. usque in captiuitates extremas corruit. a qua nec
 inopem leta libertas absoluit. sed mors infesta corripuit.

C In presentes verbis romane conditiones. Camilla.

O infelix nimium roma quas in tenebras luctusque auaricia
 discordia et resania tuorum te duxit ambicio. Tibi nempe
 dum tui quondam celebres viri pauperiem vltioneam dilexere.
 nec ob aliud propter ob virtutum magnitudinem inter se habuere iu-
 dia cessere moncium vites maria fluminis cessere hipboree ni-
 ues et sole feruido ethiopum estuantes arene sol omnes et occa-
 sus. nec hyrcana nigris nec elephas indus. vel leo marmaricus

tuas potuit legiones flexisse armisq; victoribus tuis. vrbes po-
puli regesq; cedebant. ⁊ vndiq; a tuis ducibus subactis. pui-
cibus triumphus splendore mirabilis portabat. et (vt paucis mul-
ta concludam) eis agentibus tibi cesserat vniuersus orbis i pre-
dam. Nec solum inipans regū oim colla calcabas rex glorio-
sissimū nom tuū fama sup astra detuleras. Nūc vero versis i cō-
trariū rebus que alter ex consulibus Campanū oppressa pluri-
mū dedignata es. ⁊ seuis cruciatibus in ciues quosdam tuos
regni desiderū expiasti. eo tracta es. ne de alijs dicā vt hostes
tuos p̄cipuos quī totis viribus sp̄ nomen tuum delere conati
sūt. et q; turpis si scita maurus aut gallus p̄de trahāt cupidī-
ne in te tāquam inhaustā virib; et inermem tuis vacuā ciui-
bus. atq; a principibus derelictam. ausus suos impune cōitāt
Nec restat quim q̄ semel orbem expoliaueris omnem sepissime
concurrentibus p̄domibus vndiq; nuda relicta. diuinis hu-
manisq; priuata sis et in dedecus potius p̄sencium q; preteri-
torum gloriā ⁊ exemplū i stabilitatis humane semela magnifi-
ca veterū monumenta referuas.

Deiecti quidam. Camis.

Vin vrbi nostre opaterer. ⁊ ecce Triapstila gepidorū rex
et Hulsar bulgerorū equis lacrimis flebant. qd̄ p̄mo im-
petu Theoderici iuueis Ostrogothorū regis subacti sint. Sic et
phelereus hugorum rex tristis execrabat odaeacem q; ab eo sic
regno parit ⁊ vita priuatus. ⁊ inde marciannus august⁹ deflebat
se militū suorū cōiuracōne pemptū. Et iuuenis leo leonis Au-
gusti filius longa vborū serie seuciā ienonis dampnabat. q; ei⁹
opera p̄ncipatū successur⁹ in cenobio monachus senescere co-
actus sit. Veniebant insup et si mesti venerabiles tñ plurimū se-
nex socer Tymachus ⁊ boecius gener amplissimis (vt ego pre-
noueram) honorib; functi. ⁊ a rege barbaro (eo q; saluū vo-
lūisset senatū esse) atroci snia p̄mū apud Rauennā exilio r̄lega-
ti. demū atroci sub m̄minacione dedecorosi supplicij Ticinū in-
de cōpulsi. quo crudesciente regnantis ira miserabili morte dāp-
nati pierant. fateor me plurimūz erūpne clarissimī viri boecij
trahabant. vt de se scriberē vrgentib; vna ex pte maiorū suorū

*Triapstila gepidorū rex
Hulsar bulgerorū rex*

Phelereus hugorū rex

Marciannus august⁹

Leo leonis filius

Tymachus

Boecius

famosis et venerandis p̄maginibus. quas ⁊ si temporū iniqui-
tas. aut deiecerat aut minuerat mclitū Manliorū nomē nimio
rasse nedum subuertisse nequiuerat. ex altera vero studioꝝ suo-
rum singularis gloria qua eius imitum philosophis nomē la-
tentibus seculis in dies lucidius mē tam eximie rerū magistre
p̄fessores refulget. sed obstat Britonū celebra fabula Artur⁹
rex veniens geniebundus. cuius magnitudinem atq; casum.
et si fide digno testimoio nō noscamus pro com̄pto existima-
mus postq; vniuersi orbis testari videtur opinio

De Arturo britonum rege *Capitulum 19.*

Britones angulo in occiduo positi et ab orbe fere cetero
superati suis annalibus asserunt Arturum quōdam rei-
gem suū longe regum omnium occidentaliū clariorem. cui⁹ a co-
stantino quōdam qui (occiso graciano munifice in sule tyrapno
regnum tenuit) originem habuisse. eiusq; fuisse patrem vter cog-
nomento Pandragon in sule regem. quo mortuo cū is regale
conscendisset solum adhuc uiuenis ⁊ in dolis amirande vide-
retq; eo remisse rempublicā romanā ut quantū quisq; furripe-
ret tantū possideret impuue non contentus relictū impij colle-
ctis viribus hyberniam. Britades paciam. gotlandiam. Nozie-
giam alias plures etiā vsus galliam. puincias maximo celeriq;
successu subegit. Porro cū satis visum foret regni terminos et
nominis gloriam ampliasse iatus aliquando finem belli ponē-
dum. nec odio virtus marcesseret. ut fertur Merlini vatis ea te-
pestate florentis cōsilio tabulā quā rotūdā angeli vocant ordi-
nauit. ad quā quāsi ad cōuiuiū celebre quoscumq; ex suis no-
bilioribus armis ⁊ moribus nouit egregios conuocauit. fuit
q̄ppe lex omib; p̄cipua arma non ponere. nōstruosa exquirere.
ius debiliū vocati totis virib; d̄fensare. violare neminē. semui-
cem nō ledere. p̄ salute amicorū pugnare. p̄ patria vitā exponē-
sibi p̄et honorem nil querere. fidē ob nullā cām infringere. re-
ligionem diligentissime colere hospitalitatē quibuscūq; gratis
p̄ facultatib; exhibere. contingencia seu in honorem. seu in dede-
cus referentis vrgencia. summa cū fide ⁊ veritate. quib; annaliū

8 121
cura erat exponere et huiusmodi plura laudum quod dignissima
exercere. Quibus rite fueris tam robore sociorum militum quam milita
morum claritate. regium nomen in tam splendida gloria delatum est.
ut nec fortuna seruens nec annosa vetustas agere potuerit. quoniam
usque in nostrum seculum clarescere cum fulgore deueniret. His igitur iam
dum felix solitum vectigal romanis poscentibus negasset. et copias
in galliam deportatis signis collatis aduersum lucum consulem il
lud armis poscentem descendit in aciem. et cum illi cessasset victoria in
omissum desiderium recidens occupatur. *profectus*. Sed elato iam
parabat occasus. Dum ergo armis interiora inuestaret gallie mor
dierus eius ex concubina filius (cui sedem regni se absente tu
tandam liquerat) acer iuuenis et ad omne facinus audax iam
dudum regnandi cupidine captus. oblatum sibi tempus a fortuna
regis absentis ratus. cepit ad libertatem iugo pressos irritare ani
mos omnium domis allicere. se regem benignissimum futurum ostende
re. Civitates artesque suas perfidie servare amicos convocare vires
pare. mercenariorum militum maximam manum concedere. regi patri
supplementa et comitatus negare. et ad rebellionem spectantia cum
cta pagare. et cum iam peragratum tempus adesset ficticius lis re
gem bello mortuum demonstrare sese regem dicere. et regalia cum
cta tractare. que cum fama velox arturus derulisset in castra. repen
te belli cedes mutata est. et arma que in socios romanorum in felix
duxerat in filium retorquere coactus est. Assumptis igitur in classe so
ciis in litore Britannico filium repugnantem habuit obvium. verum
cum nequisset obistere dimisso litore et in fugam usus se gressu
ma contulit ibique cum omne robur suum convenisset. certamis tem
tare fortunam disposuit tantumque fuit obstinate perfidie. ut non ve
reretur adversus patrem in pugnam descendere. Commisso igitur certa
mine et hi militum arturi armorum atque bellici discipline virtus
esset insignis multitudo tamen adversa crimen lese maiestatis
conscia. et ob id mori potius quam vinci disposita nec flecti pote
rat nec impelli. et ideo Marte sub dubio diu acriter hinc inde
pugnatum est. Et ex utraque parte tam ingens quam feda pugna.
cum cedes facta perire equidem ibi omnes fere Arturi com
militones egregii. quod cum egresferet Arturus videretque

ampliora

regio

gens

Britannia

Mordretum quasi inouatū viribus disarrentē ⁊ fere sua vir-
 tute victoriam occupantem. seposita affectione patria lancea
 sumpta toto rcentis equū imperu i remientē irruit. eiusq; miser-
 rimū pect⁹ omne insodit. **V**erū non impune. nā iuuenis leta-
 li dolore patus. cū se torū in vires colligisset. appinquant regē ex mae
 erecto gladio caput ado ferijt. vt non resistente galea ad cere-
 brum vsq; descenderet gladius. **R**ex vō infectus equo dū lan-
 ceam ex pectore moribundi retraheret. auiunt ado ampliātum
 vulnus vt p illud i ptem alterā cadentis iam solis inspārent
 radij. **M**ordret⁹ igit illico decidens finē sūpfit ifauste psump-
 nis ⁊ vite. **R**ex aut dieꝝ iam sciens extremū cōtinuo pfluūt
 equo nauig; conscendens. uisit se moriturū in insulam **A**uelois
 deferri. **I**bique ex felicissimo miser moriens **C**onstantino nepoti
 suo regni dominū ac desolacionis vniūctā pagendū reliquit
 sane seu q; successore **A**rturi mors arte celata sit. seu eo q; existe-
 ntibus rebus pturbacione maxia inuolutis. ipe **A**turus paucis
 conscijs moreret. ⁊ nullo apparatu sepult⁹ sit. quasi non mortu-
 um h sub taciturnitate fuarū. adhuc tanq; insignem ⁊ pūpuū regē
 suū vulgo viuū arbitrant. **H**irtiones. eūq; solidatis vulnerib;
 pculdubio reducturū asserunt. **Q**uod ergo vni⁹ nepharij ho-
 minis ausu pūssimo tpis tractu ampliātū **A**rturi regnū dimi-
 nutū est. illiq; cū vita subtractū tabula rotunda tot pbis splē-
 dida viris cesis omnib; deserta. fractaq; ⁊ in vulgi fabulā vā-
 est gloria ingens regis ⁊ claritas desolatione i ignominia ⁊ ob-
 scuritatē delata est. **a**do vt possint si velint mortales adūtere.
 nil i orbe pret humilia posse consistere. In scelestos filios Cā 10.

ne
Hic hinc insignes pietate filij dū tam scelestos ausus
 legeritis clementes oculos aut aīas rei enormitate fede-
 tis. **V**osq; eumenidū ferrea gerentes corda quibusq; graue ē.
 bene cōpositi pīs inipū i ruborē vře imanitatis. estote presen-
 tes. ⁊ dicatis queso. quid possit etia; parentū iubere. pteruā. q;
 honesta filioꝝ obediencia pati non debeant. **N**onne ab eisde mī-
 cia vite cepim⁹. nonne ante q; homines ab eisde dilecti votis ob-
 seruancijs vigilijsq; sūma cū diligencia expectati sum⁹. nonne
 estorem

ex matris utero pia affectione patris in vlnis suscepti iualidi
plorantesq; nutriti ⁊ assidua baiulacione solati nonne in pericu
lis ab eisdem eorum salute prepositi nonne in etatem sūmo
cū studio iualidos ānos maximis sūptib; vsq; pducti. Nonne
ab eisde (quantū est in eis) ad pregrandia omnia nobis stratu
iter. Nonne vite cōmoditate nonne cōiugia pro qualitatibus
splendida nōne hereditate laborioso cū sudore quesite. **O** mi
seri quociens nos ipsos ipm deum eiusq; salutaria negligimus.
vt filios extollamus vt ⁊ ipi nōnūq; a parentib; sublimati fui
mus. **Q**uid plus ab homie scelestae anime optare possum⁹. ma
iora dei sunt que et ipi si possent etiam sibi surripiendo natis cō
cederent. qua igit mente non dicam regno subtrahere. s; mini
mis quibuscūq; parentū beneplacitis audemus obistere. cū in
fandū etia extogitasse ac puerilissimū sit. habeo bonorū ⁊ for
san aliorū responsū. sed vt p concessō bonorū omiserim. quid
inquirent alij furore seducti fortassis venerandis canis robur
virentis etatis leuitatē grauedini temeritatē cōsilijs ⁊ pdiga
litate pñmonie anteponent. **D**icent insup vnūquēq; natali
quodam instinctu iugum spernere. libertatē querere. dominū
exoptare. que omnia nī abiciat. in pellat. in de medio tollat. pat
occupat. **D**ignozancū opinio detestanda q; ignominiosa cecī
tate seducti non vident. quāta veneranda ⁊ potissime parentū
senectus semp p iuuentute filiorū excubat. q; ingencia p viri
bus paret dominia q; mīti impio motus frenet nocuos ⁊ vige
at salubribus monitis ad virtutem. **D**oceatq; pia sollicitia quī
bus gradibus ad se vsq; etas natorum cū splendore trueniat
Taceant igit ⁊ erubescant tales ⁊ in semetipsos sua cū rabie con
fundant. **I**mmo nec hominū habeant i numero qui negant p
deum honorificentiā omnem exhibendam fore parentibus. ne
mores etiam hoc diuino iudicio pñiti vt talibus eadem men
sura metiatur a filijs qua ipi pro genitoribus mēsi fuisse no
scunt. **Q**uid ergo si sapimus tanq; suauissimum iugum tollera
mus prūm obedienciā omnē volentes pstem⁹ eisde ⁊ sūma cū
veneratiōne etatē patrū tremulā honorem⁹. vt dū illā gñ debita

pluribus venientes eorum
gremio fidei. dīstīphs
mōrib; instructi et

persoluentes excolimus. quid nobis agendum sit a posteris ostē-
damus.

Presentes pauci Cam 21.

Post arturi fatū plures astitere reges. Nam giselmerus
pandalon et suntigis gothorū se a belisario cēsis exēci-
tibus captiuatos anxie querebant. Inde Amrales q̄ a iohanne
sangnario vna cū mauris suis fufus fit. et inde pempt⁹ ferebat
egre Sic et Sindualbus brentorū rex tanta cū indignacione de-
flebat se auersete enuco fugatis suis captū. et more latronū laqueo
extinctū. vt facile adiūctis inī hominē et enucū et laqueū et gla-
deum satis agrue distinxisse. Post hunc et Totilia veniēs olim
gothorū rex. eo q̄ a Marfite delecto eius exercitu trucidatus sit.
suū maledictis ifortuniū lacerabat. quos omnes sequebat in-
stiffima Rosemunda erūpnas suas amplissimo ploratu demon-
strans. de qua (eo q̄ rarissime inueniant mulieres) scripsisse
laudabile rat⁹ sum.

De Rosemunda longobardis regina

Cam 22.

Rosamunda Turismundi regis gepidorū filia fuit. Hec
ab meunte iuuentute cepit lubricas fortune vicissitudi-
nes expiri. in finē vsq̄ vite perpessa est. tū igit inī Alboiū lon-
gobardorū regem adhuc in pannonia impantē et Turismundū
bellū esset exortū. ac postrema cū strage vna cū r̄ge suo gepido-
rum nomen omne deletū Rosamunda p̄da victoris effecta ē.
quā (eo q̄ virgo regia forma venusta. eētq̄ iam viro matura.
et careret cōiuge) Alboius sibi in matrimoniū copulauit. et
sic fere tēporis in momento ex aula regis tracta vincula induit
eisq̄ exuta r̄gium thalamū est. accepta. et ex gepidorū regis filia
longobardorū r̄gina refulsit. Equidē splendida satis origine. s̄
longe splendidior facta viro. q̄ narsete necato. cōcessa amicis
pannonia maximis et ex ordine subsequentiū victorijs forū
Iulij venecias omnē galliā cisalpinā vmbros atq̄ Sammites
sue dicioni subegit. Ex quibus quantū aucta Rosamunde gl̄ia
sit. tot cū viro nacionib⁹ impantis dicere ifacilimū est. s̄ impa-
ciens fortuna loci. quā sublimarat felicit ignominiose. non lon-
ge in tēposito tēporis t̄ctu depressit. erat post victorias alboi⁹

Gerard

verone regni sedem forsan firmaturus ibide ꝛ apparatus i con-
 uuiorum ingenti cu ꝑceribus suis festum celebrabat egregiu
 In quo exhilarat⁹ et forte vmo madens poculum sumphit. q
 olim victor fecerat ex craneo Turismundi copom pleniqꝫ vi-
 no iussit. Rosamundi deferri. et vt in festo tam celebri cu patre
 biberet impar. Rosamunda non inspecta viri leticia muliebri
 more verbu sumphit in peius rata sibi patris cedem suasqꝫ sibi
 impperari carenas ꝛ confestum succensa femineo furore secum
 in morte regis egregij conspirauit. ꝛ indignacione confluens
 suu i tempus agruu alto suans subpectore pmu i summa sui di-
 ligenciam Elmechim regis armigeru atqꝫ lactis fratrem domis
 atqꝫ blandicijs trahit. Inde patefacto consilio cu suasiombꝫ atqꝫ
 ꝑmissiombꝫ maximis in sua duxit sniam. visum tamen eis. nil
 absqꝫ peredeo (qui tuc apud regem fortissim⁹ habebatur) satis
 apte posse compleri. que cum cerneret in tam grande facinus. fi-
 dem viri constantissimi deuolu non posse facile. nouum cometa
 scelus. astu femineo emoluit solidi viri mentem. ardebat pere-
 deus amore puelle. Rosamunde pedisseque. eiusqꝫ dum posset
 summa cum voluptate utebatur. ~~conu~~ nec hoc Rosamundam
 latebat ad quam cum eum venturum nocte sequenti regna
 nouisset clam sublang luminibus intrans puelle lectulum ex-
 pectauit. etqꝫ postqꝫ suam libidinem in eam expleuerat cum
 qua concubuisset aperuit. mortem interminas in suas deuenis-
 set illico hac arte predeus capt⁹ sceleris consciencia tractus i vo-
 luptatem regine descendit. eaqꝫ duce alcom o in meridianum
 somnum soluto Emelchi addito regiu cubiculu intrauere. vix
 is aggredientibus nepharijs hominibus surgens stupidus et
 inermis cu ad que rcurreret arma non haberet (abstulerat eni
 Rosamunda gladium solitum secus regium lectum pendere)
 sumpto scabello pedaneo. in longam atqꝫ validam defensionem
 processit. tandem supatus ꝛ occisus est. ꝛ sanguinem suum fin-
 dit in Turismundi regis morte piaculum. Sic rex q tot reges
 oppslerat tot hostiu superauerat copias tot puicias diciom sue
 subegerat ꝫ mille picula teta tre ta loqe i nouas sedes victor
 euaserat ab hys qꝫ ꝑmouerat vxoris fraude supat⁹ occubuit.

Elmechim

Predeus

amplexibus

in pectore

^{um}
Huius regni post pariatum facinus in sano ausu Emelchis eo quod
lacrimis miseretur et funere occupati regio longobardi arripere
conatus est. quod cum frustra temptari cerneret cum rosemunda que
iam ex regia vxore deuenerat coniunx armigeri et thesauris ac
omni suppellectili et apparatu regio una cum alsmida alboini ex
prima coniuge filia et Derideo (ut placet aliquibus) noctu na-
ues conscendens ex atthesi padum intrans secundo fluviorum
rectus cursu Rauennam appulit. Quo a longimo patricio iussu
in Augusti loco Marsetis suffecto. et si hostes essent egregie tu
suscepti sunt. Rosemunda igitur profuga ex regina ne diu cum suo
Emelchi tam grandi preda gauderet. factum est tam ob depre-
tam celsitudinem quam ex prostrata pudicitia spectaculum Rau-
natum in extremum sui exitum Longimo placuit. qui cum eidem
flexibili longa dicacitate suas suavisset nuptias. vidissentque ad
has nisi per alienum sanguinem aditum non haberi facile ad om-
ne facinus prona in armigerum virum armauit. nec mirum in fe-
cta semel conscia malis ultro demum labitur ad quecumque. Cap-
tato igitur tempore thorum viri tercij concensura preciosum ve-
neno tamen per litum poculum Emelchi sicienti porrexit qui cum
iam gustatum nouisset Rosemundam ad residuum exhauriendum
coegit. nec mora qui super innocuum sanguinem Alboini scelestas
nuptias celebrant. turgidi iam facti hinc inde cadentes illas
exules misere separant.

Tm ex anouentis pnao

C Contra furorem femineum. *Cam 23.*

Producat in medium turgida in honestumque cadaver
pie matrone circumdene cui dum compaciunt inspiciant
quid ambigua verba in dampnum suum interpretari. quod
in periculum suum furore succendi. quid in cecum vindicte deside-
rium prolabi quid ad consequendam de honestari libidine feda re-
sultet. Dumque ob alienum facinus frontem apertam pudicus
rubor accesserit mentis intuitu. sed ad paciencia natas cognoscant
pronom debilitatem suam considerent et aduertant mobilem

voluntatem frenisq; laudandi pudoris iniectis labentē animū
sistant ne per vestigia infelicitis **R**osemunde dum ausu temerario
alcioza expectant q̄ serus exposcat in sterquilinum eterni de
decoris precipites sese dedant.

ExPLICIT liber octauus iohannis **H**occatij de certaldo de casib;
virozum illustrium.

Incipit nonus et ultimus eiusdem feliciter. *Campm*

Primo de quibusdā miserijs et inde **H**rimichilde frācorū regina

Non immemor ab inclito preceptore meo ruboris in
iecti. q̄q̄ p̄ voluptatis desiderio satis ocio vacatum
non sit. surrexi tamen cupidus metam propositi si de
tur aliquando contingere. **E**rat tamen animus michi

alio dirigere cursū. cum iam a longe venientes viderem et mau
rinum augustū mestū existimo eo q̄ a phoca apud calcedonez
cum vxore et filijs et famulatu cetero penur⁹ sit. **E**t post eū ip̄m

phocam heraclij viribz ex impio deiectū atq̄ occisū. post quos
cū ego summa cura spectabam seductor ille neq̄ Machometh
veniebat. cui⁹ artes quā libentissime audissem deus novit. et q̄
liter p⁹ appete nomē assumptū. legesq̄ leniferas datas in suam

luxuriam deperisset. **S**ed mulier quedā p̄mo demon adueni
ens me hijs abstulit. **N**ec etenim crime soluto maxima cū copia la
crimarū iter occupans clamitabat. **M**e non p̄mittes calamū

ratū p̄teritay evisceratoz novissime reliquas ut plurimū labo
re p̄quis meas oblatas nō suscipies. cetera equidem (ut vi
deo) vilipendis meq̄ mulierculā autumnas. quos vides negle

ctos decerptosq̄ crimes corona regia depressos habui. **Q**uid
ergo quā acrozi detent⁹ cura alibi faciem oculosq̄ p̄tendis. si
nescis **H**rimichildis frācorū regina fui. apud te pes quod mē

te q̄ris diffugium potuit arsinoe arenensis. potuit egiptia Cleo
patra et novissime Rosemunda sepida obsequio vti tuo. ego
vti non potero. **E**go aut̄ tam inopmate tamq̄ stricte a mulie
re detent⁹ obstupui. et cū nil aliud tā efficacibz v̄bis quid r̄spō

derem. occurreret dixi. **H**rimichildis et si iā perquisiveri ad p̄e
sens assunt casus. ultra q̄ velim. miserā te doleo. quod petis ne
queo. nā nec fortunas tuas. nec nomen p̄et nūc audisse memi

ni. **T**ūc illa. nec vltiores vsq̄. nec amariores quoquā cōperies
egomet referam. arripe calamū. **A**st ego. dīc mquā. tibi ne de te
credam. **N**on ab ip̄o iuuentutis mee ingressu mulieres eē bi

lingues. **R**ei mihi tūc illa. reginā mentiri credis. **C**ui ego forte
si sexū corona mutasset nō credere. tūc illa. felicitiū h̄ v̄t⁹ ifortuni

um ē ut eis egri⁹ p̄stet fides. vera fatebor. si modī p̄ apto seq̄t

Handus dypator

Elphrag dypator

Mathomatus

Hrimichildis frācorū regina

na

Quid ego tunc comodi aut leuaminis pauci calami mei *lenire* *limes*
dolori tuo tam eximio attulisse poterat. debueras edepol optas
se potius ut e memorijs hominum laberetur. q̃ ego illas nouis
literis fuscitares semisopitas. *Illa* vero subsequens ait. de me
castor actū est in eorū dedecus quorū seruicia regis mater horre
da p̃pessa sum. *Scribas* cupio. Ego autē estī desiderio traherer ali
bi. cū ferreus nō sim. sed exorabilis homo. flexi ap̃positum iquū
ens. *hac* lege tibi calamū meū concedo. si vera dixeris. ⁊ hinc
dū sedulus aures porrexissē illa habūde lacrimas fundens. et
pectus pugnis tunsū crebrisq; respersū liuorib; assiduus su
spirijs agitans inquit. Audisti arbitror *Cledonē* veterem fran
corū regem *Clotarios* filiū et nepotem ex filio habuisse. ex q̃
nepote quatuor suscepti sunt filij. qui patre defuncto ut regna
rent omnes regnum quadrisarie diuisere exortq; int̃ *himichil*
donem patrem meum hispanie tūc regem. genus ab *Archala*
rico maximo gothorū rege trahente; r̃gisq; prefatos bello. ⁊ ob
hoc hinc inde plures suscepte clades. itum in pacem ē. ad quā
seruandā quasi vinculū facta adhuc vix putes in coniugē *Sig*
giberto regē concessa sum. Tum ego *Caue* quid dixeris *Cilpe*
rico aut *gildelperto* audieris. *Illa* vero scio quosdā sic arbitran
tes existere. verum ego (⁊ finis apperuit gestantibus inferna
libus furijs tegijs) thalamū illius intraui. Sed quid tandem
cū esset oris mei sublimis decus ⁊ eras integra quibus p̃rimū
mulieres valemus. nec p̃ votis. ornatū. auz gēmeq; deessent
solio sublimata regio a cunctis tanq; de am̃ celo lapsam nitue
ri me cernere; venerata laudib; extolli. ceterisq; p̃ferri p̃mis re
gibus *clotariū* terciū pariens sup̃creui. quē vtiā non conce
pissē. aut ex utero in tumultū cōiecissē. *fane* dū his proue
cta felicitatib; ⁊ amplissimis dīcijs fruerer. *Oritur* int̃ fr̃es se
dicio que euestigio bellū peperit. Tum ego fiste queso. que sedi
cionis causa. Tū illa inequaliū regnorū inuidia. Tū ego mentē
regina. Tu ip̃am. criste semen cū igenio semp̃ frueris impio cor
dibus iniecasti. *Est* illa. pauloante nūquā me nouerat. iste adeo
repente ingenij mei censor factus. *Crede* si vis. factū est. exaspe
ratis odio animis. ut *Chilperic⁹* viri mei fr̃ sub sp̃e cōponēde

Maurā Gimmigildes
fr̃e hinc adgedu

Chilperic⁹
ignis

Chilperic⁹
ignis *Chilperic⁹*
Regina

pacis acutus satellitū manu cederet. et hinc post modicū h̄ eo:
dem ifortuno credo vindicte causā vir me⁹ occubuit. **N**ec istō
paciā inquā tua pfidia occisus est. nā cū inſita mulierū vani:
tate p̄cipuā voluptatē ex aspiciētibz formoſitatē tuā capere
laſciuiā nimīū. non adūctens. ex aliena capta Landricum palacij
comitē ultra honeſtatis feminee t̄minos ardentē amaſti. et in ei⁹
volens oransq; concubitū irruisti. quo dū nim⁹ cauta vtereris
et iā multis inoteſceret ſcelus. ne opprimereris merita. **in neſci:**
um et i immeritū iſtidias tetendiſti. eūq; venacione feſſū medio
in nemore ſeu redeuntē venabulis confodi ſeciſti. **I**lla vō pau:
lulum irrita p̄ ſuperū fides inquit. quīs hic homo eſt. tā ocit̄ et
ignaro tāq; conſcius acer redargutor effect⁹ equidē reor eum
crederet. que dicit q̄ſ melius p⁹ ſecula multa nouerit que acta
ſūt. **E**rias p̄fecto **F**redegundis hec fuit i **C**ilphericū cuius erat
ſpecioſiſſima diuix. et cui⁹ ego i alios moderacioz. q̄z tu in me
ſis. necem viri recitans. nomē honeſte tacuerā. h̄ ſine quo tēdo
deueniā. **E**go cū puulo relicta filio. et ſi multū preterite clarita:
tis amiſerim. qua poſſū i dūſtria regina curo. **T**ū ego ipaciens i
quā audiuera **H**rimichildis non ex **S**ygiberto et te **C**lotarium
vt aiebas genitū q̄n̄p̄nimo **C**hildeperitū. et ex eodē mortuo ge:
minos tibi ſup̄ſuiſſe nepotes **T**heobertū et **T**heodricū **I**lla vō
Tu crede quod voles. ego cepti ſm̄onis ſeriē non omittam. ſit
inde vt **T**heodric⁹ viri mei nepos qui burgundie p̄erat idigna:
cione concepta fr̄em ſuū **T**heobertū **A**uſtrarie r̄gem filioſq; cū
diuge ob illi paras ab eis (vt ferebat) iſtidias trucidaret. **E**go
aut̄ inquā. iſtud nō aliē q̄z p̄cedencia paciā. tuū hoc fuit ſcel⁹. ne:
ſcio aut̄ vnde tibi tanta ſuadendi vis fuerit. ſit quid dico mag⁹.
na cupido p̄ regnādī q̄ credo vzebaris nimīū vt impune pec:
candī amplum ſpaciū poſſideres. ſunt in malum vires igeni:
mulierum p̄maxime. **Q**uibus tu cum iam ſep̄ius immunis he:
ſiſſes illas omittre neſciebas. **T**um illa ſine iſtam credulitatē
tuam queſo et quozum tot rebus predictis emerſura ſim ſpe:
cta p⁹ t̄pus **T**heodrici facti penitēs dū qd̄ mali egerat in aliū
torquere nitit̄. veneno p̄miſit. et gladio filij extinguit. **cū** ego ſillo

Auctor

in velle d̄ d̄ d̄ d̄

Ep̄ma

q̄ ego q̄ d̄

Auctor

Ep̄ma

Auctor

Ep̄ma

Auctor

profecto non inficiat. sic est. de morte loquor. sed quod omiseras ipse supplebo. i. tuum crimen obiecit tu illud veneno gladioque purgasti. **I**lla tunc secundus emittens lacrimas inquit. me miseram. quia infelix sum. mendacem estimat iste. dictum est. sic fortuna facit. horum verbis aufert fidem. quibus bona cetera abstulit. ego autem quid dicam scio. et dum diu obiurgasset atque negasset. ac aduersus veritatem (ut testantur alij) multa dixisset. quasi me tacentem in fidem verborum suorum traxisset existimasset sermonem interruptum. continuo secuta est. **Q**um tot facinora. tot enormia in tam splendido viros per regni precibus ommissa vindicta exoraret aliquam. et illa iam grandiusculo petere. **C**lotario perquiritur tantarum ce- dum perpetratore. **I**psa quidem adhuc est regis relicta plurimum potens multorum exacerbaueram inuidiam. qua tracti. ut odium suum aliquando in ruinam meam depalcerent. in me coniciunt omnia. accusor filio. capior. et in pretorium trahor. et quo principes virique robustissimi cor habentes tremunt. femina et unico quod habebam spoliata rem dicere cogor. non iudicibus coram. quorum inest parci iura equa lance seruare reus accusatoribus quis nescit femina inter tot francigenas hispana vidua a filio non relicta tamen. sed captiua ius ab hostibus decerpit. **Q**uid plura. aduersus excusationes meas falsis testibus dicturis flis. alijsque pluribus ifandis per bacinationibus vinco. **I**nducit puer facile in scelus per maximum. et iussu suo periculis regni. primo inimicis meis mittit profectione sublata. ut suo ritu in me innocua per scelestam qualitate diceret sententiam. **H**eu miseram me non peccat ex quo primum sumpserat alimentum. non venit quo illum gestaueram. non matris etiam apud in manes barbaros venerabile nomen. non illum lacrimis mouere mee. non querule voces suam gratiam atque suam misericordiam implorantes potuerunt. quando dum more integerrimi viri puer imotum teneret appositum diuini nuntii signa diceret. atque me audiente. et frustra reprobatum. prolata tamen esset ex regina tanquam popularis muliercula duris carnificum manibus traditur. qui omni spectante populo et his potentissime coram quibus insignita regis multis ornata nobilibus incesseram. sepius veterem obliuiscere reuerentiam iniectis in vestes manibus me vi illas extorsere nudantes. **O** mirum quod fortune vias

Signa

subsidio

compiat.

vidi

Quidam brennichildis

dum meo incommodo oculos continere nequeo nullas pietate mei i quoq; lacrimas videri me monstrari digito. et humilis oculis de me spectare peiora multos precepi. quod et si clausis oculis quicquid viderem. aures claudere non poteram. quoniam etiam inter heorum strepitum multos obloquentes in augmentum mei doloris audirem. Quid multis isto seminuda in turpissimam mortem rapio. Nam pede uno et manu altera cunctisq; caudis validorum equorum alligata atq; decerpenda permitto. et dum in varia tenderent equi. mebratim distrahunt sanguine sedans cuncta. et sic inter cruciatus importabiles expiravi animam per omne corpus scissum emittens. Dixerat. ego quidem illi obsequiosus factus sum. scribens fateor non satis digno testimonio usus. et ideo si quid minus veri reperiri contingat imputet inportunitati instantis hinc exorantis.

Quidam tristes augusti. *Cam 20*

Quartus

Quintus

Evaseram a brennichilde regina. et coram stetit ex acie augustus tenso epate et facie lurida sitibundus indignans deo prodopisimam suam inasperans quem constantinus sequebatur successor flens quod discurrentibus italiam Agarenis apud firaculas a suis sit in balneo trucidatus. Cuius post tergum erat filius non veritus sua mercedem per tributarium burgariarum fecisse impium. quos ego cum alijs huiusmodi plures indignans ultro proposui et in eorum decem murliercula flente romulda fornilianorum ducissam volens assumpti

De romulda fornilianorum ducissa. *Cam 30*

Isulphus

Isulphus nepos Albinus regis primus ex longobardis italiam occupantibus fornilianorum dux constitutus est huic fuit romulda dux. equa nobilitate insignis. quam et si plurimum amplissimo ducatu refulgeret numerosa insuper plebs felicitate gaudebat. Nam melioris sexus ex viro filios quatuor genuerat. duas autem ex reliquo quibus defunctis parentibus multis exanelatis laboribus clara fortuna fuit. ut ut hos omiseri se rebus romulde cum isulpho iniquis habentibus et cuncta eccuagias ipse exortus est. nam tatanus avarorum rex aggregata armatorum multitudine hostili isulphi fines ingressus cum occurrisset isulphus super irruente in eum suosque avarorum multitudine non solum superat sed omnis fere nobilitas cum eo cesa succubuit et multitudo reliqua in fugam versa pro parte truncata aut

Tatanus avarorum rex

captiua deducta est a victore **Catano** hac tam ingenti strage per-
 cussa **Romulda** cum non prestaret lacrimis tempus collectis ex agris
 reliquijs se in castro formidij obsidione passura recepit. **Auari**
 aut cum omnem prouinciam populassent castrum obsidione cinxerunt
 In cuius expugnatione cum multa parassent et circumiret **Catanus**
 muros deliberatur quibus ex prius bellum facilius inferret. con-
 tigit ut clara iuuentute florentem et splendidum rutilantibus armis
 equoque acriter insidentem ex turri **Romulda** conspiceret. et in eum illi-
 co exardescens omnis mortis conspersionis lacrimis. et publice sa-
 lutis vigilancia mentem omnem in austerum hostis aspectum conuer-
 teret. nil magis cupiens quam ut eius potiret amplexibus. o bone
 deus quam fera pestis cupidus mirantem nonnulli adhuc letis in rebus
 mentes quoniam laqueari atque vinciri. quid si non dicam medijs in la-
 crimis seu inter armorum fragores. rex in obsessos in plenius tela
 iacentem videant sed de hoc. **Capta** igitur **Romulda** infelix viri. nec
 sui compos muliebri robore posito incliti viri vulneribus cru-
 ore adhuc recenti manantibus. clam per interuencios aduersario regi
 (si suas velit nuptias celebrare) castrum pollicetur dominium. rex
 esto barbarus cognita muliebri libidine vilipensa. **Est** impij
 cupidus petitis annuit. et sic clam auares in castro recepti. om-
 nes occidere viros. mulieribus in suum reservatis. Inter quas
 filie due **Romulde** cum filij aufugissent deducte sunt. **Romulda**
 aut ex excidio suorum ductura triumphum regis iussu induta regali
 libus. per medium suorum sanguinem celebratura nuptias regia preces-
 sit in castra. **Catanus** aut ne posset violata fide reprehendi per spa-
 cium noctis se libidini et amplexibus ardentissime mulieris concessit. In-
 de ne scelestum eiusdem facinus mulierem minueret. ex vlnis euulsus **Ro-**
 mulde vocatis duodeci ex auaribus (quos validiores arbitra-
 tur) ad mulieris purignie extinguendam eis illam ex regina in-
 clita iam puatam et miseram illudendam tradidit. precipiens ut ea
 abuterent sibi inuicem succedentes vicibus. qui deducetes iam
 in tabernaculum (in quo forsitan equos regios seruabant) ad
 facietatem usque eius luxuriam contuderunt. que illi mens fuerit
 postquam victa libido cessit. seque amore suo ac opinione frustra
 tam comperit. **Vidit**que tam turpi se scemate inter liras dilusam

violata

immaniter

fuisse lectoribus estimandum relinquo. **C**atanus aut surgente
sole medijs in castris pilū pacutū erigi iussit. fessamq; labore
nocturno capi. et pili humilitate genitalibus infigi. affixamq; alli-
gari. totiq; exercitū detecto eius facinore deludendam tradi.
Quod cum non esset absq; maximo mentis et corporis infelicitis do-
lore pactum. **P**rimus accedens inquit in miseriam. quē meruisti
virum obscena concessi. et abiens cōfestim. ceteri more suo ver-
bis actibusq; turpissimis absq; intermissione per diem rubore plu-
rimo respersamq; flentēq; luserunt. que tandē tā cordis mesti-
cia. q̄ corporis afflictione superata infandū amorē plorans eiecit
cū spiritu astulisse romulde ducē fortune fuit peccatū illā in tā
extremā miseriam deduxisse meritū flebile unū non curabile reli-
quū nā illud aufugisset ducissa. istud nō solū sponte. sed arden-
ter ab ea petitum est.

Cange.

Impatores miseri plures flenteq; longobardi.
Pro ut ob rubiginē paulatim ferrū iners corroditur. sic
ob segniciem principū ab armis barbaris sensim dimi-
nutū suato nomie romanū ipiū fere deuenit ad nichilū. q̄ ob
cām magis ridendi sūt. q̄ se p̄t illud p̄clitane isane. q̄ globus
vna eadēq; quasi p̄cella p̄stiat. (cū romulde lacrimas enarras-
sem) cōfestim affuit. q̄s int̄ iustianus naso p̄uat. et labro ab im-
perio deiecit. et exiliū passus. et iterū real̄ sup̄. et postremo ces-
sante miserime icedebat. sic et hincius querebat q̄ cū iustianū deie-
cto leoncio et impio occupato vidicasse videret. ab eodē capto. et
et vna cū leoncio in mortē miserime tractus sit. post hos vero
deflebat philippicus q̄ occiso iustiano et augusti nomie sup̄
bellū adūsus ymagines creatoris sanctorūq; (quas quorūdam
pia deuocio in ecclesijs pingi curauerat) assup̄hisset. qd ob me-
ritū a romanis eius nomē lege abrasū et ip̄e ab Anastasio dese-
ctus solio. et in siciliā vsq; tenebras sit adeptus. hic et Anastasius q̄
sublimatus etiā renuēs a cōstātinopolitanis ad augustalē sedē a
Theodosio orthodero depositus. et ad sumendum sacerdotium
coactus sit fere anxie querebatur. His immixta hīrenes erat
flens acrit̄ q̄ cōstātinopolitana impatrix tā morte viri q̄ oclorū

Iustianus imperator

Leoncio imperator

Philippicus imperator

Philippicus

*T. scilicet vnde q̄ iustianus q̄
q̄ fuerat ymaginibus*

Anastasius

Philippicus imperator

*et p̄clitane
isane
q̄ globus
vna eadēq;
quasi p̄cella
p̄stiat
cū romulde
lacrimas
enarrassem
cōfestim
affuit
q̄s int̄
iustianus
naso p̄uat
et labro
ab imperio
deiecit
et exiliū
passus
et iterū
real̄ sup̄
et postremo
cessante
miserime
icedebat
sic et
hincius
querebat
q̄ cū
iustianū
deiecto
leoncio
et impio
occupato
vidicasse
videret
ab eodē
capto
et vna
cū leoncio
in mortē
miserime
tractus
sit
post hos
vero
deflebat
philippicus
q̄ occiso
iustiano
et augusti
nomie
sup̄
bellū
adūsus
ymagines
creatoris
sanctorūq;
(quas
quorūdam
pia deuocio
in ecclesijs
pingi
curauerat)
assup̄hisset
qd ob
meritū
a romanis
eius nomē
lege
abrasū
et ip̄e
ab
Anastasio
dese-
ctus
solio
et in
siciliā
vsq;
tenebras
sit
adeptus
hic et
Anastasius
q̄
sublimatus
etiā
renuēs
a
cōstātinopolitanis
ad
augustalē
sedē
a
Theodosio
orthodero
depositus
et ad
sumendum
sacerdotium
coactus
sit
fere
anxie
querebatur
His
immixta
hīrenes
erat
flens
acrit̄
q̄
cōstātinopolitana
impatrix
tā
morte
viri
q̄
oclorū*

9
139
filij eiectione constituta a **Hypcephere** fratre delecta sit. et apud
lesbos in exilium acta. et in eadem misera senectute consumpta. **¶**
hanc longus ordo sequebatur hominum omnis habitu a ceteris aduer- **ad eo**
so ut dum primo inspicere potius ludentes larvatos quam flentes
miseros estimare. Erant enim eis a ceruice in occipitum capita de-
pilata et a lateribus in ora diffusa vertebatur cesaries. et a semitecta
cunibus facie barba unicuique plura dedinabat in pectus. vestes
illis large atque fluxe variis cunctis coloribus albisque fasteolis
infra furas fere omnibus ligata crura. His insuper calciamenta ap-
ta fere a poplinibus usque sumum. hinc inde alinis corrigiarum alli-
gata laqueis. quos ego postquam paululum mirabundus ausus fuos in-
gobardos esse cognovi. Et ante alios nepharios ausus fuos in-
grimoaldum deflebat **lupus** se profugum atque captivum. atque **gri-**
moaldi iussu ultimo iugulatum. **hic** et **Alachis** seu **Arachis** in ex- **grimoaldi**
plebilis homo lamentabatur. unipsum regem suum regno privasset. **Calachis**
seque ab eodem **Titinensium** fraude privatum atque occisum. **hic** **Aripes**
stulticiam suam execrabatur. quod inter se et **Boioariorum** ducem incerto **Aripes**
maris nox diremisit. plura tamque victis clam nocte tectum veniens
aurum ad fugam in gallias ad sufficiens sumptum. natas pondere
tractus suffocatusque in tectum sit. Quos omnes et alios plures
libuit omisisse cum vididi desiderium meum insuper venientem. et
eo quod longobardorum regnum atque superbia in eius infortunium
finem supererit. quis illi fuerit exitus enarrasse reorum officiosum existere

¶ Desiderio longobardorum rege. **Cam.**
Hic igitur desiderius **Agisculphi** regis filius patre defuncto
longobardorum rex factus principatus sui initio memor
patrem bello sepiissime fuisse a **Dipino** francorum rege (eo quod
pastoris sacri christianis regis iura quicquid furripuisset) ne instantem
de quietis sue aliunde oriret causa. non solum pontifici summo ge-
nitoris promissa fuauit. quoniam regis liberalitate donas eadem
fauenciam nobilem flaminie civitatem. et castrum **Tyberiacum** comita-
tumque **ferrariensem** insuper ampliauit. Inde se cunctis fauorabile
atque beniuolum exhibens. non tamen merito regno florebat. sed ho-
minum gratia claro coniugio atque numerosa plebe fecundus splendidior

incedebat ceteris sane cum nil sub sole sit stabile. et mens hominum
potissime pmutetur. actum est ut per quietem regni ad maiora tran-
siret regis animus. quāobrem ampliandi dominiū cura subin-
trante concessi penitere. et olim subtracti dolore cepit. Quibus
impulsus sentiens francos cura aquitanos et vascōnas Pipino
mortuo sub Carolo bello occupatos suāsus ab Anglario quo-
dam (qui cū uxore et filiis Carolamāni caroli fratris p̄mortui
ad eū confugerat) arma sumpsit. fractoq; federe n̄ solū q̄ iuris
esse dicebat arripuit verū omnem italiā igne ferro q̄ in festā
cepit. quib; Adrianus ea tēpestare romane urbis pontifex ter-
ritus. et miserorum querelis assiduus laceratus. marcentibus
apud grecos. et solo cōtētis titulo augusti p̄cibus carolū fran-
corum in subsidium p̄clitantis ecclesie duocauit. qui igenti cum
exercitu per cinchos montes in planiciē longobardorū veniens cū
obuiō desiderio data pugne cōpia certamē inijt. et victo deside-
rio atq; fugato eius adeo strūit vires ut disperantē obsideret
in Ticino. et cū stante obsidione multas cisalpine gallie ciuita-
tes in dicionē redeiisset. et Samniū subegisset vmbrosq; agente-
res omnium penuria atq; peste (qua Ticinēses miserrime auge-
bant) factū ē ut carolo ciuitas traderet. captusq; desiderio vna
cū duige filiisq; vinctus mitteret p̄suis ubi p̄p̄uo dāpnat⁹
carceri omni spe salutis p̄dita in miserabile senectutē mortēq;
cōpulsus est. Et hic splendor omnis per tot claros reges per tot secu-
la longobardi nominis semp̄ auctus cū desiderio in caliginē sem-
piternā deductus euauit.

Dolentes quidā et in sup̄bos. **Cam. 6.**

Quoniam post desiderium varias in me hominum lacrimas fluctuaret
hinc inde distract⁹. et ecce mulier astitit que induta pō-
nicalibus deciso tenuis aures crine sacerdos potius videbatur
q̄ femina a qua ego etiam plurimū fletet mirabundus tñ accepi.
q̄ maguntinis parentibus relicta clam secuta iuuenē quē dilige-
bat secū incognita virili ihabitu studuisset eoque morte subiecto
in liberalibus sacrisq; lris habitu et castitate fuata p̄fecisset adeo
ut apud anglos homo nō femina celebris haberet. et latentibus

ānis dum se romam ab anglia cōtulisset ibiq; triūm legeret
 illustresq; haberet auditores tante q; apud omnes opinionis
 fuit ut mortuo leone papa. qnto impante lothario pmo ad pō
 nificatū maximū traheret. et iohannis fortiter inclitū nomē in q
 futeunte libidine pgnans effecta petens ex ianiculo lateranuz
 int coloseum et clementis satellū cunctis adūtentib; pepisse dī
 cebat. et ob id ex apice pontificat⁹ cū duob; annis et septē men
 sibus. et diebus aliquib; sedisset deiecta missellā mulierculam
 deuēisse querebat. **O** deus inclite quid non audent mulieres
 honestate et studiis hec laqueos p̄tendit papatui et fere p triē
 mium voti compos effecta possedit. **S**issem equidē in lusa dig
 nitas obstēisset. Sed ea cadente i arnulphū ex cōcubina caro
 li magni filiū et romanozū impatores oculos inieci eūq; tanto
 pruritu plenū venientē vidi. ut strictis dentibus fere se totū la
 ceraret unguib; nec scabiei causa. q̄nymmo pediculoz vndiq;
 scaturientū ifestacione a qua (ut ip̄e dicebat) cū nulla medi
 corū ope posset liberari qn pulpīs corōis omibus ossibus ner
 uisq; relictis vsq; ad precordia penetrarent. et ob id victum se
 tā dolore q; fastidio querebat. Nequeo ad vltiora t̄nsferri m̄
 pus inistā paululū i supbos. **A**s sit igit ille babilonic⁹ nabugo
 donosor **A**s sit Argolitus campane⁹. **A**s sit et iulianus apostata.
 aliq; quib; parū visū est. deo nedū hominib; indicere bellū. **A**s
 sint spurci blasphemantes. **A**s sint ihp̄idi m̄l timentes. et oculos
 iniciant i arnulphū. et dū eū romanū p̄ncipē cernunt a pedicul
 esse p̄stratū cogitēt quid lupus poterit. quid vsus. qd leo. qd
 homo. quib; cū virib; plurima virt⁹ ingenij est. Sinā quid ip̄e
 deus q totū solo nutu cōcutit orbem non dubiū qn tremiscant.
 et suā dampnēt isaniā. semp etiā videant cū minimis equa sor
 te subiacere piculis. Veniant nūc qui veterē sanguinis clarita
 tē cū suo de core conantē inferere sibi putēt omnia in quoscūq; li
 cere. et cū arnulpho fulgido ex caroli magni genere descendere
 naturā q̄ant iuriā passā ex tā generoso sangne tot pediculos
 generari. veniāt q arbitrat dignitatib; hūana nobilitari corpa
 et q̄rāt cū arnulpho fortūe dehdia q passā ex ipatoze tā fēdū
 aīal p̄creari. veniāt q cūcta mortali p̄sterni potencia renē et cū

Mohes papa fuit

*Arnulphus et pater filius
li magni et genib; sua*

Aruulpho suorum exercituum quantur ignavia. qui cum Romanorum
rabiem attriisset suis armis. suis telis. suo robore. pediculos
tam puulos inermesque a carnibus suis euellere nequiere. re
niant et hi qui stultissime existimant cuncta superari diuicijs. et
cum Aruulpho querant coronam eius thesauros septem atque pur
puras fuisse adeo impotentes. ut eius pediculos ne dum fugare
aut abicere. si neque tegere potuerint. Quid multos inuocem cer
tissimum argumentum infelicitatis humane Aruulphi miserabilis exi
tus est. quem si mente integra inspicere velimus. nos stipule fla
mulam euestigio in cinerem redeuntem seu flores purpureos. et estu
modico austro flante marcentes fore videbimus. finem fortune ia
cula. febricula leuis. puer vesice veracio. et si non aliud puus pedi
culus ad nichilum usque nos deducit. Quid igitur deum contempnimus.
quid nos ipsos extollimus. quid aliorum artes consilia viresque de
spicimus. Aruulphi pediculis terrefacti. posito fastu. deum cuncta
potentem. totis animi viribus extolamus. maiores equo animo
tolleremus. pares iugi dilectione pro meritis honorantes fuemus.
et minoribus caritate copacientes indulgeamus. ut eius gratiam
mereamur. qui erigens de stercore pauperem diuitem dimisit in a
nem. terra horum vnde discesserant a filio sumpti tam turpiter augu
sti. Is enim (cui lodoovicus nomen dicere) francigene querebat
se pro adeptum impium et recuperatam italiam Herengarii fugatum opera
apud veronam captum. luminibus priuatum. et in breuem vitam si miseram
reservatum. hos tandem postergabat. sacerdos unus femineo fere
et inhonesto plangore clamitans summum sibi pontificatum Ottonis
ope fuisse sublatum. Cuius ego operam remiscens ne meritorum suorum
effugeret notam infandam. eius sublimacionem casusque dignissimum
describendum ratum sum.

De iohanne papa. xij. *Cam.*

Vpra virtutes principum ostensurum. tela insinuasit fortune. si
paululum alcius reperamus. non indignum inobedientiam pro
thoplasti olympum clausisse sibi. suisque posteris certissimum
est. quorum pro tempus ex excelso misertus deus. ut ex ditione in patriam
pios reuocaret prius. et eiusdem ianuam referaret posteris ex alto
vbum mittens incarnari fecit ex virgine ei sacro spiritu obumbrante

et sic dei et hominis inuiolata uirginitate natus filius abdicata
 lege veteri suis sacrum nouumque dogma monstrauit et (ut antique
 prauaricationis insolentiam aboleret) se suppliciis et inhonesti mortis
 summa cum humilitate concessit. qua quidem mors nostra prebennis inter-
 ruit. et cum ingenti patrum preda plutone subacta orchi fauces va-
 cuasset vitam nobis resurgendo restituit. Demum ascensurus ad
 patrem petro symoni quem ex piscatore piscum futurum hominum pi-
 scatorem predixerat. postquam uices suas dimiserat. eumque pio gregi pre-
 fecerat. regni humano generi restitui clauis concessit. asserens ad-
 uersus eum. nec diis ianuas proualere. Cum usque regi seu principi tam
 grandis facta dimissio. ceteris mortalia regere huic spiritualia gu-
 bernare. ceteris ab indocta multitudine premere. concessum huic
 ab ipsa patris eterna sapientia diuine uices exhibere. ceteris tem-
 poraliu. data facultas. huic eternum concessa libertas est. Nil er-
 go maius in terris contingit. aut potuit contingisse mortali. Is ergo
 piscator hominum cum rome sedem sanguine tanto principatu statuisset.
 ut in se factum a uerbo diuino meminerat. sic moriturus. ne grex
 pastore careret in successorem dimissa reliquit. quo ordine in nostrum
 usque eum successio tam miranda deuenit. Attamen postquam uir la-
 gionis magnifice constantini augusti per sacra pium congregacio-
 nem dispersum ceca cupiditate corda cepit inficere. unus quod non
 tanquam omnibus humeris portabile nonnumquam ab aliquibus fugebat. re-
 sana presumptione abiri atque occupari et a nonnullis minus sancte tene-
 ri ceptum est. Et ut eo quicquid quo cepimus veniam actum est. ut He-
 rengario italici impante albertus eius filius qui secum una rege-
 bat ob affectionem patriam preberet principibus. et ob obedienciam
 filii spiritualibus imparer summi pontificatus in iurandis electo-
 res cogeret se Agapito romanorum pontifice mortuo in locum eius
 Octavianum filium electuros. et factum est. ac ex octauiano iohan-
 nes duodecim nominatus cathedram piscatoris ascendit. Qui dum
 se patrem patrum. et ante pedes superba flectere genua cerneret reges
 ac apostolicissimo piscatoris patrimonio ipare in tam grande ac detesta-
 bilem insaniam elatus est. ut arbitraretur suum esse cunctis le-
 ges indicere. sequi legibus esse solutum. et inde spreto sacrosancti
 officii gravitate seductus a se pijs hominibus cepit uigilanciam pastoralem

reloy

suo

omode

Hengario 9 opato

derelinquere seu negligere. et loco eius palam impudicas mu-
lieres lenones atque satellites introducere ne ab eis differret quod
bus deus homo dixit iratus domus patris mei domus orationis
est. vos autem fecistis illam speluncam latronum. hic arma tractare ta-
ernas et lupanaria perscrutari. spurcicijs et fabellis vacare. canes
et aves alere filuas petere. venacionibus insistere in moncium
utices euolare. et huiusmodi non secularium tantam. sed scelestorum
hominum more cuncta pagere. **O** petri nauicula. si te mergere si-
neret pater pius. quos influxus gubernator iste nepharius te de-
duxit. quibus pcellis immiscuit. quibus in scopulis rupibusque
constituit. quantum in eo fuit in illam et caribdim te locauit. dum
igitur scenarum mulierum loco sacri collegij statuisset. et explicaret pi-
scatoris recia ceruis ac medijs in armis filiisque in te volat. auum.
curfusque canum. clamoresque venantium. vimo in flatus. ac hesternam
eructuans crapula cum satellitibus et meretriculis de iure litiga-
cium sacrisque officiis differit. et per mellitis samis in fornicibus
dignitates presulatusque obscenis quibuscumque accederet. ut in eum
presumeret fortuna promissum est. **N**am cum sepius a sacris viris egre-
mores suos gerentibus redargueretur obstinato animo suis in vo-
luptatibus perseueraret querelis tam cleri quam populi et iohannis
episcopi cardinalis litteris manu iohannis subepiscopi scriptis. **O**-
tto imperator ex germania parat. in italiam veniens. **H**erengario
cui semel pepcit expugnato capto. atque in Almam missis cathedris
onusto. et Alberto eius filio in torfida iam fugato romam direxit
iter. tanta si posset feditate dei sacrarium purgatur. **P**ontifex autem
egregius immemor forsitan dauid regem in clivum passum eo quod vir-
sanguinem esset ab edificacione templi repulsum. cum ottonis nouis-
set aduentum. et quorum fuisset litteris accersitus. non obstante flamei
pille ruerencia nec sacrorum que exercebant. fecit nasum episcopo
et subepiscopo manum percuti. **E**t inde appinquantem augustum sui sce-
leris conscius piscatoris sedem derelinquens effugit. **O** misere-
rum hominem quorum arbitrabatur simile repere. non in sinu lege-
rat meretricum nec in filiis. aut cetulorum adiuerat. quos pellit
deus homo reducit. sed quid eo quo merita deducebant agente
deo fugiebat infelix. **P**erum otto congregato sacro presulum consilio

Otto episcopus

et subepiscopus
episcopus

40

auditisq; enormitatibus viri nepharii eumq; noscens cunctis
exorsum rogauit. si is indignus et inutilis et dampnosus tato
videretur officio. eo deposito loco eius que digniorem arbitra-
rentur eligerent. Nec mora illo dampnato leone nouum virum
sanctitate conspicuum oim eligere consensu. Et sic qui culmen la-
befactauerat dignitatis in ignominie sterquilium deiectus oc-
cubuit. Nam cum discedente Ottone ausu temerario redisset mi-
serabiliter tñ omnibus odiosus in suis sceleribus diem clausit. vñ
sibi ad supos dum licuit viam strauerit an descensum ad inferos
ipse nouit. pñat⁹ tñ miserq; moriens sepult⁹ est. **Ostorian⁹** qui
enormiter papa vixerat aliquando iohānes. **Cas**

Feruebat animus in molliciem et seordia atq; supciliū
graue pontificū modernorum scribere. s; memor sacris
in literis aliquando legisse. nolite tangere cristos meos.
ultero manum retraxi. orans tamē. vñt is qui scrutator est cor-
dū videat agatq; ne post libidinum atq; extorsionum exem-
pla nepharia grex simplex. cui⁹ fuit ipse redemptor et precū m-
ercede libratiū. piter et solutum. a semita veritatis exorbitans p-
abrupta iniquitatis cōcidat i pfundū. Et hinc i ptem aliā fle-
tens oculos fortunā mimari turmā aplissimorū virorū olīp. se
cogentē vidi. O quot ibi mestos pontifices deiectos pullos ca-
thenis vinctos mutilos atq; cesos adūti. s; actū est alteri eorū
miserias scribendas relinquere mens ē. Erat int̄ hos Carolus
lothringie dux flebilibus vñbis dāpnās pfidiā Anselmi pñsulis
lugdunensis qua cū vxore sorore et filiis nocte capt⁹ et hugo-
ni **Clapette** adūsario presentatus. et apud Aurelianū carceri sit
inclus⁹. Erat et salomon vngaron vires ladizlai et zeite et igna-
riā suā deflens. eo q; ob id regnū illis territ⁹ fugiensq; liq̄set.
Erat et petrus eiusdē vngarie rex dolens. q; puls⁹ rēno et demū
suscept⁹ et ultimū captiu⁹ luminibusq; pñat⁹ et calamanni reg-
nātis iussu occis⁹ est. erat et ludolf⁹ comes flens q; ex maxio et
omni sua familia paup et exul senuerit i filiis erat et ernest⁹ sue-
uie dux se lacrimabiliter accusās atq; fortunā q; henrico impatori
viterico suo rēnū conat⁹ furripē ab eodē puls⁹ et filias colere
coactus et in eisdem a fidelibus impij cesus sit. erat et dyogenes

Carolus lothoringie dux

salomon vngaron rex

petrus vngaron rex

ludolphus comes

ernestus suauis dux

dyogenes q; statopolitidis opator

Constantinopolitanus impator olim stillante sanie excoarua-
ribus oculorū sordidus et squalore oblitus plurimo suas miseri-
as ingemiscens quas ego et si non omnes cōpatas tamen scri-
bendas accepi.

De dyogene constantinopolitano impatore. *Camq.*

Dio genes cognomento romanus seu ital⁹ fuerit origine
seu grec⁹ incertū. rex a quibuscūq; parentib; genitus
fit. eousq; illū fortuna pduxit ut mortuo constantino et p eo cō-
iuge eius regente impiū eidē fuerit matrimonio copulat⁹ et ite
regis de corat⁹ insignib; Constantinopolitan⁹ sit habit⁹ impe-
rator. grande quippe et egregiū. esto iam facile deuenisset impe-
rium huic qdem quātū in adipiscendo splendore fortuna fauit.
tū in auferendo seuisime adūsa est. nā cū audisset Helzech et
Turcoman⁹ p sū regē mesopotamiā omnē occupasse. et mari-
ma armatorū manu bellū adūsus hriā et ahiā. dirigentē defen-
sus anthiochie pncipatū. q; pauloan⁹ Basilius i deditionē rēge-
rat adūsus p sū copis agregans expeditionē assūpht. et fact⁹
hostibus obui⁹ ac ab utraq; pte facta pugnandi copia dis-
cit i aciem. i qua supatis celisq; suis non soluz vict⁹. s; vni⁹ cap-
tus. regisq; victori p sntat⁹ est. Quī elatus nimīū in grecorū lu-
dibriū statuit. ut quociens regio more cū pceribus isideret so-
lio dyogenes induit⁹ guttur sub altero pedū suorū calcandum
subigeret. Et sic ingens pridie dyogenis glia a plātis calcata p-
ficiis in caliginē resoluta stabuit. Materem quid i illū dicerē. si
eū omnino italū crederē. et ni satis pauloan⁹ in valentianū Au-
gustinūq; demersū fato iras etiā euomūsssem meas. attamē faci-
ata post tēpus victoris supbia dyogenes libertati restituit⁹. spe
forlān recuperandē celsitudinis p dte. ad suos rōiens. fortunā in
alterā eius cladem. noua tela excudisse compit. Nā indignanti-
bus grecis tam delecte sortis hominē sibi inipare rementem
cepere. et puauere luminib; eiusq; i locū michaelem pūguum
erexere suū. Quib; anxiat⁹ augustijs cunctis exor⁹ p⁹ modicū
miser occubuit.

Afflicti quidam. *Ca. 10.*

Mortalium quanta sit cecitas. exinanita frequentē confir-
lia monstrent. Quod quidem Robertus olim normāno-
rum dux anxie me pſente deflebat. nam seipm accusās
aiebat iherosolimū dyadema sibi tanq̃ bene merito apd̃ s̃pros
oim p̃cerū equo consensu oblatū stolidē rennūisse. eo q̃ patri-
cium regnū ad se spectans. morte fratris audisset rege carere.
ad quod iam a scio fratre p̃o occupatū dū tenderet. ab eodē supe-
ratus ⁊ captus. ⁊ quatuordecī annis i captiuitate detent⁹. in ea
dem mortuus sit. Quomodo querebat quart⁹ henricus. q̃ ro-
manorū impator cū filij sublimacionē suā augeri gloriā crede-
ret. illūq̃ regem romanorū coronari curasset. hostem potentissi-
mum adinuenit. a quo captus carceriq̃ intrusus. ⁊ in eodē sic
mori coactus cū hijs etiā iocelinus iocelinū fili⁹. Rages olim
p̃nceps mestissimus incedebat. nec indigne. nā dū vino ⁊ libi-
dimi medias int̃ barbaras naciones iners vacaret. a sanguine
Alapie p̃ncipe eo absente Rages capta est. ⁊ ipe quasi a somp-
no excitat⁹ serū iam capte vr̃bi auxiliū ducēs a militib⁹ sangui-
nis incept⁹ Alapie obscuro in carce posit⁹. ⁊ a custodib⁹ fere
neglect⁹ media sitiq̃. ⁊ infestancū vermiū fastidijs int̃ compe-
des ⁊ vincula miserrim⁹ exalauit. hec nō aderat Andronic⁹ con-
stantinopolitanus olim spectabilis impator de quo (eo q̃ il-
li quantū malicia atq̃ crudelitas splendoris induxit tantundē
calignis fortuna iustior maxima cū eius ignominia attulit)
iustum scribere arbitrat⁹ sum.

Robertus normānorū dux

Henric⁹ impator

Ioachim⁹ iocelinū fili⁹ capti p̃ncipē

Alapius Alapie dux

Capitulum 11. De Andronico constantinopolitano impatore.

Andronicus ex nobili vetustorum impatorū p̃apia ori-
ginem traxit. hunc volunt aliqui Emanuele consobri-
no suo impante ob incestū cū sorore habitū cū eadem aufugisse ti-
more Emanuelis ad truce. et ibidē eo viuente mansisse. Alij
vō dicūt sediciosissimū iuuenē. ⁊ res nouas assidue molientē
carceri iussu Emanuelis p̃mo intrusū ⁊ ab eodē cū de se tractu-
r̃pis spem meliorē dedisset exclusū ⁊ ponto p̃positū. tādē eo ab-
sente mortuo Emanuele iā sene ⁊ Alexio puulo suo ipij successo-
re illicto alē affinis reit alexi⁹ q̃ nō solū pupilli curā s̃ habenas

Impij arripiens dū nimis se uere se haberet in subditos ab eis
dem reuocat⁹ Andronicus seu cum exercitu turbon. seu a pon
to ueniens urbem occupauit. et impante iam ceso dominij cu
pidus alexiū pupillū clam occisū et sacco impositū ac in mare
deiectū. mariā sororem suā una cū Rainerio Montferrati viro
suo trucidari pcepit. et inde neminē quē posset attingē ex regio
languine preter p̄saciū quendā seruans. p̄ vulnera suozū mor
tes et sanguinem ad culmen exanguis impij truculent⁹ ascen
dit Et ne differret a iuuentute maturior etas cōfestim flagicioso
rum omniū v̄puta patricidarū ganeoz. sacilegorū hominū ca
teruis stipat⁹ blandicijs et muneribus minisq; pudicas matro
narū mentes obsedit. et i libidinem suā flectere oisus est. Inde
monialiu claustra confringere. v̄gines violare adulterijs ice
stare thozos viduaz pudiciam maculare. et suis turpitudibz
cuncta fedare. et quod longe turpius erat. sua concussa libidine
seruis debonestandas trahabat. quas ip̄e quacūq; arte in suā
luxuriā puocarāt. et omniū sanctitate suis sceleribus iquinata
deuoluit efferate mētis rabiem i rapinas. et nil aut iniustis iu
dicijs aut falsis tabulis. et si aliē fieri non poterat uolencia pu
blica ciuibz relinquebat in bonis quibz irritasse fortunā visū
Nam cū postremo in p̄saciū cui pepercerat truce inieciisset ani
mū fecissetq; ut ad se accederet vocari actū ē p̄sagiret p̄saci⁹
aduocantis seruiciā. et ceso nuncio profliret in mediū. fidem ci
uium postulans. et Andronici turpitudines omēs accusans quibz
bus facile moti ciues i arma ruentes p̄sacio ad impiū sublima
to. et in ea ciuitatis p̄te) in qua regij thesauri seruabant) occu
pata ex templo vi blasphemū pauitanti atq; trementi obfide
re Andronicū. nec post multū eius suffragia supantes captiuū
illū p̄sacio tradidere. Quī (eo q; in singulos ciues ignominio
se peccasse videbat) excogitauit in eū supplicū p̄ quod satisfā
ctum videret omnibz et Andronicū perducī iussit in mediū et
erutū regalibz et vno priuati oculo asine v̄sa in cauda facie p̄
cepit iponi. et seruo ex aleoz tricia capiti eius supposito sceptri
loco asine caudam fecit eius alligari manibz. iussitq; impatore
tam conspicuum per omnem patriam circumducī hac lege. ut

Andronicus ad p̄saciū

139
vnicuique liceret quod liberet in eum vita seruata. et tandem de
ad meritum tam egregie dignitatis deueniret solus duct extra ur-
bem pactis circuncisionibus impauit et ibidem illum in pambulorum
sublimari laqueo. sic igitur exornatus Andronicus carnificum circu-
stipatus caterua. dum etiam per ignobiles vias deducitur. occurrente
vndique plebe clamoribus in eius dederunt personantibus ubique suscipi-
tur. et si luto sputis et stercore ab obuijs vndique peteretur a
mulieribus urinis spurcibus et rustro veteri a fenestris aspergeba-
tur infelix. donec eo miserrime veniret quod eius vita erat finienda ca-
pistro. Ibide aut plurimis nequeuntibus abstinere ciuibus lacessi-
t lapidibus semivivus vix tigno impediens saxis funiculo comen-
datus pendens. quod erat illi vite residuum terminavit. Nec odij
et potissime mulierum finis fuit in morte. nam a plurimis carnifi-
cat vinctis tantum potuere malivolentie vires. ut quid excerptum
fuerat comedere ab eis.

In lasciuos et senos pauca. *Cam. 12.*
O Stolidi iuvenes et ceci in lasciuia; cupidinemque ducti. Ve-
late templa iurto complere cantibus ethera diem celebrem ex-
hilarate tripudijs. exornate purpuris aulas. Odoribus
respergite thalamos. sternite mollibus lectos. mensas delicijs
onerate. et candidatum nostrum Iouis optimi maximi veste conspi-
cui sertis et floribus redemptum ex suis lasciujs Andronicum trium-
phantem suscipite currus et eximias ditate veneri. et triumphum
tulos eneis in tabulis figite. ne facile tam ingentis glorie elabatur
memoria. et legentibus posteris ad maiora animositas excitetur.
Vosque extollite animos impij. exasperate corda. nudate gladi-
os. capulis addite manus. exenterate inuocuos iter vestrum cadauer-
ibus strate. pennasque ad sublimes volatus humano sanguine glutina-
te. Postquam ad tam cellas sedes seruicia deuenit Andronicum. quod
si satis aduertitis eleuatus aerem calce premit et ventorum arbiter
factus eorum frenat suo pondere impetum. ac in altum prento gutture
speculat sidera. et dum alloquitur forsitan superos orat tigni robur
augeri. ne cadauer casu conuulset alio. Cernitis ne quid possit
diuina iustitia quam equa late meritis prebet supplicia. Aperite oculos
miseri et sopitas animi vires excutite et adulterorum aliorumque

flagitiosorum exitū in Andronicū pspicite ⁊ timete (Si pbi
sologis adhibenda fides est) leo si **canini** verbera contremiscit. canine
nos quid vermiculi si ob seuiā ⁊ si ob luxuriā suā impatores
a throno regio in latronū patibulū vincto trahi crudelitē cernim⁹
duriores erimus feris grāde quippe pclarūq; diuine indigna
ciois atq; potēcie nobis ostentū clades Andronici. dū paululū
veritati cedere libido paciatur effrenis.

Infortunati plures. Cam 13.

Cum sordidatū pendente q; liquissem Andronicū pfaciū
vidi flentem. q; post successū delectionis Andronici a
fratre luminib; orbat⁹ et puat⁹ impio sit sic et alex
ius filius tutoris nequiciā querebat qua carcerat⁹ et inde neca
tus extiterat post quos et p mabelite plures querulī veniebāt
Quorum p̄mus sauagenis saracini; damnabat perfidiam qua
se cesū regnoq; puatū egiptio asserebat. inde etiā sal ech ala
pie et damasci soldan⁹ ⁊ vna cū cathebadin⁹ execrabatur in
gitudinē saladi; q; loco muneris milicie sub se geste eos in
genti dominio spoliasset hec non et robertus furrentinus capi
ne olim pnceps muliebri ritu voce querula affligebat plimū
q; pncipatū luminib; ⁊ libertate adūso fortune ictu puat⁹
sic cui p⁹ tergū guillelmus icinus ficuloꝝ rex floridā etatē suā
regno luminib; atq; virilitate puatū deflebat. cui⁹ ego lacius
referre labores non māgrue ratus sum.

De guillelmo ficuloꝝ rege. Cam 14.

Robertus p̄compto habet a roberto guiscardo oli normādo
seu (vt alijs placet) a Rogerio fratre eius q; sibi armis
regnū sicilie quesuere guilhelmos manasse reges. quoz cū se
cundus nullo herede relicto clausisset diem Tancredus a Roge
rio rogerij p̄mi regis genito filius regnū sibi tanq; hereditariū
occupauit. verū adūsus hūc ex tēplo bellū exortū fuerat ei
de rogerio regi p̄mo filia cui nomen cōstancia (put assērit ali
qui) virguncula deo fūire cupiens vitā p̄elegit monasticā.
ali; vō dicūt q; iochim⁹ qdā Calaber ap̄hico dotat⁹ spū roge
rio p̄dixit hāc r̄gni desolacōz futūz. vt spes plis auferent. ⁊ idē
regni desolacio ab eodem mcluso monasterio nonnulli volunt

Planus a f. vna l. 139

*Alexius filius tutoris
Imagines egypti
Saladi; alai; soldan⁹*

*Cathebadin⁹
Saladi;
Robertus furrentinus*

Tancredus

hanc non Rogerij sed Guilhelmi secundi filiam. que ea tempe-
state iam senex opere emulorū Tancredi henrico Impatori su-
mo dispensante pontifice in coniuges data est. et regnū quod ad
eā spectare dicebant eidez cum ea concessū qui veniens regnū
sūptur⁹ dotale timentibz incolis teutonicam perfidiam Tan-
credo fauere plurimū. q̄z obrem longi⁹ q̄z arbitraret bellū p̄rac-
tum est. Attamē eo instante mortuo Tancredo a fautoribz Guil-
helmus ei⁹ fili⁹ sublimat⁹ est et rex etiā vocitat⁹. qui potiozem
regni partē tenens aduersus henricū. qui maxima germanorū
manu supat⁹ veniebat terrestres naualesqz apparat⁹ collegit.
Vex henricus non inemor q̄z diu frustra neapolim obsedisset
veritus ne diutine more sūpt⁹ bellici deficeret aut esset socijs
odiosum. ad ingeniū versus fraude (qua plurimū deuitones
valent) iuuenēz Guilhelmū in simulatā concordia traxit. ex qua
dū minū confidentie fumeret in p̄uorū mo nil tale timēs cū so-
rozibz rapit. et viū⁹ p̄sentat henrico. Nec mora. rege capto reg-
nūz omne capit a germanis. henricus cuz seuisset in multos iu-
uenem regem exautoratū miserū mestūqz vna cū alteria et ista
cia et madonia in almanā captiuūz duxit. eūqz p̄uatūz oculis.
(vt de iure hereditatis future litigandi surriper causaz posteris)
eunuchum fieri ius sit. carceriqz damnauit p̄petuo. Et sic Guilhel-
mus ex rege captiu⁹. ex delicijs natalis soli in carcere alieno s̄b
celo inter obscenas barbarorū imanium spurcias lumie p̄ua-
tus et effeiat⁹ lōgis fletibz querulibz fessaz exalauit animaz.

seuutur aas

Mō ḡ thcutones

sonabz

Clementes aliqui. *Cam 14v*
Villhelmo cōpaciebar ad huc. et ecce affuit Guido de li-
signario flens misere. q̄ ope saladinī regno iherosolomi-
tano spoliat⁹ et p̄uat⁹ deduct⁹ sit. vt Richardo Anglo-
rum regi insulā Cipri sibi reliquūqz deiectis. tanqz hospitale re-
fugiū postulasset. Equas fere lacrimas iohānes h̄zemēsis haud
longe ab eo fundebat. p̄fidiam erectans Fredrici impatoris ge-
neri sui. qua regno iherosolomitano erut⁹ p̄uatusqz relict⁹ ad
p̄fecturā militū i galliā cisalpinā deduct⁹ sit. Hic et h̄ m̄lti eēnt
alij. emmētor iē oēs apparuit henric⁹ claud⁹ fredrici p̄uignus

*Guido de signario
iherosolomitanus
saladinus*

*John of Brienne
iherosolomitanus*

qui exhaustis viribus effeto corpe. ⁊ turpi gracilis macie. pal-
loreque respersus tartareo habundissimis cum lacrimis manus
bias compelesque rubigine turpes. inportabiles pondere et artitudine
exiciales monstrabat. priusque exercebat seruiciam. cuius ergo mise-
rias pius effectus. ut pius alios facerem paululum lacius descri-
bendas censeui.

De henrico romano rege. Cam 16

Hama satis vulgatum est esto indigne. orbis scilicet totius huius
uorum sanguinem nobilitate clarissimam. quasi celum micans
barbarorum quodque italorum fibris succus effuderit. O ridiculum profecto
nisi in extraneum ab intentu diuerticulum flexeretur facile quodque stolidi
decipiant. Circa hanc sanguinis theutonici nobilitatem ostendere
ex hoc igitur tam illustri primo ferali sanguine Fredericum primum im-
peratorum henricum genuisse constat. qui ex constantia senis secun-
dum genuit fredericum ex quo henricus (cuius nomen minimum)
natus est. Qui cum esset annorum claritate conspicuus nec solum im-
perialis aule ⁊ regnorum futura successione spectabilis. sed ⁊ pulch-
ra fratrum caterua stipatus. filiorumque egregius. in tantum illi leuior
arrisit fortuna. ut iam dictis alio fulgore superaddito videretur feli-
cior. Nam et clara iuuentute florente. eque suavis ⁊ Ausonitis
amabilis opante patre. a principibus alamanie in romanum regem
electus efulsit. Et sic tanto decoratus titulo iam vita durante se-
curus augustalis eminencie quasi sol alter ex sublimi cesarea spe-
cula apparebat mundi principibus. sed tam letis micis exitus longe
alios inuida fortuna pauidit. Nam fredericus pater ambiciosus
nimium homo inmemor quod in vltimis sumorum pontificum educatus. et
eorum ope ad imperium apicem sublimatus sit. dum spectancia viro di-
uino inexplabilis occupare nititur. nec retrahitur monitus. non digna-
tionem tantum rerum bellum exiciale in se suosque contraxit. quod durante ⁊ eius
crescente malicia ⁊ nequicia henricus ea modestia ⁊ humilitate (quod
debet uti filius in patre) eum sepius ab obstinatione accepta retra-
here conatus est. ⁊ post hec cum reuerencia salubribus etiam monitis
additis (quibus commotus bene meritum filium tanquam in se una cum eccle-
sia coniurasset) cepit habere suspectum. ⁊ nemi in eum seuire videretur
temere asserunt accusatores testibusque subornatis. scelestam fecit

*Mo de ferali sanguine illustro
henrico ad*

auri

insontem notari infamia. scz qd eo in Siciliam transfretante sibi
furripe regnū sicilie voluisset. Quāobrez inauditū ob crimen
lese maiestatis dānauit. Et sic henric⁹ miqū p̄is iussu capē⁹ cū
duob⁹ puulis filiis. carceri clausus ⁊ cathenis implici⁹. **V**ictu
tenu longuisculuz esset infortunū ad mortē vsqz sustentatus.
Volūt tamen alij Fredricū penitusse cōmissi. et duz inexorabi-
lis eousqz vellet motu pprio se pū in filiū monstrare paren-
tē. iussisse vt ad se ducere⁹ infelix. quez dū sui incertū custodes
ad patrē traherent. aiūt eū genitoris seruiciā timuisse ⁊ ne in eū
coraz aliquid agere⁹ seu⁹. ~~vt cumque~~ mīdebat vinctū sese ex
ponte seu ex rupe dedisse p̄cipitē. et sic volente ludum fortu-
na ex rege splendido captiuū miserrime expirasse.

Aplaudir auctor paterne pietati. *Camilla.*

Ad eūtu tam diro ac dēstabili odio p̄is in filiū. liber-
te quib⁹ possū laudib⁹ in celū efferre paterna pietas. q̄
ab initio seculorū factū est. vt longeu⁹ ordo nature tam
pulchr⁹ diuine benignitatis opus in nos vsqz p̄seueratum sit.
te q̄ppe agē⁹ anxij vinctū labores. quorū opa nascentiū edu-
cat et tutat infantia. nutriē ⁊ suat pueritia. adolēcentia castigat
et instruit documētis. Iuuet⁹ tollerat p̄iter ⁊ frenat ⁊ etas pro-
uecta in maturitatē vsqz maxima cum difficultate parentū nō
nūqz pducit. Te agente. dum idulgētes genitores habem⁹ sic
vt eisdē grati. debitos ipendim⁹ honores. obediētiāz p̄stemus
faciles. quietē iam fessis optem⁹ ⁊ laborū vicissitudine curem⁹
p̄ virib⁹ vt tremulī ānositate labentes art⁹ nostris firmentur
humeris. ⁊ beneficiorū susceptorū memores vices etiam poste-
ritati cōcedim⁹. Que si qñqz paululū cesses. illico armati. *seruib⁹*
maulij. Cassijqz consurgunt. Philippi. herodes atqz Fredrici su-
rijs infernalib⁹ agitati. in humani generis desolatōnez p̄rūpen-
tes adueniūt. Alis gō oportunitissima rex ⁊ efferata corda tu-
mitigās dum p̄res facis mites in filios op⁹ tam admirabile ⁊
a p̄ncipio diuina manu compositum ad eterni regis laudes ip-
petuū vsqz serues. In hos vero qui obstinata seruicia te ignorāt
(vt fecisse legim⁹ Fredricū) insurgāt tell⁹. armet humanū gen⁹
et deus desup fulmina vibret. vt vna cū suo noīe deleāt ⁊ qui

venturi sunt terrefacti tam acri iudicio mansuescant.

Revoluti quidam. *Cam 18.*

DErscrutabar post hec animo mentē patris impantis in mortē tam egregij filij ut cernerem nūquid tam potēs fuerit obdurata nequicia ut nō misericordia saltem lacrimulam dare mortuo potuisset aut pmisisset. et ecce ipm fredericū senem flentē qz tam ingratitudinē suā in venerabilem atqz sacrosanctā ecclesiā qz seiviciam in filiū execrantemqz Manfredi nequiciā q ante diem se mortē compulsū ferebat. veniētē vidi edepol dū illum intuerer. paululū sedata cōpassio est. quā henrico gerebā. Inde et Manfredus insup incedebat. et se p hōia Apulorū rēno ac vitā pnatū mestissimus asserēbat. sic et frater eius Encius oli sardinie rex. longū bononiensū carcerē querebat. Sequebat et frederic⁹ regis castelle filius se. et longa atqz mercennaria milicia fatigatū. et postremo fratris snia cesū turpit affirmabat. p et manimeth pfarū rex suū infortunū flebat misere. q ab argone (quē carceratū occidi precepat) illi rēnū cū vitā sbractū sit. quos omnes karolus rex olim iherusalem et sicilie sequebatur. non equidē depressā fronte aut ore lacrimis madido seu lugubri veste contectus. qnimo vultu retente fortitudinis insigni et incesu quodā elato quasi ruinas adūstantis fortune spiritu calcaret ingenti. Cui cum multitudo illico strepentiū cessisset agnouit. ut saltē semiplene describerem eius gloriā. et erumnas locū esse concessum.

De karolo siculorum rege. *Cam 19.*

Fancon⁹ incliti reges et claritate sanguinis et venustate morū ac gestorū magnificencia iam diu inter occiduos reges et pncipes non aliē qz solis iubar intē sidera efulsere. Et qbus magnanim⁹ karolus (cui⁹ inituri hystoriā sumus) lodo-
wici regis genit⁹ traxit origmē. Cui cū et lodo-
wici⁹ rex etiā frater eēt nec iam posset xpīam pastore vlteri⁹ ppeti Manfredi regis sicilie fastidia ab eodē urbano ad Manfredi insolenciā dep-
mendā et ad suscipiendā regni Ansonici dyadema. Ore ceteris orbis principibz innotatus cum comes esset andaganensis qui tam Lodowici regis fr̄is sui qz ceterorū rēgni pcerū suasionibz

Fredericus super dyator

Manfredus apulorum rex

Encius sardinie rex

Manimeth rex castelle

Manimeth

regis

animat⁹ ingenti pectore (et si longinqua ac laboriosa plurimū
 videret) belli tamen egregij expeditionē alī fūpfit. **Paratisq;** taz
 magno ceptū oportunitis cōmissa cōpiā pte **Guidoni Comiti**
 montisfortis terrestre illi iter iniūxit. Ipse cū reliqua naues con
 scendens pspere ac pari euentu. **Ambo** romā volatu celeri de
 uenere. **Ma;** nec is cū omnes ligustini⁹ sinus nauium **Manfredi**
 ad impediendū iter pōcupat⁹ esset resistente quicq; suscepit.
 nec ille supato alpiū vīce. ⁊ int̄ confragolā loca gallie vrbes
 q; militū **Manfredi** refertas iter agens a quoq; p̄pedit⁹ est. mī
 rabile quippe. **Rome** aut̄ postulāto romanis vrbs senator di
 ctus a clemēte pontifice sūmo regni **Sicilie** coronat⁹ ⁊ hī tēpus
 assiduū pmbribo ⁊ niuib; ingenti gelu cōcretis videret aduer
 su. **in morte** **re** fulminis p̄cessit in hostem et p̄ter spem oīm
 apud **Ceparanū** **Cāpanie** vicū itrauit cū omnib; cōpijs regnū
Inde egregio suoz ope delectis pugna **Manfredi** s̄bidijs **Castellū**
 occupauit opidū. **Hinc** in regni viscera se ferens **Benueuentum**
 vsq; puenit. **Ex** quo **Manfred⁹** fere repentino eius aduētū cir
 cūuent⁹. cū omnib; cōpijs exiliens cum vīx illi cibuz sumendi
 spaciū concessisset. facta pugnādī cōpia. suos eduxit in aciez
 qui cōfestim non alit̄ q; si sibi oblata foret victoria. let⁹ suos ex
 hortans in certamē eduxit. actūq; est. seu virtute suoz seu ho
 stium ignauia. ut cesso exercitū atq; **Manfredo** victō euaderz
 qua victoria ingenti p̄da ditatus ⁊ regno potitus est. **Ma;** con
 cursu vndiq; ex regnicolis facto fere omnes in dedicōnem vene
 re. et si qui forsā pauci remāsere rebelles labore minimo supā
 ti obediētes facti sunt. ceterz non satis adhuc rebo vbiq; com
 positis. quod nup̄ intulerat alteri bellū sibi repente illatum est.
Ma **Conradin⁹** **Conradi** regis olim fili⁹ quem occidisse arbitra
 tur **Manfred⁹**. iam adult⁹ patnū regnū recuperatur⁹ maxima
 cum germanoz manu **Romanis** etiā fauentib; ⁊ **Henrico** eoz
 senatore **Castelle** regis filio regni fines vsq; puenit. **An** quem
 cum aduerteret animos i colaz flecti. et nōnullas ciuitates in
 ptes ei⁹ diuersas se. **Cōgregatis** s̄festi vndiq; virib;. anq; itrm;
 seca igni penetrz illi fact⁹ ē obui⁹. eo loco cui vulgo dīr **Tallia**;
 1030. ⁊ ibi mīta pug. magis **Alardisenis** artē q̄uo suo robore

gundo omnes motes forte

† hostile

† Conradin⁹

victor effectus est. **Deinde** **Coradinus** fugiens siciliam petitur cum aliis
bus ex principibus suis capitis. et ad eum reuertitur unus quod ipse (ut ois
spes auferret suavis non absque infamia iussit occidi. Et post hec
qui ab eo destinauerant indictionem mira celeritate sunt redacti
et sic pace parit et securitate parta gloriosius inter ceteros reges
emiciuit. verum huic et alios supradidit prodiga fortuna splendor
res nam in spe regni ungarie **Karolo** claudio filio suo **maria** ste
phani regis unica filia coniugio iuncta est **Philippo** secundo
filio **Archiepiscopi** principissa. **Inde** ligantibus **bugone** rege **Cypri** et **ma**
ria domicella de iure regni **herusalem** ut eius tempora secundo or
narent **opademate** agente sacerdotum **princeps** eidem **herosolime**
regnum concessum est. cuius quod iacobebant christicole possedit om
ne hic a **lodewico** fratre regibusque alijs pluribus motu in egip
cios bello **cartago** olim potentissima ciuitas et quicquid ab eis
dem in litore **affrico** captum eo quod iuris ficulorum regibus fuisse co
pertum tributarium illi factum est una cum rege **Timis** **Agareno**. sic igitur
honoribus in unum coiectis dum cello sederet solio et assiduus suc
cessibus videret stabilem sibi fundasse fortunam sinistro agente fi
dere in gratiam repente versa sunt omnia. Nam illi primo **philippus**
opinionem quorundam veneno substractus est nulla superstitie pro
le suorum quippe triste presagium. hinc fabricante fortuna dolus tam
auaricia quam luxuria suorum ficulis grauissimus factus est actumque est
ut violata pudicitia coniugis **johannis** de prociis nobilis et astu
tissimi viri adeo egre **johannes** ferret ut ad commune votum vi
res omnes ingenij excitaret. nec minore labore quam sagacitate per
biennium hinc inde discurrere incognitus optimatum sicilie animos
impatoris **constantinopolitani** **petri** arogonum regis et **Nicolai**
pontificis maximi in eandem duxit siniam. et exposito die eadem
irritato apud panormum tumultu omnis insula in gallos com
mota omnes ad unum usque peremeret et ne aliquod ex eis vestigi
um superesset exenterate pregnantes et puuli saxi illi sunt. **Ex**
inde **petrus** cum ingenti classe vocatus adueniens omnem sibi occupa
uit insulam. quod audiens **Karolus** iam de fortuna desperans
orauit (ut aiunt) si cadendum ei erat in descensum passum trahere
tur paruo. **Perdita** igitur insula et barbaris regibus relictis illi

pontifice

nn9

sublatū est. ⁊ q̄ fere monstꝝ videtur cum ingentes sepius i ho-
stem regem apparat⁹ durisset. continuo frustrat⁹ abcessit. hñs infu-
per stātib⁹ malis porcio iherosolomitani rēni q̄z possederat pul-
his xp̄icolis omib⁹ egiptia occupata est. Postremo cū vires
excitasset omnes. ⁊ a gallijs cū classe maxima in hostes iturus
veniret neapoli iam apmiquus audiuit claudū karolū cū igen-
ti suozū numero navalī pugna a Rogerio fide classis p̄fecto. su-
peratū atq; detentū. ⁊ calabroz opida plura ad fuculos defecisse
et neapolim fere sedicioſo tumultu depōitā. quib⁹ adeo percuss⁹
est ut mortē p̄catus sit. Tandē oportunitate cogēte missa brā:
duhū classe cū afflictā animā reuocasset in vires neapolim ve-
niens. ⁊ motu quorūdā p̄nicie sedato ad classem se cōtulit. ibi:
dem vero autūpno instante cū ob penuriā oportunitatū incas-
sum diu apud gallias laborasse cognosceret afflictus apud fo-
neam apulie opidū egritudine incidit. ⁊ lacescit laboribus vi-
tam (ut nōnulli asserunt) volens omnia linquens ī pendulo
imminuit. Et sic rex igens tot victoriāz inclit⁹ cū tria regna pa-
rebant vnius p̄ricula q̄z solā fortuna senescenti reliquerat capti-
uo filio derelicta ex amplissimo iuuetinis fulgore senex fere de-
cessit inglorius.

Infortunati quidam. *Cam 201*
H Tronitus magnanini regis declinū callem spectabant
adhuc cū venientē Vgolinū pisarū comitē vidi amplif-
simo fletu ciuū suoz seuiētiā ac mediā (qua cū filiis perierat)
flentē. sic ⁊ Aptonem armenie regem post longum in tartaros
iter ⁊ multa xp̄iano nomini cōmoda impetrata a sabath regno.
oculisq; p̄uatum. ⁊ inde a Tarraro p̄ncipe cum nepore ⁊ omni
famīlia trucidatum querentē audui. inde sabath reor volente
deo. ut quod egerat malozum pateretur ⁊ ip̄e. nam fratris ope-
ra rēno se pulsū carceriq; clausū querebat. hñs imixt⁹ erat boni-
facius papa Colūpnienſiū temerarios ausus deflens manusq;
suas rabido morſu lacerans quē cū ex eo nil ausim loqui hinc
me volentē confestim suberxit iacobus ohm tēplarioz magi-
ster egregius. q̄ cū ingenti fletu suas enumeraret erūpnas egit.
ut alio tēdes p̄fius iter deflecterē ⁊ ei⁹ calamitates describerē

Hugolin⁹ pisar⁹ comitē

Anton armenie rex

Sabath rex armenie

Bonifaci⁹ pp̄

*Godofredus & Guillon
Sup lothoringu*

¶ p. strus templarioru

¶ dms

¶ poss

¶ De Jacobo templarioru magistro. *Capitulum 21*
Hserunt veteres post subactū a Gottfrido clarissimo lotho-
ringie duce iherosolimū regnū quosdam pios homines
et militari disciplina conspicuos (eo q̄ pegrinos vne-
rada loca deuotione visitantes Turcorū incursionibz & latroci-
nijs infestari viderent) deo suā militiā deuouit se et apud ihero-
solimā cōmorātes pegrinantibz vltro sua subsidia impēdebant
His pmo numer⁹ puus & magister vn⁹ et volūtaria paupras
et habitatio in porticibus templi fuit. ex qua etia3 sortiti cogno-
men successu tempis cū plurimi pio opī adhererēt ab honōrio
pontifice summo palliū albū p̄ habitu & vite regula concessa
est. Cui pallio postmodū ab Eugenio successore crux rubra su-
paddita cui militaret clari⁹ argumētū p̄buit. Sane du3 penes
eos paupras nouerca libidini vigit militiā votū & viuēdi
exhibita norma optime obseruata. facti sunt sanctitate floren-
tes. Attamē dū pio labori vndiq; xpianorū opes affluent opē
afferūt sensim militaciū mētes subintrare delicie atq; libidines
cepere. & vti a p̄ncipio relictis pituris diuicijs homines sacroz
subibant on⁹. sic in p̄cessu q̄si aptos thesauros ceperūt. impa-
tores in opibus euolare. Inde castris urbibz & populis impare
sibi q̄tez seruus bella cōmittere. & milicie ingratū oneris oliz of-
ficiū in honore potissimū sublimare. nec dubiū. quantū auge-
bat potentia. tantū immuebat & sanctitas. quibus sic in declinū
a virtute labentibz iacobus (de quo sermo futur⁹ est) Gurgun-
dus origie et ex diuinis Molay genit⁹ ingentis animi iuue-
nis. cum lege gallica filio. natu maiori cessissent omnes p̄rie dig-
nitates paup effēs. excusur⁹ iā ip̄atis fr̄is iugum. vt aliqui ad
maiora extolli ad p̄patum refugiu sc3 tēplariorū miliciā sese cō-
tulit. In qua p̄fectus p̄oratu ditiſſimo p̄seuerans. moriēte ma-
gistro interuentu principum ab hijs (quorū iuris est) in magi-
steriū sublimat⁹ eniciuit. equidem non puum humani splendo-
ris insignie. Tam fulgido igit in fastigio ausit fortuna plurū ru-
ina huius saturare liuores. Actūq; est vt philippi francorū re-
gis (c⁹ filiū ex sacro fonte suscepit) indignacōnez icurrerz. & ob
auaritiā arbitriū eundē philippū nō solū i iacobū verū in oēs illuz

militarem ordinē conspīrasse. quare eo ventū est ut pmissente
 Clemente quinto sūmo pontifice Templariorum p̄nates om̄
 nes una ⁊ eadem die philippi iussu per omne eius regnū capti
 detinerent. una cum iacobo ordinis tam ingentis ingro. ⁊ inde
 p̄fidijs regijs occupata Templariorum opida. thesauri ornat⁹
 omnes cū suppellectili. ⁊ sic omnes in r̄giā p̄tate redacti cap
 tiuq; demū deducti p̄fius quib; diu suatis in vinculis cū va
 ria ⁊ obscena obiecta essent ⁊ frustra cuncta negantib; p̄ salu
 te sua suasiones apposite asserentib; si iusti iudicis daret copia
 se in gr̄iū p̄baturus. Rex irritat⁹ exarsit. iussitq; qd blandicijs
 extorqueri non poterat. expeteret tormētis. quib; in gestis i cal
 sum. magistro cū trib; socijs seruato. ceteri si in appposito p̄seue
 rent damnati incendio coram deducti sūt. Erat omnibus viri san
 guinis claritas. sic ⁊ etas florida ⁊ robur animi inconcussū
 Verū cū post longam h̄ frivola exanimacionē iussu r̄gis singu
 li essent palis singulis alligati. ⁊ circū lignorū strues appositae.
 et an oculos staret ignis ⁊ carnifex. ⁊ voce p̄conia cōfidenti pro
 missa salus atq; libertas nemini ex omnib; ab amicis ⁊ neces
 sarijs flentib; orantibusq; p̄suaderi potuit. ut nato cederet regi
 et confessione sua. sue p̄ceret vite potius q̄ obstinate in suam
 iret p̄niciem. h̄ cū unanimēs sepe dicta firmarēt. cepere tortoēs
 vni. et reliquis subsequenti p̄mo ungule pedis ad mouere ignē
 et inde paulatim ascendēdo p̄ omne corp⁹ deducere. ob q̄ quanto
 cruciatu affligerent miseri. voces p̄mo mugit⁹ i celū ostēdebāt
 astantibus facile. In quib; se veros xp̄ianos aiebant ⁊ sanctis
 simā eorū esse ⁊ fuisse religionē. ⁊ sic omne corp⁹ exuri atq; con
 sumi ad exalacionē spūs p̄miserē. nec vnus a tā cōstanti apposi
 to cruciatu se pari nō potuit. dicerē eos tā p̄seueranti fortitudine
 auari regis vicisse p̄fidiam. nī eo moriendo tendissent quo ei⁹
 appetitus inexplēbilis cupiebat. esto non minor ob hoc eorum
 gloria fuerit si recto p̄elicientes iudicio inter tormenta potius
 defecisse q̄ aūsus veritatem dixisse maluere. aut iusto questaz
 famam turpissimū sceleris cōfessione maculasse. hec igitur in de
 lectum iacobum p̄ima fuere fortune iacula. qui cum tedio di
 urni carceris esset attritus. lugdunū deduct⁹ ⁊ exhortacionib;

varijs suasis. quedam ex oppositis Clementi summo pontifici co-
 fessus est. q̄zobrem retract⁹ p̄fusus. dum corā duob⁹ legatis ex-
 latere ⁊ rege sentētia legeret (per quā ⁊ suū liberatio et ordm̄is
 suū damnatio apparebat) ip̄e cū vno ex socijs. qui delphini vīe
 nēsis frater erat. pecijt alta voce silentiū. quo concessō audiente
 multitudme circūfusa se voce integra p̄ sancte mori dignos te-
 stati sunt. non eo q̄dem q̄ ea que legebant aliqui cōmisis-
 sent. re-
 rū q̄ndo suasionib⁹ summi pontificis regisq̄ seducere. et in infan-
 dā picture glorie cupiditatē trahere adeo p̄misis-
 sent. vt p̄mo tā
 celebrē ordm̄e tam sacra religione cōspiciū tam longa patruz
 obseruacōne p̄batū turpi maculassent mendano. ac deinde tot
 insignes viros. tot fortes cōmilitones tot socios. tot fratres an-
 te se p̄ veritate cōsumptos decepissent. dānanda suggestione
 decepti. Hic acris in deletionē Tēplariorū secuta sentētia. ⁊ iaco-
 bus cum fratre delphini reliquis duob⁹ in detestabilē vitaz re-
 lictis ad supplitiū illatū ceteris deduct⁹ est. Quod ambo spectā-
 te rege. intrepide ⁊ constanti subire. nil aliud quōsq̄ illis ingē-
 tes spūs suffecere. q̄z qui dudū occubuerē testantes. Et sic qui
 pridie suo fulgore regis taz maximī inuidiā irritare potuit. vt
 aiebat Horraci⁹ genitor meus. q̄nī tūc forte p̄fusus negotiator
 honesto cum labore rē curabat augere domesticam. et se his te-
 stabat m̄fuisse rebo. ictu fortune atrocissimo factus cuius i cō-
 passionem suū miseros etiā puocauit.

Et hōm̄ Bonam p̄fusus auctore
 hūm̄ abū

Auctor patientiam commendat et suadet. *Cap. 22.*
 Heodorū extollit antiq̄tas ⁊ admirat⁹ gretia Anaxarcum
 sic et suā Scenolā miris laudib⁹ celebrē Roma facit po-
 q̄ constanti pectore hic jeronimi candentes laminas ex-
 tinxerit humore corporeo. Ille in concreontis Cyprij fatigatis
 tortoribus excisa dentibus lingua ora fedauit. Et alijs q̄ ob er-
 rorem non occisi Porſenne flammis manum exurendam tradi-
 derit. grandia quippe ⁊ admiracōne dignissima sunt. ⁊ discolis
 etiam vix credenda. Sed asſunt qui hos sacra quadam facundia
 posteritati etiā reliq̄re celebres. Et hinc suos inde n̄m palis alli-
 gati agmē inspiciāt. ⁊ videant quā illorum ridiculus ver⁹ stu-
 por sit. si nostroz nouissio ap̄et. Orisci quippe nec vno sub indice

nec eodem seculo. et distanti inter se terrarum tractu ex philosophia
 seu fragilitatis laribus doctrina laboribusque duratim supplici-
 um venere tracti. moderni seculi. nam hijs dies locus et carni-
 fer idem et ex quadam (ut ita loquar) molliciei atque deliciarum of-
 ficina tormenta et carceres subiere et inde defatigatis aculeis. et
 cruciatoribus supatis gregatim extremum ignis tulere incendium
 Inter hostes illi aduersum se in gratiam tyrannorum ferociter clamitantes
 inter amicos sanguineos sibi audientes hinc pronae vociferan-
 tes et salutem contentibus pollicentes et inde lacrimis atque precibus
 ne perseverantia in suam iret perniciem suaderi. et tandem contremati
 mebratim quod nullus ante seculis auditum est et potissime quemque
 ptulisse volentes. Quid inquam de patientia veterum suppliciorum
 mirabundi si nostrorum inspererint. nil habent equidem quod mi-
 rentur. quoniam unde in nostris stupeant res et arbitrentur mirabile.
 Post profecto unus in suo et cum proposito invictus et obstinate per-
 sistere sed cernere numero quinquaginta sex homines non eodem
 sub celo genitos. non eisdem moribus educatos. non eruditos
 doctrinis. non prius et ex composito fractos. non uno reclusos fructos
 carcere. nec in aliquo nisi professione conformes adeo in constan-
 tiam convenisse. ut non cruciatur aut imminens mortis terrore
 discrepantem ceteris unum fore in tam grande monstrum excedit.
 ut auferat facile fidei verbis nec dubium. sola illos veritas fecit
 unanimis. O incerta virtus et ceterarum inconculsa basis tu reg-
 norum iacturas indefesso robore calcas. indignationum percellosos
 impetus sacra immobilitate repellis parentum lacrimas in nato-
 rum funere comprimis. paupertatis onera duratis in callum humeris
 perferas. nil tibi laboriosum. nil importabile. nil penitus durum aut di-
 ficile est. quoniam tante es efficacie ut inter vermes job Stephanum
 inter saxa. et inter carbones igneos Laurencium (ut deceteris tace-
 am) non solum fortes sed summo regi acceptos incerta rodere po-
 tueris. Ite igitur in hanc mortales. et eam regibus suisque eque li-
 beralem totis amplectite viribus. eiusque ope quascumque super-
 rate fortunas. et ad eius instar pedes infigite ne more frondum
 ventorum flatibus agitati. et tandem in risum intuencium per mane deue-
 sti in cloacas quiescente spiritu decidatis. Discite suis monitis

virile robur assumere. et leuitatem dedignari femineam. Ut si
casus offerat a fortis simo templariorum agmine non diuertat re
stare mentium grauitas.

Cam. 23. Queruli plures.

Ignes feruidos flamasque in celum furentes et fumantia tem
plariorum corpora ac lugdum ossa pusta. Persosque vetis
cineres non absque cordis compunctione contemplantur. quot
herosas. quot insignes duces. quot aut euersos aut laceratos
principes vidi. Erat inter alios ab apice delectus. inter opaca nemorum
Philippus francorum rex tam exitium suum quam Dana atque de decora a
flandrensibus suscepta deplorans. et secum tres pater filii erecti
tes immaturas mortes et uxores adulteram incedebant. Sic et
Karolus Tarentini principis filius. non se eo in bello principatum atque
confusum in quo prestantis florentinis obsequium pugnauerat quod
rebat. sed quod perpetuum dedecus inclini francorum regum sanguinis
Disander unus suo cadaveri insidens primo pedibus illud calcans mi
licia insignitus. Sic egre ferebat. et Petrus Karoli claudi regis filius
quod hostium gladios effugisset. inter quos egregie mori poterat ut
ignominiose paludibus mergere. ingemiscebat. Sed quid tali
bus in isto. cum nec numero dolentium finis. laudibus extollendus
dante Aligherii poetam insignem. cuius cum reuerendam faciem atque
conspicua patientia resurgentem aspexi surrexi illico. et obuius fa
cius inquit. Quid civitatis nostre decus eximium. Has inter lacrimas
dolentium merito spectabilis mansuetudine veteri gradu trahis.
esset ne tibi mens ut post patrium clamorem tuum et opera labori
osam fugam. longum exilium et postremo celo sub alieno clausis
se diem describerem. scis pater optime quam fragiles tanto oneri
michi vires sint. Cui ille histe fili mi tam affluenter in laudes me
as effundere verba et te causam parvum tuarum ostendere. Moui
ingenium tuum et quid merear novum. Verum non ille michi
nunc animus quem reris. nec ut a fortuna victus describar ad
uenio. sed fastidians civium nostrorum secediam. ne illatores
perpetui eorum dedecoris preteritis ostentur accessi. Ecce igitur in poster
gatem. me domesticam pestem et iexpiablem florentino nomini latenti

ad huc
in logesolito
mayor affuit
sa dolent

Philippus rex francorum
et filius

Karolus Tarentini principis filius

Petrus Karoli claudi regis filius

disander unus suo cadaveri insidens
primus pedibus illud calcans
michi insignitus
Aligherii poeta

memoratu
significa

vide

fratres de q. 29

hunc moresq; eius et casu (si quid mihi debeat) describas vo-
lo. ut pateat posteris. q's expellant quosq; suscipiant cives tui.
Responsum erat. sed iam ab oculis abierat. et p'mostratu lento
gradu viuentē adūm. nouiq; eum **gualter** athenarū ducē olim
exicalem florentinorū tyrānū. qui quidē demissa fronte deiectis
in terram oculis lugubri facie. adeo r'misso animo. et exhausto vi-
gore querulus incedebat. ut non eū dicas. quē videras. **O** quā
mutat⁹ ab illo qui p'mus ausus est dolo liberas florentinorum
calcare ceruices. sed effusus in eum agendum est.

De gualtero athenarū duce. Cam 22

Gualterus athenarū dux (c⁹ semitexturi sum⁹ hystoriā)
si maiores itueam. q' origie fuere galli sans claritate s'a
guinis fuit aspici⁹ esto degener morib; et cū vetus eēt ei vien-
ne comitatus insignem athenarum ducatus titulū (q' pactone
scio) sibi etiā priores quesuere sui. cū⁹ possessionē dum geni-
tor armis posceret ab hostibus captus et capite multatus occu-
buit. Et is dū maximo bellicosorū nobiliū apparatu patrem co-
natur vlcisti greca fraude lufus vnicū pdidit filium. quib; agi-
tatus cruris. Dum hos illosq; sollicitat principes et cum karhe-
rnia impatrice constantinopolitana in vindiētā susceptorū cede-
corum apud neapolim cāpame multa ptractat actū est. ut ob-
fideretur lura ciuitas a pisani. quā pauloan maximo auri pon-
dere psoluto seu p'misso sue ditionis florentini fecerāt. quāob-
rem ad liberādā obfidione sociā ciuitatē collectis a florentinis
vndiq; viribus itum est et clade suscepta paucis inipohis mē-
sibus iterum fracti repauere virent. et facta longe lateq; secundi
certaminis fama cum plurimi ardore belli hinc inde robusti iu-
venes remissent. sic et gualterus omis his ceteris. conscio fere ne-
mme pegrinacionem fingens cū paucis citato gressu a neapoli
se florenciam contulit. et confestim concessit in castra. Verum cū
nil ex tam longinquo veniens memoratu dignum egisset lura
Pisanis tradita sumptibus florentinorum essent attrite vires
frequenti senatu pro salute publica iniere florentini consilium.

*florētiā se gualter con-
tulit. dicitur q' dux
fuit sup'rib;*

Vt instructo bello viro qui sediciones civium et hostium co-
herceret imperio. ampla cuiusque licentia daretur impio. **Q**uod propter
ta huius tanquam spectate fidei amico legibus limitatum est. **N**ec a pri-
cipio fecisse penitus. Sane cum iam dudum importabilis rabies quo-
rumdam potentium civium (quos veteres dixere magnates) in id reli-
qua multitudinem mercimoniis seu artibus vacante coegisset. ut
in se leges acerrimas diceret et omnem reipublice magistratum
surriperet reprobatusque frustra ab eis de sepius fuisset illas infringere.
et ob id tanquam iniuria depressi. continue in sua vigiles perfu-
dia erant. cum pro votis tempus videret ad eas dissolvendas leges ob-
latum. eo quod in primos ob male iam gestum odium cernerent vulgi
et omnes pariter cives ob gravissimas pecuniarum exactones que
rulos et ratione suscepti conflictus paucos atque diffidentes. **E**t
quod longe plus illis afferebat spei. habere in civitate suorum
dominij cupidumque hominem. quem penes foret omnis publicorum
armorum potentia. dare ei operam sollertes dispoñere et ignavie
eligentes potius tyrannidem quam ignorabam. cum civilium legum quam con-
suetudine novit iugum ferre. minus de se confidentes sibi cives
alieno obligatos esse immisere. quorum ea tempestate ingens copia.
Qui (ut eis amplius redimendi temporis licentia esset) auditis consi-
liis tam nephasto ceptum consensere faciles. **N**ec mora. cum satis
sibi virum arbitrantur. apud iniquum hominem florentini libertati-
ram veteribus quam novis honoribus obligatum. **D**e subigenda civita-
te dominio eius habuere sermones. **Q**ui honestate sua atque fide
proposita. seu regni cupidie agitatus infestas preces aures tremis-
se huius animus esset non defuturum verbis effectum ne armis tempta-
ret quod gradatim incedens per dolum obtinere posse arbitrat-
est. **F**irmatis ceteris fidei rempublicam gubernantibus inquit se
ardua quedam in exitum civitatis imminere. non satis posse
comodo publico perficere atque auferre nisi illi amplius concederet
arbitrium. quod postquam a timidis credulisque concessum est ne fru-
stra percipisset videatur in quosdam deservit cives. quorum cede
forte merita florentinos iugum pati posse precipiens impulsu ma-
lignantium proinde iterum exitum magistratibus imminere testatus
est. in maius illi daretur imperium obstupere preces seraque

animaduersione senserūt quorsū tēderet illa petitio. **N**ā licet
 pfect⁹ noie **R**epneri⁹ Iocūciū magistrat⁹ salutē populiq; florē
 tūni fere omnē cōmiserāt noctū p fraude apns ianuis ciuitatis
 cōpleuerat ciuitatē satellitib; missis in subhidiū scanfuri tyrān;
 ni eosq; magnatū domib; omnes abscederat. **Q**uāobrez cum
 iā excoGITatū facm⁹. sero tū sentiret phides 3 inde cōmode q̄stuz
 negare neq̄ntes. qua potuere sagacitate cōnati sunt ducis fre
 nare neq̄ciā. secū vna conuenientes vt annua illi potestas ois
 esset in ciues. ipse vero anno transacto eos in sua libertate di
 misit super xpi corp⁹ firmanit. inde preconis voce i con
 cione vocatis ciuib; factusq; oim concursus in publicū sedē
 tū iā p forib; pallacij publici magistratib; 3 ecce pmissis ar
 matoz equitū turmis peditūq; agminib; dū ab eisde fere loc⁹
 omis occupat⁹ est. ciuesq; circūfessi nephari⁹ homo cateruā
 magnatoz sub vestib; armatoz stipat⁹ aduenit. **Q**uē cū suis oi
 bus dixisset facile in sanguinē mermiū ruitūz siquid a quoq;
 incōpositū diceret. **Q**uī dū cōmiciozū sublimiorēq; locū cōscen
 deret urgente magnatū turba magistrat⁹ cōpressi sūt. q̄bo etiaz
 inan⁹ micere vix abstinuere. **T**andē cū cōsedisset 3 indicto file
 cio pulpitu ascendisset oratorūq; cepisset explicare cōpositum.
 q̄zito de ānuo impio structū est cepit vulg⁹ pmonitum. pmo
 vulgi sex clamitare illudq; exorare ppetuū. et euestigio p̄dito
 ris **R**epnerij ope tyrāno armatisq; suis palacij patuere foras.
 intrat. scandit. et si essent q̄ illi pmissa nup sepissime in memo
 riā reuocarēt tumultuantib; cunctis audientib; magnatibus
 iam impulsu manibusq; magistrat⁹ a tirāni laterib; amouere.
 verbisq; iuriis silenciū eisdē indicere fractā fide 3 calcata et
 iurifuradi fabula risa. occupata florentine libertatis arre. q̄si ab
 optimatib; daret qd a fece plebea clamabat ordie quodā vio
 lento susceptū est durāte vira dominiū. **E**ā igit vrbē quā nō so
 lū a p̄gentozib; liberā suscepim⁹. sed nec vlli⁹ vnq; memoria
 cuiq; exceptis impatorib; romanorū subditā. **N**is artib; inq̄s
 fini ciues. exteri 3 scelesti fini hominis tyrāni subiacere. et q̄si
 non sue sed alteri⁹ tantū libertati iniecisse vmcula. repere mag
 tes tripudij subacti populi celebrare triūphos. et quā alienum

Placitum p̄dij libertatis

es debuerat in creditorum pauperum barbari. Sic et plebs in feri-
or discurrere undique et ignotum sibi Capitolium conscendere rimari
et cuncta scematibus ignominiosis et cantibus diem agere celebrare
et eo quod nulli sit die illa negatus ingressus aut clausae fores. et pa-
tebat omnibus omnia sibi merces non tyranno arbitrabantur quod fuisse domi-
nium miseri magistratus qui sumas soliti erat tenere sedes. ex alto-
rati proutque littoribus in infamia fere pallacii in cellula dimittunt
tyranno occupante cetera. Sed quid multa. Atrium et Distorum Tur-
scie civitatis nup et florentine ditionis dominam sequentes tyrannum
susceperunt. hic castra omnia hic opida queque vicique vltro in super et vlt-
teriori vetustate celebris civitas iugum subiit. Sic geminiani opu-
dum in figne. hic collis. pallis esse regale castrum. venire preterea
sponte sua ex appennino Alpigenae nobiles Comitesque quod plures
tyranno obediencia offerentes quibus effectus pergrandis et iam cunctis
italis formidandus est. Et dum sibi debere Tuscorum regnum auspica-
ret elatus aiebat se in diem venisse in quo se ire tutum excubiant
animus quem effugietum in cunctis gerebat vestibus testabatur. et
gloria igenti profusus sepositis et in prout domum magistratibus ce-
pit ritu suo disponere cuncta. et ad ius dicendum ciues terrentes
truculentissimis viris prepositis assentatores colere lenones ad-
nocare. et quoscunque malae artium ibutos in suum consilium sumere
ciuibz graves census exigere substantias publicare in se cuncta
convertere. misereri nemini. gratias nullas facere. Inde bladicis
muneribus minimis et violencijs in suum acubitu virgines et quascun-
que matronas attrahere. adulescentes ingeniosos prostrare. suis inan-
da queque permittere. et brevis spurcicijs suis humana pietas et divina
sedare. Quibus miseri ciues initio anxii pauidi et elingues effe-
cti ingemiscere male cognita detectaque libertate. cepere mortem
delectationemque tyranni cupere de huiusmodi sua danare. et si via daret in
libertate redire sibique pristina exoptare. Verum desolationum
urbium radix discordia. expresso fidem sumere neminem permit-
tebat. Quamobrem diuicijs quod opportunum fuerit passim iugum terere ste-
tere. Tandem miseri de indignis ut ad prospectandas infeli-
citates sordide servitutis oculos eorum aperiri permiserat hic et
virtute sua roboravit trepidantia corda. diffidentia copulavit.

infima

vulturn

tantum ex probitorum animo
quem effugiat

et ad p̄sidentis exitiū animauit. p̄mittēs in magnatos qui adū
 sus libertatē publicā cōiurāt ad suā suo ope testificandā neq̄
 nā ut p̄mī adūsus fidē a se tirāno p̄stirā deuenirēt. **N**i igit̄ cernē
 tes nil sibi p̄missi seruari. nil tirāni munificentia cōcedi. adole
 scētes suos filias sorores cōiuges ante alios in libidīnē trahi.
 rabiem suā atq; rapacitatē p̄ter speratū arciorib; vinculis soli
 to coherceri. eūq; bilinguē. auarū. detractorez. immanem. inexora
 bilē. igratū scelestū. soli sibi vacantē. nil sancti nil boni habētē.
Pesūq; iam nedū hoies aspernatē. irritati post diuinā paciētiā
 per m̄medios cante in cōfidentia populariū deuenere. Sane dū
 oportuna tanto facinori ordinant. **T**irānus cōposita seu altius
 relacōne seu sua adūfione p̄sentēs. dū seuitia ceptis conat̄ obfi
 scere in m̄maturū cōtraxit p̄niciem. **N**ā p̄cipiētes rez cōscij ex cō
 iuratis quosdam ceteros atq; torqueri sibi timētes. in soluz sue
 salutis remediū p̄filiere in publicū armati fidez ciuiū iploran
 tes. libertatē suadentes publicā tirāni depositionem orantes et
 mortē. **O** bone de⁹ q̄z mirabilia sunt iudicia tua pauci cōiurata
 p̄nouerāt. nec ante cōclamatū est q̄z omnis ciuitas tanq; gesto
 riz conscia conditata in arma ruens tirannū conuenit in mortē
Fit ergo cōcursus ciuiū armatoz. vndiq; fit clamor ingens. p̄a
 dunt crimina. postulat̄ vindicta. et **G**ualteri⁹ ipse in victimāz
 tot scelēz totis votis optat̄ ab omnib;. **E**t postremo in arce in
 quā p̄positū. iāz nobiles et mercenarij milites tiranni atq; quos
 ipse rostris p̄fecerat. diffugerāt. **I**rrann⁹ obfideat. **I**psē iam effe
 minat⁹ homo vecors et sue p̄fodie cōscius. tanta tāq; repentina
 rez pulsus p̄mutacōne. dū ad exitū hortaret̄ i populū nōdūz
 cōcordem et absq; duce m̄tē vilis tremētū q̄z in querelas se de
 dit et lacrimas sic deo placuisse manifestū est. non equidē florē
 timorum meritis. sed nequitia imperātis. que iam celum preme
 bat et superos. arbitrantur em̄ talia cognoscentes euz victorē
 euasūz si ad exitū suffecisset anim⁹. **C**um igit̄ obsessus cerneret
 vireas ciuiū validatas. et in se obfidentium clamores in celum
 vsq; tendentes audirz. et suos introfū iam fame sitiq; peridita
 ri cognosceret et in ruīnā arcis fossores aduerteret. tot h̄m̄m
 de malozum irruentūz anxius per caduceatores obtulit. et ut

*in deuctione tiranni
 p̄cipiēs unauit*

vindicta

*obtulit libertatē restituit si
 palg⁹ suis q̄z daretur*

paululum se postulantiū atrocitas sedaretur. **S**icarium quendā
Guilielmū afflimate quē conseruatore ciuū titularat omni bel
ua immaniorē. cū filio patre truculentiore exhiberi postulanti
iussit. **C**ui⁹ ob meritū passus est de⁹. ut q̄ plures iam p̄ntes or
barat sua seuitia. se corā cerneret trucidari filiū. quē post ⁊ ipse
trucidat⁹ est. dignior si p̄missū foret. ut quod exogitarat ī alī
os pateret et ipse. ut mēbratū scz discerpet. ut p̄ mille vulne
ra deuenisset in mortē. quī mille tormentis alienas q̄herat. hūc
in expiatiōe suoz facinorū p̄mā victimam in oculis suis vidit
Gualteri⁹. quo corā ⁊ heric⁹ qdā pessim⁹ florentin⁹ cui⁹ demon
strationib⁹ ciuū sensim subtrahēbat substantias pedib⁹ appēsus
tigno more suis exenterat⁹. ⁊ postremo in frustra decerpt⁹ est
Attamē qd̄ in noxā factū est. ei⁹ se v̄tit in cōmodū. nam his illa
tis cruciatib⁹ ciuū mollit⁹ est anim⁹. et in id post dies paucos
uentū est qd̄ ipse poscebat et si nōdū vndecimo mense p̄fecto.
a die qua libratē occupauerat nr̄am illā nocte trepidus abiēs
ī formā p̄stīmā reliquit abiecit⁹. **S**ic ḡ p̄grāde dominiū ⁊ regnū
qd̄ auspicabat in posterū homo insolens p̄didit. ⁊ ex assumpta
iniuste gloria miseram ignominiam consecut⁹ est. porro ne om
nino innocua ciuitas ex nocuo tiranno p̄teriret multa. dei iudi
tio arbitror actū est. ut dū in armis aduersus **E**dwardū anglie
regē ea in pugna in q̄ **I**ohānes francoꝝ rex capt⁹ est. ipsi **I**ohā
ni militaret cerneretq; rem aliā agi q̄ in talanis matronarum
puffillaninis rege suo relicto. terga daret sinistro suo **o**mnē. sa
tellitib⁹ florentinis (q̄ forte tūc miliciā mercenarij **I**ohāni p̄sta
bit) fact⁹ obui⁹ ep̄isfinis v̄bis redargut⁹ ab eis in hostes reda
ct⁹ est. ⁊ equo deiecit⁹ ac exadūso vulnere virib⁹ exhaust⁹ (ut
fama fert) a florentino satellite **E**duardo militante cognit⁹ iu
gulū dare coactus. ut q̄ ī sanguinē florentinorū seuerat. florenti
na manu suū vita p̄uat⁹ effunderet. **E**t sic exictalis dolosus sceler
stusq; **G**ualteri⁹ deiectus fugatus atq; oppressus est. in diez po
tius quem metuerat deueniens q̄ venisset. *pe*

Cam 24 **E**xculatio auctoris ob **P**hilippam carbinensem

Quæ super regū atq; virorū illustriū extremo opis mei
 margine plebeā mulierē subiectaz. ea q̄ppe indignari n̄
 debet. Nā esto illi caligine inuoluti pntes fuerūt ⁊ finis
 horrend⁹ nimii. intm̄ medijs successib⁹ eidē fortuna blandita
 est. ut vti int̄ reges regiasq; mulieres vitaz traxit nō vereatur
 nē int̄ ārias ples canis sp̄s q; comis p̄ om̄ie effectū corp⁹ for
 tune ict⁹ ostēdēs. **Philippa** carthaginēsis tremula voce deposcē
 tur. se saltē tanq; pedisseq̄m si aliē nō dat̄ rabi post reges. quaz
 ego et̄i satis absq; cuius q; iniuria. cū claros non nobiles. testa
 t⁹ tūc sum velle describere. obsecrātē suscepisse potētiā nō tamē
 absq; causā suscipiendā rat⁹ sum. ut scz op⁹ totū suis p̄tib⁹ i ali
 quo videret̄ esse cōforme. in quib⁹ cum exordia a letis. ⁊ i mi
 serias finiat̄. v̄sū vti a nobilissimio homie operi iniciū datur est
 Sic in plebeā degenerēq; feminā finis imponeret. **Prosecutur⁹**
 igit̄ infelici **Philippe** tā successus q; reliqua. eo q; app̄t nouita
 tez sui paucis adhuc cognita sit. nec ex lris s; relatib⁹ habeatur.
 non incōgrue arbitrat⁹ sum ne breuitas nimia alibi ampliatio;
 nē facile nō habēs dicendorū intencōnē. auferat historiā siml̄ et
 intētū contexere. in qua qdā aurib⁹ quedā oculis sūpta meis
 describā. In v̄sis me minime deceptū scio. si in auditis veriora
 tradant̄ nō replendēd⁹ venio. cū exq̄suerim veriora p̄ virib⁹.
 nec ei⁹ p̄mordia cetis om̄ssis flētib⁹ paulo alt⁹ assumamus.

De philippa Cathinensi. Cam 20.

M E adhuc adulescentulo v̄sante q; **to**terto iherusalē ⁊ fi
 cilie regis in aula solitus erat vir animosus ⁊ ingēti me
 moria valēs **Marinus** **Bulgar⁹** origine **islan⁹**. ⁊ a iuue
 tute sua nautice artis pitissim⁹. et secū **Calaber** **Cōstātīn⁹** d̄ hoc
 ta. homo tam etate q; meritis venerabilis antiq̄tatis seu scena
 ta curialū recensentes. inter alia referre **Robertū** tunc **Calabrie**
 ducē iussu **karoli** regis tunc p̄ris sui **fu** aduersus **Fredricū** sic
 lie insulaz occupantem expeditionem sumphisse. Et dum haud
 longe deprauum castris positus bello vacaret contigisse violan
 tem eius coniugem peperisse filium. actumq; ob mulieruz pe
 nuriam. Vt **Philippa** cuius sermonem intrauimus iuuenilis
 forma statura decens. ⁊ ab paup̄ie alienaz vestium lotrix. que

Robertus filius C. filius

Bulgarus marinus

Marinus de rocca calabra

*Andreas de rocca violana
vires de roberti*

marinus

time rent. et sibi si rex fieret presagirent supplinium/coniurantes
in eū clā ne coronaret opam dare ceperūt. **Q**ui fuerint. quo or
dine in mortē iuuenis itū sit instans exercitij nō est. **Q**d tamē
ad intentionē pūnet satis habem⁹ scz qd dolo cōiuratorū noctu
apud aulaz ciuitatē ex regio thalamo euocat⁹ ab eisdē laqo dī
em claudere coact⁹ est. **E**xecrabile xero facin⁹ mane cōpertum.
p̄mo ciuitatē inde fama volucris regnū omne in f̄bacōem atqz
clamoze in parricidas exiuit. Sane cū impetu p̄mū i expiacōez
tam scelesti opis iuuenes qdā **C**alabz olim cubicularij **A**ndree
truci supplitio dedecorose morti eēnt traditi. nō acq̄scētibz ino
cuis actū est. **U**t **H**ugoni cōmīti auellmī cōsensu oīm p̄cey cōm
missū sit tāi sceleris cōscios p̄qrere. ⁊ cōptos p arbitrio iu
dicare. **I**pse aut (qua tract⁹ causā nescio) **C**omitē terlicij **R**ober
tū de **C**apannis magnū hacten⁹ regni sicilie senescallū **S**audiaz
marconis comitissam ⁊ ānosaz iā miselicē **p**hilippā **C**athmensez
rū alijs qbusdā traxit in carcerē. nec mora ere cto q̄ppe i nauis
aculeo in cōspectu neapolitane medio maris in sinu ritu regio
nis spectāte populo ⁊ **p**hilippā torfit misellā. **S**audiā ⁊ **R**obrtū
qd exhauserit incertum est. **S**ecut⁹ tñ hos in mortē **A**ndree
fuisse noxios p cōstān habitū est. **N**ā post dies aliquos nudis
corpibz **p**hilippa **R**obrt⁹ ⁊ **S**audia curribz ipositi ⁊ malis alliga
ti tribz educi sūt. vtrēqz p omnē ⁊ cōcurrētibz cōclamantibusqz
vndiqz meoz dedec⁹ popularibz. nūc ignitis forcipibz torti. nē
acutis nouaculis excarnificati. eo q flammis erat auferendū mi
sere vite residuū vltimo deuenere. **I**bi qdē cū tollerasse dolores
senicula neq̄uisset. int̄ tortoz man⁹ p̄mortua ⁊ exenterata a car
nificibz **p**hilippa est. ⁊ ei⁹ cor cū omī iecore vni ex portis **N**ea
plis appensū diu testimonij atrocitatis exhibuit. ⁊ inde cada
uer reliquū in flāmis iniectū. **S**audia aut curru deponita mira
biliter alligata palo viua exusta est. sic et **R**obrt⁹. **Q**d cū non fuisse
cisset spectātibz semivsta cadauera flāmis p̄cordijs pectoribz
qz extortis ⁊ ferali ritu a nōnullis cōmestis iniectis vncis corpi
bus per omnem denuo ciuitatem tracta sceno cloacisqz sedata
et huc illuc decerptis partibz derelicta. **I**s ergo **p**hilippe finis

cui pfecto faci⁹ erat in aquis labore paupiem sustentare suam
q³ in delicijs regijs maiora per crimē appetere. ut igni dānata
se cū q³itis tam fecte dependeret.

Pauci flentes et lib²i conclusio. *Cam 21.*
Existimātes arbitror me nunq³ q³etē datur talamo aut
positur⁹ op³i finē plures calamitosas. Philippe mortem
aduenerāt se q³ ultro si libuis⁹ set p³teritis inferebant. ut
pote int⁹ alios. Sauci⁹ Maior⁹ rex se cōsob²ini fratris Arra:
gonū sc³ regis opa pulsū. et inde post ifelicē pugnā. fractisq³ vi
rib⁹ suis captiuo sibi eiusdē iussu caput adēptū deplozās. cui⁹
dēq³ gener Iodouic⁹ Trimarie rex. se nō solū regno fore nuda
tū patrio. sed a Iodouico ibrlm et sicilie rege et a fuga ex alabro
gis pauloan reuocato paupe et inop³i q³ oībus suis exoso. et
varijs laborib⁹ iplicito. q³ a Robto dudū a dīnissimo potentiss⁹
moq³ rege et mltor⁹ auxilijs fulto obtineri nō potuerit obtēnū
sc³ ut in angulo misile cōgeret egerrime ferre gemitu ostende
bat. Sic et Iohes frācor⁹ rex execrabile infortuniū suū dānabat.
q³ ab Anglis meritis atq³ pauidis et nullius valoris homi
bus. regnū suū rapinis exhaustū. occupacōnib⁹ diminutū. cen
dijs atq³ cedib⁹ passim sedatur⁹ sit postremo in fausto certamē
fuis. fractis. cōsternatisq³ virib⁹ suis. cēsis multis nobilib⁹. ipse
Eduardi regis hostis sui captiu⁹ effect⁹ et vinct⁹ in Angliam
deportat⁹ sit. Hūc et alij seq³ban⁹ inumeri p³ q³itate ifortunior⁹
gemētes. q³ oēs omittēdos cēsu. eo q³ q³etis sit tps. Mā diuio
munere p³ tot regū labores picula lacrimas et sup³ma exicia exi
gua cimba estuosū mare fulcātes eo vētū ē. q³ ab mīcō p³ā dire
ximus. Si autem p³te aliqua aut plus maris aut minus q³ opor
tuerit capiēdo exorbitatū est a veritatis tramite doleo. At tamē
cū humanū peccare sit cōpatiendū ignorātie est mee nō arro
gātie imputandū. sane ne pseuerando videar eterni lumis ho
stis queso per dulce atq³ preclarum decus philosophie pruden
tiores indulgeat. Et is potissime q³ splēdidissimū tam morum
spectaculū. q³ dīndabiliū doct³rimar⁹ iubar vini dū ē. Petra cha
laureat⁹ i signis p³cepto⁹ me⁹. equa cum ceteris q³itate agat ut

*Philippe maior rex
a filio regno pulso et occiso*

Iodouic⁹ rex Trimarie

Iohes frācor⁹ rex

capit⁹

suppleatur q̄ omīsum sit. ⁊ supfluz refect. et si quīd minū s
forā xpiane religioni seu philosophice veritati sit consonū (qđ
me adiūtē nil ē) emēdet in meli⁹. Si vō quēq; labore isto meo
in sui cognitiōez ⁊ humilitatē deduxero deo gratiaz largitori
laudes exhiberivolo. Vos autē q̄ celsa tenetis impia. apite oculos
⁊ aures referte. ⁊ ne vos letifer somn⁹ obrepat. vigilātes aspi
cite. si minoz negligitiā regū lacrimas. deiectiones. exilia. carce
nas captivitates. cruciat⁹. vitupia. mortes. ⁊ sanguinē fusuꝝ dis
tracta cadauera. dissectos cineres. oboe pullos heredes. ⁊ exia
mīas regias ⁊ regna delecta. et his inspectis q̄bo q̄ntsq; fortune
tragulis peccat⁹ geratis ad ūsū agnoscite. et ei⁹ virib⁹ humana nō
obstare filia frāgi robusta queq; ⁊ clarissima indissolubili nu
be fuscari. et ex alienis casib⁹ q̄z in lubrico positi sitis adiūtē. et
avaritiē luru furori iactācie. abiciniq; pcentes letis. modum
ponere discite. memorātes dū āpliatas leticie mētes. aut aliq̄ ir
ritatas eūtm aliqđ enorme subitrat. earoz lege augeri cōfisen
tisse volubilis orbis. quacetera ruituroscz si libuerit penas. of
fensis datur. Et ne vos aliq̄ ludi stabilitate decipi forte cōtin
gat h̄ ifigite aīo. q̄cēs scz appareat pmitti stat⁹ aliq̄s adiūtē
sociēs miseris credulis in h̄die parent. ⁊ q̄ntomagis. videmini
in astra insferri. tanto acutaci⁹ desiderū humili loco figite. vt in
elevatione vñ exultetis. habetis ⁊ in cāu si casus cōtingere pos
sit humilib⁹. nō sit vñ istari possitis. deū summa veneracōe colite
et ītgro corde diligite. se q̄mī sapiāz. ⁊ vtutes apprehēdite. Ho
norate dignos. amicos summa cū fide puate. prudēciū filiū sumi
te. et benignos vos minorib⁹ exhibite. hūanitate atq; iustitia
dū dant honores laudes. gloriā famāq; pquirete. vt dignos
adepta sblimitate mōstretis. et si cōtingat deici nō vñ crimine
factū appareat. s; p̄tūa poti⁹ fortune cūcta vertētis. Tu autē par
ue liber lōgū viue felixq; insignis militis magnardi mei⁹ tes
nar nominis atq; fame. Amen.

Finit liber Nonus ⁊ vltimus Iohannis Boetacii
de certaldo de casibus virorum illustrium.

Cuncti p[ri]mo s[ed] p[er] 61

Clit[em]estra 13

Com[modu]s p[ri]mo s[ed] p[er] 62

C[on]s[ul]i s[ed] p[ri]mo s[ed] p[er] 61

Dem[etri]us 270 39
p[ri]mo s[ed] p[er] 62

Pyro[cl]eianus 66

Cymbr[us] et eor[um] coniu[ge]s.

Cycero Tullius Marcus. 92

Cyrus rex medorum. 312 33

Cleopatra regina Sirie. 94

Cleopatra regina egipti. 63

Claudius imperator. 103

Clotarius rex francorum.

Corrige malos mores e[st] bonus

Cognoscere seipsum. 111 opus

Commodus imperator. 114

Constancius galerius cesares

Constantin[us] constans constanc[us]

C[on]stellatio ut q[ui]s sit luxurios[us]

Concupiscentia rer[um] temporalium.

Corp[us] custodit anim[us] negligit.

Credulitas nimia vituperatur 10

Cresus lydor[um] rex. 32

Cupiditas e[st] o[mn]i[um] malor[um] radix

Dauid rex israel.

Darius rex Persarum. 113 1138

Delicia[rum] execratio in p[ri]ncipib[us]

Demetri[us] 116 / tercia[rum] de his

Deum despiciunt et oculos i

Desideri[us] longobardorum rex 132

Dido regina carthaginiensium 242 26

Dioeclesianus imperator 118

Dionogenes antiochianus 138

Dionisi[us] hiaculan[us] 29 ipator.

Divicia et stolidi vulgi opio

Quites metunt[ur] 61 re p[er]bat 26

se pauperes in causa reipublice 61

Domitianus imperator. 119

Dionysius 31

Eleazarus israhelita 101

Eleazarus 114

Eleazarus 112 Eleazarus 46

Eleazarus 112 Eleazarus 32

Ecclesie donatio facta a statio

fuit venenosa. 112 statio 112

Egypt[us] rex p[ri]s occisor et n[on]is 11

Eumenes capadocie dux 42

Eleazarus israhelita. 101

Ep[iscop]i modum m[er]itu d[omi]ni d[omi]ni a re t[em]p[or]e

Ep[iscop]i 112 66 Ep[iscop]i 114

Ep[iscop]i 112 66 Ep[iscop]i 114

Fama ab omnibus appetitur. 113

Favor pleb[is] e[st] i[n]c[on]s[ci]entia et p[ri]ncip[us] 112

Filios multum diligimus. 128

Filia peperit matri incestuose

Flavius consul. 81

Florentini perdunt libertatem. 121

Fortune nichil potest resistere. 16

Fortuna vincitur a paupertate. 32

Fortune mores.

Fortune et auctoris collocutio 81

Franciscus petracha redarguit

auctorem. 11

Fratri[us] dissidui[us] cupidie regni

Fraus est pessima species mali. 32

Gaius 112 33

Gaius marius consul. 18

Gaius marius arpinates 81

Gaius Iulius cesar. 31

Gaius caligula imperator. 100

galba imperator. 101

galienus imperator. 112 111

galerius imperator. 119

gualterius athenarum dux. 126

gneus pompeius magnus. 88

guilhelmus siculorum rex. 100

gulosi reprehenduntur. 109

g[ra]m[ma]t[ica] 32

gram[ma]t[ica] 112 111

gram[ma]t[ica] 112 111

gram[ma]t[ica] 112 111

Hanibal cartthaginensis dux. 11

Hannibalar penorum dux.

Handalus lidozum rex.

Hasdrubal. 11

Haumo cartthaginensis. 24

Hebreorum reprehensio. 24

Hecuba priami vxor. 11

Helenā rapitur a **D**aride. 11

Henricus quartus imperator. 11

Henricus rōnoꝝ rex filius **F**redici p.

Mercule⁹ maxian⁹ ipator. 11

Herodianus consul

Hercules vir horribil⁹ effeiat.

Herodes parthorum rex. 86

Herodes iudeorum rex. 91

Hircanus iudeorum rex. 39

Humana conditio q̄z misera est

Humilitas laudatur. 40

humilitas 40

Jacobz templarioꝝ magister. 11

Jeroboam rex israel. 22

Jerusalem obsidetur. 11

Impatoris 7 cetoz regū igna

Innocentes martires. 11

Inuudia. 29

Jocasta regina tebanorum.

Joas rex iherusalem. 28

Jonathas rex iudeorum. 11

Juba libie rex. 91

Jugurta numidianum rex. 11

Juder dz attēdē cūstācias ne

Judei replenduntur. 11

Julianus apostata imperator. 11

Julius gāius cesar. 31

Julius 31

Julius 31

Julius 31

Julius 31

Julia octauini filia. 91

Labor otium.

Lapus thebanorum rex. 6

Laudes meriti non cures.

Legiste igri replēdūt q̄re sit

Libri p̄ntis disio in nouē libros

Lisimachus rex macedonum. 42

Lites oriuntur ex minimis vbiis

Longobardi multum miseri. 132

Lucius filla consul.

Lucretia violat a trānio sexto. 36

Luicillus romanus. 11

Luxuriosi principes replēdūt.

Luxuriam vita. 31

Mamfredus siculorum rex.

Marcus tullius cicero. 92

Marcus attilius regulus. 66

Marcus anthonius triumuir.

Mariannes vxor herodis.

Mari⁹ gāius consul. 11

Marius gāius arpimas. 81

Masmissa messuliorum rex. 31

Maximianus imperator. 11

Maxencius imperator. 120

Meci⁹ suffecius albanorum rex. 33

Medacū 7 pūriū p̄ mia re

Metellus roman⁹. 11

Messalia valerij vxor claudij. 100

Metridates rex ponti. 81

Mimos cretensium rex. 18.
 Mōdretis arturi fili⁹ ex scubia
 Mulieres q̄les sunt. 10 **poris**
 Mulier industria ēra ornatu cor
 Mulierib⁹ non facile creditur
 Mulier papatum tenuit. 134
 Natua modicis contenta est
 Nemroth natus est gigas. 4
 Nero Claudius cesar. 103
 Nicomedes rex bithimie. 113
 Nobiles alloquuntur auctor
 Nobilitas quid est? 83
 Noſce teipsum. 111
 Obedia laudat⁹ ⁊ dī iobediētes
 Otium reprobat⁹. 286
 Octavianus impator
 Odonat⁹ palmireniorum rex. 118
 Odeacer ruten⁹ p̄taloz⁹ rex. 124
 Oetha colchorum rex. 15
 Olimpias macedonum regia. 44
 Ozias israhel rex. 18
 Pacientia commendat⁹. 124
 Papa ioh⁹ duodeci⁹ deponit⁹
 Parentes multū diligūt filios
 Parentes ama.
 Paterna pietas. 124 **cupant**
 Parthoz⁹ fili⁹ herodis firia oc
 Pausani⁹ philippi macedonuz
 regis interfector.
 Parnia ap̄ria nimie fulgores.
 Paupertas laudatur. 12
 Paupertas ⁊ fortune certamiē. 34

Dericheus rapit p̄serpinam. 9.
 Deriurium erectatur.
 Perseus macedonie rex. 113
 Petrus et Paul⁹ apli paciūt.
 Phedra vxor theſei regis alba
 Philippa carmēſ. 129 **nozu**
 Pirrus fili⁹ achillis.
 Pirrus epirotharum rex. 61
 Pompeius magnus. 81
 Philipp⁹ pseudo macedonie rex
 Poetarum laus. 22
 p̄loz suffragio idigēt p̄ncipes
 Populi fauor est maonſtans.
 Polistrates ſannoꝝum tyrann⁹
 Precep⁹ dei ſūt leuia q̄ n̄ ip̄ſſi
 Priam⁹ tropanoz⁹ rex. **biliac**
 Principum mali mores. 2
 Principum deſidio. 10
 Principuz pulcra ammonitio
 Prusia bithimie rex. 113
 Ptholomeus euergetes.
 Pudicia marronaruz laudat⁹
 Radagafus gothozum rex. 124
 Religioſa vita in curia regis
 Reſtorib⁹ obloq̄ntes roāguūt
 Rempublicam pauci curant
 Roma clangore anſerum fuat.
 Romulus. 33
 Roboam iudeozum rex. 21
 Romane urbis oblocutio. 125
 Roſemūda longobardoz⁹ rgia
 Romulda ſormliozum duciſſa
 Ruſtici diuicias ⁊ ſan⁹ viuūt.

No 90. Bonarig antoz pntt ab fust p d'ong po q tpo destruc^a templarior e gbestione co mte pafus
nam sic testa n° 90. m nono q d' m^o y po cty aut fust illi gbestioni e

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

